

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Bir *Cehennem kedisi ve kanarya*
Hürrem
Maralı

COLIN FALCONER

Çeviren
Solmaz Kâmuran

Bir Hürrem Masalı

"Cehennem Kedisi ve Kanarya"

"Harem"

Colin Falconer

Türkçesi:

Solmaz Kâmuran

5. BASKI

İNKILÂP

Giriş

< Topkapı Sarayı, İstanbul 1990 >

BİR ZAMANLAR burası çok sessizdi.

Bir zamanlar, bu ulu çınar ve atkestanelerinin gölgelediği avluda; Allah'ın Yeryüzündeki Gölgesi'nin, Sultanlar Sultanı'nın, Müminlerin ve Kâfirlerin Sahibi'nin, Doğu'nun ve Batı'nın En Büyük Hükümdarı'nın yaşadığı bu sarayda, yanlışlıkla azıcık sesini yükseltme gafletinde bulunan talihsiz, anında acımasızca cezalandırılırdı.

Bir zamanlar, bu bahçede dolaşan ceylanlar ve tavuskuşları sadece vezirlerin mırıltılarını duyarlardı, ki onlar koskoca bir imparatorluğu yönetirlerdi o mırıltılarla.

Bir zamanlar burası çok sessizdi.

Şimdi, Babıâli'den içeri giren Mercedesler, uyuyan kilise Aya İrini'nin önünden dönüp çok eskiden, cellatların kanlı palalarını ve ellerini yıkadığı çeşmenin etrafında dolanıyorlar. Ve şimdi, yanlarında liseli kızlar gibi kıkırdayan kanlarıyla Frankfurt'tan, Şikago'dan, Osaka'dan gelen beyler, boyunlarındaki Canon fotoğraf makinelerini sallayarak Ortakapı'dan geçiyorlar. Ve Rayban gözlüklü rehber delikanlılar, bir zamanlar sultanların emriyle vurulmuş vezir kellelerinin sergilendiği bu duvarları onlara göstermiyorlar bile.

Ortakapı'nın ötesinde, Divan'ın az ilerisinde duvarda bir tabela asılı. Orada şöyle yazıyor: Harem... Ohio'

dan dört gekince hanım, içlerinden birinin kocasının Minolta kamerasına tam bunun altında poz veriyorlar.

Adam, "Duvara çok dayanma Doris," diyor. "Senin ağırlığını taşıyabilir mi emin değılim."

Büyük siyah kapı açılıyor ve serin bir loşlukta sürecekle olan tur başlıyor. Ütüsüz pantolonlu, yakası neredeyse göbeğine kadar açık, beyaz bir gömlek giymiş genç adam yarım yamalak bir İngilizceyle onlara hem fotoğraf çekecekleri yerleri gösteriyor, hem de anlatıyor:

"Harem, 'Mahrem'den gelir. Erkeklere yasak olan yer demektir. Bir zamanlar bu kapıdan içeri girebilen sadece tek bir erkek vardı. O erkek, Sultan'dı. Ve buradan içeri giren kadınlar asla bir daha dışarı ıkamazlardı."

Bir zamanlar burası çok sessizdi. Bu sessizliğı bozan savaş naraları değıl, bir kahkaha oldu. Bir kadın kahkahası...

Ama önceleri burası çok sessizdi.

Bölüm 1

Örümcek Ağı

Rodos, 1522

SIKICI bir tekdüzelik içinde yağıp duruyordu yağmur... Başka hiçbir ses duyulmuyordu. Çadır tepelerinde tıpırtılar, kanla karışık suların doldurduğu çukurlarda şapırtılar çıkaran iri damlalar... Yağmur, yağmur, yağmur...

Bir yığın adam, yanlarında develeri, balçıklaşmış çamurun içinde yürümeye çabalıyordu, inanılmaz derecede kötü kokuyordu ortalık, hele de hendeklerden yayılana katlanmak çok zordu. Koşumlarını gerip ikide bir eğri boyunlarını sağa sola sallayan hayvanların genzi bile sanki bu kokuyla yanıp kavruluyordu.

Kalenin çevresindeki hendek altmış adım derinliğinde, yüz kırk adım genişliğindeydi ve pek çok yeri tepeleme cesetle doluydu. Çürümüş et kokusu her yere sinmişti. Giysilere, saçlara, ellere ve hatta Sultan'ın otağına... Durmadan yakılan tütsüler de, paşaların burunlarının önünde tuttukları ipek mendiller de buna fayda etmiyordu. Leş gibi kokuyordu ortalık. Leş...

Sedef kakma tahtta bağdaş kurmuş genç adam, yerinden fırlamaya hazır bir kaplandı sanki, ikinci vezirini, sözünü kesmeden, ama gergin bir şekilde dinledi. Dudakları kasılmıştı, ince uzun parmaklarını birbirine dolayıp duruyordu, krem rengi sarığının altında öfkeli yüzü kıpkırmızıydı.

"Bugün Sultan'ının adamlarından kaç tanesini daha ziyan ettin?" diye sorarken sesi adeta bir yılan tıslamasını andırıyordu. Kalabalıkta konuşurken kendisinden daha ima üçüncü şahıs olarak söz ederdi o.

İkinci vezirin yüzü, alnındaki kılıç yarasından sızmış kanla kaplıydı ve bu kanlı yüz onu her zamankinden daha esmer gösteriyordu. Aslında artık yarası kurumuştu ve sakalındaki pıhtılar garip bir şekilde, sanki siyah kılların arasına binlerce küçük yakut serpilmiş gibi parlıyordu. Çok yorgundu vezir. Gün boyu kimbilir kaç kez Sen Mişsel ve Sen Jan kulelerinin altındaki surlara saldırıp durmuştu azaplarıyla? Deneyimli Hristiyan askerler kılıç ve oklarıyla aralıksız karşı çıkmışlardı onlara, kadınlarla çocuklar sokaklardan söktükleri taşları birbiri ardına sürrekli olarak aşağı fırlatmışlardı. Yaşlı bir papazın ölümü göze alarak, surların kenarından üzerlerine kaynar yağ döktüğünü görmüştü. Adamlarından bazıları korkup kaçmaya kalkışınca Mustafa onların kafasını kendi palasıyla kesip atmıştı. Sonra yeniden toparlanıp saldırmışlardı kaleye. Korkaklara tahammülü yoktu paşanın.

Ama işte şimdi ilk kez o da korkuyordu.

Tahttaki adam tekrarlardı sorusunu, "Kaç tane?"

Mustafa yavaşça başını kaldırıp Sultan'ın gözlerine bakmaya cesaret etti. *'Ey yüce Allahım!'* "Yirmi bin efendimiz," diye mırıldandı.

"Yirmi bin?" Süleyman yerinden fırladı, biri dışında odadakilerin tümü geriledi.

Bunu izleyen derin sessizlikte paşalar, Mustafa'nın korkuyla yutkundüğünü duyar gibi oldular.

Sultan tekrar konuştuğunda sesi daha yumuşak, ama yine de ıslıgımsıydı. İnsanın gırtlığında dolaşan son nefes gibi, diye düşündü Mustafa. "Bunun hesabı senden sorulur. Üç yüz yıldır gâvurlar bu kaleyi bize saldırmak için kullanıp dururlar. Fatih ve babam Yavuz Selim bile onların hakkından gelemedi. Ama sen Sultan'ına bu kez durumun değişik olacağını söyledin."

Mustafa susuyordu. Başarısızlığın mazereti olamayacağını biliyordu. Ayrıca, bundan sonra adamlarının onun peşi sıra surlara saldıracağından da pek emin değildi.

Öfke içinde kımıldanan Süleyman'ın ipek giysileri, yağ kandillerinin ışığında pırıldıyordu. Yumruklarını o kadar sıkmişti ki, elleri bembeyaz görünüyordu. Ağzının kenarında tükürük birikmişti hırısından.

"Bu lanet kayaların dibindeki çamurlarda, demek Sultan'ının bir başka yirmi bin adamı daha ölüp gitti. Gerisi de zaten salgın hastalıklardan kırılıp duruyor ve surlar hâlâ ayakta! Kış bugün yarın bastırır, ufuklarda fırtınaların habercisi kara bulutlar birikiyor. Donanmamızı yok etmeye hazır fırtınalar... Sultan'ının kalan askerlerini de alıp götürecektir fırtınalar... Ama şimdi Süleyman pes edip geri dönerse bu Osmanlı'nın, islam'ın bayrağını kirletmek anlamına gelir. Sultan'ı Rodos'a sen getir din. Şimdi onun ne yapmasını istiyorsun?"

Mustafa susuyordu.

"Bunu sen önerdin!" diye bağırды Süleyman ve parmağını kaldırıp ikinci vezirine doğru bir ok gibi uzattı. Kapının kenarında, gölgelerin arasında her an kendisine bir iş çıkabileceğini bilerek sinsice bekleyen cellata döndü. Dilsizi hareketlendirmek için ellerini hızla sallayarak "Alın başını!" diye bağırды.

Zenci ileri atıldı, sol ayağı ve eliyle Mustafa'yı diz üstü çöktetti, palasını çekip yukarı kaldırdığında ense ve sırtındaki kaslar iyice kabarıp gerilmişti.

Sadrazam Pîrî Paşa olanları görünce kendini tutamayıp ileri doğru atıldı. İki kolunu da yukarı kaldırmıştı, cellat bir an duraksadı. Tepesindeki pala, donuk ışıkların altında korkutucu pırıltılar saçıyordu.

"Yüce Efendimiz, lütfen... Lütfen bağışlayın onu. Belki hata etti, ama surların önünde aslanlar gibi dövüştü. Onu kendi gözlerimle gördüm."

"Sus!" diye bağırırken Süleyman'ın tükürükleri sakalına akmıştı. "Madem onu bu kadar takdir ediyorsun, o zaman sen de onunla birlikte cennete gideceksin."

Birden odadaki herkesin nutku tutuldu. Pîrî Paşa...

O çok yaşlı bir adamdı, Yavuz zamanından bu yana vezirlik yapmıştı, Süleyman'ın lalasıydı, Sultan onun elinde büyümüştü bile denilebilirdi. Üstelik Pîrî Paşa aslında Rodos'un fethine başından beri karşı çıkmıştı. Bütün paşalar, ağalar şimdi yüzlerini yere sürmüş korku içinde mırıltılarla merhamet dileniyorlardı onun için.

Tam Süleyman cellata yeniden "Vur" emrini vermeye hazırlanıyordu ki, Doğancıbaşı İbrahim ona yaklaşmaya cesaret edebildi. "Efendim," diye mırıldandı ve Süleyman'ın elini tuttu. Hemen diz çöküp Sultan'ın sağ elindeki yakut yüzüğü öptü.

"İbrahim!"

"Yüce Efendimiz, bir başka yol daha var."

Süleyman elini genç adamın avucundan çekip alacaktı, ama bu sözler üzerine durup dikkatle baktı ve "Söyle," dedi.

"Tarihten biliyoruz ki Yunanlılar, bir kadın uğruna Truva'yı tam on dört yıl kuşatma altında tutmuşlardır. Şimdi üç yüz yıldır İslam'a bela olan bu kayalık adayı almak için Osmanlı bir kış geçirmekten mi çekinecektir?"

Dilsiz şöyle bir kımıldandı, havada tuttuğu pala ağır gelmeye başlamıştı kollarına.

"Yani ne dersin İbrahim?"

"Derler ki Romalı komutanlar, bir adayı kuşatınca hemen donanmalarını yakarlarmış, asker korkup, bezip geri dönmesin diye. Yüce Sultanım, belki de burada, bu tepede kendinize bir saray yaptırırsanız... o zaman Rodoslular kaleyi teslim etmekten başka bir kurtuluş yolları kalmadığını anlarlar ve bu onların dayanma güç ve umutlarını yok eder. Bizim askerimiz ise sizin kararlılığınızla yeniden cesaretlenip güçlenir."

Süleyman şöyle bir etrafına baktı, geriye yaslandı. Tahtın kenarlarındaki firuze taşlara parmaklarıyla dokundu. Başını çevirip palanın önünde diz çökmüş iki adamı işaret ederek, "Ya bunlar?" dedi. Pîrî Paşa daha

da bir yaşlı görünüyordu gözüne şimdi. Böyle bir şeyi nasıl yapabilmmişti?

"Bugün yeterince Osmanlı kanı döküldü efendimiz..."

'Ne zekâ...' diye düşündü Süleyman. Başını şöyle hafifçe iki yana salladı ve dilsiz cellat sessizce geldiği gibi uzaklaşıp karanlıkta kayboldu.

"Pekâlâ," dedi Süleyman. "Sultan kalıyor."

2

Eski Saray, istanbul

SAHIN daireler çizerek dolanıyordu gökyüzünde. Kâh kanatlarını çırpıp yükseliyor, kâh kendini rüzgârlara bırakıp süzülüyordu. Deniz kenarındaki büyük surların; sakatların dilendiği, kavun karpuz kabuğu yığınları üzerinde karasineklerin bulutlaştığı kargacık burgacık taş sokakların; akşam güneşi altında grimsi bir pembeliğe bürünmüş yuvarlak kubbelerin, incecik minarelerin üzerinde uçuştu durdu. Ve sonra hiç kırpmadığı altın rengi gözleri Eski Saray'ın terasındaki genç bir kadına kilitlendi.

Tek başına sarayın yüksek duvarlarının tepesinde duran bu kadın gerçekten çok çarpıcı biriydi. Harem'deki üç yüzü aşkın kadının arasından hemen seçilebilmesi için sadece saçları bile yeterdi. Uçları saten kurdelelerle bağlanmış, bilek kalınlığında iki örgüsü kalçalarına kadar sarkıyordu. Ateş rengiydi bu örgüler, alev alev parlıyorlardı gün ışığının altında. Ve bu kıpkızıl saçlarla, pürüzsüz bir mermer görünümündeki ten ve zümrüt yeşili gözler başdöndürücü bir çekicilik yaratıyordu, ince uzundu, hareketlerinde gençliğinden kaynaklanan gösterişçi bir eda vardı.

Yüzünü kuzeydoğuya döndürmüştü, Rumeli'nin arkalarındaki uzak tepelere bakıyordu, morarmakta olan ufkun da gerisini görmek ister gibiydi. Bu olanaksızdı, ama sanki o görebiliyordu. Orası, etrafı yazın adam boyunu aşan kuru otlarla kaplı steplerin, ay ışığında gümüş gibi parlayan tuzlaların diyarıydı. Orası, üç gün üç gece at koşturulsa bir başka canlıya rastlanılmayacak kadar ıssız ve uçsuz bucaksız bir yerdi.

Dudakları hafifçe aralandı ve küçücük bir çığlık kopup geldi yüreğinden. Terasın kenarındaki süslü kafesteki kanarya bu sestten ürkerek kanatlarını çırpıttı. Kuş da tıpkı onun gibi tuzağa düşürülerek yakalanmıştı.

"Bütün hayatım burada kilit altında geçebilir," diye fısıldadı kanaryaya. "Beni burada güzelliğim ve sesim için tutuyorlar ve bir gün gençliğim kuruyup gidecek, tıpkı kitap arasında kurutulan bir çiçek gibi... Ama bir yolunu bulacağım, bir yolunu bulacağım..."

Gerçekten de bir yol vardı. Tek bir yol... O hâlâ Rodos'taydı, söylediklerine göre kalenin karşısındaki dağın eteklerinde bir saray yaptırıyordu. Ona ait olduğunu biliyordu, öyle denilmişti: "Sen Sultan'ın malısın." Ama Sultan'ı hâlâ görmemişti ve iki mevsimdir, bu güzel ama loş kafeste bekliyordu.

Biri dışında Harem'deki kadınlara bakmadığını söylüyorlardı. Bu gözdenin adı Gülbahar'dı, Karadağlı Gülbahar... Kendisi için Bağdat'tan Belgrad'a dünyanın tüm güzel kadınlarının toplandığı bu Harem'de demek bir tek onu istiyordu Sultan. Gülbahar'ı...

Bir yolu olmalıydı. Aptal gibi oturup bir mucize bekleyerek tüketemezdi zamanını. Bunu kendisi yapmalıydı, Şeytan'ı uyandırmalıydı, bu saraydaki bütün cehennem ateşlerini yakmalıydı. Karadağlı'yı kenara itip, bir an önce layık olduğu yere geçmeliydi.

Bu cehennem kedisini kuşların kafesine koyduklarına bir gün pişman olacaklardı. Hem de çok...

O güne kadar bekleyecekti.
Nasıl olsa Sultan geri gelecekti Rodos'tan.
Ve o bekleyecekti.

Rodos

HIRİSTİYANLARIN Sen Nikolas Yortusu dedikleri günde Süleyman, Sen Nikolas ve Sen Angelo kasabalarına girdi. Babasının ve hatta büyük büyükbabasının bile isteyip de bir türlü yapamadığını başarmıştı.

Henüz yirmi sekiz yaşındaydı ve işte atalarının hayal ettiklerini o gerçekleştirmişti. Osmanlı'nın böğründeki dikenini çıkarmıştı. Sen Jan Şövalyeleri'nin elinden almıştı Rodos'u.

"Dünyanın yedi harikasından biri eskiden buradaymış. işte şimdi bir başka 'Harika' duruyor karşımızda."

Süleyman dönüp arkasına baktı eğerinin üzerinden. Bu İbrahim'di, kendine özgü gülüşü yüzünü aydınlatıyordu, altındaki Arap atı, sanki binicisinden ona coşku ve heyecan geçiyormuş gibi kıpır kıpırdı.

Sakin bir sesle, "Her şey senin aklı başında önerilerinle oldu," diye cevap verdi.

"Bugün Noel, Sen Peter meydanında kutlama yapacaklar mı acaba?"

Süleyman bazı sakallı şövalyelerin dizlerinin üzerinde dua ettikleri meydana baktı. Artık ellerinde silahlan yoktu. Arkalarındaki taş kemerin üzerine armaları kazılıydı. Hemen hepsi yaralıydı adamların, birinin yüzünde hâlâ kanayan derin bir pala izi vardı, bir diğeri tek gözü çıkmıştı, arkasındakininse eli kopuktu. Yanlarından gelip geçen yeniçerilere, Sultan'ın özel korumaları olan solaklara, atlara hiç bakmadan, zırh, pala ve kalkan şakırtılarına aldırmadan, garip bir ilgisizlik içinde hep birlikte dua ediyorlardı. Hatta zafer atışları yapan topları bile

duymuyor, her tarafta dalgalanan yeşil beyaz bayrakları görmüyor gibiydiler. Rodos'un teslim olmasının nedeni sadece şövalyelerin yenilgisi değildi, anlaşmanın yapılmasını ilk isteyen, korkunç savaş yüzünden canından bezen halk olmuştu.

"Kutlayacak bir şeyleri yok," dedi Süleyman.

ibrahim atını daha yakına sürdü, sesi fısıltıya dönmüştü. "Efendimiz beni şaşırtıyorsunuz. Rodos'un alınması Fatih'in istanbul'u zaptından bu yana Osmanlı için en büyük zaferdir ve bunun sahibi sizsiniz. Mutlu değil misiniz?"

"Bu adamlar çok cesurca dövüştüler ibrahim. Ben kan dökmeyi seven biri değilim. Kazanmak bizim islam'a karşı görevimizdir. Hepsi bu. Bunun için eğlenip, cüm-büş yapacak halimiz yok."

ibrahim yüzünden gelip geçen sabırsızlığı saklamaya çalıştı. Ama Süleyman onun ne düşündüğünü biliyordu, hafifçe gülümsedi.

"Sizi eğlendiriyor muyum efendimiz?"

"Sen beni her zaman eğlendiriyorsun ibrahim. Bunu biliyorsun."

ibrahim pala bıyıklı yeniçeri sıralarına baktı. Bir an için onları bir leşi paralamaya çalışan azgın köpeklerle benzetti. "Onların yağma yapmalarına izin vereceksiniz, değil mi?"

"Hayır ibrahim. Rodoslu'ya söz verdim. Bu defa olmaz."

"Biliyorsunuz sizin onlara verdikleriniz olmasa bu adamlar asla savaşmazlar. Leş yiyen köpekler gibi bunlar. Aç köpeklerin neler yapacağını bilirsiniz..."

"Uzun bir süre aç kalacaklar. Bu defa yağma yapılmayacak."

"Burada çok sert bir savunmayla karşılaştık. Ama yine de Rodoslulara acıyorsunuz. Çok yüce yüreklisiniz efendimiz."

Süleyman, İbrahim'in ses tonundan gerçekte asla böyle düşünmediğini biliyordu. Son dört ayda olanları unutmuş olduğunu düşünüyordu besbelli. Aslında hiç kimsenin kendisiyle bu şekilde konuşmasına izin vermezdi. Ama söz konusu olan İbrahim'di. O başkaydı...

Aslında İbrahim yanılıyordu. Süleyman olanları unutmamıştı. Çamurda çürüyen cesetlerden yayılan o iç bulandırıcı kokuyu, ölen insanların cıgıllıklarını kim unuttabilirdi? Bir zamanlar en büyük, en güçlü olan bir ordunun soğuk ve yağmurdan donarak, salgın hastalıkların pençesinde kıvrılarak yok olmaya yüz tutması nasıl akıllardan çıkabilirdi? Ama işte sonunda Allah'ın izni ve yardımıyla başarmışlardı.

"Peki, efendimiz, şimdi ne yapacağız?" diye sordu İbrahim.

Süleyman Eski Saray'ı ve gözdesi Gülbahar'ı düşündü bir an. Orada bir parça huzur duyabilirdi. Bir erkeğin karabasanlarının hakkından ancak bir kadının yumuşak, sevecen dokunuşları gelebilirdi.

Belki de Gülbahar ona, kendini babası Yavuz gibi zalim hissettiği o korkunç anları da unutturabilirdi. İbrahim olmasa az kaldı hem yaşlı sadrazamını, hem de ikinci vezirini öldürtecekti. Selim bile bu kadarını yapmamıştı.

Ruhundaki canavarı keşfederek sarsılmıştı Süleyman. İç dünyasının karanlıklarından çıkıp gelen vahşi duygular onu ceset yığınlarından daha fazla ürkütmüştü. Kendisinde böylesine bir hiddet ve şiddet yumağının saklı olduğunu öğrenmekten ötürü allak bullaktı kafası ve korkuyordu. İbrahim olmasa alt edemeyeceği duygulardı bunlar. İbrahim'siz içindeki o canavarla başedemezdi. Bu tehlike daima vardı, bunu biliyordu.

Ürperdi. "Artık eve dönelim," dedi.—

3

Eski Saray

Harem yeni bir köle kız getirilince ona ilk iş Kur'an dersleri verilir ve derhal saray adabı öğretilmeye başlanırdı. Aynı zamanda Harem çalışanlarından birinin yanına konularak bir beceri kazanması sağlanırdı.

Hürrem, İpek Odası Kâhyası'nın yanına konulmuştu. Bu kadın giyeceklere bakıyordu. Sert ve kederli bir yüzü vardı yaşlı Çerkez'in. Akı hâlâ Süleyman'ın dedesi Bayezid'le geçirilmiş meyvesiz bir geceye takılı kalmıştı. O tek geceden başka hiçbir şey kalmamış gibiydi hayatında. Şimdi brokerların, satenlerin, taftaların, ipeklerin, kadifelerin, tüllerin arasında yaşamaya katlanmaya çalışıyordu ve günden güne daha sabırsız, daha aksi oluyordu.

Hürrem'e gelince, o durumundan hoşnuttu, kadından öğrenebileceğinin, İpek Odası'ndan alabileceğinin en çoğunun peşindeydi. Becerikli elleri vardı, zevkliydi ve yaptığı mendilleri daha şimdiden Valide Sultan'ın çok beğendiğini fısıldamışlardı kulağına. O, Sultan'dan sonra en önemli kişiydi sarayda.

Elindeki kare şeklindeki yeşil dibaya gümüş ve altın ipliklerle çiçek motifleri işlemeye başladı. Kâhya'nın söylediğine göre bu, dünyadaki en güzel satendi ve yalnızca İstanbul'da vardı.

Çalışırken bir yandan da kendi kendine bir şarkı mırıldanıyordu. Bir süre sonra kendini iyice işine kaptırdı ve sesi de yükseldi.

Bu, onun babasından öğrendiği bir Tatar türküsüydü. Uçsuz bucaksız stepler ve kuzey rüzgârları üzerineydi.

Birden tam kulağının arkasında bir şamar patladı, neye uğradığını anlayamamıştı. Elindeki gümüş iğneyi yere düşürdü şaşkınlığından. Kâhya'nın odaya girip tam arkasında dikildiğinin farkına bile varmamıştı.

Hiç düşünmeden yerinden fırladı ve tepkisel olarak o da vurmak üzere elini havaya kaldırdı. Kâhya'nın gözleri şeytanca parıldadı. "Haydi, haydi," dedi. "Gel de vur bakalım kolaysa. Seni küçük Rus sıçanı. Kapağası'nı çağırıp seni zindana attırayım da gör gününü."

Hürrem'in yüzü öfkeden saç diplerine kadar tıpkı saçları gibi kıpkırmızı olmuştu, ama daha ileri gitmedi ve elini aşağı indirdi.

"Burada şarkı söylenmez küçük Rus sıçanı. Sana daha önce de söylemişim. Burası Harem. Daima sessiz olması gereken bir yer."

"Ben şarkı söylemeyi seviyorum."

"Senin neyi sevip neyi sevmediğinin hiçbir önemi yok. Burada sadece Sultan'ın istedikleri ve sevdikleri önemlidir."

"O burada değil. Top atılsa bile duymaz."

"Kafasız şey," diyen Kâhya bir tokat daha attı Hürrem'e. Ama bu kez kız hazırdı ve bağırmadı. Islanan tüylerini silkeleyen küçük bir köpek yavrusu gibi silkindi, o kadar.

Yüzünde alaycı, küstah bir gülüş ve yediği şamarın pembemsi izi vardı.

"Bu dediğim kesinlikle uyulması gereken bir kuraldır!" diye bağırды yaşlı kadın.

Hürrem ona doğru yaklaşıp eğilerek, "Sesini alçalt," diye fısıldadı. "Sultan duyabilir, gürültüden nefret eder o, biliyorsun."

Kâhya cevap vermeden arkasını döndü ve Hürrem'in işlediği mendili eline alıp dikkatle incelemeye başladı. Küçük de olsa bir hata bulmanın peşindeydi besbelli. Ama hayal kırıklığına uğradı, Hürrem'in işledi-

ği mendil mükemmeldi. Yeşil dibayı tiksindir gibi bir tavırla masanın üzerine fırlattı. "Haydi aylaklık etme, otur işinin başına."

ipek Odası'nda Hürrem'den başka bir de kuzgun gibi kapkara saçlı bir Yahudi kızı vardı. Onu iskenderiye'deki köle pazarından alıp getirmişlerdi buraya. "Pazar malı," diyordu Kâhya, kıza. Adı Melissa'ydı, uzun bacaklı, incecik bilekliydi ve hareketleri korkak bir serçeninkiler gibi hızlı ama tedirgindi. Göz ucuyla Hürrem, kızın elindeki işin üzerine görünmemek için neredeyse yapıştığını görebiliyordu. Ama öfkesi burnunda yaşlı kadının hedefi olmaktan kurtulması olanaksızdı.

"Ver bakayım şunu," dedi Kâhya ve ipek mendili koparır gibi çekip aldı Melissa'nın parmaklarının arasından. Dudaklarını sarkıtan kadın "Şuna bak," dedi. "Güzelim Bursa ipeğini mahvetmişsin." Kızın başına vurdu hırsla. "Şu dikişlere bak. Kimbilir aklın nerelerde? Bir çocuk bile senden daha iyi iş işler, salak."

Melissa başını öne eğdi, hiç ses çıkarmıyordu. Kâhya mendili yere fırlattı ve tekrar vurdu kıza. "Şimdi hep-sini sökeceksin ve yeniden yapacaksın. Ayrıca bunu bitirene kadar tek lokma yemek yok. Bunu da bil."

Arkasını dönüp çıktı gitti.

"Pis şişko!" dedi Hürrem saçlarını şöyle bir sağa sola sallarken. Yerine oturup tekrar şarkı söylemeye başladı. Bu kez daha da yüksek sesle yapıyordu bunu. Sessizlik kuralmış! Ne saçmalık!

Arkasında bir iç çekiş ve hatta inilti duydu birden. Melissa başını, kavuşturduğu kollarının arasına koymuş ağlıyordu... ince gövdesi titriyordu umutsuz hıçkırıklarla.

"Melissa ne oldu? Melissa... Onun sana bunu yapmasına izin vermemelisin. O sersem bir kocakarı. Köpek boku bile ondan daha iyidir."

Ama Melissa hiç cevap vermeden ağlamaya devam

ediyordu. Uzun parmaklarıyla kasnağının kenarına yapışmıştı, tırnakları neredeyse ahşaba saplanıyordu.

"Melissa?"

Hürrem, kızın omuzlarına dokunarak onu yatıştırmaya çalışıyordu. Gerçekten tokat yediği için mi bu kadar üzölmüştü, hayatında ilk kez mi oluyordu bu? Kızın yanına oturdu, kolunu omzuna attı ve onu kaldırmaya çalıştı kapandığı masadan.

"Yeter artık."

"Neden o değil."

"O halde ne? Melissa... Neyin var, derdin nedir? Haydi konuş."

Kız başını kaldırınca Hürrem onun kahverengi gözlerine baktı ve anladı. Gerçekten de Melissa'nın derdi Kâhya değildi. Bu gözlerde büyük bir acı ve korku vardı, umutsuzluk vardı. İtiraf etmek istiyordu, ama Hürrem'e güvenip güvenemeyeceğinden emin değildi.

"Haydi, haydi, anlatabilirsin," diye onu cesaretlendirdi genç Tatar kızı.

"Beni öldürecekler," diye fısıldadı Melissa.

"Kimse seni öldürmek istemiyor. Eğer bu sıkıcı dikiş nakıştan ölürsek o başka..."

"Anlamıyorsun..."

"Tabii ki anlamıyorum, anlatmıyorsun ki..."

Melissa kaftanının kenarını avucunda buruşturup duruyordu sıkıntıyla. "Ben hamileyim," dedi.

Hürrem önce yanlış duyduğunu düşündü. "Ne?"

"Ben hamileyim. Biliyorum. Aybaşım gecikti."

Hürrem neredeyse yüksek sesle gülecekti. Hamile! Bu kadınlar hapishanesinde hamilelik... Bu küçük Yahudi aptalın tekiydi galiba.

"Herhalde bir hata yapıyorsun."

Melissa artık ağlamıyordu. "Hayır hata yapmıyorum, eminim."

"Nasıl?"

Hürrem'in omzunun üzerinden tedirgin bir şekilde etrafa baktı Melissa. Kızın korkusu belirgindi. "Kapiağası," diye mırıldandı.

Kapiağası! Muhafızların başı, ak hadımların en büyüğü! Hürrem'in ağzı şaşkınlıktan bir karış açık kalmıştı. Harem'in güvenliğinden o sorumlu olmasına karşın kızlarla tek başına kalması ona da yasaktı. Çünkü o, diğer zenci hadımlar gibi 'kazınmış' değildi. Ak hadımların kısmen hadım edildiklerinin söylendiğini duymuştu. Bunların sadece hayaları sıkılıp eziliyordu anlatılanlara göre. Acaba bu olabilir miydi?

"O bir hadım değil mi?"

"Tabii ki bir hadım. Burada yüzde yüz bir erkek bulup onu mu düzecektim? Aptal mısınız?"

Hürrem'in şaşkınlığı daha da artmıştı. Bunun nedeni yalnızca kızın kullandığı kelimeler ve konuşma biçimi değildi, asıl şaşırtıcı olan onun kafasında cinsel rollerin nasıl değişmiş olduğuydu. Bir erkek ağzıyla konuşuyordu küçük Yahudi kız. Hürrem'in aptal olduğunu düşünüyordu. Herkesin kendini diğerlerinden daha akıllı bulması ne tuhaftı. Aslında belki gerçekten de biraz saftı. O yeni bir dil öğrenmek, beceri ve bilgilerini geliştirmek için deliler gibi çalışıp çabalarken bu köylü kızları çoktan kendilerini rahatlatacak yöntemlerin peşine düşmüşlerdi demek ki. Ama en azından ben hamile değilim, diye geçirdi içinden.

"Ama eğer o bir hadımsa..."

"Bazen erkekliğin geri gelebildiğini söylüyorlar. Zencilerde bile olabiliyormuş bu. İşte bu yüzden her yıl kontrol ediyorlarmış adamları. Emin olabilmek için..."

"Ne saçma, bir atı hadım edersen, daima hadım kalır."

"Ama biliyorsun ak hadımların oralarını zencilere yaptıkları gibi tamamen kazımıyorlar."

Bir süre sustular. Melissa biraz daha sakinleşmişti,

konusmak ona iyi gelmişti. Hürrem şaşkınlıkla bakıyordu kıza. *'Hamile!'*

"Ama nasıl?"

Melissa tekrar endişeyle kapıya bir bakış attı, sonra sessizce konuşmaya devam etti. "Sarayın kuzey ucunda bir avlu var. Çevresi yüksek duvarlı ve büyük ağaçlar var içinde. Duvarda da bir kapı... Aslında daima kilitlidir orası ve bir bekçi de yoktur ortalıkta."

"Sen orada ne yapıyordun?"

"Kur'an çalışıyordum, bize söylendiği gibi."

Hürrem şöyle bir gülümsedi. Belki de bunu Allah istemişti. "Devam et."

"Beni görmüş olmalı. Belki de kuzeydeki kuleden... Kapının kilidinde bir anahtarın döndüğünü duydum. Kaçacaktım ama..."

Hürrem bu 'ama' kelimesinin arkasından gelecekle-ri duymak için sabırsızlanıyordu. Oysa Melissa açıklama yerine sadece omuzlarını silkmekle yetindi. "Bana dedi ki, ben sarayın en güzel kızımıyım. Sultan'ın gözüne girebilmem için yardım edeceğini söyledi," diye mırıldandı.

"Kaç kere yaptınız?"

"Beş ya da altı..."

"Altı mı? Yakalansan başına neler geleceğini biliyordun."

"Yakalandım zaten," dedi Melissa karnına bakarak. "Öyle değil mi?"

Hürrem susuyordu. Elinde Kur'an'la o avluda oturanın kendisi olması durumunda ne yapabileceğini düşünüyordu. Büyük bir olasılıkla aynısını... Bu sıkıcı yerde, ölümcül sonuçlara bile yol açsa insan kolaylıkla en ufak bir değişikliğin peşinden gidebilirdi. Kaldı ki o hamamlar, ovulmalar, kokular hiç akıldan geçmese de bazı cinsel dürtüleri uyandırıyor-
du. Yalnız ne yazık ki, bu uyanışı tatmin edecek bir erkek yoktu ortalıkta.

"Peki nasıl bir şey?" diye sordu Hürrem.

"Ne nasıl bir şey? Bunun bir önemi var mı?" Melissa'nın sesi artık tıslar gibi çıkıyordu. "Beni öldürecekler. Harem'de Sultanla yatmadığı halde hamile kalan bir kızın başına ne gelir biliyor musun? Onu bağlayıp bir çuvalın içine koyarlar ve bir gece Boğaz'ın karanlık sularına fırlatırlar."

"Sana yardım edeceğim." Hürrem hiç düşünmeden söylemişti bu sözleri.

"Bana nasıl yardım edebilirsin? Ne yapabilirsin?"

"Göreceksin. Sana yardım edeceğim. Göreceksin."

4

Eski Saray

ODA, tıpkı daha önceden hatırladığı gibiydi. İstanbul'a zafer kutlamaları içinde geldiğinden bu yana üç gün geçmişti ve ilk kez kendini eve kavuşmuş gibi hissediyordu. Duvarın dibindeki sedire attı yorgun bedenini. İpek sarığını bir kenara fırlatırken, sanki günden güne ona daha da yabancı gelen Osmanlı Sultanı kimliğinden de kurtulur gibi oldu. Çıplak kafasını şöyle bir sıvazladı. Babasından kalan tahta geceli üç yıl olmuştu ve o günden bu yana hep karanlık bir odadan dünyayı, hatta bir gölge oyununda kendini izler gibiydi. Giderek yabancılaşıyordu öz benliğine. Günlüklerde bile "Ben," diye değil, "O," diye söz ediyordu kendinden.

Şöyle bir bakındı etrafına, omuzlarını silkti. Herkes Veziriazam'ın büyük yük ve sorumluluk taşıdığını söylerdi. Ama aslında o yalnızca bir denge unsuruydu, hesap adamıydı, siyasetçiydi. Gerçek yükü, İslam'ın ağırlığını taşıyan, altı milyon Osmanlı'nın gereksinimlerini karşıla-

makla görevli olan oydu, Sultan'dı. Ve bu yükün ölene dek omuzlarından kalkmayacağını biliyordu Süleyman.

Neyse ki Harem'in sakinliğinde bir parça olsun bundan uzaklaşabiliyordu. Bakır mangallardan yükselen tüt-süler ve alevlerin çinilerde oynaşan gölgeleri onu uzaklaştırıyordu her şeyden. Tavana asılı gümüş buhurdanlıklardan etrafa yayılan baharlı kokular, Rodos'tan bu yana hep zihninde taşıdığı o kan ve ölüm kokularını bastırabiliyordu biraz olsun. Burada vezirler yoktu, paşalar yoktu, sorumluluk yoktu, görevler ve usuller yoktu. Burada Gülbahar vardı.

Süleyman odanın dibindeki Şam ipeğinden perdenin hışırdadığını duydu. Ona baktı, bir parça pişmanlık, mutluluk ve arzuyu aynı anda duyumsadı içinde. Kumral saçlarını tek bir örgü halinde örüp arkasında toplamıştı. Güzel yüzü, yarı aydınlık yarı karanlık bu odada pembeden sarıya gidip gelen bir gölge gibiydi. Üzerinde şeffaf bir mavi gömlek vardı, göğsünde iki elmas düğme parlıyordu ve o yürüdükçe düğmelerden yayılan pırıltılar adımlarıyla dans ediyordu sanki. 'Su yüzünde kıpırdaşan gün ışıkları gibi,' diye düşündü. Gömleğinin üzerine koyu mavi bir yelek giymişti, ipek şalvarı kat kat düşüyordu incecik bileklerine. Saçlarının arasına inciler yerleştirilmişti.

'Gülbahar... Ne kadar güzel bir isim,' diye geçirdi içinden.

Kadın dizlerinin üzerine düştü ve alnını yerdeki halıya koydu. "Allah'ın selamı üstüne olsun Efendim," dedi. "Sultanların Sultanı, Dünyanın Sahibi, Efendilerin Efendisi..."

Hemen onu kaldırmak için hamle etti Sultan. Kaç kez söylemişti bunlara gerek yok, diye. Ama o her zaman bunu yapıyordu, yapılması gerekeni yani. Oysa şu anda Süleyman kim olduğunu hiç mi hiç hatırlamak istemiyordu. Eve dönmüş bir erkek olmak ona yetiyordu.

"Buraya gel."

Kadın adeta koştı o kısa mesafede ve yüzünü Sultan'ın ensesine gömdü.

Onun gözyaşlarının ıslaklığını hissediyordu şimdi ve saçlarından tatlı, iç gıcıklayan bir yasemin kokusu geliyordu burnuna.

"Minarelerde beyaz bayraklar sallanınca ve siz hâlâ gelmeyince... Düşündüm ki belki de asla gelmeyecektiniz. Çok korktum Sultanım. Neler neler fısıldaşıyordu insanlar, bir bilseniz..." Kadın başını kaldırıp ilk kez yüzüne baktı onun. "Yaralanmadınız değil mi Efendim?"

"Görünen hiçbir iz yok," dedi Süleyman ve her nedense bir an Pîrî Paşa'yı düşündü ve onu nasıl az daha öldürteceğini. Çocukluğundan bu yana ona hocalık, vezirlik yapmış olan o yaşlı adamı... Eğer ibrahim orada olmasaydı?... Belki o da babası gibi bir zalimdi.

"Mustafa nasıl?"

"Uyuyor. Sizi çok özledi Sultanım, çok... Hep sizden söz etti aylardır."

'Beni hatırlamakta güçlük çekiyordur artık, ' diye düşündü Süleyman. "Göreyim onu."

Gülbahar, Sultan'ın elinden tuttu ve onu Şehzade'nin odasının olduğu bölüme götürdü. Odanın iki köşesinde iki altın şamdan vardı ve her birinin başında da bir sarıklı hizmetkâr bekliyordu. Şamdanlardan sadece biri yanıyordu. Çocuk sağdan sola döndüğünde yüzüne ışık gelip uyanmaması için o taraftaki mum söndürülüyor ve diğeri yakılıyordu. Hizmetkârların görevi buydu, Şehzade'nin sabaha kadar rahatça uyumasını sağlamak...

Süleyman yatağa doğru eğildi. Mustafa'nın saçları da annesinkiler gibi kumraldı ve tıpkı onun gibi ince hatlı, zarif bir yüzü vardı. Dokuz yaşına gelmişti, her gün daha fazla uzuyordu boyu. Matematik ve Kur'an'ı öğrenmekte gösterdiği beceriyi bedensel etkinliklerde de aynı ölçeklerde gösteriyordu. *'Geleceğin Osmanlı Sultanı,'*

diye geçirdi içinden Süleyman. 'Çocukluğunun tadını bol bol çıkar. '

Oğlunun ona ne kadar az benzediğini bir kez daha farketti. Gerçekten de Mustafa, Süleyman'ı andırmıyordu bile, bir gün yöneteceği Türkler'e de benzemiyordu... Ne garip!... Ama aslında fazla şaşılacak bir şey değildi bu. Neredeyse bütün sultanların karıları zaten Hristiyan köleler değil miydi? Yani bütün sultanlar bir anlamda Hristiyan çocuklarıydılar ve aynı zamanda Hak Dini'nin de en büyük koruyucuları... Tanrı'nın örümcek ağı insanların sandığından çok daha yoğun kaplıyordu onların yazgısını...

"iyi mi?" diye sordu.

"Her gün biraz daha fazla büyüyor. Bir an önce babası gibi olmak istiyor."

Süleyman hafifçe loş ışıktaki gülümsedi. *'Ne kadar iyi ve açık kalplisin Gülbahar. Onun beni sevip saymasını istiyorsun. Oysa Osmanlı şehzadelerinin tümü de babalarından çok korkarak yetiştirilmişlerdir. Ve bunun için de hep haklı nedenleri olmuştur. '*

Oğlunun alnına parmak uçlarıyla dokundu. Mustafa'nın ağzı uyurken açılmıştı ve ne kadar küçük bir çocuk olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştı. "Allah seni korusun evladım," dedi fısıltıyla. Mustafa da belli belirsiz bir şeyler mırıldandı ve öbür yana döndü.

Süleyman, Gülbahar'a baktı. Zayıf mum ışığında silueti ne kadar hoştu. İçinden bir arzu dalgasının kabarak yükseldiğini hissetti. Şimdi ona sahip olmak istiyordu, tohumlarını onun içine bir ırmak gibi dökmek ve sonra göğsüne bir çocuk gibi yatıp uyumak... Ama bunu şimdi yapamazdı.

Aklından ve gönlünden geçenlerden çok farklı olarak, "Yemek yiyelim," dedi.

Yiyecekleri Gülbahar kendi elleriyle getirdi: Kuzu kapama, tavuk yahni, patlıcan dolması, erik hoşafı ve şer-

bet. Hizmetkârlar hiç ses çıkarmadan onların altın kupalarını boşaldıkça doldurup durdular.

"Harem'de neler konuşuluyor, söyle bakalım," diye sordu Süleyman. Dedikoduları dinlemek zaman zaman hoşuna gidiyordu. Onları duydukça kendi gücünü de bir ölçüde yeniden değerlendiriyordu.

"Sizden büyük bir kahraman olarak söz ediyorlar Sultanım," dedi Gülbahar. Gözdenin yüzünden onun bu başarıyı kısmen de olsa kendine ait hissettiğini anlayabiliyordu. "Rodos'un alındığına dair haberler gelince sizin de Fatih Sultan Mehmet gibi bir Sultan olduğunuz söylendi. Hatta gelmiş ve gelecek sultanların en büyüğü olacağınız..."

"Bedeli ne kadar ağır bir bilseler..."

"Ordumuz yeniden toparlanıp güçlenecektir, bundan eminim."

Ordu hakkında ne biliyordu Gülbahar acaba?

Süleyman içini çekti ve tekrar konuştu: "Çok korkunç bir savaştı. Bunlar bir kadına söylenebilecek şeyler olsa hemen anlatırdım sana..." Sustu ve eğilip tabağında-kileri bitirdi. Parmaklarını yanına konulmuş gümüş tasta temizledi. Hizmetkârlardan biri hemen bir havlu uzattı ellerini kurulaması için.

"Artık orada olanları düşünmemelisiniz."

"Söylediğini yapmak gündüzleri kolay, insan oyalanıyor. Ama geceleri... Karanlıkta, her şey bir bir gözlerimin önüne geliyor."

Bekledi, ama Gülbahar daha fazlasını anlatması için onu yüreklendirmedi. *'Ona nasıl söyleyebilirim? Ama ille de birine içimi dökmem gerek. Galiba bu da sırılanmam gereken yüklerden bir başkası...'* Tekrar Gülbahar'a bakıp gülümsedi. Ne kadar güzel bir kadın... Böylesine güzel mavi gözler yaratmak Allah'ın bir yüce hikmeti değil de ne olabilirdi? İpek gömleğin altından kendini belli eden göğüslere baktı, böyle karşıdan bile onun kalbinin atışı-

ni hissedebiliyordu. Öylesine yakındı Gülbahar'a. Ama bir başka açıdan bakılınca da ne kadar uzaktı.

"Siz uzaklardayken," dedi Gülbahar. "Hep çıkarıp çıkarıp şiirlerinizi okudum. Hem de defalarca... O mısralar kendimi size yakın hissetmeme yardım etti."

Tahtın altın kollukları, palanın kabzası, atın eğeri gibi sert şeylere uzun süre dokunduktan sonra insanın ellerinin böylesine bir yumuşaklığı tekrar hissetmesi ne müthiş bir şeydi.

Süleyman bu yumuşaklığın açlığı içindeydi. Gülbahar'ın dolgun memesini sıktı, onun soluklarını kendi içine almak istiyordu sanki, dünyanın en büyük, en değerli hazinesiydi o şu anda. Kadın hafifçe acıyla inleyince kendine gelip parmaklarını açtı. Ve ellerini dolaştırmaya devam etti bu güzeller güzeli bedende. Karnının, kalçalarının ılık pürüzsüzlüğünün tadını çıkardı... Sonra bacaklarını iki yana açtı, bacaklar hemen kalçalarının üzerinde kenetlendi. Süleyman gözlerini yumdu. O yakıcı, ama yumuşak boşluğa dolmak istiyordu artık. Kara bulutlar arasında yükselen Sen Misel Kulesi, çamurun içinde debelenen o erkekler ordusu ve dondurucu yağmurun hayallerini kovmak istiyordu artık aklından. Neden hâlâ o kan kokusu, yenme arzusu peşini bırakmıyordu? Gülbahar kulağına tatlı sözler fısıldıyordu, bedenini ileri itti ve onun içine giriverdi. Her yeri kasıldı ve hemen ardından zevk içinde titreyerek boşaldı.

Bir ırmak gibi...

Ve kendi içindeki her şeyi oraya döktükten sonra tohumlarının üzerinde yattıklarını düşündü Süleyman. Aklında geçmiş ve geleceğe ait binbir görüntü dönüp duruyordu hızla. Gülbahar ve bir başka oğul, Rodos'taki koşmuş cesetlerle dolu hendekler, Pîrî Paşa'nın başının üzerinde pırıldayan pala... Mustafa'nın uyurken gülümseyen yüzü bulanıklaşıp kendi yüzüne dönüşüyordu, sonra da babasınıninkine ve sonra da kendi oğullarının ka-

niyla beslenen bir canavara... Yüksek sesle bağırdı ve yatakta yuvarlandı. Gülbahar hâlâ tatlı sözler fısıldıyordu. Kolları ve bacaklarıyla tekrar sarıldı Süleyman'a. Süleyman kendi erkeklik organının üzerindeki yapışkan sıcaklığı hissetti. Sonra her şey bitti.

Tekrar uyandığında gecenin karanlığında Harem daha da sessizleşmiş gibi geldi ona. Kapıda iki dilsiz köle göz kırpmadan bekliyordu. Tek bir mum titreyerek yanıyordu. Gülbahar yanında hiç kımıldamadan uyuyordu. Nefes alıp verdiği bile belli olmuyordu. Süleyman gözlerini açtı, etrafa baktı, yarı karanlık odanın duvarlarındaki raflarda, dolaplarda kendi elleriyle yazdığı şiirler üst üste duruyordu.

'Burası benim haremim,' dedi kendi kendine. 'Bir tek benim girebildiğim, bana ait yer, haremim. Yanımda gözdem, kollarımda uyuyor, tohumlarımın ıslaklığını hâlâ altımda hissedebiliyorum, tşte kitaplarım, kâğıtlarım, mısralarını... En gizli, en mahrem duygularım onlarda saklı. Ruhum, sırlarım... Evet burası benim, benim tapınağım burası... O halde neden, neden hâlâ kendimi yalnız hissediyorum?'

5

HÜRREM

her sabah hamama gittiğinden bu yana içten içe baştan çıkmaya başladığını biliyordu. Kuzeydeki buz gibi soğuk steplerde yıkanmak korkutucu ve tehlikeli bir şeydi. Herkes bu yüzden hastalanabileceğim ve hatıta ölebileceğini bilirdi. Karakış ve sert rüzgârlar onların düşmanıydı ve yıkanmak sonuçları göze alınamayacak bir lükstü oranın insanları için.

Ama burada kızların her gün yıkanması ve bedenlerinde tek bir kıl olmaması isteniyordu. Daha doğrusu bunlar mutlaka yapılması gereken işlerdi. Başlarda bun-

dan tedirgin olmuştu, ama hastalanmadığını görünce rahatlamıştı. Hatta bu işe alıştıkça hem ruhen, hem de bedenini kendini daha yumuşak hissetmeye bile başlamıştı. Babası onu böyle görseydi... *Aman, ne yapalım, cehennem dibine kadar yolu var o vahşilerin...* Ama yine de, o hâlâ bir Tatar'dı, babası onu görse bunu derhal anlardı.

Hamam üç bölümden oluşuyordu: soyunup giyindikleri yere camekân, yıkandıktan önce ve sonra oturu lan ara yere soğukluk, yıkanılan geniş bölüme de hararet deniliyordu. Hürrem hemen soyundu, zenci köle kızlardan biri ona mis gibi kokan bir peştimal verdi. Gül ağacından nalınları ayağına taktı ve soğukluğa geçti. Burada ayaklarının altından gelen sıcaklığı ve buharı hissetmeye başlamıştı. Ortada çevresine bir yığın kızın oturduğu büyük bir göbektaş vardı. Kızlar bakır taslarla başlarından aşağı su döküp duruyorlardı.

Etrafına bakındı. Buraya gelmeden önce dünyanın böylesine büyük, insanların böylesine çeşitli olabileceğini hiç mi hiç düşünmemişti. Saçlar, göğüsler, tenler, gözler... Biçim ve renkte böylesine geniş bir yelpaze... Simsiyah, kıvrır kıvrır saçlı, abanoz tenli zenci köle kızlar; lüle lüle saçlı, kopkoyu gözlü Yunanlı kızlar; altın saçlı, mavi gözlü, pembe yanaklı Gürcü kızlar; upuzun bacaklı, yarı tenli Mısırlı kızlar; gece karanlığına benzeyen gözleri ve saçlarıyla İranlı kızlar...

Ve bir yığın da biçim... Başından aşağı bir tas daha su dökerken diğer kızlara bakmamaya çalıştı. Ama kendini diğerleriyle kıyaslamaktan geri duramıyordu yine de. Bazılarının göğüsleri iriydi, renkleri ise solgundu ve incecik mavi damarlarla doluydu, bunlar emziren kadınlarinkine benziyordu. Ama düz ve gergin karınları bunun doğru olmadığını bir göstergesiydi. Gözyaşı biçiminde göğüsler vardı, bazılarıysa tomurcuğumsuydu. Pek çoğu henüz buluşa ermiş bu kızların göğüslerinin ortak özelliği tümünün de büyük olmasıydı. Hürrem

kendi ince bedenine baktı, daha çok bir oğlan çocuğununki gibiydi. Acaba onu neden alıp getirmişlerdi buraya? Ötekilere hiç ama hiç benzemiyordu...

'Belki de onlar kadar güzel değilim,' diye düşündü. 'Ama kızıl bir tilkinin kürkü gibi saçlarım var ve daha şirinim.'

Peştemalını alıp hararete doğru yürüdü. Nalınları mermer zeminde tıkırdıyordu.

Burada buhar ciğerlerin içine kadar hissediliyordu ve aynı buhar tıpkı incecik bir tül gibi yapışıyordu tene. insanın bütün gözenekleri birden açılıveriyordu. içeri girip çıkan çıplak silüetler birer hayalet gibiydi. Sessizliği bozan üç şey vardı: Ahşap nalınlar, bakır taslar ve sıcak su havuzuna girip çıkan kızlar. Bunların çıkardığı sesler gaipden geliyormuş gibi yankılanıyordu buhar bulutunun içinde.

Kubbedeki pencerelerden giren ışık demetleri damarlı gri mermer duvar ve zeminde öylesine dağılıyordu ki, ikisi birbirinden kolayca ayrılamıyordu.

Hürrem yavaşça sıcak su havuzlarından birine girdi ve gözlerini kapadı. Suyun terini alıp götürmesi, göğüslerinde, kalçalarında, omuzlarında kıpırdaşması çok hoşuna gidiyordu. Başını geriye atıp, mermere dayadı ve yüzüne bir tas su döktü, sonra ıslak saçlarını geriye doğru itti. Bu müthiş güzel bir şey, diye düşündü. Buraya gelmeden önce bedeninin bir hayvandan farklı olup olmadığını hiç düşünmemişti, hep ağır işlerin altında ezmişti onu, diğerlerinin de yaptığı gibi, yapmak zorunda olduğu gibi... Çalışmak, çalışmak, çalışmak... Şimdi bu hadımlar ve kalfa kadınlar onun içinde gizlenen başka bir şeyleri uyandırmıştı.

Ama bunlar neye yarıyordu? Bütün bu kadınlar, tenleri pırıl pırıl, tertemiz kadınlar bir bebek gibi bakılıyor, süslenip püsleniyordu ve ortada bunları değerlendirebilecek tek bir erkek bile yoktu. Tuhaf, anlaşılmasız gizemlerle dolu bir yaşam biçimiydi bu.

Hürrem suda bir hareket farkettili ve gözlerini açtı. Az ötesinde uzun boylu, kumral bir kadın oturuyordu. Genç kadının yanındaki iki odalık onu yıkıyor, boynunu ve omuzlarını ovuyordu. Başını arkaya atmış, ağırlığını iki kolunun üzerine vermişti, upuzun saçları mermere değiyordu. Bu tavırda, elle tutulacak ölçülerde bir kendine güven ve gurur vardı. Hürrem onun kim olduğunu hemen anladı. Bu Gülbahar'dı.

Yanaklarının kıpkırmızı olduğunu hissetti. Bu işin gizeminin ne olduğunu galiba anlayabilecekti. Ruhunda aniden büyük bir gıpta ve nefret fırtınası kopmuştu. Ve hamamdaki bütün kadınların da benzer duygular içinde olduğundan emindi. *'Neden sen?'* diye sordu içinden. *'Burada bunca güzel kadın varken neden sen?... Bunun nedeni senden mi kaynaklanıyor? Yoksa Süleyman çabucak aklı başından gidenlerden mi?'*

Gülbahar onun bakışlarından habersizdi, başını kaldırıp bir an için çevresine bakındı. Gözleri buharın içinde bile pırıl pırıl elmas gibi parlıyordu. Yüzündeki anlamı çözmeye çalıştı Hürrem. Utanç, merak, acıma?...

Kafası karışmış gibiydi, birden yerinden kalktı, arkasını dönüp dışarı çıktı. Ama bunu yaparken kalçalarını çocuksu bir davranışla tam Gülbahar'ın önünde tutmuştu. Bunu yapar yapmaz da hemen pişman oldu.

'Bana acımasına gerek yok,' diye geçirdi içinden peştemalını toplarken. 'Korkabilir belki. Ama asla acıyamaz.'

Buharın içinde ilerleyip gözden kayboldu. Artık sadece nalınlarının sesi duyuluyordu ve bu kez mermerin üzerinde tıkırtıdan biraz fazla bir ses çıkarıyorlardı.

Mermer sütunlar ve kemerlerle kuşatılmış hararetin kenarlarında daha küçük bölümler vardı. Buralarda

gedikli denilen zenci hizmetkârlar kızlara masaj yapıyor, bedenlerinin her yerini, burunlarından cinsel organlarına kadar kontrol ediyorlardı. Hedefleri tek bir kıl bile bırakmamaktı. Başlangıçta hiç hoşuna gitmeyen bu işlem için şimdi Hürrem artık sesini bile çıkarmıyordu. Zaten karşı çıksa da hiçbir şeyin değişmeyeceğini biliyordu.

Ona bu işi yapacak olan kızın adı Muomi'ydi. Asık suratlı, kısa kıvrıkcık saçlı, kalın dudakları hep aşağı sarkık biriydi bu gedikli. Öbür kızlar ondan söz ederken hep seslerini alçaltırlardı. Onun bir büyücü olduğunu söyleyenler bile vardı. Kocaman elleriyle bir tutuşta insanın kemiklerini eklemlerinden sökebilirmiş gibi duruyordu Muomi. Kaç kızın gözyaşları içinde can acısıyla onun yanından ayrıldığını görmüştü Hürrem. Ama doğrusu onun bir şikâyeti yoktu, hatta böylelikle can sıkıntısından ve tekdüzelikten kurtulduğunu düşünüyordu.

Yüzükoyun kadının önüne yattı. "Bu sefer işinin hakkını ver," dedi. "Canımın yandığını hissetmek istiyorum."

"Geçen defa az kaldı bebek gibi ağlayacaktın, unuttun mu?"

"Eğer beni ağlatabilirsen sana iki akçe veririm."

"Senin iki akçen yok ki." Muomi ovalamaya başladı. Elleri Hürrem'in boynunu ve omuzlarını hamur gibi yoğuruyordu. Canı yanıyordu, az kaldı bağıracaktı, ama kendini tutarak durdu ve derin bir nefes aldı. "Senin bir büyücü olduğunu söylüyorlar," dedi.

"Kim söylüyormuş bunu?"

"Öbür kızlar."

"Öbür kızlarmış... Zaten buraya onları güzellikleri için getirip koyuyorlar, akıllarına bakan yok. Hepsi de ahmak."

"Büyücü müsün?"

Muomi'nin elleri Hürrem'in bel kemiğinde ilerliyordu. Sanki tıklar tıklar her bir omuru ayırıyordu birbirin-

den. Hürrem'in gözlerinden yaşlar akmaya başlamıştı, saklamaya çalıştı. Elleriyle yüzünü kapadı.

"Öyle misin?" diye tekrarladı.

"Eğer olsaydım çok zaman önce buradan kurtulmayı başarabilirdim."

Muomi parmaklarını Hürrem'in kalçalarına dayayıp sıkıca bastırdı. Gerçekten acıtıyordu, hem de çok. "Kasların taş gibi sıkı," dedi kadın gülerek.

"Eh, biraz," dedi Hürrem. "Doğrusu fazla hissetmiyorum senin ovalamalarını."

"Ya öyle mi?" diyen Muomi daha da bastırdı ve Hürrem kendini tutamayıp bir çığlık attı.

Melissa içeri girdiğinde Muomi önüne sırt üstü uzanmış Hürrem'in kıllarıyla uğraşıyordu. Kızın vücuduna sürdüğü kıl dökücü ilacı bir midye kabuğunun kenarıyla kazıyordu. Hürrem ellerini başının arkasında kavuşturmuş onu seyrediyordu. Yüzü kıpkırmızıydı ve göğsü sık sık inip kalkıyordu.

"iyi misin?" diye sordu Melissa.

"Bu büyücüye iki akçe borcum var," dedi Hürrem.

"Neden?"

"Bostancı'nın işinde gözü var. Yakında Sultan'ın baş celladı olursa hiç şaşmam."

Melissa oturmuş bacaklarının arasındaki küçük kılları kontrol ediyordu. "Neden ki?" dedi. "Bizim kıllarımızla Sultan değil, o ilgileniyor."

"Her an Sultan da ilgilenebilir, onun için hazır olmalıyız. Elimize geçen tek fırsatı da kaçırmamalıyız, öyle değil mi?"

Melissa başını öne eğip sesini iyice alçaktı. Eli karındaydı. "Yakında belli olacak," dedi. Sözlerini bitirdiğinde gözleri yaşla dolmuştu.

Muomi başını kaldırıp ona baktı. "Nesi var bunun?"

"Onu son kez ovaladığın an aklına gelmiştir herhalde," dedi Hürrem. Melissa'nın kolunu sıktı. Tırnakları

kızın koluna batıyordu. Melissa çekmeye çalıştı, ama Hürrem bırakmadı. "Kendini topla, burada olmaz."

Kız içini çekerek, "Ben ne yapacağım?" dedi.

"Hallolacak, korkma. Bir planım var."

"Ne yapacaksın?"

"Görürsün. Muomi de bize yardım edecek." Kadın dişlerini göstere göstere sırıttı. Kızlar da güldüler. Hürrem gözlerini kapatıp kendini tekrar Muomi'nin elindeki midye kabuğuna ve buhara bıraktı.

6

IKIAYDIR Kapağası arzular ve korkular arasında savrulup duruyordu. Canlı bir adamdı, enerji doluydu ve yaptığıının öğrenilmesi durumunda başına gelecekleri tahmin edebilecek kadar da zeki. Ama yine de kendini engelleyemiyordu. Allah bile peygamberi yollayıp ona bunu yapmamasını söylese dinlemeyeceğinden emindi. Evet dinlemezdi ve yine buraya gelirdi. Ne müthişti o zevk. Cinsel zevk... Üstelik çok güzel bir kadındı... Ama belki en çekici olan yasaklardı, her şeyi körükleyen, azdıran yasaklar...Kaybettiğini sandığı erkekliğine yeniden kavuşmuştu ve bir erkek olarak ölebilmek için her şeyi göze almaya hazırdı.

Ya da en azından şimdilik kendi kendine bunu söylüyordu.

Her salı öğleden sonra, gün batımından bir saat kadar önce kız Kur'an okumak üzere buraya geliyordu. Kapağası için bütün bir hafta boyunca en önemli şey buydu. Gelip o paslı kilitte anahtarı çevirip avludan içeri girmek... Aslında her defasında içerde onu mu, yoksa cellatları mı bulacağından emin olmadan yapıyordu bunu, delice bir heyecan ve arzu içinde... Bu bahçe onun en güzel düşlerinin ve en korkunç kâbuslarının simgesi idi artık.

Demir kapı gıcırtyla açıldı. Harem'in sessizliği içinde bunun bir top atışından farkı yoktu, içeri girdikten sonra arkasından tekrar kilitledi kapıyı. Kuzeydeki kuleye doğru baktı. Tek görülebilecekleri yer orasıydı. Zaten o da Melissa'yı ilk kez o kuleden görmüştü. Aslında buraya gelmeden önce kulenin kapılarını da kilitlemişti, ama yine de ne olur ne olmazdı.

Aldığı bütün tedbirlere karşın kendini hâlâ bütün Divan üyeleri tarafından gözetleniyormuş gibi hissediyordu Ağa. Bostancıbaşı'nın palasını bilemediğini görür gibiydi.

Bahçe yüksek duvarlarla çevriliydi ve içindeki büyük ağaçlarla daima yarı aydınlık yarı karanlık dururdu. Kımıldanan dalların arasından akşam güneşinin yaldızladığı Harem camisinin minaresi arada bir görünüyordu.

Gözleri hemen Melissa'yı aradı. Sütunların dibinde ya da söğütlerin altında kucağında Kur'an'ıyla oturan güzel kızı. Ama ortalıkta yoktu. Gölgelek yerlere baktı. Hiçbir kımıltı, hiçbir ses yoktu. Yanıbaşındaki ağaçta bir bülbül ötüyordu sadece.

Kapıağası hayal kırıklığı ve korku karışık bir heyecan içindeydi. Neden gelmemişti acaba?

"Bugün onu göremeyeceksin."

Ses arkasından geliyordu. Telaşla ona doğru döndü ve hiç düşünmeden palasını çekti.

Karşısında bir başka kız vardı. Kollarını kavuşturup alaycı alaycı ona bakan bir kız.

O da Harem'dendi tabii, ama Ağa'nın tanıdığı biri değildi. Nasd tanıyabilirdi zaten? Kızdan bol ne vardı burada, ince uzun, pırd pırl kızıl saçlı, yeşil gözlü biriydi bu. Üzerinde sarı bir kaftan ve sırma işli bir yelek vardı. Başındaki fes acı yeşildi. Fesinin tepesinde tek bir inci vardı. Kızın giysileri çok uzun zamandır Harem'de olmadığıнын ve henüz tepelere tırmanamadığının belirtisiydi.

Adamın her yeri hafif hafif titriyordu. Elleri, dizleri, bütün vücudu. *'Ey yüce Allahım...'* "Sen kimsin?"

"Melissa bugün gelmiyor."

"Nerede?"

"Tabii ki Harem'de. Erkek belâsından uzak bir yerde."

"Neden gülüyorsun?"

"Kavuşun gibi bembeyaz olmuş yüzün. Ne oldu, neyin var? Ben Sultan'ın yeniçerisi değilim. Neden o kadar korktun? Ben sadece bir nakışçı kızım. Bak silahsızım da üstelik. İğnem bile yok yanımda."

Kapıağası kendini toparlamaya çalıştı. "Sen ne hakla benimle böyle konuşabilirsin? Seni zindana attırırsam görürsün."

İleri atılıp kızın kolunu yakaladı, palasını korkutucu bir biçimde havaya kaldırmıştı. Ama Hürrem hâlâ alaycı gülüşünü sürdürüyordu. Kızın parmaklarının iki bacağının arasına girip sıkmasıyla Ağa şöyle bir yutkundu.

"Melissa bunların hâlâ işe yaradığını söylüyor. Ben dediğim gibi sadece masum bir nakışçı kızım, ama yine de bildiğim kadarıyla bunun olmaması gerek..."

"Sen neden söz ediyorsun?"

"Melissa gebe."

Kapıağası geriye doğru bir adım attı. Sanki vebalı biriyle karşılaşmış gibiydi. Hürrem onun nasıl allak bullak olduğunu seyrediyordu. Adamın yüzü yemyeşildi. Parmakları aralandı ve elindeki pala mermer zemine düştü.

'Aptal, ' dedi içinden kız. 'Nöbetçileri getirecek buraya. Kendini kontrol etmekten aciz budala.' Bir an için adamın koşarak kaçıp gideceğini düşündü.

"Bu... Bu olamaz," diye kekeleyip duruyordu Kapıağası.

"O da öyle düşünüyor. Tıpkı senin gibi..."

"Sen kimsin? Ne istiyorsun?"

"Ben Melissa'nın arkadaşayım." Hürrem mermerin

üzerinde duran palaya baktı. "Al onu yerden." Aslında bunu söylemesinin tek nedeni adamın üzerindeki etkisini sınamaktı.

Ağa söylenilene uyup eğildi ve palayı yerden aldı. "Benden ne istiyorsun?" diye tekrarladı bu arada.

"Sana yardım etmek istiyorum."

"Seni şimdi hatırladım. Sen şu Rus kızıydın... Seni Tatarlar'dan almıştık."

Hürrem keyifle adama bakıyordu. Kendini öylesine ele veriyordu ki bu şaşkın yüz.

"Bunu başka kim biliyor?"

"İkimizi birden çuvala koyup Boğaz'a atmak ne kolay bir çözüm olurdu senin için değil mi? Bizi enayi mi sandın? Bir başkası daha biliyor tabii ki. Senin asla tahmin edemeyeceğin biri."

Adam dudaklarını iyice büzmüştü. Sıkıca yakalanmıştı bu tuzığa, hiç çıkış yoktu belli ki. "Seni tanıdım. Sen Kâhya Kadın'ın küçük Rus sıçanı dediği kızsın."

"Umurumda bile değil."

"Bu belli oluyor." Palasını yerine koydu. "Yani bana yardım edeceksin, öyle mi?"

"Belki de yardımına gereksinimin yoktur. Onunla evlenirsin ve birlikte mutlu bir aile kurarsınız."

"Benimle alay etme."

"Aslında biliyor musun, aletlerinin çalışıyor olmasına sevinmen gerek."

Adam öfkeyle öne doğru bir adım attı, sonra kendini toparlayıp durdu. "Söylediklerinin doğru olup olmadığını nereden bileyim?"

"Bilemezsin. Ancak senin için çok geç olduğunda bundan emin olabilirsin. Bir gece Valide Sultan yanına gelir ve sana Melisa'yı alıp Boğaz'a götürmeni söyler. Sonra eline iki çuval tutuştururlar. Biri senin, diğeri onun için..."

Kapıağası tekrar, "Ne istiyorsun?" diye sordu.

"Senin derdini kökünden halledeceğim. Buna inan."

"Gerçekten mi?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Ben nasıl olacağını biliyorum. Ama karşılığında sen de benim için bir şey yapmalısın. Senin gücünün yetebileceği, ama benim gücümün yetmeyeceği bir şeyi..."

"Daha iyi bir durum mu? istersen Valide Sultan'ın yanına koyayım seni. Elbiselerine bakarsın onun, hatta hesap işleri bile olabilir, yani para..."

"Daha iyi durumdan ne kadar az şey anlıyormuşsun meğer sen."

Kapıağası sabırsızca baktı kızın yüzüne, sonra başını kuzey kulesine çevirdi, sanki bizzat Sultan'ın oraya geleceğinden korkar gibi bir hali vardı.

Güneş giderek alçalıyor du, gökyüzü kıızıla boyanmaya başlamıştı.

"O halde ne?"

"Beni Sultan'ın yatağına koymanı istiyorum."

"Olamaz."

"Hayır, bal gibi de olabilir. Marifetlerini öğrendince Sultan seni şişe geçirip kızgın güneşin altına bıraktığında teninin simsiyah olacağından ne kadar eminsen bu işin olabilirliğinden de o kadar emin olabilirsin. Cezaları benden iyi bilirsin herhalde."

Ağa sanki kız ona bir tokat atmış gibi topuklarının üzerinde şöyle bir öne arkaya sallandı. Gözlerinin akı ortaya çıkmıştı, öylesine açmıştı onları. "Sultan, Gülbahar dışında biriyle asla yatağa girmez. Bunu da sen bilirsin. Sen benim gücümün ötesinde bir şey istiyorsun."

ilk kez Hürrem'in yüzündeki alaycı gülüş yerini hayal kırıklığına bırakır gibi olmuştu. Dudaklarını ısırıldı. "O zaman ölümün keyfini çıkar," dedi. "Bostancıbaşı'nın sana bu konuda çok yardım edeceğinden eminim."

Ve uzaklaşıp gitti hızla. Gölgele iyice uzamıştı, avlu neredeyse karanlıktı artık, Ağa dehşet ve korku içinde kalakalmıştı olduğu yerde.

7

HAREM 'in geçmişi Osmanlılar'ın Anadolu ve Azerbaycan'ın vahşi düzlüklerinde göçebe bir aşiret olarak dolaştıkları günlere kadar uzanıyordu. Aslında bunu İranlılar'dan öğrenmişlerdi. Bir süre için de olsa aşiretten uzaklaşmak zorunda kalan atlılara aileleri ile ilgili güven duygusu veriyordu. Osmanlılar göçebe yaşam biçiminden ayrılıp da bir devlet halini almaya başladıklarında ilk önce Bursa, daha sonra da Edirne ve İstanbul'u başkent yapmışlardı. Ve bu süreç içinde Harem de kendi kurallarıyla iyice yerleşik bir kurum halini almıştı.

Harem'in gerçek sahibi Sultan'dı, ama burayı onun yerine Sultan'ın annesi, yani Valide Sultan yönetiyordu, işin aslında Sultan'ın kendisi bile herhangi bir kızıdan farklı davranamazdı kurallar karşısında. Valide Sultan bütün bu bakire kızların ve hadımların başıydı. Ondan sonra en etkili olan kişi Kapıağası'ydı. Ak hadımların ve saray muhafızların en tepesindeki bu adam, Valide Sultan'la Sultan arasındaki iletişimi sağlardı.

Bir kız Harem'e ilk geldiğinde ona hemen bir bölümde iş verilirdi. Dikiş, nakış, mutfak gibi. Kendi yetenek ve çalışmasına bağlı olarak bu düzen içinde yükselebilirdi. Ama asıl yükselme gözde olabilmekten geçiyordu. Yani Sultan'ın yatağına girebilmekten...

Eğer "ikbal" olabilirse, Sultan'ın yatağına girme şansını yakalarsa o zaman bu kıza Harem'de ayrı bir bölüm verilirdi. Bir gece, ya da yüz gece çok fark etmezdi bu anlamda. Bundan sonra önemli olan Sultan'a bir er-

kek çocuk doğurabilmektir. Bunu başarabilenlere "Kadın" deniliyordu ve bunların sayısı normalde dördü geçmiyordu. Bu dört kadın biraz olsun daha serbest nefes alabiliyordu. İçlerinden biri gelecekteki Valide Sultan olacaktı nasıl olsa.

Süleyman bu düzene karşı çıkmıştı. Otuzunda olmasına karşın hâlâ tek bir kadını istiyordu yatağında, Gülübahar'ı. Ve sadece bir tek oğlu vardı. Böylesine önemli ve asil bir kan için tehlikeli bir durumdu bu. Süleyman'ın annesi oğlunun bu durumundan ötürü oldukça rahatsızdı.

Hafize Sultan, yani Valide Sultan Gürcü'yü. Saçları uzun ve gürdü. Etkileyici, karşısındakilerde saygı uyandıran bir görüntüsü vardı. Onu tahtında otururken gören herkeste bu duygu uyanırdı.

Tepedeki camlardan giren güneş ışığı Valide Sultan'ın saçlarına ilâştirilmiş sedef ve mineli tokada binbir renge ayrılıyordu. Yüzünde hafiften çizgiler belirmişti ve gözlerinde bir anne bakışı vardı. Ama yine de bu onun yumuşak olduğu anlamına gelmiyordu. Kapağı onunkendisinde tam anlamıyla bir itaat duygusu yarattığını düşündü, aksi çok tehlikeli olabilirdi. Bunu biliyordu.

"Beni görmek istemişsin," dedi Valide Sultan.

Kapağı dudaklarını hafifçe yaladı, sanki aklından geçenlerin hemen anlaşılacağından korkuyordu. Aslında söyleyeceklerini uzun uzun tekrarlamıştı günlerdir kendikendine. Her kelimeyi, her duruşu, her bakışı... Ama yine de ani bir paniğe kapılıvermişti işte. "Harem'in Sultanı..." diye kekeleydi.

"Nen var, yoksa iyi değil misin?"

"Hafif bir üşütme..."

"Belki de şifahaneye gitmelisin."

"Dediğinizi hemen yapacağım efendim." *'Allahım şu işin hakkında hayırlısıyla bir gelebilsem...'*

"Galiba seni rahatsız eden bir şey var."

Adam başını salladı. Bütün bir sabah boyunca bunu prova etmişti. Ve şimdi sanki biri boğazını sıkıyor gibiydi. "Kızların arasında büyük bir huzursuzluk olduğunu haber aldım," dedi zorlukla.

Valide Sultan yerinden kımıldanıp, öne eğildi ilgiyle. "Öyle mi? Peki, neymiş bunun nedeni? Huzursuzluğun..."

"Bazı kızlar... Biraz şey... Kıskanıyorlar."

"Harem kızları daima kıskanacak bir şey bulurlar zaten."

"Bu defa durum biraz daha farklı."

Valide Sultan gözlerini adama dikmişti ve Ağa bu durumdan çok rahatsız oluyordu. Sanki kadın onun gözlerinin de arkasına, beyninin içine bakıyor gibi geliyordu ona. "Devam et," dedi yaşlı kadın.

"Huzursuzluğun nedeni Gülbahar. Onu herkes seviyor, tabii ki..."

"Ben hariç," dedi Valide Sultan. Bunu çok rahat söylemişti.

'Bunu ben de anlıyordum, ' diye düşündü Kapıağası. "Ama... Ama bazı kızlar Sultan'ın herkesi ihmal etmesinin doğru olmadığını düşünüyor. Bazılarına söz geçirmekte bayağı zorlanır oldum bu yüzden."

"Eh, bu senin işin ve tabii Kızlarağası'nın. Onları yola siz sokarsınız..."

"Sokmaya sokarız da... Yatıştıracak mantıklı bir neden bulmak kolay değil."

Valide Sultan güldü. Değerli yüzüklerle dolu parmaklarını yanağında gezdiriyordu. "Ne söylemen gerekiyor onlara?"

"Belki Sultan'ın bir gün onlarla da birlikte olma şanslarının olduğunu."

"Bunu kim söyleyebilir?" Yaşlı kadının yüzündeki gülüş kaybolmuştu. Adam onun can damarını bulmuştu, bundan emindi. Süleyman'ın Gülbahar'a karşı duyduğu

yoğun ve özel ilgiden gerçekten sıkılan ve fazlasıyla rahatsız olan biri varsa o da Valide Sultan'dı.

"Hepsi de Sultan'ı mutlu edebilmek için can atıyor."

"Tabii ki öyledirler." O da bir zamanlar köleydi. Selim omzuna mendilini atana kadar öyleydi. Bunu unutmamıştı. Çok, çok zaman önceydi, ama unutmamıştı. "Gülbahar'la yarışabilecek biri var mı içlerinde?"

"Hepsi de bunu becerebileceklerini düşünüyorlar," dedi Kapıağası. Anlamlı bir gülüş vardı yüzünde. Normalde böyle bir durumda bir yığın şaka yapabilirdi, ama bu sabah farklıydı.

Valide Sultan bakışlarını pencereye, uzaklara çevirdi. Sol elinin parmaklarıyla sağ elinin baş parmağını ovalıyordu, belli ki bir şeyler düşünüyordu. "Onunla konuşacağım," dedi. "Beni bu konudan haberdar ettiğin için sağol."

Kapıağası avazı çıktığı kadar bağırmak istiyordu: **'Bekle, henüz her şeyi söylemedim!'** Ama sustu ve geri geri huzurdan çekilmeye başladı.

Tam dışarı çıkıyordu ki "Bir şey daha var," diye onu durdurdu Hafize Sultan.

"Emredin efendim."

"Aklından geçen belli biri var mı?"

Kapıağası güldü. "Evet efendimiz var."

Valide Sultan, anlaşıldı gibilerden başını salladı. "Peki, adı nedir?"

"Hürrem. Adı Hürrem'dir Sultanım."

8

İSLAM'da. denir ki: Cennet anaların ayakları altındadır. Süleyman Eski Saray'a her gelişinde geleneklere ve Allah'ın isteğine uygun olarak önce annesini ziyaret ederdi. Annesiyle birlikte olmaktan daima mutluluk duyardı

zaten, bu yüzden de ziyareti ona bir zorlama gibi gelmezdi, sıkılmazdı bunu yapmaktan.

Bu sabah rüzgâr güneyden esiyordu, ilkbaharın ilk ılık nefesi gibiydi. Hafize Sultan terastaki divana kurulmuştu, üzerinde çiçekli brokardan bir kaftan vardı, güneş her zamanki gibi saçlarının arasındaki o sedefli ve mineli tokanın üzerinde pırıldıyordu. Süleyman gülümsemi, annesi bu çeşit takıları değerli taşlardan yapılmış olanlardan çok daha fazla seviyordu. Bu ona özgü bir hoşluktu.

"Validem." Süleyman annesinin elini öpüp alnına götürdü ve yanına oturdu, kadının elini hâlâ avucunda tutuyordu. Hizmetkârlardan biri hemen şerbet ve gül-suyu getirmek üzere koştu.

"iyi misin?"

"Galiba biraz daha yorgun hissediyorum kendimi. Benim yaşımda herkes ilkbaharın gelmesi için can atar."

"O kadar yaşlı değilsin."

"Ben bir babaanneyim," dedi Valide Sultan. "Sadece tek bir torunum olsa da —"

Süleyman başını geriye atıp güldü, "Doğrusu duygularını hiç saklayamıyorsun."

"Yaşlı bir kadının kaygılarıyla nasıl da eğleniyorsun..."

"Sen yaşlı bir kadın değilsin. Daha çok var o günlerin gelmesine."

Hafize elini çekti ve önündeki meyve tabağından bir incir aldı. "Rodos'un fethiyle ilgili olarak ne anlatacaksın bana?" dedi. Sesinde çok somut bir gurur yankılanıyordu, "Bundan sonra Divan senin başka nereleri vurmanı istiyor?"

"Bu yıl başka savaş davulu duymayacaksın. Paşaların tümü de Rodos'ta aldıkları yaraların iyileşmesini bekliyorlar. Kendilerine gelip ayağa kalkmaları bayağı bir zaman alacaktır."

"Ya sen?"

'Ondan kendimi saklamaya çalışmamın ne anlamı var,' diye düşündü Süleyman. "Bir başka savaş fikri şu anda beni hasta ediyor."

"İslam'ın bayrağını daha ileriye taşımayan bir sultan ne işe yarar? Yeniçeri de bundan hoşlanmaz."

"Bana hatırlatmaman gereken tek şey görevim kıymetli validem. Bunu asla unutmam. Ama bir mevsim için yeterince dövuştük."

Hafize dikkatle bir başka incir seçti tabaktan. En doğru kelimeleri seçmek için de aynı dikkat ve titizlik içinde olmaya çalışıyordu. "Bir sultanın görevi yalnız savaş alanlarıyla sınırlı değildir," dedi.

Süleyman başını salladı. Anlamıştı, annesi Gülbahar'dan söz edecekti. "Osmanlı'nın bir şehzadesi var, öyle değil mi?"

"Ya hastalanırsa ne olacak? Bir sultanın daha çok oğlu olmalıdır."

"Ben ölünce birbirlerini öldürsünler diye mi?" Süleyman babasını düşündü. Selim'i, Yavuz Selim'i... Zalim Selim'i... O kendi öz babasına karşı çıkmıştı, yeniçerileri arkasına alıp isyan etmişti ve iki öz kardeşini öldürmüştü, ayrıca da sekiz yeğenini. Böylelikle saltanatı kimselele kaptırmadan tahta geçmişti. Onun babasını zehirlettiğine dair söylentiler vardı ortalıkta dolaşan, işin aslı, Süleyman babası ölene kadar bir an bile rahat etmemişti.

"Senin görevin var."

"Benim bir yığın görevim var."

"Ve onların hiçbirini ihmal etmemelisin."

Süleyman annesine baktı. Haklıydı, tabii ki haklıydı. Hafize Sultan onun karşısında duran vicdanıydı. Ona her şeyi öğreten annesiydi, babası Selim değil. Selim kan dökmeyi seven biriydi ve yalnız kendi çıkarlarını düşünmüştü.

"Gülbahar beni mutlu ediyor."

"Bu çok iyi. Ama biz mutluluktan söz etmiyoruz. Biz Osmanlı'nın varislerinden söz ediyoruz."

Süleyman arkasını döndü, Halic'in kenarındaki ahşap evlerin üzerinden görünen kubbelere, minarelere baktı. Osmanoğulları Anadolu bozkırlarındaki çadırlarından buralara ulaşana kadar çok kahır çekmişlerdi. Birden aklına babasının son sözleri geldi, onu Manisa sancağına yollamadan önceki son sözleri: "Eğer bir Osmanlı eyerinden inip de halılara çökerse hiçleşir, yok olur."

Babası bir vahşiydi onun, bunu biliyordu.

"Şu anda Osmanoğlu'nun evinde yalnızca iki asil kalp atıyor", dedi Hafize. "Bu yetmez."

"Ne yapmamı istiyorsun?"

"Senin Gülbahar'ı bırakmanı istemiyorum. Ama bir gözden daha olmalı. Harem'de bir yığın kız var. Ve bazıları gerçekten de göz doldurucu, hoş, çekici..."

"Osmanoğlu'nun damızlığı olmamı istiyorsun ya-nı..."

"Çok kaba bir anlatım, özellikle de yaşını başını almış bir kadının önünde yapılınc... Ama bir anlamda doğru. Evet, yapman gereken bu. Eğer Gülbahar sana daha fazla oğul verseydi belki de daha farklı olurdu durum. Ama tam dokuz yıldır o senin kadının ve..."

"Beni mutlu ediyor."

"Başka bir kadın edemez mi?"

"Onunla rahat hissediyorum kendimi."

"Bu kızlardan bekleyeceğin şey rahat değil, erkek çocuklardır. Erkek çocuklar..."

Süleyman birden ayağa kalktı. Annesinin hizmetkârlarından Fatma'nın kocaman kara gözlerini ona dikip uzun uzun baktığını farketmişti. Kendini huzursuz hissediyordu. Annesinin dediklerini yapmak ona neden zor geliyordu? Belki de böyle davranarak üzerindeki sorumluluklara bir tepki veriyordu; kendisinden önce gelen-

lère, o canavarlara benzemediğini kanıtlamaya çalışıyordu. Kızın bakışları altında kendini aşağılanmış hissetti bir an için.

Fatma onun gözlerindeki öfkeyi anlamıştı, hemen gözlerini çevirdi ve yüzünü öne eğdi, kızarmıştı.

"Bana söylediğini yapacağım sevgili validem," dedi Süleyman, kadının elini öptü. *'Hepsini birden becereceğim, bir defada, eğer istediğin buysa... Bir yığın çocukla dolduracağım bu sarayı...*

Ve belki o zaman sen benim Gülbahar'la mutlu olmanma karışmaktan vazgeçersin. '

Kâhya, Melissa'nın ellerindeki yastık yüzünü alıp yere çarptı. Küçük bir çocukmuş gibi davranıyordu kıza. "Bu nedir? Sen beni çıldırtmaya mı çalışıyorsun?"

Melissa umutsuzca başını salladı, içini çekiyordu, cevap veremez bir haldeydi.

"Şu dikişlere bak. Bunu değil Valide Sultan'a, bir köylüye bile veremem. Tam bir rezalet!"

"Özür dilerim..." Melissa hıçkırıyordu.

"Senin neyin var kafasız kız? Son günlerde iyice çığırından çıktın." Kâhya sözlerini kuvvetlendirmek için kızın kulağına bir tokat attı. Kız bağırınca, bir tane daha çaktı.

Hürrem başını kahyayla belaya sokmak istemiyordu, ama artık içi kaldırmıyordu bu kadar zulmü. Yerinden doğrulup yerdeki kumaşı eline aldı ve "Ben onu düzeltebilirim," dedi.

Kâhya hemen geri döndü bu sözler üzerine. "Ya öyle mi? Seni küçük Rus sıçanı... Demek dilini tutamıyorsun..."

"Onu rahat bırak, iyi değil, hasta o."

"O zaman şifahaneye yollarız onu. Sen de oturur ikinizin işini birden yaparsın."

Hürrem iyice sinirlenmişti, elindeki kumaş parçasını kadının yüzüne fırlattı. "Al da kendin yap pis kocakarı," diye bağırdı.

Bu defa kâhya tokadı Hürrem'in yanağına bastı. Hürrem bir adım geri çekildi, sonra tıpkı uyuyan bir ydanın uyanıp da yuvasından avının üzerine atıldığı gibi ileri atddı ve sağ eli kadının yanağında sakladı. Kâhya geriye doğru sendeledi.

Toparlanırken yüzünde tuhaf bir gülüş belirmişti. "Şimdi düştün işte zindana," dedi. "Kapiağası senin etini kemiğinden nasıl ayıracak görürsün. Şu an bahardayız. Şansm varsa kışa doğru tekrar yürüyebilirsin. Sana bunu ödeteceğim."

Kapı ağzında iki zenci hadım belirivermişti birden. Kâhya kadın bir zafer ifadesiyle Hürrem'e baktı. Ama daha o konuşmaya başlamadan adamlar içeri girip Hürrem'i kolundan tuttular, "Haydi yürü," dedi biri. Öbürü ekledi: "Yaptığın işleri de yanına al."

Hürrem duraksadı, bir an ne yapacağını bilemez gibi kalakaldı kapı ağzında. Ne oluyordu? iğnelerini topladı, bohçasının içine işlediği mendili koydu.

Kâhya adamlara baktı, "Onu nereye götürüyorsunuz?"

"Kapiağası'nın emri," dedi adamlardan biri ve Hürrem'i öne doğru itti.

"Onu falakaya yatıran!" diye bağırdı kâhya arkalarından. Ama sesi hiç inandırıcı değildi.

Hürrem, hadımlarla birlikte hızlı hızlı yürüdü koridorlarda. Kapiağası kelimesi ona güven vermişti. Zindana gitmiyordu. Hayatının en önemli dakikalarını yaşayacaktı az sonra, bundan emindi.

9

SARAYIN yüksek duvarlarıyla çevrili avlunun zemini badem biçimi taşlarla döşeliydi ve tam ortasında çok süslü bir mermer çeşme vardı. Dört tarafını kuşatan binaların pencerelerinin tümü de buraya bakıyordu. Hürrem bunlardan birinden gözetlendiği hissine kapıldı.

Nereye getirildiğini anlamıştı. Burası Valide Sultan'ın yaşadığı bölümdü ve bütün bu pencereler onun daire-sine aitti.

Hadımlar onu avlunun ortasına kadar getirip bıraktı. "Kıpağası burada durmanı ve şarkı söylemeni emretti."

"Neden? Ne oluyor?"

Adamlar hiç cevap vermeden hızla uzaklaştılar. Her adımlarında bellerine asılı yatağanlar şıkırtılar çıkararak sallanıyordu. Hürrem arkalarından baktı, ne oluyordu?

Durup bir süre bekledi, ama kimse gelmedi. Çeşme-deki su şırıltıyla durmadan akıyordu. Belki de, diye düşündü, Kıpağası bana Hafize Sultanla bir karşılaşma ayarladı.

Ama eğer öyleyse neden nöbetçiler onu bu avluya bırakıp gitmişlerdi? Ve neden ille de işini de yanında getirmesini söylemişlerdi? Başka ne demişlerdi: "Kıpağası senin burada durup şarkı söylemeni emretti."

Kıpağası ondan Harem'in kutsal sessizliğini bozmasını istemişti. Neden?

Omuzlarını silkti ve çeşmenin yanındaki gölgeli bir yere gidip oturdu. Osmanlılar gibi bağdaş kurmuştu yere. Küçük bohçasından işlediği mendili çıkarıp kucağına koydu, iğne ve ipliğini eline aldı. Öylesine heyecanlıydı ki, hayatında ilk kez şarkı söylemekte zorlanıyordu. Annesinin ona öğrettiği bir aşk şarkısı vardı, acaba onu mu söyleseydi? Bu şarkı çok soğuk bir kış günü steplerde atıyla birlikte kaybolan ve ölmek üzereyken rüzgara aşkı-

ni anlatan bir delikanlı hakkındaydı. Aslında budala bir aşk sarkışıydı bu, ama melodisi çok hoştu ve Hürrem bu yüzden şarkıyı seviyordu. Mırıldanmaya başladı. Az sonra o gür sesi avluda yankılanıyordu.

Kendini öylesine kaptırmıştı ki işine ve şarkısına, kucağına beyaz sarıklı ince uzun birinin gölgesinin düş-tüğünü bile farketmedi.

"Harem'in ilk kuralı sessizliktir."

Başını kaldırdı, şaşırılmıştı. Adam güneşin önünde durduğu için yüzü seçilmiyordu. Hürrem gözlerini kıstı. Bu bir hadım olamazdı, onlar gibi konuşmuyordu, üstelik yüzü de siyah değildi. Böylesine özgürce Harem'de dolaşabilecek bir tek kişi vardı.

Hürrem böyle hiç hazırlıksız yakalandığı için kızgındı. Kendini tutamayıp "Belki bülbüllerin de dilini kesmek gerekir o zaman," deyiverdi. "Ve hatta arıların da... Yılın bu mevsiminde çıkardıkları vızıltılar gerçekten de insanı deli edecek gibi."

Kızın cevabı gölgenin sahibini çok şaşırtmıştı. Bir an susup birbirlerine baktılar. Hürrem birden ilk yapması gerekenin, ayağa fırlayıp yerlere kadar eğilerek onu selamlamak olduğunu hatırladı. İşini elinden bıraktı, dizlerinin üzerine çöktü ve alnını taşlara koydu. Aslında bunları yapmakta gecikmiş olduğunun farkındaydı. Sessizliği bozduğu için özür dilemesi gerektiğinin de... Ama artık çok geçti. 'O bana soru sordu, ben de cevap verdim, ne yapayım,' diye geçirdi içinden.

Başını yukarı kaldırdığında Süleyman'ın arkasında birinin daha olduğunu gördü. Bu zenci hadımların başı Kızlarağası'ydı. Yüzü gözü ter içindeydi ve ipek mendili-ni sallayarak serinlemeye çalışıyordu, bayılmak üzereymiş gibi görünüyordu.

"Benim kim olduğumu biliyor musun?"

"Evet Efendimiz. Bunu belli etmekte gecikmiş olduğum halde biliyorum."

Süleyman beyaz dişlerini göstererek gülümsedi.

"Söylediğin şarkı neydi?"

"Annemden öğrendiğim bir aşk sarkışıydı Efendimiz. Bozkırda atına sahip çıkamayan beceriksiz bir delikanlı hakkında..."

"Atına mı aşıkmış?"

'Allahım benimle dalga geçiyor!' "Hayır efendimiz, sanmam. Soğuk ve yorgunluktan at güzelliğini çoktan kaybetmiş olmalı."

Süleyman bir kahkaha attı. Sonra sustu, gözlerini kıza dikmişti. "Senin adın ne?"

"Bana Hürrem derler Efendimiz."

"Hürrem? Yani çok gülen... Kim verdi sana bu adı?"

"Beni buraya getiren adam. Aslında adımlı söyleyemediler de ondan değiştirdiler. Zaten kendi adlarını bile doğru dürüst söyleyebileceklerinden kuşkuluyum."

Süleyman yine güldü. "Nerelisin sen Hürrem?"

Gözlerini kısıp Sultan'a dikkatle baktı kız. Amma da uzatmıştı lafı, acaba böyle yerde iki buklüm daha ne kadar durması gerekecekti? "Ben Tatarım," dedi. "Kırım'hyım."

"Bütün Tatarlar'ın saçları seninki gibi midir?"

"Hayır Efendimiz, kavmimin tek talihlisi ne yazık ki bendim."

"Talihsiz mi? Bence bu çok güzel bir renk." Sultan eğilip kızın saçının ucunu tuttu ve parmaklarına sardı. Sanki değerli bir kumaşı gözden geçiriyor gibiydi. "Sanki tutuşmuş... Öyle değil mi Ali?"

Kızlarağası mırıldanarak başını salladı evet diye. **'Yalancı,** ' diye düşündü Hürrem. **'Benimle sadece bir kez konuşun ve onda da bana havuç dedin. '**

"Ayağa kalk Hürrem."

Söylenileni yaptı. Ona öğretildiği gibi bakışlarını yere çevirmeye çalıştı, ama merakı buna engel oldu. Demek

Sultanların Sultanı olan, Allah'ın Yeryüzündeki Gölgesi denilen adam buydu. Doğrusu yakışıklı sayılırdı, yüzünde hafif bir sakal vardı, kemerli ince burnuyla birlikte bu ona asil bir hava veriyordu. Aslında bir zalimin yüzü de belki böyle olabilirdi, ama şu anda gözlerindeki yumuşak bakış ve dudaklarındaki gülüş onu sevimli yapıyordu.

Sultan'ın da onu sıkıca gözden geçirdiğini görebiliyordu. Tıpkı adamlarının babasının yanından alıp götürmeden önce Hürrem'i gözden geçirmeleri gibiydi bu da. Gördüklerinden hoşnuta benziyordu Süleyman.

"Ne işliyorsun?" diye sordu birden.

"Bir mendil Efendimiz." Elindeki kumaş parçasını uzattı.

"Çok güzel yapmışsın. Beceriklisin. Onu alabilir miyim?"

"Henüz bitirmedim..."

"O halde bu akşama kadar onu benim için bitir," derken Sultan mendili dikkatlice kızın sol omuzunun üzerine koydu. Hürrem Kızlarağası'nın gözlerinin faltaşı gibi açıldığını gördü. Bir kızın omzuna Sultan tarafından mendil konulması demek, onun gözde olması anlamına geliyordu. Çünkü bu Sultan'ın onu yatağına almak isteğinin işaretiydi. Süleyman tahta çıktığından bu yana hiçbir kız böyle bir şansı yakalayamamıştı.

Sultan başka bir şey söylemeden arkasını dönüp uzaklaştı. Kızlarağası şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez haldeydi. Sonra toparlanıp Süleyman'ın arkasından koştu.

Hürrem iki adamın arkasından uzun uzun baktı. Aslında o da çok şaşkındı ve bütün vücudu heyecandan tir tir titriyordu.

Gözde!

Süleyman uzun koridor boyunca hızla ilerlerken çeşitli duygular içindeydi. Kızgındı, çünkü kendi sağduyu ve isteği dışında davranmaya zorlanmıştı. Bir yandan da rahatlamış gibiydi. Annesiyle yaptığı o konuşmadan sonra önüne getirilen ilk odalıkla yatıp bu işten kurtulmaya karar vermişti. Her kim olursa olsun... Ama en azından bu kız onu rahatsız etmemişti. Hürrem.... Diğerlerinden farklı birine benziyordu bu Tatar kızı. En azından insanı eğlendiren bir tipti. Harem kadınlarında fazla rastlanmayan bir özellikti bu. Onlar güzel, ama genellikle boş kafalı olurlardı, Hürrem ise zekiymişti.

10

Topkapı sarayı

GÖKTE hilâl sanki titriyor gibiydi. Süleyman bunun gerçek değil, bir ışık oyunu olduğunu biliyordu. Boğaz'dan tutulmuş balık, zeytinyağlı dolma ve çeşit çeşit tatlılardan oluşan akşam yemeğini yeni bitirmişti. Dinen yasaklanmış olmasına karşın bir şişe Kıbrıs şarabı bile içmişti Sultan.

Bu onu bir parça rahallaiyordu. Aslında her^gün sabahdan akşama bir yığın formaliteyi tekrarlayıp durmak oldukça sıkıp bunaltıyordu Sultan'ı. Sabahları berber gelip onu traş ediyor, sonra Kaftancıbaşı giysilerini getiriyordu ve başına arşınlarca beyaz kumaş sarılıyordu.

Cumartesiden salıya hep şafak zamanı uyanıp Divan'a katılıyordu. Cuma günleri Divan Yolu'ndan at üzerinde Aya Sofya'ya gidip öğle namazını kılıyordu maiyetile birlikte. Vezirler, ağalar, paşalar, tüm saray erkânı onunla geliyordu bu önemli ibadete.

Öğleden sonra usule uygun olarak biraz yatıp kesti-riyordu. Yatağının etrafında daima beş dilsiz nöbetçi bekliyordu. Uyurken bile yalnız kalamıyordu.

Bütün yaşamı kurallar ve kanunlarla düzenlenmişti. Bunları delen en küçük bir değişiklik bile öylesine hoşuna gidiyordu ki...

ibrahim, örneğin... Birbirlerinden ayrılmaz hale gel-mişlerdi. Rodos seferi sırasında aynı yerde yatmışlar, bir-birlerinin giysilerini kullanmışlardı. Bir köleye böylesine yakın davranmasının ne kadar tuhaf karşılandığını, ya-dırgandığını biliyordu Süleyman. Ama onun gözünde ib-rahim bir köleden çok daha farklı şeyler ifade ediyordu. O güvenilir, zeki ve ileri görüşlü biriydi. Onun sorumlu-luklarını yerine getirmesine yardımcı olan, omuzlarında-ki ağır yükü hafifleten ne annesi Hafize, ne gözdesi Gül-bahar, ne de Veziriazam'dı. Bunu yapan sadece ve sade-ce ibrahim'di.

Bu gece de yanındaydı, camın kenarına oturmuş utunu çalıyordu hafif hafif. Çoğu kez akşam yemeğini sa-rayda birlikte yiyorlardı ve sık sık da Kıbrıs şarabını iç-erken ipin ucunu kaçırıyorlardı. Geç saatlere kaldıklarında hizmetkârlar ibrahim için de bir yatak açıyordu ve birlik-te uyuyorlardı.

ibrahim, Pargalı'ydı, Yunanistan'ın batı kıyılarında bir kasabacıktı Parga. Babası balıkçıydı, bir gün Osman-lı atlıları kasabayı basıp genç ibrahim'i alıp götürmüşler-di yanlarında, istanbul'daki köle pazarında satışa sunul-duğunda Manisalı yaşlı bir dul kadın almıştı onu. ibra-him, bir Müslüman olarak büyütölmüştü. Kadın ondaki yetenek ve zekâyı çabucak keşfetmiş ve eğitimine büyük önem vermişti. Hemen hocalar tutup müzik ve dil ders-leri aldirmıştı ibrahim'e. Çok güzel ut çalıyor, Farsça, Rumca, Türkçe ve İtalyanca'yı akıcı bir şekilde konuşa-biliyordu. Süleyman Kefe sancağından Manisa'ya geldi-ğinde bu delikanlıyı görüp çok etkilenmiş ve kadına yük-

l  bir bedel ödeyerek onu kendi yanına almıştı. Kısa süre içinde de bu köle Süleyman'ın ayrılmaz bir parçası oluvermişti. şehzadeyle kölesi aynı yaşlardaydılar, ibrahim biraz daha kısa ve tombuldu, ama en büyük farklılık onun dışa dönüklüğü ve canlıdığıydı. Süleyman bu tıknaz bedeninin içindeki enerji fazlasından ötürü nasıl olup da patlamadığına daima şaşardı.

Manisa şehzadesi, babası Yavuz'un ölümünden sonra 1520'de tahta geçtiğinde ibrahim'i de yanında Babı- li'ye getirip onu kendine Hasodabaşı yapmıştı, ibrahim'in zekâsına öylesine güveniyordu ki kısa z re sonra Veziriazam Pîrî Paşa'dan çok ona danışır olmuştu. Rodos dönüşü ilk yaptığı ise sadık kölesini vezir yapmak olmuştu. Bu yükseliş aslında Osmanlı yönetim sisteminin tipik bir örneğiydi. Bu sistemde bir Hristiyan köle, yetenekli ve  alışkansa ve tabii ki efendisini hoşnut edebiliyorsa devletin en yüksek kademelerine kadar tırmanabilme şansına sahipti. 'Dedem Fatih ne demişti,' diye düşündü Süleyman...

'Bizim imparatorluğumuz İslam'ın evidir... Babadan ogula geçen imparatorluk meşalesini alev alev tutuşturup yakan ise müminlerin yüreğindeki sürekli ateştir. '

" ok sessizsiniz Efendim," dedi ibrahim.

Süleyman ona şöyle bir baktı. "Pişmanlıkların var mı ibrahim?"

"Tabii ki yok. Nasıl olsun ki?"

"Zaman zaman da olsa başka biri olmak aklından geçmiyor mu? Kasabanıza askerler gelmeseydi hayatının nasıl farklı biçimlenmiş olabileceğini hiç mi düşünmüyorsun?"

"Bunu aşağı yukarı tahmin edebiliyorum. Dünyanın en yüce imparatorunun yanbaşında güzeller güzeli bir sarayda oturup, en leziz Kıbrıs şaraplarını içmek yerine sabah akşam balık yiyecektim ve bütün gün ağlarla, olta-larla uğraşıp duracaktım denizlerde."

"Hayatın çok daha basit olacaktı o zaman."

"Çok değersiz bir hayat da diyebiliriz belki..."

İbrahim'in yüzünden bir endişenin gelip geçtiğini hemen fark etti Süleyman. *'Benim yine gereğinden fazla ince düşündüğümü düşünüyor. Belki de haklı...'*

"Bu hayat biçimi hoşuna gidiyor İbrahim, öyle değil mi? Savaşa gitmek, Divan'da sonu gelmez siyaset konuşmaları yapmak..."

İbrahim kaşlarını hayretle yukarı kaldırdı. "Biz burada çok kutsal bir iş yapıyoruz Efendimiz. Tarihi yaratıyoruz..."

"İslam'a hizmet ediyoruz."

"Gerçekten de Sultanım, bazen asıl görevimizin bu olduğunu unutuyorum. Biz İslam'ın hizmetkârlarıyız." Sözlerini tamamlayınca tekrar utuyla ilgilenmeye başladı.

'Yalancı,' diye içinden geçirdi Süleyman. *'Bunların tümünü de kendin için yapıyorsun. Belki de seni sevip, sana özenmemin gerçek nedeni de bu. Keşke ben de senin gibi olabilseydim...'*

"Bazen düşünüyorum da, keşke benim yerime sen Sultan olsaydın, ben de fakir bir Rum balıkçısının oğlu... Kim bilir belki bu şekilde ikimiz de daha mutlu olurduk." Ayağa kalktı, eliyle sanki yorgunluğunu söküp almak istermiş gibi yüzünü sıvazladı.

"Artık uyuyor muyuz Sultanım?"

"Sen yatabilirsin İbrahim. Senin hayatın benimki kadar karışık değil. Benim yapmam gereken bir görevim daha var."

Hürrem önce hamama götürülmüştü. Yıkanıp paklanmış, uzun uzun ovulmuştu bütün vücudu. Elleri kınalanmış, yasemin kokularına gark edilmişti saçları, gözlerineyse sürme çekilmişti.

Sonra üzerine gül pembesi bir gömlek, mor bir kadiye kaftan ve turuncu bir brokar yelek giydirilmişti. Boynuna takılan elmas gerdanlık öylesine ağırdı ki başını dik tutarken yoruluyordu. Kulaklarında yakut küpeler, kollarında altın ve gümüşten bir yığın bilezik vardı. Saçlarının arasına Kızıldeniz'den çıkarılmış onlarca inci iliştirilmişti. Bunların hepsini yarın sabah geri vermesi gerektiğini biliyordu Hürrem. Ama buna fazla aldırmıyordu.

Zenci gediklilerden biri getirip büyük bir aynayı tutttu önünde. "Bence çok değişmişim ve buna güzellik de denemez... Tuhaf, yapay..."

Onu giydiren Kâhya Kadın ellerini beline koyarak başını salladı, "Usul böyledir."

"Bir adamı gülmekten yerlere yapıştırmanın usulü herhalde."

"Amma da nankörsün küçük Rus sıçanı," dedi kadın. "Başına konan devlet kuşundan haberin yok mu senin? Ama sakın çok şişinme. Biliyorsun bu bana da olmuştu... Bakarsın bir gün sen de kumaşların arasında ihtiyarlayıvermişsin."

"Eğer o gün sen de böyle giyinip gittiysen Sultan'ının karşısına, seni hela bekçisi yapmadığı için dua et."

Kadın öfkeyle derin bir nefes çekti ve iki gedikliyi dışarı yolladı. Hürrem'e dönüp "Senin başından beri bana gereken saygı ve itaati göstermediğini biliyorum, ama yine de sana yardım etmek istiyorum," dedi. "Bu sadece bir kez olabilecek bir kısmet. Ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Bayezid'in gözdesiydim ben de bir zamanlar. Onu hoşnut etmen için gereken şeyleri söyleyeceğim şimdi sana."

"Kaybetmiş birinin nasihatlarına hiç ihtiyacım yok benim. Ne yapacağımı gayet güzel biliyorum. Hamile kalmalıyım. Hepsi bu."

Odadan eteklerini sürüyerek çıktı gitti.

11

ONU sabah alıp avluya götüren iki nöbetçi hadım yine gelmişti. Bu kez başka koridorlardan, avlulardan, dar ve karanlık merdivenlerden geçtiler birlikte. İki de bir ayağı kayıyor, orasını burasını sağa^ola çarpıyordu Hürrem. Sonunda yüzüne serin bir rüzgâr çarptı ve önünde durdukları kalın demir kapı geceye doğru acıldı. Hemen orada bekleyen küçük, kutu gibi bir arabaya itildi. Bir atın kişnediğini duydu, yumuşak bir el onu içeri çekti.

Araba ileri doğru hamle etti, at nalları taşlarda tıkrıydıyordu. Gözleri karanlığa alışınca yanında oturanın kim olduğunu anladı. Bu Kızlarağası'ydı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Hürrem.

"Sultan'a. Seni Topkapı Sarayı'nda bekliyor."

Arabanın perdeleri sıkıca kapatılmıştı. Onları aralayıp dışarıyı görmeye çalıştı, ama adam ellerini tuttu.

"Çok uzak mı?"

"Hayır değil," dedi yaşlı hadım. Kocaman gözleriyle adamın kendisini incelediğinin farkındaydı Hürrem. "Bütün bunları senin için ayarlayan Kapıağası'dır."

"Bana bu iyiliği neden yaptı acaba?"

"Bu benim de kendime sorduğum bir şey."

Adamın yüzünü göremiyordu ama, yine de gözlerinin olduğu tarafa bakarak sürdürdü konuşmasını, "Peki bari cevabını bulabildin mi?"

"Hayır, hiçbir fikrim yok bu konuda^Ayrıca yüzünün niye o kadar solgun olduğu konusunda da... Sanki idamını bekleyen birine benziyor..." Bir an sustu. "Kim bilir belki de hastadır zavallı."

"Belki de."

"Beni yanlış anlama ama, sana şunu söylemek istiyorum, eğer o adam gözden düşse buna hiç üzülmem."

"Hiç yanlış anlamadım merak etme."

Kısa bir süre sonra araba durdu ve kapısı açıldı. Hürrem hemen etrafına bakındı. Demek burasıydı Topkapı Sarayı. Divan'ın büyük kulesini hemen görmüştü. Karanlıkta bile parıldıyordu tepesi. Bahçenin çeşitli yerlerine konulmuş meşalelerin alevleriye ağaçların dallarında, yapraklarında gizemli bir dans yapar gibiydi.

Sağlarını sollarını, yani kadınları görmemeleri için iki tarafı ve önü geniş siperlikli şapka giymiş iki Baltacı Hürrem'i büyük bir demir kapıya doğru yönlendirdiler ve parke taşlı bir yoldan Harem'in kalbine doğru yürümeye başladı. Arkada kalan Kızlarağası oflaya puflaya yetiştirmeye çalışıyordu kıza. Buranın Eski Saray'a kıyasla ne kadar güzel ve düzenli olduğunu düşünüyordu Hürrem. Bir defa duvarlar tahta değil taşı ve binbir çeşit bitkiyle donatılmış bahçeler çok geniş ve ferahtı.

Sonunda iki kanatlı kocaman bir tahta kapıya geldiler. Kapının her tarafı sedeflerle süslüydü. Buradan Sultan'ın özel bölümüne geçiliyordu. Sultan'ın özel koruması olan iki Solak kapının iki kenarında nöbetteydi. Palarlarını çekmiş kımıldamadan duruyorlardı.

Hürrem derin bir nefes aldı. Bu onun hep hayalini kurduğu, ümitle beklediği andı. *'Sinirli olmak için hiçbir neden yok, ' dedi içinden. 'Ona yalaklık yapmana da gerek yok. Sadece bırak tohumları içine girsin, bu seni özgürlüğüne kavuşturacak tek yol. '*

3 e-

Kızlarağası onu açılan kapıdan içeri itti.

Hürrem merakla odaya bakıyordu.

Her yer mavi, beyaz, kırmızı iznik çinileriyle kaplıydı. Bir yığın çiçek ve yaprak motifi işliydi bunların üzerinde. Yüksek tavan tepede kubbeleşiyordu, tam ortada firuze, altın ve yakutlarla süslü bir buhurdanlık vardı. Duvarlardan birinde piramidimsi bir bakır ocak göze

çarpyıyordu. Küçük girintilere bir yığın yağ kandili yerleştirilmişti.

Odanın bir kenarındaki yükseltilmiş alandaki yatak, sıрма işli Bursa ipeğinden perdelerle çevriliydi. Minderler ve yastıklar incilerle süslenmiş kırmızı kadifeden yapılmıştı. Dört köşede altın şamdanlara yerleştirilmiş dev mumlar yanıyordu.

Süleyman kenardaki divanda oturuyordu. Üzerinde elma yeşili bir brokar kaftan vardı, başındaki sarık beyaz ipektendi ve tepesinde tavus kuşu tüyleri ve kocaman bir zümrüt vardı. Zümrüt neredeyse büyük bir yumurta kadardı. Tek kolunu arkaya doğru atmıştı ve canı sıkılıyor gibi duruyordu.

Hürrem, Kızlarağası'nın arkasından kapıyı örttüğünü duydu. Artık yalnızdılar.

Sultan bir süre ona baktı. Onun aklından geçeni tahmin edebiliyordu Hürrem: *'Sana ne yaptılar böyle?'*

Şöyle bir yutkundu, bu şekilde giydirilip süslenmesine izin verdiği için kendine kızıyordu. O sersem kahyanın bir kez daha kendisini aşağılamasına yardım etmişti böylelikle.

Ani bir kararla sırtındaki yeleği ve kaftanı sıyırıp yere bıraktı, sonra da kolunda, boynunda, kulağında sallanan mücevherleri çıkardı, hatta saçlarındaki incileri bile. Sonra şöyle bir savurdu kızıl saçlarını.

"Üzerimdekileri Kâhya seçmişti," dedi. "Ne yazık ki artık gözleri iyi görmüyor."

Süleyman hiç kımddamamıştı. *'Neden bir şey söylemiyorsun? Konuşsana...'* Sonra Sultan'ın da kendisi gibi bir şaşkınlık içinde olduğunu farketti. Onu hareketlendirecek bir şey yapmalıydı. Bunun tek yolunun ne olduğunu biliyordu. Hemen ellerini yüzüne kapatıp ağlamaya başladı.

"Ne oldu?"

"Efendimiz neden beni seçtiniz? Harem'de birbirin-

den güzel bir yığın kız var. Ben size göre değilim. Ben aşktan ne anlarım?"

Sultan'ın yerinden kalktığını göz ucuyla gördü. Ona doğru geliyordu. Hıçkırmaya devam etti. Süleyman elini uzatıp kızın omzuna dokundu.

"Ayağa kalk. Haydi..."

"Çok utanıyorum. Benim çirkin olduğumu düşüneceksiniz."

"Bence sen çok hoşsun. Sadece şunu söylemeliyim, haklısın, Kâhya gerçekten de görmez olmuş iyice..."

Hürrem Süleyman'ın ona uzattığı elini tuttu ve kendisini çekmesi için izin verdi. Ayağa kalkınca dikkatle baktı adamın gözlerine, aklından geçenleri tam olarak anlamak istiyordu. "Çok korkuyorum," diye fısıldadı. Aslında bu tam bir yalan değildi, az ya da çok korkuyordu Hürrem.

"Sanırım Harem'deki her kız senin yerinde olmak isterdi şu an." Durumdan hoşnut olmuşa benziyordu, güldü. Bu iyi bir işaretti.

"O zaman olsunlar. Zaten hepsi de benden daha güzel."

"Buraya gel, otur." Süleyman, Hürrem'i yanına oturttu. Hâlâ elini tutuyordu. "Bence sen çok farklı birisin," dedi. Kızın saçlarıyla oynamaya başlamıştı.

Hürrem hafifçe başını çekti ve Süleyman'ın elini çenesiyle omzu arasına sıkıştırdı. "Ne yapmam gerekiyor?"

Süleyman bir an sustu, kararsız gibiydi, sonra, "Bunun bir kuralı yoktur," dedi. ~~

Uzanıp kızın yüzünü elleri arasına alıp kendisinininkine yaklaştırdı ve hafifçe öptü. Hürrem'in burnuna şarabın hafif ekşimsi kokusu gelmişti. *'Senin ilk sırrını öğrendim,'* diye geçirdi içinden.

Sultan'ın elleri şimdi omuzlarındaydı. Birden kızı şiddetle kendine çekti ve dudaklarını ağzına bastırdı hır-

çınca. Adamın sakallarının yanaklarına battığını hissetti Hürrem. *'İşte,'* dedi kendi kendine. *'İşte başlıyor...'*

İnledi, Süleyman'ın parmakları omuzlarını sıkıyor sıkıyordu. *'Hoşuna gitti değil mi,'* dedi kendi kendine. Tahmin ettiği gibi Sultanlar Sultan'ı diğer erkeklerden daha üstün olduğunu hissetmek istiyordu. Bunu hissede-bilmesi için Hürrem elinden gelen her şeyi yapmaya ha-zırdı bu gece.

Süleyman, Hürrem'i divana itti. Gömleğinin inci düğmelerini koparırcasına açıyordu şimdi. Dudakları ya-rı aralık kendini onun ateşli kollarına bıraktı. Yumuşak-ça mırıldandı, sanki adamın bu arzusu hoşuna gitmişti.

Sultan'ı uyandırdığında aşağı yukarı geceyarısıydı. "Haydi lütfen bir daha," diye yalvardı. "Belki bir daha asla olmayabilir çünkü. Lütfen. Harikaydı."

Süleyman uyumak istiyordu ama, bu durum onu şa-şırtmıştı. Demek bu iş bir kadının da bir erkek kadar ho-şuna gidebiliyordu. Gerçekten bu kız farklıydı, doğuştan bir fahişeydi kesinlikle. Ama bu şu anda Sultan'ı ilgilen-dirmiyordu. Bunu gidip ulemaya da soramazdı. Evet bir kadının ruhu bir erkeğinki kadar yüce değildi, olsa olsa bir kedinin ya da köpeğinkiyle kıyaslanabilirdi. Ama yi-ne de böyle bir ruh da kurtarılmalıydı.

Ama şimdi değil.

Şimdi değil...

12

Eski saray

IKBAL olunca Hürrem'e âdet olduğu gibi ikiyüz akçe maaş bağlandı ve Harem'de özel bir bölüme yerleş-tirildi. Kâhya kadının organzalar, taftalar, brokarlar,

kadifeler ve satenlerden hazırladığı bir yığın süslü giysi de cabasıydı. Artık gül rengi ince damarlı mermerden bir özel hamamı bile vardı. Bu hamamın soğukluğundaki çeşmelerden buz gibi gülsuyu akıyordu. Terastaki kafeslerde bir yığın kanarya ve saka vardı cıvıltılarla öten.

Yeni gözdeye kendisi için bir gedikli seçebileceği de söylenmişti. Hürrem, Muomi'yi istedi.

Genç zenci kadın bu istekten ötürü ne şaşırılmış, ne de sevinmiş görünüyordu. Yüzünde her zamanki donuk ifade terasta iri vücudunu hafifçe sallayarak ilgisiz bir tavır içinde duruyordu.

Divanına kurulmuş Hürrem onu dikkatle inceledi ve "O hamamda her gün çalışmayı çok mu seviyorsun?" diye sordu.

Muomi sadece omuz silkti.

"Bir İkbal olarak kendi hizmetkârımı seçme hakkına sahibim. Yapacakların her zaman yapmak zorunda olduklarının yanında bir çocuk oyuncağı olacaktır senin için."

Muomi yine omuz silkti.

Hürrem ayağa kalktı ve yavaşça ona doğru yürüdü. İki kadının yüzü arasında bir karış mesafe bile kalmamıştı neredeyse. "Bana yardım etmeni istiyorum. Karşılığında ne istersin söyle."

Muomi sanki genzine kötü bir şey kaçmış gibi bir iki kere burnunu çekti. "Ben yedi yaşımdayken, kabilemizin büyücüsü elinde bir demet ısırğan otuyla yoksul kulübümüze geldi. Bacaklarımı ayırdı ve otları ayrık yerime sokuşturdu. Bu orayı iyice şişirmişti. Ertesi gün geldiğinde aynı yere bal ve yağ döktü ve sonra da orada bir kadına zevk verecek ne varsa tümünü kesip attı. En sonunda da kızgın bir demirle yarayı dağladı. Ben çığlık çığlığa acı içinde ağlarken annem avaz avaz mutluluk şarkdarı söyleyerek sesimi bastırmaya çalışıyordu. Evlendiğimde kocam benim içime girebilmek için büyücünün dağlayarak

kapattığı yeri bıçağıyla açtı. Sonra bir sonraki sefere kadar beni tekrar diktiler. Bebeğim doğarken de bu kesme işi tekrarlandı. Sonra o insan tüccarları geldi ve oğlumla beni yakalayıp götürdüler. Onu bir daha asla görmedim. Ölü mü, sağ mı bilmiyorum. Eğer yaşıyorsa mutlaka onu da hadım etmişlerdir. Tıpkı annesine yapıldığı gibi... Artık ne olursa olsun farketmez, ben nasılsa hayatımı bir köle olarak burada tamamlayacağım. Senin olmasam da bir başkasının kölesi olacağım. Yani diyeceğim, sen bana ne sunabilirsin ki?..."

Hürrem uzun uzun baktı kadına, "intikamı," dedi.

Okmeydanı neredeyse ağaçlaşmış güllerin ve dev çınarların arasından Halic'i kuşbakışı gören bir yerdi. Yaz gelmek üzereydi, bu aslında sefere çıkma zamanıydı. Osmanlı'nın başı her yıl savaşa gideceğini bu mevsimde davullarla açıklardı ahaliye.

Ama bu defa savaş olmayacaktı. Süleyman'ın niyeti bir an önce çok sevdiği Edirne'ye avlanmaya gitmekti. O güne kadar Sultan ve İbrahim düzenli olarak bu meydana gelip belirlenen hedeflere ok atarak zaman geçiriyorlardı. İbrahim bu amaçla Belgrad'dan ganimet olarak getirdiği bazı heykelleri yerleştirtmişti sağa sola. Tuhaf bir zevk alıyordu eski Yunan tanrılarına ok atmaktan. Mermer heykellere çarpıp parçalanan her ok, onu zevkten eritiyor gibiydi.

Şimdi de küçük bir oğlan çocuğu gibi gülerek, hedefi ıskalamış okları arıyordu otların arasında. Hepsini toparladıktan sonra bir incir ağacının altına oturdular. Hizmetkârlar onlara zeytin, peynir ve şerbet getirdi hemen.

"Eğer bunlar Şarlken ya da Ferdinand'ın heykelleri olsaydı mermer olmalarına rağmen oklarımla paralardım kalplerini."

"Senden korkulur Ibrahim. Hayal ettiğin hedefler çok büyük."

"Siz de öyle değil misiniz Sultanım?"

"Yok yok. Benim aklım şimdi başka yerlerde."

ibrahim gümüş kupayı başına dikip şerbetini bitirdi, kupayı az öteye yerleştirirken bir yandan da ağzına attığı zeytini çiğniyordu. Yerine döndü, çekirdeği dikkatle fırlattı. Bir tıngırtıyla çekirdek kupanın içine düştü. İbrahim başarısından hoşnut gülümsedi.

"Bazen bir çocuğa benziyorsun."

"Ama bu sizi eğlendiriyor."

Süleyman gülümsedi. "Sen beni daima eğlendiriyorsun ibrahim."

"Sorun nedir Efendimiz?"

Süleyman kısa bir an ses çıkarmadan uzaklara baktı, ibrahim'in yanında istediği gibi konuşup davranabilirdi. Bunu biliyordu. "Manisa'dan buraya geldikten sonra kendi haremimi kurdun değil mi?"

ibrahim yine güldü. "Sizinki kadar geniş değildir Efendimiz."

"Ama bir gözden var herhalde."

"Tabii. Hangi kadınla olursam o benim gözdemdir."

Bu Süleyman'ın duymak istediği cevap değildi, ibrahim gibi birine nasıl kendi sorununu anlatabilirdi? Hürrem'le yattığından bu yana bir türlü onu aklından çıkaramamıştı. Ertesi gece Harem'den bir başka kız daha seçmişti, zaten Osmanlı kanına karşı görevi bu değil miydi? Ama bu Gürcü kızı çok basit, sıradan gelmişti ona. Aslında müthiş güzel, anlamlı gözleri vardı, ama ne yazık ki ağzını açtığı anda bu etki hemen kayboluyordu. Zaten ağzını da fazla açmamıştı. Süleyman'ın tek aklında kalan onun içine girdiği an kızın bağırmasıydı. Ve bu bağırış zevk değil, acı doluydu.

Herkesin beğenerek bakabileceği Gürcü, Süleyman'ı açmamıştı. Ona uygun değildi.

Ya Gülbahar? Neredeyse on yıldır gözdesiydi onun. İlk birlikte olduklarında on beşinde, utangaç bir kızdı. Tabii ki bakireydi ve Süleyman da öyle. Hürrem ortaya çıkana kadar birbirlerine yetmişlerdi. Ama şimdi?

O Rus kızıyla yaşadıkları allak bullak etmişti Sultan'ı. Sanki ruhu ikiye ayrılmış birbiriyle savaşıyordu. Bir Süleyman onu delice yine görmek istiyor ve tekrar birlikte olarak onun kendisinde bıraktığı izleri yok etmek istiyordu. Ama diğer Süleyman korkuyordu bundan. Bir kadının cinsellikten bir erkek kadar zevk alması doğru ve iyi bir şey değildi. Hürrem'in ruhu günahkârdı, baştan çıkmıştı. Acaba kendisi de mi baştan çıkıyordu?

Ya Gülbahar ne olacaktı? Süleyman bir kadına karşı ilk kez böylesine bir pişmanlık ve suçluluk duyduğu için şaşkındı. Evet suçluluk.

"Bir kadının ruhu var mıdır ibrahim?"

"Bunun bir önemi var mı Efendimiz?"

Süleyman cevap vermedi, ibrahim'in ona yardımcı olamayacağını da ilk kez hissediyordu. Siyasette bir numaraydı. Ama kadın konusunda diğer Müslümanlar'dan farkı yoktu.

ibrahim iyice sokuldu ona ve bir an için yüzündeki gülüş kayboldu. "Sizi böyle sıkan yoksa Gülbahar Kadın mı Efendimiz?"

"Hayır, başka biri."

ibrahim tek kaşını havaya kaldırdı. "Adını lütfeder misiniz?"

"Adı Hürrem," dedi Süleyman.

"Hürrem?" Süleyman'ın yatağında yeni bir kadın? Tabii ki daha önce de başka kadınlarla yatağa girmişti Sultan. Hatta ibrahim onu bu konuda teşvik bile etmişti. Peki neden şimdi bu adı duyunca rahatsız olmuştu? Bunun bir anlamı olamazdı, önemi yoktu. Süleyman'ın kafa karışıklığı ve her zamanki çelişkili ruh halinin bir yansımasıydı bu, o kadar.

Bir başka zeytin çekirdeğini daha fırlattı gümüş kupa-ya. Ama bu kez tutturamadı ve çekirdek neredeyse bir adım öteye, otların arasına düştü.

13

MELISSA'nın hayalete benzeyen solgun yüzünde gözleri korku doluydu. Hamamın buharlı havasını zorlukla soluyordu, içeri giren Hürrem'e oturduğu yerden suçlar gibi baktı. Hürrem havuzun yanına kadar geldi, Muomi onun peştemalını aldı ve gözde kendini sıcak sulara bıraktı. Az sonra Melissa'nın yanındaydı.

"Hasta gibi görünüyorsun."

"Tabii ki öyleyim, her sabah kusuyorum. Kâhya beni şifahaneye yollamak istiyor."

"Sakın ha."

"Aptal olduğumu mu sanıyorsun?" Melissa iyice yanına sokuldu Hürrem'in. Kızın korku ve umutsuzluğunu da teri kadar yakınında hissediyordu yeni gözde. "Her geçen gün belim biraz daha kalınlaşıyor. Artık bunun yemekten ötürü olduğunu söyleyemez hale geldim. Bana yardım edecektin."

"Buraya neden geldim sanıyorsun?"

Melissa'nın gözleri bir an pırıldadı. "Doğru," dedi. "Senin kendine ait bir hamamın olduğunu unutmuşum. Sultan her gece yanına geliyor mu?"

"Sana yardım edeceğim."

Korku onu sabırsızlaştırmıştı. "Nasıl?" diye sordu. "Benim için Sultan'a yalvaracak mısın? Evet gözde oldun, ama henüz Valide Sultan değilsin."

"Daha iyi bir yol var."

"Söyle bana."

"Muomi."

Melissa zenci kadına doğru baktı. Kuşku ve umut dolu sesini alçaltarak "Senin gedikli mi?" dedi.

"O bir büyücü," diye fısıldadı Hürrem.

"Bu çok saçma," dedi Melissa. Ama aslında çok yürekten değildi bu sözler. Hürrem bundan emindi.

"Sana bir macun yapacak. Karnındaki düşsün, diye.

Hürrem Melissa'nın alt dudağının titremeye başladığını görüyordu. Zavallı kız korku ve panikten her an çıldırabilirdi.

"Cesur ol Melissa," dedi kolunu sıkarken.

"Artık benim için çok geç," diyen Melissa kolunu çekmeye çalıştı.

"Salaklaşma. Tabii ki çok geç değil. Bu yaptıklarımın benim için çok kolay olduğunu mu sanıyorsun? Eğer Kızlarağası bunları haber alsa anında beni de seninle birlikte attırır denizin dibine."

Melissa ona hak verdiğini belirterek başını salladı. Biraz daha sakinleşmişti. "Ne zaman?"

"Muomi'yi yarın sana yollayacağım. Ama bundan hiç kimseye söz etmemelisin."

"Tabii ki etmeyeceğim."

Hürrem onu ayağa kaldırdı. "Bak göreceksin her şey düzelecek."

Melissa, buhar perdesinin içinde kımıldandı ve az ileriye doğru gitti. Hürrem onun havuzdan çıkarken çıkardığı su şapırtılarını duydu sonra kızın silueti yok oldu. *'Allahım, gerçekten de büyümüş karnı, '* diye geçirdi içinden. *'Yakında iyice belirginleşir göbeği. '*

Gülbahar yanibaşında çırılçıplak yatıyordu. Süleyman ona bakarken içindeki heyecanın büyüdüğünü fark ediyordu. 'Belki de bunun nedeni güzelliği değil, onu

böylesine yakından tanımam ve alışık olmam,' diye düşündü.

Kadının göğüslerine dokundu, beyaz ve yuvarlaştılar. Tam meme başından omzuna doğru belli belirsiz uzanan mavimsi bir damarı parmağıyla izledi. Meme başının büzüşüp kasıldığını görüyordu. Bu tenin bir mucizesi değil de neydi?

Gülbahar ona bakıp güldü, hoşnuttu.

Yine kafası karışmıştı Süleyman'ın. 'Belki de bu hoşnutluğun kaynağı kendisi değil, beni hoşnut etmekten ötürü o da hoşnut. Oysa Hürrem... O kendisi de zevk aldığı için hoşnut. O bir günahkâr. İyi de o zaman neden böyle kendimi boşlukta hissediyorum?'

Gülbahar'ın bedeninin başka yerlerine de dokundu. Mermerimsi göbeğine, kalçalarına, bacaklarının arasındaki o mucizevi üçgene. Kısacık kıllarına kına yakmıştı. Bacaklarını iki yana açtı. Hazırdı kendini ona vermeye gözde.

Kadının üzerine çıktı ve kendini onun içine doğru itmeye başladı. Gülbahar hafifçe dudağını ısırdı, ama ses çıkarmadı, hatta üzerindeki ağırlığa rağmen gülümsedi. Tekrar abandı Süleyman, hâlâ kadının yüzüne bakıyordu.

'Beni mutlu edebilmek için can atıyor. Kendisi için hiçbir şey istemedi benden bugüne kadar. Nasıl bu kadar farklı olabilirler?'

Şimdi tam olarak Gülbahar'ın içindeydi ve hızla ileri geri kımıldanmaya başladı. Gözlerini kapattı ve kapatır kapatmaz da karanlıkta bir hayal belirdi. Bu Hürrem'in yüzüydü. Artık onu düşünüyordu. Saçları yastığa dağmıştı, ağzı zevkten yarı aralıktı. Süleyman kıvranarak boşaldı, bütün kasları tirtir titriyordu.

Bağırdı ve birden bütün gücü sanki uçup gidiverdi. Gülbahar'ın kollarıyla ona sarıldığını hissetti.

Gözlerini açtı, nefes nefeseydi ve altında yatan kadının yüzüne baktı. Hâlâ gülümsüyordu.

"iyiydi değil mi Efendim?" diye fısıltıyla sordu.
 "Evet," diye yalan söyledi Süleyman. "Çok iyiydi."
 Açlığı yatışmıştı. Öyleyse daha ne istiyordu?
 Cevap çok basitti. Hürrem'i istiyordu.

Hürrem terasta oturmuş güneşin doğuşunu seyrediyordu. Giderek maviye dönüyordu gökyüzü. Yükselen sabah ezanları, kristalimsi sessizliği kırmaya başlamıştı. Onsuz bir gece daha geçmişti. Gülbahar'la paylaşılan bir başka gece daha... Karanlık ve acı bir geleceğe giden yolda bir gece daha...

Neredeyse bir hafta olmuştu ve Süleyman onu tekrar çağırmamıştı. Zaman gelip geçiyordu. Hiç kimse son-suza kadar ikbal olarak kalamazdı. Eğer gebe değilse ve Sultan da onu istememeye devam ederse o berbat dikiş odasına tekrar gitmek zorunda kalacaktı. Kâhya'nın alaylarına ve hakaretlerine...

Buna asla izin veremezdi.

Asla.

14

KAPI AĞASI Hürrem'le konuştuğu o günden beri belki bin kere ölmüştü. Geçirdiği her an bir işkenceydi. Sultan'ın durumu öğrenip işkenceyi koyulaştırmak için ona böyle davrandığını düşünüyordu. Ne gecesi, ne gündüzü vardı. Boğazından tek lokma geçmiyordu. Büyük bir cehennem azabının içinde kahroluyordu. Bir kaçış yolu olmadığının farkındaydı. Sultan'ın dilsizlerinin ulaşamayacağı neresi vardı zaten? Üç kıtaya yayılmış bir im-

paratorlukta saklanacak bir iğne deliği bile yoktu onun için.

Sıcak bir geceydi. Çınarların tepesinde bir bülbül hiç durmadan ötüyordu. Ama bu bile ona huzur vermiyordu. Bu lanetli yerin her karışı korku ve şiddetle doluydu.

Demir kapının kilidinde paslı anahtarı döndürdü. Kapı aralandı, bahçeye girdi.

Oradaydı.

"Bana söylediğin gibi yaptım," dedi.

Hürrem mermer çeşmenin yanında oturuyordu, önündeki rahleye yeşil kaplı bir Kur'an yerleştirilmişti. Üzerinde yeşil satenden bir yelek vardı. Gömleği daha koyu yeşil Şam ipeğinden yapılmıştı. Beyaz ipek şalvarı neredeyse saydamdı. Ağa bu giysilerin içinden onun bedeninin şeklini ve hatta neredeyse teninin rengini bile görebileceğini düşündü.

Eğer kızıdan bu kadar korkmasa, onu arzulayabilirdi.

Hürrem başını kaldırıp adama baktı, dudaklarında garip bir gülüş vardı. Yeşil gözlerini dikip dikkatle süzdü Ağa'yı, sonra tekrar önündeki Kur'an'a döndü. *'Pek fena bir görünüşü yok, ' diye düşündü. 'Gözleri hayvanlarınkı gibi vahşi ve anlamsız, ama zaten bir Sırp'tan daha fazlası beklenmez. Doğrusu güzel giyinmiş: yeşil kaftan, sarı terlikler, beyaz, şeker külahına benzeyen kavuk. Rahatsız edici değil en azından...'*

"Bana söylediklerini yaptım, dedim," diye tekrarladı adam.

"Biliyorum."

"Ve şimdi..."

"Şimdi?"

"Pazarlığını yaptığımız gibi, sen de kendi üzerine düşeni yapmalısın."

Kur'an'dan bir sayfa daha çevirdi. Kapağı içinde

giderek köpüren öfke dalgasına hâkim olmaya çalışıyordu. *'Şunun kafasını kesip atıvermek ne zevkli olur, '* diye geçirdi aklından. *'Hakkından geliver şu küçük farenin. Kesik boynundan fışkıran kanın Kitap'm üzerine fışkırışını seyret.* Nabız gibi fışkırırdı azgın kan. Ama bu sorunu çözemezdi.'

"Sultan Eski Saray'a ne zaman dönecek?"

"Pazarlığımız?"

"Ne zaman?"

"Yarın Edirne'ye gidiyor avlanmak için ve yapraklar dökülmeye başlayana kadar da orada kalır."

Kapıağası kızın yüzünün asıldığını görünce çok sevindi. En azından şimdi alaycı alaycı gülmüyordu. *'Daha ne kadar gözde olarak kalabileceğini umuyorsun küçük sıçan?'*

"Pazarlığımızı unutamazsın," dedi.

"Bir koşulum daha var."

Kapıağası öne doğru bir adım attı, yumruklarını sıkı-mıştı. "Benden istediklerini yaptım," diye tısladı hırsla. "Daha fazla bir şey isteyemezsin."

Hürrem başını kaldırıp ona bakmadı bile. "Sırrını sakladığım sürece her şeyi isteyebilirim senden."

Adam çaresiz bakındı etrafına. *'İktidarsızım ben, '* diye düşündü. *'Bir kez daha iktidarsız oldum. Bu küçük orospunun yüzünden...'* "Bana yardım edeceğini söylemiştin."

Hürrem önündeki kitabı kapadı. Ağır sayfalar sessiz avluda bile duyulabilecek ölçüde bir ses çıkararak birbiri üstüne devrildi. Ayağa kalktı ve adama doğru ilerledi. Sağ elinin başparmağının tırnağını yavaş yavaş Ağa'nın kolu boyunca aşağı doğru çekti ve onu şaşırtarak elini tuttu.

"Sana yardım edeceğim. Bu geceden sonra hiçbir sorunun kalmayacak. Bir daha asla korkarak yaşamak zorunda kalmayacaksın."

Adamın birden dili damağı kuruyuvermişti. Hürrem daha da sokuldu. Onun vücudunun sıcaklığını, memelerinin yumuşaklığını kendi göğsünde hissediyordu. Soluğu yanağındaydı. "Ne istiyorsun?" diye sordu. Ama bu sesin kendi sesi olduğunu o bile anlayamadı.

"Senin şerbetinden almaya geldim," diye mırıldandı Hürrem.

-3 &•

Melissa yanık altın rengine bir kaftan işliyordu Şehzade Mustafa için. Yaptıklarını tekrar gözden geçirmek üzere pencereye doğru ilerledi. Arkasında birini hissetti birden ve endişeyle gerildi. Kâhya!

"Seni korkuttum mu?" dedi Muomi.

"Sen misin?"

Muomi boş boş bakıyordu. Onun gözleri Melissa'yı her zaman tedirgin etmişti, gözlerini yere indirdi. "Ne istiyorsun?"

Muomi elini uzattı ve küçük bir mavimsi beyaz kavanoz uzattı. Kız alıp kapağı açtı, kokladı.

"Çok pis bir şey", dedi.

"Yutacaksın, hepsini. Sonra hastalanacaksın ve bebek ölecek."

Melissa kapağı kapadı. Elleri titremeye başlamıştı. "Teşekkür ederim," dedi yavaş bir sesle.

Muomi ona acıyarak baktı. "Benim yaptığım bir şey yok," diye cevap verdi ve hızla çıkıp gitti.

15

KIZLAR **AĞASI**, bir kadın çığlığıyla uyandı. Önce bunu karabasan gören kızlardan birinin sesi sandı. Çün-

kü yeni gelenlerin çoğunda böyle şeyler olduğunu biliyordu. Böyle durumlarda ertesi gün yenilen dayanın nasıl iyi sonuç verdiğini de... Ama bu çığlık pek de korku sonucu atılmışa benzemiyordu. Buna benzer çığlıkları daha önce duymuştu Ağa. Bostancı'nın işkencehanesinden gelenleri...

Soğuk, yapışkan bir terin bütün vücudunu kapladığını hissetti aniden. Yerinden kalktı.

Uyurken yaktığı mum henüz yarılanmamıştı bile. Demek yatağa gireli fazla zaman geçmemişti. Şamdanı eline aldı ve koridora çıktı. Gece entarisinin altında koca göbeği bingıl bingıl oynuyordu hızlı adımlarıyla.

Çığlıklar üst kattaki yataktan geleniyordu. Yanına iki yardımcısını alıp basamakları çıkmaya başladı.

Melissa yerde iki büklüm kıvranıyordu. Tırnaklarını döşemenin ahşaplarına geçirmişti. Adamlar içeri girdiğinde yeni bir krampla sarsıldı ve ağzından kan gelmeye başladı. Güzel yüzünden göğüslerine doğru süzülüyordu bu kan köpüklü salyalarla birlikte. Bağırmaktan katılmıştı.

Etrafına toplanmış kızlar korku dolu gözlerle ona bakıyordu. Bazılarının bacaklarına da kan sıçramıştı. Melissa yeniden çığlık atınca sanki kendilerine bir hastalık geçecekmiş gibi korku içinde bir adım geri kaçtılar.

Melissa'nın kara gözlerine acı ve dehşet oturmuştu. Kızlara baktı, 'Bu hastalık değil zehir', demek istiyordu. Ama gırtlğından bu sözler yerine korkunç hırıltılar yükseldi. Sanki bir hayvan boğazlanıyordu. Yeni bir kramp dalgası yayıldı her yerine.

Onu yakalayan güçlü kolları hissetti. Çırpındı umutsuzca. Gözlerini açtı ve ağanın kel kafasına baktı. Adamın omzunun arkasında duran Hürrem'i gördü. Elini uzatıp onu göstermek istedi son bir çabayla, ama hadımlar onu sıkıca tutmuştu. Konuşamıyordu, kımıldayamıyordu. Ağzı kanla doluydu zavallının. Can çekişir gibi

sarsılmaya başlamıştı narin vücudu ve gözlerinin önünde simsiyah bir perde belirdi.

Edirne, Meriç Nehri

AVKÖPEKLERİ tarafından bataklıkta yuvasından çıkartılan keklik ürkerek havalandı. Kanatlarını hiç durmadan çırpıyordu. İbrahim keyifle gülüyordu. Sol elini yukarı doğru kaldırdı, bileğindeki doğan gözlerini avına dikmiş titriyordu.

İbrahim kuşu bıraktı, doğan hızla ileri atıldı, hedefinin yerini bulması ancak birkaç saniye sürmüştü.

İbrahim ve Süleyman atlarını o tarafa doğru sürdüler.

Doğan kanatlarını açıp süzüldü. Sanki hiç ağırlığı kalmamıştı, birden taş gibi aşağı doğru inmeye başladı. Tombul keklik panik içinde hâlâ çırpıya çalışıyordu kısa kanatlarını. Doğan hızla çarptı ona, pençelerini bir anda geçirmişti gırtlığına. Keklik hemen ölmüştü. Etrafa kuş tüyleri yağıyordu.

Bir süre doğan ve kurbanı aynı hızla aşağı doğru yan yana düştüler. Sonra doğan kanatlarını çırparak tekrar havalandı ve kekliğin ölüsü yere çarptı. Köpekler birbiriyle yarışarak o tarafa koşmaya başlamıştı.

İbrahim muzaffer bir edayla gülümsüyordu, hâlâ tepelerinde dönen doğanın gelip konması için kolunu ileri uzattı.

Yaban domuzu çalıların arkasına sinmişti. Bir taraftan köpeklerin havlamaları geliyordu, öte taraftan da

peşine düşmüş okçuların bağırışları. Saklanabileceği sık ağaçlıkların arasına dönemiyordu.

Tek bir hareket kalmıştı yapacağı.

Öfkeyle homurdandı ve yerinden koparcasına ileri atıldı.

Onu ilk gören Süleyman oldu ve İbrahim'i uyarmak için bağırdı. Domuzun İbrahim'in Arap atına saldırdığını gördü. Sararmış çıkık dişlerinden biri hemen atın böğrüne saplanmıştı. Aygır kişneyerek şaha kalktı, domuz yeniden saldırmak için gerilerken İbrahim yere yuvarlandı.

Süleyman hâlâ yakında değildi. Atını mahmuzladı, omzundaki değerli taşlarla süslü sadaktan bir ok alıp yayına yerleştirdi, ilk ok domuzun omzuna saplandı, hayvan yana devrildi, ama derhal toparlanıp yeniden eşindi saldırmak için.

Süleyman bir ok daha aldı ve ustalıkla fırlattı. Bu ikinci ok yaralı domuzun arkasından kalbine kadar girdi. Hayvan böğürerek arka ayaklarının üzerine yıkıldı.

Birden bir yığın ok yağmur gibi yağmaya başladı üzerine. Hareketsiz kalakaldı domuz yerde. Bedenine saplı oklardan oluk gibi kan akıyordu.

Okçular sevinç çılgınlıkları atarak koşuyorlardı. Solaklar bir anda sardılar Süleyman'ın atının etrafını. Süleyman özür dileyen adamları dinlemedi bile ve atından yere atladı.

"İbrahim?"

İbrahim'in atı hâlâ ayaktaydı, çevresindeki av köpekleri aldıkları kan kokusuyla azmıştı sanki. Birkaç yemiçeri onları kovalarken, iki kişi dizginini yakaladıkları atı sakinleştirmeye çabalıyordu.

Yaralı aygır acı ve korku içindeydi, ileri atılmak istiyordu. Süleyman korkup bir adım geri attı. O sırada köpekler yine hamle ettiler, dizginini koparan at yerinden fırlayıp arkadaki ormana doğru atıldı ve birkaç saniye içinde gözden kayboldu.

Süleyman etrafına bakındı. İbrahim neredeydi, yoksa ölmüş müydü?

Sonra birden gördü onu, beyaz kaftanı çamur içinde yerdeydi. Sarığı düşmüştü, sağ eliyle az önce doğanın öldürdüğü keклиği kanlı boynundan yakalamış sallıyordu.

"Ödülümüzü kaptık," diye bağırdı Sultan'a.

"Öldün sandım."

"Beni koruyan Sultanım varken nasıl ölebilirim?"

Gerçekten de bir oğlan çocuk gibiydi. Sanki az önce yaralanmasına ramak kalan o değildi. Gayet mutlu görünüyordu avı yüzünden. Süleyman da gülmeye başladı.

Süleyman'ın otağındaydılar. İbrahim'in utunun sesine dışardaki kurbağa vıraklamaları karışıyor, mum ışıkları kızıl çadırın kıvrımlarında tuhaf gölgeler yapıyordu.

Av heyecanını hâlâ üzerinden atamayan Süleyman'ın bir türlü uykusu gelmemişti. İbrahim'in karşısında bağdaş kurmuş oturuyordu. Ama akli onun çaldığı şarkıdan çok daha başka yerlerdeydi. Karar vermişti, haftalardır kafasını kurcalayan sorundan kurtulacaktı. Saray kurallarına ve beklenene ters olarak bu kez kendi vicdanını dinleyecek, kendi dilediğini yapacaktı.

"Sadrazam Ahmet Paşa'yı azlediyorum," dedi aniden.

İbrahim şaşırmıştı, "Bir kusurunu, ihmalini mi gör-dünüz?"

"Hayır, ama beceriksiz."

"Ama yıllardır Divan'da hizmet verdi..."

"Evet, evet biliyorum. Ama artık o bu işe uygun değil. Hem zaten onu Mısır valisi yapacağım, böylece kendini hakkı yenmiş hissetmez." İbrahim neden karşı çıkı-yordu ki buna, onun için üzülmeye gereksizdi.

"Yerine kim geçecek?"

Süleyman kendini, oğluna hazine bağışlayacak bir baba gibi hissediyordu. Bu ona büyük zevk veriyordu. "Sen İbrahim."

İbrahim gözlerini açtı, "Ben mi?"

"Evet, benim Sadrazamım olacaksın."

Süleyman bekledi. Ama İbrahim'in yüzünde o beklediği gülüş ve minnet belirmedi. Bunun yerine udunu kollarının arasına sıkıştırıp sıkıntıyla ellerine bakmaya başladı.

Süleyman rahatsız olmuştu. "Neyin var?" diye sordu.

"Divan üyeleri Ahmet Paşa'nın yerine neden benim geçirildiğimi soracaklardır."

"Divan benim kararlarıma karşı çıkamaz."

"Ben kendi aralarında yapacakları konuşmaları kasdediyordum."

"Kendi aralarında söylediklerinden sana ne? Özel konuşmalar sana bir zarar vermez."

"Ama paşanın yerine benim getirilmemim nedeninin sizin beni sevmeniz olduğunu söyleyebilirler."

Süleyman İbrahim'e şaşkınlık içinde bakıyordu. Beklediği bu değildi. İbrahim bugüne kadar ona verdiği tüm rütbeleri o çocuksu neşesiyle karşılamış, hatta bunları birer zafer gibi değerlendirmişti. İbrahim'in Divan üyelerine, ya da Osmanlı yönetim âdetlerine aldırıldığını hiç görmemişti daha önce.

"Kararımı değiştirmemi mi istiyorsun?"

İbrahim bir süre sustu. Gece rüzgârı çadırın içinde esti ve geçti. 'Tanrı'nın soluğu gibi' diye düşündü Süleyman.

"Korktum," dedi İbrahim.

"Korku?" Bugün olanlar bir bir geçti aklından Süleyman'ın. "Yaban domuzundan da, kendi atın tarafından çiftelenmekten de korkmadığına göre seni neyi korkuttuğunu söyle de bileyim."

"Siz Efendimiz."

Süleyman eğlenerek baktı ona. "Ben mi?"

"Veziriazam'ın başı daima palanın altındadır. Böyle-sine büyük bir görevin beni ne kadar onurlandıracağını söylememe gerek yok, ama yine de korkuyorum."

Süleyman birden anlamıştı. Babasını hatırladı, tam sekiz vezirini öldürtmüştü. İnsanlar boşuna "Selim'e vezir olasın," lafını çıkartmamışlardı. Kendi öfkesiyle nasıl körleştiğini düşündü. O bile Pîrî Paşa'yı öldürtmeye kalkmıştı.

"Benden korkman için bir neden yok dostum."

İbrahim endişeyle baktı Süleyman'ın gözlerine. "Daima bunu istemiştim. Şu ana kadar. Beni bu kadar yücelere çıkartmamaksınız, düşersem ölürüm."

Süleyman yerinden kalkıp İbrahim'e doğru yürüdü, ellerini onun omuzlarına koydu. "Sana söz veriyorum," dedi. "Yaşadığım sürece sana asla bir zarar verilmeyecek. Allah şahidimdir."

İbrahim onun elini tuttu ve yakut taşlı yüzüğünü öptü. "Beni hayal bile edilemeyecek yerlere getirdiniz. Yaşadığım sürece size sonsuz bir sadakatle hizmet edeceğim."

16

NEREDEYDİ?

Kapıağası'nın gözleri gölgeli avluda dolaştı. Hemen kaçıp gitme paniği ve bir an önce onu bulabilme arzusu arasında gidip geliyordu aklı da, duyguları da. Gölgeler onu korkutuyordu.

'Burada değil. Sana ihanet etti. '

Ama insana asıl ihanet eden kendi bedeni değil miydi? Şehvet peşinde bir yığın tehlikeye aldırmandan koştu-ran bir bedenin ışığa giden pervaneden ne farkı vardı?

Onu zevkin tepelerine çıkaran bedeni, şeytanın ya da Bostancı'nın elinde en büyük acıların pençesinde kıvrandırmaz mıydı?

Burada ne yapıyordu? O kız da şeytanın biriydi, bunu biliyordu, kanıtlamıştı Hürrem bunu. Ondan yakasını sıyrmanın bir yolunu bulmalıydı, gebelik işini bilen bir üçüncü kişi belki de yoktu. Bunu göze almalıydı.

Ama bunu yaparsa o güzel bedenin sıcaklığından da, ona verdiği müthiş zevkten de yoksun kalacaktı. Şu küçük avluda bulduğu tatminle kıyaslanabilecek bir başka şey daha yoktu. Burada kendini bir hadım gibi hissetmiyordu, tehlike ne kadar büyük ve ölümcül olursa olsun bundan vazgeçemezdi.

Ama ya Hürrem de gebe kalırsa ne olacaktı? Tenin peşinde koştuğu bu karanlık yolun bir sonu yoktu galiba. Birden tüm hücrelerinde duydu Azrail'in soluğunu. Avludan koşarak çıkıp gitmeli ve bir daha da asla dönmeyeceğine dair söz vermeliydi kendine.

Ama bedeninin kölesiydi o. Bunu yapamazdı. Buradan ayrıldığı andan itibaren hep bir daha buluşacakları anı düşünerek yaşıyordu. Şu gölgeli bahçede geçirdiği birkaç dakika onu yaşatan tek şey olmuştu sanki.

Belki asla yakalanmayacaktı. Böylece sonsuza kadar sürer giderdi ilişkileri.

Arkasında bir hışırtı duydu ve hızla döndü. "Hürrem!

"Seni korkuttum mu?"

Kapıağası'na yüreği yerinden çıkacakmış gibi geliyordu. Öylesine hızlı atıyordu ki, sanki canı yanıyordu bu yüzden. "Nereden geldin?"

"Buradaydım, seni gözlüyordum."

Kıza baktı. Beyaz ipek şalvarı çözölmeye, yeşil ipek gömleğinin düğmeleri açılmaya hazırdı. Güzel memeleri kıpır kıpırdı. Onun da göğsü inip kalkıyordu. Ağa gözlerini ondan alamıyordu.

Hürrem adama doğru bir adım attı. "Haydi yapalım artık. Çabuk ol."

Başındaki küçük fese iliştilmiş tülü çıkarıp dikkatle bir kenara koydu. 'Ne kadar kontrollüydü? O korkmuyor muydu?'

Kuzeydeki kuleye dönüp baktı. Kulenin iki penceresi onu gözleyen iki kara göze benziyordu. *'Kapılar kilitli,'* diye tekrarladı içinden. Ama yine de Hürrem'i daha kuytu bir yere doğru çekti.

Hürrem gömleğini sıyırıp çıplak tenini dayadı adama. "Yeniden erkek olmak nasıl bir şey?"

Bu kız onunla alay mı ediyordu? Bunu belki de bininci kez soruyordu kendi kendine. Neden böyle yapıyordu? Bu şehvetten miydi, yoksa Hürrem ona karşı hiçbir şey duymuyor muydu?

"Onu öldürdün," dedi.

"Muomi'nin hatasıydı. Düşük yapsın diye verdiği ilaç çok fazlaymış."

"Bunu biliyordun."

"Bilsem ne olur? Senden daha kötü olduğumu mu düşünüyorsun? Kelleni kurtarabilmek için elinden gelse sen ikimizi de öldürürdün."

Şalvar yerdeydi. Gömleğinin üç elmas düğmesini çözmüştü. Adam gözlerini bu vücuttan uzaklaştırmaya çalıştı. Yüzü belki kızın yalanlarını eleverebilirdi. "O senin arkadaşındı."

"Yani siz iki yabancı mıydınız? Onu gebe bırakan sensin."

Sırtını duvara dayadı. Ağa'nın ağzı kupkuru olmuştu. Kız, yüzünde o alaycı gülüş onu seyrediyordu. Adam üzerindeki etkisinden emindi. Bu belli oluyordu.

Meme uçları sertleşmişti iyice. *'Üşümekten mi, arzu-dan mı?'* Bunun cevabını bildiğini düşündü Kapağası. Ama umurunda değildi bu. Erkeklik organı iyice sertleşip yukarı kalkmıştı. Kaç erkeğinki bu kadar güçlü olabi-

lirdi? Kabaca yapıştı Hürrem'in bileklerine ve onu duvara yasladı.

Sağ elini boğazına dayadı. "Belki bir gün seni Boğaz'a götürürüm," dedi. Küçüktü boynu kızın, tek eliyle bile sıkabilirdi bunu. Elini aşağı kaydırdı, önce omzuna, sonra da göğüslerine. Çok ağır hareket ediyor, onu inletmek istiyordu. Ama bu olabilir miydi? Kız soğuk yeşil gözlerini ona dikmiş kımıldamadan bakıyordu. Bacaklarını kaldırıp adamın kalçalarına doladı ve onu kendine çekti, içine girdiğinde zevkten bağırmasın diye adamın ağzına gömleğinin kenarını sokuşturdu. Çeşmeden akan su böyle bir sesi gizleyemezdi.

Ağa nefes alamıyordu. Şehvetten daha da güçlenmiş gibiydi, ağzındaki ipeği ısırdı. Tüm kontrolünü yitiriyordu. İçinde bir nefret kazanı kaynamaya başlamıştı: Hürrem'in gücüne karşı, tüm kadınlara karşı ve kendi güçsüzlüğüne karşı duyduğu nefret...

Hürrem kollarını adamın boynuna doladı ve kalçalarını kıvrırmaya başladı. Artık onun bedeninin en gizli köşelerinin dokunuşuyla kıvranıyordu Ağa. Kız eğilip kulağına fısıltıyla, "Haydi bana şerbetini ver," dedi. "Hepsini istiyorum."

Birkaç yakıcı saniye için özgürleşiverir gibi oldu adam. Her şeyi, her şeyi unutmuştu. Geri dönmek istemiyordu, eğer yapabilse böylece sonsuza kadar kalırdı. Ama bitiyordu, geçiyordu bu anlar. Bittiğinde de soğuk bir gece ve korku kalıyordu geriye.

Hayat bir tuzaktı. Çıkış yoktu, kaçış yoktu.

Kapıağası, Hürrem'in arzu ettiği şeyi başardığını ondan değil, başkalarından duydu. Bir sabah uyandı ve sarayın taze bir söylentiyle çalkalandığını gördü: İkbal hamileydi.

Kendini bir an rahatlamış hissetti, ama bu yerini hemen yeni bir korku dalgasına bıraktı. Şimdi ne yapacaktı? O bahçeye artık gidemezdi. Sultan'ın kadınına böyle-

si bir davranışta bulunmanın cezası ölümdü. Ama o gitmezse acaba Hürrem ne yapardı? Onu ele verir miydi? Ama onu ele vermek kendini ele vermek de değil miydi?

Sonra birden bir başka düşünceyle sarsıldı. **'Çocuk onun muydu?'**

Hürrem'in aklından geçenleri bilebilmesi olanaksızdı. O artık sürüklenip giden bir zavallıydı. Sultan'ın odalıklarından birini baştan çıkarmak üzere o bahçeye girdiği andan beri tüm gücünü yitirmişti.

Çaresizdi. Beklemekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

17

HAFIZE

oğlunun yeni "İkbal"ini uzun uzun süzdü. Neredeyse tüm yaşamı Harem'de geçmişti ve artık şöyle bir bakarak bir kadını değerlendirebiliyordu. Bu defaki kesinlikle Gülbahar'dan farklıydı. Oturuşu, kalkışı, bakışı her şeyi farklıydı hem de. Gözleri bir parça fazla bilmiş bakıyordu. Bir de dilinin pabuç gibi olduğu söyleniyor-

Ama belki de bu o kadar kötü bir şey değildi. Böyle bir yerde var olabilmenin başka yolu yoktu. Zaten kendisi de Selim'in haremde böyle sivrilip güçlenmemiş miydi?

"Hürrem," dedi yumuşacık bir sesle, elini ona doğru uzatmıştı. "Haberlerine ne kadar sevindim. Gel, gel de otur yanıma."

Hürrem gülümsedi ve divanın öbür kenarına oturdu. Sıcak bir öğleden sonraydı, üzeri gölgelikli terastaydılar. Önlerindeki sehpa lezzetli meyveler, şerbetler, lokum ve reçellerle donatılmıştı. Arkalarında öğleden sonra güneşiyle şıkırdayan kubbeler görünüyordu.

"Sultan Edirne'de avda. Bugün ona haberci yolladım. Eminim ki, duyunca o da en az benim kadar sevinecek."

Hürrem'in eli karnının üzerindeydi. "Sanırım onun mutluluğunu gözlerimizle görebilmek için epey bir süre beklememiz gerekecek."

İyi bir cevap, diye düşündü Hafize. Eğer bebek kız olursa her şey başa dönecekti. "Allah'ın izniyle..." dedi. Eğilip Hürrem'in saçlarından bir lüle aldı parmaklarının arasına ve güneşte dikkatle baktı.

'Hepsi de bana böyle dokunuyor. Sanki bana daima Osmanlı'nın malı olduğumu hatırlatmak istiyorlar.'

"Saçların çok güzel," dedi Hafize. "Tam kırmızı değil, ama kızıl kızıl parlıyorlar. Neredensin?"

"Babam bir Kırım hanıydı," diye cevap verdi kız. Sesindeki gururu saklamaya çalışıyordu. Kendini Sultan'ın annesinden üstün gördüğünün anlaşılmasını istemiyordu. Çünkü Hafize alt tarafı bir Gürcü köylüsünün kızıydı.

"Peki buraya nasıl geldin?"

"Babam bunun işe yarayacağını düşündü."

Hafize güldü, "Kendisi için mi, senin için mi?"

"Askerlerin ona para verebilmek için yere yatırıp elini kolunu bağlamaları gerekti. Mücadele etti, korkunçtu."

Hafize bu sözlerle gülmedi. "Böyle şeyler söyleyip gülüyorsun, ama gözlerinde ben o gülüşü yakalayamıyorum."

Hürrem, Valide Sultan'ın onu çok dikkatli izlediğini anladı. Bu kadını, köylü veya değil, asla yabana atmamalıydı. Şahin gibi gözleri vardı. "Niye ağlayayım ki? O hâlâ bir çadırda yaşıyor, bense sarayda. Bu alışverişten sonunda ben kârlı çıktım."

"Yani burada mutlusun."

"Efendim döndüğünde daha mutlu olacağım."

"Ben uzun yıllar boyunca Sultan Selim'e kadınlık yaptım. Bir elin parmakları kadar azdır birlikte olduğumuz günlerin sayısı. Bu çok yalnız bir hayattır Hürrem."

Hürrem başını salladı. "Bu dediklerinizi unutmaya-çağım Efendim. Hemen babamın yanına döneceğim. Acaba bana bir at bulabilir misiniz?"

Hafize kendini tutamayıp güldü. Kız onunla dalga geçiyordu, ama söylediklerinde gerçek payı yok değildi. Değiştiremeyeceğin şeyler için oturup dertlenmenin ne anlamı vardı. "Korkarım bunu ben bile yapamam. Şimdi Sultan'dan bir çocuğun olacağına göre burayı evin olarak kabul etmelisin. Hayat boyu burada yaşayacaksın."

"Herhalde daha büyük odalara gereksinimim olacak."

Hafize yine güldü ve eliyle şöyle bir etrafı gösterdi. "Belki de benimki gibi, öyle mi?"

Hürrem de gülümsedi, "Eğer Allah kısmet ettiyse," dedi.

"O'nun da bunu istediğini bilsem hiç şaşırmam." Bir parça lokum alıp ağzına attı. "Eğer istediğin bir şey olursa hemen bana haber ver. İslam'a göre analık kutsaldır. Seni rahat ettirmek için her şey yapılacaktır."

"Tek bir şey var efendim."

"Evet."

"Bir muhafız istiyorum."

Hafize şaşarak baktı kızın yüzüne. "Muhafız, burada?"

"Korkuyorum."

"Neden?"

"Bazı şeyler duydum. Bebeğimin doğduğunu göremeyecekmişim..."

"Seni böyle korkutmaya kim cesaret etti? Sultan'ın bebeği..."

Hürrem gözlerini çevirdi. "Bilmiyorum. Belki de sadece söylentidir."

'Yalan söylüyor,' dedi içinden Hafize Sultan. Onun ölümünü isteyebilecek tek bir kişi vardı. Gülbahar! Hayır, bu olamazdı. Gülbahar bunu yapamazdı. Ama kız iyice korkmuşa benziyordu.

"Eğer bu söylentilerin doğru olduğunu düşünüyorsan, yanındaki kıza tattır yemeklerini, yeni elbiselerini önce ona giydir. Böylece zehirden korunabilirsin. Ama yine de Kızlarağası'na söyleyeceğim sana bir hadım versin."

"Teşekkür ederim Efendimiz."

"Sultan'ın oğluna bir zarar gelmemeli."

Hürrem onun bu anlayışlı tavrını gülümseyerek karşıladı. Hepsisi de bir oğlu olacağından emindi. Hürrem'in şu anda tek kontrol edemediği şey de buydu. Çocuğun cinsiyeti...

Kapıağası kuzey kulesinden dışarı baktı ve onun geldiğini gördü. Kız avluya girince her zamanki gibi çeşmenin yanına oturup, Kur'an'ını açtı. Yine gelmişti. Neden, neden? Ne yapmaya çalışıyordu? Yakında Sultan'ın kadını olacaktı. Bunu sürdüremezlerdi. Tehlike çok büyüktü. Ama eğer buraya gelmezse... O zaman ne yapacaktı acaba?

Onunla konuşup bu işkenceyi sona erdirmeliydi. Aslında gebe olduğunu duyduğundan bu yana içindeki yakıcı şehvet tükenmişti. Cinsel arzusunun yerini yaşama arzusu almıştı. Bu işin bitmesi şarttı.

Neydi isteği bu kızın? Eğer ona hayır dese ne yapabilirdi? Acaba bir şekilde Melissa'nın ölümünü onun üstüne yıkabilir miydi?

Derin bir nefes alıp kendini toparlamaya çalıştı, sonra çıktı kuledeki odadan. Kapıyı arkasından kilitledi ve aceleyle tahta basamakları indi.

Demir kapının önünde bir an durakladı. Büyük anahtar kilidin içindeydi. Anahtar ve kilit... Kadın ve erkek... Anahtarı kilide sokarsın ve düşlerle kâbusların kapısı açılır. Kilitli bir kapı kadar insanı tahrik eden başka ne vardı?

Onun ne istediğini öğrenmeliydi.

Anahtarı çevirdi ve içeri girdi. Hürrem ona baktı, gözleri sanki çok şaşırmış gibi bakıyordu. Elindeki Kur'an'ı yere düşürdü ve ayağa kalkıp bir çığlık attı.

Kapıağası ona bakakaldı. Kızın yüzündeki sahte korku onu da şaşırtmıştı. Ne yapmaya çalışıyordu? Birinin sesini duydu, ama bu onun kendi ağzından çıkan homurtulardı. Koşarak kaçmak istedi, kasları onu dinlemiyordu.

Bu kız ne yaptığını biliyordu.

Sağına dönüp baktı ve kendi adamlarından bir hadımın ona baktığını gördü. Hadım da şaşkındı.

"Seni küçük orospu," diye mırıldandı. Palasını yerinden çekip çıkardı ve Hürrem'in üzerine yürüdü. Hürrem tekrar bir çığlık atıp arkaya doğru düştü. Pala hemen yüzünü sıyrarak geçti yanından.

Kapıağası muhafızın ona doğru koştuğunu farketmemişti. Aniden bir başka palanın havada çıkardığı ısıltı ve ölümcül sesi duydu. Sonra kendi palası uçup gitti, sağ eliyle birlikte. Hemen bileğini tuttu. Acı mıydı, ama sonra korkunç bir nara attı, kan fışkırarak akıyordu, tıpkı bir çağlayan gibi.

Dizlerinin üzerine düştü ve yerdeki kesik elin tuttuğu palayı almaya çalıştı. Şu anda Hürrem'i öldürmekten başka bir şey istemiyordu. Bunu yapmak uğruna her şeyi razıydı. Yeter ki o orospuyu öldürsündü.

Ama başka muhafızlar da yetişmişti. Ağa'yı yakalayıp sürükleyerek götürmeye başladılar. Birden ağa bileğindeki çok şiddetli acıyı hissetmeye başladı. Her yer kan içindeydi, taşlar, otlar, çiçekler, her yer... Hürrem'e kü-

fürler yağdırıyordu avazı çıktığı kadar, muhafızlardan biri palasının ağır kabzasıyla ona vurdu ve Ağa yığılıp kaldı.

Şahin uzun bir tur attıktan sonra tekrar Topkapı'nın üzerine gelmişti. Altın rengi gözleri ilk önce Kapağa-sı'nın kellesini buldu. Ağanın kapkara olmuş başı güneş altında bir zeytin gibi kurumuştu. Az ötede başsız vücu-du sallanıyordu. Uç gün boyunca binbir işkenceden geçirilmişti. Göğsünü delen bir çengele asılıydı. Çaylaklar kalan parçaları halledene kadar ibret olsun diye bırakılacaktı orada.

Şahin uçmaya devam etti. Beyazıt Camisi'nin yanındaki büyük ahşap yapının avluya bakan terasında eli karnında bir kadın vardı, saçları iki örgü halinde sarkıyordu omuzlarından beline doğru. Saçları kızıldı ve dudaklarında garip bir gülüş vardı.

Zaman geçecekti, çabuk geçecekti. Ve o geri gelecekti. Hürrem bekleyecekti.

Doğum yaptığı gün Harem'in çatılarına beyaz bayraklar asılmıştı.

Hürrem'in odasına doğum sandalyesi taşınmıştı. Her yerde tüsüler yanıyordu, mermerlere gül yaprakları serpilmişti. Oraya buraya boncuklar, muskalar asılmıştı.

Hürrem daha önce hiç böyle bir acıyı tatmamıştı. Bebek bir türlü doğmayınca, üç odalık cüssesinde bir Habeş ebe gelip karnına oturdu.

Hürrem bir çığlık attı. Dişlerinin arasına ısırması için bir fildişi çubuk konulmuştu.

"Isır," dedi ebe. "Isır ve ıkın."

Sonunda beklenen oldu. İki yanındaki kadınların kollarına yığılan Hürrem'in çocuğu doğdu. Ebe bebeği sarıp sarmaladı ve hemen Kur'andan sureler okumaya başladı.

Kızlarağası herhangi bir şekilde bebeğin değiştirilmemesi ya da bir terslik olmaması için orada bekliyordu. Çocuğu kucağına aldı, beyaz mermer çeşmeye götürüp üç kez usule uygun olarak yıkadı. Sonra, ağzına şekerli yağ sürdü, bu tatlı dilli olması içindi. Gözlerinin kenarına sürme çekildi, bu ileri görüşlü olması içindi. Ve alnına küçük bir Kur'an'ı dokundurdu. Bu da Hak Dini'ne hizmet etmesi içindi.

Hürrem ebenin kolunu tutup "Söyle bana, neyim oldu?" diye yalvarıyordu.

Ona cevabı Kızlarağası verdi. "Bir oğlun oldu hanımım," dedi.

'Bir oğul, bir erkek...' Adama gülümsedi ve bayıldı.

Bölüm 2

Kara **Melek**

Venedik, 1528

SİYAH kadifeler içindeydi ve elbisesi gibi simsiyah şehvedi gözleri tıpkı safire benziyordu. Çıkık elmacık kemikli soylu yüzünde göz alan, etli, kırmızı dudakları da-ima nemliydi. Ceketinin içine giydiği askısız gömlek modaya uygundu. Açıkta kalan omuzları, göğsü fildişi gibi beyaz ve pürüzsüzdü. Boynundan daha aşağılara o sıcak kalbin attığı yere doğru sarkan zincirin ucunda altından bir haç sallanıyordu. Ve bu haç sanki bir gerçeği bir kez daha burnuna sokuyordu onun.

İki kere yasaktı bu kadın ona, tam iki kere.

Meydan kalabalık ve gürültülüydü. Bağırıp çağıran şahin satıcıları, kumar oynayıp şarkı söyleyen gemiciler, kısa ve sert bağırışlarıyla Ermeniler, Dalmaçyalılar ve uyumlu bir şarkıya benzeyen konuşmalarıyla Venedikliler. Paçavralar içinde bir Arnavut ağzındaki sarımsağı sanki tatlı yermiş gibi zevkle çiğniyordu, o sırada geçen mor kadifeden görkemli giysiler içinde bir senatör ise elini kaldırmış kendisine sevgi ve saygılarını gösteren halkı selamlıyordu.

Sanki hiç kimse gerçekten orada değilmiş gibiydi. Abbas onun kilisenin merdivenlerinden kapıya doğru çıktığını gördü. Herkesin dikkatini çekecek bir alımlılıkla yürüyordu. Aslında hep yere bakıyordu, ama bir an için başını yukarı kaldırdığında o gözlerle karşılaşınca Abbas allak bullak oldu, göğsünün tam orta yerine ağır bir yumruk yemişti sanki. Dudakları şöyle bir aralanmıştı güzeller güzelinin; bunun, seni gördüm, anlamına gel-

diğini hemen hissetmişti Abbas. O da farkına varmıştı Abbas'ın demek ki. Bunun neden ve nasıl olduğunu ise sadece Tanrı bilebilirdi.

Nefes alamıyordu. O, şu ana kadar gördüğü en mü-kemmel kadındı. Derhal koşup onu kolundan tutmak ve birlikte meydandan kaçmak arzusuyla dolmuştu içi.

Kızın yanındaki yaşlı kadın ise ona küçümseyen bakışlar yönelttikten sonra ilerlemeye devam etmişti ve ikili Santa Maria del Miracoli Kilisesi'nin merdivenlerinde gözden kaybolmuştu.

"Onu gördün mü?" diye fısıldadı.

"Tabii ki gördüm," diye cevap verdi Ludovici. "O, Julia Gonzaga'dır."

"Onu tanıyor musun?"

"Üvey kız kardeşim tanır. Onun kuzinidir."

"Kuzini?" Abbas, Ludovici'nin koluna yapışıp onu merdivenlere doğru çekti.

"Ne yapıyorsun?"

"Onu görmek istiyorum."

"Sen delisin."

"Haydi, yürü..."

Ludovici arkadaşının elinden kurtuldu. "Onun babası kim, biliyor musun? Antonio Gonzaga, o bir Konsey üyesi."

"Hiç umurumda değil."

"Umurunda değil mi?" Ludovici telaşlansa da bu sözlerle çok şaşmış görünmüyordu. Abbas onun tanıdığı en tutkulu, en dik kafalı erkekti. Pervasız, derdi babası ona. Bu onun hem kusuruydu, hem de onu çekici yapıyordu. 'Herhalde kanında var,' diye düşündü Ludovici. Kesinlikle emindi, bir Faslı daima Faslı'ydı, başkalarına benzemezdi. Ama bu kez onun bu çılgınlığı yapmasına izin vermeyecekti. Gerçekten tehlikeli olabilirdi böyle bir davranış.

"Sadece bakmak istiyorum."

"Bakamazsın. O bir Gonzaga."

"O zaman sen burada kal," diyen Abbas hızla kilisenin merdivenlerine doğru gitmeye başlamıştı. Ludovici bir an kararsız kaldı. *'Cehenneme git! Tanrının belası!'* Madem ki ölümüne susamıştı... Arkasını dönüp yürüdü, sonra durdu, fikrini değiştirdi ve arkadaşının arkasından o da koşturdu.

Eski zaman azizlerinin yüzleri hiçbir şeyi onaylamayan gözlerle bakıyordu tavandan aşağı doğru. Santa Clara Bakiresi'nin kaide üstüne yerleştirilmiş büstü donuk gri mermerdendi. Kemerlerin üzerindeki kanatlı melek heykelleri uçuşuyor gibiydi.

Kilisenin içi karanlıktı, hatta meydanın sıcaklığıyla kıyaslanınca soğuk bile sayılabilirdi. Yukardaki vitraylı pencerelerden güneş iki demet halinde süzülüyordu içeri ve bu iki demet, adeta iki dev parmak gibi Tanrı'nın önünde diz çöküp yalvaran iki kişiyi işaret ediyordu. Abbas kendini bir parça rahatsız hissediyordu. Aziz Francis ve Başmelek Gabriel'in nişlere yerleştirilmiş mermer suretleri yanlarından geçerken ona kınarcasına bakıyorlardı sanki. Birden canlanıp hayatın içine atlayacakmış ve bu küstah adamı durduralım, diyecekmiş gibiydiler.

'Olup olacakları taştan heykeller,' dedi içinden. 'Hiçbir güçleri yok.' Yine de bu kutsal görüntüler Ludovici'nin uyarılarıyla birleşince onu tedirgin etmişti. Şu anda daha önce tanımadığı yabancı bir dünyaya giriyordu.

Sağ omzunda bir el hissettiğinde az kaldı bağıracaktı.

"Ludovici!"

"Gonzaga mı sandın?"

Abbas arka duvardaki Melek Gabriel'in yarım büs-

tüne tekrar baktı. "Bundan biraz daha tanınmış biri," dedi. Dua eden iki kişiye döndürdü bakışlarını sonra.

"O sana uygun değil Abbas."

"Belki."

"Belki! Bu, gün gibi aşikâr Abbas, gün gibi..."

Julia'nın yanındaki yaşlı kadın bu sesleri duydu ve başını kaldırdı. Abbas ve Ludovici hemen bir sütunun arkasına sinip beklediler.

Tekrar ortaya çıkıp da o tarafa baktıklarında ortalarında kimsecikler yoktu. Abbas hemen kilisenin ortasına doğru seyirtti; kadın, kızı 'Haydi, haydi çabuk,' diye itekliyordu. Kız geriye dönüp baktı, büyük kapıların arasından sızan ışıktaki yüzü bir an için nurlu bir sarılığa bürünmüştü. Kadın o sırada kızı kolundan çekti.

"Sen delisin!" diye tekrar mırıldandı Ludovici.

"Ben çölde büyütölmüş bir Faslı Müslümanım. Ama buna rağmen su içinde ve Hristiyanların arasında yaşamak zorunda bırakıldım!" dedi Abbas ona. "Belki yerimde olsan sen de biraz delirirdin."

Mahmud, malikânesinin balkonunda ellerini parmaklıklara dayamış, batmakta olan güneşin pembeye boyadığı gökyüzünü ve bulutları seyrediyordu. Gondollar, kadirgalar ve uzak adalar giderek daha silikleşiyordu. Akdeniz'in en büyük donanmasını barındıran bu limanı seyretmek onu her zaman etkilemişti. Ona kendi özüne ait bir yer olmadığını unutturacak bir güzelliğe ve gizeme sahipti Venedik. O, eninde sonunda para karşılığı buraya hizmet veren biriydi, buralı değildi. Ve bu gerçek şu anda oğlunun da kavraması gereken çok önemli bir noktaydı.

"Kesinlikle olanaksız," dedi gürleyen bir sesle.

Abbas bunu duymamış gibi, "Onunla tanışmalıyım," diye tekrarlardı.

"Bu insanların arasında kaç yıldır yaşıyoruz? Altı oldu sanırım ve sen onlarla ilgili en somut gerçeği bile hâlâ kavramamış görünüyorsun."

"Onları koruyabiliriz, ama kızlarıyla evlenemeyiz, öyle mi?"

Mahmud oğluna döndü, vücudu öfkeyle gerilmişti. Abbas ona bakınca özgüveninin eksildiğini hissetti. Babasına karşı çıkmak çok kolay bir iş değildi. Cumhuriyet donanmasının komutanı sert biriydi, görünüşü de bunu destekliyordu. Olağanüstü geniş omuzlar, kocaman kıvrırcık bir sakal... Şimdi olduğu gibi kızdığında kara yüzünde gözleri çakmak çakmak parlamaya başlardı.

"Burada oluşumuzun nedenleri var," dedi. "Her şeyin bir nedeni vardır." Asıl nedenin ne olduğu belliydi. Venedik Dük'ü asilzadelerine onları ordunun başına koyacak kadar güvenmiyordu. Çünkü her an bu gücü kendi çıkarları için ona karşı kullanabilirlerdi. Ve bu yüzden de bugüne kadar donanmanın başına getirilenlerin pek azı İtalyan olmuştu, hatta bunların çoğu Hristiyan bile değildi.

Mahmud'un ağabeyi bir prensti ve kardeşinin kendi topraklarından uzakta bulunuşundan mutlu olduğundan emindi donanma komutanı. Evet her şeyin bir nedeni vardı.

"Bize pislikmişiz gibi davranıyorlar," dedi Abbas.

"Güç sahipleri herkese böyle bakar. Bunda bir özel amaç arama. Kural budur."

"Ama biz de asiliz. "

"Ne asaleti?" Mahmud önündeki ceviz masaya iki yumruğunu birden vurdu. "Bir Müslüman prensin asaleti, öyle mi? Bunun onlar için bir anlamı olduğunu mu sanıyorsun? Sana bizim kim olduğumuzu söyleyeyim... Biz paralı askerleriz... O kadar. Sakın buraya ait olduğumuzu, buranın parçası olduğumuzu sanma. Bir saray yavrusunda yaşayıp, bir Venedikli asilin oğlu gibi giyinebilir-

sin, ama sen onlardan biri değilsin. Bunu asla aklından çıkartma."

"O halde ben şimdi ne yapacağım, kiminle evleneceğim?"

Mahmud arkasını döndü. "Diğer delikanlıların yaptığı... Git ve Tette Köprüsü'nde gönlünü eğlendir." Abbas orayı biliyordu, bir yığın fahişenin yarıçıplak, memelerini göstererek pencerelerden sarktığı evlerle dolu olan bir yerdin babasının sözünü ettiği. "Her neyse", diye konuşmaya devam etti Mahmud. "Kaldı ki sen daha evlilikten söz edecek yaşta da değilsin. Hele biraz daha dur bakalım..."

Abbas derin bir nefes aldı. Şimdiye kadar babasına hiç karşı çıkmamıştı. "Julia Gonzaga ile tanışmak istiyorum," dedi.

Mahmud tekrar oğluna döndü. Artık fazla öfkeli görünmüyordu. Abbas'ın tavrı çocuksu bir inattan başka bir şey değildi. Ve artık bu konu kapanmıştı. Saçmalık... Gerçekten de saçmalıklı bu. Gonzaga kızının bir Faslı ile evlenmesine ters bakmayacak yapıda biri olsaydı bile ki asla öyle değildi— böyle bir şey zaten söz konusu olamazdı. Venedik asillerinin kendi asalet zincirlerinin dışında biriyle evlenmesi kesinlikle yasaktı. Öylesine katıydı ki bu kurallar, Onlu Konsey'in üyelerinin yabancılarla özel konuşma yapması bile kabul edilemezdi. Bu yabancıların donanma komutanı olması da durumu değiştirmiyordu.

"Çok gençsin Abbas," dedi. "Yarın bunları unutursun."

"Beni anlamıyorsun," diyen Abbas dışarı çıktı.

Julia Gonzaga babasının görkemli sarayından Venedik Tiyatrosu'na bakıyordu. Gecenin karanlığında gondolların kenarına asılmış fenerlerin suya yansıyan ışıkları

titreyerek uzayıp gidiyordu. Fısıltılar yayılıyordu dar sokaklardan, kanallardan. Genç bir çiftin aşk mırıltılarını duydu. Julia'nın içi kıskançlıkla karışık bir gıptayla dolmuştu.

Öğleden sonra kilisede olanlar tekrar gözünün önünden geçti. O delikanlı neden öyle dikkatle bakmıştı ona? Ve kimdi? Teni iyice koyuydu, belki bir zenciydi, bazı gondolcular gibi. Ama onlar gibi giyinmemişti. Başında çok süslü bir şapka vardı ve ceketini bugünlerde asil delikanlılar arasında pek yaygın olanlardandı.

Öyleyse o kimdi?

Gizem gizem üstüne biniyordu. Bütün odaları kilitli bir evde yaşamaya benziyordu bu. Babasının gizemleri... Tanrının gölgesi gibi sarayda bir görünüp bir kaybolan o güçlü, korkutucu adam. Annesinin gizemi... Henüz o küçücükken ölüp giden ve bir daha asla adından söz edilmeyen annesi...

Ve her şeyin üzerinde erkeklerin gizemi...

Babası ona günü gelince evleneceğini söylemişti. Bu onun hem hoşuna gidiyor, hem de içten içe bir huzursuzluk yaratıyordu. Bir erkeğin çok değişik olduğundan emindi, ama bu değişikliğin ne olduğunu tam olarak bilmiyor, sadece tahmin etmeye çalışıyordu, incil'e ve yanından bir an için ayrılmayan Sinyora Cavalcanti'ye göre genç erkekler Şeytan'a çok yakın dolaşıyorlardı ve onun ruhunu incitebilirlerdi. Ama belki de bu, şimdiki gibi baskı altında, hapiste gibi yaşamaktan daha kötü değildi. Mezara kapatılmış bir diriydi o. Bundan daha beter ne olabilirdi?

Son zamanlarda sürekli olarak erkekleri düşünür olmuştu. Sinyora Cavalcanti'nin uyarıları onda tam tersi bir durum yaratmıştı. Kadın onu korkutup uyarmaya çalıştıkça Julia'nın merakı artmıştı ve yasakların arkasında neyin saklı olduğunu bir an önce öğrenmek istiyordu.

Ama nasıl?

19

şarap içip tıka basa tatlı yemekten tıkanmış gibiydi. Ludovici'nin kucağına kahkahalarla devrildi ve öylece kaldı. Delikanlı da kahkalar atıyordu. Elini kızın elbisesinden içeri sokup göğsünü avuçladı, sanki ağırlığını ölçer gibiydi bu yumuşak memenin. Beyaz ve kocamandı, ucuysa kıpkırmızıydı.

"Şuna bir bak Abbas," dedi. "Niye kafanı karıştırıyorsun? işte daha yakından bakınca hepsi de birbirine benzer."

Kadın bu sözler üzerine yerinden doğrulup, elbisesinin önünü yukarı çekti.

"Sanki kumsala vurmuş bir balina," dedi Abbas tiksinerek. "Tek eksik ihtiyar balıkçının kancası."

Fahişenin kahkahası boğazında donmuştu. Abbas'a kızgınlıkla baktı. "Piç!" diye bağırdı. "Tanrı'nın cezası piç. Git de deveni güt sen."

Ayağa kalkıp uzaklaştı. Ludovici hâlâ gülüyordu. Önündeki kadehi kaldırıp kafasına dikti, içkinin birazı ağzının kenarından sızıp üzerine döküldü, göğsünde bir kan lekesi vardı sanki şimdi.

Abbas etrafına bakındı. Taverna tıka basa doluydu. Bir yığın soylu delikanlı ve pervasız fahişe oynayıp duruyordu. Kadınların rengârenk giysileri göz alıyordu. Venedik'te soylu kadınların çok renkli giyinmeleri yasaktı, genellikle siyah ve koyu renkleri kullanırdı bu aileler. Diledikleri renkleri kullanmakta özgür bırakılanlar sadece alt tabaka insanları ve bu fahişelerdi. Soylu delikanlıların saçları omuzlarına kadar uzundu, gömleklerinin önünü açmışlardı, şapkalarındaki değerli taşlar ısılı ısıdı.

Zaman zaman yoğun şarap ve parfüm kokusuna karışan keskin idrar kokusu insanın genzini yakıyordu.

"Hayatı bu kadar ciddiye alma," diyordu Ludovici.

"Bir erkeğin istediği, içinde oyalanabileceği bir deliktir eninde sonunda. Kimin deliği olduğunun ne önemi var?"

Abbas başını iki yana salladı. Arkadaşı sarhoştı. "Bu Gonzaga için önemliyse benim için de önemlidir," dedi.

"Seni daha önce hiç böyle görmemiştim. Deli gibisin..." Ludovici bir kahkaha daha attı. Şarap dişlerini kırmızıya boyamıştı. Çok genç görünüyordu. *'Oysa benden büyük,* ' diye düşündü Abbas.

"Belki de şimdi daha akıllıyımdır?" Bu doğru sayılabilirdi. Çevresini daha iyi değerlendirebiliyordu bu gece. Masalarına gelip gidenlere bir yığın para ödemişti ve bunların bir kısmı o bir Faslı olduğu için daha fazlasını istemişti, bir kısmı da aynı nedenle daha azını... Hepsisi de sarhoştı bu kadınların ve çok da yaşlı... Nesini isteyecekti bu fahişelerin?...

"Bir erkeğin buna ihtiyacı vardır," diye tekrar konuya girdi Ludovici. "Tıpkı doğru dürüst bir helaya gitmek gibi...Ama bu biraz daha pahalıdır." Yeniden bastı kahkahayı.

Abbas ayağa kalktı, midesi bulanmıştı; bu gürültüye, kokulara ve arkadaşının kahkahalarına artık dayanamayacaktı. "Haydi gidelim," dedi.

Ludovici, kendisini yaka paça dışarı çıkarmaya çalışan arkadaşına direniyordu. Kapı arkalarından kapandığında Abbas, Ludovici'yi duvara dayayıp, içkiyle ıslanmış gömleğinden yakaladı. "Dinle," dedi. "Bana yardım etmelisin."

Ludovici gözlerini kısarak ona bakmaya çalışıyordu, sarhoşluktan çift gördüğü kesindi. "Neyin var, ne oluyorsun?" diye peltek peltek sordu.

"Julia. Ona bir mektup götürebilir misin?"

"Sen çıldırmışsın!"

"Belki öyleyim. Yapacak mısın?"

"Lütfen Abbas..."

"Yapacak mısın?"

"Gonzaga seni öldürür."

"O adam umurumda bile değil. Benim tek isteğim o kızı bir kez olsun tekrar görebilmek."

"Tanrı aşkına..."

"Onun Lucia'nın kuzini olduğunu söylemiştin."

"Bu durumu değiştirmez."

"Ona benim mektubumu götürebilir."

Ludovici artık pes ediyordu bu ısrar karşısında. Abbas'la tartışmak bir sonuç vermiyordu. "Ona sorarım," dedi.

Abbas arkadaşının omuzlarını sıkıca tutup sevinçle sarstı. "Göreceksin bak kabul edecek."

Ludovici'nin aklı başına gelmiş gibiydi. Bir an ürperdi, "Bu çok tehlikeli dostum," diye mırıldandı.

"Tehlike hayatı anlamlı kılar."

"Ama bitirebilir de... Bunu unutma. Ve şunu da göz önünde bulundur, her şeye karşın onu göremeyebilirsin. Çünkü asla tek başına dolaşmaz. Onun babası gibi önemli bir adamın onuruyla oyun oynanmaz. Söylediğim gibi bu son derece tehlikeli bir şey."

Abbas yüzünü döndürdü, bu yüz yarı karanlıktaydı ve ay ışığı gözlerinde tuhaf pırıltılar yapıyordu.

"Benim de bir onurum var Ludovici. Babam, Dük'ün savaş köpeği olmaktan mutlu olabilir. Ama ben kendi kendisinin efendisi olmakla mutlu olabilecek biriyim."

'Aman Tanrım,' dedi içinden Ludovici. 'Aşk ve isyan. Ne ateşli bir karışım. ' Böyle bir duygusal karmaşa insanı bir anda kör edebilirdi.

"Bunu yapma," diye mırıldandı tekrar.

"Mektubumu bu gece yazarım." Abbas elini dostunun omzuna attı ve birlikte San Marco Meydanı'na doğru yürümeye başladılar. Yol boyunca Ludovici içten içe kendine küfredip durdu, nereden şu Lucia'nın Julia'nın kuzini olduğunu söylemişti. Ne aptaldı...

Bu işin sonu iyi olmazdı. Bundan emindi.

Grimsi duvarın önünde rengârenk çamaşırlar danseder gibi sallanıyordu. Kanalin diğer tarafındaysa yaşlı bir kadın eğilmiş sebzececinin doldurduğu sepetini çekiyordu ağır ağır. Burada sebzeçiler bile gondollardaydı. Suda yansıyan güneş ışıkları binaların süslü cephelerinde oyunlar oynuyordu sanki.

Julia elindeki dantel işini dizlerinin üzerine koymuştu. O da bu güzel güneşin tadını çıkarıyordu. Lucia da yanındaydı ve duyduğu dedikoduları anlatıyordu mırıltılı bir sesle. Lucia yaz boyunca sık sık gidip gelirdi Julia'ya. Tabii ki o da yalnız çıkamazdı dışarı, yanında da ima yaşlı dadısı bulunurdu. Sıkıcı yaşantılarında bu ziyaretler ikisine de tazelik veriyordu.

"Evleneceğini duydum," dedi Lucia. Esmer, tıkız bir kızdı, üst dudağının üzerinde incecik de olsa bir yığın tüy vardı ve bunlar onu daha da koyu tenli gösteriyordu. Halbuki ağabeyi Ludovici kumraldı ve sakalı yok sayılırdı. *'Hayat ne tuhaf,'* diye düşündü Julia.

Sinyora Cavalcanti'ye şöyle bir bakış attı ve eğilip arkadaşına, "Evet," dedi. "Sonbaharda."

"Yakışıklı mı?"

"Bilmiyorum, onu görmedim, babam bir kez söyledi o kadar. Konsey üyesiymiş. Karısı üç yıl önce ölmüş." Tekrar dantelini işlemeye koyuldu, ama bu arada gözücuyla da olsa Lucia'nın yüzünde beliren hayal kırıklığını farketmişti. Lucia biraz daha yanaşmıştı. "Kaç yaşındaymış?"

"Altmış... ama hâlâ yakışıklıymış." Sesinin titremesini engellemeye çalışıyordu. Babası ona nasıl bir koca bulmuştu! Alt dudağı öfke ve kederle titredi. Ama babası mutlu görünüyordu.

"Adı nedir?"

"Serena. İlk adını sorma, hatırlamıyorum."

Sinyora Cavalvanti keskin bir bakış attı kızlara. Julia'nın ses tonundan bir şeylerin ters gittiğini anlamıştı. Julia hemen başını öne eğdi.

"Onu gördüm," dedi Lucia. "Çok... Çok önemli bir adam."

Bunları söylerken bir yandan da, *'Sanki kuru bir yaprak gibi o adam,'* diye geçiriyordu içinden. Sonbahara evlenmeleri ne kadar uygundu bu durumda. Tabii eğer o kadar ömrü kaldıysa. Suyu sıkılmış biriydi Serena. Kendini tutamadı ve küçük bir kıkırtı çıktı dudaklarının arasından. *'Zavalı Julia.'*

Sonra bir süre sustular. Sinyora Cavalcanti elindeki işi bıraktı, gözlerini oğuşturdu ve "Sanırım ben uzanıp dinleneceğim," dedikten sonra içeri geçti. Julia onun odasının perdelerini çektiğini duydu az sonra.

Lucia kendi dadısı da odadan balkona çıkana kadar bekledi, sonra gömleğinin önüne elini soktu ve arkası kırmızı balmumuyla kapatılmış bir zarfı hızla çıkartıp sanki ateşmiş de eli yanmış gibi Julia'nın kucağına attı.

Julia şaşkın, "Bu nedir?" diye sordu.

"Bir mektup," diye fısıldadı Lucia, bir yandan da balkon kapısına bakıyordu. "Haydi çabuk aç onu."

"Kimden geliyor?"

"Bir hayranın var."

"Kim?"

Julia için böyle bir sürpriz, kanala düşmek gibiydi. Aynı utanç, aynı şaşırtıcılık ve aynı buz kesme. "Haydi, aç!..."

Lucia'nın yüzü tıpkı küçük bir çocuk gibi merak ve heyecandan kızarmıştı.

"Sizi seviyorum. Siz benim gördüğüm en güzel kadınısınız. Tanışmalıyız. Bu uğurda her şeyi göze alırım... Bana sadece ne yapmam gerektiğini söylemeniz yeter."

Julia defalarca okudu bu satırları, elleri kontrol edemeyeceği bir şekilde titriyordu.

Lucia sabırsızlıkla, "Ne diyor?" diye sordu.

Julia ise sorusunu tekrarladı, "Kimden geliyor?"

"Bilmiyorum, kardeşimin bir arkadaşıymış."

"Kim?"

"Söylemedi. Sadece sana bunu vermemi istedi. Haydi bana da göster mektubu."

Lucia eğilip yazılanları okumaya çalıştı, ama Julia hemen çekti kâğıdı ve koynuna soktu. Zarfı da küçük küçük parçalara ayırıp kanaldan aşağı attı. Tıpkı kar taneleri gibi aşağı düştüler.

"Neden senin kardeşinin arkadaşı bana mektup yoluyor? Beni aşağılamaya mı çalışıyor?"

"Ludovici başka bir yol olmadığını söyledi."

"Neyin başka bir yolu yokmuş?"

"Bilmiyorum. Sanırım ikinizin tanışmasının." Julia'nın kolunu sıktı. "Ne diyor?" diye sordu ısrarla, bu gizli kapaklı iş hoşuna gitmişe benziyordu.

Julia ise kendini toparlamaya çalışıyordu. Yanakları ateş gibiydi. Hem korkmuştu, hem de kendini tuhaf bir biçimde iyi hissediyordu. Korkmuştu, çünkü babası bunu duyarsa bir felâket olurdu. İyi hissetmesinin nede-
nine gelince: Hayatına ilk kez böyle bir bir âşık giriyordu.

Bu tuhaf tepkisine de şaşmıştı, neredeyse kafasında bir plan kurgulamaya bile başlamıştı buluşma için. İçinde şiddetle karşı çıkan bir ses vardı *'Bu bir çılgınlık!'* diye bağırır. *'Kesinlikle yakalanırsın. Ailenin adını iki paralık edersin ve kendin de ebediyen lanetlenirsin.'*

Ama bir ikinci ses de *'Babandan daha beter ne olabilir?'* diye soruyordu.

Yine de içi sıkışıyordu. Yanında biri olmadan nasıl sokağa çıkabilirdi? Hayır, bu mektubu hemen yakıp yok etmeliydi. Hemen, Lucia gider gitmez...

Eğer bu mektubun sahibi doğru dürüst, düzgün bir koca adayı olsa zaten bu talebini babası aracılığıyla yapardı. Her kim olursa olsun, kesin olan onun asla bir asil olmadığıydı, hiçbir asil aile çocuğu böylesine bir mektubu yazıp göndermezdi.

Ama yine de...

"Ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu Lucia.

Ama yine de...

"Dadım her gün iki ile beş arasında öğle uykusuna yatar. Ben de yatak odamda İncil okurum. Kardeşine de ki..." Durup yutkundu. "Kardeşine de ki, o saatlerde kanalda bir gondol ayarlasın. Ama gondol tam söylediğim zaman burada olsun, ne bir dakika önce, ne bir dakika sonra, tam zamanında. Yoksa olmaz."

Lucia çok şaşırmıştı bu cevapla. "Onunla buluşacak mısın? Yanında dadın olmadan... Baban bilmeden..."

"Evet," dedi Julia. "Umurumda değil söylediklerin." Altmış yaşında bir adamın karısı olacağını tekrar aklından geçirdi. *'Ben nasıl olsa lanetlenmedim mi zaten? Öyle değil miyim?'*

20

JULIA uzun mantosuna sıkıca sarınıp geniş kapüşonla iyice örttü yüzünü. Artık kim olduğunu kolay kolay kimse bilemezdi. Aslında belki de hemen şimdi geri dönmeliydi. Arkasındaki basamaklara baktı. Karanlık ve soğuktuktu. Sinyora Cavalcanti'nin odasından gelen horlama seslerini duyabiliyordu. *Domuz!*

Ağır ahşap kapıyı yavaşça araladı ve gri taşlıkta ilk adımını attı. Işıktan gözleri kamaşır gibi olmuştu, iyice kıstı onları. 'Sevgili Meryem Ana,' diye mırıldandı. İşte oradaydı. Kanala inen basamakların yanında bekliyordu gondol. Gondolcu uzun boylu bir zenciydi, gömleğinin

kollarını yukarı sıvamıştı, başındaki geniş şapka kırmızıydı. Küreğinin üzerine abanmış, kaygısızca duruyordu. Bu tavrı sanki kızın korkusuyla alay eder gibiydi.

Kapıyı yavaşça biraz daha açıp derin bir nefes aldı. Gözlerini kapamıştı.

'Çok geç olmadan geri dönmelisin.

Geri dön ve sonra...

Odana geri dön ve masandaki büyük incil'i aç. Ya da dantelini eline alıp pencerenin kenarına otur. Orada oturup gelip geçen gondolları seyret sıkıntıyla... Odana geri git ve altmış yaşındaki Serena adlı senatörle evlenmeyi bekle. '

Kapüşonunu tekrar çekti. Basamakları koşarsasına indi ve perdeyi açıp gondolün içine girdi.

Girer girmez de şaşırıp korktu.

Delikanlı siyahtı.

Gondolcu kadar olmasa da siyahtı. Kesinlikle bir Faslı'ydı o. Birden onun kim olduğunu hatırladı. Bu, Santa Maria Kilisesi'nde ona gözlerini dikip uzun uzun bakan delikanlıydı. Babasına neden gitmediğini şimdi anlamıştı. Sorun yalnızca asil olmaması değildi, o bir Venedikli bile değildi.

Kapüşon hâlâ yüzünü gizliyordu. Ama o anda beliren ifadeyi esmer delikanlı tahmin etmekte zorlanmamıştı. "Benim bir gondolcunun tüm yeteneklerine sahip olduğumu söylerler. Ama babam buna asla izin vermez. Cumhuriyet'in savunmasının başında olan birinin çok daha önemli işler yapması gerekir ne de olsa..."

"Babanız?"

"Donanma komutanıdır."

Faslı Mahmud. Ondan söz edildiğini duymuştu. Şimdi anlıyordu.

"Eğer dış görünüşüm sizi çok şaşırttıysa ve üzdüyse hemen gondoldan inebilirsiniz ve bir daha da adımla duymazsınız. Çünkü hemen kendimi sulara atarım." Gü-lüyordu.

"Sadece birkaç dakika kalabilirim sizinle," diye cevap verdi genç kız. Sanki sesi bir başkasına aitti. Delikanlı gondolcuya başıyla bir işaret yaptı ve perdeleri sıkıca kapadı. Kız küreğin sularda çıkardığı fısırtıları duyuyordu şimdi, kanalın ortalarına doğru ilerliyorlardı.

"Nereye gidiyoruz?"

"Hiçbir yere. Buradan daha rahat nerede konuşabiliriz?"

Gondoldaki küçük kabinin her tarafında kalın mavi kadife perdeler asılıydı ve gerçekten de burada onları kimse göremezdi. Burnuna küfle karışık hafif bir ceviz ağacı kokusu geliyordu ahşap kısımlardan. Oturduğu yerden dışarıya bakmaya kalktığında tek görünen şey, hızlı hızlı kürek çeken gondolcunun renkli külot pantolonuydu.

Julia dikkatini yanındaki delikanlıya verdi. Gençti, hemen hemen aynı yaşta olmalıydılar. Teni tıpkı gondolun ahşabı gibi cevizimsi renkteydi, saçları kıvrıkcıktı ama gondolcunun kiler gibi yapağıya benzemiyordu. Hatları düzgün ve yuvarlaktı, sanki bronz bir heykel gibi... Üzerinde beyaz bir gömlek ve mavi ipekten pantolon vardı, sol kulağında yakut bir küpe sallanıyordu.

Hayatında gördüğü en egzotik şeydi bu delikanlı.

"Adınız nedir?" diye sordu.

"Abbas."

"Abbas," diye tekrarladı, bu adı kendisinin nasıl söylediğini duymak istemişti.

"Tabii ki bu bir Venedik adı değil, ama zaten gördüğünüz gibi ben de tam bir Venedikli sayılmam."

Kız elini mantosundan içeri soktu, "işte mektubunuz."

Delikanlı şaşırırışa benziyordu. "Onu geri istemiyorum," dedi.

"Çok tehlikeli. Eğer isterseniz onu yakabilirim."

"Yakmanızı da istemem." Mektubu kızdan aldı. "içinde yazılı olanlar gerçekten de hissettiklerimdir."

Kız yanaklarının alev alev yanmaya başladığının farkındaydı. Ondan ne istiyordu bu Faslı? "Ludovici Gambetti'yi tanıyorsunuz değil mi?"

"Evet babası bir generaldir ve babamın danışmanıdır. Biz ikimiz de makbul cinsten değiliz denilebilir."

"İkiniz de?"

Açıklama yapmak zorunda kalması sanki delikanlıyı şaşırtmıştı, "ikimiz de gerçek soylu değiliz."

"Ama nasıl olur? Gambettiler Venedik'in en köklü ve en saygın ailesidirler."

Abbas bir parça utanmışa benziyordu. "Bilmiyor musunuz?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Ludovici evlilik dışıdır. Sinyor Gambetti'nin bir metresi varmış. O öldüğünde Ludovici henüz küçük bir çocukmuş ve Gambetti ona karşı sorumluluğu olduğunu düşünerek yanına almış. Ama yine de evlilik dışı olmasını engellemiyor bu durum."

Julia delikanlıya baktı. Metres de ne demekti ve bir çocuk nasıl evlilik dışı doğabilirdi?

"Belki de bunları size söylememem gerekiyordu," dedi Abbas. "Ama bildiğinizi sanıyordum."

Nereden bilecekti ki? Ona hiç kimse bunu anlatmaya gerek duymamıştı besbelli.

"Hiç söz edilmemişti..."

"Şey için... Özür dilerim..." Ellerini ovuşturdu, etrafına bakındı anlamsızca, sonra devam etti. "Şey için... Benim yerime babamın konuşmasını tercih ederdim, ne yazık ki bunun olamayacağını söyledi. Ama benim sizinle konuşmam gerekiyordu... Ben sizi..." Yine sustu. Sonra, "Siz benim gördüğüm en güzel kadınsınız," dedi. Kıza yaklaşıp kapüşonunu çekti. Julia donup kalmıştı, onun kendisine dokunacağını sanmıştı. Ama delikanlı bunu yapmadı, kızın yüzü açılınca sadece dikkatle ve uzun uzun baktı.

"Harikasınız."

Julia glmek istedi. Bu sözleri daha önce hiç duymamıştı, kimse ona böyle iltifat etmemişti. Uzun süredir kendi güzelliğinden kuşku duyuyordu. şimdi bunun vurgulanması çok hoştu, gondolda geçen bu dakikaların boşa gitmediğini görmek çok güzeldi. Böyle güzel sözler, övgüler her şeye bedeldi.

Yüzüne kanın hücum ettiğini hissetti. Tekrar kapışonunu çekti başına. "Gitmeliyim," dedi.

"Hayır henüz değil."

"Eğer dadım anlarsa..."

"Sadece birkaç dakika daha, lütfen." Gondol bir köprünün altından geçerken taş kemerlerin gölgesi bir bulut gibi düştü üzerlerine. Sokaklarda oynayan çocukların sesleri geliyordu kulaklarına. "Böyle ısrarla size bakmamı bir kabalık olarak değerlendirmeyeceğinizi umarım."

"Oh, hayır," dedi Julia fısıltıyla. "Hayır, asla!"

"Sizi yine görmeliyim."

"Bunu yapamam."

"Yapmalısınız. Daha önce bu duyguları asla tatmadım ben. Sanki iime bir ateş düştü."

"Ben evlenmek üzereyim," diye kekeleydi geçen kız.

Abbas buna şaşkından çok öfkeli denilebilecek bir sesle tepki verdi. "Ne zaman?"

"Ekimde. Müstakbel kocam Kıbrıs'tan dönünce..."

"Buna asla izin veremem."

"Bu şekilde konuşmayı kesmelisiniz. Beni korkutuyorsunuz. Geri dönelim."

Abbas sesini iyice alçaltmıştı. "Benim seni, bir Hırısıyanı sevdiğim gibi, sen de beni, bir Faslı'yı sevebilir misin?"

Kız, "Geri dönmek istiyorum, geri dönmek istiyorum," diyordu, ama ses tonu sözlerine ihanet eder gibiydi.

Az sonra gondolün saraylarının kanala bakan basamaklarına yanaştığını anladı. Ayağa kalkınca gondol salandı. Tam düşecekken Abbas onu yakaladı.

"Yüzünü bir kez daha göreyim, lütfen."

Julia geri kaçtı ama yine de kapüşonunu açtı sessizce. Delikanlının dudaklarının ne kadar mutlu bir gülüşle aralandığını gördü. Bu ona nedense açmaya başlayan bir gül tomurcuğunu hatırlattı.

Açan tomurcuk acaba hangisiydi? O mu, kendisi mi?

"Seni tekrar görene kadar asla başka bir şey düşünmeyeceğim," dedi Abbas.

"Sizi tekrar göremem," diye yalan söyledi Julia. Gondoldan kıyıya atladı ve koşarak basamakları tırmandı. Kendi odasına ulaşana kadar da hiç yavaşlamadı. İçeri girer girmez duvardaki haçın önüne diz çöktü ve dua etti. Önce affedilmesi için ve daha sonra da Tanrı'nın ona tekrar bu şansı vermesi için...

21

ANTONIO

Gonzaga kızında olağandışı bir hal olduğunu hemen farketmişti. Yanakları pembe pembeydi Julia'nın ve tavırlarında garip, telaşlı bir heyecan vardı. Kendini tamamen dine ve dantel işlerine vermiş bir genç kızinkine benzemiyordu bu belirtiler.

Hizmetçi önlerine akşam yemeklerini koymuştu. Gonzaga kızının kaşığı ağzına götürüşünü seyretti.

"Dik otur," dedi.

Julia hemen söylenileni yaptı.

Gonzaga bilemediği bir rahatsızlık içindeydi. Şu kız bir an önce evlenip gitseydi...

"Kibar bir hanım yemek yerken masaya yapışmaz."

"Evet baba."

"Çok yakında Konsey üyesi bir asilin karısı olacak-sın. Herhalde senden doğru dürüst davranışlar bekleyecektir."

"Evet baba."

Bu kızda ne terslik olabilirdi? Kadınların yüzünde böyle sersem bir ifade olduğunu daha önce de görmüştü. Karısının yüzünde evlendikleri gece olduğu gibi, metre-sinde de belirirdi aynı sersemlik, üstelik her gebe kalışında.

Önündeki kadehten bir yudum şarap daha aldı, parmaklarını masada sıkıntıyla tıkırdatıyordu. Herhalde Serena ile evleneceği için yanakları pembeleşmemişti. Eğer öyleyse bu da bir sersemlikti, çünkü adamı görünce ne kadar yanıldığını anlayacaktı. Zaten evliliğin amacı da böyle bir duygusallık değildi. Yine de... Birden içi sıkıldı, kendi öz kızının bu kadar kafasız olabileceği fikrine katlanamamıştı Gonzaga.

Tabağını eliyle itti ve ayağa kalktı.

Julia babasının bu ani tavrı karşısında korkup şaşır-mıştı. "Baba?" diye sordu endişeli bir sesle.

"Kendimi iyi hissetmiyorum. Gidip biraz yatacağım. Kusura bakma." Kızını yemek masasında tek başına bırakıp dışarı çıktı.

-3 e-

Gonzaga kendi odasında çalışma masasının başında daydı ve önündeki kandile dalgın gözlerle bakıyordu. Oda tamamen onun gücünü ve görkemini yansıtıyordu. Duvarlardajsir yığın değerli tablo asılıydı. Carpaccio, Bellini gibi ünlü ressamlarındı bu eserler, içlerinden biri de kendi portresiydi. Yerlerde ipek halılar seriliydi, iki de çok güzel bronz heykel vardı şöminenin yanında.

Kapı çekingen bir şekilde vuruldu.

"Kim o?" dedi adam.

"Sinyora Cavalcanti efendim."

"Girin."

Sinyora Cavalcanti ürkerek içeri girdi ve adamın önünde saygıyla eğildi.

"Ekselansları," diye mırıldandı. "Beni görmek istemişsiniz."

"Bir sorun var Sinyora, önemli bir sorun."

"Umarım benden kaynaklanmıyordur efendim."

Gonzaga şöyle bir baktı yaşlı kadına ve "Bilemiyorum Sinyora," dedi.

Kadın ellerini sıkıntıyla oynattı. Gonzaga'dan çok korktuğu belliydi. Bu adamın karşısında titreyerek ayakta durmak, sanki öbür dünyada Tanrı'nın karşısında dikilmek gibiydi. "Sizi temin ederim ki üzerime düşen bütün görev ve sorumlulukları titizlikle yerine getirdim efendim."

"Öyle mi?"

'Küçükhanım Julia! Nerede bir hata yapmış olabilir-di?'

"Belki sizden bir şey saklıyordur... Ne dersiniz Sinyora?"

Kadın düşünceli düşünceli başını salladı, sanki her şeyi tekrar gözden geçirmeye çalışıyordu zihninde. Aslında adamın zaman zaman böyle korkutucu oyunlar oynadığını ve onu denediğini biliyordu. "Zannetmiyorum efendim," dedi.

Odada şimdi hiç ses çıkmıyordu. Sonunda Gonzaga tekrar konuşmaya başladı. "Julia size şu evlilik işinden neşeyle söz ediyor mu?"

"Pek az efendim."

"Sizce bu hoşuna gidiyor mu?"

'Eğer aklıbaşında bir kız olsaydı, öyle olurdu,' diye içinden geçirdi Cavalcanti. Ama ne yazık ki öyle olduğunu sanmıyordu. Yine de bu düşüncelerini kendine sakladı, "içten içe öyle olduğundan eminim efendim," dedi.

Gonzago'nun parmakları koltuğunun kenarında tı-pırdamaya başlamıştı. "Hiç tek başına kalmıyor, öyle de-ğil mi?"

Kadın her günkü öğle uykuları için birden vicdan azabı duymaya başlamıştı. "Hayır, hayır efendim."

Gonzaga rahatlamış gibiydi. "Ondan gözünüzü ayır-mayın," dedi sert bir sesle. "Bir hataya tahammül ede-mem. Konumumu asla unutmayın."

"Evet ekselansları," dedi yaşlı kadın saygıyla ve geri geri çıktı odadan. Evet ona biraz daha dikkat etmeliydi. Aslında efendisinin neden böyle tedirgin olduğunu bil-miyordu. Ama neden ne olursa olsun, bunu derhal bulup ona haber vermeliydi. Gonzaga'nın güveni ve takdiri ka-dın için dünyadaki en büyük ödüldü.

-3 e-

Terastaydılar, dantellerini kucaklarına koymuşlardı. Öğleden sonra güneşi sarayların tepelerinde dolaşıyordu ılık ılık. Ev sessizdi. Dadı onları yalnız bırakmıştı, ama Julia onun odasının kalın perdelerini çektiğini henüz duymamıştı.

Lucia, Julia'ya doğru eğildi ve fısıltıyla, "Onu gör-dün mü?" diye sordu.

"Kimi?" dedi Julia.

Lucia şöyle bir devirdi gözlerini, "Kimden söz etti-gimi biliyorsun. Haydi anlat."

Julia omuzlarını silkti. "Belki de görmüşümdür," de-di.

"Eee?"

Julia sadece güldü.

Birden Sinyora Cavalcanti belirdi ve "Siz ikiniz! Orada neler çeviriyorsunuz?" diye bağırdı.

"Hiçbir şey Sinyora," dedi Julia.

Dadı da yanlarına oturdu ve o da dantelini işlemeye

başladı. Bir Julia'ya, bir Lucia'ya bakıyordu. Gözleri kuşku ile doluydu.

O öğleden sonra çok sessiz geçti. Julia kendisine dikilmiş iki çift meraklı gözü her an üzerinde hissederek, başı öne eğik işini yaptı ve tek kelime bile konuşmadı.

JULIA mantosunun kapüşonunu geri attı, bunu yaparken kendi gücünü hissetmek çok hoşuna gidiyordu. O delikanlının heyecanlarının kendi iç dünyasında yarattığı karışıklıklar da... Bunun normal duygular olmadığını ve hatta belki de şeytanın peşinde gezdiğinin farkındaydı.

'Sevgili Meryem, beni affet,' dedi içinden. 'Ama böyle davranmayı seviyorum. '

Aslında ikinci bir kez daha onu görmeyi düşünüp planlamamıştı. Ama o ilk buluşmadan sonra her gün gondol aynı saatte oraya gelip beklemişti. Ve engel olmamıştı bu baştan çıkarılışa. O bakışı tekrar üzerinde hissetmek istemişti, hatta o korkuyu da... Bunlar ona bir canlı olduğunu kanıtlıyordu adeta.

İkincisini yapmak birincisiyle kıyaslanınca çok kolay olmuştu. Acaba şu ana kadar kaç kez buluşmuşlardı? Altı, yedi, ya da daha fazla?... Bu onun tek sırrıydı. Hayatında ilk kez gücü elinde tuttuğunu duyuyordu ruhunun derinliklerinde. Babası ve Sinyora Cavalcanti artık ona hükmedemezlerdi.

Kendini beğenme, korku, güç... Belki de yaşamayı değerli kılanlar bunlardı.

'Meryem, beni affet. '

"Julia," diye fısıldadı Abbas.

"Sadece birkaç dakika," dedi kız. Bu onun her defasında söylediği sözlerdi. Sanki bir ayinin açılış duasıydı bunlar, kaderle yapılan bir pazarlık belki de. 'Biraz da-

kika için nasıl suçlanabilirim? Günün geri kalan uzun saatleri boyunca hep kusursuz olmaya çalışmıyor muyum?"

Delikanlı, Julia'ya yanaştı ve bileğini tuttu. Son iki buluşmalarında ona dokunmasına izin vermişti. Ve bu aralarında bir işaret gibiydi. Kız elini uzatıyordu ve o da incecik bileği tutuyordu. Onu sanki küçük, yaralı bir güvercini tutar gibi tutuyordu, dikkat ve sevgiyle.

"Seni seviyorum Julia."

"Bu olanaksız... Bitmeli, bitirmeliyiz..."

"Hayır bunu yapamam. Cehennem ateşlerine bile atılsam bunu yapamam."

"Yeter," diye mırıldandı kız, ama aslında durmasını istemiyordu yürekten. Artık bu sözleri duymadan, onu görmeden yaşayıp yaşayamayacağını o da bilmiyordu. Abbas'ın ihtirası olmadan yaşamak?... Abbas ona kendini öylesine müthiş, güzel ve önemli hissettiriyordu ki... Nasıl bunu bırakıp da tekrar o sıkıcı, anlamsız dünyaya geri dönebilirdi?

"Ancak beni toprağa koyduklarında durabilirim."

"Abbas, ben evlenmek üzereyim.."

"Benimle kaç."

"Ne?"

"Kaç benimle. Bir gemi ayarlayabilirim."

Julia ona şöyle bir baktı, dehşete düşmüş ve aynı zamanda çok etkilenmişti. "Hayır," dedi.

"İspanya'ya gidebiliriz. Orada baban bize dokunamaz. Babam bize para verir..."

"Hayır..."

Kızın elini öylesine sıkıyordu ki canını yaktı. "Başka şansın var mı?"

"Beni geri götür."

"İkimizin de başka bir şansı yok."

Haklıydı. Bu oyunu bir süre daha oynayabilirdi, ama sonbahar geliyordu, gidip bir başka sarayda oturması gerekecekti, üstelik kendinden çok yaşlı bir adamın karısı

olarak, ihtiyar, buruşuk ve tıpkı babası gibi bir adamın. Bu düşünceyle içi ürperdi. Ama kaçmak, Venedik'i bırakıp gitmek?... Aslında ne vardı Venedik'te? Odasının bir hapisneden çok da farklı olmadığını biliyordu. Kafası karışmıştı ve kendine güveni sıfırlanmıştı.

"Beni geri götür," dedi.

"Lütfen Julia. Kilisede gördüğümünden beri senin benim karım olmanı istiyorum. Bunun için her şeyi, her şeyi yaparım. Ölürüm."

Bunu gerçekten de yürekten söylüyordu. Julia bundan emindi. Bu bir oyun değildi, kesinlikle bir oyun değildi. Abbas sözünün eri biriydi ve en az babası kadar tehlikeliydi. Söylediğini yapacak biriydi o. Onu kimse durduramazdı. Çok korkutucuydu bu Julia için, nefesi kesilir gibi oldu.

'Sözünün eri.'

"Lütfen beni geri götür." Şimdi yalvarıyordu.

"Benimle geleceğini söyle."

"Gelemem."

"Gelmelisin." Abbas kıza doğru eğildi. **'Beni şimdi öpecek,'** diye düşündü Julia ve titremeye başladı. **'Bunu yapmamalısın.'** Bağırarak istiyordu. **'Tanrı seni bu yüzden cezalandırır. Bu çok ileri gitmektir.'** Ama bunları söylemek yerine gözlerini kapadı ve hiç kımıldamadan durdu. Bir başka beden kokusunu ta içinde duyuyordu şimdi, delikanlının dudakları genç kızinkileri incitmeden kavradı ve her ikisi de kendilerinden geçtiler.

"Benimle gel."

Julia gözlerini açtı. Birbirlerine aynı bakışlarla bakıyorlardı. Abbas sorusunun cevabını kızın yüzünde arıyordu. **'Bana bir daha hiç kimse böyle bakmazsa ne olur?'** Cevabı da geldi hemen bu içsel sorunun: **Katlantılamaz böyle bir şeye...**

"Geri dönmeliyim."

Saraya varır varmaz Julia basamakları çılgınca koş-

rak tırmandı. Gondolcunun alaycı bakışlarını görmüştü, onun tarafındaki kapı iyi kapanmamıştı, menteşesi bozuktu. Kapkara o adam önünde eğilip yol vermişti gülererek.

-3 E-

"Demek beni aldattın..."

Tanrım, sen beni koru. Başını kaldırdı. Gözleri loş ortama alışınca o iki parlak keskin gözü gördü. Sinyora Cavalcanti merdivenin başında bekliyordu.

"Sinyora Cavalcanti!" Sesinde şaşkınlık, korku ve kızgınlık birbirine karışmıştı. Burası bir hapishaneydi ve o da bir mahkûm. Onu zincire bile vurabilirlerdi.

Dadının gözlerinde zafer ışıkları dolaşıyordu. "Nerelelerdeydin?"

Julia gerisingeri dönüp kapıyı çarparak dışarı çıktı tekrar. Sinyora Cavalcanti acı çığlıklar atıyordu. Kanala doğru koştu kız, ama gondol gidiyordu. Tam bağıracaktı ki arkasında dadının ayak seslerini duydu. Onun, Abbas'ın adını böyle avaz avaz dile getirmek ihanetle eşdeğer olacaktı. Sustu.

Yaşlı kadının elleri omuzlarındaydı. Onu geri çekmeye çalışıyordu ve bir yandan da öfkeyle söyleniyordu. Julia kendini tutamadı ve çaresiz bir küçük çığlık attı. Bir an için gondolün perdesinin aralanır gibi olduğunu sandı. Abbas onu görmüş, ya da duymuş olabilir miydi? Bundan asla emin olamazdı.

Antonio Gonzaga resmi giysileri içindeydi. Pencerenin kenarında, ellerini yumruk yapmış, dışarıyı seyrediyordu. Tam önünde San Marko Meydanı vardı, onun arkasında da Düklük Sarayı'nın olduğunu biliyordu. Bu

rezalet duyulursa neler söyleyebileceklerini de... Peki o zaman Cumhuriyet'teki durumu ne olacaktı?

Öfkesi içinde düğümlenmiş gibiydi, tıpkı bir yumruk gibi. Ve gittikçe bu öfke büyüyordu. Kendi kızı... Sıradan bir orospu gibi davranan bir Gonzaga kızı... Onun gırtlaklarını kendi elleriyle kesip atmak istiyordu.

"Kim bu herif?" diye bağırdı.

Julia gözlerini yere indirdi, dizlerinin titremesini bir türlü durduramıyordu. İstese bile babasına cevap veremezdi. Böylesine bir öfkenin karşısında ilk kez duruyordu. Altına yapacaktı korkusundan ve böyle bir aşağılanmayı engellemek istiyordu. Ama zaten babasının gözünde aşağılanmamış mıydı, daha fazla ne kadar aşağılık olabiliirdi?

"Sana söylüyorum, kim o herif?" diye tekrar gürledi Gonzaga.

Julia, Sinyora Cavalcanti'nin onları izlediğini biliyordu, kadının gözlerinde mutlaka sadist bir bakış olmalıydı şimdi. Hiç ses çıkarmadı. Abbas'a ihanet edemezdi. Buna kararlıydı.

Ama öylesine bir patlama oldu ki babasında, Julia adeta şok geçirdi bu öfkenin kasırgasıyla. Kendini bir anda yerde buldu, bir süre ne gördü, ne de duydu tokadın etkisiyle. Kendine geldiğinde babası tepesindeydi, bacaklarını açmış, yumruklarını sıkımişti.

"Bana onun kim olduğunu söyleyeceksin."

"Asla!" diyen sesi Julia'nın kendisini bile şaşırtacak kararlılıktaydı.

Kızından beklemediği bu tavır babayı iyice azdırdı. Tıpkı bir aslan gibi kükredi ve Julia'nın saçlarına yapışarak onu mermer zeminde deli gibi sürükledi. Küfürler ediyor, adi sözler söylüyordu. Bunları daha önce asla babasının ağzından duymamıştı. Sonunda ayağa kaldırıldığında kendi saçlarından bir tutamın azgın ihtiyarın avuçlarında olduğunu gördü.

Julia ellerini kaldırıp kendini korumak istedi ve hıçkırarak yere yığıldı. Babası hâlâ onu tekmeliyordu. Gözlerini tekrar açabildiğinde Sinyora Cavalcanti'nin bile dehşet içinde baktığını gördü.

"Bana onun adını söyleyeceksin."

Julia yine susuyordu. Gonzaga bu kez kızının gırtlığına yapıştı. Julia bağıırıyordu. Adam kızı yerden yere vuruyordu. Sonunda tutup havaya kaldırdı ve bıraktı. Julia tıpkı bir çuval gibi yere düştü.

Bu gece kızıdan bir şey öğrenemeyeceğini farkedene adam, "Üstünü başını toparla orospu," dedi. Kızın elbisesinin omzu ve önü parçalanmıştı, tek göğsü dışarıdaydı. Yırtık kumaş parçalarıyla örtünmeye çalıştı. Ama elleri öylesine titriyordu ki bunu başaramıyordu.

"Onu odasına götürün," dedi Gonzaga yaşlı dadıya. "Sonra buraya gelin, sizinle konuşacağım."

Sinyora Cavalcanti hayatı boyunca hiç böylesine korkmamıştı. Efendisinin sert bir adam olduğunu düşünmüştü daima, ama şimdi gördükleri onu allak bullak etmişti. Bir yanlış düzeltmeye çalışmak başka bir şeydi, eziyet etmek başka bir şey. Yaşlı kadın sarsılmıştı gördüğü şiddet karşısında.

Odaya geri döndüğünde Gonzaga çoktan toparlanmıştı. Masasında, her zamanki saygın ve otoriter tavrıyla oturuyordu. Elleri dizlerindeydi ve yüzü gayet sakindi. Yalnızca dağınık saçları az önceki deliliğiyle ilgili bir ipucu veriyordu.

"Kızım çok utanmaz bir inatçı," dedi.

Sinyora Cavalcanti ne cevap vereceğini bilemiyordu. Umutsuzca duvara asılı Bakire resmine baktı.

"Bana yaptığı hakaretin ne kadar büyük olduğunu anlamıyor mu?"

"Efendim, ben ona size ve ülkesine karşı ödevlerini daima en mükemmel şekilde öğretmeye çalıştım."

"Belki de öyle yapmışsınızdır Sinyora," dedi Gonzaga. "Öyle olduğunu varsayalım. Peki o zaman bu rezalet, beni düşürdüğü durum ne anlama geliyor?"

Kadın suçlandığını anladı. Ama savunmasını nasıl yapabiliirdi? Belki de kızın evden uzaklaştığını söyleyerek hata etmişti. Ama artık çok geçti.

"Bu konuyla ilgili bilinmedik bir yığın detay var," diyordu adam. "Mesela acaba kaç kere buluştular?"

Cavalcanti kendini, bilmiyorum demek için zorladı, ama bunun yerine ağzından, "Ben araştırıp bulurum," sözcükleri çıktı.

"Umarım Sinyora, umarım."

Gülümsedi. Dadı bundan hiç hoşlanmadı. Çünkü efendisinin gülümsemesi hiç de hoş değildi.

23

arabayı saraydan çıktığından beri koşarak izliyordu. Bir ara onları daracık yollarda kaybetti, ama daha sonra pazar yerinde tekrar yakaladı. Önünde ağır ağır yürüyen satıcıları ve alışverişe gelmiş kadınları iterek yine takıldı peşlerine.

Pazarın olduğu meydanda Santa Maria Kilisesi vardı. Bu kentin en güzel kiliselerinden biriydi; cephesi sarı, gri ve beyaz mermere oyulmuş bir yığın süsleme ile doluydu. Araba işte tam orada, büyük kubbenin gölgesi altındaki basamakların önündeydi.

Abbas meydanın kenarında durup arabadan inen iki kişiyi seyretmeye başladı. Bunlardan biri kısa boylu ve tombulcaydı, diğeri ise ince uzundu ve çok zarif duruyordu. Herhangi biri için bu görüntü sıradan olabilirdi. Venedik'in siyah elbiseli, koyu renk tüllerin arkasına sak-

lanmış kadınlarından biri... Ama eğer onu tanıyorsanız çok uzaklardan bile, binlerce kadının arasından bile hemen ayırabilirdiniz. Tanrım ne kadar güzeldi...

Julia!

"Ensesindeki ses, "Bu delilik," dedi.

"Sen hiç âşık olmadın mı Ludovici?"

"Buna aşk değil, intihar tutkusu denir dostum. Kendine gel Abbas!" Ludovici elini arkadaşının omzuna attı ve onu uzaklaştırmaya çabaladı.

Abbas hemen silkindi. "Onsuz yaşayamam ben."

"Yemek yiyiyorsun, içiyorsun ve her şeyden önemlisi soluk alıyorsun. Yaşamak için de bunlara gereksinimin var bir insan olarak. Kadın olsa da olur, olmasa da..."

"Sen bu söylediğine yaşamak mı diyorsun? Tutku - suz bir hayat hiçtir."

"Artık olanları biliyorlar. Dadıyı gördün nasıl canavar gibi bakmıyor etrafına. Eğer Julia Gonzaga adını söylerse mahvolursun."

Abbas kilisenin merdivenlerine doğru yürümeye başladı. Ludovici arkasından koşturdu. "Ne yapıyorsun?"

"Onu görmeliyim."

"Hayır, dur..."

"Kendimi göstermeyeceğim. Sadece uzaktan..."

Ludovici onu durduramayacağını bir kez daha anlamıştı. Israr etmenin anlamı yoktu. Asla kulak vermeyecekti sözlerine. Eninde sonunda Gonzaga olanları tam olarak öğrenip Mahmud ve oğlunu Venedik'ten dışarı atıracaktı. Tabii eğer zindana attırmayı tercih etmezse...

Arkadaşının basamakları tırmanışını seyretti. Arzularının peşinde bir kör olmuştu artık o. Bir çocuk gibi, diye düşündü, inatçı, hırslı bir çocuk...

Kilise boştu. Aziz Francis'in mermer heykeli sanki parmağını Abbas'a doğru uzatmış onunla dalga geçiyordu. Tavandaki danseden melekler ise ona bakıp gülüyor-

lar mıydı ne? Abbas durdu ve bir an için ne yapacağını bilemeden etrafına bakındı.

O sırada iki gölge onun görebileceği kadar yakınına geldi ve sonra kapıya doğru yürüdü. O da hemen arkalarından seyirtti. Dadı kapının kenarında onun yaklaşmasını bekliyor gibiydi. Evet Ludovici haklıydı, bu bir tuzaktı. Ne kadar aptaldı.

"Julia!"

Kız döndü, bir an için tülünü kaldırdı. Dadı onu çeğiştiriyordu. Merdivenlerden inmeye başladılar.

Abbas arkalarından koşmak istedi. Ama bunun ne anlamı vardı? Durdu. Ludovici ona bakıyordu uzaktan, yüzünde acıma ve endişe vardı.

"Abbas Mahzuf? Faslının oğlu mu?"

Sinyora Cavalcanti başını muzaffer bir edayla salladı. Kendi planının böyle iyi çalışmış olmasından besbelli gururlanıyordu. Delikanlının kim olduğunu hemen öğrenmişti. Gonzaga'nın onu ödüllendireceğinden emindi.

Gonzaga ayağa fırladı bu adı duyunca, oturduğu koltuk yere devrilmişti. "Bir Faslı?"

"Kendi gözlerimle gördüm onu. Üstelik o da bizi görünce Julia'ya seslendi."

Gonzaga tek kaşını havaya kaldırarak, "Peki onun da kiliseye geleceğini nereden biliyordunuz?" diye sordu.

"Onu daha önce de orada görmüştüm. Bunu hatırladım."

"Daha önce? Bana bundan hiç söz etmemiştiniz Sinyora."

"O zaman bunun bir önemi olmadığını düşünmüştüm. Kilise de bir başka adam... Olabilirdi."

"Önemsiz?... Peki nasıl oldu da bu önemsiz şey böylesine..."

"Başka birini daha gördüm."

"Kimi?"

"Ludovici Gambetto'yu."

Adam kadına öfkeyle baktı. "Yani ikisine de mi ilgisi var?"

Sinyora Cavalcanti hemen hayır anlamında başını salladı. "Tanrı korusun! O sadece bakıyordu. Biz meydana çıktığımızda farkettim Ludovici'yi. Sanırım Faslı onun arkadaşı."

Gonzaga pencereye doğru yürüdü ve arkası dönük olarak orada durdu. Büyük Kanal'a bakıyordu. Dışlerinin arasından, "Bacanağımın piçi," diye mırıldandı.

Yaşlı dadı ellerini kavuşturmuş bekliyordu.

"Sizce nasıl haberleşiyorlardı Sinyora?"

"Lucia aracılığıyla sanırım. Hemen her gün görüşüyor Lucia ve Julia."

Gonzaga bir an için sustu. Sonra, "Sizi kutlarım," dedi. "Çok iyi bir iş başardınız, emin olun ki ödüllendirileceksiniz. Şimdi çıkabilirsiniz."

Kadın kapıyı yavaşça arkasından kapattı. Gonzaga hırsla yumruğunu duvara vurdu. Şimdi ne yapacaktı? Eğer bunu açığa çıkarsa herkes ona gülecekti, rezil olacaktı. Kızı ve bir zenci kırması... Konsey'den bile çıkartılabilirdi bu nedenle.

Bu konuyu Ludovici'nin babasına açabilirdi. Ama bu da tehlikeliydi. Çünkü kız kardeşinin ölümünden sonra eskisi gibi değildi ilişkileri ve yaşlı Gambetto da kendisi gibi gelecekte Dük olmayı planlıyordu. Pekâlâ bu olayı kendi lehine kullanabilirdi.

Hayır biraz daha sabırlı olmalıydı Ludovici'ye vereceği ceza konusunda. Bunu daha sonraya bırakmalıydı. Şu anda hakkından gelinmesi gereken Abbas'dı.

Ne demişti Sinyora Cavalcanti: Julia ve Lucia... Evet aracı o kızdı. Şimdi ne yapacağını biliyordu.

Öğleden sonra her zamanki gibi arkadaşını ziyarete gelen Lucia alışılmışın dışında bu kez çalışma odasına götürülünce ve orada da karşısında Sinyor Gonzaga'yı bulunca çok şaşırmıştı.

Adam ayağa kalkarak ona "Hoşgeldiniz," dedi. "Sizi burada görmek ne kadar hoş..."

"Eksalansları," dedi Lucia tedirgin bir şekilde. Eğilip adamı selamladı.

"Gelin, buyurun oturun." Sinyora Cavalcanti'yi bir bakış atarak odadan çıkarttı. Kapı kapandı.

Gonzaga dikkatle kıza bakıyordu. Yüzünde donmuş bir gülüş vardı. Saniyeler dakikalara döndü, hâlâ susuyordu. Bu sessizlik katlanılmaz bir hal almıştı artık.

Lucia paniğe kapılmak üzereydi. Biliyordu, biliyordu bu adam olup bitenleri. Yoksa ne diye onunla konuşmak işteşindi? Acaba Julia ona ne kadarını anlatmıştı hikâyenin? Eğer bir yalan yakalarsa herkes için çok daha kötü olabilirdi sonuçlar. *'Ya babama bunları anlatırsa?...'*

Sonunda adam, "Sanırım bana söyleyecekleriniz var," dedi.

"Ben... Ben yanlış bir şey yapmadım..."

"Mutlaka... Ama Julia bana her şeyi anlattı."

"Kızmadınız mı?"

"Ona mı? Evet, kızdım. Size gelince... Evet, size de kızdım."

Lucia adamın bakışları altında korku içindeydi, ama tuhaf bir şekilde Gonzaga hâlâ gülümsüyordu. "Ama affedebilirim. En sonunda sadece bir aracısınız siz."

"içinde bir mektup olduğunu bilmiyordum. Ağabeyim, bunu götürüp Julia'ya ver, demişti. Hiçbir açıklama yapmadan..."

"Evet, anlıyorum. Bu durumu yeterince açıklıyor. Haklısınız. Sizin bir suçunuz yok bu işte."

Lucia adama baktı, ne yapmaya çalışıyordu acaba? Ona ne söyletmeye çalışıyordu? "Haklısınız ekselansları," diye mırıldandı.

Gonzaga tekrar gülümsedi, ama Lucia buna karşılık vermedi.

"iyi," dedi adam. "Şimdi sizden bu aracılığı bir kez daha yapmanızı istiyorum."

"Ekselansları..."

"Söyleyin, Julia'nın mektuplarını da taşıdınız mı?"

"Hayır efendim."

Gonzaga yine güldü. "iyi. Şimdi benim için bir mektup taşıyacaksınız Lucia." Masasının çekmecesini açıp, balmumuyla kapatılmış bir zarfı kıza uzattı.

"Bu Abbas için."

Lucia şaşkın bir zarfa bir Gonzaga'ya baktı. "Kimden efendim?"

"Julia'dan tabii ki."

Tekrar güldü.

"Haydi alın."

Lucia duraksadı. "Ekselansları..."

Gonzaga eğildi. Yüzündeki tebessüm aniden kaybolmuştu.

"Beni iyi dinle," dedi. "Bu mektubu ağabeyine vereceksin ve aramızda geçen konuşmanın tek kelimesinden bile söz etmeyeceksin. Anladın mı? Eğer bu konuda en küçük bir hata bile yaparsan... O zaman her şeyi, senin ve ağabeyinin marifetlerini bir bir babana anlatırım ve sizi öyle bir rezil ederim ki bir daha asla insan içine çıkamazsınız. Anladın mı?"

Lucia başını salladı ve titreyen elleriyle zarfı aldı. Bayılacak gibiydi. Gonzaga'nın tehdidinin anlamını iyi kavramıştı. Bir Konsey üyesi olarak Dük'ten bile daha etkin biriydi Gonzaga. Her istediğini yapabiliirdi.

"Şimdi Julia'yı görebilir miyim ekselansları?"

"Kendini iyi hissetmiyor ve ziyaretçi kabul edecek

durumda değil ne yazık ki..." Ayağa kalkıp kapıyı açtı. Yine eski nazik haline dönmüştü. "Sinyora Cavalcanti sizi uğurlayacaktır. İyi günler Lucia. Umarım mektubu sahibine bir an önce ulaştırırsınız."

Hafifçe kızın koluna dokundu. Parmakları buz gibiydi, sanki ölümün elleriydi bunlar.

Lucia başını salladı tekrar, korkudan sesi çıkmıyordu. Arkasından kapı kapanınca derin bir nefes aldı. Şimdi tek istediği zarfı ağabeyine verip, bu işten ebediyen kurtulmaktı.

24

SGT Abbas'ım,

Evlenene kadar beni Brescia'da bir manastıra yollarlar. Fazla zamanım kalmadı. Eğer beni söylediğin gibi gerçekten seviyorsan yardım etmelisin. Sana güveniyorum. Bir kez daha dışarı çıkmanın yolunu bulabilirim. Son bir kez... Kanala açılan büyük kapı artık asla açılmıyor, hep kilitli, ama başka bir yer buldum. Yarın geceyarısı Vecchio Köprüsü'nde buluşalım. Nereye istersen oraya gitmeye hazırım. Hayatım senin ellerinde.

Geçen hafta bir kâbustu. Sensiz nasıl yaşayabilirim? Senin aşkın olmadan tek bir nefes almaktansa hemen ölmeyi tercih ederim. Dilerim yarına kadar saatler su gibi akıp gider.

Binlerce öpücük...

Julia"

Abbas mektubu üst üste iki kere daha okudu. Tüm kaygıları, kuşkuvarları bu satırlarla uçup gitmişti. Heyecan doluydu içi. 'Benimle kaçmak istiyor!'

Ludovici onu seyrediyordu. Sabırsızca sordu: "Ne diyor?"

Abbas kâğıdı ikiye yırttı ve parçaları mumun alevine tuttu. Sarı bir alev kaplayıverdi ikisini de ve kalın, siya-

hımsı bir duman yükseldi. Mektup tamamen yanıp kül olana kadar konuşmayan Abbas parmağıyla külleri bira-
raya topladı ve, "Hiçbir şey," dedi.

-3 e-

Abbas o gün Savaş Bakanlığı'nda toplantıda olan babasının yanına gitti. Mahmud önüne serili haritayı dikkatle inceliyordu. Oğlunu karşısında görünce yanındaki iki adamı dışarı yolladı. Bir süre daha masadaki haritaya baktı sonra kaşlarını kaldırıp, "Beni burada görmeye gelmek için önemli bir nedenin vardır umarım," dedi.

"Afedersin baba."

"Evet, söyle bakalım."

"Paraya ihtiyacım var."

"Aldığın sana yetmiyor mu?"

Abbas derin bir nefes aldı. Hayatı boyunca babasından hep korkup çekinmişti. Peygamber de babası gibi biri olmalıydı. Güçlü, vakur, kendinden emin, cesur ve gururlu. Hem ruhen, hem de bedenen çok sağlam bir adamdı babası. Annesini hiç hatırlamıyordu. Venedik'e gelmeden önce Mahmud'un haremindeki odalıklardan biri olduğunu biliyordu o kadar. Ve buraya geldikten sonra babası onun her şeyi olmuştu: Baba, hoca, öğretmen, akıl hocası... Şu anda karşısındaki sadece bir baba değildi. Babasının arzularına ve söylediklerine ilk kez karşı çıkacaktı. "Uzamlara gitmeliyim," dedi kısaca.

Mahmud başını kaldırdı. "Neden Venedik'ten ayrılmam gerekiyor?"

"Julia Gonzago ile evleneceğim."

Mahmud vücudunu dikleştirip ellerini geniş gümüş kemerinin kenarlarına soktu. Masanın etrafında yürümeye başladı sinirli adımlarla. Bu yürüyüş Abbas'a yıllar önce Belluno'daki ormanda gördüğü ayıyı hatırlatmıştı. Yavaş, ama güçlü adımlar. O gün Abbas'ın arkasında tam on okçu vardı. Keşke şimdi de olsaydı, diye geçirdi içinden.

Mahmud oğluna bakıyordu. "Sana söyledim. Böyle bir şey olamaz."

"Onunla gizli gizli buluşuyoruz. Kaçmaya karar verdik."

Mahmud bir elini sanki güç almak ister gibi masaya dayadı. Tuttuğu nefesini gürültüyle, yanaklarını şişirerek dışarı verdi. "Seni aptal."

Ona aşığım.

"Bunun aşkla ne ilgisi var? ikimizin de hayatını tehlikeye attın."

"Ferrara'ya gideceğim. Osmanlılar'a karşı iki savaşta bulundum ve senin adını italyan Çizmesi'nde bilmeyen kimse yok. Orduda bir iş bulabilirim orada. Bunu yaptıktan sonra Gonzaga durumu kabullenmek zorunda kalacaktır. Bir iki yıl sonra da Venedik'e geri dönerim."

Mahmud başını salladı. "Her şey senin hesapladığın gibi kolay olmaz. Bu güne kadar Gonzaga'yı aldatmaya nasıl becerdin bilmiyorum. Ama bundan sonra ne seni, ne de beni affeder."

"Evlendikten sonra bize ne yapabilir ki?"

"Bunları senden başka bilen var mı?"

Abbas başını salladı hayır diye. Ludovici bile bilmiyordu. Hatta özellikle Ludovici... Zaten yeterince tehlikeye atılmıştı. Bundan sonra onu bu işin içine sokmamalıydı. "Hayır kimse bilmiyor," dedi.

"iyi."

Her şey öylesine aniden oldu ki, bundan sonra Abbas neye uğradığını anlamadı bile. Birden kendini yerde sırt üstü yatarken bulmuştu. Tavana bakıyordu ve başına bir balyoz inmiş gibiydi. Kulakları çınlıyor, gözlerinin önünde yıldızlar uçuşuyordu. Ağzının kenarından sızan kanın tuzlu tadını duydu birden.

Mahmud onu yerden kaldırıp duvara dayadı. "Şimdi beni dinle!" diye bağırdı. "Seni seviyorum ve sersem bir gençlik tutkusunun peşinde hayatını yok etmene izin

vermeyeceğim. Benimkini de... İstiyorsan git kendine bir metres tut, ama Julia Gonzaga'nın peşini bırak. Anladın mı?"

Suratına inen ikinci bir tokatla Abbas öne doğru salındı. Artık ayakta duramıyordu, babasının omzuna yaslandı. Bayılmak üzereydi, gözlerini kapadı. Babası onu sıkıca tuttu.

Ama Abbas genç ve güçlüydü, kendini toparlaması uzun sürmedi, gözlerini açar açmaz ayağa fırladı ve babasına "Hoşça kal," deyip hızla odadan dışarı kaçtı. Mahmud onu durduramamıştı.

Yasayla belirlendiği gibi hiç kimse Donanma Komutanıyla yalnız başına görüşemezdi. Konsey bu konuda asla taviz vermezdi. Asillerden birinin böyle bir gücü kendi çıkarları için kullanmasına yol açacak en küçük bir girişim bile söz konusu olmamalıydı. Milano'da Sforza bunu yaparak büyük belalara yol açmıştı. Bu yüzden de Mahmud'un yanında daima iki senatör vardı, bu adamlar aynı zamanda generaldiler. Antonio Gonzaga'nın özel odasına girdiğinde de yine yanında bu iki general vardı Mahmud'un.

Gonzaga odanın diğer ucunda oturuyordu. Arkasında vitraylı pencereler vardı. Ve bunların arasından San Giovanni Kilisesi'nin kubbeleri görünüyordu.

"Çok değerli ekselansları." Eğilip adamı saygıyla selamladı.

"Çok acil olarak beni görmek istediğinizi söylediler." Gonzaga göz ucuyla generallere baktı. "Umarım özeldir, ülke güvenliğiyle ilgili değildir."

Mahmud gözlerini Gonzaga'nın kilerden kaçırıyordu. Gerçekten utanıyordu. Onunla yalnız görüşmeyi tercih ederdi, ama bu çok daha tehlikeli durumlara yol açabilirdi.

"Çok çok özel bir durum ekselansları."

"Kızımla mı ilgili?"

Utanç ve korku, evet bir parça da korku duyuyordu Gonzaga. Mahmud bunu her ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın yaşlı adamın yüzünden anlamıştı. "Evet Sin-yor. Sanırım size söyleyeceklerimden haberdarsınız."

Gonzaga bu konuyu çok ustaca idare etmesi gerektiğini biliyordu, daha şimdiden iki generalin ağzının suyu akmaya başlamıştı.

"Benim tek bildiğim Lucia Gabetto'nun ağabeyi Ludovici ve Julia arasında birtakım mektuplar taşındığıdır." Mahmud tam ağzını açıp daha fazlasını söyleyecekti ki adamın yüzündeki ifadeyle toparlandı. Onun iki generale hızlı ve panik içindeki bakışını görünce durumu anlamıştı.

"Bana gelen bilgilerden... Özel bir buluşma planlandığı izlenimini aldım efendim."

"Ben de duydum," dedi Gonzaga. "Tabii ki böyle aşağılayıcı bir duruma izin verilmemelidir." *'Allahtn belası çocuk,'* dedi içinden. *'Babasına durumu anlatabileceğini hiç düşünmemiştim. Şimdi başka bir plan hazırlamam gerekecek. Ama...'*

"Sizin de bu konuda bilgi sahibi olmanız beni çok rahatlattı ekselansları, bunun benim için bir görev olduğunu düşünmüştüm."

"Size teşekkür ederim general. Bu bilgiyi kimden aldığınızı öğrenebilir miyim? Belki de oğlunuzdan... Öyle mi?"

Mahmud tereddüde düşmüştü. Şimdi oğlunu o günden beri görmediğini söylemesi acaba gerekli miydi? "O da benim gibi Venedik'in sadık bir hizmetkârıdır efendim," dedi.

"O halde lütfen ona da teşekkürlerimi iletiniz. Ve şundan emin olunuz ki, Gonzaga adına en küçük bir lekenin bile düşmesine izin vermem. Asla..."

Mahmud tekrar eğildi ve dışarı çıktı. Saraydan ayrıldıktan sonra bir süre düşündü. Acaba neden kendini bir şekilde kullanılmış, yanlış yönlendirilmiş hissediyordu? Bu çok saçmaydı. Gonzaga ile olan konuşması gayet olumlu geçmişti. En azından şu an için oğlunun da, onun da hayatı Venedik'te üç beş kuruşa satın alınabilecek bir şey uğruna tehlikede değildi.

Abbas'ın arkadaşı olmuştu. Geçen gece ve gün boyunca hep saklanmıştı. Sürekli olarak planlar yapıyordu. Elindeki parayla yarın sabah Pescati'ye doğru denize açılacak bir gemi ayarlamıştı. Oradan Napoli'ye nasıl gideceklerine dair şu anda hiçbir fikri yoktu. Ama şimdi bunu düşünmüyordu. Önemli olan bir an önce Venedik'ten ayrılabilmekti.

Ludovici'nin bir metresi vardı. Yoksul bir fırıncının kızı olan bu kadın için arkadaşı küçük bir oda kiralamıştı ve Abbas orada saklanmıştı. Akşam Ludovici geldiğinde ona babasının askerlerinin bütün kentte onu aradıkları haberini vermişti.

"Ne yaptın?" derken Ludovici'nin gözleri merak ve dehşet içindeydi.

"Sana söyleyemem. Zaten başını yeterince belaya soktum."

"Bu oyun çok tehlikeli olmaya başladı dostum. Seni uyarmıştım."

"Ben de sana ne kadar ciddi olduğumu söylemiştim Ludovici. Sen beni hafife aldın." Güldü ve kapı ağzındaki esmer kıza baktı. "Sanırım zavallı, senin onu benimle paylaşacağını sandı. Söyle de boşuna endişelenmesin. Bu gece gidiyorum. Artık başını ağrıtmayacağım. Ne senin, ne de metresinin..."

Ludovici gülmüyordu. "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Sana bile söyleyemem." Abbas'ın gülüşü de kaybolmuştu, arkadaşına sarıldı. "Teşekkür ederim. Sen dünyadaki en iyi arkadaşsın."

Abbas'ın tüm itirazlarına karşın Ludovici zorla onun cebine bir kese altın soktu ayrılırken. Bu para işe yarardı. Çünkü onsuz Pescati'de bir ekmek alacak kadar paraları bile kalmayacaktı.

San Marko Meydanı'ndaki saatin on ikiyi vurduğunu duydu. Pelerinine sıkıca sarındı. Gece soğuktu. Gölgelere baktı. Gelecek miydi?

Köprü'nün yanındaki en alt basamağa bağlamıştı gondolü. Parke taşlarda ayak sesleri duydu ve bir gölge göründü. Abbas'ın yüreği yerinden çıkacakmış gibi atıyordu.

Julia!

____Köprüye doğru koştu. O da onu görmüştü ve o da koşuyordu. Tekrar, "Julia," diye fısıldadı.

Kollarını açtı. Ama birden başka sesler de duydu. Arkasında hızla koşturan birileri vardı. Ve karşı sokaktan da. Bir yığın adam. Gece bekçileri!

"Julia dikkatli ol!"

Ona yaklaştı ve kızın kapüşonu düştü. Bu o değildi. Karşısında hiç tanımadığı sakallı bir adam vardı.

"Beklediğin güzel ben değil miyim yoksa?" dedi adam alaycı bir sesle. Abbas kaburgalarına dayanmış bir bıçağın keskin ucunu hissediyordu. "Senin sevgili Julia'n olmayabilirim, ama bir erkeğin kalbine giden en kısa yolu iyi bilirim."

Abbas birden diziyile adama aniden vurdu. Adam iki büklüm yere yuvarlanırken elindeki hançeri ileri doğru itmeyi başarmıştı.

Kenara çekilip kılıcını çekti. Etrafındaki gölgelerin hangilerinin onun düşmanı olduğunu anlamaya çalışıyordu. Kaç kişiydiler? Ayak seslerinden anladığı kadarıyla üç, belki de dört kişiydiler. Korku ve can acısının paniğiyle kılıcını ayaklarının dibindeki gölgeye sokuverdi. Kılıç kemiğe kütürtüyle dayandı.

Birden başka gölgeler ortaya çıktı. Abbas sırtını köprünün duvarına verdi. Gondola atlayıp kaçacaktı ki adamın hızlı hızlı kürek çekerek uzaklaştığını gördü. Köprünün üzerinden iki gölge daha fırlamıştı. Bir yığın adam vardı artık çevresinde ve bunlar acemi değillerdi. Bir o yandan, bir bu yandan saldırmaya başladılar. Kılıcıyla kendini korumaya çalışıyordu. Adamlar çok sokulmayacak kadar ustaydılar bu işlerde. Korku ve dehşet içinde olmasına karşın bu adamların bir şey beklediklerini farketti Abbas.

Soluna döndü ve birden başının ve omuzlarının üzerine bir şey düştü, elini havaya kaldırdı ve durumu anladı. Bu büyük bir ağdı. Az önce yaralanan adamın üzerine yuvarlandı. Adam acı bir çığlık attı. Önüne gelenleri eliyle itmeye çalıştı. Ama o çırpındıkça ağ daha fazla doluyordu vücuduna. Yerde yatan adamın bir bıçağı vardı. Bir şekilde onu almayı deneyecekti ki, yüzünde şiddetli bir acı hissederek kendinden geçti.

Uyandığında ne kadar süredir böyle baygın yattığını bilemeyecek haldeydi. Ortalık zifiri karanlıktı. Farelerin tıkırtılarını ve dalgaların sesini duyuyordu sadece. Ve bir de daha önceden, savaş alanlarından bildiği o pis kokuyu... Leş kokusunu... Yüzünde büyük bir yanma ve acı vardı.

Ona saldıranların amacının öldürmek olmadığı kesindi. Acaba onu bu gemi ambarına niye getirmişlerdi? Ağı ve yüzünü bir anda paralayan hançeri hatırladı. Feci

şekilde dövülmüştü. Her yeri ağrıyordu. Kımıldanmaya çalıştı, ama elleri ve kolları sıkıca bağlanmıştı. Yüksek sesle inledi. Canı çok yanıyordu.

Olanlar çok açıktı. Julia mektup yazmamıştı. Mektup ustaca hazırlanmış bir tuzaktı.

'Gonzaga!'

Dışardan ayak sesleri ve bağırışlar duydu. Kapı açıldı ve bir meşale görüldü.

Onun ışığında yanibaşında yatan cesedi farkettiler. Bu köprüde ilk karşılaştığı sakallıya aitti. Gözleri ölü bir baki gibi açılmıştı. Onun yanında bir başka ceset daha yatıyordu. Bu da siyah elbiseli yaşlı bir kadına aitti. Gırtlaklı kesilmişti ve yüzü kuruyan kanlarla simsiyah görünüyordu.

Bir adam kahkaha attı. Abbas yüzünü içeri girenlere çevirdi. Bunlar çıplak ayaklı gemicilerdi. Birkaç altın için yapmayacakları şey olmayan kiralık adamlardı bu gemiciler. Marghero Rıhtımı'nda bekleyen serseriler... İçlerinden biri eğilip elindeki meşaleyi Abbas'ın yüzüne tuttu. Adamın nefesi leş gibi şarap kokuyordu.

"Şimdi o kadar yakışıklı durmuyorsun," derken pis pis sırtıyordu. "Bartolomeo ölmeden seni fena şişledi. Yüzünün yarısını götürmüş. Ama bu artık çok önemli değil."

Arkadaki adamlar da gülüyordu.

Daha da yaklaştı. Abbas geri çekümeye çalıştı. Bayılacak gibiydi. "Bartolomeo'nun yanındakini görüyor musun? O da Gonzaga'nın dadısı. Ölmek için çok direndi. Ama ona bir faydası olmadı yine de. Domuz kesmek gibi bir şey oldu onu boğazlamak. Şişko..." Yine bir kahkaha attı adam. "Ama sana bir şey söyleyeyim mi. Akşam olmadan onun yerinde olmayı isteyeceksin. O senden şanslıydı."

Adamlardan biri pantolonunun kemerini açmaya başladı, diğer ikisi paçalarını çekiyordu. Ayaklarındaki bağı çözdüler ve bacaklarını ikiye ayırdılar.

Panik içindeydi Abbas, kurtulmak için tekmeler savurmaya başladı. Ama buna olanak yoktu.

Birinci adam bıçağını çıkardı. Abbas titredi. Dehşet içinde açılmış gözleri en küçük bir detayı bile kaçırmıyordu. Kırık cam parçaları... Adamın çürük dişi... Göğsündeki ve sırtındaki çıbanlar... Yaşlı dadının bir kenar da birikmiş sintine suyunda kımıldanan gri saçları...

Tekrar titredi, vücudundaki tüm kasları tel tel hissediyordu şimdi. Ona ne yapacaklarını anlamıştı. Vecchio Köprüsü'nde onu neden öldürmediklerini de...

"Demek Sinyora Gonzaga'nın senin bu küçük oyuncaklarınla oynamasını istedin, öyle mi? Belki de bunları Sinyor Gonzaga'ya veririz, o da kızına verir."

"Hayırrrr! !!!!!!"

Abbas korkudan altına işemişti ve adamlar kahkaha-larla gülüyordu.

"Haydi Faslı şimdi aletlerinle vedalaş," dedi adam. Bıçak meşalenin alevinde ısıldadı ve tüm dünya birden tersine döndü. Her şey, her yer bir cehennem ateşinde kavruluyordu artık.

-3 6-

Hiç kıpırtısız ve gri bir gökyüzü vardı. Gün yeni ağarmıştı. Cenaze merasimi için siyah dantellerle kaplanmış gondollar Molino Köprüsü'nün önünde belirdiler ve sessizce ilerleyip mezarlık olarak kullanılan San Michèle Adası'na doğru gittiler. Julia onları gözden kaybolana kadar izledi. Sanki onun ruhunu taşıyordu bu cenaze alayı.

Bugün Brescia Manastırı'na gidiyordu. Orada Serena'nın gelmesini bekleyecekti ve sonra da babasının söylediği gibi, "Evlilik töreninin o güzel mutluluğu"nu yaşayacaktı.

Mutlu evlilik... Bu Julia için diri diri gömülmekle eş değerd.

Abbas. Abbas... O şimdi neredeydi?

Bölüm 3

Bahar Gülü

AYÇİÇEĞİ tarlaları insanın gözünü alıyordu. Tepe-lerde açmış bir yığın güneş... Uzaklarda kentin gri surla-rın içinde kalan kısmının üzerinde bir toz bulutu yükse-liyordu. Tüm Harem, Eski Saray'ın can sıkıcı tekdüzeli-ğini bir gün için olsun bozacak bir kır gezisine çıkarıl-mıştı. Kadınlar Haliç boyunca tenteli kayıklarla Eyüp'e gelirken çok eğlenmişlerdi.

Çayirlara yayılmış şarap rengi ve lacivert İran halıla-rına oturan kızlar gülüşerek dedikodu yapıyordu. Gedik-liler onlara durmadan meyveler, şerbetler taşıırken, zenci çalgıcılar da ud, ney ve tefle neşeli oyun havaları çalıyor-du.

Gülbahar diğerlerinden ayrı bir yerde oturmuştu. Gediklilerinin birinin tuttuğu aynada kendine baktı uzun uzun. Sapı safirlerle süslü bu altın ayna ona Süley-man'ın hediyesiydi. Mustafa doğduğu zaman verilmiş bir ayna. Saçlarını taradı Gülbahar yavaş yavaş.

Onu seyreden kızlardan biri yanındakine, "Hürrem nerede?" diye sordu fısıltıyla.

"Kızlarağası, Sultan'ın yanında olduğunu söyledi. Şimdi bütün gününü ve tabii ki gecelerini onunla geçiriyor-muş."

Sirhan adlı simsiyah saçlı iranlı kız lafa karıştı. "Herkes onun bir büyücü olduğunu söylüyor. Allah'ın Gölgesi'nin bile elini dilini bağlayacak kadar becerikli hem de... Öyle olmasa nasıl bu kadar çabuk ayırabilirdi Gülbahar'ı Sultan'dan?"

Bir başkası alaycı bir sesle saçlarını hâlâ tarayan eski gözdeyi işaret edip, "Kıymetini bilecek Sultan olmadıktan sonra güzelliğin ne önemi var?" dedi. "Süleyman onu büe unuttuğuna göre bizim artık hiç şansımız kalmadı demektir."

"Veziriazam bile ondan korkuyormuş," dedi Sirhan. "Kızlarağası bana Sultan'ın onunla siyaset konuştuğunu söyledi. Hatta Hürrem'in tavsiyelerini de dinliyormuş."

"Kızlarağasının hayali çok geniş galiba."

"Doğru olduğuna yemin etti."

"Veziriazam'ın onu Boğaz'a attırması lazım."

"Belki de bunu yapamaz," dedi Sirhan. Bütün kızlar şimdi dikkatle ona bakıyordu. Veziriazam'dan daha güçlü birinin olabileceğini akılları almıyordu. Sirhan ilgi odağı olmaktan hoşnut güldü. "Ama yine de Gülbahar'a acıyorum," diye sürdürdü sözlerini. "Sultan onu resmen aşağıladı."

Bir başkası, "Ama o hâlâ birinci kadın," dedi. "Ne de olsa ilk şehzadenin anası. Bir gün Valide Sultan olacak. Onun da beklediği bir şey var elbette."

"Bazıları da Allah'ın böylesine bir büyücüyle birlikte olduğu için Sultan'ı cezalandırdığını söylüyorlar. Son doğan bebek hiç nedensiz öldü biliyorsunuz."

Sirhan omzunu silkti. "Bunun ne önemi var? Zaten Hürrem'in iki oğlu var ve üçüncüsüne de hamüe."

Kızlardan biri, "Hiçbiri Mustafa'nın yerini alamaz," diye bağırınca konuşmalar kesildi. Şimdi hep birlikte bir çingene kadının oynattığı ayıyı seyretmeye başlamışlardı. Sirhan, Kızlarağası'ndan duyduğu diğer dedikoduyu kendine saklamayı tercih etmişti. Adamın söylediğine göre Hürrem, Mustafa'dan kurtulmanın yollarını arıyordu.

Ama tabii yine de bu bir söylentiydi ve böyle söylentiler çok tehlikeli sonuçlar yaratabilirdi. Hem de herkes için...

Topkapi Sarayı

ORTALIK çok sessizdi. Köşkler ve havuzlarla donatılmış koruluklarda sadece ani esen rüzgârla kımıldanan atkestanelerinin ve çınarların karacaları ürküten hışırtıları duyuluyordu.

Süleyman burada yürümeyi seviyordu. Harem ve Divan'ın can sıkıcı, yorucu istekleriyle karışıp yorulan zihni böylece bir parça olsun dinlenebiliyordu. Eskiden bunu tek başına yapardı, ama şimdi yanında biri daha vardı: Hürrem.

Geçen beş yılı düşündüğünde Allah'ın ona elini uzattığını düşünüyordu. Edirne'deki avdan döndüğünde onu tomurcuklanmış bulmuştu. Ve ertesi yıl da oğulları doğmuştu. Annesinin ısrarıyla çocuğa Selim adını vermişlerdi.

Annesinin heyecanlı sevincini paylaşamamıştı. O Osmanlı'nın geleceği diyordu, oysa Süleyman'ın gördüğü sadece bir çelişkiydi. Annesi asil kanın yürüyeceğini söylüyordu, oysa Süleyman bunun gelecekte dökülecek bir kan olduğunu biliyordu. Babasının Osmanlı kanının geleceği adına kendi kanından gelenlere yaptıklarını unutmaması olanaksızdı.

Ama sonuçta Hürrem ikinci kadın olmuştu. Onu yabana atamazdı ve bunu asla istemiyordu. Gülbahar'ın yanında daima rahat etmesine karşın Hürrem'le olduğu gibi sorunlarını onunla paylaşamamıştı.

Selim'in doğumundan hemen sonra Ahmet Paşa Mısır'da isyan ettiğinde Süleyman, İbrahim'i onun üzerine yollamıştı. O yokken de bütün sorunlarını, kafasını kurcalayan şeyleri hep Hürrem'e taşımıştı. Onun ne kadar parlak ve hızlı bir zekâyâ sahip olduğunu da bu şekilde öğrenmişti. Hürrem'de Allah vergisi bir politik zekâ vardı ve günden güne Süleyman ona daha çok güvenmeye

başlamıştı. Hatta ibrahim döndükten sonra bile. Bir anlamda onun fikirleri, ibrahim'in baskın kişiliğine karşı da bir denge unsuru olmuştu Süleyman için.

Hürrem ona yepyeni bir dünyanın kapılarını açmıştı. Gülbahar daima hoşgörölü ve her şeyi kabul eden bir tavır sergilemişti yıllardır, oysa Hürrem şaşırtıcıydı. Bir bakıyordu ihtiraslı ve korkutucu, bir bakıyordu oyuncu bir yavru kedi. Onu şarkı söyleyip dans ederek ya da ut çalarak oyalayabiliyordu. Her an değişiyordu, bazen küçük bir kız, bazen baştan çıkarıcı bir kadın oluyordu. Her defasında neyle karşılaşacağını bilmeden gidiyordu onun yanına. Oysa Hürrem onu tam tersine çok iyi tanıyordu.

Öylesine sevişiyordu ki, Süleyman çoğu zaman onun bir günahkâr olduğunu düşünüyordu. Ama bundan korkmuyordu, çünkü bu günahkâr, Süleyman'a büyük bir mutluluk ve zevk veriyordu. Onun altında kıvranırken çıkardığı sesler ruhuna Divan'da, ya da savaş meydanlarında duyduğu galibiyet hissinden çok daha fazlasını veriyordu.

Hürrem onun mutluluğuydu. Geri kalan her şey boştu, görevdi, sıkıcıydı. Allah biraz daha sabırlı olmalıydı bu günahkâr ruhu terbiye etmek için.

Bu Rus kızı -Süleyman da ona böyle diyordu- Roksalan siyasi konularda bile böylesine akıllı kararlar verdiğine göre Eski Saray'ı idare etmek onun için çok basit olmalıydı. Annesiyle, Valide Sultanla arasından su sızmiyordu. Bayezid'i doğurduktan sonra bu ilişki iyice kuvvetlenmişti, ikizlerden birinin ölmesi bile bunu bozamamıştı. Zaten ikizlerden kız olan Mihrimah gayet sağlıklı olarak yaşıyordu. Ve üç yaşına gelmişti.

Gülbahar gibi kendini çocuklarına adamış bir anne değildi Hürrem. Ama bu, hayal kırıklığı da yaratmıyordu. Üzerine düşen her şeyi hakkını vererek yapan biriydi o. Ve asla Süleyman'ı ihmal etmiyordu. Zaten veliaht şeh-

zade de Mustafa olduğuna göre bu konuda daha fazlasını yapması da gerekmiyordu. O Süleyman içindi. Veliaht Şehzade Mustafa'ya Gülbahar bakardı.

"Seninle konuşmak istiyordum," dedi yürürlerken.

"Evet efendimiz,"

"Şu Macar sorunu yine..."

Hürrem başını salladı. Bahçede böyle yürürken peçe takmıyordu. Kızıl saçlarını savura savura yürüyordu Süleyman'ın yanında. Sultan onunla gururlanıyor gibiydi. Sanki onu kendi yaratmıştı.

"Ferdinand bizi tehdit etmek üzere bir elçi yolluyormuş. Ama bilmiyor ki Voyvoda Zapolya da bir elçi yolladı, ibrahim'le gizlice buluştular bile."

Hürrem'in anlattıklarını hemen anladığından emindi, iki yıl önce, ibrahim'in komutasındaki Osmanlı ordusu Macar ordusunu Mohaç'ta hezimete uğratmıştı. Kraları savaş sırasında bataklıkta boğulmuştu. Ordunun sürekli kontrol altında tutamayacağı kadar uzakta olan Macaristan'ın egemenliği için şimdi Habsburglar'dan Ferdinand ve Macar soylularından Zapolya feci şekilde kapışıyordu.

"Ne yapacaksınız Efendim?"

"Macar Krallığını aldık biz. Osmanlı atlıları Budin'de. Orası islam'a bağlandı çoktan. Macaristan'ın benden başka kralı olamaz."

"Ama bu durumda her yaz ordunuzu oraya göndermeniz gerekecek."

Süleyman buna hak verdi. "Evet. Köpekler her zaman kapı ağzında bekler."

"Her yeri kontrol altında tutmalısınız. Ama eğer bir yerle fazla ilgilenirseniz başka bir yerden daha büyük bir tehlike gelebilir."

"Ferdinand ne kadar ısrar ederse etsin onunla anlaşmayacağım."

"Ya Zapolya?"

"Zapolya da kim? O bir kral bile değil."

"Bir kral nedir? Bir adamı kral yapan taç mıdır? Zapolya'yı kendinize bekçi yapın, yani bir bekçi kral. Bırakın kafasında o demir parçasını taşısin. Ama karşılığında ondan verginizi alın. Bırakın o kendine kral desin. Sizin için bir engel olmadıkça bunun bir önemi de olamaz."

"Ama o Ferdinand'ın ordularını tutamaz."

"Gerçek bir ordu gelene kadar tutabilir. Ferdinand'ı anasından doğduğuna pişman edecek ordu gelene kadar. Hatta Şarlken'i bile..."

Süleyman Boğaz'ın sularına baktı. Üzeri küçük beyaz köpüklerle doluydu. Bir taraf Asya, bir taraf Avrupa'ydı. Buradan, Harem'den bakınca insan asla bir tarafı diğerinden daha önemli görmüyordu, her iki taraf da aynı önemdeydi. Hürrem haklıydı.

"O zaman Zapolya," dedi.

"Eğer benim düşünceme değer veriyorsanız Efendim, bilmelisiniz ki bu sizin sayenizde olmuştur."

Süleyman başını salladı, Hürrem'in politik görüşlerini beğeniyor ve bunlardan etkileniyordu. Gerçekten de ender bulunacak bir hazineydi bu kadın.

Eski Saray

GÜMÜŞ şişlere geçirilmiş kuzu kebaplar yediler ve iznik çinisinden kadehlerde şerbetlerini içtiler. Gedikli önlerindeki tabakları kaldırırken bir süre hiç konuşmadan oturdular.

"Size karşı bir kusur mu ettim Efendim?" diye sordu neden sonra Gülbahar.

"Hayır etmedin," dedi Süleyman.

"Aylardır ne beni yanınıza çağırdınız, ne de geldiniz... Gelince de bunun nedeni sadece Mustafa oldu."

"Bana soru sorma."

Gülbahar başını öne eğdi. Süleyman onun için üzülüyordu. Çok iyi bir kadındı Gülbahar. Bugüne kadar istedikleri bir parça ipek, ya da sedef bir taraktan öteye gitmemişti. Ve ona oğlu Mustafa'yı vermişti.

Onu incitmek istemiyordu. Ama onunla geçirdiği her dakikayı Hürrem'le kıyaslamaktan da geri kalamıyordu. Onunla artık rahat etmiyordu ve bu yüzden de canı sıkılıyor, hatta öfkeleniyordu.

Ayağa kalktı. Gülbahar ona baktı, şaşırmış ve hayal kırıklığına uğramıştı.

"Gidiyor musunuz?"

"Yapacak işlerim var."

Gülbahar kötü kötü baktı, "Hürrem gibi mi?"

Bu alışılmış bir konuşma biçimi değildi, ama Süleyman duymamış gibi yapmayı tercih etti. "Gidiyorum," dedi ve çıktı.

-3 e-

Eski Saray sanki daima loştu. Hatta yaz ortasında bile... Upuzun koridorlar, avlular, bir yığın küçük pence-reyle kaplı binalar hep serin ve gölgeliydi. Saçları değerli taşlarla süslü, gözleri sürmeli odalıklar buralarda meçhul hayaletler gibi dolaşırdı.

Bu ortam Hürrem'in ruh halini de etkiliyor, onu karamsar yapıyordu. Süleyman şimdi oluverse ne olacaktı? Hiçbir güvencesi yoktu.

Aslında çok yol katetmişti. Ona oğullar vermiş, ağının titizlikle örmüştü Sultan'ın çevresinde ve ona bu loş güzellikleri unutturmuştu. Bunları yapmak kolay olmamıştı. Çocuk doğurmakla bitmiyordu iş. Süleyman'ın gözüne her zamanki gibi hoş görünebilmek için doğumların yıpratmış vücudunu eski haline döndürmek için çok uğraşıyordu. Muomi'nin masajları, özel yemekler... Göğüsleri bozulmasın diye bebekleri emzirmiyor, süt annelere teslim ediyordu onları.

Ama yine de bunlar yeterli olmayabilirdi. Her şeyi bir anda kaybedebilirdi. Tek bir kadın güvencedeydi bu Harem'de. Valide Sultan...

"Muomi! Muomi!"

Gedikli hemen koşarak geldi. "Hanımım?"

"Gel," dedi Hürrem, kadını eliyle yanına çağırdı.

Muomi onun önünde diz çökerken, "Hanımım," dedi tekrar. Odanın ışığında gözlerinin beyazı olağanüstü büyük ve parlak görünüyordu.

"Yapmanı istediğim bir şey var."

"Emredin hanımım."

"Mustafa'yı öldürmeni istiyorum."

TL

Eski Saray

SARAY'IN alt katındaki mutfaklarda ağır bir baharatla karışık yağ kokusu ve yoğun bir buhar vardı. Ocaklardan yükselen sıcak hava nefes kesiciydi. Tava ve tencere-lerin tıkırtısı aşçıların bağırışlarına karışıyordu. Aşçıbaşı her şeyi titizlikle kontrol ediyordu.

Elinde portakal tepsisi taşıyan uzun boylu zenci kız içeri girerken de, dışarı çıkarken de hiç kimse ona dikkat etmemişti. Zaten dikkat etseler bile tepsiyi değiştirmiş olduğunu anlamalarına olanak yoktu. Çabucak yapmıştı bunu.

Mustafa on dört yaşındaydı ve babasının ondan beklediği her türlü özelliğe sahipti. Bütüh şehzadeler gibi o da Enderun'da devşirme çocuklarla birlikte eğitilmişti, iyi bir binici, attığını vuran bir okçuydu, palasını ustaca

sallıyordu artık. Güçlü kuvvetli ve zekiydi Şehzade. Herkes tarafından çok seviliyordu, özellikle de yeniçeriler tarafından. Hipodrom'da cirit oynadığında hepsi hayranlıkla seyrederdi onu.

Mustafa Kur'an'ı ezbere biliyordu. Farsçası çok iyiydi. Matematiği de.. Ama onun başka özellikleri de vardı. Mustafa doğuştan bir liderdi. Çekici, sevimli ve etkileyiciydi. Süleyman Osmanlı'nın daha önce böylesine bir şehzadeyi görmediğinden emindi.

Bugün Mustafa'nın tek gözünün etrafı hafifçe çürümüşü ve şişti. Oğlu eteğini öpmek için eğildiğinde Sultan başını salladı ve "Ne oldu?" diye sordu.

Arkasında duran Gülbahar, "Her zaman böyle," dedi şikâyetçi bir sesle. "Cirit... Ne desem farketmiyor."

"Daha dikkatli olacağım," derken Şehzade gülüyordu.

"Olmalısın."

Annesi tekrar lafa karıştı, "Bıraksan bütün gün at sırtında dolaşacak."

"Bunda bir terslik yok," dedi Süleyman. "Eskiden saraylarda mı oturuyordu Osmanoğlu? Şehzade'nin atı tanıyıp sevmesi ve yönetmesi çok güzel bir şey."

Mustafa babasının sözleriyle gururlanmıştı.

"Ata binmekten başka bir şey yapmıyor ama..."

"Oda bir eğitimidir."

Süleyman dikkatle oğluna baktı. Nerdeyse kendi boyuna ulaşmıştı. Yanaklarında sakallar belirmeye başlamıştı. Ve o gözler! Gençliğin mutluluğu, ateşi ve canhlılığıyla pırıldayan gözler... Oysa Süleyman onun yaşındayken gözlerinde hep kaygı ve korku bulutları dolaşmıştı. Babasının şiddeti hiç eksik olmamıştı, çocukken de gençlik günlerinde de... Mustafa Allah'a şükürler olsun öyle bir ortamda yaşamamıştı.

Gülbahar ellerini kucağında bitıştirmiş divanda oturuyordu. Yüzünde bu konuşmaları onaylamayan bir ifa-

de vardı. "Haydi bizi artık yalnız bırak Mustafa," dedi. "Sultanımıza söyleyeceklerim var."

Mustafa tekrar gülümsedi ve eğilip babasını selamladıktan sonra annesinin yanağını öperek dışarı çıktı.

Süleyman da gidip Gülbahar'ın yanına oturdu. "Ona biraz fazla karışmıyor musun?"

Gülbahar'ın siyah gözlerinde bir pırıltı dolaştı. "O benim sahip olduğum tek şey," dedi.

"Genç bir adam hayatın hoşluklarını olabildiğince yaşamalıdır. Bırak tadını çıkarsın bunların, ileride bir yığın ağır sorumluluğu olacak ve başka şeylere asla zaman ayıramayacak."

"Ama Hipodrom'dan her gelişinde bir başka yeri yaralı oluyor. Geçen hafta tam üç kez attan düştü. Ya ona bir şey olursa? O zaman ben ne yaparım? Benim başka bir oğlum yok."

Süleyman kadına baktı, gerçeğin böylesine dile getirilmesinden hoşlanmamıştı. "Allah korusun," dedi sadece. Ama ses tonu yumuşaklığını kaybetmişti.

"Buraya artık yalnızca Mustafa'yı görmek için geliyorsunuz Sultanım."

"Bu benim hakkımdır."

"Artık benim hiçbir hakkım kalmadı mı?" Aslında bu doğru, diye düşündü Sultan. Nöbet Gecesi'nde bile gelmemişti buraya. "Nöbet Gecesi" çok eski bir âdetti. Buna göre Sultan kadınlarıyla her hafta bir kez olsun yatmak zorundaydı. Ama Gülbahar daha önce bundan asla şikâyetçi olmamıştı.

Ayağa fırladı, öfkelenmişti, kadının konuşma biçimi onu rahatsız etmişti. Suçluluk duymaktan hoşlanmamıştı. "Birinci Kadın olabilirsin," dedi. "Ama şunu unutma hâlâ benim kullarımdan birisin ve bana asla hesap sormazsın."

Gülbahar sustu, başını öne eğdi ve "Size büyü yapmış o," dedi.

"O da kim?"

"Hürrem! O kızıl saçlı sıçan! Bütün Harem'i, hatta sizi bile avucuna almanın peşinde o cadı."

"Ya sen ne istiyorsun?"

"Sadece size hizmet etmek."

"O zaman çeneni kapa," dedi Süleyman. "Susarak da bana hizmet edebilirsin."

Ve arkasını döndü, kaftanının işlemeli beyaz uçları dizlerine çarpıyordu. 'Sanki kanatlanıp uçacakmış gibi,' dedi Gülbahar içinden.

Ve Sultan hırsla çekip gitti.

Kapı ağzındaki zenci dilsizler birer ruhsuz heykel gibi, hiçbir şeye aldırmadan kımıltısız duruyorlardı.

O gece yatsı namazından sonra Çeşnicibaşı, Mustafa'nın odasına geldi ve ne yemek istediğini sordu. Sessiz hizmetkârlar istediklerini altın tepsilerle getirdiler. Tas kebabı, kabak dolması, incir tatlısı ve portakal.

Yemekler mavi İznik çinisi tabaklarda sunuluyordu. Çeşnicibaşı birer birer tattı yemekleri Şehzade yemeden önce. Bu zehir tehlikesine karşı uygulanan her zamanki işlemdi. Sonra adam çıktı. Mustafa halının üzerinde bağdaş kurmuştu, sessizce bitirdi tabağındakileri. Hizmetkârlar o şerbetini bitirdikçe tazeliyordu.

Yemek sona erince Mustafa bir portakal aldı eline. İlk portakalı ekşi buldu ve tepsiye bıraktı. Bir başka hizmetkâr bunu görür görmez mis kokulu suyla dolu bir tas uzattı Şehzade'ye. Mustafa yağlı parmaklarını bu suda yıkadı ve havluyla kuruladı. Ayağa kalkıp yatak odasına geçti. Şehzade'nin sofrada bıraktıkları hizmetkârların olurdu. Onun gitmesinin ardından hemen oturup yemeğe koyuldular artıkları. Mustafa bu manzarayı görmekten asla hoşlanmıyordu, bu ona sokak köpeklerini hatırlatıyordu.

Yatağı çoktan serilip hazırlanmıştı, ama kendini yorgun hissetmiyordu, henüz uykusu tam olarak gelmemişti.. Rahlesinin önüne oturup Kur'an'ını açtı ve henüz bir sure okumuştı ki midesine kramp girdi.

Gülbahar geldiğinde, Şehzade'ye yemek sunan hizmetkârlardan ikisi ölmüştü bile. Adamların gözleri yerinden uğramış gibiydi ve vücutları acı içinde kıvrılıp kalmıştı. Mustafa'nın yüzü solgundu, hafif hafif titriyordu. Saray hekimi ona bir kusturucu verdi ve Şehzade rahatladı.

Gülbahar dizlerinin üzerine çökmüş, hıçkırıklar içinde hem oğlu ölmediği için şükrediyor, hem de "Bunu kim yaptı, kim yaptı?" diye bağıırıyordu. "Bunu benim evladıma kim yaptı?"

Yeni Kapağası, "Mutlaka bulacağım hanımım," dedi ona. Mustafa'ya bir şey olsa kendi kellesinin de uçurolacağıını iyi biliyordu adam.

Gülbahar adamın söylediklerini duymuyordu bile. Oğlunu küçük bir bebek gibi kollarında sallıyordu. "Bunu kim yaptı sana, kim?"

Çeşnicibaşı hemen Bostancıbaşı'na teslim edildi. Ağır işkencelerden sonra adam sonunda bir ipucu vermişti. Zehir portakalda olabilirdi, diğerlerinin tümünü de tatmıştı.

Bostancıbaşı haberi yolladı hemen: Portakalllar...

Süleyman, Şehzadesinin yemeğini hazırlayan herkesin sorgudan geçirilmesini emretti. Aşçılar, hizmetkârlar...

Hepsi de avaz avaz bağırarak öldürüldüler. Ne kadar yalvardılsa da asla affedilmediler.

28

çeşmelerden mermer kurnalara güröl güröl sıcak su akıyordu. Siyah, beyaz, buğday tenli bir yığın çıplak kadın vücudu buharın içinde yavaş yavaş hareket ediyordu. Peştemalına sarınmış zenci gedikliler, ellerindeki altın taslara doldurdukları suyu kızların başından aşağı döküyordu.

Hürrem göbek taşının kenarına oturmuştu. Muomi sırtını keseliyordu. Yanlarından geçen kızların gözlerinde haset ve korku vardı. Hürrem bunu iyi biliyordu.

Muomi'nin elleri sırtında sert hareketlerle dolaşıyordu. Az sonra da bacaklarını ve kalçalarını ovacaktı. Diğerleri gibi yağ bağlayıp şişmanlamaya hiç niyeti yoktu onun.

Gözlerini kapadı ve kafasını başarısız girişimine takmamaya karar verdi. Yine de düşünmekten kendini alamıyordu. Portakal çok iyi bir fikirdi. Çeşnicibaşı'nın meyvenin tümünü kontrol etmesinin olanaksızlığını biliyordu, incecik iğnelerle delerek koymuştu Muomi zehiri onların içine. Aslında Şehzade'nin kurtulmuş olması tamamen bir rastlantıydı. 'Olsun,' dedi içinden. Başka bir yol daha bulacaktı.

Sonra onu gördü. Peştemalını sıkıca sarmıştı göğüslerine. Hürrem kadının göbeğinin giderek biçimsizleştiğini görmekten çok hoşnut olmuştu. Nedeni belliydi bu kiloların, Gülbahar'ın arkasındaki hizmetkâr, koca bir tatlı tepsisi taşıyordu.

Onlar yanlarından geçerken Hürrem, "Yakında daha fazlasına ihtiyacın olacak," diye mırıldandı. Gülbahar onu ilk anda görmemişti, ama sesini hemen tanıdı. Döndü ve hırsla, "Ne dedin?" diye sordu.

Kadının gözlerindeki öfkeyi görünce içi rahatlamıştı Hürrem'in. Hiç istifini bozmadan, "Yakında daha fazla köle kıza ihtiyacın olacak dedim," dedi. "Öylesine şiş-

manlıyorsun ki, göğüslerin neredeyse yere değecek, iki kız daha alırsın artık. Biri birini, diğeri diğerini taşır tepsiyle. Tatlı tepsini taşıdıkları gibi..."

Bu kadarı fazlaydı. Bu Rus sıçanı resmen hakaret ediyordu Gülbahar'a.

"Sen ne hakla benimle böyle konuşabilirsin?" diye bağırdı, öfkeden nefesi kesilmişti sanki. "Sen alçağın birisin. Oğlumu senin öldürtmeye çalıştığından eminim."

"Yaşlandığın için beynin sulanmış senin. Hikâyeler uyduruyorsun."

"Seni cadı seni!"

"Git de Sultan'ına anlat bu sersem uydurmalarını. Tabii cesaret edebilirsen."

Gülbahar gözlerine yaşların hücum ettiğini hissetti. Kadının sözleri içinde en çok bunlar ona dokunmuştu, çünkü doğruydı. Biliyordu ki Süleyman onun sözlerinin tekini bile dinlemezdi.

"Eğer oğlumun kılına zarar verirsen seni öldürürüm."

"Sultan'ımın senin böyle bir şey yapmana izin vereceğini asla sanmam." Ellerini göbeğinin üzerine koymuştu. "Sence ben burada daha kaç Sultan büyütebilirim?"

"Veliaht Şehzade Mustafa'dır."

"Öyle. Senin bir tek şehzaden var. Benimse üç ve daha da fazlasını yapabilirim. Sense yapamazsın. Sultan artık seni koynuna almıyor. Neden biliyor musun? Çünkü sen aptalın tekisin."

"Oğlumu rahat bırak."

Hürrem sesini iyice alçaktı ve fısıltıyla, "Artık tomurcuğuna veda et Bahar Gülü," dedi.

Gülbahar sağ elini havaya kaldırdı ve hızla Hürrem'in yanağına vurdu. Hürrem de ona saldırdı, ama Gülbahar yana çekildi. Bu kez Gülbahar tırnaklarını Hürrem'in yüzüne geçirdi ve ikisi birden yerde yuvarlanmaya başladı. Gedikliler avaz avaz bağırıyordu.

Hürrem'i odasına Muomi getirdi, iki bükülmüdü ve midesine yediği tekmeler yüzünden zor nefes alıyordu. Hâlâ ıslaktı saçları. Alnı ve yüzü kanayan çiziklerle doluydu.

Muomi onu divana yatırıp baktı. Aslında bunun Hürrem'in hazırladığı bir planın parçası olduğunu düşünüyor-du, bu bir rasdantı değildi. Ne kadındı bu Hürrem...

"Hekimi çağırayım mı?"

Canı acımasına rağmen Hürrem gülüyordu. Yere çok kötü düşmüştü ve bu yüzden bebeğini bile düşürebilirdi. Eğer böyle bir şey olsa da planı aksamayacaktı. Nasılsa iki oğlu daha vardı. "Hekim bana ne yapabilir ki?" dedi. Perdenin arkasından bileğini tutmakla ne olurdu?

"Çok kötü görünüyorsunuz hanımım."

"Bana aynayı getir."

Muomi arkası taşlarla süslü aynayı Hürrem'e uzattı. Yanağında hafif çizikler vardı, alnındakilerin ise sadece ikisi derindi. *'Pis orospu... Dövüşmeyi bile bilmiyor salak.'*

"Tırmala beni," dedi Muomi'ye.

"Ne?"

"Sana dediğimi yap, haydi tırmala beni." Kadının bileğini tuttu ve tırnaklarını yanağına dayayıp aşağı çekti. "Haydi!"

Muomi ellerini Hürrem'in yüzüne yaklaştırdı ve onun istediği gibi yolmaya başladı derisini. Ve bunu defalarca yaptı, bundan tuhaf bir zevk alıyor gibiydi. Sonra durdu, geri çekildi.

Sonunda, "Yeter," dedi Hürrem.

"Bir kez daha yapayım hanımım."

Hürrem bir çılgılık atıp Muomi'nin elini itti. Aynayı tekrar eline aldı. Yüzü tanınmaz hale gelmişti. Her yeri kan içindeydi.

"Tatmin oldunuz mu hanımım?" diye sordu Muomi. Sanki onu tırmalamamış onunla sevişmiş gibi nefes nefeseydi.

"Evet Muomi, çok iyi oldu."

"Şimdi Sultan bunları görünce sizi daha çok mu sevecek?"

"Hayır Muomi, hayır. Ama Gülbahar'ı hiç sevmeyecek, hatta ondan nefret edecek." Acıdan ağlamaya başlamıştı. Kanla karışık gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

29

ESKİ SARAY da sanki deprem olmuştu.

Süleyman karanlık koridorlarda adeta koşturarak giderken Kızlarağası da nefes nefese onun arkasından yürüyordu. Adamın yüzü ter içindeydi, ama bunun nedeni sadece ağır vücuduyla Sultan'a ayak uydurmaya çalışması değildi, çok da korkmuştu Ağa.

Önündeki uzun boylu adamın beyaz kaftanının eteklerini savura savura gidişi ona bir kartalı hatırlatıyordu.

Allah'ın Yeryüzündeki Gölgesi, hamamda olanları annesinden öğrenmişti. Harem'de böyle şeyler çabucak yayılırdı. Dedikodu dışında kadınların yapabileceği şeyler öylesine azdı ki... En küçük bir konu bile kısa zamanda katmerlendirilerek kulaktan kulağa dolaşmaya başlardı ve bunların tümünden de Valide Sultan anında haberdar olurdu.

Yalnız bu defaki olay küçümsenecek bir durum değildi.

Sultan, Hürrem'in oda kapısına gelince durdu. Kapının yanındaki iki zenci hadım onu görünce hemen selamladılar, ama görevlerine, Hürrem'i beklemeye devam ettiler.

Kızlarağası ise nefesinin düzelmesini bekliyordu.

Süleyman ona dönüp, "Git söyle geldiğimi," dedi.

Yaşlı hadım başını salladı ve içeri girdi, ama içerde onu bekleyen Hürrem değil Muomi'ydi. Kadın yere kadar eğilip adamı selamladı ve öylece dizlerinin üzerinde kaldı.

"Sultanımız hanımını görmek isterler," dedi Ağa. Aslında daha önce de bir haberci yollanmıştı bunun için.

"Onu göremez," diye cevap verdi Muomi.

Kızlarağası kadına baktı, bu cevap onu şaşırtmıştı. "Ne dedin sen?"

"Hanımım Efendimizin buraya kadar gelmesine karşın onu kabul edemeyecek olmaktan ötürü çok üzgün. Ama ne yazık ki durum böyle. Onu göremez, çünkü yüzü berbat bir halde.

"Berbat?"

"Zamanla yaralarının iyileşeceğini ve tekrar eski güzelliğine kavuşacağını umuyor. Ama şu andaki haliyle Sultan'ın karşısına çıkmak istemiyor."

Kızlarağası çaresiz kalakalmıştı. Bu Rus kızının çıkardığı sorunlarla başa çıkamayacak kadar yaşlanmıştı artık. Gülbahar'ın zamanında ne kadar da rahattı. Şimdi Hürrem'in onu kabul etmediğini nasıl söylecekti Sultan'a? Böyle bir şey ilk kez oluyordu Harem'de. Kalbi sıkışıyordu Ağa'nın.

"Onu görmeli," dedi.

Muomi hiç konuşmadan baktı adamın yüzüne.

Ağa aceleyle Hürrem'in iç odasına girdi. Gözde, yeşil kadife divanda oturuyordu ve yüzü kalınca bir tülle kapatılmıştı.

"Hanımım," dedi.

Hürrem cevap vermedi. Bu kadarı fazlaydı artık, ipek mendiliyle yüzündeki ter damlalarını sildi. Onunla oyun oynuyorlardı. Muomi ve bu küçük sıçan işi çığırından çıkarmışlardı.

"Sultan sizi görmek istiyor," dedi kararlı bir sesle.

Hürrem yavaşça yüzündeki tülü kaldırdı ve yaşlı adam şaşkınlıkla yutkundu gördüğü şey karşısında. Hürrem'in suratı iğrenç yaralarla doluydu; yanakları, alnı, burnu ve hatta göz kapakları bile. Sanki kuduz bir kedi saldırmış gibiydi üzerine. Ama gördükleri duyduklarına benzemiyordu. Ona anlatılanlara göre kızların ikisine de ciddi bir şey olmamıştı.

Kendini tutamayıp tuhaf bir ses çıkaran adam hemen gerisingeri odadan çıktı.

"Beni göremeyecek kadar berbat mı?" dedi Süleyman. Gözlerini yaşlı adama dikmişti. Hadım ölecek gibiydi korkudan.

"Öyle diyor Efendimiz."

"Gülbahar..." diye mırıldandı Sultan.

"Efendimiz?"

-S 6-

Gülbahar telaş içindeydi. Kızlarağası, Sultan'ın Eski Saray'da olduğunu söylemişti. Zaten bunu bekliyordu. Şimdi gelecek ve hamamda başına gelenleri öğrenince ne kadar üzüldüğünü söyleyecekti. Gülbahar, Süleyman'ın Hürrem'in gerçek yüzünü öğrenince ne kadar pişman olduğunu söyleyeceğinden emindi. İşte yılan sonunda kendini açığa çıkarmıştı. Kararlıydı, Sultan'a Hürrem'in Mustafa'yı öldürmeye çalıştığını da anlatacaktı. Gerçeği öğrenince nasılsa Hürrem'le o marsık suratlı hizmetçisi Bostancıbaşı'ya teslim edilecekti ve herkes de rahat bir nefes alacaktı.

Süleyman ona dönecekti. Yine mutlu olacaklardı.

Masayı kendi elleriyle hazırladı. Reçeller, tatlılar, çörekler ve bol bol şerbet... Divana oturup beklemeye başladı. Saçları pırıl pırıl taranmıştı, yeni yıkanmış vücudu mis gibi kokuyordu. En güzel giysilerini seçmişti bugün.

Boynundaki yakut kolye, tıpkı gözleri gibi şıkır şıkır parlıyordu.

Ama böyle kımıldamadan oturup beklemek çok zordu. Bir an önce Süleyman'a o kadının söylediklerini anlatmak için sabırsızlanıyordu. Onu nasıl tahrik ettiğini, Mustafa'yla ilgili fısıltısını bir bir anlatacaktı. Anlayacaktı mutlaka. Onun gözünü açmasını sağlayabilirdi artık bu olanlar. Onu dinleyecekti, ne olursa olsun Gülbahar hâlâ Birinci Kadın'dı. Veliht Şehzade'nin anasıydı o.

Pencereye gitti, kafesin arkasından **Halic**'in sularına baktı. Galata sırtlarında bir yığın kırmızı kiremitli ev vardı. Işıklı, aydınlık ve güzel bir dünya. O dünya oğluna aitti. Oysa burası soğuk ve karanlıktı. Çok uzun zamandır soğuk ve karanlıktı odası da, yüreği de...

Ama artık bu değişecekti.

Kapı büyük bir gürültüyle açıldı.

Kızlarağası değildi bu. Süleyman onu yollamaya bile gerek duymadan ansızın dalmıştı içeri.

Gülbahar hemen dizlerinin üzerine düştü. "Hoş geldiniz Sultanlar Sultanı, şeref verdiniz."

Sultan eğilip kadını kollarından yakalayarak ayağa kaldırdı. Gülbahar acıyla içini çekti. Süleyman'ın parmakları mengene gibi sıkıyordu kollarını.

"Yüzünü aç," diye bağırdı Sultan.

Gülbahar olup biteni anlayamıyordu. Ne olmuştu Süleyman'a? Onu böyle çıldırtan şey neydi? Tülünü kaldırdı ve şaşkınlıkla baktı.

"Tek bir çizik bile yok."

"Anlamıyorum Efendimiz."

Süleyman bir adım geri attıktan sonra kadının yüzüne tokadı patlattı. Ve kendini tutamayıp art arda iki tokat daha attı. Dördüncüsünde Gülbahar yere yıkıldı.

Hıçkırıklar içinde ağlıyordu. Ne olmuştu, ne hata yapmıştı? Süleyman tekrar konuşmaya başladığında sesi öylesine tuhaftı ki kadın bunları anlamakta zorluk çekti.

"Eğer beni onun güzel yüzüne bakma zevkinden mahrum bıraktıysan seni kendi ellerimle geberteceğim. Bunu bil."

"Lütfen Efendim..."

"Senin kıskançlığın bütün Harem'e hayatı zehir etti."

"Ne oldu, ne yaptım?"

"Yeter! Beni duyuyor musun? Sen Mustafa'nın annesisin. Bir gün Valide Sultan olacaksın. Bununla yetin ve mutlu ol."

"O yılan kadın neler anlattı? O Allah'ın belası oros..."

Süleyman elini tekrar havaya kaldırdı ve kadına daha da beter bir tokat attı. Sonra saçlarından yakalayıp yerlerde sürükledi, bir yandan da tekmeliyordu. Gülbahar acı acı bağırıyordu. Bu çılgınlıkla öfkesi sanki kamçılanan Sultan ancak kadının beyaz gömleğinin kandan kıpkırmızı olduğunu görünce durup kendine geldi. Bir çuval gibi bıraktı onu yere.

Gülbahar şimdi ayaklarının dibinde acı içinde inliyordu. Süleyman ise kendi yaptıklarının şaşkınlığı içinde kalakalmıştı. Kadın yüzünü kaldırdığında dudakları, gözleri ve burnu şişmeye başlamıştı bile. Ağzından ve burun deliklerinden oluk gibi akıyordu kan.

"Efendimiz..."

"Sus." Süleyman'ın göğsü kalbine dar geliyordu sanki, soluk soluğaydı. "Bir daha asla beni ondan uzaklaştırmaya kalkma," dedi. Öfkesi geçmişti, eğilip kadını yerden kaldırmaya çalıştı, ama o kendisine uzanan bu ellerden kaçtı.

Süleyman bir parça vicdan azabı duyar gibiydi. *'Onu öldürebilirdim, '* dedi kendi kendine. *'Buna çok yaklaşmıştım. Eğer elimde bir hançer olsaydı...'* Uzun yıllar ona karılık yapmıştı Gülbahar. Delikanlılığından bu yana... Ve oğlunun anasıydı. Ama yine de onu öldürmüş olabilirdi.

"Buradan gideceksin," dedi. "Senin için böylesi daha iyi olur."

Ve Gülbahar'ı gözyaşları içinde bırakıp odadan çıktı.

30

< Hipodrom >

(GÜZEL, gerçekten de adı gibi bir kadındı. Ayda bir kez Harem'deki odalıklara mücevher satmaya gelirdi Saray'a. Ama asıl yaptığı iş bu değildi. O bir aracıydı, haber taşırdı insanlar arasında. Yıllardan bu yana Gülbahar'ın dış dünyaya açılan sesi olmuştı.

Artık genç sayılmazdı. Teni tütün rengindeydi ve hafifçe kırıkmıştı. Küçük gözleri bu yüzde kıpır kıpırdı. Ağaran saçlarına kına yakmıştı ve parlak renkte kurdelelerle bağlamıştı onları, ibrahim onun bir zamanlar çekici bir kadın olduğunu düşündü.

Çarşafı vişne çürüğüydü ve başında da aynı renkte bir şal vardı. Ceketi sırma işli Şam ipeğindendi, ayağındaki ayakkabılarsa beyaz deriden. Kolları bileziklerle doluydu, saçlarının arasına da inciler serpiştirmişti. Ellerindeki kınayla yapılmış süslemeler gözalcıydı. Kaşlarına koyu bir rastık çekilmişti, gözleri sürmeliydi. Bir haydutlar kraliçesini andırıyordu.

Gün batarken ibrahim'in sarayının taşları gül rengine dönüyordu. Süslü duvarlar ve kemerler az ötedeki Topkapı Sarayı'yla güzellikte yarışacak ölçeklerdeydi. Aşağıda cirit oynayan süvarilerden Aya Sofya'yı dolduran müminlere, fırıncılardan yeniçerilere kadar herkes bu Rum dönmesinin Osmanlı İmparatorluğu'nun bugüne kadar gördüğü en büyük ve en zengin vezir olduğunda aynı fikirdeydi.

Kabul salonunun büyüklüğü Güzel'i bir kez daha çarpmıştı. Ama hemen toparlandı ve neden burada olduğunu hatırladı. Üzerinde yere eğildiği halı en az elli adım genişliğindeydi. Sedef kakma taht, dev gümüş şamdanlar, firuze buhurdanlıklar sultanlara layıktı, ibrahim beyaz ipek sarığı ve saten giysileriyle gerçekten de bir sultan gibiydi oturduğu yerde.

ibrahim'in talihi iyi gitmişti. Veziriazam olduktan sonra bu sarayı yaptırmıştı ve Süleyman onu kız kardeşi Hatice ile evlendirerek ne kadar değer verdiğini bir kez daha göstermişti.

Bu yükselen yıldızın yörüngesine şimdilerde yeni bir gezegen daha eklenmişti, ibrahim'in ayağının dibindeki basamaklara bağdaş kurmuş oturan adam yüzünü göstermemek için başını öbür tarafa çevirmişti, ama Güzel onun kim olduğunu biliyordu.

Defterdar Rüstern Bulgaristan doğumluydu, çok uzun yıllar önce devşirme olarak getirilmişti İstanbul'a. Enderun'da yetiştirilmişti ve matematikteki üstünlüğüyle dikkat çekmişti. Hazine Dairesi'ne yükselmesi çok uzun sürmemişti Rüstern'in. Bu yükselişte ibrahim'in büyük bir etkisi olduğu söyleniyordu. Kendisine yakın birinin para işlerinin başında olmasının ibrahim için ne kadar yararlı olduğunu düşündü Güzel, ibrahim'e karşı hiç kimse sesini yükseltemezdi, ama yine de rüşvet ve yolsuzluk söylentileri gizliden gizliye dolaşıyordu halk arasında.

Rüstern'in burada ne işi vardı acaba? Belki de ibrahim ona akıl danışıyordu.

Veziriazam, Güzel'e bakıyordu. Rüstern'le ilgilendiğini fark etmişti kadının. Ama sanki yalnızlarmış gibi konuşmayı tercih etti yine de. "Söyle bakalım Güzel," dedi. "Seni buraya getiren nedeni duyalım."

"Hanımım Gülbahar size selamlarını yolladı. Allah sağlığını ve nafakanızı daim etsin, derler efendim."

"iyi dilekleri için teşekkür ederim. Sen de benim iyi dileklerimi ilet ona."

"Başüstüne efendim.

"Bazı dedikodular duydum Güzel."

"Nasıl efendim?"

"Hanımın Eski Saray'da Hürrem'le kavga etmiş, inşallah sorun halledilmiştir."

Güzel işi uzatan bu konuşma biçimini değiştirmeye karar vermişti. Birden, "Onu sürgün ediyorlar efendim," dedi.

ibrahim bir an için durdu, ama yüzü duygularını ele vermiyordu. "Belki bu da bir başka dedikodudur Güzel."

"Hanımım bu konuda sizin Sultanımızla görüşmenizi rica ediyor efendim."

"Ben o kadar güçlü değilim Güzel."

'Ama sokaktakiler böyle demiyor, ' diye geçirdi içinden Güzel. 'Herkes, senin Sultan'ı parmağında oynattığını biliyor.' "Hanımım yalnızca konuşmanızı rica ediyor efendim, bir kez için..."

"Bu Harem'e ait bir sorun. Benim işim değil. Eğer elimden gelse hanımına yardım etmeyi tabii ki çok isterdim. Ama gerçekten de bu benim yapabileceğim bir iş değil. Belki de bunu Kızlarağası halledebilir."

"Efendim, hanımım sadece gidişle ilgili olarak konuşmanızı rica ediyor, bu gidişin yaratacağı sonuçları iyi değerlendirmenizi istiyor."

ibrahim öne doğru eğildi, "Nasıl yani? Biraz daha açar mısın bu konuyu?"

"Siz daima Şehzade Mustafa'ya karşı dostça davranırsınız. O ilerde Sultan olacak. Annesi sizi daima iyi hatırlamak istiyor."

"Bu bir tehdit mi Güzel?"

"Hayır efendim. Hanımım dostlarını asla unutmaya-çağını söylüyor sadece."

"Onun yüce yürekliliği hepimizce malûmdur."

"Hanımım şunu da belirtmemi istedi efendim... O asla Veziriazam'ın gücüne meydan okumamıştır."

ibrahim şaşırmişti, "Tabii ki öyle," dedi.

"Ama belki de Hürrem bunu yapmaya hazırdır."

Bu sözler sessiz salonda mermere düşen bir metal gibi etki yaratmıştı, ibrahim uzun uzun kadına baktı, tah-tın kenarına tutunan ellerini şimdi yumruk yapmıştı. "Öyle mi dersin Güzel?" dedi.

"Sokaklarda böyle deniliyor efendim. O kadın Sul-tanımızı büyüledi."

"imparatorluğu büyücüler idare edemez."

"Hanımım Sultan'ın bütün gün ve gecelerini onunla geçirdiğini bilmenizi istiyor efendim. Onunla siyaset bile konuştuğu herkesçe malûm."

"Harem lafları..."

"Hanımım Sultan'la kendi durumu hakkında ko-nuşmanızı rica ediyor efendim. Sizin aklınıza, fikirlerini-ze çok güveniyor."

"Anlaşıldı Güzel. Tamam."

"Efendimiz." Güzel yere eğilip ibrahim'i selamla-dıktan sonra dışarı çıktı, ibrahim düşünüyordu. Hür-rem! O bir tehdit olabilir miydi? Olamazdı... Ama yine de...

ibrahim hâlâ hiç ses çıkarmadan oturan Defterdar'a baktı. "Ne düşünüyorsun bu konuda?"

"Gerekenden fazla düşman kazanmamak iyi bir şey-dir."

"Sultan bu Rus kızına tutkun, biliyoruz. Ama... Ve-ziriazam'ın gücüne meydan okumak?..."

"Bunun cevabını sadece siz verebilirsiniz efendim."

ibrahim adamın yüzüne dikkatle baktı. *'Ne düşün-düğümü görebiliyor musun Defterdar? Benim gerçek der-dimin imparatorluk'taki tek kontrol edemediğim yer, Ha-rem olduğunu anlayabiliyor musun? Anlıyorsan bile bunu*

yüzünden benim de anlayabilmem olanaksız.' Defterdar nasıl da saklıyordu duygularını. "*Laman* zaman bu adamda en küçük bir duygu kırıntısı olmadığını bile düşünüyordu İbrahim. Oysa kendisi bunu her zaman beceremiyordu, arada bir mantığını bile zorluyordu coşkuları, heyecanları, öfkeleri...

"Gülbahar Veliaht Şehzade anası," dedi. "Bir gün Valide Sultan olacak. Ona yardım etmek için elimden geleni yapacağım."

"Bu girişim Harem kadınlarının gücünü doğru olarak ölçmenize de yardımcı olabilir."

İbrahim adama dik dik baktı. Bunu daha önce hiç düşünmemiştir. Süleyman'ın onun tavsiyelerine uyacağından emindi. Bugüne kadar hep öyle olmamış mıydı?

Ama yine de...

31

Topkapı sarayı

BUGECE İbrahim'in ut çalışı Süleyman'ın hoşuna gitmiyordu. Tellerde isteksizce dolaşan parmaklarına baktı sevgili dostunun. Hizmetkârlar boşalan tabakları kaldırmış, onun çok sevdiği fıstıklı lokumları koyuyordu ortaya. İbrahim şarkısını bitirdi ve utu yere bıraktı, başı yana eğikti.

"Sizi rahatsız eden bir şey mi var Efendim?" diye sordu.

Süleyman başını salladı yavaşça. "Evet İbrahim," dedi.

"Elçi mi, yani Haberdansky?"

Süleyman ses çıkarmadı. Haberdansky, Habsburg elçisi gerçekten de canını sıkıyordu. Ferdinand, Macaristan'ın aileden kalma malı olduğunu söyleyip onu geri

istiyordu ısrarla. İbrahim'in elçilere Yedikule zindanlarında misafirperverlik göstermesi gerçekten de çok iyi olmuştu.

"Hayır İbrahim," dedi. "Kafamı karıştıran siyaset değil."

"Ama galiba yine de çözümlenmesi gereken bir sorun var."

"Evet, haklısın var."

"Belki de karar verince bunu Veziriazam'ınızın da bilmesini istersiniz."

Süleyman kendini tutamayıp güldü. İbrahim'in sevinde alaycı bir ima vardı. Doğruydu kaç haftadır bir karara varamamıştı bu konuda.

"Zapolya hakkında ne düşünüyorsun İbrahim?" diye sordu.

"Gerçek bir kral değil, ama yine de bizim çok işimize gelir."

Süleyman ona hak verdi. Bu tam da Hürrem'in düşündüğü gibiydi. "Ben de benzer bir karara vardım," dedi. "Onu kendimize bekçi yapabiliriz. Tacını bırakalım başına taksın, bize vergisini, haracını, devşirmesini verdikçe krallık onun olsun."

"O zaman bu konu hallolmuştur."

"Evet," dedi Süleyman. "Elçiye bunları söyle."

İbrahim utu tekrar eline aldı ve tellere vurmaya başladı. Süleyman hâlâ huzursuzdu, aradığını burada da bulamıyordu. Akıllı fikri Harem'i allak bullak eden kavgadaydı.

"Sana danışmak istediğim bir konu var," dedi İbrahim'e.

"Evet efendimiz."

"Konu Mustafa...Çok akıllı ve başarılı bir şehzade. Neredeyse on dört oldu. Belki onu sancakbeyi yapmanın zamanı geldi diye düşünüyorum. Gelecek için iyi bir de-ney olabilir bu. Ne diyorsun?"

İbrahim utu tekrar yere bıraktı. Demek bu gün duydukları doğrudu. Süleyman Gülbahar'ı Harem'den uzaklaştırmak istiyordu. Mustafa için bahanesiydi.

"Ama hâlâ çok genç," dedi.

"Ben sancak beyi olduğumda on beştim. Benden bir yaş küçük.

"Bir yaş önemlidir Sultanım."

"Ama bence artık zamanı geldi. Yine de sözlerinde bir bakıma haklısın. Yalnız başına olmaz. Annesi de onunla gitmeli. Çok yakındırlar birbirlerine, bilirsin."

"Bence bu çok uygun değil Sultanım. Biraz daha beklemekte yarar var, derim ben."

"Ben kararımı verdim. Gidecek."

İbrahim çok şaşırmıştı. Daha önce Süleyman asla onun söylediği bir şeye karşı çıkmamıştı. "Onu böyle zamanından önce tek başına bırakmak belki de iyi sonuç vermeyebilir Efendimiz," diye tekrarladı itirazını.

"Hayır, hayır. Bir sorun olmaz sanıyorum."

"Hiç olmazsa bir yıl daha beklesek?"

"O benim oğlum. Ben onu herkesten daha iyi tanırım."

"Ama ona bu yaşta böylesine ağır bir sorumluluk vermek..."

"Yeter artık İbrahim. Sana söyledim. Ben kararımı verdim. Sen çok iyi bir vezirsin, ama Sultan değilsin."

İbrahim donakalmıştı. Süleyman'ın gözleri öfke içinde parlıyordu. Sanki patlamak üzereydi. Biri onu belli ki aşırı doldurmuştu. **'Beni dinlemeyecek, çünkü buna karşı uyarılmış,'** diye düşündü. Bunu kim yapmış olabilirdi?

İbrahim, Süleyman'ın üzerine gitmenin tehlikeli olacağını iyi biliyordu. "Haklısınız Sultanım," dedi. "Karar sizindir."

"Yatıyorum, yorgunum," diye mırıldanan Süleyman yerinden kalktı.

Süleyman soyundu ve hizmetkârların hazırladığı yatağına girdi. Odanın iki yanında dilsizler nöbet tutarken İbrahim hâlâ bağdaş kurduğu yerde hafif hafif utunu tıngırdatmayı sürdürüyordu.

İbrahim'in gözleri yarı kapalıydı ve utun tellerinin nerelere uzandığını düşünüyordu. Bu teller uzuyor uzuyor ve yedi tepeli İstanbul'dan çıkıyordu. Teller Karadeniz'i, Ege'yi, Akdeniz'i geçip Cezayir'e, Mısır'a, İran'a, Yunanistan'a, Fırat'a, Tuna'ya, Macaristan'a ulaşıyordu. Teller Ukrayna steplerine, Kudüs'e, Mekke'ye, Medine'ye varıyordu. Tellerin ucunda prensler, paşalar, şahlar, şehinşahlar, o ve Süleyman dansediyordu. Ama şimdi İbrahim başka bir şey daha hissediyordu. Bu yeni, yapışkan, incecik bir teldi. Ve bu tel bir örümcek ağı gibi sarıyordu her şeyi. Bu ağı ören el beyaz ve yumuşaktı. Bu bir kadın eliydi.

Birden ürperdi, belki de hayatında ilk kez korkuyordu.

Süleyman atının üzerindeydi. Parke taşlı avludaydılar. Sarığının tepesindeki topaz kapkara bir yüreğe benziyordu. Kuzeyden esen rüzgâr beyaz kaftanında dolaşıyordu. Yüzünde kararlı ve sert bir ifade vardı. Hiç kimse gözlerine bakamıyordu, ama baksalar bile orada iç dünyasına ait bir ipucu bulamayacaklardı. Çektiği acıyı hissetmelerine de olanak yoktu.

Mustafa'nın atına atladığını gördü. Bunu çok ustaca yapmıştı. Divana bağdaş kurmaktan daha kolay geliyordu ona ata binmek. Bu çok belirgindi. Eyere yerleşti ve beklemeye başladı.

Süleyman bacaklarını hafifçe oynatınca altındaki aygır ilerlemeye başladı, kulakları dimdikti hayvanın.

Süleyman atını Mustafa'nın kısırağının yanına yak-

laştırdı. Elini uzatıp oğlunun kolunu tuttu. "Allah sana selamet versin oğlum," dedi. "Yolun açık olsun."

"Teşekkür ederim Sultanım." Yanakları heyecan içinde kızarmıştı.

"Başarılı ol."

"Elimden gelen her şeyi yapıp Sulta'ıma layık olma-ya çalışacağım."

"Bana değil, İslam'a Mustafa. Bunu unutma. Sultanlar da, krallar da Allah'ın birer hizmetkâridirler. Bizim efendimiz İslam'dır. Allah yolunu açık etsin."

"Amin."

Süleyman tam göğsünde bir ağırlık hissediyordu. Harem'e gidip de orada Mustafa'yı bulamamak ne kadar tuhaf olacaktı. Arkasında birtakım sesler işitti ve dönüp baktı. Üç çarşafı gölgeydi bunlar. Gülbahar ve hizmetkârları.

İçlerinden biri durup bekledi, belki de Süleyman yanına gelip bir iki laf edebilirdi. Ama beklediği olmadı. Süleyman arkasını döndü.

Tekrar baktığında gitmişlerdi.

Küçük kafile avludan çıkıp kaybolana kadar orada durdu Sultan. Eski Saray'ın ağır ahşap kapıları arkalarından gürültüyle kapandı. Onlar gittiğinde kendini ferahlamış hissediyordu. Sanki omuzlarındaki ağırlığın bir kısmı onlarla birlikte gitmişti.

Bölüm 4

Mutluluk Bekçisi

Ion Denizi, 1532

INSANI allak bullakeden bir duygu gelişkiyidi bu. Bir yanda müthiş bir renk cümbüşünün güzelliği, öte yanda iğrenç kokuların yarattığı bulantı...

Kadırga dev bir su sineği gibi ilerliyordu. Teknenin iki yanına yerleştirilmiş yirmi yedi çift kürekçi hiç durmadan çalışıyordu. Direklerde bir yığın bayrak ve flama dalgalanıyordu nazlı nazlı, burundaki altından yapılmış deniz aslanı ise güneş altında uyur gibiydi. Güvertedeki üzerine sırmayla armalar işlenmiş mor tentenin altında subaylar ve geminin değerli yolcusu bir yandan mavi suları ve göğü seyrediyor, bir yandan da aşağıdan gelen kusturucu kokuya dayanabilmek için ipek mendilleriyle burunlarını, ağızlarını kapatıyordu.

Yelkenler sıkıca toplanıp bağlanmıştı. Gemiye mavi sularda hızla götüren artık rüzgâr değil, güverteden görünmeyen, gövdenin alt kısımlarındaki yarı çıplak forsalardı. Birbirlerine zincirlenmiş bu adamlar tahta sıralara arka arkaya oturmuş, ayaklarının dibinde kendi dışkılarının yarattığı pis suyun içinde kürek çekiyorlardı. Yorgunluktan baydmaya yüz tutanların ağzına bir nöbetçi şaraba batırılmış bir parça ekmek parçası tıktırıyordu arada bir. Tam on sekiz saattir aralıksız çalışıyordu köleler. Bir kısmı çoktan kendinden geçip zincirlerin arasına yığılmıştı. Nöbetçi böyle bir durumda kamçısını onların sırtlarında şaklatmakta hiç gecikmiyordu. Yine de kendine gelemeyen iki forsa az önce denize fırlatılmıştı.

Tentenin altındaki Julia Gonzaga bunları görmüyordu. Süslü püslü perdeler, yolcuları bu sefil ortamdan ayırıyordu. Ama yine de yolculuk sırasında bir iki kez bu berbat duruma rastlamıştı ve bunlar bir daha unutmamacasına hafızasına yerleşmişti. Böylesine bir pislik ve dehşeti daha önce hiç yaşamamıştı. Kaptan ona bu adamların dinsiz Arap ve Osmanlı korsanları olduğunu söylemişti. Yine de bu, Julia'nın ruhunun derinliklerinde duyduğu utancı engellememişti. Gözlerini kapatıp bunları düşünce ve hayallerinden uzaklaştırmaya çalıştı.

Venedik'ten ilk kez ayrılmıştı. Hem heyecanlıydı, hem de korkuyordu. Kocası Pietro Serena iki aydır Kıbrıs'taydı, oradaki mallarını denetlemeye gittiğinde hastalanmış ve geri dönememişti. Son gelen haberler hastalığının uzayabileceği hakkındaydı. Adam bu yüzden karısının yanına gelmesini istemişti. Julia onun kendisini bir eş değil, bir hastabakıcı olarak gördüğünü düşünüyordu. Zaten evlendiklerinden beri yaşlı adam hiçbir zaman onunla bir kadın gibi ilgilenmemişti. Zifaf gecelerinde bile sadece yanağını öpmüş, sonra da gidip odasında uyumuştı... Ve ondan sonra da her gece aynı şeyi yapmıştı.

Adamın yatak odasına ilk kez başka bir hastalığı sırasında girmişti. Son iki yıldır sık sık yatağa düşüyordu Pietro. Böyle durumlarda Julia gece gündüz onun yatağının başucunda oturup yüksek sesle kitap okuyordu. Adamın onun yapmasından hoşlandığı tek şey de galiba buydu. Kendinden başka hiçbir şeye önem vermeyen aksi ve huysuz bir ihtiyardı kocası. Ve Julia bunu her düşündüğünde babasına lanetler yağıdırıyordu.

Siyaset. Onun tek ilgilendiği buydu.

Aslında bu yolculuk hoşuna gidebilirdi. Temiz havanın tuzlu kokusu, pırıldayan deniz, adalarda yeni açmış bahar çiçekleri... Oturdıkları sarayın rutubetli salonları ve sıkıcı dantel işlerinden çok daha güzeldi bunlar. Eğer

şu pislik olmasa gerçekten de yolculuk hoş olabilirdi. Genzini yakan koku ona tekrar aşağıdaki çirkinliği hatırlattı. Ve bir başka çirkinliği daha: Onu bekleyen çirkinliği... Yaşlı, çürümekte olan bir kocanın çirkinliğini...

Durup dururken Abbas'ı düşündü. Abbas, Abbas... Ondan başka bir erkekten asla duymadığı o güzel sözler... Abbas! Bir kıvılcım gibi kayboluvermişti geçmişin karanlığında. Ve birkaç güzel anıdan başka bir şey kalmamıştı ondan geriye.

"Güzel şeyler mi düşünüyorsunuz hanımefendi?"

Julia şaşkınlıkla baktı. Bu kaptan Bellini'ydi. Parlak bakışlı, kırmızı yanaklı, tombulca bir genç adamdı Bellini. "Ne dediniz?" Adam onun kalın, siyah tülün arkasından gülümsediğini mi görmüştü?

Böyle uzun yolculuklarda insanın bol bol zamanı olur düşünmek ve hayal kurmak için."

"Kocamı düşünüyordum."

"Ah." Bellini bakışlarını uzaklara, ufka çevirdi. "Sanırım on gün içinde ona kavuşacaksınız. Eğer iyi bir rüzgâr olursa daha da erken varabiliriz. Ne de olsa kürekçiler rüzgârın yerini asla tutamaz."

"Gerçekten de."

Bellini mendilini ağzına götürüp kapattı tekrar. "Kocanızdan ayrı kalalı ne kadar oldu efendim?"

"Yaklaşık altı ay."

"Uzun bir süre. Onu özlemiş olmalısınız."

Julia adamın ses tonunda gizliden bir alay sezer gibi olmuştu. Nedense buna öfkelenmişti. "Bilemeyeceğiniz kadar," dedi. Adamın yüzünün birden daha da kızardığını görünce sevindi, onu utandırmıştı. Yalnız kocasını ne kadar özlediğini bir de kendi bilebilseydi...

Bellini konuyu değiştirmeye çalıştı, "iyi bir rüzgâr-la..." diye başladı, ama cümlesini tamamlayamadı. "Tanrım," dedi, kılıcını çekti ve güvertenin diğer ucundaki dürbününe doğru koştu. Ama daha o dürbününü eline

alamadan gemicilerden birinin bağıırışı korkusunun haklı olduğunu kanıtladı.

Bir milden daha yakın bir mesafede üçgen şeklinde yelkenleriyle bir kalyon vardı. Aniden çıkıvermişti önlerindeki adanın arkasından. Kürekçiler birden iyice hızlanmıştı.

"Türkler!" diye bağırdı Bellini. Sesi panik içindeydi. Kölelerin olduğu yere doğru telaşa koştu. "Haydi daha hızlı, daha hızlı!" diye haykırıyordu.

Julia kamçı seslerini duydu ve bir de adamların nara-larını. Kadirga suları yarararak ileri doğru atıldı. Ama kalyon giderek yaklaşıyordu. Şu anda az öncekinin iki katı büyüklükteydi. Kürekçileri net olarak görülebiliyordu.

Herkes telaş içinde bir oraya bir buraya koşturmaya başlamış, askerler silahlarına sarılmıştı. Herkesin yüreğini buz gibi korku sarmıştı. Bu korku, terli yüzlerinden, panik içindeki bakışlarından ve hiç durmadan savurdıkları küfürlerden açıkça belli oluyordu.

Kalyonun güvertesi bile seçiliyordu artık, iki geminin arasında yarım mil ya kalmış, ya kalmamıştı.

Julia, Bellini'nin koluna yapıştı, "Ne olacak?"

Kaptan ona görmez bakışlarla baktı. "Onlarla başa çıkabileceğimizi sanmıyorum," dedi. "Ey yüce Tanrım, ortalıkta başka Venedik gemisi de yok." Umutsuzca tarıyordu ufku gözleri.

"Onlardan kaçamaz mıyız?"

"Onların gemisi daha hafif ve daha hızlı. Ayrıca kürekçileri de köle değil, kendi adamları. Bizi beklerken de iyice dinlenmiş olmalılar."

"Peki ne olacak o zaman?" diye endişeyle sorusunu tekrarladı Julia. Sanki boğazına bir el yapışmış gibiydi, zorlukla nefes alıyordu. Korkudan titremeye başladı.

Ama Bellini hiç cevap vermeden yanından ayrılıp tekrar kürekçilerin başına gitti. "Haydi daha hızlı, daha hızlı!"

Julia yutkundu ve kalyona baktı. Artık neredeyse yarıbaşlarındaydı.

Kaptanın ve askerlerin bağırıışlarını bastıran başka bir ses daha duyuluyordu artık. Bu ses aşağıdaki kürekçilerden yükseliyordu. Julia'nın bilmediğı bir dilde söylenen tuhaf sözlerdi bunlar: La ilahe illallah, la ilahe illallah...

Julia tekrar kalyona döndürdü bakışlarını, tepesinde İslam'ın yeşil bayrağı dalgalanıyordu. Demek ki bu o çok korkulan dinsizlere aitti gerçekten de. Yaklaşan kalyon Müslümanlar'ındı.

Reisleri güvertedeydi ve adamlarından daha az bir gayret içinde değildi. Devimsi bir Arap, kürekçilere davuluyla tempo veriyordu. Kürekler tek bir vücutmuşçasına iniyor kalkıyordu. Güvertenin ucundan bir dumanın çıktığını gördü ve sonra da bir yığın küçük patlamayı duydu. Kaptan köprüsündeki askerlerden biri acı bir çığlıkla aşağı uçtu. Ve Julia büyük bir sarsıntıyla yere yuvarlandı.

Kürekçiler bağırıyordu: La ilahe illallah, la ilahe illallah....

Şimdi kalyon onlara bordolamak üzereydi. Yeni bir gümbürtüyle geminin ortasında koca bir delik açılmıştı.

Julia korkudan felç olmuş gibi hiç kıımıldamadan bunları seyreliyordu. Kalyonun kürekçileri de avazları çıktığı kadar "Allahu ekber, Allahu ekber!" diye bağır-maya başlamışlardı. Bellini'nin adamlarından biri birden onu gördü ve koşarak yanına gelip, "Tanrı aşkına," dedi, "Tanrı aşkına çabuk aşağıya..."

Julia koştu.

Şimdi sindiğı yerden kürekçileri görebiliyordu. Adamların sırtları kamçı izleriyle doluydu, çektikleri işkence yüzlerindeki acı ifadeden okunuyordu. Kalyon tam yanlarındaydı ve beklenen şey oldu. Büyük bir gü-rültüyle iki gemi birbirine vurdu. Kadırganın o tarafındaki kürekçilerin çığlıkları kulakları tırmalıyordu. Bir

anda sintine kızıla boyanmıştı. Adamlar ezilmiş, parçalanmışlardı. Julia bir kürekçinin karnına saplanmış tahta parçasını elleriyle çıkarmaya çalıştığını gördü.

ikinci bir sarsıntıyla yüzükoyun yere kapaklandı ve öylece kaldı.

Gözlerini açtığı anda kendisini güvertede yatarken buldu. Etrafı koyu bir duman kaplamıştı. Bu dumanın arasında sağa sola giden birilerini görüyor, onların öfkeli seslerini duyuyordu. Silah şakırtıları yerini daha başka bir gürültüye bırakmıştı, inlemeler ve çığlıkların birbirine karıştığı korkunç bir uluma gibiydi bu. Julia dinleyince bunun azat edilmek için yalvaran kölelerden yükseldiğini anladı.

Hiç kımıldamadan olduğu yerde yatmaya devam etti. Kaçabileceği bir yer yoktu. Yavaş yavaş bildiği duaları art arda mırıldanmaya başladı. "Ey yüce Bağışlayıcı, ey yüce Meryem..."

Arkasında bazı ayak sesleri duydu birden, üç gölge belirmişti önünde. Bu adamların üçünün de başında sarık vardı ve eğri kılıçlar asılıydı bellerinde.

Durup ona baktılar dikkatle. Sonra içlerinden biri bağırarak bir şeyler söyledi ve diğerleri kahkahayla güldü. Sonra onu kollarından ve ayaklarından tutarak kaldırıp bilmediği bir yere doğru taşıdılar.

33

Cezayir

AFRIKA aniden belirivermişti ufukta. Kırmızımsı bir arazinin üzerinde beyaz evleriyle görünen Said kasabası sakin ve sessizdi.

Yelkenler rüzgârla dolup şişmişti. Ve artık o iç bulandırıcı koku duyulmuyordu. Cezayir kalesi tam önle-

rindeydi. Limanda yeşil bayraklı bir yığın gemi vardı. Limanın ağzındaki kayalıkları geçtiklerinde gemideki tüm esirler başlarını öne eğmiş, kaderlerine razı, kımıldamadan oturuyorlardı.

Julia kadın olduğu için onlardan ayrı bir yerde tutuluyordu. Siyah tülünün arkasından onlara acıyarak baktı. Tümü de soyulmuştu, üzerlerinde sadece birer don vardı ve elleri, ayakları zincirliydi. Öylece güvertede aşağılanarak duruyorlardı. Hiçbiri ona bakmıyordu, Bellini bile... Üzerindeki üniforma olmayınca adam daha da kısa ve şişman görünüyordu. Karnı bir kazınki kadar beyazdı.

Julia yüzünü ateş bastığını hissetti ve başını çevirdi. Boynundaki haçı tutup tekrar dua etmeye koyuldu.

Kalyon limandaki camiye yakın bir yerde durup demir attı. Bir yığın adam toplanmıştı kıyıda. Gemiden önce erkekler çıkarıldı, korsanlar onları itekleyip duruyordu. Julia titremeye başlamıştı. Gemicilerden biri yanına gelip onu reislerinin yanına götürdü. O da kolundan tutup diğerlerinin arkasından kıyıya çıkardı.

Julia hâlâ umutluydu. Aşağılanma, öfke, dehşet, korku içindeydi, ama yine de kocası ve babasının onu kurtarabileceğini düşünüyordu. Her ikisi de önemli adamlardı. Konsey üyesydiler ve Venedik Osmanlılarla barış içindeydi. Hatta kocası onlarla ticaret yapıyordu. Süleyman'ın sarayından adamlarla birlikte yemek yemişliği bile vardı. Nasılsa fidye karşılığında serbest bırakılırdı. Dünyanın parasını alırdı bu adamlar Venedik'ten kendisi için.

Çevresinde ona küfredip tüküren insanlara baktı. Öfkeyle ısırды dudaklarını. 'Aşağılık dinsizler, aşağılık dinsizler!'

Reis onu iteklemeye devam ediyordu.

Kalabalık, onları dar yollar boyunca kasabaya kadar izledi. Oraya vardıklarında ilk gördüğü bir yığın farenin arasında dolaştığı büyük çöp yığınları oldu. Başını tiksini-

tiyle çevirdi. Önünde yürüyen Venedikliler'e bakmak istemiyordu, utanıyordu. Adamlar tıpkı kadırgalarındaki köleler gibi çıplaktı.

Önlerindeki büyük bina Bey'in konağıydı. Kocaman bir kapıdan geçip içeri girdiler. Ortada birbirine zincirlenmiş bir yığın zenci kadın, erkek ve çocuk vardı. Bunlar Sudan'dan, Habeşistan'dan, Sahra'dan getirilmiş kölelerdi. Bazı kadınların kucığında küçücük bebekler bile olduğunu gördü. Bu insanların üzerinde hiçbir şey yoktu ve bundan utanıyor gibi değillerdi.

'Ey yüce Tanrım!'

Zenci kölelerin yanından geçtikten az sonra durduruldular. Yerler ince bir kum tabakasıyla örtülüydü. Birbirine hiç benzemeyen bir yığın insanın biraraya getirildiği meydan ter kokuyordu yoğun bir şekilde, değişik dillerde bağıırıyordu köleler umutsuzca. Reis tekrar itekledi Julia'yı ileriye doğru.

Birkaç adım attıktan sonra Julia diğerlerinden ayrıldıklarını anladı, onları artık göremiyordu. Nedense bu onun korkusunu daha da artırmıştı. Kendini çaresiz ve umutsuz hissediyordu. Bildiği, tanıdığı dünyayla olan tek bağlantısı da böylelikle kaybolmuştu.

Bir başka avluya geçtiler. Sesler artık eskisi gibi duyulmuyordu. Avlu boştu, ama yerdeki kumların üzeri ayak izleriyle doluydu.

Julia karşısında minderlere kurulmuş oturan şişman adama baktı. Yanıbaşındaki zenci bir delikanlı elindeki büyük palmiye yapraklarıyla onu serinletmeye çalışıyordu. Beyaz kaftanı sırma işlerle süslüydü, başındaki büyük sarıgın tepesinde bir firuze vardı. Reis hızlı hızlı adama bir şeyler söyledi. Julia bir kelimenin hep tekrarlandığını farkettti: Gâvur.

Şişman adam ona bakıyordu, dudakları hafif bir gülümsemeyle aralanmıştı. Elini yukarı kaldırınca zenci delikanlı hemen onu kolundan tutup kalkmasına yardım etti.

"Adın ne?" diye sordu adam.

"İtalyanca konuşuyorsunuz."

Adam güldü. "Tabii. Sen benim ne olduğumu sanıyorsun, bir barbar?" İyice yanına sokulmuştu. "Sen Türkçe biliyor musun?"

"Tabii ki hayır."

Yine güldü ve Julia'nın yüzünü örten tülü kaldırdı. Julia donup kalmıştı. Bir Venedikli erkek asla böyle davranmazdı. Bunu sadece kocası yapabilirdi. Ama adamın elini itmedi. Çünkü yakalandığı gün bunu reise yapmıştı ve o da okkalı bir tokat atmıştı yüzüne. O tokadın acısını hâlâ hissedebiliyordu.

Şişman adam reise baktı. "Çok haklıymışsın," dedi. "Gerçekten de güzel bir kadın. Adın nedir?"

"Julia Gonzaga. Kocam ve babam Konsey üyeleridir. Eğer beni geri verirseniz size büyük para öderler."

Adam tekrar güldü. "Sultanım çok daha fazlasını verir," dedi. "Sana kendimi tanıtayım. Adım Mehmed Ali Osman. Cezayir Beyi'yim. Ve Sultan Süleyman'ın hizmetindeyim. Tıpkı senin de bundan sonra olacağın gibi."

"Ben hiç kimsenin hizmetkârı olamam."

"Çok gururlusun. Gurur ve güzellik birbirine çok yakışır. Ama bunun şimdi bir anlamı yok."

Julia'nın etrafında yürüdü, dikkatle süzüyordu her yanını kızın. Bu aşığılanmaya katlanmak çok zordu. Adam dolaştıkça o başını yerden hiç kaldırmadı. Birden şişman Bey elini uzatıp onun göğsünü tuttu, sanki bir meyveyi kontrol ediyordu. Julia bağırıp bir adım geri attı.

Reis de bağırды, ama Bey başını salladı ona. Kahkahayla gülüyordu. "Bu kadar namuslu olmana gerek yok güzeller güzeli, bunun sana hiç yararı olmaz."

Reise döndü, beş dakika kadar başbaşa konuştular. Julia söylenenleri anlamıyordu, ama korsanların başının Bey'e çok kızdığı yüzündeki ifadeden belliydi. Ah adam o belindeki eğri kılıcı çekip şu şişkoyu duvara mıhlasa ne

iyi olurdu... Kendisini böylesine aşağılayan bu adamdan hiç kimseden olmadığı kadar nefret etmişti Julia.

Ama az sonra Bey, reise bir kese uzattı. Reis onu açtı ve içindeki altınları avucuna boşalttı. Güldü ve keyifle adamın omzuna vurdu. Sanki iki ayrılmaz dostttular. Birkaç dakika önceki umutları sönmüştü Julia'nın.

Reis gittikten sonra Julia ve şişko yalnız kalmışlardı.

"Julia güzelim," dedi adam. "Sen artık Süleyman'ın kullarından birisin, onun köleler ordusuna katıldın. Hayırlı olsun."

"Babam..."

"Artık baban da yok, kocan da... Kızlar ağası senin gibi biri için bana bir servet ödeyecektir." Ellerini çırpı ve sarıklı iki asker hemen koşup geldi. "Onu içeri alın ve gözünüzü üzerinden ayırmayın. Yedirip içirilsin güzelce, iyi bakın ona. Kimbilir, belki bir gün Valide Sultan olur."

O askerlerle giderken Mehmed Ali Osman yeniden minderlerine kuruldu, hayatından hoşnut gülüyordu.

Uzanıp giden sonsuz mavilik insanın gözünü alıyordu. Ani yaz fırtınalarından ve sintinenin iğrenç kokusundan perişan olmuştu Julia. Haftalarca denizde yol aldıktan sonra Osmanlı mcmalikine ulaşmışlardı. Artık adalardaydılar.

Julia kendini berbat hissediyordu. Uzun zamandır hastaydı, korkuyordu, yalnızdı ve dehşet içindeydi... Gemidekİer sürekli olarak onu gözlüyorlardı. Ama hiçbirinin dokunmaya cesareti yoktu. O artık Sultan'ın malıydı.

Ona kendi yedikleri yemekten veriyorlardı. Neredeyse her gün önüne konulan pirinç lapası ve kurutulmuş et. Çok lezzetli değildi. Ama başka bir şansı yoktu. Aşağılarda bir kamarada kalıyordu ve kapısında daima iki nöbetçi bekliyordu. Güverteye çıktığında adamlar

gözlerini ondan ayırmıyorlarsa da tek kelime bile etmiyorlardı.

Kendini derin sulara atmak aklından geçiyordu, ama bunu da yapmıyordu. Çünkü hâlâ içinde bir umut vardı. Babası onu kurtarabilirdi. Henüz Sultan tarafından kılitleilmemişti. İstanbul'a varana kadar nasılsa kaçırıldığını duyardı ihtiyar Gonzaga ve o zaman da Venedik elçisi aracılığıyla fidyeyi ödeyebilirdi. Kim bilir belki de İstanbul'daki elçi limanda onu bekliyor bile olabilirdi.

Günler günleri kovaladı sonsuz mavilikte.

Bir sabah uyanıp da güverteye çıktığında karşısında dağları gördü. Şafak zamanının morluğu içindeydiler. Birkaç saat sonra İzmir'de olacaklardı. Julia içinin tekrar korkuyla dolduğunu hissetti. Artık sona doğru yaklaşıyordu.

Üç gün sonra bir akşamüstü Çanakkale Boğazı'ndan geçip Marmara Denizi'ne açıldılar.

Deniz sakindi, bir kılıç gibi gri ve parlak görünüyordu, İstanbul önlerindeydiler. Göğe yükselen onlarca minare, parlayan kubbeler, surlar ve Harem... Bir yığın kayık, balıkçı teknesi ve başka gemiler... içlerinden birinin direğinde dalgalanan bayrak Venedik'e aitti, altın aslan... Birden gözlerine yaşlar doldu, içini derin bir hüznün kaplamıştı.

Halic'in ağzına varmışlardı ve rıhtımda onu bekleyen elçi filan yoktu. Parmakları küpeştenin kenarına sıkıca yapıştı. Gözlerini kapadı. Bildiği her şey çok gerilerde kalmıştı. O artık yapayalnızdı.

34

GÜLBAHAR kafesin arkasında oturmuş atlıları seyreliyordu. Nal tıkırtıları vadide yankılanıyordu. Bu sesler ona İstanbul'daki Eski Saray'da iki de bir çalan zilleri ha-

tırlattı. Buradan ne kadar başka bir dünyaydı orası, diye düşündü. O loş merdivenleri, karmakarışık binaları asla özlememişti. Tek özlediği Süleyman'dı... Onun kadınıyken kendini ne kadar mutlu hissederci, mutlu ve güvencede. Şimdi yeni yaşamında özgürdü, ama yatağı da her gece boştu.

Artık hayatının tek anlamı Mustafa'ydı.

Güneş tepelerin ardında kaybolmuş, tarlaların rengi kirli sarıya dönmüştü. Rüzgâr ocaklarda yanan isli odunların kokusunu taşıyordu.

Atlılar iyice yaklaşmıştı. Onları artık net olarak görebiliyordu. On iki kişi kadardılar, biri diğerlerinin başıydı besbelli, sesi oralardan Gülbahar'ın olduğu yere kadar ulaşıyordu. Kumraldı, sakalı seyrek, giysileri ona bol geliyordu, sarıgı da... Eyerine boynundan vurulmuş bir geyik asılıydı. Okun saplandığı yerden hâlâ kan akıyordu ve o kana bulanmış at nalları yerde koyu lekeler bırakıyordu.

Bu Mustafa'ydı.

"Akşam ne yiyeceğimiz belli," diye mırıldandı. Oğlu mutlu görünüyordu. Bütün gece avdan söz edecekti doğal olarak, bundan emindi Gülbahar.

Tam bir şehzadeydi Mustafa. Ona bakmaya doyamıyordu. Genç ve deneyimsizdi, ama çok gözüpekti. Yüksek sesle bir şeyler söyledi Mustafa, diğerleri de aynı şekilde bağırıp güldüler. Ne oğul! iyi bir binici. Mükemmel bir avcı. Bilgili, iyi eğitilmiş. Hem Farsçayı, hem de İtalyancayı aynı akıcılıkla konuşabiliyordu Mustafa. Henüz on sekizdi oysa. Onu sipahiler de, yeniçeriler de çok seviyordu. Dört yıldır başarıyla yönetiyordu Manisa Sancağı'nı.

Daha şimdiden onun ne kadar iyi bir Sultan olacağından söz ediliyordu. Babasından bile iyi olacaktı o. Herkes böyle diyordu. Ama onu hiç kimse annesi gibi tanıyamazdı ve Gülbahar oğlunun zayıflıklarını da biliyor-

du. Bunların Mustafa farkında değildi ve eğer oğlunu bu zayıflıklarına karşı koruyamazsa onun ölebileceğini de biliyordu.

Atlılar büyük meşe kapıya gelmişlerdi. Kapı açıldı ve avluya girdiler. Mustafa atından aşağı atlayıp kafesli pencereye bakarak el salladı, hâlâ gülüyordu. Tabii ki annesini göremiyordu, ama onun orada olduğundan emindi.

Ne kadar gençti. Gencecik bir aslandı o.

Belki de bir kuzu...

istanbul'dan uzak geçen yıllar Gülbahar'ı değiştirmişti. Bu değişiklik dış görünüşünde değildi henüz. Gerçi göz kenarlarında birkaç ince çizgi belirmişti ama hâlâ güzeldi. Değişiklik onun yüreğinde olmuştu. Bahar Güllü'nün dikenleri çıkmıştı artık. Güzelliği uzun bir süre onu edilgen yapmıştı. Bu güzellikle pek çok şeye, Sultan'ın aşkına bile sahip olmuştu ve sonra onu kaybetmişti, sesini bile çıkaramamıştı mutluluğu elinden alınırken.

Ama şimdi Mustafa'yı kimselere vermeye niyeti yoktu. O cadının ona el uzatmasına izin vermeyecekti.

Sessizce yiyorlardı yemeklerini. Mustafa avdan çok neşeli dönmüştü. Tam üç kez anlatmıştı annesine geyiği nasıl avladığını. Onun bu ateşli tavrı Gülbahar'ın karamsarlığını bile dağıtmıştı.

"Ama çok lezzetli değil mi?" dedi gururla annesine. Bir parça daha kızarmış et aldı tabağına.

"Çok," dedi Gülbahar. "Haydi biraz daha anlat bakalım."

"Aslında çok ilgilenmiyorsun bununla anne. Birbiri-mizi kandırmayalım."

Gülbahar başını kaldırıp ona baktı. Otururken bile daha uzundu kendisinden. Yanık teni, kumral sakalıyla ne kadar da yakışıklıydı. Gözleri pırıl pırıldı ve tükenmez bir canlılıkla doluydu. Mustafa Gülbahar'a kendi babası-

ni hatırlatıyordu, Karadağlı bir haydut olan babasını.

Öylesine dalmıştı ki Mustafa sonunda, "Ne oldu?" diye sordu.

"Geleceğini düşünmeliyiz."

"Geleceğimi mi?" Güldü. "Benim geleceğim çok basit. Sancak Beyi'yim ve bir gün de Osmanlı Sultan'ı olacağım. Çok basit."

"Olacak mısın?"

Gülüştü birden kayboluverdi Mustafa'nın. "Anne lütfen..."

"Tam dört yıl oldu. Baban giderek seni daha az görüyor. O cadı ise günden güne daha çok karışıyor devlet yönetimine."

"O benim babam. Bu kadarı yeter. Onun haremini nasıl yönettiği benim üzerime vazife değil."

"Sen körsün."

"Sen de her şeyden kuşkulanıyorsun."

"Seni zehirlemeye kalkıştı."

"Bunun bir kanıtı yok."

"Senin ölümünü başka kim isteyebilirdi ki?"

"Osmanlı'nın bir yığın düşmanı vardır."

Gülbahar ellerini kucağında kenetlemişti. "Emim," dedi. "Seni zehirlemek isteyen oydu. Sen, onun oğullarıyla taht arasındaki tek engelsin."

"Babam bana ihanet etmez."

"O burnunun ucunda dönen dolaplardan bile habersiz."

"Peki benim ne yapmamı istiyorsun?"

Gülbahar bakışlarını yere doğru indirdi. "Babîâli'de bir yığın dostun var. Belki artık onları kullanmanın zamanı gelmiştir."

"Ne için?"

"Büyükbabandan öğrenmiş olmalısın."

Mustafa'nın rengi soluklaşmıştı birden. "Babama asla el kaldırmam ben," dedi. "Bu büyük bir günahdır."

"Daha büyük günahlar da vardır. Ve o günahlar şu anda istanbul'da işleniyor. Bundan emin ol."

Mustafa elini şöyle bir kımıldatınca dilsiz hizmetkârlar hemen gülsuyu ve havluları getirdiler. Ellerini yıkadıktan sonra Mustafa annesine dönüp, "Taht Allah'ın izniyle zamanı gelince benim olacak," dedi. Babama el kaldırmayacağım." Uzanıp annesinin kolunu tuttu, onun incecik parmaklarını avucuna aldı. "Seni seviyorum anne. Ama sen her yerde hayaletler görüyorsun." Güldü. "Eğer Hürrem bana bir düşmanlık yaparsa bunun karşılığını alır. Ama babama bir zarar veremem."

O çıkınca Gülbahar ellerini çırpıtı, hizmetkârlar sofrayı kaldırdı. Uzun bir süre oturup düşündü tek başına, sonra tekrar ellerini çırpıtı ve Güzel'i yanına çağırttı.

Eski Saray

JULIA hayatında bu kadar çirkin bir şey görmemişti.

Kızlarağası aslında gençti, belki de aynı yaşlardaydılar. Çiçekli ipekten bir kaftanı vardı, beline kocaman bir kuşak sarmıştı. Bunların üzerine de kenarları samur kürklü zümrüt yeşili uzun bir yelek giymişti. Oturduğu süslü koltuğun kenarlarına sabırsızca vuran tombul parmaklarında bir yığın yüzük göze çarpıyordu. Kucağında beyaz bir kedi oturuyordu.

Her ne kadar süslü giysilerle saklamaya çalışsa da iğrenç şişmanlığı gün gibi ortadaydı. Kat kat sarkan yağları kumaşların altından bile fark ediliyordu. Yüzüne gelince... Sanki kara bir balçıktan yalapşap yapılmış ve sonra da nefretle bozulmuş, berbat bir maskeydi bu yüz. Ağzı, burnu, yanakları, alnı her yeri şekilsizdi adamın.

Julia Cezayir'den buraya gelirken biraz Türkçe öğrenmişti. Onun muhafızlara, "Gâvur, Cezayir Beyi, Kadın" gibi sözler söylediğini duydu.

Sonra Ağa eliyle işaret ederek, "Peçesini açın," dedi.

Julia uzun yolculuğu sırasında onların kendisine dokunmalarını engellemeyi de öğrenmişti. Böylelikle kendini daha az aşağılanmış hissediyordu. Yüzünü örten tül kimse onu ellemeden yukarı kaldırıp yüzünü açtı.

Kızlarağasının yüzü o anda dehşet içinde kaldı. San ki oturduğu yerden düşecekmiş gibiydi. Geri kaykıldı, ağzı bir karış açtı.

Ayağa fırladı, oturduğu kocaman koltuk neredeyse yere devriliyordu bu ani kalkış yüzünden. Parmağıyla onu gösterdi ve avazı çıktığı kadar, "Onu karşımdan alın!" diye bağırdı.

Muhafızlar şaşkın, kımıldamadan bakıyorlardı.

"Onu gözümün önünden yok edin, derhal!" diye tekrar bağırdı Ağa ve çekip gitti. Kapı, arkasından gürültüyle kapandı. Muhafızlar kollarından tutup Julia'yı götürdüler.

Topkapı Sarayı

KUBBEALTI, Divan'ın toplandığı yer, imparatorluğun en önemli yeri idi. Burada yapılan konuşmalar ve alınan kararlar Cezayir'i, Yunanistan'ı, Macaristan'ı, Kırım'ı, İran'ı, Mısır'ı ve daha pek çok yeri yakından ilgilendirir ve etkilerdi. Seksen yıldan bu yana Osmanlı Sultanları, cumartesi ve salı günleri arasında dört gün burada Divan'ı toplayıp devlet işlerini tartışır, şikâyetleri dinler, sorunları çözümlerlerdi. En basitinden en karmaşığına her şey burada sonuçlandırılırdı. Tüccarlar arasındaki anlaşmazlıklar da burada halledilir, savaş ilanı kararları da burada alınırdı. Divan sabahı, ikinci avluda upuzun kuyruklu olurdu, upuzun ve sessiz kuyruklu. Hepsisi de Süleyman'ın adaletini beklerdi bu adamların. Süleyman, başında kar beyazı sarığı ve sırtında kaftanıyla ka-

pının tam karşısında otururdu, sağ yanında da Veziri-azam dururdu. Arkasında ise Rumeli ve Anadolu Kazaskerleri yer alırdı. Diğer paşalar, ağalar, müftü, defterdar, nişancıbaşı iki yana dizilirlerdi. Hepsinin de önünde evrak hazır dururdu.

Sadece Sultan konuşurdu Divan'da. Diğerleriyse ancak Sultan onlara bir soru sorduğunda... Sultan'ın son sözü karar demektir.

Süleyman yorgunluk ve bıkkınlığından olsa gerek yerini İbrahim'e bırakmıştı, İbrahim temsil ediyordu Sultan'ı Divan'da ve onun yerinde oturuyordu. Ama herkes arkadaki kafesin arkasında Sultan'ın bizzat kendisinin bulunabileceğini de unutmuyordu, İbrahim kendi yönettiği Divan toplantılarıyla ilgili olarak haftada iki kez onunla konuşup bilgi veriyordu.

İbrahim, Süleyman'daki değişikliklerin farkındaydı. Rodos ve Belgrad alınmıştı, Macarlar ezilmişti Osmanlı gücü tarafından, Mohaç tam bir zaferdi. Süleyman babasının ve dedesinin yapamadığını yapmış ve bunu herkese kabul ettirmişti. Ama yine de son plan, Viyana hâlâ geçerlilik kazanmamıştı. Bir şekilde ilgilenmiyordu bu projeyle Süleyman.

'O cadının yüzünden,' dedi içinden İbrahim.

Bu sabah yine avlu şikâyetçilerle doluydu, ama beklemek zorundaydılar çünkü Divan, yazın yapılacak savaş ilanlarını tartışıyordu, İbrahim ilk sözü Şeyhülislam'a verdi.

"Sultan'ın er ya da geç Şii'leri kanadında toplayan İran Şahı Tahmasb'la karşılaşması gerekecek. O İslam için büyük bir tehlike. Onun hakkından gelmek Sultan'ın görevidir."

İbrahim ses çıkarmadan başını öne eğdi, hiç de aynı fikirde değildi bu adamla. Ama bir şey söylemedi. Diğer paşalara döndü: "Ben de Şeyhülislam'la aynı fikirdeyim. Şah gerçekten de bizim için, İslam için büyük bir tehli-

kedir. Ama bir sivrisinek için bütün orduyu ayağa kaldırmaya değer mi? Evet Tahmasb önemli bir düşman, ama İslam'ın en büyük hedefi Yeşil Elma'dır. Tahmasb değil." Bu sözlerle paşa, Roma'yı kastediyordu. Sultanlara tahta çıkarken sorulan geleneksel bir soru vardı: "Yeşil Elma'yı ısırabilir misin?" Bunun anlamı, "Roma'yı alabilir misin?" di.

İbrahim bu sözlerin yerini bulmasını istiyordu. Bir süre sustu, sonra devam etti: "Kesinlikle, bizim en büyük hedefimiz kendisine Kutsal Roma imparatoru diyen o adamdır. Şu anda bu adamın batıda başı Fransızlarla belada. Almanya'da ise Luther, Papa'ya karşı ayaklanmış durumda, Şarlken'in kendi asilleri bile aralarında dövüşüp duruyorlar. Şu anda düşman çok zayıf. Viyana surlarına dayanmalıyız ve Hristiyan âlemini sarsacak o büyük atağı gerçekleştirmeliyiz. Viyana'yı almalıyız."

Yeniçeri Ağası'na döndü: "Ne diyorsun Ahmed?"

Ağa sözlerini çok dikkatle seçerek -Rodost'a olanları hatırlıyordu- "Hazır kısmet ayağımıza gelmiş efendim, kazanımız dolu oldukça çorbamızı içeriz," dedi. "Adamlarım İslam'ın bayrağını Hristiyanlar'a karşı yükseltmek için sabırsızlanıyorlar."

İbrahim öbür paşalara söz verdi. Sipahi Ağası Mahmud ve Rumeli Kazaskeri Cihangir de Viyana kuşatmasından yana konuşular.

Cihangir, "Tahmasb'ın hakkından gelmek iş değil," dedi. "Ama Ferdinand şu anda çok güçsüz. Gidip Viyana'yı alalım hemen, onu Sultanımıza verelim!"

İbrahim gülümsedi. Son zaferden bu yana altı yıl geçmişti. Gaziler iyiden iyiye sabırsızlanıyorlardı. Hem belki de uzun Viyana seferinde Süleyman kendine gelebilirdi ve onu elden ayaktan düşüren, güçsüzleştiren o Harem kızından da kopabilirdi.

"O zaman tamam, karar verildi," dedi İbrahim. "Sultan Viyana'ya gidiyor."

35

Eski Saray

BURAYA ilk geldiğinde neredeyse korkudan ve utançtan donup kalmıştı. Bin yıl bile düşünse böylesini hayal edemezdi. Kendi özel banyosunun dışında hiçbir yerde çıplak kalmamıştı Julia daha önce. Ve orada bile çıplak kalmak ona kendisini günahkar gibi hissettirirdi. Ama burada, Saray'da kadınlar bundan rahatsız oluyor-muş gibi durmuyorlardı.

Bütün giysilerini çıkartıp onu yıkanmaya zorlamış-lardı. Hamamcıbaşı onun pis kokusundan iğrendiğini belli etmişti hareketleriyle. Ve ondan sonra da korkunç bir aşağıdanmaya uğramıştı. Vücudunun en mahrem yer-leri traş edilmişti. Tamamen. Koltuk altları, kulaklarının içleri ve hatta, hatta... Bunu düşünmek bile onu deli edi-yordu. Hissettiklerini anlatabileceği bir kelime yoktu. Korkunç gelmişti ona bütün bunlar. Artık bir daha asla Venedik'e dönemeyeceğini hissediyordu. Babasının, ko-casının yüzüne bakamayacaktı bu olanlardan sonra, bun-dan emindi. Onlar bilmese de nasıl olsa Tanrı bilecekti. Aşağılanmıştı, utanıyordu.

Onurlu biri için daha beter bir şey olamazdı. Kor-kunçtu yaşadıkları.

Ve bu işkence hiç bitmemişti. Her gün yeniden yı-kanmaya zorlanmıştı. Bir yığın başka kadının önünde so-yunmak zorunda kalmıştı, yıkanmak ve hatta bir başkası tarafından yıkanmak... Ne zordu bu... Diğer kadınların bakışlarına aldırmamaya çalışmıştı, kendini başka bir yerde hayal etmeye zorlamıştı. Gülüşleri ve alaycı sözleri duymazmış gibi davranmaya gayret etmişti. Ama başka bir dilde de olsa söylenenleri anlayabüyüyordu, bu ne ka-dar şaşırtıcıydı. Aslında konuşulan dili anlaması ve öğ-

renmesi de çok sürmemiştir. Birkaç hafta sonra iyi kötü iletişim kurabilir duruma gelmiştir Julia.

işte yine hamamdaydı. Hemen peştemalını çıkardı ve suya daldı. Havuzun başında iki kız vardı. Bunlardan biri kemerli burunlu ve iyice yanık buğday tenli, diğeri ise mermer gibi bembeyazdı ve simsiyah saçlarında mavi ışıltılar dolaşıyordu... Birbirlerinin saçlarını yıkıyorlardı dikkatle. Arkasını dönüp gidebilirdi, ama bir şey onu durdurdu. Esmer olan diğerin bacaklarını iki yana ayırmıştı ve tam ortasını avucuyla okşuyordu. Parmaklarıyla yavaş yavaş oradaki iki küçük dudakcığı ayırıyordu. Julia beyaz tenlinin hafifçe inlediğini ve mırddandığını duydu, ama ne dediğini anlayamadı. Esmer olan diğere bunun üzerine daha da sokulmuştu ve orta parmağı hiç durmadan kıvıldanıyordu. Julia bu parmağın öbür kızın içinde kaybolduğunu gördü.

Aman Tanrım! Bu ne korkunçtu, cehennem gibi... Kızlar onun şaşkınlığını farketmişlerdi. Mısırlı dönüp alaycı alaycı baktı. Beyaz tenli olan başını geriye atmıştı, saçları mermere yayılmıştı. Tekrar inledi ve kalçalarını öbür kızın eline doğru iyice kaldırdı.

Julia utançla başını çevirdiğinde kendisine bakan bir çift kopkoyu gözle karşılaştı.

"Sen gâvursun," dedi kız.

Julia başını salladı. Bunun Hristiyan demek olduğunu öğrenmişti. Yanakları sanki yanıyordu, avuç avuç su serpti yüzüne. Bu adeta bir karabasandı, korkunç ve sonsuz bir karabasan.

"Korkma," dedi kız.

Bu ses Julia'ya rahatlatıcı gelmişti. "Ne yapıyorlar?" diye fısıltıyla sordu.

Kız omuz silkti. "Sıkıntılarını dağıtıyorlar. Neden olmasın ki? Bunu yapacak bir erkek mi var ortalıkta?"

Julia zenci muhafızlara baktı, hiçbir şey anlamıyordu, ama ses çıkarmadı. Kendini aptakhissediordu.

"Adın ne?" diye sordu kız.

"Julia."

"Benimki Sirhan. Suriyeli'yim. Beni Osmanlı'ya babam sattı."

"Nasıl?"

"Vergi gibi bir iştir bu. Sultan'ın adamları gelirler ve güzel kızları, delikanlıları alıp giderler."

"Çok üzüldüm."

Sirhan güldü. "Neden? Ben bunu istiyordum. Şimdi burada olmasam ne yapacaktım biliyor musun? Kavuran güneşin altında pamuk toplayacaktım. Oysa şu anda hamamda keyif çatıyorum. Sen ne yapacaktın?"

Julia buna cevap vermedi. "Söyle bana," dedi. "Bütün bu kadınlar Sultan'a mı ait? Onun karıları mı?"

Sirhan bir kahkaha attı. "Tabii ki değiller. Onun iki kadını var. Biri Manisa'da, diğeriye burada. Adı Hürrem ve Sultan şimdi onunla birlikte. Yalnız o da yaşıyor. Yani şansımız var."

"Anlamıyorum, biraz daha yavaş konuş."

Sirhan yaklaştı ve Julia'nın çekingen tavrına karşın elini onun omzuna attı. "Birinin sana göz kulak olması gerek. Hiçbir şey bilmiyorsun, değil mi gâvur?" dedi.

Julia, "Eve gitmek istiyorum," diye mırıldandı.

"Kocan var mı?"

"Evet."

"İyi bir âşık mı bari?"

Julia kelimeyi bilmiyordu, ama ne demek olduğunu anlamıştı. "Yaşlı," dedi.

"O zaman niye ağlıyorsun gâvur? Belki de kismetse Sultan'a karı olursun."

"Ben zaten birinin karışiyım."

Sirhan yine güldü. "Oh gâvur, ne cahilsin..."

Julia bir arkadaş bulduğunu hissediyordu. Titriyordu, korkuyordu bu yabancı ortamda. Tek istediği güvenebileceği biriydi, bu duyguyla başını Sirhan'ın omzuna

yasladı. Sirhan ona sarıldı. Julia yumuşacık, sıcacık bir bedeni duydu ruhunda, bedeninde. Bu tıpkı annesi gibiydi. Eski, unutulmuş bir kucaklanma... Sirhan'a iyice yaslanıp içini çekti. Tek düşünebildiği Santa Maria'daki günah çıkartmalarıydı. Ama şimdi Venedik de, Tanrı da çok uzaklarda gibiydi.

Kızlarağası kafesin arkasında durmuş hamama bakıyordu.

'Keşke beni paramparça etselerdi,' diye düşündü. 'Dağlayıp, bin parçaya ayırsalardı da bunlar başıma gelmeseydi... Cesaretim olsa bu işkenceyi kendi ellerimle bitirirdim. Bir erkeğe bundan daha beter bir işkence yapılabilir mi? Onun bir kadınla bütünleşmesini ebediyen engelleyen, ama arzularını yaşatan bir işkence...'

Büyük kubbenin pencerelerinden dökülen gün ışığı incecik oklara benziyordu. Hararetin buğulu havası sarımsı bir beyazlıktaydı ve bu buharın içinde kıpır kıpır bir yığın çıplak kadın vardı. Mermer kurnalarda yıkanan, yerlere uzanmış, sulara oynaşan bir yığın kadın... Kimi kımıldamadan duruyor, kimi yanındakinin saçını tarıyor, kimi başından aşağı sular döküyordu. Bazıları gülüyor, bazıları susuyordu. Ama tümü de çıplaktı.

Julia'nın süt beyazlığındaki vücudunu gördü. Ve onun hemen yanbaşındakini de. Birbirlerine sarılmışlardı. Yumruklarını sıktı. Ölse daha iyiydi. Demek bunları da görecekti. Harem hamamında bir Venedikli...

Süleyman kandilin solgun ışığında yataktaki çocuğa baktı. Çok zayıf ve solgundu. Yumuşak bir hareketle elini uzatıp onun sırtına dokundu. Belkemiğinde cüssesine göre çok büyük bir çıkıntı vardı. Gözleri incecik ve eğri büğrü bacaklara takıldı.

Hürrem de Süleyman'ı seyrediyordu. Daha önceki çocuklarıyla böylesine ilgilenmemiştir Sultan, ama bu saat bebeği hemen her gün gelip kontrol ediyordu.

"İştahı nasıl?"

"Dadısı çok az yediğini söylüyor. Fazla yaşayacağını sanmıyorlar."

Süleyman hiçbir şey söylemedi ve tekrar küçük Cihangir'e döndü. "Ondan sevgini esirgeme," dedi.

Hürrem yutkundu. "Emredersiniz Sultanım," diye mırıldandı. Bu küçük yaratık için aslında hiçbir şey yapmak istemiyordu. Onu doğururken az kaldı ölüyordu. O korkunç acıyı asla unutamayacaktı.

Süleyman doğruldu ve cebinden birkaç, altın çıkardı. Yanlarındaki süt anneye uzattı bunları. "Oğluma iyi bak," dedikten sonra Hürrem'i de alıp dışarı çıktı.

Yalnız kaldıklarında Hürrem, Süleyman'ın sarığını çıkardı ve başını göğüslerinin arasına doğru çekti. Sanki yiyecekmiş gibi bu göğüsleri ısırmaya başladı Sultan, kadının gömleğinin düğmelerini koparırcasına açtı. Hürrem kendini ona bırakmıştı, yatağa devrildiler. Sevişmeleri bittikten sonra bir süre sarmaş dolaş yattılar. Süleyman'ın başı hâlâ kadının göğüslerine gömülüydü.

"Bir aslan gibi sevişiyorsunuz Sultanım."

"Senin yalanların olmasa ne yapardım?"

"Bir sorun mu var?"

"Divan'ın işleri..."

"Konuşmak ister misiniz Efendim?"

Hep böyle oluyordu. Önce Sultan'ın bedenini, sonra da beynini rahatlatıyordu. Bunu yapmak başından beri Hürrem'in çok hoşuna gidiyordu. Siyasal konularda yoğunlaşıp fikirler ileri sürmek çok eğlenceli gelmişti ona. Harem dedikodularına hiç benzemeyen bir durumdu bu. Üstelik Süleyman onun ileri sürdüğü peyleri çok akıllıca buluyordu, işin tuhafı Hürrem giderek kendisinin Sultan'dan daha zeki ve ileri görüşlü olduğunu dü-

şünmeye başlamıştı. Süleyman'ın ondan akıl alması aslında sadece bir eğlence değildi, bu aynı zamanda Hürrem'e yepyeni bir silah daha kazandırıyordu, gücü... Hürrem artık İbrahim'den bile daha etkiliydi Osmanlı yönetiminde.

"Şimdi bahar. Her bahar aynı şey. Ağalar yeni bir sefer için zorluyorlar beni, hep yaptıkları gibi. Bu kez kuzeye, Viyana'ya gitmek için..."

"Bu konuda İbrahim ne diyor?"

"O herkesten daha hevesli."

"O zafere doymaz. Yani İslam'ın zaferine tabii..."

"Evet benim Küçük Roksalan'ım. Tabii öyledir." Süleyman gülümsedi.

"Ama yine de bilmem ki bu akıllıca bir şey mi?"

"Ne düşünüyorsun, söyle bana."

"Viyana çok uzak. Belki de bir orduyu götürmek için çok fazla uzak. Bu ordu Osmanlı ordusu olsa bile... İşin zorluklarını ve neye mal olacağını da daima düşünmek gerek. Değer mi, değmez mi?"

"Ferdinand iyi bir ödül olmaz mı sence? Hatta İmparator'un kendisini bile ele geçirebiliriz."

"Şarlken gelmez. Dünyanın en güçlü ordusunun karşısına çıkıp da niye her şeyini tehlikeye atsin? Bunu yapmamak için mutlaka bir bahane bulacaktır. Viyana'da onunla karşılaşmayacaksınız Sultanım. Bundan eminim. Kış gelip de döndüğünde Ferdinand tekrar gelip kenti geri alacaktır. Bundan da eminim... Çamurların arasında boşa yapılmış bir uzun, zorlu yürüyüş olacaktır bu seferin getireceği..."

"Azgın yeniçerileri bir yaz daha burada tutamam."

"İran'ın, doğu sınırlarında saldırganlaştığını ve bir müftümüzü öldürdüğünü söylemişsiniz Sultanım.. Askerleri doğuya yollayın Efendim."

"İran! Onlar bir aslanın üzerine konan sineklerden başka bir şey değildirler. Onları tükürüğümle boğarım ben."

"Büyük bir zafer olmayabilir, ama sineklerin kovulmasına da daima gerek vardır Sultanım."

Süleyman yüksek sesle güldü. "Keşke bir gün seni İbrahim'le karşılıklı tartışırsam..."

Hürrem onun başını ellerinin arasına aldı ve şakağında hafif hafif atan nabzını hissetti. 'Tek sahip olduğum şey bu,' diye düşündü. 'Bu nabız atmazsa ben de yok olurum. Şu Mustafa'dan kurtulmanın mutlaka bir yolunu bulmalıyım.'

"Gitmeyin Sultanım," dedi.

"Gitme mi?"

"Bırakın bu sorumluluğu İbrahim yüklensin. Avusturya'nın çamurunda Ferdinand'ın peşinde o koşsun."

"Olamaz. Eğer ordum sefere giderse onların başında ben olmalıyım. Usûl budur. Yeniçeri bunu bekler."

"Usûlmüş! Usûl Sultan'ın yaptığıdır."

"Bunu yapamam."

"Savaşmayı bu kadar çok mu seviyorsunuz Sultanım?"

"Sevmediğimi biliyorsun."

"O halde?"

"Bu benim görevim Hürrem."

"Demek görev, Sultanlar Sultanı'nı bir köle yapıyor."

Süleyman başını çekti. Aniden öfkelenmişti. "Yeter!" diye bağırdı.

Hürrem dudaklarını ısırdı. İçinden kendine küfretti. Onu kızdırmamalıydı, bunu neden yapmıştı? Ona zorla bir şeyi kabul ettiremezdi, bunun yolu sertlik değil, yumuşaklıktı. "Efendim," dedi yumuşacık bir ses tonuyla. "Kızdırmak istememiştim."

"Osmanlı Sultanı'nın yeri daima ordularının başı olmuştur."

"Böyle söylememin tek nedeni size duyduğum aşktır. Yaz ayları yanımda Sultanım, Efendim olmayınca bir türlü geçip gitmiyor. Ve bir gün onun dönemeyebileceği-

ni bilmek beni kahrediyor. Bana kızmayın Sultanım Efendim..."

Süleyman elini kadının belinden tekrar göğüslerine doğru kaydırды. "Bu kadar siyaset yeter," diye mırıldandı. "Bunları sonra düşüneceğim. Şimdi seni istiyorum."

Hürrem'in bacaklarının sıcaklığını kalçalarında hissetti. 'Gerçekten şanslıyım,' diye düşündü. 'Bir kadında bu kadar çok şeyi bir arada bulabilmek her kula kısmet olmaz.'

Nereyi fethedeceğini yarın düşünüp karar verecekti. Ama bu gece çok daha güzel bir yeri fethedecekti.

Evet, gerçekten de kendini bir aslan gibi hissediyordu... O bir aslandı.

Eski Saray

HAREM'in kızları avlunun yanındaki yatakhanelerindeydiler. Yatakları gün boyu dolaplarda tutuluyor, gece olunca yere seriliyordu. Bir arada yatıyordu kızlar. Sadece "İkbal"lerin ayrı odaları vardı.

Julia karanlıkta yatağına uzanmıştı. O gün olanlar, gördükleri, yaşadıkları kafasını karıştırmıştı iyice. Ne kadar çok aşığılanıyordu. Buna katlanmak çok zordu. Eğer yatakhane yüksek olsa hiç durmaz kendini atardı aşağıya.

Aslında sorun bir erkek için köleleştirilmesi değildi, öyle ya da böyle bu kendi ülkesinde de yapılıyordu. En azından biraz özel olsaydı bu tavır. Başka erkeklerin önünde soyunmak onu çıldırtıyordu.

Dizlerini çenesine kadar çekti. Harem'in böyle bir yer olduğunu asla düşünmemişti. Karabasandan beterdi burası.

Öylece yattı kımıldamadan. Öfkesinden ağlayamıyordu bile. Ve ona yardımcı olacak hiç kimse yoktu.

36

Pera

VENEDİK

elçisinin ve diğer Venedikliler'in yaşadığı yer Halic'e tepeden bakıyordu. Karşı kıyıda Topkapı Sarayı vardı. Buraya Komünita Magnifika deniliyordu.

Ludovici'nin de küçük bir konağı vardı burada. Mermer terasında oturmuş Sarayburnu'nu ve onuft önünden geçip giden kendi gemilerini keyifle seyrediyordu. Bu gemiler esirler, baharat, yiyecek ve kumaşla doluydu. Ludovici Venedik'ten ayrdıp istanbul'a yerleştiğinden beri ticaret yaparak iyi para kazanıyordu.

Bir piç olduğundan Venedik sarayları ona kapalıydı. Yaşıtları siyah soylu giysilere büründüğünde o da buraya gelmişti. Ülkesindekilere bir düşmanlık duymuyordu, bu durumu değiştiremezdi kimse. Ama işte şimdi bütün olumsuzlukları paraya döndürmeyi başarmıştı. Venedikli bir tüccar olarak kendi memleketlileriyle de, buranın yerlileriyle de çok iyi ilişkileri vardı Ludovici'nin. Yeni hayatından hoşnuttu.

Babası ona çok yardımcı olmuştu. Senatör Gambetto gayrimeşru oğlunun Venedik'ten ayrılma kararını olumlu ve yerinde bulmuştu. Onun parasal desteği ve Ludovici'nin ataklığı her şeyi yoluna koyuvermişti.

Aslında başlangıçta işler çok da kolay olmamıştı. Baharat ticareti uzun zamandan beri birkaç Venedikli ve Cenovalı ailenin elindeydi. Ludovici de tahıl işini takmıştı kafasına.

Ama Osmanlılar'da tahıl satışı sıkı bir kontrol altındaydı. Ludovici araştırınca dıştan çok katı görünen bu yasakların da delinebileceğini öğrenmişti. Tabii hayal gücü ve çabanın doğru kullanılması koşuluyla... Birkaç Rum teknesi kiralayıp Karadeniz'deki limanlardan aldığı

tahlılı yüklemiş ve bunları Osmanlı limanlarında durmadan doğrudan Girit ve Korfu'ya taşımıştı. Osmanlı limanlarında kime nasıl davranacağını, ne armağan edeceğini, ne kadar bahşış vereceğini bilmek de tabii ayrı bir hünerdi.

Magnifika'daki diğer Venedikliler hâlâ ona karşı içten içe tepeden bakabilme özlemindeydiler. Ama Ludovici buna aldırımıyordu. Onların himayesinde olmasına gerek yoktu, ticaretini kendi başına yapabiliyordu ve bunun için de iyi bir evlilik yapmak zorunda değildi. Hatta küçük bir harem bile kurmuştu genç Venedikli.

Terasında oturup Kıbrıs şarabını yudumlarken kendini mutlu hissediyordu. Parası vardı, güzel bir konağı da...

Tek eksiği iyi bir arkadaşı.

O böyle düşünürken Mısır'da hadım edilmiş genç zenci kölelerden biri yanına geldi. Adı Sümbül'dü. Nendense bu hadımların tümüne çiçek adı veriliyordu. Yüzünde tek bir kıl bile yoktu kölenin, sesi tuhaf titreşimler yapıyordu.

"Sizi görmek isteyen biri var efendim."

"Kimmiş?"

"Eski bir arkadaşınız olduğunu söylüyor." Sümbül'ün yüzünde buna inanmayan bir ifade vardı.

"Adı neymiş?"

Sümbül, bilmiyorum diye başını salladı. Ludovici de bu arkadaşına şaşmıştı. Eski bir arkadaş, acaba Venedik'ten yeni mi gelmişti? Sabırsız bir merakla, "içeri al," dedi.

Böylesini hiç mi hiç aklına getirmemişti. Adamın üzerinde siyah, kapüşonlu mantoya benzer bir giysi vardı. Yüzü görünmüyordu. Mantonun altından görünen ipek kaftanın etekleri ve yumuşak deri çizmeler bu adamın Venedikli olmadığına kesin kanıtıydı.

Ludovici, "Kimsiniz?" diye sordu.

Adam kapüşonunu açtı. Ludovici şaşkınlıkla baktı bu yüze. Faslı mı, yoksa Habeş mi olduğunu tam olarak söylemek olanaksızdı adamın. Yüzü son derecede şekilsizdi, burnu ve sağ gözü paramparça olmuştu meçhul ziyaretçinin. Sümbül gibi o da çok şişmandı. Kafası cascavlak traş edilmişti. Bu adam bir hadımdı.

'Eski bir arkadaş?'

"Selam Ludovici," dedi hadım.

"Sizi tanıyor muyum?" Ludovici şaşkındı ve merak içindeydi. 'Adam buraya nasıl ve neden gelmişti? Adını nereden biliyordu?'

"Kimsiniz?" diye tekrarladı.

"Ben Sultan Süleyman'ın Kızlarağası'yım."

Kızlarağası! Sultan'ın haremindeki en etkili, en önemli adam! Ludovici'nin şaşkınlığı giderek artıyordu.

"Beni tanımadın mı?"

Ludovici ona uzun uzun baktı. Kim olduğunu anladığı an, kendini gerisingeri divana attı. Konuşamıyordu. Sanki boğazına bir şey tıkanmıştı.

Neden sonra yavaşça, "Abbas," diye mırıldandı.

Çamlıca

SÜLEYMAN, Arap atının üzerindeydi ve tepesinde dönen şahine bakıyordu. Bir an için onun özgürlüğüne gıpta etti. Sonra onun ne kadar yükseklerde uçarsa uçsun mutlaka geri dönmesi gerektiğini hatırladı. Her gece bir kafese kapatılıyordu bu hayvan da... Ama şimdi özgürdü, tıpkı kendisi gibi. Süleyman'ın kendini böyle hissettiği iki yer vardı: Biri av, diğeri de Hürrem'in yanı.

İbrahim aygırının üzerinde arkadan geliyordu. Peşinde oldukları yaban tavşanını ürkütmemek için çok yavaş hareket ediyordu. Süleyman kanatlarını kocaman açmış şahine tekrar baktı.

Şahinin altınımsı gözü avını görmüştü. Şimşek gibi alçaldı ve tıpkı bir celladın kılıcı kadar ani bir hareketle tavşana doğru daldı, tozu dumana katan birkaç kanat çırpışından sonra onun işini bitirdi. Tavşanın beyaz kürkü kana boyanıvermişti.

Köleler hemen ileri atıldılar.

Dişi şahinlerin bu işte çok daha başarılı olmaları ne tuhaftı. İnsan dünyasından çok farklıydı hayvanlarının.

İbrahim gülümseyerek geliyordu. Şahin onun kollarındaki yerine dönmüştü. Arkasındaki hizmetkârlar avladıkları hayvanları taşıyorlardı. En az on iki tavşan...

"Güzel bir av oldu."

"Evet, artık güneş alçalıyor, dönelim."

İbrahim hemen atını döndürdü. "Birlikte ne çok avlandık bugüne kadar, değil mi Efendim?"

"Çok İbrahim. Bu yaz daha da çok avlanacağız."

İbrahim bu sözler karşısında bir an sustu, sonra, "Umarım öyle olur Efendim," dedi. "Divan İspanya kralına karşı yeni bir sefer tavsiyesinde bulundu da..."

'İspanya kralı,' diye düşündü Süleyman ve güldü. Ferdinand'ın ağabeyi Şarlken'e nedense böyle demeyi tercih ediyordu İbrahim.

"İki yıl önce Viyana'ya kadar gittik. Ne Ferdinand, ne de Şadken görüldü ortalıkta. Tekrar kuzeye sefere gitmenin ne anlamı var?"

"O zaman çok kötü yağmurlara yakalanmıştık... Bir de... Eğer toplarımızı onların surlarının önüne götürebilirsek..."

"Viyana'yı alsak bile onu nasıl elimizde tutacağız? Bir işin getireceğini ve götüreceğini o iş yapmadan önce iyi hesaplamak gerekir."

İbrahim başını salladı. Bu sözler Süleyman'ın kendi sözleri olamazdı. Sanki bir başkasından duyup ezberlemişti bunları. Süleyman asla taktik düşünmezdi, sadece görevini yapardı, o kadar...

"Oralara gitmemiz gerek. Bu bizim islam'a karşı en büyük görevimizdir."

ilk kez gülümseyen Süleyman, "Ah, evet," dedi. "Senin ne kadar iyi bir Müslüman olduğunu bir an için unutmuşum İbrahim."

Süleyman'ın onunla sadece dalga geçtiğini bilmesine rağmen İbrahim bu sözlerle içten içe bozulmuştu. "Yeniçerileri bir yaz daha burada tutamayız Efendim," diye cevap verdi. "Savaşa gitmek için sabırsızlanıyorlar."

"Belki de bir başka tarafa gitmeliyiz."

"Şah Tahmasb?"

"Safeviler, Abbasiler üzerinde Şii etkisini artırmaya çalışıyorlar. Bazı müftülerimizin öldürüldüğü haberleri geldi. Tahmasb bu asileri himaye ediyor. Ona bir ders vermeliyiz."

"O küçük bir hedef. Onu elimizin tersiyle bile yere yıkabiliriz."

Süleyman ciddi bir yüzle İbrahim'e baktı ve "Zafer peşinde çok koşturuyorsun," dedi. "Unutma ki bazen görevimiz bize zarar veren küçük böcekleri ortadan kaldırmak da olabilir."

İbrahim hiç ses çıkarmadı, ama içindeki öfke gideerek büyüyordu. Anlıyordu, biri onu kendisine karşı doldurmuştu.

"Şarlken bir Roma imparatoru. Bizim dinimizin baş düşmanı. Şu anda Roma, Luther ve François ile uğraşıyor. Ona saldırmak için bundan daha iyi bir fırsat olamaz."

"Eğer gidip Viyana'yı alırsak ve Şarlken de orada yoksa, ne kazanmış olacağız? Biz oradan çekilir çekilmez gelip kenti geri alacaktır. Tahmasb çok daha uygun bir düşman."

İbrahim'in kolundaki şahin huzursuzdu. Kanatlarını çırpıp duruyordu. Kuşu okşadı sakinleştirmek için. Neler olup bittiğini anlıyordu İbrahim. Bu Hürrem'in mari-

fetiydi. Yine Süleyman'ın kulağına kendi fikirlerini fısıldamaya başlamıştı. Aralarında giderek bir duvar yükselmeye başlamıştı Sultan'la. Süleyman eski dostuna karşı alışılmamış bir tavır koyuyordu artık.

"Eğer Viyana'yı alırsak, Yeşil Elma'yı da kazanmış oluruz. Şarlken'i de bitiririz böylelikle."

Süleyman sustu. Çam kokularını içine çekti. Ağaçların iğnemsi yaprakları yeri bir halı gibi kaplamıştı ve bu yumuşak halının üzerinde yürüyen atların nal sesleri bile duyulmuyordu. Ağaçların arasından görünen Boğaz pembeye boyanmış gibiydi batan güneşin ışıkları altında.

"Her neyse İbrahim," dedi. "Bunun kararını sen ver. Çünkü ordunun başında gidecek olan sensin."

"Tabii ki sizin yanınızda, emriniz altında..."

"Hayır İbrahim. Serasker sen olacaksın. Bu defa ben gelmiyorum. Ordunun başında sen gideceksin. İstanbul'da yapılacak bir yığın iş var. Ben burada kalıyorum."

İbrahim'in ağzı bir karış açık kalmıştı. Süleyman buna aldırmadı bile. "Efendim..."

Süleyman'ın bakışları gölgelenmişti. 'Bunun hata olduğunu biliyor,' diye düşündü İbrahim. 'Benim onu onaylamamı istiyor, ama yine de bunun yanlış olduğunu biliyor.' "Bunu yapamazsınız efendim," dedi kendini tutamayıp.

"Ben Sultan değil miyim? Sultanların Sultan'ı her istediğini yapabilir."

"Sizin yeriniz ordularınızın başıdır Efendim."

"Benim yerim, olmak istediğim yerdir."

"Yeniçeriler bütün güçlerini sizden alırlar. Eğer siz onların başında olmazsanız..."

"Onlar benim emrimdedirler. Benim dediğime uyumak zorundalar."

^Hiçbir Sultan..."

"Bir Sultan ne derse o olur."

"Size olan güvenleri sarsılır."

Süleyman yaklaşıp İbrahim'in atının dizginini tuttu ve vezirine doğru eğildi. Şimdi sıcak nefesi onun yüzüne vuruyordu. "İbrahim," dedi. "Sen benim dostum ve Veziriazam'ımsın. Üzerimdeki bu ağır yükten beni kurtar. Yeteri kadar savaştım. Ordunun başına geç ve nereye istiyorsan oraya götür onları. Madem ki kana susadılar, içsinler o zaman. Ben artık bıktım."

"Bunu yapmamalısınız," diye tekrarladı İbrahim.

"Ben kararımı verdim." Süleyman eğrinin üzerinde dikildi. Elini İbrahim'in omzuna koydu. "Sana kimseye güvenmediğim kadar güveniyorum. Sen benim kardeşim gibisin. Bunu benim için yap."

Atını ileri doğru sürdü. 'Allahım,' diye mırıldandı İbrahim. 'Gerçekten de bunu istiyor, samimi.'

Pera

SESI bile garipleşmiş,' diye geçirdi içinden Ludovici. O tanıdığı delikanlıdan hiçbir iz kalmamıştı. Teninin rengi de değişmişti sanki. Daha solgun, grimsi ve hastalıklı duruyordu. Onda en belirgin özellik olan canlılık ve tutku yerini oburluğun getirdiği tembel bir şişmanlığa bırakmıştı. Yüzünün o düzgün ve hoş hatları korkunç bir yara iziyle yokolup gitmişti. Gözünün ferisi sönmüştü. Bu Abbas'tı ve asla Abbas değildi.

Abbas onun gözlerine bakmıyordu. Bakışlarını Halic'e çevirmişti. Boğuk bir sesle, "Seni dinlemeliydim Ludovici," dedi. "Sen beni uyarmıştın, hem de defalarca."

"Başına ne geldiğini asla bilemedim. Hiç kimse bilemedi."

"Babam ne yaptı? Ona ne oldu?"

Şimdi gözlerini kaçırma sırası Ludovici'deydi. "Gözden düştü. Gonzaga Konsey'de onun içip içip sarhoş olduğunu söyledi. Donanma Komutanlığı'ndan atıl-

di. Şimdi Napoli'de askedik yapıyor sanırım." Başını salladı üzüntüyle. "Abbas," dedi. "Bilmiyordum. Senin başına ne geldiğini, nerede olduğunu hiç kimse bilmiyordu. Kaçtığını sanmıştım."

"Senin yapabileceğin bir şey yoktu."

"Bunu Gonzaga yaptırdı, değil mi?"

Abbas o dehşet ve korku dolu anları hatırlayınca gözlerine keder oturuvermişti. Keder ve kasvet. "Her yerimi kazıyıp, beni mahvettiler Ludovici. Bir geminin pis ambarında. Öleceğimi düşünmüşlerdi, ama ben yaşamayı başardım. Gerçi bunu başaramayıp ölmeyi çok istedim. Ama... Tanrı bana hiç acımadı. İstanbul'a getirilip köle pazarında satıldım. Beni hizmetkâr olarak Harem'e aldılar. Eski kızlarağası beni sevdi ve bana destek oldu. Büyük sorumluluklar verdi, yükselmeme yardımcı oldu. Tabii ben diğerleri gibi cahil değildim. İyi bir eğitimden geçmiştim. Hem Türkçe, hem de Arapça konuşurum bilirsin. Bu zencilerin hiçbiri benim gibi değildi." Gözlerini kapadı. "İnsanın ruhu ölmek istese de, beden tuhaf bir şekilde yaşamak istiyor. Evet... Kızlarağası beni gerçekten de Harem konusunda çok iyi yetiştirdi. O ölünce Valide Sultan benim Kızlarağası olmamı istedi."

Sustu. Ludovici onun yanına gidip dokunmak istedi, ama bunu yapamadı. Eski arkadaşı içini bulandırıyor-du. Buna engel olamıyordu. Bir süre sonra Abbas yeniden konuşmaya başladı. "Benden geriye bir hayalet kaldı Ludovici. Yürüyen, konuşan ve nefes alan bir hayalet. Ama artık Abbas yok. Senin hatırladığın Abbas artık yok."

Ludovici onu rahatlatacak bir şeyler söylemek istiyordu ve ne yazık ki bunu becerebilecek güçte değildi. Kelimeler boğazına takılıp kalıyordu. Öksürdü. "Neden daha önce gelmedin?"

Abbas güldü, ama bu gülüş mutluluktan değildi. "Bunun nedenini ikimiz de biliyoruz," dedi.

"Peki o halde bugün neden?..."

"Çünkü yardımına ihtiyacım var."

"Söyle. Elimden geleni yaparım."

Abbas başını salladı. "Bir yabancıya karşı böylesine cömert olmamalısın."

"Sen bir yabancı değilsin."

"Tabii ki bir yabancıyım. Bana yapılanlar ve başıma gelenlerden sonra nasıl hâlâ senin tanıdığın Abbas olarak kalmış olabilirim?"

Ludovici öne doğru eğildi. "Abbas," dedi. "Sen benim en iyi arkadaşımдын. Bunu asla unutamam."

Abbas elini yaklaşık dört yıl önceden kalma yara izine doğru götürdü ve bir süre düşündü. "Biliyor musun Ludovici bütün olanlara rağmen hâlâ kadın istiyorsun. Bu bitmiyor, işkence gibi bir şey."

Ludovici onun koluna dokundu. Bunu becerebilmişti işte. Eski arkadaşları onlar, Abbas bir ucube değildi sonunda.

"Abbas ne istiyorsan söyle lütfen."

Abbas şöyle bir silkelendi, sanki kendine gelmeye çalışıyordu. "Julia Gonzaga'yı hatırlıyor musun?" diye sordu.

"Tabii hatırlıyorum."

"O burada."

"Burada mı?" Bu imkânsızdı. Eğer Komünita Magnifika'ya gelse mutlaka haberi olurdu. "Nerede?"

"Harem'de."

"Ne?"

"Korsanların eline düşmüş. Onu gördüm Ludovici. Onu kendi gözlerimle gördüm. Hâlâ eskisi gibi güzel. Ve onu hâlâ aynı şiddette istiyorum..."

"Abbas lütfen..."

"... Ama bunu yapamam. Onu oradan çıkarmak istiyorum..."

"Bu olamaz."

"Biliyorum, biliyorum. Ama bir yol bulmalıyım. Ve bunu tek başıma yapamam."

Ludovici susuyordu. Sonunda, "Peki Abbas," dedi.

37

Hipodrom

sarayını çevreleyen duvarların tepesindeydi. Ellerini önündeki taşlara dayamış giderek kararan İstanbul'a bakıyordu. Aya Sofya'nın pembe duvarlarına, Saray'ın kubbelerine...

"Umarım Gülbahar iyidir," dedi.

Güzel, dikkatle adamı inceliyordu. Yorgun görünüyordu, sanki omuzları çökmüştü. Bir tuhaflık vardı İbrahim'de. Bir şey onu şiddetle sarsmış gibiydi. Ne olabilirdi bu?

"Bedenen çok iyi efendim, ama kalben değil. Beni buraya göndermesinin nedeni de bu. Sizin yardımınıza ihtiyacı var."

"Her zamanki gibi onun hizmetindeyim," dedi İbrahim.

Güzel durakladı. Gülbahar ona üzerinde konuşacaklarına ait tek bir satır bile olmamasını söylediğinden, sözlerini ezberlemişti. Bunları tekrar aklından geçirdi ve alçak sesle, "Bazı fısıltılar var efendim," dedi.

"Fısıltı her yerde var."

"Hürrem hakkında."

"Neymiş bunlar?"

"Sultanlar Sultanı'nı büyülediği hakkında..."

"Harem işleri beni hiç ilgilendirmiyor Güzel. Aslında Gülbahar'ı da ilgilendirmemeli. En azından şimdilik."

"Oğlu için endişeleniyor. O cadının Sultan'ı ona karşı doldurduğundan kuşkuluyor."

Akşamın karanlığına hafif bir rüzgâr da eşlik etmeye başlamıştı. İbrahim ürperdi. "Kanıtı var mı?"

"Hayır efendim."

İbrahim omuzlarını silkti. Kanıt yoktu demek. "O zaman hanımın benim ne yapmamı istiyor Güzel?"

"Size şunu söylememi istedi. Eğer siz de kendinizi tehdit ediliyor hissediyorsanız Mustafa derhal yardımınıza gelecek."

Gülbahar bu kadar ileri gidemezsin! O da değerlerinden farksızdı. Bunu zaten içten içe biliyordu, ama şimdi böyle açıkça karşılaşmak yine de etkilemişti İbrahim'i. Böyle bir konuşma insanın kendini celladın elinde bulması için yeterli bir nedendi. Gülbahar ona resmen isyan önerisinde bulunuyordu.

Onun da tehdit altında olduğunu nereden anlamıştı acaba? Hürrem Mustafa'ya karşı bir komplo hazırlıyorsa İbrahim'in buna karşı çıkacağını mutlaka biliyor olmalıydı.

Ama isyan karşı çıkma değildi, çok farklıydı.

"Bunları Mustafa mı söyledi?" diye sordu.

"Hayır, hanımım söyledi."

İbrahim kadının korkudan titrediğini hissedebiliyordu. Yaptığı işin tehlikesinin farkındaydı Güzel. Şu Hürrem gerçekten çok güzel ve etkileyici biri olmalıydı. Sultan'ı böylesine etkilediğine ve Veliaht Şehzade'nin anasını böyle telaşlandırdığına göre...

"Gülbahar'a de ki, ona yardım için elimden geleni yaparım. Ben de bazı konularda rahatsızım. Ama asla ve asla Sultan'ıma zarar verecek bir işe kalkışmam. Ölse de yapmam bunu."

"Sözlerinizi aynen ileteceğim efendim."

"Bir şey daha var. Sen şu Hürrem'i hiç gördün mü?"

"Pek çok kez."

"Bana onu tarif et."

Güzel, İbrahim'in yüzüne baktı. Ne duymak istediğini tahmin etmeye çalışıyordu. "Çok güzel, diye tarif

edilemez efendimiz, ama çok farklı ve etkileyici. Çoğu erkek ondan hoşlanır. "

"Saçları ne renk?"

"Yakıcı bir kızılılıkta."

"Ya yüzü?"

"ince kemikli, zarif. Dudakları ve burnu küçük. Gözleri dışında sıradan görünümlü."

"Gözleri?"

"İri yeşil gözleri var. Çok parlak... Yemyeşil ve çok parlak..."

İbrahim kafasında bu tarife uyan birini yaratmaya çalıştı ama bunu beceremiyordu. Hayatının en etkin kişisi olan Süleyman'ı elinden alıp onu böylesine etkileyen bu kadın bir türlü canlanmıyordu gözlerinin önünde. Buhar gibiydi Hürrem, İbrahim için. Duvardan eğilip ileriye doğru baktı. Divan'ın kulesini görebiliyordu buradan.

"Sağol Güzel, hepsi bu kadar. Gidebilirsin."

Güzel eğilip adamın eteğini öptü ve aceleyle uzaklaştı. O gittikten sonra İbrahim bir süre daha orada kalıp düşündü.

İmparatorluktaki en güçlü adamdı ve bu gücün kaynağı ne yazık ki Sultan'ın dostluğuna dayanıyordu. Eğer o dostluk ve sevgi olmazsa İbrahim her şeyini yitirebilirdi kolaylıkla. Aslında Divan'ı yöneten, ordulara hükmeden kendisiydi. Ama bu gücünü asla Sultan'a karşı kullanmayı düşünmemişti. O, Sultan'ın gölgesi olmaktan şikâyetçi değildi. Sultan ondan üzerindeki ağırlıkları kaldırmasını istemişti ve o da canı gönülden bunu yapmıştı. Aslında kendisinin Sultan olmaya çok daha yatkın olduğunu biliyordu.

Şimdi bu ağırlıkların altında o çabalıyordu. Tek başına, kaygılar içinde. Acaba Gülbahar'ın düşündüğü kadar tehlikede miydi? Hayır, Süleyman ona söz vermişti. O büyücü kılıklı Hürrem kulağına ne fısıldarsa fısıldasın

Süleyman verdiği sözden dönmezdi. İbrahim'e ihanet etmezdi. Ne olursa olsun bunu yapmazdı Süleyman.

38

Eski Saray

JULIA, korsanlar tarafından kaçırıldığında ilk hissettiği korku olmuştu. İşkence edilip öldürüleceğini düşünmüştü. Karanlık yüzlü, korkunç bakışlı o adamlardan çok korkmuştu gerçekten. Ama sonra bu korkusunun saçma olduğunu görmüştü. Korsanların ona eziyet etmeye hiç niyetleri yoktu. Bir anlamda Julia onlar için değerliydi, değerli bir maldı. Ve bu kez korkusu yerini yalnızlığa ve kedere bırakmıştı. Bu yabancı ve garip yeni ortama, yeni insanlara, yeni yiyeceklere, giyeceklere alışmaya çalışmıştı.

Harem kapıları arkasından kapanınca bir daha asla geri dönemeyeceğini anlamıştı. Venedik sonsuza kadar bitmişti artık. Yeni hayatına alışıp, uyum göstermeye çalışmalıydı. Başka çare yoktu. Neyse ki Sirhan'ın arkadaşlığı ona yalnızlığını biraz olsun unutturmuştu. Ve şimdi çok farklı bir şeyi yaşıyordu. Hiç akla gelmeyecek tuhaf bir şeyi: Keyfi...

Daha önce, hayatının ne kadar berbat olduğunu düşünmemişti. Çünkü onu kıyaslayacak başka türlü bir hayat biçimini bilmiyordu o günlerde. Oysa şimdi, her ne kadar dıştan bakıldığında sadece içinde yaşadığı kafesler değişmiş gibi görünse de burada çok dahajjzgür hissediyordu kendini. Hatta daha önce rüyasında bile göremeyeceği kadar. O yaşlı ve hastalıklı kocasından da, sıkıcı ve tekdüze evinden de, yalnızlığından da kurtulmuştu... Venedik'teki hayatı tamamen başkalarından kopuk bir hayattı Julia'nın. Ruhen ve bedenen çok yalnızdı orada.

Harem'deyse bunun tam tersiydi. Hamamlar vardı, masajlar vardı, çıplaklık vardı. Yavaş yavaş kendi bedeninin farkına varıyordu burada. Ve kendi varlığında karşılaştıkları onu çok şaşırtıyordu. Sirhan'ın onun bedenini ovmasına izin veriyordu artık. Bundan hoşlanıyordu, neredeyse her gün hamamda buluşuyorlardı ve Julia daha önce hiç yaşamadığı bedensel bir keyfi yaşıyordu.

Daha önce yaşamadığı... Belki de bir kez yaşamıştı bunu. Abbas'la...

Tıpkı o zaman olduğu gibi gizli bir sıkıntı, suçluluk duygusu duyuyordu. Tanrı onu cezalandıracaktı, bundan emindi. Ama yine de kendi kendine şöyle diyordu: Eğer Tanrı benim iyi bir dindar olmamı istiyor idiye, o zaman neden benim esir düşmemi engellemedi? Yoksa onu deniyor muydu? Eğer böyleyse ne yazık ki kaybetmişti Julia. Ama bunun neresi günahtı? Hâlâ bakireydi ve her gün dua ediyordu.

Masum olduğuna ikna etmeye çalışıyordu kendini. Ve günden güne içindeki suçluluk duygusu azalıyordu.

Sıcak mermere uzanmıştı. Sirhan hoş kokulu yağlarla onu ovuyordu. Hararet her zamanki gibi buhar içindeydi. Alnından akan ter damlaları göz kapaklarına iniyordu. Sirhan'ın elleri ustaca dolaşıyordu sırtında ve bu onu sakinleştiriyordu. Bu duygudan hiç kimse için vazgeçemeyeceğini düşündü. Ne kocası, ne babası ve hatta ne de Meryem Ana için.

Bir başkasının ona dokunması çok güzeldi. Bu büyük bir keyifti.

Hamamın kapısında sessizce bekleyen simsiyah tenli hadımlara baktı. Abbas'ı düşündü. "Neden asla bizimle konuşmuyorlar? Neden asla bize dokunmuyorlar?"

"Bazıları dokunabilir..." dedi Sirhan. Sesinde tuhaf bir tını vardı.

"Peki Sultan buna nasıl izin veriyor?"

"Çünkü onlar artık erkek değiller."

Julia Sirhan'ın onun sorusunu aptalca bulacağını biliyordu, ama kendini tutamadı ve "Neden değil?" dedi.

"Bilmiyor musun?" Julia'nın sorusuna gerçekten şaşmıştı. Ama alaycı değildi cevap verirken. "Onların oraları kazınmıştır." Julia'nın bu sözlerini anlamadığını farkettili. "Yani erkeklikle ilgili ne kadar organları varsa tümü de kesilip atılmıştır bu adamların. Bir kadınla sevişemezler."

Sirhan boynunu kuvvetle ovuyordu. Julia gözlerini kapadı. "Sen hiç seviştin mi?"

"Tabii."

"Nasıl bir şey sevişmek?"

Sirhan durdu. "Senin evli olduğunu sanıyordum."

"O çok yaşlı bir adamdı."

Sirhan tekrar başladı masaja. "Ben de sadece iki kez yaptım. Babam duysaydı mutlaka beni gebertirdi."

"Ne oluyor, yani nasıl?"

"Erkeğin bacaklarının arasında şeyi var. Uzunca ve sert bir şey. Onu senin içine sokuyor."

"Nereye?"

"Nereye olacak? Senin bacaklarının arasındaki yere."

"Acıyor mu?"

"Evet, o zaman acıyor. Ama aslında güzel olan sevişme sırasındaki yakınlaşma. Hanif çok kibardı. Beni çok güzel öperdi. Göğüslerimi de öperdi. En çok da bu hoşuma giderdi."

Julia gözlerini kapatıp Serena'nın, kocasının onun göğüslerini öpüşünü hayal etmeye çalıştı. Ama bu onun hiç hoşuna gitmedi. Hatta tiksindirdi bile. "Sultan da bunları mı yapacak?"

"Eğer şansın varsa..."

"Şansım varsa mı?"

"Sultan'ın seni seçmesini istemiyor musun?"

Sirhan belini ovuyordu şimdi. Julia hafifçe inledi.

"Eğer Sultan seni seçerse aklına bile gelmeyen şeylere sahip olursun. Hürrem'e bir bak. İşin aslı tam bir kraliçedir o."

Julia gözlerini açtı ve tekrar kapı önündeki hadımlara baktı. Tıpkı heykellere benziyorlardı. Bir zamanlar onların önünde çıplak durmaktan ne kadar utanıyordu, oysa şimdi hiç aldırımıyordu bu adamlara. Sanki yoktu onlar.

"Bir zamanlar bir delikanlı tanımıştım. Sence o da bana böyle şeyler mi yapmayı düşünmüştü?"

"Tabii ki. Haydi dön."

Julia sırt üstü yattı bu defa. Gözleri yarı aralıktı, bedenini tatlı bir rehavet sarmıştı.

Sirhan ona bakıyordu ve gözlerinde Julia'nın daha önce hiç görmediği bir ifade vardı. "Çok güzelsin Julia," diye fısıldadı. Birden eğilip onu öptü. Julia donup kalmıştı. Sirhan'ın upuzun, simsiyah ıslak saçları şimdi yüzünü kapatmıştı. Kızın elinin karnından aşağı doğru indiğini farketti ve bu el daha da aşağılara, bacaklarının arasına kaydı. Sirhan parmağını onun içine sokmuştu.

Julia, Sirhan'ı üzerinden iterek yerinden fırladı. Buharın arasında hızla uzaklaştı. Panik içindeydi, ne düşündüğünü ve ne hissettiğini bile anlayamayacak kadar şaşkıncı.

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN ve ibrahim bir elçinin armağanı olan Çin porseleni tabaklardan yemeklerini yiyorlardı. Yemek çeşitleri sanki Osmanlı İmparatorluğu'nun büyüklüğünü vurguluyordu. Bal Eflak'dandı, tereyağ Moldavya'dan, şerbetlerin buzu Uludağ'dan özel olarak getiriliyordu, yemek üstüne atıştırdıkları hurmalarsa Mısır'dan.

Kıbrıs şarabının sunulduğu kadehler firuzeden yapılmıştı.

Sessizce yiyorlardı yemeklerini. Yalnız kaldıklarında Süleyman eliyle İbrahim'in utunu göstererek, "Benim için çalmayacak mısın bu akşam?" dedi.

İbrahim derin bir nefes aldı. "Efendim," dedi. "Lütfen beni affedin, bu gece öylesine sıkıntılıyım ki..."

Süleyman hafifçe gülümseyerek ona baktı. "Neymiş bu sıkıntı İbrahim? Yoksa benim Viyana kapılarına dayanıp yeniçerilerin cebini doldurmam için hâlâ ısrar mı ediyorsun?"

İbrahim gülmüyordu. "Çok daha önemli efendim..." dedi.

Süleyman ona baktı, İbrahim artık çok ender olarak gülüyordu. Çok değişmişti. Ne olmuştu Veziriazam'ına?

"Divan'da bir sorun mu var?"

İbrahim başını salladı. "Hayır efendim... Aslında belki de size söylememem gerekiyor ama..."

Süleyman bütün gününü Hürrem'le geçirmişti ve keyfi yerindeydi, bir kakhaha attı. "Ne oldu atını mı becerdin?"

İbrahim ağır ağır, "Yeniçeriler ve halk arasında bazı söylentiler var," dedi.

"Söylentiler? Benim aklımı saçma sapan söylentilerle mi karıştırmak istiyorsun?"

"Söylentilere arada sırada kulak vermek bizim iyiliğimizdir efendim."

"Bizi söylentilerin yönlendirebileceğini hiç düşünmemiştim."

"Hepsini kasdetmiyorum. Ama bir söylenti yaygınlaşırsa ciddiye almak yararlı olabilir efendim."

"Yaygınlaşmak mı?"

"Evet, çok yaygın söylentiler var. Hemen her yerde aynı şeyler konuşuluyor. Sokaklarda da, Harem'de de..."

"Ne hakkındaymış bu söylentiler?"

"Hürrem hakkında efendim."

Süleyman şöyle bir doğruldu yerinde. İbrahim ilk

kez Hürrem'in adını ağzına alıyordu. Yüzü bir anda kararivermiş gibiydi.

"Hürrem Kadın," diye gürledi.

"Halk ondan böyle söz ediyor Efendim. Bunu belirtmek için öyle söyledim."

"Ne olmuş ona?"

"Ben sadece duyduklarımı anlatıyorum."

"Tamam söyle, neymiş?"

"Diyorlar ki..." İbrahim Süleyman'ın yüzünün beyazlaştığını gördü. "Onun bir büyücü olduğunu söylüyorlar. Sizi büyülediğini ve ..."

Süleyman ayağa fırladı, avazı çıktığı kadar bağıırıyordu: "Büyücü!... Büyücü ha!?"

İbrahim hiç kımıldamıyordu oturduğu yerde. Süleyman onun etrafında hızlı hızlı, ayaklarını yere vura vura yürüyordu.

"Söyledikleri bu Efendim."

"Bana bunu söylemeye cesaret edeni her kim olursa olsun derhal buraya getireceksin. Onu kendi ellerimle geberteceğim."

"Ben kendi kulaklarımla duymadım bunları. Casuslarım getirdi haberleri."

Süleyman eline geçen utu alıp duvara vurdu. Hırsından kudurmuş gibiydi. "Onların dillerini kestirip kendilerine yedireceğim."

"Efendimiz, eğer Divan'a katılıp, Harem dışında bir parça zaman geçirirseniz bu söylentiler hemen biter ve..."

"Beni yalnız bırak."

"Efendimiz?"

"Beni yalnız bırak, dedim sana."

İbrahim donup kalmıştı ve gerçekten korkmuştu. Böyle bir şey daha önce asla olmamıştı. Süleyman ilk kez onu odasından kovuyordu.

Belki de gerçekten o küçük Rus sıçanı Sultan'a bü-yü yapmıştı.

"Efendimiz izin verin biraz sizinle kalıp..."

Süleyman birden ibrahim'in yanına geldi ve kaftanının önünü tutup öyle bir çekti ki kumaş yırtılıverdi. Karpı ağzındaki zenci kıpırtısız bekliyordu. Süleyman bu kez ona döndü ve öfkeyle adamı sırtından tutup yere yıktı, deli gibi tekmeliyordu köleyi. Sonra mücevherlerle süslü hançerini belinden çıkarıp saplayıverdi adamın kalçasına. Hırıltılarla yere yıkılan köle korku içinde sürünerek kaçtı dışarı.

Süleyman odanın ortasında titriyordu, elindeki hançer kan içindeydi, ibrahim'e baktı. Gözleri şaşışmıştı ve sanki veziri ilk kez görüyordu.

"Defol!" diye bağırdı.

ibrahim hemen dışarı çıktı. Artık her şey açıktı. Hürrem bir felakete yol açmadan Süleyman'ı onun etkisinden kurtarmalıydı. Hem de bir an önce.

39

Eski Saray

NE TUHAF bir rastlantı, diye düşündü Abbas. Julia da ipek Odası'na verilmişti. Gerçekten çok becerikliydi el işlerinde ve Kâhya Kadın da ondan çok hoşnuttu.

içeri girdiğinde onu Şehzade Bayezid için dikilmiş beyaz saten kaftana sırma ipliklerle bir çiçek motifi işlerken buldu. Abbas'ı görünce korkup ayağa kalkmıştı hemen. Selamlamaya çalıştı, ama Abbas onu durdurdu.

"Otur," dedi.

Julia sessizce oturdu yerine.

"Bana bak," diye fısıldadı.

Julia yüzünü kaldırdı, bunu içinden gelmeden sadece emredildiği için yaptığını hissedebiliyordu kızın Abbas. Yüzündeki izin ne kadar korkunç ve çirkin olduğu-

nu o da biliyordu. Özellikle de aydınlıkta ve bu kadar yakinken. O pis bıçak gözünün tamamını alıp götürseydi keşke. Böyle paramparça bir göz çok daha ürkütücüydü. Julia'ya uzun uzun baktı, ama kızın yüzünde onu tanıdığına dair en küçük bir iz bile yoktu.

"Benim kim olduğumu biliyor musun?" diye sordu.

"Evet, siz Kızlarağası'sınız."

"Evet, doğru. Sen Harem'de olduğun sürece senin sorumluluğun benim üzerimde. Anlıyor musun?"

Julia başını salladı.

"Sana burada iyi davranıyorlar mı?"

"Evet, Kâhya Kadın çok iyi."

Abbas bunları duyduğu için sevinmişti. Gerçekten de yeni Kâhya Kadın daha iyi biriydi. Eskisini Hürrem Diyarbakır'a sürdürmüştü, üstelik de bir ayağını kestirttikten sonra.

"Görüyorum Türkçeni ilerletmişsin."

"Elimden geleni yapıyorum."

"Zeki bir kızsın. Zeki ve güzel..." Bunu daima söylemişti Abbas. Acaba şimdi, birdenbire İtalyanca konuşmaya başlasa Julia ne yapardı, onu tanırmıydı? "Sen bir gâvursun, yani Hıristiyan," dedi.

"Evet öyleyim."

"Bunun sana burada bir yararı olmaz. Eğer bir an önce dinini değiştirip iyi bir Müslüman olmaya çalışırsan çok daha kolay yükselebilirsin Harem'de. Zaten sana bir Kur'an verdiler, değil mi?"

"Ondan hiçbir şey anlamıyorum, Arapça."

"O halde Arapça öğrenmeye başlamalısın." Sesini alçaltıp yumuşak bir edayla, "Venedik'i artık unutmaksın," dedi. "O defter senin için kapandı. Bir daha asla oraya dönemezsin."

"Bunu biliyorum."

Kıza baktı, söyleyecek başka şeyler arıyordu. Julia onu tanı mıyordu, zaten tanısa ne olacaktı? Onun kendi-

sine acımasını istemiyordu Abbas. Buna katlanamazdı. Bütün bu olanlardan sonra nasılsa ona karşı bir sevgi duyamazdı Julia.

"Eğer bir şeye ihtiyacın olursa çekinme, beni ara."

Kız başını öne eğdi. Ne kadar güzeldi. 'Seni çıplak bile gördüm,' dedi içinden. Hamama bakan kafesin arkasından gözetlemişti onu. 'Senin için, erkek olduğum günlerdeki gibi yandı içim. Tıpkı bir heykel gibiydin, pürüzsüz, duru bir ten, mükemmel bir vücut ve melek gibi güzel bir yüz.'

Tam kalbinde bir ağrı hissetti Abbas, nefes alamıyordu. *'Ey yüce Allahım, acı bana... Böyle yaşayamam. Bitir bunu, yalvarıyorum sana.'*

"Efendim?"

Julia ona bakıyordu.

"Bir şey mi oldu?"

"Hayır, hayır, iyiyim, yok bir şey."

Söylenecek söz kalmamıştı, arkasını dönüp çıktı. Uzun koridorları geçip kendi küçük odasına doğru yürüdü. Oraya ulaştınca yatağına oturup başını öne eğdi ve ağladı.

Hafize Sultan odasının kafesli pencerelerinden Marmara'ya doğru bakıyordu. Öğleden sonra güneşi altında kıpırtısız uzanıp gidiyordu mavi sular, ilerde adaların grimsi silueti görünüyordu. Bahçenin çınarları yeşillenemeye başlamıştı. Bir süre daha orada durdu sonra geri döndü.

Karşısındaki üç erkek çocuk vardı. Kollarını göğüslerinde kavuşturmuş, ciddi yüzlerle etrafı süzüyor ve ona bakmamaya çalışıyorlardı. Yumuşak deriden ayakkabılarını mermere sürüp durmaları ne kadar sıkıldıklarının göstergesiydi.

"Söyleyin bakalım, iyi çalışıyor musunuz?"

Bayezid ve Mehmet, ağabeyleri Selim'e bakıp onun cevap vermesini beklediler, ama o aldırmadı ve yere bakmayı sürdürdü. Bunun üzerine Bayezid konuşmaya karar verdi, "Evet çalışıyoruz efendim."

Hafize dikkatle inceliyordu çocukları. Bayezid de, Mehmet de güzel çocuklardı. Tıpkı babaları gibiydiler, ince uzun, yakışıklı. Ama ya şu Selim'e ne demeliydi? Sekiz yaşındaydı, en büyükleriydi ve buna rağmen konuşmaya bde üşenecek kadar tembeldi. Aklı fikri yemekteydi onun. Zaten göbeğinden de belliydi bu. '*Çok şişman,* ' diye düşündü Hafize Sultan. '*Aşırı şişman.*'

"Kur'an'ı öğrendin mi Selim?"

"Lala bana bağılıyor," diye sızlandı çocuk.

"Neden bağılıyor, çok mu tembelsin?"

"Bilmiyorum."

Hafize önündeki sehpa da duran kendisi için özel olarak hazırlanmış lokum tabağını aldı ve çocuklara uzattı. "Haydi gelin de alın bakalım." Çocuklar hemen yaklaştılar. Mehmet ve Bayezid birer tane, Selim ise üç tane almıştı.

Bakalım bunların hangisi ilerde Sultan olacaktı? 'Hiçbiri,' dedi içinden. Bunların hiçbiri Mustafa'nın yerini alamazdı, Veliaht Şehzade oydu ve bunu hak ediyordu. Ama ya ona bir şey olursa?...

"Söyleyin bakalım Enderun'da neler öğreniyorsunuz?"

"Ben at sırtında cirit atabiliyorum," diye bağırdı Beyazid.

Hafize Sultan şaşkınlıkla, "Ama sen henüz altı yaşındasın," dedi.

"Okla hedefi de vurabiliyorum."

"Aferin, peki ya Kur'an?"

Beyazid gözlerini tekrar yere çevirmişti. O sırada Mehmet hemen ezberlediği dualardan birkaçını sıraladı.

Hafize Sultan ellerini çırpıp onu övdü. Mehmet saç dip-lerine kadar utancından kızarmıştı.

"Ya sen Selim? Sen neler öğrendin bakalım?"

Selim omuzlarını silktiler ve sustu.

"Gel bakalım Selim. Sen Mehmet'ten üç yaş büyü-
sün. Haydi bana birinci sureyi oku. Herhalde bunu yap-
abilirsin."

Selim birkaç kelime söyledikten sonra sustu.

"Evet?"

"Gerisini hatırlayamıyorum."

Hafize Sultan onun sırtını sıvazlayıp cesaretlendir-
meyi düşündü bir an, sonra bundan vazgeçti. *'Aptal oğ-
lan! halaların sana neden kızdığı belli. Senin yaşındayken
Mustafa neredeyse Kur'an'ın tamamını bilirdi.'*

"Yorulдум," dedi. "Haydi öpün elimi ve odanıza
gidin."

Dışarı çıkarlarken Selim'in lokum kasesinden birkaç
tane daha aldığını gördü. Neredeyse ona bağıracaktı,
ama kendini tuttu. Onu değiştiremezdi. Selim aptal bir
şişko çocuktu ve hep öyle kalacaktı.

Çocukları dadılar bahçeye indirmişlerdi. Hafize
Sultan onların çeşmenin yanında oynadıklarını gördü.
Selim cebine sakladığı lokumları kardeşlerine göster-
gösteriyordu. Onlar bağırıp istedikçe o daha fazla
gülüyordu.

Hafize pencerenin önünden uzaklaştı. Evet bu ço-
cuktan hiçbir şey çıkmazdı. Şişman, aptal ve zalimdi.

Neyse ki Mustafa vardı.

Saraylarda en değerli olan şey sandığı gibi para de-
ğildi. Para bir oyuncaktı. Altınla bile ölçülemeyecek ka-
dar değerli olan şey ise bilgiydi. Çünkü bilgi güç sahibi
olmak demektir ve güç de yaşamak...

Abbas'ın da Divan'ın son günü öğleden sonraları Defterdar Rüstern'i ziyaret etmesinin nedeni buydu. Oraya gidip adamla birlikte çay içip helva yiyordu ve İbrahim'in neler yaptığını en yetkili ağızdan duymaya, ya da anlamaya çalışıyordu.

"Harem'den ne haber Ağa?" diye sordu Rüstern.

"Hürrem Kadın herkese hayatı zindan etmekle meşgul."

"Ya Valide Sultan?"

"Hasta. İlaçların pek bir faydasını görmedi."

Rüstern başını salladı, yüzünden ne düşündüğü belli olmuyordu. 'Valide Sultan ölürse ben ne kadar yerimde kalabilirim,' diye düşünüyordu herhalde. Aslında Abbas da aynı soruyu soruyordu kendine.

"Gagalaman için sana biraz ekmek kırıntısı vereyim."

'Galamak... Ekmek kırıntısı... Ne kaba bir herifşu Küstern. Bana daima böyle davranıyor. Neden? Çünkü İbrahim'in adamı... Ama bunlar burada var olabilmek için yeterli ve geçerli olmalıdır. Bunu bilmiyor mu?'

Tabii ki Rüstern sadece İbrahim'in anlatmasını istediği kadarını aktarıyordu Abbas'a. Sonuçta onun da bir efendisi vardı, bu efendinin kim olduğunun Saray'da bir farkı yoktu. Başka türlü yaşayabilmek olanaksızdı bu düzende.

"Savaş haberlerini duydun mu?"

"Silahhane gece gündüz çalışıyormuş. Yine Ferdinand'ın üzerine mi gidiyoruz?"

"Öyle, ama bu defa durum çok farklı."

"Nasıl farklı?"

"Bu defa ordunun başında Veziriazam olacak."

Abbas bunun ne demek olduğunu anlamaya çalışıyordu. "Başka kim Serasker olabilir ki?"

"Aslında onun yerini kimse tutamaz. Özellikle de Sultan burada, Saray'da kalmaya karar verdiğinde..."

Abbas şaşkın sordu. "Bu gerçek mi?"

"Al sana bir kırıntı daha. Onu bu kararı almaya zorlayan Hürrem'miş. Yeniçeriler Viyana'da savaşırken o Sultan'ı burada eğlendirecekmış."

"Çıldırılmış olmalı."

"Ya da aklını kaybetmiş."

"Bir Sultan asla ordusunu bırakmamalı."

Rüstern şöyle bir gerindi. "Yakında bunu bütün Saray öğrenecek Ağa. Eğer bunu herkesten önce Hafize Sultan'a söylersen sanırım çok sevinir."

'Ve hemen o küçük cadıya karşı harekete geçer, ' diye düşündü Abbas. 'İnşallah da öyle yapar. Valide'ye bir şey olursa pek çoğumuzun ayağı kayar burada.

Senin efendin de bu listenin içinde... '

40

Eski Saray

BOĞAZ'ın ağzını gri bir sis kaplamıştı. Kafesin önündeki hanımeli mevsimsiz bir rüzgarla sallanıp duruyordu. Halic'in çırpındı suları yeşile dönmüştü. 'Neredeyse on yıldır bu hapishanedeyim,' diye düşündü Hürrem. Bulutların çok çok ötesinde upuzun yeşil otlar bir o yana bir bu yana sallanıyor olmalıydı. Ve göçerlerin deri çadırları da... Atların kişnemelerini kulağında duyar gibi oldu.

'On yıl... Ve hâlâ bir mahkûmum ben.

Süleyman'ın mahkûmu.'

Kabul salonunda, yanbaşındaki kafeste durmadan öten kanaryayı seyrederek oturuyordu. Bacağına dayadığı elinin parmakları sıkıntıyla kıpırdıyordu. Birden yerinden kalkıp kafesi terasa götürdü ve kapağını açtı.

Kuş duraksadı, korkmuştu. Hürrem'i galamaya çalıştı. Sonra kafesin zeminine indi ve tekrar tüneğine çıktı. Ne yapacağını bilemez bir durumdaydı kanarya.

"Kafeste öylesine çok kaldın ki," diye mırıldandı Hürrem. "Şimdi dışarda nasıl yaşayabileceğinden emin değilsin. Sen bir tek kafesin içini biliyorsun. Öyle değil mi?"

Kafesin kapağını tekrar örttü ve getirip eski yerine koydu. Tekrar divana attı kendini. Delirmek üzereydi.

Terasa doğru dalgın gözlerle baktı. Dağlar uzanıp gidiyordu.

Stepler, rüzgar, sallanan otlar... Artık bunlara ulaşamazdı. Çok çok*«zaklardaydılar.

'Allah kahretsin hepsini. Erkekleri de...'

Julia artık hamama da, onun âdetlerine de, tuhaflıklarına da alışmıştı. Bir yığın çıplak kadını görmekten rahatsız olmuyordu eskisi gibi. Bu kadınlar burada erkek dünyasının baskı ve kurallarından uzak yaşıyorlardı, işte hemen önünde iki kız birbirinin sırtını sabunluyordu, az ötede bir başka ikili birbirinin kıllarını kontrol ediyordu. Burada kimse kendini diğerinden saklamaya gerek duymuyordu. Bazı kızlar tek başına oturmuş tavandaki pencerelere bakıyordu.

Julia göbek taşının yanından geçip, gediklilerin kızlara kokulu yağlarla masaj yaptığı, kıllarını temizlediği küçük odacıklardan birine girdi. Sirhan oradaydı, yüzükoyun mermere yatmıştı. Uzun saçları yere yayılmıştı. Vücudu ter ve buhardan şıkır şıkır parlıyordu. Julia, gedikliyi başının bir işaretiyle dışarı yolladı.

Kokulu yağdan biraz alıp avucuna döktü ve Sirhan'ın omuzlarını ovalamaya başladı. Sirhan bu dokunuşun bir başkasına ait olduğunu hemen anladı ve başını çevirip baktı. Şaşırılmıştı.

"Julia?"

"Sana geçen günkü davranışından ötürü üzgün olduğumu söylemeye gelmiştim."

Sirhan onun yanına doğru yuvarlandı. "Teni benim-

kinden çok koyu,' diye düşündü Julia. Sanki bunu ilk kez farkediyordu. 'Kopkoyu, zeytin çekirdeği gibi ve göğüsleri kocaman bir anneninkine benziyor.'

"Seni seviyorum Julia." Sirhan ellerini Julia'nın bukleli saçlarının arasına sokmuştu. Başını kendine doğru çekti. Ağzı yarı aralıktı, dudakları ise ıslak. Tatlımsı bir tadı vardı dudaklarının, bir meyve gibi... Teni kaygan ve sıcaktı.

Julia biraz uzaklaştı. "Benden ne istiyorsun?"

Sirhan onun elini alıp karnına götürdü ve oradan da daha aşağılara, kasıklarına... Ve tam oraya bastırdı. Gözlerini kapamıştı. Soluk soluğa, "Ağzını buraya koy," diye mırıldandı.

'Ağzımı oraya koymak!' Julia neredeyse bunu bağırarak söyleyecekti şaşkınlığından. Bu ona mide bulandırıcı ve iğrenç gelmişti. Ama Sirhan onun başını sıkıca yakalamış oraya doğru çekiyordu. Şimdi gözleri açıktı ve yalvaran bakışlarla bakıyordu Julia'ya. 'Eğer bunu yapmazsam, benimle bir daha asla konuşmayacak. O benim tek arkadaşım. Ve ben ona şiddetle muhtacım, ona ve onun bana dokunuşuna.'

Kızın karnını öptü ve sonra da iki bacağıının birleştiği yerdeki tepeciği. Sirhan tuhaf bir inilti çıkardı. Bunun çok hoşuna gittiği belliydi. Vücudunun bütün kasları geriliyor, kıvrılıyordu. Julia'nın başını o tepeciğin altındaki dudaklara bastırdı.

'Bunu yapamam, ' diye düşündü Julia. Sanki kilisede günah çıkardığı papaz yanibaşında duruyordu ve onun yanında da babası... Babasının üzerinde kırmızı Konsey giysisi vardı. Papaz ise uzun tören cübbesine bürünmüştü ve sağ elinde bir İncil tutuyordu. Sirhan'ın başı mermer eşikten aşağı kaymıştı. Bacaklarını iyice açtı, kalçalarını inip kalktıkça ıslak zeminde şırıltı çıkarıyordu. Julia onun orasının, dudakların arasının ne kadar pembe olduğunu gördü.

"Sonsuza dek lanetleneneceksin," diyordu papaz. "Cehennemde yanacaksın. Zebaniler seni ağır ağır yanan bir ateşe atacaklar ve asla oradan kaçamayacaksın..."

"Sen aşağılık bir ucubesin," diyordu babası. "Kelimelerle anlatılamayacak kadar iğrençsin. Senin adın bundan böyle Venedik'te bir utanç sembolü olarak dolaşacak."

"Lütfen," diye inledi Sirhan. Küçük bir kedi yavrusu gibiydi. Nasıl da sıkıca bastırıyordu Julia'nın başını. "Lütfen..."

Bacaklarını daha da açmıştı, beli havadaydı, parmaklarını Julia'nın saçlarına dolamıştı. Julia gözlerini sıkıca kapadı, babasının ve rahibin hayalinden kurtulmak istiyordu.

Sirhan'ın bacaklarının arasındaki o dudakları öptü hafifçe, bir şey olacak diye bekliyordu. Ama ona bir şey olmuyordu, sadece Sirhan'ın inlemeleri artmıştı. Daha da bastırıyordu Julia'nın başını aşağıya doğru.

Julia tek hissettiğinin kayganlık ve yumuşaklık olduğunu düşündü. Sirhan o sırada sarsılarak küçük bir zevk çığlığı attı. Gerçekten bu kadar müthiş miydi? Bu kadar dayanılmaz ve bu kadar zevkli...

"Yala," diye mırıldandı Sirhan, "Haydi yala." Julia'yı kolları ve bacaklarıyla sıkıca sarmıştı.

'Bana kendini veriyor, bana kendini tamamen veriyor. Bu yalnızca şehvet değil, tam bir güven. Bana güveniyor, onu incitmeyeceğimi, tam tersine zevk vereceğimi biliyor.'

Yüzünü iyice eğdi ve Sirhan'ın bacaklarının arasında kayboldu. Başlangıçta çekingendi, ama giderek bunu üzerinden attı. Sirhan'ın vücudunu sıkıyor, okşuyor, öpüyordu. Uzun yıllar beslediği gizli açlık artık iyice açığa çıkmıştı. Her saniyenin tadını çıkarıyordu Julia, büyük bir arzu ve iştahla.

41

Topkapı Sarayı

MEVSIMSIZ

soğuk rüzgârlar geldikleri gibi çabucak da gittiler ve hava hemen ısındı. Şimdi yazdı, savaş zamanıydı.

Harem'in olduğu burundaki köşk bir mücevher gibiydi. Gümüş kaplı kubbesi mavi beyaz çiçek motifleriyle süslenmişti. Ahşap duvarlar ise sedefle bezeliydi. Renkli camdan yapılmış pencereler gökkuşağını çağırıyordu. Duvar kenarlarına upuzun rahat divanlar konulmuştu. Bir köşede kocaman bir bakırla kaplanmış ocak vardı.

Sıcak gecelerde Süleyman serinlemek için daima buraya gelirdi. Sedirlerin, çınarların arasından Marmara'dan esen rüzgâr bu köşkte hiç dinmezdi.

Hürrem de yanbaşıdaydı, bahçede onlar için çalan **4nüzisyenleri** dinliyorlardı.

Hürrem parmaklarını birleştirmiş duvarda gölge oyunları yapıyordu. "Bak Sultanım," dedi.

"Bir deve!"

Süleyman güldü. Hürrem'in yaptığı yeni şekle baktı.

"Ya bu ne?"

"O bir koyun."

"Hayır at."

"Hayır, koyun bu.."

"Sen hiç böyle uzun burunlu bir koyun gördün mü?"

"Bu bir Osmanlı koyunu," dedi Hürrem gülerek. "İbrahim adlı bir koyun."

"Benim tanıdığım İbrahim'in bir koyunla hiçbir ortak noktası yoktur. Haydi başka bir şey yap."

Hürrem dikkatle yeni yeni şekiller yaptı. Süleyman

keyifle seyrediyordu onu. Bazen küçük bir kız çocuğuna benziyordu.

"Bu ne?"

"Kedi?"

"Evet, bildiniz Sultanım, bu bir kedi. Kızlarağası'nın kedisi. Bacaklarının arasında hiçbir şey yok."

Süleyman onu azarladı, "Ne biçim söz o? Böyle şakalar yapmamalısın."

"Neden?"

"Çünkü İslam'a dokunur böyle sözler."

"Sultanım nasıl da ustasıdır kelimelerin."

Süleyman sadece başını sallamakla yetindi. Hürrem'e laf yetiştiremiyordu. Böyle şeyleri ne kadar rahat söylüyordu? Onda hiçbir ait olma duygusu yoktu galiba. Evet yoktu. Ama belki de Süleyman onu en çok bu yüzden seviyordu. Yoksa bir başkasının böyle konuşmasına asla izin vermezdi.

Bir de İbrahim'in böyle konuşmasına izin verebilirdi herhalde.

Süleyman bahçeye baktı dalgın gözlerle. Üzerlerine mum konmuş kaplumbağalar dolaşıyordu güllerin, karanfillerin arasında. Ve dolunay upuzun gölgeler oluşturmuştu. 'Burada huzur var,' diye düşündü. 'Burada ömür boyu kalabilirim.'

Ama Allah savaştan yanaydı. Bu sakin gecede bile Silahhane'deki çalışmaların sürdüğünü biliyordu. Yaz gelmişti ve bu yeni bir sefer demekti, İslam'ın bayrağının bir kez daha gâvurların topraklarında dalgalanmasının zamanıydı yaz.

Yine de gitmeyecekti onların başında Sultan. Kararlıydı. 'Bu defa kalacağım. Hürrem'in yanında kalacağım.'

Eski Saray

Sultan iyice yaşlanmıştı. Saçlarındaki beyazları tam olarak kına bile kapatamıyordu ve ne kadar rastık çekse, sürmelense olmuyordu. Artık eskisi gibi genç ve diri değildi. Otururken bile bacakları titriyordu.

Kabul odasının sedir ağacından yapılmış kubbemsi tavanı ve duvarları olağanüstü süslüydü. Her yer İznik çinileriyle, gümüşlerle, altınlarla kaplıydı. Bağdaş kurmuş oturuyordu divanında. Sırtını atlas yastıklara dayamıştı.

Abbas alnını ipek haliya koydu onu selamlamak için. "Harem'in Sultanı," dedi.

"Abbas." Hafize Sultan sanki koşarak gelmiş gibi soluk soluğaydı. Zorlanıyordu. "Ne oldu, beni neden görmek istedin?"

"İnşallah söyleyeceklerimin bir önemi yoktur Sultanım. Ama ben yine de geldim."

"Gel Abbas gel. Seni tanırım, bir önemi olmasa gelmezdin zaten. Anlat."

"Bana değişik kaynaklardan gelen bir söylenti bu..."

Valide Sultan dikkat kesilmişti birden. "Kiminle ilgili bu söylentiler?"

"Hürrem Kadın'la ilgili."

Kadının yüzünden hoşnut olmadığını belirten bir ifade geldi geçti. "O mu?"

"Sadece bir söylenti."

"Bazen söylentilere Divan'ın toplantılarından daha çok önem veriririm ben. Söyle Abbas. Neymiş bu söylentiler?"

"Yakında ordu Ferdinand'a karşı yürüyüşe geçiyor-muş."

Hafize yavaşça arkasına yaslandı ve gülümsedi. "Bunu bütün İstanbul biliyor. Hatta Ferdinand bile."

"Efendimizin onların başında olmayacağını öğrendim."

Ne?

"Bana onun Hürrem'in yanında kalmayı tercih ettiği söylendi Sultanım."

Kadının yüzü birden kıpkırmızı olmuştu. Abbas onun tıkanıp gideceğini sandı bir an.

"Sen... Sen bunların doğru olduğuna inanıyor mu-

"Ben size duyduklarımı aktardım efendim. Bu benim görevim."

Hafize başını salladı, hâlâ öfke içindeydi yaşlı yüzü. Eliyle oturduğu koltuğun kenarına vuruyordu sinirli sinirli. "Bu kadarı fazla," dedi.

"Umarım sizi çok rahatsız etmedim Sultanım."

"Hayır Abbas, sen bana karşı görevini başarıyla yerine getirdin. Büyük bir hizmet verdin. Çok büyük..." Kadın birden, Abbas'ı da, iki hizmetkârı da şaşkırtan bir şey yaptı. Hırsıyla arkasındaki yastığı tutup odanın öbür tarafına fırlattı.

"Allanın belası kahpe!" diye bağırdı. "Onu bir hadıma döndürecek..." Sonra kendini topladı ve Abbas'a döndü. "Sağol Abbas. Bu konuyla ilgileneceğim. Sağol."

42

SÜLEYMAN annesini görünce içi burkulmuştu. Her defasında onu biraz daha küçülmüş, biraz daha yaşlanmış buluyordu. Oysa onun daima genç ve güçlü kalacağını düşünürdü eskiden.

Ama ne kadar yaşlansa da Hafize Sultan'ın akli hâlâ yerindeydi, sivri dili de... "Oğullarını görüyor musun?" diye sordu oğluna.

"Evet. Cihangir bir parça hasta, ama diğerleri iyi. Dadıları öyle diyor."

Hafize sert bir sesle, "Şu Selim'den hoşlanmıyo-

rum," dedi. "Tuhaf bir çocuk. Ona güvenim yok. Sürekli yemek yiyor, bir kadın gibi oldu memeleri. Mehmet ve Bayezid'e ne kadar kötü davrandığını kendi gözlerimle gördüm. Biraz çekidüzen verilmesi gerek Selim'e."

"Dadılarının hiçbir şikâyeti yok ondan."

"Tabii ki öyle diyecekler. Anasının kabahati. Çocuklarıyla ilgilenmiyor. Mehmet ve Bayezid'in nasıl böyle düzgün çocuklar olduğuna şaşmak gerek aslında."

"Yine övgülere mi başlıyorsun anne?" diye iğneli bir sesle konuştu Süleyman.

Hafize Sultan buna aldırmadı bile. "Sen gülebilirsin oğlum," dedi. "Ama yat kalk Mustafa gibi bir şehzaden olduğu için dua et. Eğer Selim onun yerinde olsaydı doğrusu üzülr ve kaygılanır dim." Bir süre sustu sonra, "Gidiş yakında mı?" diye sordu.

"Ordu bir hafta içinde yola çıkıyor," diyen Sultan gözlerini annesinden kaçırdı.

'Demek doğru,' diye düşündü Hafize Sultan. *'Seni sersem... O kadın ne hale getirmiş seni.'* "Ferdinand'ın peşine mi düşülecek?"

"Ferdinand?" Süleyman gülümsedi. "Onun küçük bir Viyanalı olduğunu söylüyor İbrahim. Bizim hedefimiz Şarlken... Ama İbrahim'in onu bulabileceğini sanmıyorum. Almanya'daki şatolarında saklanacaktır mutlaka."

Hafize başını salladı. "Hazırlıklar tamamlandı mı?"

"İbrahim yanında otuz top götürmek istiyor, Viyana surlarını yıkmak için. inşallah o çamurlu yollarda başlarına bir şey gelmeden taşınabilirler."

Hafize dikkatle oğlunun yüzünü inceliyordu. 'Bana söylemeyecek! Utanıyor. Kendi görevine ihanet ettiğinin farkında. Osmanlı'ya da, Allah'a da karşı çıkıyor...'

Elini Süleyman'ın dizine koydu. "Sen Osmanlı Sultanlarının en büyüğü olacaksın," dedi. "Bunu daha sen doğduğunda söylemişti kâhinler."

"Elimden geleni yapıyorum." O da annesinin elini alıp tuttu ve tutar tutmaz da tuhaf bir duygu sardı içini. Ne kadar hafif bir eldi bu... Sanki kurumuş bir yaprak... Annesinin böylesine hasta olduğunu daha önce hiç fark etmemişti. Harem'e girip de onu görememeyi hayal bile edemiyordu.

Hafize Sultan iyice eğilmişti ona doğru. "Ama bütün bunlara rağmen bir yığın saçma sapan söz duyuyorum," diye mırıldandı.

"Ne gibi?"

"Senin ordunun başında olmayacağın gibi."

Süleyman annesinin elini bırakmak istedi birden, ama bunu yapamadı. Çünkü o kuru yaprağa benzeyen el umulmadık bir güçle sıkıyordu parmaklarını. Tıpkı bir mengene gibiydi. Süleyman uzaklara baktı. Annesine karşı öfkeli davranmak istemiyordu. Kendini kontrol etmeye çalışarak konuştu : "Bana ihtiyaçları yok. Serasker İbrahim olacak."

"Demek duyduklarım doğruymuş."

"Bu Harem dedikodularını böylesine ciddiye almalısın anne."

"Gözlerin seni daima ele vermiştir oğlum. Bana gerçeği ne zaman söylemeyi düşünüyordun? Onlar gittikten sonra mı? Bu gerçeği benden ne kadar saklayabilecektin?"

Süleyman bu kez elini kurtardı annesinden ve ayağa fırladı. "Kararları ben veririm," dedi.

"Bazı konularda ne kadar büyük olursa olsun bir sultan bile karar veremez. Sen her şeyden önce bir Müslüman'sın ve Allah'ın emirlerine karşı çıkamazsın."

"Bu savaşlardan yeterince payımı aldım ben."

"Senin görevin bu."

"Ben görevlerimi her şeyin üzerinde tuttum."

"Bugüne kadar..." Kadının bakışları iyice sertleşmişti. "Onun yüzünden değil mi? Sana bunları o yapıyor!"

Süleyman cevap vermedi. Arkasını dönüp dışarı bakmaya başladı. Önünde uzanıp giden kente bakıyordu, ahşap evlere, pazarın üzerindeki kubbelere, Halic'in mavi sularına...

Gördükleri bu kez çok hoşuna gitmemişti. Tersaneden ve silahhaneden yükselen çekiç sesleri onu rahatsız ediyordu. Bir yığın istek... Savaş için, güç için... Allah'a karşı görevleri, ailesine karşı görevleri, kullarına karşı görevleri... Peki kendi huzurunu nerede bulacaktı?

Hafize de gelip onun yanında durdu. "Kapalıçarşı' da onun sana büyü yaptırdığı söyleniyormuş."

"O lafı edeni bulursam dilini kestirip kendisine yedireceğim."

"Demek kentin yarısı dilsiz kalacak..."

Süleyman ellerini sıkıp yumruk yaptı iki yanında. "Hepsinin karnını doyuruyorum. Onları koruyorum. Onlara Rodos'u, Belgrad'ı ve Macaristan'ı verdim. Benden daha ne istiyorlar? Ben onlara karşı da, islam'a karşı da görevlerimi yerine getirdim."

"Divan'ı ibrahim'e bıraktın ve şimdi de askerini ona teslim ediyorsun. Gidip Hürrem'in dizinin dibinde otursun artık."

"Dünyada savaş ve kandan başka şeyler de vardır. Onlar da önemlidir. Evet ben gelmiş geçmiş en büyük Osmanlı Sultanı olacağım. Çünkü ben farklıyım. Bu insanlara yasalar yapacağım, onlara düzgün ve temiz kentler bırakacağım. Ben yok etmek değil, yaratmak istiyorum!

"Gücünü ibrahim'e, erkekliğini bir kadına bıraktın."

Süleyman hırsla dönüp annesine baktı, yüzü bembeyaz olmuştu.

"Senin kafana bu şeytani düşünceleri hep o kadın sokuyor, değil mi?" diye mırıldandı Hafize Sultan. Tekrar oğlunun elini tuttu, Süleyman bu kez karşı koymadı.

"Dinle," dedi yaşlı kadın. "Senin mutsuz olmanı asla istemem. Tabii ki kendinle ilgili kararları sen vereceksin. Ama unutma sen bir gazisin. Kendini Harem'e çok kaptırmamaksın. Harem'in görevi bize erkek çocuklar, varisler vermektir. Böylece güçleniriz, soyumuz yürür. Harem'in seni miskinleştirmesine izin vermemelisin."

"Bizi güçlü yapacak olan kanunlardır. Kanunlar, şeriat..."

"Oğlum, eğer sen olmazsan ben ne yaparım? Bütün hayatımı sana ve senin saltanatına adadım ben. Baban kadar sert, haşin biri değilsin ve bu sana çok yakışıyor. Seni güçlü yapıyor, ama aynı zamanda güçsüz de... Bunu Gülbahar'da da gördüm, İbrahim'de de ve şimdi de Hürrem'de de... Tek başına ayakta durmayı öğrenmelisin."

"Benim sığınabileceğim hiçbir yer olmayacak mı yani?"

"İslam'a sığın. Zaten senin görevin de bu."

"Hayır."

"Oğlum."

"Ben görevlerimi yaptım ve yapacağım. Benim şimdi görevim yazılı kanunlar yapıp hayatı düzgün ve güzel bir biçime kavuşturmak. Ordularımı Hıristiyanların üzerine yollayacağım, Allah'ın izniyle her zamanki gibi zaferle döneceklerdir. Ben de imparatorluğumu besleyip koruyacağım. Ama bir de Süleyman var, Süleyman var!"

"Oğlum, yetkilerini tekrar kendi eline al. Beni dinle, sonra onları ebediyen kaybedebilirsin."

"İbrahim asla bana karşı çıkmaz."

"Ya Hürrem?"

"O bir kadın."

Hafize oğlunun sözlerindeki acı gerçeği görmezden gelmeyi tercih etti. Aslında bu söz bir anlamda onu da yaralıyordu. Ama... "Evet, bir kadın. Ve sen o kadının seni madden ve manen ele geçirmesine izin verdin. Seçebileceğin yüzlerce kadın var. Neden sadece biri?"

"Çünkü onun yanında kendimi buluyorum, Sultan'ı değil. Her şeyin sahibi olanı değil, kendimi, Süleyman'ı buluyorum."

"Peki ya o? O da sadece kendi olmak istiyor mu? Senin yanında aradığı Hürrem mi, yoksa Valide Sultan mı?

"Allah'ın istediği olur," diye mırıldandı Süleyman. "Anne beni rahat bırak. Bırak da biraz huzur bulayım. Onu seviyorum. Karışma..."

Annesinin elini öptü ve dışarı çıktı Sultan. Hafize Sultan onun için üzülyordu. Zayıf biriydi Süleyman. Korkak değildi, bunu biliyordu. Zayıflığı bazı erkeklerin şaraba ve kadına düşkünlükleri gibi de değildi. O sıradan biri olmaya özeniyordu. Bu bir Sultan için asla mümkün olmayan bir durumdu ve ne yazık ki Süleyman bu arzusunun peşinde zayıflaşıyordu.

43

ESKİ SARAY'IN duvarlarının az ötesinde başlayan Be-desten, Fatih'ten beri buradaydı. Uzun taş yolların kenarına sıralanmış dükkânlarda tüccarlar altın, gümüş takılar; brokar, ipek, saten, kadife kumaşlar; pırıl pırıl halılar satıyorlardı. Pazarın dışında bir yığın seyyar satıcı vardı. Mısır kızartan adamlar ellerindeki hindi tüyleriyle durmadan ateşi yelliyor, bir yandan da sinek kovuyorlardı. Macuncular, helvacılar ve sakalar vardı. Sokaklar ses, renk ve kokularla doluydu. Süleyman kendi kentinin içinde kendini kaybetmenin şaşırtıcılığını yaşıyordu.

insanlar hâlâ babasının koyduğu kurallar içinde giyinip davranıyorlardı. Kalabalığın içinde onun gibi başı sarıklı olanlar Türkler'di. Rumlar'ın başlarındakilerin rengi maviydi ve siyah çizmeleri vardı. Yahudiler sarı sarık takmışlardı, Ermeniler de öyle. Ve bunların ayakla-

rındaki çizmeler ise kırmızıydı, Yahudiler'inkiler de açık mavi.

Durup çevresine bakındı. Bir baharatçı kendi dükkânının kapısına kulaklarından çivilenmişti ve boynunda terazisiyle, hile yaparak halkı aldattığını ilan eden bir yazı vardı. Biri gidip adamın ayaklarının dibine tükürdü, Süleyman da aynısını yaptı. Ona acımamıştı, bu normaldi, kanunları çiğnemmişti baharatçı ve cezasını çekecekti.

Kendini böyle yabancı bir varlık gibi hissetmesine aslında şaşmaması gerektiğini düşündü. Yulardır sarayda yaşıyordu ve şimdi bu sokakların gürültüsü, karmaşası ve kokusu sarayinkilere hiç mi hiç benzemiyordu. 'Bunlar benim insanlarım, kullarım. Onları sık sık Divan'da görüyorum, ama nasıl yaşadıklarını unutmuşum.'

Kargacık burgacık sokaklara akşam iniyordu. Be-destenin üzerinde incecik bir hilal belirmişti. Süleyman kendini buralarda güvenlik içinde hissediyordu. Onu kim tanıyabilirdi bu sıradan giysiler içinde? Geceleri yeniçeriler dolaşıyordu ve düzeni bozmak doğrudan Sultan'a yapılmış bir suç olarak kabul edildiğinden, hiç kimse kolay kolay böyle bir işe kalkışmıyordu.

Ona söylenen dedikoduları araştırıp, gerçek olup olmadıklarını anlamak için bundan daha iyi bir yol olamazdı.

Pazarın kemerlerinin altında dolaşıp durdu. Sonra bir baharatçının dükkânının önünde karar kıldı. Adam çuvallarını kapı önüne dizmişti. Susam, safran, keçi boy-nuzu, karabiber ve daha neler neler... Satıcı müşterilerinden biriyle heyecanlı bir konuşmaya dalmıştı. Birden "Hürrem" adının geçtiğini duydu Süleyman ve hemen gidip bir kına çuvalının arkasına yanaştı.

"... Diyorlar ki, Selim doğduğundan beri başka bir kadına elini bile sürmemiş." Satıcı karga burunlu biriydi, dişleri çürüktü ve seyrek bir sakalı vardı. Başındaki sarık maviydi. Bir Rum! Nasıl da hızlı hızlı sallıyordu elini kolunu adam. Konuşurken tükürükleri ortalığa saçılıyordu.

"Olamaz," diye ona cevap verdi müşteri. Süleyman onun bir Türk olduğunu görüyordu. "Dünyanın dört bir yanından getirilmiş üç yüz kadın olsun haremde ve o bunlara dönüp bakmasın. Hem de yedi yıldır... Buna inanmam, çünkü bunu hiçbir erkek yapamaz."

"Tabii eğer büyü yapılmadıysa..." Rum satıcı galiba alçak sesle konuşamıyordu. Neredeyse herkes duymuştu bu sözleri.

"Saçma."

"Hiç de değil. Onun bir ecinni olduğu bile söyleniyor. Bir kadın değilmiş Hürrem, Eflak ormanlarından gelme bir ecinniymiş."

"Gördün mü bak, yanıldığın kendi sözlerinden belli oldu. Bir defa Hürrem Eflaklı değü, o bir Rus. Ve eğer bu kadar kötü biriye nasıl oluyor da Süleyman bugüne kadar gördüğümüz en iyi Sultan oluyor? Şu zaferlerine bir bak, Belgrad, Rodos, Budapeşte! iki yaz bizzat Viyana kapılarına o gitmedi mi?"

Satıcı elini şöyle bir salladı havada. "Evet, doğru. Peki ama neden Viyana'yı alamadı? Diyorlar ki yaz ortasında o korkunç yağmurları o cadı yağdırmış ordunun üzerine. Bu yüzden toplar yerinden bile kımıldatılamamış." Öfkeyle yere tükürdü adam. Müşteri bile adamın bu halinden ürkmüştü, bir adım geri attı. Süleyman'ın aklına İbrahim'in bir sözü geldi: Bir Yahudi'yle laf yarıştırmak için on Türk gerekir, Bir Rum'la laf yarıştıramıyacak içinse on Yahudi.

"Hayır," diye inat ediyordu satıcı. "O Sultan'ın ağzını gözünü bağlamış. Onun izni olmadan artık helaya bile gidemiyormuş."

"Eğer Saray'da bir güçlü kişi arıyorsan bu Hürrem'den çok İbrahim'dir. At Meydanı'nda neler yapıyor askerleri görmüyor musun?"

"İbrahim büyük bir askerdir. Bizim güçlü bir vezire ihtiyacımız var." Adam tekrar yere tükürdü. "Özellikle

de Sultanımız bir harem kızının peşinde kendini kaybetmişken. Tabii bir sultan haremdeki kadınları elinin tersiyle itip sadece birinin peşinde koşarsa, o biri de onu dolap beygirine çevirir." Süleyman'a döndü. "Ne istiyorsun?"

'İstediğim hançerimi çekip senin o çirkin kafanı gövdenen bir defada ayırıp vermek, ' diye geçirdi içinden Süleyman. *'Sonra da Babîâli'nin kapısına asıp, ibreti alem için günlerce sallandırmak...'* Ama bunların yerine, "Bir şey istemiyorum, tarçın çuvalın tükürük içinde kaldı, onu gösterecektim," dedi.

Müşterinin kahkahalarını duymak Süleyman'ın çok hoşuna gitti. Arkasını dönüp yürüdü gülümseyerek.

Ama adamın söylediği ağır sözler, hakaretler bir türlü aklından çıkmıyordu, İbrahim ve annesi haklı çıkmıştı.

Büyülenmiş!

Hiç mi özel hayatı olamayacaktı? Kendi dünyasını yaşayabileceği bir saat, bir dakika, bir saniye olamayacak mıydı? Neden hep tahtın sahibi olduğunu kanıtlaması gerekiyordu?

Madem ki öyle... Harem'e dönmeliydi ve herkese hâlâ her şeyin sahibi olduğunu göstermeliydi. Bu da bir başka görevdi. O zaman belki annesinden, Divan'dan, kullarından ve harta Allah'tan biraz kurtulabilirdi.

Başka ne yapabilirdi?

44

BİR KIZ seçmenin usulü vardı. Tıpkı Harem'de yapılan her türlü iş için olduğu gibi. Büyük kapılar ardına kadar açılıp da Süleyman içeri girdiğinde Kızlarağası hemen koşturup onu karşıladı. Başında şeker külâhına benzeyen kavuğu vardı, tören kıyafeti içindeydi. Süslenmiş yüzlerce kız avlunun bir kenarında sıra olmuş bekliyor-

du. Hepsi de aşırı derecede gergindi, bu onların hayatındaki en önemli günlerden biriydi.

'Hangi erkek böyle bir görüntü karşısında böbürlenmez?' Süleyman bunu düşünüyordu. ***'Peki öyleyse ben niye bu kadar rahatsızım? Neden Harem benim için en rahatsız edici yerlerden biri?'***

Kapılar gürültüyle kapandı arkasından. Bunu yapmayalı acaba ne kadar zaman geçmişti? Belki Sultan bile olmadan önceydi, Gülbahar'dan bile önce. Yüzlerce gözün merak içinde ona baktığını biliyordu. Ama tabii hiçbirisi doğrudan bunu yapmaya cesaret edemezdi. Birkaç dakika sonra yapacağı seçim içlerinden birinin hayatında çok köklü ve önemli değişikliklere yol açacaktı. Hepsi de bunu biliyor, bunu umuyordu.

Kızlarağası alnını yere sürdü ve "Yüce Sultanımız," dedi.

"Doğrusu aferin Ağa, kızların hepsi de mükemmel."

Süleyman kızların önünde yürürken Kızlarağası da onun bir adım arkasından geliyordu. Kızlar heyecandan tirtir titriyordu. Sultan birinin önünde durunca Ağa hemen onun adını söylüyordu.

'Neden ben de diğer erkeklerin yaptığını yapmayayım? Madem oturup kana kana bu çeşmeden içmem gerekiyor... İbrahim'in hareminin de neredeyse benimki kadar olduğunu söylüyorlar ve asla da doymadığını.' Yürümeye devam etti, doğrusu kimi seçeceğini bilmiyordu. Hepsi de güzeldi ve ne yazık ki bütün bu güzeller ona anlamsız geliyordu. 'Mesela şu. Gerçekten de sanki porcelen bir bebek. Eğer sıkı tutulsa kırılacakmış gibi duruyor. Çok ince ve zarif.' Bu kadar mükemmellik Süleyman'a yetmişti.

"Adın ne?" diye sordu.

Kız bir şeyler mırıldandı, ama duyulmadı. Süleyman Kızlarağası'na döndü.

"Ne dedi?"

Ağa durakladı bir an, sonra, "Julia," dedi.

"Julia," diye tekrarladı Süleyman. Kıza dikkatle baktı. Gerçekten de mükemmeldi. Kaftanının kolundan yeşil ipek mendilini çıkardı ve kızın omzuna koydu. Bu kızı seçtiğinin işaretiydi. Mendil Hürrem'in onun için işlediklerinden biriydi. Süleyman doğru bir iş yaptığından emindi.

"Ben bahçede gezeceğim," dedi Ağa'ya. Ağa tuhaf bir şekilde bakıyordu seçtiği kıza. Bu hadımları tam olarak anlayamıyordu Süleyman.

Avludan çıkıp tavus kuşlarının ve mis kokulu yase-minlerin arasında dolaşmaya başladı.

Hürrem pencerenin önünden hırsıyla geri çekildi, elinde bir şamdan vardı. Onu duvara fırlattı. İznik çinilerinden birkaçı çıtırtılarla kırıldı. Muomi korkuyla geri çekildi.

Hürrem'in yüzü bembeyazdı. Bir süre hiç kımıldamadan odanın ortasında durdu. Öfkeyle solurken burun delikleri bir inip bir kalkıyor, çenesi titriyordu. Muomi, *'Süleyman onu böyle görse hiç de güzel bulmaz, '* diye düşündü.

"Onu durdurmalıyım."

"O bir Sultan," dedi Muomi. "Bunu nasıl yapabilirsiniz?"

Hürrem gidip gümüş tatlı tepsisini aldı ve onu da yere vurdu. "Kimmiş o küçük fahişe?"

"Adını bilmiyorum. Cezayir'den getirilmiş Harem'e. Bildiğim kadarıyla bir Venedik gemisinden alınmış."

"Buna nasıl engel olabilirim?"

Muomi Hürrem'in hizmetine girdiğinden bu yana ilk kez korkuyordu. "Hanımım..."

Hürrem kadının kulağındaki altın halkaya yapışıp hırsıyla aşağı çekti. Muomi bir çığlık attı ve acıyla yere çöktü.

"Onu nasıl durdurabilirim?"

"Çok acıyor hanımım..."

"Derhal gidip o... O malûm Haçlarından hazırla..."

"Lütfen..."

Hürrem kadının küpesini bıraktı, ellerini beline koymuştu ve hâlâ titriyordu öfkeyle. 'Kontrolümü kaybetmemeliyim, kaybetmemeliyim. Eğer kaybedersem gücümü de kaybederim.'

Muomi yalvarıyordu, "Hanımım eğer onu öldürürseniz, bir başkasını seçecek ve Ağa da bunu kimin yaptığını hemen anlayacak... Lütfen..."

"O halde?"

Muomi Hürrem'e baktı, gözlerinden sanki ateş ve nefret fışkırıyordu kadının. "Bir daha asla canımı yakmayın," dedi.

"... Bana ne yapmayacağımı değil, ne yapacağımı söyle Muomi, anladın mı?"

Muomi omzunu silkti, "Bir başka yol daha var."

"Ne? Çabuk söyle."

"Bu akşam onunla yemek yiyebilir misiniz?"

"Süleyman'la? Bu gece yanıma gelmez."

"Bunun yolunu bulun."

"Çok zor."

"Sizin için mi?"

"Peki ne yapacağım?"

"Bir karışım var... Bir erkeğin bütün arzularını bitirebilir. Onunla yatamaz."

Hürrem gerginlikten sanki patlayacaktı. "Git ne istiyorsan al ve yap," dedi.

"Bana gerekli olanlar ancak çarşıda bulunur."

"Tamam hemen bir köle çağır ve istediklerini aldır." Kendini divana attı Hürrem. "Muomi bir de bana hemen Kızlarağası'nı çağır. Söyle onunla derhal konuşmam gerekiyor. Sanırım o da zaten bunu bekliyordur."

Julia önce hamama götürülmüştü. Her zamanki gibi vücudunda tek bir kıl bile kalmamacasına gözden geçirilmiş, yasemin ve portakal çiçekleriyle kokulandırılmış suların içinde yatırılmıştı uzun uzun. Sonra gedikli onu gül yağıyla ovmuştu.

Kızlarağası içeri girdiğinde Julia'yı mermerin kenarında çırılçıplak otururken gördü. Gedikler fır fır etrafında dönüp onu geceye hazırlıyorlardı.

Julia hiçbir şey görmüyormuş gibi uzaklara bakıyordu. Ne ellerini kınalayanları, ne orasını burasını ovanları, ne kaşını gözünü boyayanları görüyordu o. Ne onlara yardımcı oluyor, ne de işlerini zorlaştırıyordu. Öylece ruhsuz bir şeküde oturuyordu.

'Acaba ne düşünüyor,' diye merak etti Abbas. 'Venedik'i, gondolları mı? Benimle geçirdiği anları mı?' Böyle olmasını istediğini fark etti birden. Onun kendisini ni düşünmesini istiyordu.

Arkadan Julia'nın akşam giyeceklerini tartışan Kâh-yâ Kadın'ın sesi geliyordu.

Kimbilir kaç gece Julia'yı böyle görebilmenin arzusuyla yanıp tutuşmuştu, böyle çırılçıplak... Ama ne kadar hayal etse de asla şimdiki oturuşunu düşünememişti. Julia tam Abbas'ın karşısındaydı ve asla dokunulmamış, dokunulamaz bir tavrı vardı. Onun gözünde hiç kimse-nin olmadığını anlıyordu. Julia ne onu, ne de diğerlerini görüyordu. 'Her zamanki gibi yalnız ve ulaşılmazsın,' diye mırıldandı Abbas.

Ama çok güzeldi. Bütün bu tuhaf ve basit süslemelere rağmen hâlâ çok güzel ve soylu... Vücudu ne kadar hoştu, ne kadar inceydi, ne kadar yumuşacık görünüyordu. Meme uçları pembe güllere benziyordu; karnı, kalçaları sanki mermerden oyulmuştu.

'Nasıl bunları hissedebiliyorum? Asla yapamayacağım bir şeyi nasıl arzulayabiliyorum? Allahım benden her şeyimi aldın, peki neden hâlâ bana işkence ediyorsun?'

Bundan daha canlı, daha arı bir arzu olamazdı belki de.

Bir kız Julia'nın üzerine incecik altın tozu serpmeye başlamıştı. Şimdi teni, üzerinde milyonlarca yıldız varmış gibi parlıyordu.

'Julia... Ah Julia!... '

Arkasını dönüp çıktı. Hürrem onu görmek istemiş-
ti. Bunun nedenini çok iyi anlayabiliyordu.

Hürrem divana oturmuş, elindeki mendili parçala-
yacakmış gibi sıkıp duruyordu. Gözleri ağlamaktan kıp-
kırmasıydı. Abbas bir an için ona acıdı.

Eğilip onu selamladıktan sonra, "Hanımım," dedi.
"Beni görmek istemişsiniz."

Hürrem burnunu çekip gözyaşlarını kuruladı. "Ben
şimdi ne yapacağım Abbas?"

"Hanımım?"

"Sultan'ın geceyi bir kızla geçireceğini duydum."

"Bu onun hakkıdır hanımım. Bunun için kendinizi
üzmeyin. Siz hâlâ İkinci Kadın'siniz. Bunu hiçbir şey de-
ğiştiremez."

Hürrem'in gözleri yine yaşlarla dolmuştu. "Adı ne?"

Abbas durdu, bundan sonrası tehlikeli olabüirdi.
"Julia," dedi kaygılı bir sesle. "Venedikli."

"Demek saraylardan çıkma biri."

"Söylediğiniz gibi."

Hürrem bayağı tedirgin olmuştu. "Bu gece Sultan'ı
görmem gerekiyor. Mutlaka. Benimle yemek yemesini
sağlayabilir misin?"

"Bunun olabileceğini sanmam hanımım. Sultan bir
kız seçtiğinde..."

"Sana fikrini sormadım!" Sesi çingirak gibi çıkmıştı.
Abbas sustu. Sessizce Hürrem'i incelemeye koyuldu.
Belki de o kadar ağlamamıştı.

"Hanımım?"

"Bu akşam Sultan'ı görmek istiyorum... Bu akşam... Hâlâ burada, annesini ziyaret ediyor, öyle değil mi?"

"Söylediğiniz gibi efendim."

"Ona gidip bunları söyle. Pişman olduğumu ve onunla barışmak istediğimi anlat."

"Yine de mümkün olmayabilir..."

"Abbas bundan önceki Kâhya Kadın'ın başına gelenleri unutmadın değil mi? Ama belki de sen o zamanlar Harem'de değildin."

Abbas'ın ağzı kurumuştur aniden. Bu Rus sıçanının dişleri hâlâ keskindir. "Çok üzgünüm, ama anlayamadım hanımım."

Hürrem ayağa kalkıp onun yanına geldi. Öylesine yakınındaydı ki Abbas onun kokusunu bile duyabiliyordu. "Bal gibi anladın Abbas," dedi. "Burada herkes o Kâhya Kadın'ın başına gelenleri bilir. O bile şimdi senin yaptığın gibi bana karşı çıkmamıştı."

"Size asla karşı çıkmam hanımım. Sadece..."

"Senin ne diyeceğin beni hiç ilgilendirmiyor Ağa. Sultan bu gece başka bir kadının koynuna girebilir, ama yarın nerede olacağını sanıyorsun? Yatağını bir kadınla paylaşan erkek onun sözünden de kolay kolay çıkmaz. Şimdi yarın ne olacağından emin değilsen, hareketlerine dikkat et ve Kâhya Kadın'ı aklından asla çıkartma. Haydi şimdi git de dediğimi yap."

"Başüstüne hanımım."

Abbas odadan çıktı, kendini bu kadının karşısında böylesine güçsüz hissetmekten hiç hoşlanmıyordu. Hayatına neden hâlâ bu kadar önem veriyordu? Şu yaşama içgüdüğü ona her zaman ihanet etmişti.

'Tamam,' diye mırıldandı. 'Senin oyuncağın olacağım, ama Julia'nın' kılına bile dokunursan...'

45

YEMEĞİ kendi ellerimle hazırladım," dedi Hürrem.

Sofra çeşit çeşit yiyeceklerle doluydu, dolmalar, kuzu şiş, pilav, revani... Süleyman Hürrem'in yanına oturmuştu. Tedirgin bir hali vardı. Sultan kendini ona ihanet etmiş gibi hissediyordu.

Hürrem kendi yemiyor, onu seyrediyordu.

"Sen aç değil misin?" diye sordu Süleyman.

Hürrem başını salladı.

"Çok güzel olmuş, başka bir baharat mı kullanıldı, değişik. Ama çok güzel."

"Muomi de bin çeşit yemek tarifi var."

Süleyman biraz daha yedi. Sık sık Hürrem'in yüzüne bakıyordu. Bütün gün ağladığı belli oluyordu. Ama doğrusu bunu belli etmemeye çalışıyordu. Gözleri kıpkırmızı ve dudakları şiş olmasa üzülmüş olduğunu kimse anlayamazdı.

"Gölge oyunu yapayım mı?" işte yine çocuklaşmıştı. **'Hep beni mutlu etmek istiyor.'**

"Hayır, şimdi yapma," dedi.

Hürrem sessizleşti sonra, "Ut çalayım mı?" diye sordu.

Süleyman başını salladı. Yemekler gerçekten de çok güzeldi, ama iştahı yoktu. Tabakasını eliyle itti.

"Ne olur biraz daha yiyin Sultanım."

"Ben de aç değilim."

"Yoksa sizi kırdım mı Efendim?"

"Hayır, hayır."

"Zaman zaman kendimi kaybettiğim oluyor. Sultanıma karşı tutkumdan kim olduğumu unutuveriyorum. Eğer kızgınsanız Efendim, bu mutlaka benim yüzümdendir, bundan eminim."

Hürrem gerçekten de berbat görünüyordu. Süleyman aslında elini uzatıp ona dokunmak, onu rahatlatmak istiyordu. Ama kendi acısının da en az onunki kadar olduğunu belli etmemeliydi. Hürrem onun islam'a ve Osmanlı'ya karşı görevleri olduğunu anlayıp kabul etmeliydi. Hürrem'in görevi de buydu. Görev çok zor bir şeydi. Hürrem de artık bunu öğreniyordu.

"Sen benim bir tanemsin Küçük Roksalan'ım. Ama unutma ki ben bir Sultanım."

"Evet Sultanım."

Süleyman ayağa kalktı. Hürrem birden beklenmedik bir şekilde yere eğilip onun ayaklarını öptü.

Süleyman çok şaşırmıştı. Onu aşağılamayı asla aklından geçirmemişti bugüne kadar.

"Hürrem," diye mırıldandı. "Bizim görevlerimiz var. Ben asla diğer erkekler gibi olamam."

'Gitmeliyim,' dedi içinden. 'Bir an önce gitmeliyim, yoksa direncim yok olup gidecek. Zavallı Hürrem. Anlamıyor. Evet doğrudur söylenenler. O büyülenmişti, ama Hürrem bir büyücü değildi. Süleyman'ı büyüleyen 43nün masumiyeti ve kendisine karşı bağlılığıydı.'

O çıktıktan sonra odaya Muomi girdi ve eğilip yarı-sı yenmiş yemeklere baktı.

"O kadar az yedi ki," dedi Hürrem. "Sence yeterli olacak mı?"

"Evet", diye mırıldandı Muomi. "Yeter."

Abbas onu zorlukla tanıyabildi.

Julia'ya pembe ipek bir gömlek ve mavi bir şalvar giydirmişlerdi. Onların da üstünde incilerle süslü bir kaptan vardı. Başındaki taç elmaslar, yakutlar ve opallerle doluydu. Gözleri kopkoyu sürmelerle iyice kararmıştı. Yüzünü incecik bir yaşmakla kapatmışlardı. El ve ayak

bileklerinde bir yığın bilezik, halhal şingır diyor du. Boy-nunda da bir inci kolye ve uzun altın zincirler görünüyordu.

Ayağa kalkarken gedikliler ona yardım etti. Öylesine ağırdı üzerindeki. Kadınlar daha sonra ona tek bir parmağı bile görünmeyecek bir şekilde brokar bir ferace giydirdüler. Hazırdı.

'Benim güzel Juliam. '

Kızı alıp sarayın uzun koridorlarından geçirerek onları bekleyen arabaya götürdü.

Karşılıklı oturduklarında Abbas, Julia'nın karşısındaki bu şişman, çirkin hadımla bir zamanlar Venedik'in kanallarında gezdiğini asla aklına getiremeyeceğini biliyordu.

"Korkuyor musun?" diye sordu kıza.

"Evet."

"Korkmamalısın. Sultan nazik biridir. Sana bir kötülük yapmaz."

Biraz sonra Julia çok alçak bir sesle, "Ne yapmam gerekiyor?" diye sordu. Sesi titriyordu. Bir korku fırtınasının eşiğindeydi Julia. Abbas bunu anlamıştı.

"Daha önce bir erkekle yattın mı?"

"Hayır, asla."

"Asla?" Aman Tanrım, dedi içinden. Ama artık Tanrının varlığından kuşkulanıyordu. Eğer varsa da işkenceciydi, onların acı çekmesinden zevk alıyordu. Yoksa kader nasıl olur da bir bakireyle ona âşık bir hadımı yan yana getirirdi. Hiçbir işe yaramayan bir âşkı bu.

Ne söyleyebilirdi, ona nasıl yardımcı olabilirdi?

"Sadece sana ne derse onu yap. Sana ne yapacağını gösterecektir," dedi.

"Neden beni seçti?"

"Çünkü sen dünyadaki en güzel kızsın."

Bu sözler birden ağzından dökülürmüşü. Ama hemen sustu. Yoksa kendini eleverecekti. **'Seni efendimin**

yatağına götürmeliyim,' diye düşündü. 'Varsın Tanrı eğlenmesine devam etsin.' Bu konuda yapabileceği bir şey yoktu Abbas'ın. *'Ben zaten harcandım hayatın içinde. Bari senin kaderin iyi olsun. Şansın varsa bundan sonrası çok farklı ve iyi olabilir.'*

Topkapı Sarayı

ABBAS yatak odasına girdiğinde Süleyman onları bekliyordu. Kenarı incecik kürklü beyaz uzun bir ipek gömlek vardı üzerinde. Yatağa uzanmıştı. Başındaki sarı-ğın tepesinde elmas ve yakutlarla süslü bir hotoz vardı. Odadaki bakır tütsülerden ortalığa baygın bir koku yayılıyordu.

Abbas başını üç kez halıya koydu. "Yüce Sultanım."

Süleyman ona baktı ve yapması gerekenleri hatırladı. "Kızlarağası mendilimi kaybettim. Kimde olduğunu biliyor musun?"

"Evet efendim. Onu size getirdim."

Abbas yerden kalktı. Süleyman hâlâ ona bakıyordu. Bu Abbas'ta bir tuhaflık vardı. Son zamanlarda hasta gibi duruyordu. Bu gece de yüzü ter içindeydi. Aslında hava o kadar sıcak değildi. Ağa'nın gözlerinde çok donuk bir ifade vardı. Bu Süleyman'ın savaş meydanındaki adamlarda sıkça gördüğü bir ifadeydi. Ama Abbas için çok garipti.

Hadım kapıya doğru gitti ve içeri küçük bir gölgeyi aldı. Kızın feracesini kaldırıp kulağına bir şeyler fısıldadı. Sonra onu ileri itti. Kapı ağzında normalde kalması gerekenden daha fazla bir süre durdu.

"Git," dedi Süleyman.

Kapı yavaşça kapandı ve Abbas gitti.

Kız titriyordu. O sabah Sultan'ın omzuna koyduğu yeşil mendili çıkardı, dizlerinin üzerine çöktü ve yatağa

doğru emeklemeye başladı. Yorganı kaldırıp öptü, alnına götürdükten sonra yatağa kaydı.

Süleyman kımıldamadan duruyordu. Bütün kalbiyle şu anda Hürrem'le olmayı istiyordu.

Uyandığında çıplaktı. Yatağın bir kenarında kıvrılmış duran kıza_suçlayarak baktı. Titrek kandü ışığı onun çıplak bedeninin girinti ve çıkıntılarında dolaşıyordu. Sanki gözlerinde bir arzu var gibi görünüyordu bu loşlukta. Oysa yoktu böyle bir arzu.

ipek gömleğini giyip, pencereye doğru gitti ve bir kanadını açtı.

Koskocaman bir ay, Üsküdar'dan yukarı doğru yükseliyordu. Boğaz sanki onun kızıl ışıklarıyla tutuşmuştu. Birbiri ardına siyah bulutlar geçiyordu önünden. 'Dolunay,' dedi kendi kendine. Belki de bu uğursuzluğun nedeni dolunaydı.

'Belki de bana gerçekten büyü yaptı.'

Şu Venedikli kız gerçekten de çok güzeldi. Vücudu ipek gibiydi, gözleri insanı cennete götürüyordu sanki. Ve Süleyman'ın içinde yine de ona karşı bir arzu ateşi tutuşmamıştı. Ona karşı hiçbir şey duymuyordu. Tıpkı, tıpkı... Abbas!

Bir şey, biri onu hadımlaştırmıştı. Osmanoğlu'nun Sultan'ı, emrindeki Kızlarağası gibi iktidarsız olmuştu.

Korku ve öfke Süleyman'ın içinde çelişkili bir fırtına yaratmıştı. Kendi kendini aşağılıyordu, yanakları yanıyordu utançtan. Kız yataktan endişe dolu gözlerle ona bakıyordu. Hiçbir şey söylememişti odaya girdiğinden beri ve onun da çok korktuğu belliydi. 'Allah belasını versin,' dedi içinden Süleyman.

Ama acaba Harem'e dönünce de bu kadar sessiz olacak mıydı?

Bu kız Hürrem'e benzemiyordu. Onu heyecanlandıracak şeyler yapamamıştı, kulağına güzel sözler mırıldanmamıştı. Onu tahrik edememişti. Öylece yatmıştı yatakta. Harem'de bol bol bulunan güzelliğini sunmuştu o kadar. Evet onu arzulamamasının nedeni belki de bu ruhsuzluktu. Bu işte büyü filan yoktu. Belki de Hürrem'in dışında hiçbir kadınla yatamayacaktı artık. Çünkü onu istiyordu sadece.

Ama bunu Harem'dekilerin anlaması olanaksızdı. Sokaklarda, pazarlarda yeniden dedikodular başlayacaktı. Avaz avaz herkes bunu konuşacaktı. Ona nasıl büyü yapddığı... Hatta artık gerçek bir Sultan olmadığını da...

Dönüp kıza baktı tekrar. Dizlerini göğsüne doğru çekmiş onu gözlüyordu. Sadece göz kapakları kımlıdıyordu.

Süleyman kapıya gidip açtı ve "Abbas!" diye bağırdı.

Kapının dışındaki nöbetçiler hemen hareketlenmişti. "Abbas nerede?"

Biri hemen fırlayıp Kızlarağası'nı çağırmaya gitti.

Süleyman kapıyı çarptı, yatağa gitti. Kızın giysilerini aldı ve üstüne attı. "Giyin!"

Birkaç dakika sonra Abbas geldi, elinde bir kandil vardı. Gözleri kocaman kocaman açdımıştı. "Efendimiz?"

Süleyman kızı gösterdi. "Çabuk onu dışarı çıkar."

"Sizi memnun edemedi mi efendim?"

"Onu derhal dışarı çıkar." Julia'yı kolundan tuttu. Kız gömleğini ve şalvarını giyebilmişti ancak. Süleyman onu kapıya doğru savurdu. Kız halının üzerine düştü, hıçkırıyordu.

Kapının yanındaki nöbetçilerden birinin belinden hançerini alan Süleyman bunu Abbas'ın gırtlığına dayadı birden, incecik bir kan sızıyordu Abbas'ın boynundan aşağı doğru.

Abbas korkuyla yutkundu. Titreyen ellerindeki kandil az kaldı yere düşüyordu.

"Bu gece hiç kimseyle konuşmayacak bu kız. Ve eğer yarın sabah sağ olduğunu duyarsam, kellenin kapıya asılacağından emin olabilirsin. Anladın mı?"

"Evet efendimiz."

Defolun şimdi.

Abbas Topkapı Sarayı'nın mermer koridorlarında koşturuyordu. Elinde bir kâğıt vardı. Onu haberciye bir an önce vermeliydi. Mektup bir an önce Halic'in karşı yakasına, Ludovici'ye ulaşmalıydı.

Julia Ortakapı'da bir hücreye hapsedilmişti. Geceyarısı olmuştu, demek Ludovici haberi aldığı anda hazırlanabilmek için aşağı yukarı beş saati kalmış olacaktı.

'Julia,' diye mırıldandı koştururken. 'Julia... Ne yaptın?'

46

SAFAK ZAMANI...

SAFAK ZAMANI...

Abbas Julia'yı sarayın Boğaz'a bakan surlarındaki kapıdan çıkardı ve kıyıya doğru götürdü. Bir an önündeki mavi denize ve göğe baktı. Tepelerinde martılar dolaşıyordu. Kayalıklarda kümelenmiş olanlar da, yukarıdakiler de sessizdi. Kanat çırpışları bile sanki daha bir dikkatliydi bu sabah. Hiç ses çıkarmıyorlardı. Esküer onların Boğaz'ın sularına atılmış cariyelerin ruhunu taşıdıklarını söylerlerdi.

Bir yığın cariyeye atılmıştı bu sulara...

Sultanlar tahta çıktıklarında kardeşlerinin gebe karılarından böyle kurtulurlardı. Harem'de ak hadımlarla

ilişkiye giren kızlar böyle cezalandırılırlardı. Boğaz'ın dibinin bir yığın beyaz ve ince kemikle kaplı olduğu anlatılır dururdu.

'Ve şimdi de sen Julia. '

Abbas ona baktığında allak bullak olduğunu hissetti. Bütün gece ağladığı için gözlerindeki sürme yanaklarından aşağı simsiyah izler yaparak akmıştı. Ve lüle lüle saçları karmakarışıkta güzel yüzünün çevresinde. Üzerinde hâlâ pembe gömleği ve mavi şalvarı vardı. Bostancılar orasını burasını çekiştiriyorlardı.

"Ne oluyor?" diye mırıldandı.

Abbas cellatların onları izlediğini biliyordu. Onlara fırsat veremezdi. "Artık Eski Saray'a dönmeyeceksin," dedi. Onu kolundan tuttu ve kıyıda bekleyen kayığa doğru çekiştirdi.

"Nereye gidiyoruz?"

"Sadece sana söylenenleri yap."

"Ne olur söyle, ne oluyor?"

"Silenzio," diye fısıldadı Abbas. Kendi dilinde söylenen bu kelime Julia'nın susmasına yetmişti.

Kıyıya gelince Abbas dönüp kızın küçük kayığa binmesine yardım etti. Kayığın içinde, yerde, kocaman bir çuval duruyordu. Abbas, kızı ayakları çuvalın içine gelecek şekilde oturttu. Sonra, kuşağının kenarındaki ipi aldı ve Julia'nın ellerini arkadan bağladı.

"Ne yapıyorsun?"

Abbas cevap vermedi. Kayığın bir kenarında da büyük taşlar vardı, onları birer birer çuvalın içine koydu, çuvalın iki kenarından tutup Julia'nın kafasına kadar çekti ve ağzını bağladı.

"Unutma seni çok seviyorum," diye italyanca fısıldadıktan sonra onu yere itti. Kayıktan çıktı ve kendisini bekleyen iki Bostancı'nın yanına, öbür kayığa gitti.

Boğaz'ın üzerinde serin bir rüzgâr dolaşıyordu. Hem Avrupa, hem de Asya yakasındaki minarelerden

müezzinler müminleri ibadete çağırıyordu. Yükselen güneşin ışıkları altında Divan'ın kulesi parlamaya başlamıştı.

'Ölüme yakışmayacak kadar güzel bir sabah,' diye düşündü Abbas.

Harem'in bulunduğu burnu ve sarayın denize bakan surlarını geçtiler. Kayık Boğaz'ın ortalarına doğru ilerliyordu. Abbas ayakta suya bakıyordu. Pus içinde kaybolmadan önce bir an bir Rum balıkçı teknesi görür gibi oldu.

Bostancılara küreklere asılmalarını söyledi, adamlar denileni sessizce yaptılar. Abbas arkalarındaki ipe bağlı küçük kayığa baktı. Şekilsiz çuval hâlâ kıpırdanıyordu umutsuzca. Durgun suda bir süre daha ilerlemeye devam ettiler.

"İpleri çekin!" diye bağırdı Abbas. Normalden daha yüksek çıkmıştı sesi nedense.

Adamlar küçük kayığa bağlı ipleri çekmeye başladılar, az sonra kayık yan döndü ve su almaya başladı. Sonunda da devrildi.

Çuval tok bir sesle sulara düşmüştü. Bir süre için karcıklar görüldü suyun yüzünde.

Abbas tekrar etrafa baktı, Rum balıkçıyı arıyordu gözleri, ama göremedi adamı. Bostancılara ipleri kesmelerini söyledi. Ve onlar bunu yaptıktan sonra tekrar kıyıya doğru kürek çekerlerken hiç kımıldamadan oturdu kayığın ortasında.

Julia suya düşünce yutkundu. Çuvalın dibindeki taşlar onu aşağıya çekiyordu. Kızlarağası ellerini bağladığında olacakları anlamıştı. Ve direnmenin anlamsızlığını da... Ama karşı konulmaz bir yaşama içgüdüleriyle suya düşer düşmez yukarı doğru bir hareket yaptı. Nefesini sıkıca tutuyordu. Arkasında bağlı ellerini çözmeye çalıştı.

Hayret hemen çözülmüştü ipler.

Kulaklarına iğneler batar gibi oldu. Ağrıya dayanmaya çalıştı, son nefesini boşa harcamamalıydı. Çuvalın ağzını buldu ve ne garip, o da şaşırtıcı bir şekilde, kolayca açılı verdi.

'Kızlarağası.' Benim kurtulmamı istedi o adam. '

Çuvaldan sıyrılıp dışarı çıktı. Tepesinde parlayan gümüşümsü deniz yüzeyini görebiliyordu. Her yer yemyeşildi. Kalbi gümbür gümbür atıyordu.

Çok uzaktaydı o gümüş rengi yer.

Kolarını bacaklarını umutsuzca kımıldatıyordu. Birden ulaşıyormuş gibi oldu oraya, sonra tıkanıp ve ağzını açtı, tuzlu su ciğerlerine kadar doldu.

Suyla mücadele etti, ama umut yoktu, ölüyordu.

Birden koluna bir şey dokundu ve onu yukarı çekti. Sonra kendinden geçti.

Abbas tekrar arkaya baktı. Asya kıyısı ile kendi kayıkları arasında Rum balıkçı teknesinin gölgemsi görüntüsü vardı, iki kişi bir şeyi yukarı çekmeye çalışıyordu galiba. Hemen başını başka bir tarafa çevirdi. Bostancı onun baktığı tarafa döndürebilirdi gözlerini. Ama neyse ki birden tekrar araya o kalın pus tabakası girdi. Hiçbir şey görünmüyordu artık.

-3 &

____Süleyman savaş alanlarından döndüğünde Babıâli karla kaplıydı. Yeniçerilerin ve iki yana dizilmiş halkın zaffer çığlıklarını duymuyor gibiydi Arap atının üzerinde. Bu defa Viyana'ya ulaşamamışlardı bile. İbrahim öncü kuvvetleriyle hangi taraftan vurmaları gerektiğini araştırıp durmuştu ve bu çok uzun sürmüştü. Sefer bittiğinde hâlâ nereye gitmeleri gerektiğini bir türlü bulamamışlardı.

Dönüşte onu acı bir yas bekliyordu. Hafize Sultan ölmüştü. Onun kaybına bir tarafı üzülmüş, bir tarafı da sevinmişti Süleyman'ın. Çünkü bu bir anlamda özgürleşmek de demekti. Onun için günler boyunca Kur'an okuttu. Bu seslerle ona her gün görev, görev, görev diye bağırان annesinin hayali de giderek silikleşip kayboldu.

Avrupa'ya yapılan son sefer nafile bir sefer olmuştu. Venedikli kızla olan denemeyse bir rezalet. Artık yatakta da, savaş alanlarında da kime güvenip, kimle dayanışması gerektiğinden emindi.

Çok uzun zamandır uzaklardaydı.

'Hürrem bana yine büyü yap. Büyüle beni... '

Bölüm V

Toza Dönmek

Eski Saray, 1553

BİR GEDİKLİ onu içeri aldı. Güzel, gördüklerinden çok etkilenmişti. Hürrem'in kendine ait dairesinde mermer bir çeşme ve bir büyük kafes vardı. Sakalar, kanaryalar hiç durmadan ötüyordu. Ama en ilginç bu kuşların arasındaki kıvrık gagalı, rengârenk tüylü olanlardı. Güzel bunlara daha önce hiçbir yerde rastlamamıştı. Kimbilir nerelerden getirtilmişlerdi? Söylentilere göre Hürrem'in yatağı da ta Çin'dendi. Fildişi, sedef ve pembe mercanlarla bezeli bu yatak sandal ağacından yapılmıştı. Bedestendekiler bunun için sarayın bir servet ödediğini fısıldaşıyorlardı.

Hürrem özel hamamındaydı, sıcak mermer zemine yüzükoyun uzanmış, Muomi'ye boynunu, sırtını ovduruyordu. Burasının neredeyse İbrahim'in kabul salonu kadar büyük olduğunu hemen farketmişti Güzel. Derhal selamını verip dizlerinin üzerine çöküp beklemeye başladı.

Hürrem gözlerini şöyle bir açıp kapadı. Yüzünde yumuşak bir gülüş vardı.

"Ah, sen misin Güzel?" dedi.

"Hanımım, getirdiklerime bir bakmak ister miydiniz?"

Hürrem yavaşça başını salladı. Güzel eğilip yeşil ipek bohçasını açtı. İncecik dantelleri, parlak kumaşları, renkli saten kurdeleleri yan yana dizdi.

Muomi güçlü elleriyle işini yapmaya devam ediyordu. Hürrem'in hâlâ çok düzgün bir vücudu olduğunu düşündü Güzel. Bir mindere keyifle uzanmış kedi gibiydi şimdi. Arada bir kollarını bacaklarını geriye doğru

Onun beş çocuk doğurduğunu kimse aklına getiremezdi. Gerçi çocukların hepsini süt annelere bırakmış ve göbek kordonları kesildikten sonra fazla ilgilenmemiştir, ama yine de beş doğum az bir şey değildi.

Kızıl saçları lüleler halinde yüzünü yarı yarıya örterek aşağı doğru sarkmıştı. O yemyeşil gözleriyle otların arasından avını izleyen bir kaplan gibiydi Harem'in cehennem kedisi... Güzel ürperdi.

"Söyle bakalım hanımın nasıl?" dedi Hürrem.

Güzel kanının çekildiğini hissetti bir an. "Hanımım mı efendim?"

"Evet, Gülbahar..."

Güzel'in kalbi hızla çarpmaya başlamıştı. O insanın içine işleyen yeşil gözlere artık bakamayacaktı. Önünde ki halının püsküllerine çevirdi gözlerini. "Hanımım yanı-
lıyor," diye mırıldandı.

"Hanımın asla yandmaz," dedi Hürrem esnerken. "Sen Gülbahar'ın adamısın. İstanbul'a da ondan haberler getirdin ve Harem'de onun için casusluk yapıyorsun."

Güzel ağzını açmadı. Bekliyordu.

"Korkma. Benim senden tek istediğim birazcık bilgi. Senin mallarının arasında ilgilenebileceğim sadece bu var.

Hürrem yerinden doğruldu. Kalçaları hâlâ diri-ydi. Kımıldadıkça kasları hareket ediyordu. *'Tıpkı bir oğlan çocuk gibi,'* diye düşündü Güzel. Gülbahar Manisa'da şişmanlayıp duruyordu, oysa Süleyman'ın İkinci Kadın'ı kendini asla bırakmamıştı. Sanki ebedi bir gençlik iksiri içmişti Hürrem. Kim bilir belki de gerçekten Muomi ona bunun için özel şuruplar hazırlıyordu.

'Cadı!'

"Ben sadece bir aracıyım efendim."

"Evet, öylesin. Ama burada, İstanbul'da kime Gülbahar'ın haberlerini ütiyorsun. Ben asıl bunu merak ediyorum. Hanımının saraydaki yakın dostu kim?"

Güzel donup kalmış gibiydi. Dizlerinin titremesini durduramıyordu. Vücudu ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın korkusunu gösteriyordu.

"Korkmakta haklısın Güzel. Aslında bir açıdan haklısın, ilerde Valide Sultan olacağı umulan bir kadına hizmet etmek çok normal. Ama bu geleceğe ait bir şey, bunu unutma. Önemli olan bugündür. Ve ben bugün eğer Sultan'ın kulağına bir şeyler fısıldarsam... Mesela onun kulağına Harem'e bir çingene kadınının casusluk yapmak için geldiğini ve sevgili kadınına kötülük yapmanın peşinde olduğunu bir fısıldarsam..."

Güzel elini kalbinin üzerine koymuştu. "Hanımım."

"Karar senin, istersen bir düşün."

Hürrem gözlerini tekrar kapadı ve kendini Mumi'nin ellerine bıraktı. Güzel bayılacak gibiydi. Tehlikeli bir oyun oynadığını biliyordu, ama bu kadarını yine de aklına getirmemişti. Şimdi kendini ölümle yüzyüze hissediyordu, midesinde şiddetli bir ağrı vardı.

"ibrahim... " diyebildi neden sonra.

Hürrem gözlerini kırıştırdı, "ibrahim," diye mırıldandı. Birden gözlerine buz gibi bir ifade oturmuştu. "Demek ibrahim... Yanılmamışım kuşkularımda. O adam kıskanç bir âşık sanki. Öyle değil mi Güzel?"

Güzel, söyleyecek söz bulamıyordu.

"Bak önünde iki yol var. Seçimini yap. iki hanımın olamaz biliyorsun. Ve unutma insan iki kere yaşayamaz. Ne acımasız oluyor bazen hayat..."

"Hanımım ne isterseniz yaparım, ama..."

"Benimle pazarlığa kalkışma. Dediğimi yapacaksın. Bak orada sehpanın üzerinde küçük bir şişe var. Onu al, Manisa'ya götür. Ve orada bu şişenin içindekini Mustafa'ya içirmenin bir yolunu bul. Bunu yapabilirsin değil mi Güzel?"

Kadın yüksek sesle inledi.

"Zor iş, biliyorum. Ama bundan başka şansın yok.

Ya Mustafa, ya sen... Hanginiz ölecek bakalım?"

"Bu olanaksız efendim. Çeşniciler her şeyi..."

"Belki de İbrahim'in seni koruyabileceğini sanıyor-sun. Olabilir, bunu deneyebilir. Ne de olsa Sultan'ın gö-zü kulağı. Ama unutma Sultan'ın onlardan daha önemli yerleri de var. Kararın nedir Güzel?"

"Hanımım lütfen. Ne isterseniz..."

"Kararını söyle, çabuk."

Eğer hayır dersem beni şimdi öldürtecek, dedi içinden Güzel. Ne yapabilirdi?

"Elimden geleni yapacağım efendim."

"Eğer başaramazsan sana acıyacağımı, kollayacağımı asla aklına getirme."

"Ama hanımım..."

"Bu çok açık bir durum Güzel. Başarısızlığın ödülü olmaz."

Güzel çaresiz gözlerle Hürrem'e bakıyordu.

"Bana getirdiğin güzel şeyler için ayrıca teşekkür ederim, ama ne yazık ki şu anda hiçbirine ihtiyacım yok," diyen Hürrem tekrar gözlerini kapamıştı.

Güzel titreyen elleriyle bohçasını toplayıp dört ucunu bağladı. Ayağa kalktı, sehpanın üzerindeki küçük şeyi aldı. Sanki kendi hayatını sonlandıracak zehiri tutuyordu elinde. Bu çok uzak bir olasılık değildi şu anda. Güzel, Hürrem'in özel hamamından dışarı çıkarken sanki en az on yaş ihtiyarlamış gibiydi.

O gidince Hürrem gözleri kapalı düşündü. *'Seninle işimiz var İbrahim. Demek sen Süleyman'a sahip olmak istiyorsun.*

Ama o benimdir!'

Divan, dikdörtgen bir salondtu. Duvar kenarlarına alçak sedirler yerleştirilmişti. Dipteki bir duvarın önüne de siyah taftadan bir perde. Saray halkı oraya "Tehlikeli

Pencere," diyordu. Çünkü zaman zaman bu perdenin arkasındaki odacığa kimse görmeden Süleyman gelip gizlice Divan'ı izliyordu. Sultan'ın o gün orada olup olmadığını ise vezirler de, paşalar da, ağalar da bilmiyorlardı.

Bugün Süleyman oradaydı, siyah tafta perdenin arkasından olup bitenleri izliyordu dikkatle, ibrahim sessizce Ermeni bir tüccarın Yahudi bir tüccarı şikâyetini dinliyordu. Veziriazam'ının sınırsız enerjisine şaşmamak olanaksızdı. En küçük bir detayda bile kendi gücünü kullanmaktan hoşlanıyordu ibrahim. Süleyman Viyana dönüşü kısa bir süre için Divan'a katılmıştı, ama sonra bu sıkıcı işi tekrar ona bırakmıştı, 'iyi ki böyle bir adamım var,' diye şükretti içinden. Ona karşı tıpkı oğlu Mustafa'ya karşı duyduğu babalık gururuna benzer bir duygu gelip geçti yüreğinden.

Osmanoğlu nereden nereye gelmişti? Siyah keçi kılından yapılmış çadırlardan saraylara... Steplerden istanbul'a... Asya ve Avrupa'nın kucaklaştığı yerde kurulmuş, Hristiyan âleminin en görkemli kentine... Büyük bir islam uygarlığı kurmuştu Osmanoğlu burada.

Bunun Allah'ın isteği ve emri olduğundan emindi Süleyman. O da bu emre harfiyen uymuştu. On beş yıldır imparatorluğun başındaydı. Kendini artık yorgun hissediyordu. Savaşlardan, kan ve ölümden usanmıştı. Her yaz çıkılan uzun ve zorlu seferlerden de...

Artık zamanın değerini daha iyi büyüyordu. imparatorluğu ibrahim'in yönetimine bırakmanın ne sakıncası vardı? O tebaasına daha yararlı şeyler yapacaktı. Süleyman'ın en büyük hedefi bu kenti islam'a yakışır biçimde yeniden kurmak, insanlara barış ve huzur içinde yaşamaları için gereken kanunları sunmaktı. Bu dur durak bilmeyen göçerlerin insanca bir düzen içinde ömür boyu dinlenmelerini sağlamaktı.

Kararlıydı... Bundan sonra yıkmak yok, yapmak vardı.

48

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN'la birlikte yemek yiyebilmek ancak ve ancak tek bir kişiye sunulmuş bir ayrıcalıktı: İbrahim'e... Ama artık o da eskiden olduğu gibi sık sık çağırılmıyordu Sultan'ın sofrasına. Geldiğinde de onun eski Süleyman olmadığını görüyordu. Sultan artık hiç durmadan yaptıracığı yapılardan, Başmimarı Sinan'dan söz ediyordu. Köprüler, medreseler ve camiler... İbrahim, Sultan'ın imparatorluğun nereden ve nasıl beslendiğini, can damarını unuttuğunu düşünüyordu. Bu ona göre büyük bir yönetim hatasıydı. Süleyman artık zafer kazanmaktan bıkmıştı.

Kilercibaşı tabaklarını kaldırdıktan sonra İbrahim önlerindeki kadehlere Kıbrıs şarabını tekrar doldurdu ve yüksek sesle İskender'in savaşlarının anlatıldığı kitabı okumaya başladı. Okuduğu bölüm İran seferi hakkındaydı, İran İmparatoru Darius Guagamela'da hezimete uğramıştı ve Babil İskender'in eline geçmişti.

Birden durup Süleyman'a baktı. "Biz de oraya gitmeliyiz Sultanım," dedi.

Süleyman başını salladı. O gün Divan'a Şah Tahmasb'ın Bağdat'ı tekrar aldığı haberleri gelmişti. Süleyman Hak Dini'nin başı olarak kendisine yönelmiş böyle bir tehlikeye kayıtsız kalamazdı.

Şah kendi müftülerini dört bir yana salmıştı ve bu adamlar dini görüşlerini Mezopotamya, Azerbaycan ve hatta Ermenistan'da yayma peşindeydiler, islam'ı bu yüz karasından kurtarmak şarttı. Kendi kafalarına göre kurallar koyuyor, Kur'an'ı başka bir biçimde yorumluyorlardı. Ve Süleyman'ın bir gâvurdan bile daha günahkâr olduğunu söylüyorlardı her yerde.

Bağdat'ta bu fesatların dua etmelerine izin verilemezdi.

"Evet ibrahim," dedi. "Daha fazla sırtımızı dönemeyiz Safeviler'e."

"Neden yüzünüz bu kadar asık Sultanım?"

Süleyman şöyle bir baktı. "Hep böyle oradan oraya koşturacak mıyız ibrahim? Tam bir yeri hallediyoruz, hemen başka bir sorun çıkıyor."

"Öyle Efendim, imparatorluk böyle bir şey. Ve siz dünyaya bunun için gelmişsiniz." 'Bu nasıl oluyor,' diye sordu kendi kendine ibrahim. 'Bu gerçeği ben Süleyman'dan çok daha iyi kavrayabiliyorum.'

"Bir imparatorlukta yapılması gereken, savaştan daha önemli şeyler de vardır ibrahim. Aynı zamanda imparatorluğu da yeniden imar etmeliyiz. Düşmanlarımız yeryüzünden silindikten sonra da kalacak işler başarmalıyız.

"Daima ordular olacaktır Sultanım. Daima." *'Allah'a şükürler olsun bunun için. Altında bir at olmayan, genzi deri kokusu ve tozla yanmayan bir erkek nedir? Süleyman çok yumuşamıştı, Harem onu hamura çevirmişti. Yok hayır, Harem değil, Hürrem'di bunu yapan.'*

"Bunlardan bıktım artık ibrahim."

"Efendimiz bir Sultan'ın hayatı çelişkilerle doludur. Eğer öyle olmasa Sultan da olamaz zaten. Bazı şeyleri bir kenara itmek zorundadır, ya da kendini..."

"Sokaktaki köpeklerden ne farkımız var o zaman?"

"Bize Cihad emrini Muhammed vermiştir. Savaş alanlarına çıktığımızda islam'ın yeşil bayrağını taşıyoruz biz."

Süleyman'ın yüzünde ilk kez bir gülüş belirmişti.

"Muhammed! islam hakkında ne biliyorsun sen?"

"islam benim dinimdir Efendimiz."

"Senin dinin, seni memnun edendir. Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun eski dostum?"

'Din, riyakârlar ve batıl inançları olan yaşlı kadınlara göre bir şeydir,' diye düşündü İbrahim. 'Ama madem bunu biliyorsun, o halde neden bana bu kadar güveniyor-sun?' "Ben İslam'ın sadık bir askeriym Sultanım."

"Sen iyi bir asker ve mükemmel bir vezirsin. Bu da bana yetiyor."

"Benimle alay ediyorsunuz Efendim."

"Sen hepimizle alay ediyorsun."

'Hayır,' dedi içinden İbrahim. 'Seninle alay etmiyorum. Seni bir kardeş gibi seviyorum. Bunun nedeni belki de birbirimize benzemememiz. Seni zayıflıkların ve yumuşaklığından ötürü seviyorum. Belki de bana ihtiyacın olduğu için seviyorumdur seni. Seni seviyorum, çünkü bütün hayallerimi senin ayaklarının dibine serdim ve sen de bana onları gerçekleştirebilmem için güç ve izin verdin.'

"Birkaç güne kadar o yeşil bayrağın altında birlikte at sürüyor olacağız Sultanım. Serin rüzgârlar bütün bu karışık düşünceleri alıp götürecektir."

"Hayır İbrahim, bu defa değil. Uç yıl önce Viyana'ya gitmeyecektim. Bir yığın baskıyla bunu yapmaya zorlandım ve yaptım. Zaman benim haklılığımı ortaya çıkardı. Adını bile hatırlayamadığım bir kalenin surlarının dibinde toplarımızın nasıl çamura gömüldüğünü tam beş ay boyunca keder içinde kahrolarak seyrettim. Ferdinand ortada görünmedi bile, tabii Şarlken de... Daha önce öngördüğüm gibi. Bu defa ben gelmiyorum. Sen ordunun başına geç ve İran'a git."

İbrahim hiç kımıldamadan ve ses çıkarmadan yere bakıyordu.

"Seni çok kötü bir duruma mı koydum İbrahim? Başkaları böyle bir şeref için canlarını bile verirler."

"Bir Sultan'ın yeri ordularının başıdır."

"Bana işimi öğretme!" diye gürledi Süleyman. Sonra toparlanıp daha yumuşak bir sesle, "Şu Şah Tahmasb'ın hakkından gelebilir misin?" diye sordu.

"Elbette Sultanım."

"O zaman git bunu yap. Bundan sonra beni oralar-da sen temsil edeceksin."

"Bunu yapmamanızı isterdim Efendim."

"Kararımı verdim."

İbrahim bir süre sustu. Şimdi tam zamanı, diye geçirdi içinden. Söylenmesi gerekiyor. "Efendimiz, benim canımı sıkan bir konu var."

"Anlat İbrahim."

"Bana Manisa'dan bir haberci geldi. Oğlunuz Mustafa'nın hayatına kast edilmeye kalkışılmış."

Süleyman derin bir nefes aldı, dudakları gerilmişti birden. "Bu haberi sana kim getirdi?"

"Gülbahar Kadın'ın habercilerinden biri. Haber doğru, eminim."

"Ne olmuş?"

"Kendi muhafızlarından biriyle yemek yiyorlarmış. Adam bir parça şarap içmiş ve hemen yere yıkılmış. Bir saat sonra da ölmüş."

"Ya Mustafa?"

"Allah'a şükürler olsun, o kadehini dudağına bile değdirmemişmiş o sırada."

Süleyman ayağını hiddetle yere vurdu. "Bunu kim yapmış?"

"Bir kanıt yok," dedi İbrahim, bunu öylesine söylemişti ki, Süleyman kim olduğunu kolaylıkla tahmin edebilirdi. Bu ince imayı hemen anlamıştı. Sert sert baktı İbrahim'e.

"Kim İbrahim?"

"Efendimiz kanıt yok ortada. Ama her türlü olasılığı değerlendirmeliyiz."

"Kim?"

İbrahim cevap vermedi. Gözlerini Süleyman'inkilerden kaçırıyordu. Bakalım herkesin bildiğini yine görmezden mi gelecekti Süleyman?

Süleyman birden hızla İbrahim'in yanına geldi ve onu bileğinden yakaladı. Onun ne kadar güçlü olduğunu unutmıştu İbrahim, acıyla yüzünü buruşturdu. "Yanılıyorsun," diye adeta tısladı Sultan.

"Efendimiz, başka kim olabilir?"

"Bu Gülbahar'ın her zamanki uydurmalarından biri. Bana kanıt getir İbrahim, anladın mı, tek bir kanıt!"

"Efendimiz ona çok fazla güç ve yetki verdiniz. Size her istediğini yaptırıyor. Sizi artık ne kadar az gördüğümün farkındasınız. Artık birlikte ava çıkmıyor, yemek yemiyoruz. Sizin için ut çalmamı istemiyorsunuz benden eskisi gibi. Sizin neredeyse her anınız onunla geçiyor."

"Ah, anlıyorum," dedi Süleyman. "Kıskanıyorsun."

"Ben sadece korkuyorum Efendim. Size olanlar beni korkutuyor. Benim tanıdığım Sultan Süleyman, ordularını kendisi başında olmadan asla savaşa yollamazdı."

"Senin tanıdığın Süleyman babasının yaptıklarını tekrarlamaya çalışan bir delikanlıydı. Ben artık kimseyi taklit etmeyen biriyim. Kendimim..."

İbrahim fazla ileri gittiğini biliyordu, ama artık ok yaydan çıkmıştı, dilini tutamıyordu. Kulaklarında duyuyordu kalbinin gümür gümür atışını. "O Mustafa'nın ölmesini istiyor, çünkü ancak bu şekilde kendi oğullarından biri ilerde Sultan olabilir."

Süleyman konuşmadan önce uzun uzun İbrahim'in yüzüne baktı. Konuştuğunda sesinde hiçbir duygusallık kalmamıştı. Sanki ruhunun bir kısmı odadan çıkıp gitmişti, yabancı gibiydi. "Sen benim çok eski bir dostumsun İbrahim. Beni kendinden nefret ettirtme sakın."

"Efendimiz..."

"Şimdi git. Düşünmeliyim."

İbrahim ayağa kalkıp odadan çıktı. *'Şu cadının Allah belasını versin,'* diye mırıldandı. Aslında belki de artık her şey için çok geçti. Hafize Sultan ölmüştü. Süleyman'ı kenarında durduğu uçurumdan kim uzaklaştırabilirdi?

Tımar sahibi, ona ne dendiğini biliyordu: Suratsız.

Yanına girdiğinde korkacağını sanmıştı. Ama öyle olmadı. Defterdar Rüstern insanda böyle duygular uyardırmıyordu, bir kötülük hissedilmiyordu ondan yayılan. Saraydaki bir yığın adamın herhangi birinden farksız görünüyordu. Önündeki kâğıtlardan başka bir şeyle ilgilenmezmiş gibi duruyordu. O içeri girdiğinde kafasını kaldırmamıştı bile. Önündeki evraka bakmaya devam ediyordu.

"Sen Muhammed Dürgün'sün."

"Evet, oyum."

"Kırklareli'densin."

"Evet."

Hâlâ başını kaldırmamıştı. "Baban Mohaç ve Buda-peşte seferlerine katılmış."

"Evet." Adam ne demesi, ne yapması gerektiğini bilelemiyordu. Hakkında anlatılanlar bu "Suratsız"a hiç uymuyordu. "Geçen yıl öldü. Vebadan..."

"Eğer öyleyse, kanuna göre ona ait topraklar tekrar Sultan'a döner." Defterdar Rüstern masasındaki tüy kalemi alıp önündeki evrakın kenarına bir şeyler yazdı.

"Başka bir..." Adam durdu, bunu nasıl söyleyebileceğini bilelemiyordu. Buraya gelmek için iki gün boyunca at sürmüştü. Babasına Yavuz Selim tarafından verilmiş toprakları kaybetme korkusu içinde kendini İstanbul'a, Saray'a dar atmıştı. "Başka bir çare yok mu?"

Defterdar Rüstern durdu. "Babanın adı Hâkim Durgün mü?"

"Evet."

"Benim kayıtlarıma göre sen yanılıyorsun. O hâlâ yaşıyor. Her yıl ödediği vergiyi Hazine'ye vermeye devam etmesi gerekiyor. Koyun başına yılda bir akçe... Başka sorun var mı?"

"Hayır Defterdarbaşı."

"O zaman tamam."

Adam şaşkın dışarı çıktı. Defterdar ne kadar kolay çözümlemişti sorunu. Fatih kanunları, bağışlanmış arazilerin babadan oğula geçişini kesin bir şekilde yasaklamıştı. Ama birkaç kelimeyle babasına ait yerin sahibi oluvermişti. Belli bir ücret karşılığında tabii... Babası yılda iki koyun başına bir akçe ödüyordu vergi olarak. Şimdi o, koyun başına bir akçe ödeyecekti. Rüstern araziye ona geçirirken vergiyi de iki katına çıkarmıştı. Artan paranın nereye gideceğini tahmin etmekte zorlanmıyordu.

Ama bu onu ilgilendirmezdi. Onun sorunu çözülmüştü.

Birden 'Suratsız'ın gözleri ne renk acaba?' diye merak etti. Adam yüzünü kâğıtlardan hiç kaldırmadan yapmıştı bu işleri.

49

köşk selamlığının arkasındaydı. Mermerlerin parlaklığı, altın çerçeveli renkli cam işlerinin güzelliği insanın gözünü alıyordu. Köşk bir yığın büyük ağacın arasında bir kuş yuvasıydı sanki. Duvarlarının tamamı çinilerle kaplıydı. Yerlerse kocaman halılarla. Kapılar sedef kakmaydı. Köşkün içi başka, dışı başka güzeldi. Sanki cennetten bir köşeydi burası.

Süleyman üzeri sırma işli bir divanda arkasına yaslanmış dinleniyordu, ayaklarının dibinde oturan Hürrem hem ut çalıyor, hem de sesini bir alçaltıp bir yükselterek şarkı söylüyordu. Süleyman dalgın dalgın tepelerindeki kubbenin küçük pencerelerinden sızan gün ışığının duvarlarda dans eder gibi dolaşmasına bakıyordu.

işte yine onu sessiz ve huzurlu dünyasından koparıp Asya'nın yapayalnız, vahşi dağlarına götürmeye çalışıyorlardı.

Görev... Annesinin sesini duyar gibiydi kulaklarında. **Görev...**

Peki ama görevi neydi? Yeniçerilerin doymak bilmez hırsını ve açlığını gidermeye çalışmak mı, yoksa Osmanolu'na şanına yakışır güvenli bir gelecek yaratmak mı? Ya babası gibi kan kokusu içinde savaş alanlarında dolaşacaktı, ya da barış içinde güzel bir ülkede...

Hanımelleriyle kuşatılmış kafesli pencereden uzaklara doğru çevirdi bakışlarını. Çınar ağaçlarının gölgeleri ne kadar da huzur vericiydi. Bunlardan neden vazgeçecekti? Hürrem'le paylaştığı bu güzel anlardan vazgeçmek... Belki oğullarıyla bile daha fazla ilgilenebilirdi dilediği gibi yaşayabilse. Onları neredeyse tanımıyordu. Ne kadar uzak kalmıştı çocuklarına. Kim bilir belki de ilerde onlardan biri sultan olacaktı. Bu Allah'ın isteğine bağlıydı.

Veliaht Şehzade olmak... işte herkes için en önemli şey buydu. Tahta çıktığı an bütün gözler Mustafa'ya çevrilmişti. Oysa o küçük bir çocuktu o zamanlar. Acaba Sultan olabilecek biri mi diye bakılmıştı Mustafa'ya. Daha tahta çıkar çıkmaz insanlar Sultan'ın ölümünü düşünmeye başlıyorlardı.

Hürrem şarkısını bitirmişti, utunu bir kenara koydu.

"Yüzünüz asılmış Sultanım. Ne düşünüyorsunuz?"

"Mustafa'yı," dedi Süleyman.

Hürrem'in gülüşü bir anda uçup gitmişti yüzünden.

"Ne oldu Sultanım? Bir aksilik mi var?"

"İbrahim bana çok can sıkıcı haberler getirdi küçük Roksalan'ım. Biri oğlumu zehirlemeye kalkmış."

Dikkatle bakıyordu Hürrem'in yüzüne. Kadının gözlerinde büyük bir şaşkınlık vardı, "iyi mi?" diye telaşla sordu.

"Allah'a şükürler olsun iyiymiş."

"Bunu kim yapmaya cüret etmiş?"

"Bilmiyoruz." Yine bakıyordu Hürrem'e, bir ipucu arıyordu, "İbrahim seni suçluyor."

Hürrem ayağa fırladı, bembeyaz olmuştu yüzü. "Efendim... Ama, ama neden?"

"Senin kendi oğullarından birisini Veliaht Şehzade yapmanın peşinde olduğunu düşünüyor."

Şimdi Hürrem dikkatle bakıyordu Süleyman'ın yüzüne. Onun tam olarak ne düşündüğünü anlamaya çalışıyordu. "Efendim, tabii ki bunu isterim. Gülbahar'ın oğlu bir gün Sultan olursa bana iyi mi davranacak? Çocuklarımdan Osmanlı kanunlarına uyularak öldürülmesine nasıl gönlüm razı olabilir? Tabii ki bunu asla istemem. Allah beni de, oğulları mı da korusun. Ama İbrahim doğrusu beni şımarttı bu kuşkularıyla. Demek ki benim çok güçlü olduğumu sanıyor. Buradan beş günlük uzaklıkta yaşayan Şehzade'yi sizin Harem'inizden öldürtmeye kalkışabilecek kadar güçlü olduğumu... Ve Mustafa'ya bir zarar verebileceğimi... O Sultan'ın oğlu ve ben Sultanıma asla böyle bir acıyı vermem, bu aklımın kenarından bile geçmez. Ölürüm daha iyi."

Süleyman hiçbir şey söylemedi.

Hürrem birden ileri atıldı ve onun belindeki hançeri kırıp aldı. Süleyman daha kımıldayamadan hançeri bileğine dayadı. Hançerin kabzasındaki taşlar sıkır sıkırdı.

"Eğer bana inanmıyorsanız bunu ispata hazırım. Haydi söyleyin kesivereyim bileğimi. Benden kuşkulanmanıza katlanamam, ölümü tercih ederim buna. Hem de güle oynaya. Eğer küçücük bir kuşkunuz bile varsa, yalvarıyorum söyleyin. Bostancı'ya bırakmam bu işi. Kendi canıma kendim kıyarım."

Süleyman içi titreyerek baktı Hürrem'e. Ona inanmak istiyordu. Ona şiddetle inanmak istiyordu.

Birden Hürrem keskin hançeri sürüverdi bileğine ve kıpkızıl bir kan bembeyaz gömleğine yayıldı. Sonra da kolundan aşağı oluk gibi akmaya başladı. Süleyman hemen çekti hançerini Hürrem'in elinden ve yere fırlattı.

"Hürrem!"

"Hayır. Hayır yaşamak istemiyorum. Bırakın öle-
yım.

Süleyman, kaftanının kenarını yırtarak Hürrem'in kanayan bileğini sıkıca sardı. Kadın deli gibi bağırarak ağlıyordu. Sultan onu kollarına aldı ve sallamaya başladı. Hürrem'i kaybedecek olmak onu çok korkutmuştu.

-3 6-

Gece.

Kandillerin loş ışığında Muomi, Hürrem'in bileğinde hâlâ duran brokar sargıyı açıyordu. Gözdenin yüzü ter içindeydi.

"Çok mu kötü?" diye sordu fısıltıyla.

"Neyse ki hançer ana damara rastlamamış hanımım. Eğer o kesilseydi kanama asla durmayabilir di." Yaraya yanıbaşındaki çanakta duran şifalı ot lapasından koymaya başladı ve dikkatle Hürrem'in bileğini keten bir beze sardı. "Çok dikkatli kesmiş olmalısınız."

"Evet." Gülümsedi hafifçe. "Çok çabuk kestim, ama yeterince dikkatliydim..."

50

KIZLARAĞASI huzuruna geldiğinde Hürrem gülümsüyordu. Abbas bunun hem iyi, hem de kötü bir anlamı olabileceğini biliyordu. Belki de onu öldürtmeye karar vermişti ve bu yüzden keyifliydi. Her şey olabilirdi bu gülüşün arkasında.

Hafize Sultan'ın ölümünden bu yana Hürrem, Harem'de onun görevlerini devralmıştı ve henüz Valide Sultan olmamasına rağmen öyle gibi davranıyordu. Bu artık Abbas'ın diğerlerinden fazlaca bir farkı kalmadığı anlamına geliyordu. Zaten Harem de birbirinden güzel kızların sadece tembel tembel oturduğu bir yer halini almıştı.

Kızlardan bazdan bacaklarının arasında örümcek ağları oluştuğunu söylüyordu.

Adet olduğu gibi üç kez selamladı Hürrem'i. iki hizmetkâr yerden kalkarken koluna girip ona yardım etti.

"Abbas'cığım," dedi Hürrem.

"Hizmetkârınızım Harem'in Sultan'ı."

Hürrem, küçük bir el hareketiyle hizmetkârları uzaklaştırdı. Belli ki ona gizli bir şeyler söyleyecekti. Odanın dört tarafındaki çeşmelerden hiç durmadan su akıyordu. Ve bu şırıltılı sesler konuşulanları başkalarının duymasını engelliyordu. Abbas ürpermişti. Hürrem'in sırlarından hiç hoşlanmıyordu.

"Halinden hoşnut musun Abbas?"

"Evet hanımım."

"Sanki titriyor gibisin, neyin var?"

Onunla oynuyordu bu kadın. **Cadı!** "Güzelliğiniz her zamanki gibi beni etkiledi efendim."

Hürrem başını geri attı ve kahkahayı bastı. "Abbas çok dokunaklı konuşuyorsun."

Başka ne yapabilirdi zaten? O artık bir erkek değildi ve yine de ölmek istemiyordu. "Evet efendim."

"Tam arkanda bir cellat olabileceğini aklına getirebilir misin Abbas?"

Abbas'ın yüzünü ter basmıştı. Ama dönüp arkasına bakmadı. Olmadığını biliyordu böyle bir şeyin. Hürrem sadece onun celladın ipini boynunda hissetmesini istemişti.

"Zavallı Abbas korkma, cellat filan yok. Rahatla."

Abbas öylece odanın ortasında duruyordu.

"Haydi bak."

Söyleneni yaptı Abbas. Oda boştu, çeşmelerden akan suyun sesi sanki onunla alay ediyor gibiydi. Hürrem'e bakıyordu ve ondan öylesine nefret ediyordu ki, bu onun göğüs kafesinde derin bir sızı yaratıyordu, keskin bir sızı... **'Beni öldürüyor, bu cadı beni yavaş yavaş öl-**

dürüyor, ' diye düşündü. 'Bana asla huzur vermemeye yeminli Hürrem. '

"Bana Güzel hakkında söylediklerin doğru çıktı. Sana teşekkür ederim."

"Hanımım."

Hürrem öne doğru eğildi, elini yanağına dayamış, dikkatle Ağa'ya bakıyordu, sanki onu ilk defa görüyor gibiydi.

"Sultanlar Sultanı Harem'ine artık uğramadığından sen de bayağı hareketsizleştin, değil mi Abbas?"

"Öyle efendim." *Bu kadın neyin peşindeydi?*

"Allah rahmet eylesin, Hafize Sultan'ın ölümünden bu yana Harem'in esas yöneticisi sen oldun Abbas. Ve doğrusu bu işi çok da iyi yaptın."

"Allah razı olsun efendim."

Yeşil gözler üzerine kilitlenmişti. "Evet Abbas, acaba bana sadık bir hizmetkârım mı var?"

"Harem'in Sultan'ı ben size hizmet etmek için yaşıyorum."

"Belki de." Tekrar uzun uzun süzdü Abbas'ı Hürrem. Bu Abbas'ı çok rahatsız ediyordu. "Julia Gonzaga'yı hatırlıyor musun?"

Abbas şöyle bir sallandı ayaklarının üzerinde. "Harem kızlarından biri galiba..."

Hürrem tekrar güldü, "Galiba?..."

"... Ah, evet hatırladım. O Sultanımızı memnun edemedi. Boğaz'ın sularında uyuyor."

"O Pera'da uyuyor, gavurların arasında."

Bu söz ve ses tonu Abbas'ın ruhunda bir kırbaç gibi saklamıştı. *'Biliyor, ' dedi kendi kendine. 'Şimdi tamamen onun merhametine kaldı durumum. Allah bu kızıl cadının bin türlü belasına versin. '*

"Abbas, bunu neden yaptın?"

'Kahrolsun. Kahrolsun. Sana itiraf edeceğimi mi sanıyorsun? Senin, sahip olduğum tek güzel şeye zarar verme-

ne izin mi vereceğim?" "Bana bunun için çok para verdi."

"Demek Sultan'ı para için sattın."

Abbas cesaretini toplayarak "Siz yapmaz mıydınız?" dedi.

Hürrem keyifle ellerini çıırttı. "Ah Abbas, sen bana karşı böyle açık olduğunda çok hoşuma gidiyor. Sen kuzu gibi davranmaya çalışan bir yılanı. Bana o zehirli dilini gösterdiğinde çok daha mutlu oluyorum."

"Ölecek miyim?"

"Ölmek istiyor musun Abbas?"

"Ruhumun bir bölümü ölmek istiyor."

"Seni anlıyorum. Sultan'a ihanet etmenin cezasını biliyorsun. Seni bir çengele asacaklar ve ölene dek orada güneşin altında kalacaksın. Uç gün sürdüğünü söylüyorlar, bazen biraz daha uzun oluyormuş..."

"Lütfen hanımım..."

"Senden özür beklemiyorum Abbas. Seni bunun için yanıma çağırmadım."

"Benden ne istiyorsunuz?"

"itaat Abbas. Itaat... Hepsi bu. Ölene kadar bana itaat etmeni istiyorum."

Abbas ayaklarının dibindeki halıya dikmişti gözlerini. Ağır ağır "Ben zaten bir köleyim," dedi. "Efendimin kim olduğunun hiçbir önemi yok."

"O halde gidip bana ibrahim'in kellesini getirebilecek birini bul."

Abbas tıkanıp kalmıştı, "...ibrahim?"

"Senin neler çevirdiğini bileceğim ve bunu yanına bırakacağım, öyle mi sanmıştın Abbas? Haydi yürü git de sana söylediğimi yap bir an önce."

Abbas, Hürrem'e baktı. *'Keşke şu gözlerindeki zafer ifadesini parmaklarımla çıkarabilseydim oradan. Cadı... Seni inim inim inletmek için neler vermezdim. Şöyle bir altuma alıp inlemen için neler neler vermezdim... Ama ne yazık ki bunu asla yapamam... Cadı... '*

^{4L}Elimden geleni yapacağım efendim.

Abbas yatağında oturuyordu, beyaz kedisi tırlayarak kucağına sokulmuştu. Onu hızlı hızlı okşadı. Kedilerin de insanlar gibi ruhları olduğuna inanıyordu. Onunla tıpkı bir insanla olduğu gibi konuşmaya başladı.

"Ne yapabilirim Küçük Cadı?" Bu onun kedisine taktığı addı. "Ne yapabilirim? O bana bir ayna tutuyor ve o ayna hiçbir şey göstermiyor. Bir zamanlar cesur olduğumu sanırdım. Ama iki çeşit cesaret varmış meğer. Biri ölüme karşı koyan, diğeri de onu kucaklayabilen... Eğer kendi hançerimle köleliğimi sona erdirebilsem yine de bir erkek sayılabilirdim. Ama bunu yapamıyorum, yapamıyorum. Peki benden geriye ne kalıyor o zaman?"

Kedi yavaşça kımıldanıp ona baktı, yeşil gözleri karanlıkta şöyle bir açılıp kapanmıştı.

"Eğer ibrahim'i yok etmek istiyorsa, ona yardım edeceğim. Bunun benim için ne önemi var zaten? Ama ona öyle birini bulacağım ki... Ona en uygun olanını... Gülen'e en zıt olanı, 'Suratsız'. Evet 'Suratsız' ona çok uygun biri olacak..."

51

SICAK bir geceydi. Baharın ilk gecelerinden biri. Divanda uzanmışlardı. Mum ışıkları, minarelerin tepesinde asılı gibi duran incecik bir hilal...

"Hep burada kalın Efendim," diye mırıldandı Hürrem.

Süleyman güldü. "Peki o zaman Osmanlılar ne yapacak?"

"Toz olup gitsin, umurumda değil."

"Bazen..." Süleyman cümlesini tamamlamadan önce bir süre sustu.

"Zaman bazen yetmiyor Hürrem."

"Bu yaz zamanımız olacak mı Sultanım? Savaş davulları yeniden gümleyecek mi?"

"İran Şahı iyiden iyiye gemi azıya aldı. Dersini vermenin zamanı çoktan geldi."

Hürrem sıkıntıyla kımıldandı.

'Bazen gerçekten de küçük bir kız gibi oluyor,' diye geçirdi içinden Süleyman. Hürrem'in elini tuttu ve bileğindeki sargıya sevgiyle dokundu. Onu allak bullak eden anı tekrar içi burkularak düşündü.

"Siz de gidiyor musunuz Sultanım?" diye sordu Hürrem.

Süleyman gülümsedi. "Öyle bir sivrisineğin peşinden mi koşacağım? Bu işi İbrahim halledecek."

Hürrem kollarını onun boynuna doladı ve sıkıca sarıldı. Ensesinde onun gözyaşlarını hissedebiliyordu Sultan. "Bu defa kesin değil mi, gerçekten gitmeyeceksiniz Sultanım."

"Yeterince savaş gördüm Küçük Roksalan."

"Ya şu Roma İmparatoru Şarlken işi?"

"Papa bize karşı bir ittifak peşindeymiş. Napoli ve Venedik'in onunla birleşmesini istiyormuş. Böylece Akdeniz'i ellerinde tutmayı amaçlıyorlar. İbrahim böyle bir ittifakın asla başarılı olamayacağını söylüyor."

"İbrahim?" dedi alaycı bir sesle Hürrem.

"Onun görüşlerine daima değer veririm."

"Bundan emin miymiş?"

"Hiç kimse bir gâvurun neler yapacağından emin olamaz. Beş yıl önce Şarlken'in orduları Roma'nın canına okuyordu. Böyle adamlarda şeref yoktur. Onların neler yapabileceğini kim tahmin edebilir tam olarak?"

Hürrem dalgın dalgın uzaklara baktı. "Efendim," dedi. "Kusuruma bakmayın, ama ben dün gece bir rüya

gördüm. Rüyamda Venedik Dukası ve Napoli Kralıyla barış anlaşması yapmıştınız. Onlara diyordunuz ki, eğer benim yanımda yer alırsanız ben de Akdeniz'i Şarlken'e karşı sizin için korurum. Yok eğer benimle anlaşmazsanız o zaman gemilerim kıyılarınızın altından girer üstünden çıkar. Ne güzel bir rüyaydı..."

Süleyman ona hayretle baktı ve sonra başını arkaya atıp bir kakhaha attı. Bu nasıl ince bir zekâydı. Ondan müthiş bir vezir olabilirdi. Siyasete çok yatkındı Hürrem. Ama yine de bu zekâ boşa gidiyor sayılmazdı. Nasılsa Sultan Süleyman'a akıl veriyordu.

"Seni bir gün Veziriazam yapacağım," dedi.

"Belki de gerçekten bunu yapmalısınız Sultanım," diye güldü Hürrem. "O zaman İbrahim'i kendime kâtip yaparım ben de..."

"İbrahim bunu yapmaktansa ölür, eminim." Ciddüleşmişti. "Onu hafife alma. İbrahim olmasa biz böyle birlikte olamazdık. O benim omuzlarımdaki yükü hafifletiyor."

Hürrem onun sakalını okşadı. Süleyman ise dikkatle onun yüzüne bakıp, düşüncelerini okumaya çalışıyordu. Alt dudağını ısırmağa başlamıştı. Süleyman biliyordu bu onun aklından bir şeyler geçtiğinin işaretiydi.

"Ne düşünüyorsun Küçük Roksalan?"

"Hiçbir şey."

"Haydi..."

Hürrem onun gözlerinin ta içine baktı. "İbrahim," dedi. "Bazen... Yani.... Bazen.. Onun şey yapabileceğini düşünmüyor musunuz Sultanım? İstismar... Gücünü kötüye kullanmak..."

"İbrahim? Asla böyle bir şey yapmaz o."

"İşte Harem dedikoduları... Ben bu işlerin aslını bilmediğim için böyle şeyler duyunca yine de hep Efendim için tedirgin oluyorum."

Süleyman tedirgin, dikilivermişti oturduğu yerde. "Ne dedikodusu?"

Hürrem bir an duraksadı. "Yani şey..." dedi. "Aslında İbrahim'in aleyhinde konuşmak istemem. Asla istemem. Sadece düşündüm ki... Onun hakkında aklımdan kötü bir şey geçmez ama..."

"Ne dedikodusu?"

"İslam'ı küçük görüyormuş ve gâvurlarla çok içli dışlıymış. Elçilerle görüşürken kendine Sultan dedirtiyormuş bir de..."

Süleyman, Hürrem'e baktı, baktı ve kahkahayla güldü. "Kadın masalları..."

Hürrem başını salladı. "Affedin Sultanım. Bunları anlatmakla hata ettim. Gerçekten de çok saçma. Ama öylesine çok duyuyorum ki böyle şeyleri ve Efendimi uzun süre görememişsem neye inanacağımı şaşırıveriyorum."

"İbrahim hırslı ve arsızdır. Ama bana asla ihanet etmez."

"Beni affettiniz mi Sultanım?"

"Ne için affedecekmişim?"

Hürrem gülümsedi. Kabahati hoşgörülen küçük bir kız çocuğuna benziyordu şimdi. Yavaşça ayağa kalktı, elleri ve ayakları kınalanmıştı, gözleri kopkoyu görünüyordu çekilmiş sürmeden. Bugün Saray'ın hurilerinden biri gibi olmak istemişti, bu belliydi.

Beklenmedik bir şekilde, sanki Harem'in herhangi bir kızıymışçasına üç kez yerlere kadar eğilip selam verdi Süleyman'a. Sultan'ın yatağına ilk kez gelen bir kız gibi davranıyordu. Tekrar ayağa kalktı. Süleyman büyülenmiş onu seyrediyordu. Hürrem şimdi ipek gömleğinin inci düğmelerini açmaya başlamıştı. Memelerinin uçları haşhaşla boyanmıştı. Bu Harem kızlarının gizli numaralarından biriydi. Memeleri emdiğinde böylelikle azıcık da olsa esrar içmiş gibi olacaktı Sultan ve bulutlara biraz daha yaklaşacaktı. Meme başlarındaki haşhaşın nedeni buydu.

Şimdi Hürrem beline kadar çıplaktı, birden dizleri-

nin üzerine düştü. Divana doğru tipik bir köle gibi sürünerek yaklaşıyordu. Beyaz şalvarı şeffaftı ve incecik kumaşın altından kalçalarının yuvarlaklığı, beyazlığı davetkar bir şekilde bir görünüp bir kayboluyordu.

Onun sıcak nefesini kendi nefesinde hissetti Süleyman. Tam onun bütün numaralarını bildiğini sandığı bir sırada Hürrem beklenmedik bir yenisiyle çıkıyordu ortaya. Sınırsız bir hayal gücü vardı onun ve daima Sultan'ı oyalayacak yeni bir oyun çıkarıyordu.

'O benim Harem'im,' dedi içinden Süleyman. 'O binlerce kadına bedel bir kadın. '

Hürrem, divanın ayakucundaydı ve şimdi ayaklarını öpüyordu Sultan'ın. Tıpkı Harem'den seçilmiş bir köle kız gibiydi ve bu köle kız yavaş yavaş kıvrıla kıvrıla yuvarlılara doğru tırmanmaya başlamıştı. Usule uymayan bazı başka işlere de... Süleyman onun yumuşak dudaklarının kasıklarında dolaşmaya başladığını hissediyordu. Hürrem'in elleri gömleğinin düğmelerini çözerken zevkle inledi Sultan.

Kapı ağzındaki dilsizler bu iniltileri duyamazlardı. Cam kenarındaki lalelerin arasında dolaşan bir tavuskuşu şaşkın baktı odadan içeri, sonra bahçeye döndü tekrar. Sultan'ın iniltileri, ay çınarların tepesinde alçalıp da mumlar eriyene kadar sürdü. Sonra sadece çeşmelerin sıırtısı kaldı duyulan.

Bu kent rengârenk bir mozaikti. Fatih kanunları herkesin hangi renk evlerde oturması gerektiğini bile belirlemiştir. Ermeniler gri, Yahudiler sarı, Rumlar koyu yeşile boyamıştı yaşadıkları yerleri. Türklerinkiler kırmızı ya da koyu sarıydı. Saraydan olanlarınsıya koyu kahverengi.

Bu, Defterdar'ın evini bulmayı kolaylaştırabilirdi.

Abbas üzerinde onun kimliğini saklayan siyah kapüşonlu mantıyla istanbul sokaklarında uzun süredir dolaşarak duruyordu. Rüstern'in evi şaşırtıcı bir şekilde büyüktü ve kırmızı taşlardan yapılmıştı. Koskocaman bir avlusu vardı üstelik. Abbas'ı içeri bir hizmetkâr kabul etti. Rüstern avlunun tam ortasında bir şadırvanın altında oturuyordu. Hemen yanında mermer bir çeşme vardı.

Rüstern onu şöyle eliyle kısaca selamladı ve karşısındaki bordo Şam halısına oturmasını işaret etti. Şerbetler getirildi ve aralarına tatlı dolu gümüş bir tepsi konuldu.

"Bu ziyaretini neye borçluyum Kızlarağası?" diye sordu sonunda Rüstern.

"Hürrem Kadın'ın sizden bir ricası var efendim."

Adamın yüzünde küçücük bir hareket bile olmamıştı. Sanki taştan bir heykeldi. Sonunda, "Yaa..." dedi sadece.

"Herhalde ikinizi ilgilendiren ortak bir konu var efendim."

"Acaba bu ne olabilir?"

"Bizzat siz efendim."

Galiba küçücük de olsa bir hareket olmuştu donuk yüzünde adamın. Abbas kaşının bir an için yukarı kalktığını görür gibi olmuştu Rüstern'in. Ama sadece bir an için.

"Sanırım bunu biraz açıklayacaksın Abbas."

Abbas çok acele hareket etmenin iyi bir şey olmadığını Harem'de geçirdiği yıllar boyunca çok iyi öğrenmişti. Kendini ele vermemeliydi. Yoksa tehlike büyüktü, işte Hürrem onu ele geçirivermişti, hem de en umulmadık anda. Sustu.

Defterdar Rüstern tımar sahiplerinden, arazi bahşedilenlerden vergi toplamakla görevliydi. Böyle durumdakiler araziye ekip biçiyor ve bunun karşılığında devlete belli bir para ödüyorlardı.

Ama onlar ölünce işledikleri toprak tekrar Sultan'a, yani Hazine'ye dönüyordu. Bu Osmanlı yönetiminin en

keskin kurallarından biriydi yıllardır. Toprakların tek sahibi Sultan'dı.

Abbas, Defterdar'a doğru yaklaştı. "Harem'in Sultanı bana size Hâkim Dürgün adlı bir adamı tanıyıp tanımadığınızı sormamı istedi," dedi. "Galiba geçen yıl vebadan ölmüş, ama hâlâ Edirne civarında bir tımarı varmış. Hayalet bir tımar sahibi... Öyle değil mi?"

"Öyle. Bir ilgileneyim bu işle."

"Başka hikâyeler de var. Rumeli'de de bir tımar sahibi varmış, o da dört yıl önce sizlere ömür olmuş. Ama hâlâ vergisini veriyormuş. Hatta koyun başına sekiz akçe olduğunu duyduk bu verginin. Ve siz hâlâ bu konuda bir şey yapmamışsınız. Korkarım bunun arkasında başka bir gerçek var. Acaba bu verginin bir kısmı size geliyor olabilir mi?"

Rüstern, inkâr adına hiçbir davranışta bulunmadı ve zaten Abbas da böyle bir davranış beklemiyordu Defterdar'dan. Bu adam böyleydi. "Bu bilgileri nasıl edindin?"

"Nerede karanlık bir adam varsa, ben oraya iki çift kulak daha koyarım efendim. Hikâyelerim henüz bitmedi, daha çok var."

"Anlıyorum." Rüstern önündeki tepside biraz tatlı aldı ve yavaşça çiğnedi. "Ne istiyorsun, para mı?"

"Ben buraya kendi adıma gelmedim efendim. Hürrem Kadın tarafından gönderildim."

"Onun paraya ihtiyacı yok, öyle mi?"

Abbas başını iki yana salladı.

"Bir yardım?"

"Denilebilir... Ama bundan biraz daha fazla."

"Söyle."

"Birlikte bir iş yapmak ister Hürrem Kadın."

Rüstern ilk defa gözlerini açıp Abbas'a baktı. Yeşildi adamın gözleri. Yeşil, anlamsız gözlerdi bunlar... Soğuk bile bir şey demekti. Oysa bu gözlerde hiçbir ifade yoktu.

"ilginç olabilir, ibrahim'in benim için bir efendi olduğunu biliyor mu hanımın?"

"Tabii biliyor, bunu ondan saklayacak değildim herhalde."

"Sanırım ona ne söyleyeceğine sen karar veriyorsun, işine gelenler ve gelmeyenler..."

Abbas bu iğneli sözlere aldırmadı. "Bildiğim kadarıyla Veziriazam'la birlikte doğuya gidiyormuşsunuz."

"Hanımın İran seferiyle acaba neden bu kadar ilgili?"

"Pek ilgili değil. O sadece ibrahim'le ilgileniyor."

Rüstern derin bir soluk aldı sıkıntıyla, zor bir matematik problemi çözer gibiydi. "O, imparatorlukta en güçlü adam," dedi. "Tabii Sultan'dan sonra..."

"Ama belki de bu, o kadar iyi bir şey değil. Çünkü bu kadar güçlü olması onu kolaylıkla tehlikeli bir duruma da getirebilir ve o zaman da kellesi gider. Daha şimdiden fazla böbürlendiği söyleniyor."

"Evet, bu da doğru. Hanımın benim ne yapmamı istiyor?"

"Sizin o günü çabuklaştırmanızı istiyor efendim. Onun sınırlarını aştığının kanıtlanmasını istiyor."

"O kendisine verilen yetkileri kullanıyor. Buna sınırı aşmak denilemez."

"İbrahim sınırı çoktan aştı efendim."

"Belki böyle de değerlendirilebilir." Rüstern bir parça tatlı daha aldı. "Peki, ya bunun yolunu bulamazsam?"

"O zaman, hanımım bir gece Sultan'ın kulağına şu vergi işlerini fısıldayırır. Hem de hepsini..."

Abbas dikkatle bakıyordu adamın yüzüne. Ama korkunun izine bile rastlamadı orada. Sadece satrançta zorlu bir atakla karşılaşmış gibi düşünüyordu. O kadar... Gücün ne anlama geldiğini ve neler yapabileceğini iyi biliyordu Rüstern. Hürrem ondan güçlüydü, o halde bu gücü kabul etmeliydi.

"Peki, ödülüm ne olacak?"

"Hayatınız..."

"Ben bundan daha fazlasını isterim Abbas. Beni sadık bir hizmetkâr olarak kabul etsin hanımın. Bunu ona söyle, ama bir hayattan daha fazlasını isterim karşılığında."

"Söylerim."

Daha sonra Abbas geri dönerken yolda çöplüğe bırakılmış bir at leşi gördü. Etrafına bir yığın aç köpek doluşmuştu. Hırıltılarla onu parçalamaya çalışıyorlardı, karnını deşmişlerdi bile. Abbas, bu hayvan leşinden yükselen kokunun burnuna; Hürrem'in gül, Defterdar'ın lavanta kokusundan daha güzel geldiğini düşündü bir an için.

52

Galata

HALICinağzında, bir yakada Harem'in bulunduğu Sarayburnu, diğer yakada, bunun tam karşısındaysa Galata semti vardı. Buradaki kuleyi Cenevizliler yapmıştı. Tepenin eteklerine ve limanın çevresine bir yığın küçük ev ve dükkân yayılmıştı. Bunların sahipleri genellikle Cenevizli ve Yahudi tüccarlardı. Ama başkaları da vardı burayı mesken edinmiş. Kızıldeniz kıyılarından gelmiş Kızıldenizli Araplar, Afrikalı Berberiler, Venedikliler... Bunların depoları ağzına kadar baharat, fildişi, ipek, cam ve inciyle dolu olurdu. Pera'daki konaklar, malikâneler bu binalara tepeden bakardı. Sanki kent ticaretinin sahibi olduklarını vurgular gibiydiler bu şekilde.

Ludovici'nin de Galata'da bir evi daha vardı, ama aslında kimse oturmuyordu burada. Daha çok iş ilişkilerini rahatlıkla yürütmek için kullanıyordu bu evi. Pera'daki malikânesine bir yığın adamın girip çıkması kuşku

uyandırabilirdi bazı çevrelerde. Oysa Galata'daki evde böyle bir sakınca yoktu.

Yahudi evleri gibi sarıya boyalıydı bu bina. içi de gayet sade bir şekilde döşenmişti. Alçak bir sehpa, rahat minderler ve bir büyük halı. Belki de evdeki tek zenginlik bu İran halisiydi.

Abbas sehpanın başında bağdaş kurmuş oturuyordu. Koca gövdesini yerleştirirken tam dört köle yardım etmişti ona. Çok sessizdi, bütün dikkatini önüne konulmuş tatlılara vermişti, ikide bir tombul elini gümüş kaseye daldırıp bir yenisini atıyordu ağzına. Sonra da kolunun kenarından çıkardığı mendili ağzına götürüp yavaşça geçiriyordu.

Tanınmamak için siyah mantosuna bürünüp her ay geliyordu buraya. Onun ziyaretleri Ludovici için çok değerliydi. Bunun nedeni sadece eski bir arkadaşlık ilişkisi değildi. Abbas ona çok değerli bilgiler taşıyordu Saray'la ilgili olarak. Başlangıçta Ludovici onunla tıpkı eski günlerdeki gibi bir ilişki kurmayı denemişti. Ama artık o bildiği eski Abbas yoktu karşısında. Ya çok utangaç, ya da çok üzgün davranıyordu böyle durumlarda. Eski tutkularından, anılarından söz etmek belli ki onu kahrediyordu. Aslında bu ziyaretlerden mutlu oluyormuşa hiç benzemiyordu. Ludovici bütün bunlara rağmen eski dostunun neden hâlâ geldiğini zaman zaman merak ediyordu. Ve sonunda şuna karar vermişti: Abbas, Ludovici'nin Julia ile kendisi arasındaki son bağ olduğunu biliyordu, her ay Galata'daki eve gelişinin tek nedeni buydu.

"Julia nasıl?" diye sordu. Bu onun daima ilk sorusu oluyordu.

"İyi Abbas, çok iyi."

Abbas başını salladı, bir an için yüzünden umutsuz bir ifade geçmişti. Belki de Ludovici ile Julia'nın ilişkisinin boyutlarını merak ediyordu. Ama bunu asla dile getirmemişti, "işler iyi mi?"

"Yardımların sayesinde iyidir Abbas. Çok teşekkür ederim."

Abbas kayıtsızca omuz silkti. Bunlar onu ilgilendirmiyordu gerçekte. Ticaretten söz açılır açılmaz içi sıkılıyordu.

"İstanbul'da daha fazla kalamaz," dedi.

"Ne?"

"Onu buradan uzaklaştırmaksın. Artık güvende değil. Hatta Komünita Magnifika'da bile..."

"Ne oldu?"

"Sadece politik entrikalar Ludovici, entrikalar... Bu işleri iyi bilirim, tehlike çok büyük. Bana güven."

Ludovici şaşkınlıkla başını salladı. 'Bunu yapamam Abbas,' dedi içinden. "Kolay olmayacak. Nereye gidebilir ki?"

"Hiç farketmez. Lütfen Ludovici. Onu koruyabilmek için elimden gelen her şeyi yaptım. Eğer ona yardım etmek istiyorsan, eğer bana yardım etmek istiyorsan onu bir an önce İstanbul dışına çıkar."

"Elimden geleni yapacağım."

Abbas ona doğru eğildi, eski arkadaşının bileğini sıkıca tuttu. "Hayır Ludovici senden elinden geleni yapmanı istemiyorum. Dediğimi yapmanı istiyorum. Öyle, ya da böyle onu buradan götüreceksin."

"Tamam," dedi Ludovici.

Abbas biraz olsun rahatlamış gibiydi, "iyi," diye mırıldandı. "Öyleyse şimdi işimize dönebiliriz."

Hipodrom

SÜLEYMAN, Kapadokya'dan getirilmiş gösterişli atının üzerine kurulmuş, At Meydanı'ndan Üsküdar'a geçmek için ilerleyen ordusunu seyrediyordu. Emindi, arkasındaki kafeste oturan Hürrem de bunu yapıyordu.

Onun varlığını hissetmek Sultan'ın tüm kaygılarını azaltıyordu.

Hipodrom, yeniçeri ve süvarilerin adımlarına karışan at nalı sesleri ve mehter alayının çaldığı davulların gümbürtüsüyle dolmuştu. Büyük bir toz bulutu kalkıyordu yerden.

'Onların başında olmalıydım,' diye düşündü Süleyman. 'Benim yerim orası. Benim görevim bu.'

Yukarı doğru, bir canavarın kuyruğunu andırarak yükselen tozun arasında beyaz bir pelerinin dalgalandığını gördü. Bu kendisine doğru gelen İbrahim'di. Veziriazam'ın yüzündeki gülüş bile bugün onun içini rahatlatmıyordu. "Dualarınız bizimle olsun Sultanım. Keşke siz de gelebilseydiniz."

"Bağdat'ı al!" diye bağırdı Süleyman.

"Emrettiğiniz gibi Şah'ı yere vuracağım Efendim." Atını mahmuzladı ve Sultan'ın yanındaki yerine geçti. Ordunun geçişini birlikte izleyeceklerdi.

En başta azaplar vardı, bunlar fazla eğitilmiş Saray sipahileriydi. Bunların eğerleri altın ve gümüşlendi ve başlarındaki miğferleri pırıl pırıl yanıyordu gün ışığında. Rengârenk giysileriyle cümbüşlü bir görüntüleri vardı. Okları, yayları, sadakları ve palalarıyla çok etkileyiciydiler.

Sonrakiler iyi eğitilmiş Saray sipahileriydi. Bunların eğerleri altın ve gümüşlendi ve başlarındaki miğferleri pırıl pırıl yanıyordu gün ışığında. Rengârenk giysileriyle cümbüşlü bir görüntüleri vardı. Okları, yayları, sadakları ve palalarıyla çok etkileyiciydiler.

Önlerinde kırmızı bayrakları dalgalanıyordu.

Arkadan gelenler yeniçerilerdi. O dev Hûma Kuşu tüyleri onlara sanki kımıldayan bir orman havası veriyordu. Koyu mavi etekleri sağa sola savruluyordu, omuzlarına çakaralmazlar asılmıştı. Hepsinin de sırtında yerlere kadar derviş hırkaları vardı. Bu onların kurucusu olan

Hacı Bektaş'ın anısınıydı. Büyük bakır kazanlar gidiyordu her alayın önünde. Beyaz bayraklarında Peygamber'in kılıcını simgeleyen bir şekü ve altın harflerle yazılmış ayetler vardı... En önde giden Yeniçeriağası üç tuğluydu.

Bu palabıyıklı adamların tümünün de Avrupalı olduğunu düşündü Süleyman. Osmanlı ordusunun en korkutucu silahıydı bu devşirmeler.

Yeniçerilerin arkasından dervişler geliyordu. Başlarında deve kılından takkeler olan bu adamların abanoz boncuklarla tutturulmuş yeşil önlükleri vardı üstlerinde. Yürürken yüksek sesle Kur'an okuyor, neylerin eşliğinde ilahiler söylüyorlardı.

Deli Kuvvetler, leopar derisinden başlıklar takmıştı ve sırtlarına ayı, aslan gibi hayvanların kürklerini almışlardı. Bunların kuyrukları omuzlarından sarkıyordu. Bu korkusuzluklarıyla ünlü adamların atları da kendileri gibi kürk ve derilerle süslenmişti.

Daha arkada Divan üyeleri yürüyordu. Yeşü sarıklı, kenarı kürklü kaftanlarıyla kadılar ve vezirler... Vezirlerin kendileri de, atları da inanılmaz bir gösteriş içindeydi. Ulemanın yanında Kutsal **Kabe** taşından bir parça ve Kur'an taşıyan yeşil çuhalara sarılmış develer vardı.

En son olarak cephaneciler geliyordu. Geniş bronz ağızlı toplar korkutucuydu. Çuvallar dolusu barut ve bir yığın gülle yüklenmişti binek hayvanlarının üzerine.

'Onların başında olmalıydım,' diye içinden tekrar geçirdi Süleyman. *'Bu bir hata. Ben de gitmeliydim.'*

"Size Şah'ın kellesini getireceğim Sultanım," dedi İbrahim.

Süleyman nedense ani bir rahatsızlık duymuştu bu sözlerden. Hürrem ne demişti: "Senin ona tanıdığın yetkileri kötüye kullanabilir belki de..."

Birden, İbrahim'in atını dizginlerinden tutup çekti. "Bağdat'ı almalıyız. Halife olarak orayı alacağıma söz verdim ben," dedi.

"Sultanım bana inandığınız için minnettarım. Allah beni mahcup etmesin..."

Süleyman ordusuna tekrar baktıktan sonra yine İbrahim'e çevirdi gözlerini. *'Evet, sana inandım,'* dedi içinden, *'inandım, ama Allah'a şükürler olsun ki asla tam olarak güvenmedim.'*

Pera

JULIA terasta güneşleniyordu. Ludovici bahçe merdivenlerinden yukarı tırmanırken başını kaldırıp ona baktı. 'Çok güzel,' diye düşündü, 'inanılmaz derecede güzel. Keşke bir zamanlar Abbas'a karşı duyduklarını benim için de duyabilse... Şimdi o benim, ama zaten başka bir seçeneği yok. Bir anlamda tutsak. Benim yanımdan ayrılamaz, çünkü ancak bu şekilde hayatta kalabilir. Venedik'e de dönemez, babası onu lanetler başına gelenler yüzünden, kocası ise derhal bir manastıra kapatır. Bir fahişeden fazla farklı davranılmaz orada Julia'ya.'

Julia da o sırada başını kaldırdı ve kendisine bakan Ludovici'yi gördü. Terasa doğru koşarak çıkıyordu genç adam basamakları. Üzerinde pas rengi bir kaftan vardı, ipeğin çıkardığı hışırtıları duyuyordu Julia. Böyle Osmanlı kıyafeti giyerek sanki Komünita'ya inat yapıyordu. Onun bu tavrında gizliden gizliye Venedik'e bir isyan vardı.

"Hava ne kadar güzel değil mi?"

Julia elindeki kitaptan başını kaldırıp ona baktı, ama gülümsemedi. 'Ne kadar uzak, ne kadar yabancı,' diye düşündü Ludovici. 'Buzdan yapılmış bir heykel. Oysa tutkulu biri olduğumu biliyorum. Ne yazık bunları benden saklıyor.'

Onu Boğaz'ın sularından kendi elleriyle çıkarmıştı o sabah. Hâlâ unutamıyordu o görüntüyü. Julia yarı çıplaktı ve onu gördüğünde bir an için tıkanıp kalmıştı

Ludovici. Sonra tutup yukarı çekmişti o yarı çıplak bedeni. Morarmıştı soluksuzluktan ve soğuktan. Ona ilk dokunuşu buza dokunur gibi olmuştu. Ve o günden bu yana da hâlâ aynı soğukluk, uzaklık sürüyordu. Mermer bir anıt... Güzel, soğuk ve cansız...

Haftalarca hasta yatmıştı Julia. İyileştiğinde Ludovici ona gerçeği söylemişti. Onu kurtaran Abbas'tı. Kim bilir belki de bundan zaman zaman kuşkulanmıştı zaten. Ludovici açıklamasını bitirince hiç ses çıkarmaması bunun bir işareti olabilir miydi acaba? Sonra da çok uzun bir depresyon geçirmişti. Bir dul gibi giyiniyor, bir dul gibi davranıyordu. Julia hâlâ Abbas'ı seviyordu, Ludovici bundan emindi. Ve Abbas onun için artık bir ölüydü.

Julia ile ne yapacaktı? Abbas'la konuştuğu günden beri hep bunu düşünüyordu. Ludovici bu düşünceler arasında kendisinin de kıza karşı belli bir mesafede durmuş olduğunu fark etmişti. Onu kutsal bir melek gibi görüyordu. Asla dokunulamaz bir melek. Ama başka nasıl davranabilirdi? Abbas'ın onu ne kadar çok sevdiğini biliyordu ve ona asla ihanet edemezdi.

Ama şimdi Abbas Julia'nın gitmesini istiyordu. Ya bunu yapacaktı, ya da artık itiraf edecekti: Onu gerçekte kendisi için istiyordu Ludovici. Abbas'ın Julia ile hiçbir ilişkisi olamazdı artık. Arkadaşının başına gelmiş olan vahşeti lanetliyordu, ama aklından geçen bu düşünceleri, içinde kopan fırtınaları da inkâr edemezdi.

Oturdu. "Konuşmalıyız," dedi.

Julia kitabını bırakıp o buz mavisi gözlerini Ludovici'ye çevirdi. Bir hayal gibi... Abbas bir zamanlar onu böyle tarif etmişti arkadaşına. Bir hayal gibi... Evet gerçemiş gibi durmuyordu bu soğuk güzellik.

"Julia yaklaşık iki yıldır burada, benim korumam altındasın."

"Bunun için sana hayatım boyunca minnettar kalacağım."

"Burada mutlu musun?"

"Hayır Ludovici. Tabii ki mutlu değilim."

"Neden?"

Bu soruya şaşmış gibiydi. "Yalnızım," dedi yavaşça.

Ludovici ellerini çaresiz bir şekilde iki yana açtı.

"Ne yapabilirim? Eğer buradan ayrılırsan tehlikeli olur. Venedik'e gelince..." Omuzlarını silkti.

Julia konuşmadı. Yanında bir erkek olmadan o zaten çaresizdi.

'Ne yapabilirim,' diye tekrar düşündü Ludovici. 'O evli bir kadın. Serana hâlâ Kıbrıs'ta yaşıyor. Bu arada Julia'yı Komünita Magnifika'dan da saklamak zorundayım. Tanrım! Ben neler düşünüyorum? Onu istiyorum! Abbas umurumda değil. Benim suçluluk duygularım ona erkekliğini geri veremez.'

Julia sanki onun aklından geçenleri okumuştı. "Söyle bana," dedi. "Onu görüyor musun?"

"Evet. Arada bir."

"Hiç beni sordu mu?"

"Hayır." Ludovici yalan söylüyordu.

Gözleri nemlenmişti. "Zavallı Abbas," diye mırıldandı.

Ludovici uzanıp onun ellerini tuttu. "Senin yalnızlığına biraz olsun çare olabilirim." *'Hayır Abbas. Onu yollamayacağım. Benimle kalacak. Benimle...'*

53

KAPI hafifçe aralıktı, sarı bir mum ışığı vuruyordu koridora. Ludovici gölgelerin arasında kararsız duruyordu. Kendi kalbinin sesini duyuyordu kulaklarında. Ağzı kupkuruydu.

Kapıyı itti. Julia oturmuş saçlarını tarıyordu.

Kımıldadıkça üzerindeki ipek gecelik pırıldıyordu.

Ludovici'yi aynadan gördü. Ludovici de kendi yansımasını görmüştü aynada. Sarı sakalını ve gözlerindeki o tuhaf bakışı...

Julia tıraşı bıraktı. "Ludovici?"

Arkasında duruyordu genç kadının, elleri omuzlarındaydı ve aynadan onun gözlerine bakıyordu. Korkmuş ve hatta şaşırılmış gibi görünmüyordu Julia. "Ayağa kalk ve bana dön," diye mırıldandı Ludovici. Sesi boğuktu.

Avuçlarını yumuşak hatlı omuzlarında gezdirdi kızın. *'Hayır, mermer değil,'* dedi içinden. *'Yumuşak, yuvarlak ve sıcak.'* Geceliğinin altından güzel vücudunun hatları belli oluyordu, iki göğsünün arasında küçük bir altın haç vardı.

'Bu kadar kibarlık yeter,' dedi kendi kendine. Geceliğin önüne yapışıp boydan boya yırtıverdi. "Mükemmelsin."

Kızın boynunu, omuzlarını, göğüslerini öptü. Aynadan bunları görebiliyordu. Julia hiç kıımdamıyordu. Onu kollarına alıp kaldırdı ve yatağa taşıdı. Parçalanmış geceliği çıkarıp attı. Bu anı çok beklemişti.

Ludovici bunları yaparken Julia ses çıkarmadan ona bakıyordu.

Üzerine abandı, kasıkları patlayacakmış gibiydi. Başını boynuna gömdü, şimdi o güzel kokusunu genzinde duyuyordu. Ludovici artık daha fazla dayanamayacaktı. Kendini ileri itti ve Julia'nın en gizli yerine girdi. Julia hâlâ kıımdamadan, sabit gözlerle ona bakıyordu. Az sonra onun üzerinde soluk soluğa yatıyordu. Ve ne konuşabiliyor, ne de gözlerine bakabiliyordu. Amacına ulaşmıştı, ama ödülü kazanamamıştı. Mükemmelliğin tadına bakmıştı ve ağzındaki tat ona yabancı değildi. Acı içinde bunun ne olduğunu anladı.

Bu hayal kırıklığının buruk tadıydı.

Azerbaycan

*R*ÜSTEM durumu değerlendirir değerlendirmez ne yapacağına da karar vermişti. Ne olursa olsun, zarlar nasıl düşerse düşsün Kızlarağası'nın teklifinden yararlana-caktı. Harem'le Divan arasında bir çatışma olacağı kesin-di. Aslında iki tarafın da yanında yer almamak gerekiyordu. Ama belki daha iyisi her ikisinin de yanında olmaktı.

O halde İbrahim'i tutkularında desteklemeliydi. Eğer o başarırsa onun yanında olacaktı. Eğer başaramazsa Hürrem cadısının onu ödüllendirmesini bekleyecekti.

Anadolu'nun ıssız steplerinde uzun bir yürüyüş... Koca ordu arkasında bir toz bulutu bırakarak ilerliyordu. Arada bir koyun sürülerine, köylülere rastlıyorlardı ve bol bol çakal dolaşıyordu etrafta.

Giderek daha da vahşileşiyordu doğa. Öncülük yapan akıncıların arkasından deve ve ağır silah konvoyları adım adım ilerledi. Doğuya doğru olan bu zorlu, hem de zorunlu yolculuk sonunda yalçın dağlara ulaşıldı. Askerler toz içindeki sakallı yüzlerini Van Gölü'nde yıkadılar.

Gölü geçtikten sonra daha da yüksek dağlar çıktı önlerine ve en sonunda mavi çinili kubbeleriyle Tebriz'i gördüler. İbrahim, Şah Tahmasb'ın peşindeydi, ama o hep kaçıyordu. Yeniçerinin önüne çıkmak istemiyor, askerleriyle dağların arasında saklanıyordu.

Ve askerler bir gün ilk kez havada sonbaharın serinliğini hissettiler. Koca bir yaz oradan oraya yürüyerek geçip gitmişti.

İbrahim'in altı tuğu yan yana dikilmişti kahverengi, sert toprağa. Otağ sert rüzgârda çırpınıyor gibiydi. Bulundukları yaylanın çevresi bir yığın dağla çevrili, gökyüzü gri bulutlarla kaplıydı.

İbrahim binbir süsle donanmış tahtında oturuyordu, içeriye havanın soğukluğu nedeniyle büyük bakır mangallar konulmuştu. Bu ne biçim bir yaz sonuydu?... Rüstem hava daha şimdiden böyleyse kışın nasd geçeceğini düşündükçe ürperiyordu.

Eğdip alnını halıya koydu, İbrahim'i selamlarken.

"Rüstem sen develerle ve ipeklerle meşgul olmayacak mıydın?"

Rüstem onun ses tonundaki sert tınıyı hemen fark etti. Tehlikeli bir ruh halindeydi Veziriazam. Beklediği kolay zaferi yakalayamamıştı ve kafası karıştı.

"Belki bana ihtiyacınız olabdir, diye düşünmüştüm."

"Altınlarımı saymak için mi? Bunu kendim de yapabilirim."

"Şah konusunda konuşmak istiyordum."

İbrahim'in yüzü bu sözü duyar duymaz öfkeden kırmızı oldu. Doğrusu Rüstem onu hiç böyle görmemişti. Bu zaferi şiddetle istiyor, diye düşündü. **'Planları allak bulak oldu.'**

"Şah mı? Şah bir sırtlandan beter. Arkamızda dolaşp leş arıyor yemek için. Ama karşımıza çıkamıyor."

'Evet doğru düşünüyorsun,' dedi içinden Rüstem. **'Ama bu sorunu çözmez.'** "Akıncılar hâlâ onun yerini bulamadılar mı?"

"Dağlarda bir yerde gizleniyor."

"Belki de onu ortaya çıkarmanın bir yolu vardır."

İbrahim'in gözlerinde bir ümit ışığı belirmişti. "Nasıl Rüstem?"

"Ona bir anlaşma önererseniz..."

"Asla, ben onu ayağımın altında ezmek için yemin ettim."

"Sonuçta Avrupalı bir krala anlaşma önermeyeceksiniz ki... O dediğiniz gibi bir sırtlan. Onu anlaşma önerisiyle yemleyip ortaya çıkmasını sağlamak gurur kırıcı bir şey olmaz bence."

İbrahim birden ayağa kalkıp hızlı ve sert adımlarla dolaşmaya başladı. "Onu nasıl bulacağız?"

"Safeviler'in bizi gözlediğinden emin olabilirsiniz. Karargâhtan ayrılan bir haberci mutlaka dikkati çekecektir."

"Evet, kulaklarını ve burnunu kesip hemen geri yolasınlar diye mi yollayacağız haberciyi?"

"Belki de Şah her yazı dağlarda geçirmekten sıkılmıştır. Bizimle asla savaştırmaz o. Anlaşma önerisi onun da hoşuna gidebilir."

İbrahim otağın önüne çıkıp dağlara baktı. Gökyüzünün griliği giderek artıyordu. Her an yağmur başlayabilirdi.

"Onu açığa çekmeliyim," dedi.

Rüstern derin bir nefes aldı. İşte zamanı gelmişti. Ama bunu ustalıklı yapmalıydı. Yoksa her şeyini kaybedebilirdi. Servetini, hayatını... "Ona bu haberi ben götürüyüm," dedi.

İbrahim ona döndü, yüzünde alaycı ve şaşkın bir ifade belirmişti. "Sen mi Rüstern?" Başını geriye atıp, gülmeye başladı. Kahkahayla gülüyordu.

"Ben onu ininden çıkarabilirim. Bundan eminim efendim."

"Defterdarlar ne zamandan beri elçilik yapıyorlar?"

"Hayat boyu defterdar olarak kalamam."

İbrahim bu ses tonunu iyi biliyordu. Kendi ihtirasının tınısı vardı bu seste. Başını salladı anladığını belirtmek için... Birden ciddileşmişti. "Planın nedir?" diye sordu.

"Sizin tarafınızdan mühürlenmiş bir mektup. Ona Bağdat karşılığında Tebriz ve Azerbaycan'ı vereceğinizi yazdığınız bir mektup. Onun doğu sınırlarına saygılı olacağımızı belirttiğiniz bir mektup..."

"Böyle bir öneriye asla inanmaz."

"Ben onu ikna edebilirim. Siz de Sultan'ın mührü-

nün bir eşi var, öyle değil mi efendim? Aslında kendi mührünüzün yanına bir de onunkini koyarsanız hiçbir kuşkusu kalmaz Şah'ın."

ibrahim başını salladı. Gök gürüldemeye başlamıştı ve bu ses toplarından daha büyüktü. Her düşen yıldırımla otağ sanki yıkılacakmış gibi sarsılıyordu. Aniden artan rüzgâr fırtınaya dönmüştü.

"Asla inanmaz," diye tekrarladı ibrahim.

"izin verin deneyeyim."

ibrahim düşünüyordu. Sultan'a Şah'ın kellesini getireceğinin sözünü vermişti. Viyana'dan sonra bir başka başarısızlığı daha göze alamazdı. Hele de o Hürrem cadısı ortada oldukça... işin gerçeği bu zafere şiddetle ihtiyacı vardı.

Rüstem'e döndü. "Onu istiyorum Rüstem," dedi. "Eğer bana onu getirirsen, hayal edebildiğinden çok daha fazlasıyla ödüllendirileceksin."

Rüstem buna minnettar olacağını belirterek eğildi. Ama yüzünde ne hoşnutluk, ne de minnet ifadesi vardı. Riskleri zaten kafasında çoktan hesaplamıştı. Ne kazanabileceğini de... Hem de bu hesabı her iki taraf için yapmıştı. Hürrem ve ibrahim için, ayrı ayrı...

54

SAHTAHMASB önünde duran sefil görünüşlü yaratığa baktı. Askerlerinin yakalayıp getirdiği adamın gözleri bağlıydı ve zincirlenmişti. Çadırın önündeki taşların üzerine yüzükoyun yatırılmıştı. O, ensesine dayanmış palalaların altında titrerken Şah da üzerinden çıkan mektubu okuyordu.

Bitirdikten sonra kâğıdı mollalarına ve paşalarına uzattı. Kararlı bir şekilde başlarını iki yana salladılar. Sultan'ın Veziriazam'ı nasıl bir entrikanın peşindeydi acaba

bu kez? Şah tekrar okudu mektubu, bu en azından üçüncü okuyuşuydu. Genç bir adamdı, incecik dudakları ve simsiyah bir sakalı vardı, ince uzun parmaklarıyla kâğıdı sıkıca tutuyordu. Geniş kol ağızlarından görünen bilekleri de inceydi. Ve teni cevizimsiydi.

Konuştuğunda sesi bir kızinki gibi incecik çıkıyordu. "Adın ne haberci?"

Esir başını biraz kaldırıp sesin geldiği yöne doğru konuştu: "Rüstern efendim." Gri sakalı toz içindeydi ve biraz da kanlanmıştı. Kan, patlamış dudaklarından sızmıştı. Nöbetçiler başını öylesine bastırmıştı taşlara...

"Ne iş yaparsın Rüstern?"

"Defterdarım efendim."

"Bir hazineci? Osmanlılar ne zamandan beri hazinelerini elçi yapar oldular?"

"Veziriazam bana çok güvenir efendim."

Şah adama daha bir dikkatle baktı. Yorgunluktan ve heyecandan yüzü solgunlaşmışsa da korkmuşa benzemiyordu. Gözlerindeki bağ adama silik bir ifade veriyordu.

"Demek ibrahim barış istiyormuş," dedi. "Peki Sultan da bunu istiyor mu?"

"Allah'ın Yeryüzündeki Gölgesi, ibrahim Paşa'ya güvenir efendim. Ona büyük yetkiler vermiştir."

"Evet, bunu görüyorum."

"Efendim ibrahim'in önerdiği barışı Sultanım da istiyor."

"Elçi Rüstern, bana söyler misin, neden Sultan'ın, babası gibi ordularının başında gelmiyor bize karşı?"

"Savaşmaktan yoruldu efendim... O artık barış istiyor."

Şah omuzlarını silkti. Belki de doğruydı... Belki de...

Öneri cazip ve makuldü. Hatta acaba aşırı makul mu? Eğer bu doğruysa, mollalara gerçek bir zafer göstermiş olurdu. Osmanlı ordusuna karşı Bağdat'ı ellerinde

tutmalarına olanak yoktu. Ama ibrahim onun peşinde dağlarda dolanmaktan vazgeçip istanbul'a döndüğünde gidip Tebriz'i de, Bağdat'ı da geri alabilirdi. Yalnız bunu her sonbaharda tekrarlaması gerekecekti. Osmanlı ordularının her geri dönüşünde.

Barış, en mantıklı işti yapılacak. Hem boşa kan akmazdı, hem de toprakları ellerinde kalırdı. Mollaları da tatmin ederdi bu.

Ama yine de...

"Böyle bir anlaşma yapılabilir Rüstem. Benim seçeceğim bir yerde buluşup konuşmamız gerek ibrahim'le. Yalnız yanımızda özel muhafızlarımızdan başka birinin olmaması koşuluyla..."

"ibrahim'in onurlu biri olduğuna inanmıyor musunuz?"

Şah gülümsedi. "Büyük zaferlerin peşinde koşanların ne zaman, neden vazgeçeceği hiç belli olmaz Rüstem."

Başıyla muhafızlara bir işaret verdi ve adamlar Rüstem'i kollarından tutup ayağa kaldırdılar.

"Söylediklerime uyarsa ben de onun önerisini kabul ederim. Bu sözlerimi ilet ibrahim'e. Haydi şimdi sana güle güle."

Muhafızlar Rüstem'i dışarı sürükleyip gözleri bağlı, zincirli bir şekilde ata bindirdiler. Sonra da atın dizgininden tutarak çadırların arasından uzaklaştırdılar. Onlar gözden kaybolana kadar Şah arkalarından baktı.

Aklı hâlâ Süleyman'daydı. Barış isteyen bir Osmanlı Sultanı... Bu ya yalandı, ya da bir zayıflığın ilk işareti. Allah'ın izniyle işin doğrusunu yakında öğrenecekti.

Hava soğuktu, ama kışa daha çok vardı. Upuzun bir kış... Dağlarda saklanmaktan gerçekten de bıkmıştı.

"Bu geçidi izle, o seni arkadaşlarının olduğu vadiye götürecektir." İranlı bunları söyledi ve Rüstern'in gözbağını çözdü. Bir diğeri de zincirlerini açıyordu.

Rüstern gözlerini kırptırdı. Külâh gibi takkeleri olan İranlılar'dan biri pis pis sırtarak, "Belki de gelecek karşılaşmamızda Şah kılıcımı senin kanınla sulamama izin verir," dedi.

Rüstern bu sözlere aldırmadan atını mahmuzladı. Haklı çıkmıştı, işin riski gözde büyütülecek kadar değildi gerçekten de. Şimdi kafasındaki planı bitirebilmek için yapması gereken küçük bir şey daha vardı.

Zavallı İbrahim... İyi bir vezir olabilmek için aşırı derecede gösteriş ve zevk düşkünüydü. Oysa gerçek büyüklük daha dikkatli bir düşünce biçimi gerektirirdi. Tehlikelerdeki fırsatları yakalayabilecek ölçülerde bir aklı... Kendisinininki gibi yani...

İki İranlı gözden kaybolmuştu ve artık tepelerde tek başınaydı. Madem ki tek başınaydı o zaman gülümseyebilirdi. Gülümsedi, sonra atını tekrar mahmuzladı.

55

İBRAHİM'inyüzü merak içindeydi. Amabakışlarında aynı zamanda hafif bir alay da vardı. Sağ elinin parmaklarını tahtın kolunda, rüzgârla bir o yana, bir bu yana savrulan çadırın çıkardığı sese uygun olarak tıpırdatıp duruyordu.

"Şah'ı buldun mu?"

"Evet efendim."

"Seni oraya tabii ki gözlerini bağlayıp götürmüşlerdir."

"Evet efendim."

"Sana iyi davrandılar mı?"

"Sayılır..."

İbrahim dikkatle baktı Defterdar'a. Adamın giysileri yırtılmıştı ve pislik içindeydi. Sakalı bile çamurluydu Rüstem'in. Acaba dağlarda yaşadığı bu zorlu deneyim onu değiştirmiş miydi? Gözleri bu konuda hiçbir ipucu vermiyordu.

"Dudağın patlamış."

"Önemli değil."

İbrahim beklenmedik bir kahkaha attı. "Seni bir daha göremeyeceğimizi düşünmüştüm. Şiir ve sanat dünyası için ne büyük bir kayıp olurdu bu?"

"Hiç sanmıyorum efendim." İbrahim'in iğnelemesine aldırmamıştı bile. Veziriazam, Rüstem'in bu donuk cevabı karşısında, hiç değişmemiş, diye düşündü. 'Bunu tahmin etmeliydim.' İbrahim arada sırada onun kafasının tepesini palasıyla bir yumurta gibi uçurduğunu hayal ederdi. Eğer bunu yapabilse içinde bir beyin değil, bir abaküs bulacağından emindi.

"Pekala, barış teklifimiz için ne dedi?"

"Reddetti efendim."

İbrahim'in yüzü bir anda kararıvermişti, ama tuhaf bir şekilde yüzündeki gülümseme hâlâ duruyordu. "Bize güvenmiyor mu yani?" diye sordu.

"Güvenmediği, önerinin altındaki imza imiş."

"İmza mı?"

"Sizinle anlaşma yapmayacağını söylüyor."

İbrahim'in gülüşü şimdi kaybolmuştu. "Nedenmiş o?"

"Sizin sadece bir emir kulu olduğunuzu söyledi. Böyle bir öneriyi ancak ve ancak Sultan tarafından imzalanırsa kabul edebilirmiş. Sultan'ın bir emir kulunun imzasının onun için hiçbir anlamı yokmuş."

İbrahim ayağa kalktı. Ellerini sıkmış öfkesini kontrol etmeye çalışıyordu, ama bu olanaksızdı. Rüstem'in omuzlarına yapışıp onu yere fırlattı.

Defterdar buna hiç direnmedi. Öylece yattı İbrahim'in ayaklarının dibinde, kızgın bile değildi sanki.

Veziriazam arkasını döndü ve sonra belindeki mücevherle süslü kından palasını sıyırıp çıkardı, iki eliyle kabzayı kavrayıp yukarı kaldırdı ve hızla aşağı indirdi. Sedef taht paramparça olmuştu bir anda.

"Sultan'ın emir kulu ha! Divan'ın başına geçip imparatorluğu idare eden sadece bir emir kulu sayılıyor demek ki! Sultan Harem'de keyif çatarken orduların başında savaş alanlarına çıkan sadece bir emir kulu mu? Sultan'ın imzasıymış... Sultan benim, ben!"

"Çok saygısızca konuştu efendim, sizi hiç kaale almıyor."

"Sultan'ın bu kadar görev ve sorumluluğu basit bir emir kuluna mı vereceğini sanıyor o sersem?"

"Efendim, ben sadece bana söylenenleri aktarıyorum. Osmanlı Sultanı dışında hiç kimseyle anlaşma yapamazmış..."

"Sultan mı? Sultan bana topraklarının yönetimini, ordusunu, servetini, her şeyini verdi. Savaş kararını da, barış kararını da ben veririm. Orduyu buraya getiren benim, Şah bunu bilmiyor mu? Bu savaşı açan benim, Sultan değil. Bütün sorumluluk benim üzerimde ve de demek o, benden Sultan'ın emir kulu diye söz ediyor."

"Efendim..."

İbrahim palasını tam Rüstem'in gözlerinin önünde tutuyordu. Palanın ucu pırıldayarak dönüp duruyordu. "Onu sağ olarak ele geçirmeliyiz," dedi Veziriazam ağır ağır.

"Ama önce onu ortaya çıkarmalıyız. Eğer Sultan burada olsaydı bunu yapacaktı ve biz de hemen hakkından gelecektik dinsizin. Diyorum ki, acaba Sultanımıza bir haberci yollasak..."

"Hayır! Ben ona Şah'ın kellesini götüreceğime dair söz verdim. Şimdi anlaşma yapabilmek için mi önüne gideceğim?"

"... O halde, başka bir yol daha var, onu denemeliyiz."

"Başka bir yol mu?"

"Bütün imparatorluk Sultanımızın size ne kadar güvendiğini bilir efendim. Belki buna Şah'ı da inandırmak-sınız. Onu böyle bir anlaşmayı yapma yetkisine sahip olduğunuza ikna etmelisiniz."

"Nasıl?"

Rüstem sakın bir sesle, "Öneriyi tekrarlamaksınız efendim. Ama bu defa Sultan olarak imzalamaksınız mektubun altını."

İbrahim adama baktı. Bu sersem ne dediğinin farkında mıydı acaba?

"Bu olamaz."

"Bizim amacımızı gerçekleştirebilmemiz ancak bu şekilde olabilir. Başka bir yol yok efendim. Ya da kışı böyle geçirip, gelecek yaz yine dağlarda onu arayacaksınız. Ve geriye götüreceğiniz de birkaç İran halısı olacak..."

"Pek çok şey yapabilirim Rüstem. Ama kendimi Sultan olarak ortaya koyamam."

"Onun hakkından geldikten sonra bunun ne önemi olabilir? Savaşı kazanınca nasıl olsa Şah'a giden belge-leri de yok ederiz."

'Belki de Rüstem haklı,' diye düşündü İbrahim. 'Korkacak ne var? Süleyman bana Divan'ı ve orduyu bırakacak kadar güveniyor. O, sadece Sultan unvanını taşıyor, aslında her iş benim üzerimde. Eğer onun gücünü kullanıyorsam unvanını da kullanabilirim. Bu onun için de iyi olacaktır. Madem ki bana güveniyor...'

"Yapamam," dedi.

"O zaman Şah'ı ortaya çıkaramayız efendim. Sultan gelmezse yaza Tebriz'de görüşürüz, dedi imansız köpek."

İbrahim gözlerini kapadı. Bir zafer kazanmadan İstanbul'a nasıl dönebilirdi? Süleyman'a ne diyecekti? Avusturyalılar karşısında bir başarı elde edememişti ve

şimdi de Şah karşısında ikinci bir başarısızlık... Sözünü yerine getirememişti. Doğu sınırlarını kontrol altına almadıkça tekrar Avrupa'ya dönemezlerdi. Şarlken'in karşısına çıkamazlardı. Oysa İbrahim'in istediği buydu, onu alt etmeliydi. Viyana'yı almalıydı ve adını tarihe bu büyük başarıyla geçirmeliydi.

Rüstem'e baktı, adamın yüzünde küçücük bir merak var gibiydi. "Kâğıt getir," dedi İbrahim.

"Iran Şahı Tahmasb,

Sizi en iyi dileklerimizle selamlarız. Barış konusunda talepleriniz olduğunu duyduk. Bizim de din kardeşlerimizle savaşmak gibi bir arzumuz yoktur. Bağdat'ı ve zorla ele geçirdiğiniz diğer yerleri bize teslim eder ve yıllık bin altın vergi öderseniz, biz de size Tebriz ve Azerbaycan'ı veririz. Bu koşullarla barışı gerçekleştirmek için hazırız.

Hicri 941

İbrahim. Serasker Sultan"

56

SERASKER SULTAN!

Rüstern, Osmanlı karargâhını atının üzerinden seyreliyordu. Sabah yakılmış ateşlerin incecik dumanları yüksek dağların tepesine doğru dantellenerek yükseliyor, İbrahim'in altı tuğu kıvılcık bir yıldız gibi parıltıyan otağın önünde rüzgârda sallanıyordu.

Serasker Sultan!

Rüstern arkasını dönüp atını kuzeye doğru mahmuzladı. Daha sonra kayalıkların arkasında hayvanın yönünü batıya doğru çevirdi. Geri dönmeyince mutlaka onun

Şah'ın adamları tarafından öldürüldüğünü düşüneceklerdi. O zamana kadar nasılsa Rüstem İstanbul'a varmış olurdu.

'Seni aptal İbrahim... Demek Serasker Sultansın sen...'

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN elindeki mektubu buruşturdu. Yüzü karmakarışıklı.

Etrafındaki Divan üyelerinin hepsi suskundu. Paşalar, ağalar ve Şeyhülislam. Belki de her biri içten içe kendini zafer kazanmış hissediyordu, ama yine de kimse bunu açıkça gösterme cesaretinde değildi, İbrahim çok iletir gitmişti. Gözde Rum kendi sonunu hazırlamış ve hatta onu imzalamıştı.

Rüstem Paşa ortada durmuş konuşmak için sıranın kendine gelmesini bekliyordu. *'Ne kadar renksiz ve sıradan bir adam,'* diye düşündü Süleyman. Leş gibi kokuyordu. Pislikten derisi kararmıştı. Üç haftadan bu yana at sırtında olduğunu söylemişti.

'Keşke o at devrilseydi ve sen de altında kalıp boynunu kırsaydın...'

"Bunu o emrettiği için mi yazdın?"

"Evet Sultanım. Şah Tahmasb'a götürmemi söylemişti mektubu."

Süleyman kendini tutmaya çalışıyordu, yutkundu. *'İbrahim seni her şey için affedebilirim, ama bunun için asla... Belki de Küstern bunu bana tek basımayken söyleseydi farklı olabilirdi. Ama Divan'ın ortasında, elinde bu mektup... İbrahim ne yaptın?...'*

"Seni gören oldu mu Defterdar Rüstem?"

"Hayır efendim, İbrahim benim Şah'a doğru gittiğimi sanıyordu. Ama ben görevimi bildiğim için doğruca

buraya geldim. Böyle bir kendini bilmezliğin cezasız kalmasına razı olamazdım."

'Seni aşâğılık, pis solucan,' diye düşündü Süleyman. 'Sen ne hakla kendini bilmezlikten söz edersin? İbrahim bana yirmi beş yıldan fazladır hizmet ediyor ve o benim Veziriazam'ım. Onu böyle davranmaya neyin ittiğini nasıl bilebilirsin? Nasıl bu kadar emin olabilirsin?'

"Sultan sana borçlandı Defterdar", dedi zorlukla. Elindeki buruşuk kâğıda baktı. "Şah'a karşı hareket nasıl gidiyor?"

"Çok kötü efendim. Tebriz'den beri İbrahim Paşa dağlarda Şah'ı ve adamlarını arıyor, ama nal izlerini bile bulamadı. Paşalar Bağdat'a gitmesini söylüyorlar, ne yazık ki o bunu da kabul etmiyor. Zaferi bir tek kendisinin kazanabileceğini söylüyor. Ve her zaman da zaten zafer kazanan ben olmuştumdur, diyor."

Bu sözlerden sonra Divan'da herkes sus pus oluvermişti.

Rüstern bunları hangi cesaretle tekrarlıyordu? Süleyman bile buna şaşmıştı. Rüstern öyle bir ses tonu ve mantık içinde konuşuyordu ki, neredeyse az sonra Mohaç ve Rodos zaferlerini de İbrahim'in kendine mal ettiğini duyacaktı.

"Peki askerin morali nasıldır?"

"O da berbat efendim. Hepsi de sizin onların başında olmanızı bekliyorlar. Onları zafere sadece sizin götürebileceğinizden eminler, İbrahim'in kendilerini dağlarda yok edeceğini düşünüyorlar.

Süleyman, tepedeki pencerelerden içeri süzülen sarımsı ışığa baktı. Ve bu ışığın altında havada uçan toz zerreciklerine... Her şey toz oluyordu, her şey toza dönüşüyordu. Şan, şöhrat, şeref, arkadaşlık ve güven... Toza dönüşüyordu hepsi, toza...

57

Eski Saray

KANDİLLERİN ışığı, duvardaki çinilerin ve tavana asılı bakır buhurdanlıkların üzerinde yansıyor. Süleyman sarığını çıkarıp elini iyice traşlanmış başında gezdirdi. Gözleri kapalıydı. Omuzlarında ve ruhundaki ağırlığı asla bugünkü gibi hissetmemişti.

Kendini divana attı ve öylece kımıldamadan oturdu.
"Efendim."

Yavaşça kadife perdeyi aralayıp içeri girmişti Hürrem. ilk kez onu görünce gülümsememişti Süleyman. Sultan'ın elini öpüp yanağına dayadı kadın.

"Biliyor musun?"

"Evet Efendim."

"Nasıl?"

"Fısıltılar Efendim."

"Her zamanki gibi öyle mi?"

"Gelip de Sultanımın yüzünü görünce fısıltıların bu kez gerçek olduğunu anladım."

Elini Hürrem'in kızıl saçlarında dolaştıran Sultan biraz rahatlamışa benziyordu. "Ne diyebilirim?"

"Mektubu görebilir miyim Efendim?"

Süleyman sol elinde sıkığı kâğıdı ona uzattı. Rüstern Divan'a getirdiğinden bu yana onu elinden bırakmamıştı.

Hürrem mektubu alıp açtı. Kırış kırıştı kâğıt ve Süleyman'ın avucunun teriyle mürekkep dağılmıştı. Yine de okuyabildi yazılanları.

"Serasker Sultan..."

'Oh Rüstern, ' dedi kendi kendine. 'Abbas iyi ki seni buldu. Bu işlerde bir numarasın. '

"Bu delilik," diye mırddandı Süleyman. Sesi boğuktu. "Nasıl böyle bir şeye cesaret edebilir?"

"Bu Rüstern güvendir bir adam mı?"

"Ona ne yararı olabilir ki? Ayrıca da yalan değd. Kendi eliyle imzalamış. Serasker Sultan... Sultan! Benden başka bir Sultan olamaz. Böyle bir şey isyandır. Bunu bilir o."

"O sizin dostunuz Hünkarım. Bunu kaç defa kendiniz de bana söylediniz..."

"Evet, o benim dostum. Dosttan da fazla hatta. Ve bu durumu daha da affedilmez yapıyor."

"Çok sert olmayın Efendim."

"Hürrem... Bugün bu sözleri tek söyleyen, onu tek koruyan sensin. Ne çok düşmanı varmış meğer... Herkes onun sonunu bekliyormuş..."

'Evet ben onu savunacağım,' diye düşündü Hürrem. 'Ve onun kellesi kapıda sallanırken de sen benim ona düşman olmadığımı düşüneceksin, batta dostu olduğumu... Eğer beni onun ölümünden sorumlu tutarsan, benden nefret edersin. Bu ise hiç işime yaramaz.'

"Onun yanına gitmelisiniz Efendim..." diye mırıldandı.

Süleyman başını salladı. "Evet, bunu erteledikçe durum daha da çetrefilleşecek. Böyle hiçbir şey yapmadan duramam. Ama yine de ona zarar vermek istemiyorum. Küçük Roksalan'ım... Bu benim için kendi etini kesmek gibi bir şey..."

"Belki de böyle bir şeye gerek kalmaz. Belki de bütün bu olanları açıklayabilir."

Süleyman mektubu Hürrem'in elinden aldı. "Hayır ne yazık ki böyle bir şey olamaz. Neyin açıklamasını yapacak? Her şey gün gibi ortada." Ayağa fırladı ve kapının yanındaki şamdana doğru gitti. Kağıdı mumun alevine tutup yanışını seyretti dalgın dalgın.

"Ona mektubu göstermeyecek miydiniz efendim?"

"Hayır. O zaman binbir neden bulacaktı inkar için. Bana bu mektubu yazdığını kendi ağzıyla söylemesi gerekir. Eğer gerçekten de benim iydiğim için bunu yaptıysa, kendi ağzıyla, ben sormadan her şeyi bir bir anlatır. Ve tabii bunu neden yaptığının gerekçelerini de..." Parmaklarını açıp yanan mektubu yere bırakıp deri çizmeleriyle üzerine bastı. Sonra tekrar kendini divana attı. "İbrahim!..."

Hürrem de gelip onun yanına oturdu. Başını göğsüne bastırıp, koca Sultan çocuk gibi ağlıyordu şimdi.

"Hürrem," diye mırıldandı. "Sen olmasan ben ne yapardım?"

"Hışış," diye fısıldadı Hürrem. Süleyman'ın alnını okşuyordu yavaş yavaş. Sultan'ın böylesine zayıf olabedeceğini o bile düşünmemişti. Ve bu zayıflıktan ötürü onu ağlıyordu içinden.

58

AGUSTOSUN son günleriydi. Kenti kavuran sıcaklardan Edirne'ye kaçan Sultan geri döneli henüz bir iki gün olmuştu. 'Yeni bir sefere çıkmak için çok geç, kış gelmek üzere,' diye düşündü. Anadolu'ya doğru yapacağı zorlu yolculuk gözünde iyiden iyiye büyüyordu. Ama başka bir seçenek yoktu. Bir an önce ordusunun başına geçmeliydi.

Yanında üç yüz solak ve bir bölük sipahiyle Üsküdar'a geçti. Atlarını doğuya döndürüp mahmuzladılar.

Bir ay boyunca neredeyse hiç durmadan toz içinde at süreceklerini biliyordu.

Serasker Sultan!

İskender'in yolunu izliyorlardı. İncir ve zeytin ağaçlarının arasından geçtiler. İlerledikçe çevreleri pamuk ve buğday tarlalarıyla kaplandı. Konya'ya geldiklerinde Rumi'nin türbesinde mola verip dua ettiler.

Konya'dan sonra uçsuz bucaksız bozkırları geçtiler, güneş hâlâ yakıcıydı. Artık sadece göçer aşiretlere rastlıyorlardı. Arada bir de kervansaraylara.

Yaylalardan inince, yaşlı adamların surların gölgesinde oturup kutsal balıklara yem attığı Urfa'ya, Hazreti İbrahim'in doğum yerine ulaştılar. Oradan da dağlara sürdüler atlarını.

Bir süre tırmandılar ve hava birden değişti. Soğuk rüzgârlar esmeye başlamıştı, hatta sert fırtınalar... Doğa vahşileşmişti. Yalçın ve ıssız kayalıklarla doluydu etraf. Buralarda sadece keçi otlatan Kürtler vardı.

'Ve bir de Şah,' dedi içinden Süleyman.

Günde on iki saat at koşturuyorlardı. Atlar yorgunluktan çatlayacak hale gelene kadar durmuyorlardı. Ve Ağustos ayı bitmeden Azerbaycan'a ulaştılar.

Öncüler gidip İbrahim'e Sultan'ın geldiği haberini verdiler. Bir hafta sonra kamp ocaklarından tüten dumanların yükseldiği yaylaya ulaşmışlardı. Süleyman bir an önce atından aşağı inip nefeslenmek istiyordu. Yorgunluk ve gerginlikten kendini ölecek gibi hissediyordu. Toz ve kir içindeydi her yeri. Ama bu sıkıntılarını etrafındakilere göstermemeliydi. Eyerinin üzerinde tekrar doğruldu ve tepeden aşağı doğru sürdü atını.

Düzenle sıralanmış bir yığın çadır, kazıklara bağlanmış at ve erzak ya da silah dolu araba vardı ortalığa yayılmış.

Etraf sessizdi. İçki, kumar ve kavga şiddetle cezalandırıldığı için sakindi karargâh. Ama askerler onun yedi tuğunu görür görmez bağrışmaya başladılar. Sultan gelmişti, Sultan ordusunun başına gelmişti. Ve onları zaferlere götürecekti.

Altı tuğun dalgalandığı kırmızı otağın önünde durdu Süleyman. İbrahim onu selamlamak için yerlere kapanmıştı.

"Efendimiz..."

Yüzündeki o çocuksu gülüş nerede İbrahim? Süleyman içinden bu soruyu geçiriyordu. Bir zamanlar ona doğru sevgiyle koşturan o genç adam neredeydi? İbrahim'in yüzünde karmakarışık bir ifade vardı. Karmakarışıkvesıkıntılı"Şah'ınkellesini aldın mı?"

İbrahim'in bu soruyu cevaplaması bayağı uzun sürdü. "Henüz değd Sultanım."

"O zaman Bağdat'a gidiyoruz. Sultan ordusunun başına geçiyor. "

59

BURADA olmanız çok iyi Efendim."

"Öyle mi İbrahim?"

"Tek merakım neden böyle aniden geldiğiniz Sultanım. Acaba benim Seraskerliğime artık güvenmiyor musunuz?"

"Senin de bana daima söylediğin gibi, bir Sultan'ın yeri ordularının başıdır İbrahim. Öyle değd mi? Gelişimin nedeni budur."

"Sadece bu mu Efendim?"

Süleyman'ın otağındaki kalın halıların üzerinde oturuyorlardı. Pirinç mangallardaki közler hafifçe tütüyordu. Birden içeriye dolan rüzgârla kıpkızıl oluverdiler. Dışarda bir at eşinip kişnedi.

Süleyman yorgundu. Uzun yolculuk onu gerçekten de perişan etmişti. Gözlerinden uyku akıyordu, düşüncelerini zorlukla toparlayabiliyordu ve üşüyordu. Uzun zamandır böyle zor koşullarda kalmamıştı. İyice büründü kürklü hırkasına.

"Hak Dini'nin başı olarak Bağdat'ı korumam gerekir, benim ordumun görevi burada hiçbir iş yapmadan yayılmak değildir."

"Bir kez Şah'ın hakkında geldik mi Bağdat zaten bizim olacaktır."

Süleyman gerçeği anlamak ister gibi dikkatle İbrahim'in yüzüne bakıyordu ve bekliyordu. Onun kendisine gerçekleri anlatmasını, yaptığını itiraf etmesini bekliyordu. O zaman her şey eskisi gibi olacaktı. Aralarına bir sır girmemeliydi, buna asla izin vermemeliydiler.

Ona bu fırsatı tanımak istiyordu. "Belki de onunla bir anlaşma yapmalıyız," dedi.

İbrahim'in gözlerinden gelip geçen acaba korku muydu? "Peki ona ne önereceğiz?"

"Sence ne önermeliyiz İbrahim?"

"Hiçbir şey. Belki bir parça ip, gırtlığını sıkamak için..."

Süleyman başını salladı. "O da Şariken gibi. Sürekli kaçıyorlar... Belki biz ikisini de asla savaş meydanlarına çekemeyeceğiz. Ama ne pahasına olursa olsun İslam'a karşı görevlerimizi yerine getirmeliyiz. Hak Dini'ni korumamız gerek."

"Evet, Hak Dini'ni korumalıyız."

"Ordunun nedeni budur İbrahim. Cihad Allah adıdır. Bizim tek görevimiz budur." Atlar giderek huzursuzlanıyordu. Tepinmeleri ve kişnemeleri artmıştı. "Yarın Bağdat için hazırlanacağız. Kutsal kenti tekrar alacağız ve gerekirse kışı orada geçireceğiz. Böyle büyük bir ordu dağlarda kışlayamaz."

Süleyman İbrahim'in yüzünden onun kendisini ne kadar berbat hissettiğini anlayabiliyordu. Veziriazam gözlerini mangaldaki kızılığa dikmişti, dudakları kasılmıştı hırstan. "Bana bunu neden yaptınız?" diye sordu fısıltıyla.

Süleyman'ın dizlerindeki elleri birden yumruk oluvermişti. 'Bütün yaptıklarından sonra bana ne cesaretle böyle bir soru sorabiliyorsun,' diye geçirdi içinden. "Yorunum," dedi. "Uyumalıyım, şimdi beni yalnız bırak."

Aslında seferde olduklarında Sultan ve Veziriazam aynı otağda uyurlardı. Ama bu kez Süleyman böyle bir şey söylememişti. Zaten İbrahim de buna gönüllü değildi. Ayağa kalkıp Süleyman'ı selamladı ve dışarı çıktı.

Gece boyunca deli bir rüzgâr esip durdu tepelerinde. Süleyman fırtınadan ürken atların ve develerin sesleriyle uyandı. Askerler karanlıkta bağırıyor, çadırlar yerinden çıkacakmış gibi savruluyordu. Kalkıp kürküne sarındı ve dışarı çıktı.

Çıkar çıkmaz da karla karışık bir yağmur yüzüne kırbaç gibi vurdu. Dolu ve ardından bastıran kar, her yeri beyaz bir tülle kaplamıştı. Meşalelerin alevleri bir parlıyor, bir yok oluyordu. Hayvanlar çılgına dönmüştü sanki. Karanlıkta ürkütücü sesler çıkarıyorlardı.

Yan tarafta korku ve soğuktan titreyen bir asker mırıldanıyordu: "Allahım sen koru bizi. Bu herhalde İran büyüü."

"Bu sadece bir fırtına, sersem!" diye kükredi Süleyman. Adama doğru gitti. "Kendine gel, kalk ayağa."

Askeri kendi elleriyle kaldırdı yerden. *'Allah'ın belası İbrahim,'* dedi içinden. *'Allah'ın belası İbrahim. Aptal herif, bak neler açtın başımıza... '*

İbrahim şafak vakti karşılaştığı manzarayla şaşkına dönmüştü.

Bütün vadi bembeyazdı. Çadırların üzeri karla doluydu. Bacağı donmuş bir deve inliyordu az ötede.

"Allahım sen bana yardım et," diye mırıldandı.

Simsiyah bulutların arasından yeşilimsi bir ışık demeti şöyle bir görünür oldu bu sırada ve vadi aydınlanmaya başladı. Fırtınanın parçalayıp savurduğu çadırlar, kırılmış direkler, sağa sola yaydemiş başıboş atlar... Savaş alanında hezimete uğramış bir orduydu sanki bu.

İbrahim bir an için kulaklarına gelen sesin rüzgâr olduğunu düşündü. Ama bu olamazdı, çünkü artık hava durulmuştu. Sonra anladı bunun ne olduğunu. Bu, kar

altındaki çadırlarda sıkışan askerlerin ve ölmekte olan hayvanların sesiydi.

Daha önce asla yenilmemişti, ama şimdi bunun nasıl bir duygu olduğunu anlayabiliyordu. Yalnız kan yerine kar vardı ve düşman bu kez doğaydı.

Askerler bir gece öncekine asla benzemeyen bir ortamın şaşkınlığı içindeydiler. Bazıları arkadaşlarına yardım etmek için çalışıyordu. Tepelerde sanki İranlı gözcülerin atlarını görür gibiydi Veziriazam. *'Ya şimdi gelirlerse...'*

"İbrahim!"

Arkasını döndü. Bu Süleyman'dı. Elinde palası tepeden bakıyordu ona. İbrahim onun yüzündeki korkunç ifadeyi dahsrönce de görmüştü. Rodos'ta Veziriazam'ının kellesini kestirmek istediğindeki ifadeydi bu.

"Ne yaptın?"

İbrahim çaresiz bir şekilde ellerini iki yana açtı. Eylül ayında böyle bir kar fırtınasını kim tahmin edebilirdi?

"Eğer İranlılar şimdi saldırırsa hepimiz ölürüz," diye kükredi Sultan.

İbrahim cevap vermeden ona baktı. Söyleyecek ne vardı?

Süleyman iyice yaklaştı Veziriazam'ının yanına. Solakları ve diğer askerler artık ne dediğini duyamıyorlardı. "Zaman zaman ikimizin yanlış ailelerde doğduğumuzu düşünürdüm. Ama şimdi asıl bu düşüncemin yanlış olduğunu görüyorum."

Arkasını dönüp gitti.

Bir an önce toparlanıp geri çekilmeleri gerektiğini biliyordu İbrahim. Ama artık bunun kararını o veremezdi. Sultan ordunun başına gelmişti ve artık emirleri o vermişti.

60

Galata

ışığı duvardaki tek sıra çininin üzerine yansiyordu. Abbas her kıpırdandığında ipek kaftanı kuru yapraklarınkine benzer bir ses çıkarıyordu. Ludovici'ye baktı. "Bunlar çok tehlikeli günler," dedi.

"Her gün tehlikelidir Abbas."

"Onun güvenliğini sağladın değil mi? istanbul dışına çıkarıldı yani."

"Evet," diye cevapladı Ludovici. Gözleri Abbas'ın kilerle karşılaştı. "Gitti." Abbas rahatlamıştı, arkasına yaslandı.

"Onu hâlâ seviyor musun Abbas?"

Aşk? İpek yine hışırdadı.

"Bilmiyorum Ludovici. Bu halimle nasıl onu hâlâ sevebilirim?"

Ludovici ne diyeceğini bilemiyordu.

"Evinde hâlâ hadımlar var mı Ludovici?"

"Haremim var." Sanki bu sözler her şeyi açıklıyordu.

Abbas ses çıkarmadı, sessizliğinde sanki bir sitem gizliydi.

"Eski günleri hiç düşünüyor musun Abbas, Venedik'i?"

"Sanki yüz yıl önceydi... Bir yabancının geçmişi gibi geliyor şimdi o geçmiş bana."

"Keşke beni dinleseydin..."

Abbas'ın yüzünde hüznü bir gülüş belirdi. "Evet. Beni uyarmıştın, bunu çok iyi hatırlıyorum. Ve zaman da senin haklılığını kanıtladı."

"Bu beni rahatlatmıyor."

"Biliyorum Ludovici. Ama bir adamın kaderi doğduğu gün alınaya yazılmıştır. Benimki de buymuş demek.

Başka türlü olamazdı. Bir bulut rüzgârın götürdüğü yöne gitmek zorundadır. Başka yöne gidemez. Ve o yönü Allah belirler. Tıpkı benim hayatımda olduğu gibi..."

"O zaman kıyamet gününde sana günahlarını sora-mayacaklar. Senin yerine Tanrı'nın cevap vermesi gere-kecek o sorulara."

"Bunlar kâfir sözleri Ludovici. Bu boş sözleri bırak." Kapıda bekleyen dilsiz kölelerine işaret etti ve aya-ğa kalkmaya hazırlandı. Ama, "Son bir soru," dedi bu-nu yapmadan önce. "Julia'yı da haremine katmış mıy-din?"

Ludovici bu soru ile sarsılmıştı. "Ama o bir odalık değil ki," dedi. "O soylu bir Hıristiyan'dır."

"Evet, evet. Ama bana yine de cevap ver. Bunu yap-tın mı?"

"Hayır," diye yalan söyledi Ludovici. "Hayır, yap-madım."

"İyi. Sana inanıyorum." Ludovici onun yüzünde de yalan söyler gibi bir ifade olduğunu düşündü.

Ludovici, Pera'daki evine döndüğünde doğruca odasına gitti. Pencereden **Halic'e** bakarken bir yandan da düşünüyordu. Koridorda bekleyen hadım Sümbül'e seslenip Julia'yı çağırmasını söyledi. Meşe masasına otur-du ve beklemeye başladı.

Julia sessizce içeri girdi. Siyah beyaz taşların üzerin-de sürüklenen eteği yumuşak sesler çıkarıyordu. "Beni görmek istemişsin," dedi.

Ludovici ayağa kalktı ve ona oturması için bir kol-tuk verdi. "Lütfen otur."

Julia oturdu, Ludovici kendi koltuğunu onunkinin yanına çekti.

"Bir terslik mi var Ludovici?"

Genç adam başını salladı. "Benden nefret mi ediyor-sun Julia?"

"Neden edeyim ki?"

Buna cevap vermedi Ludovici.

"Sen bana, Sultan'ın tüm odalıklarına yaptığını yaptın. Kendi odalıklarına da zaten bunu yapıyorsun. Hem üstelik beni bir çuvala koyup denize atmaya da kalkışmadın."

"Utaniyorum."

"Bir zamanlar ben de utanırdım. Ama Osmanlı beni bir fahişe yaptığından beri utanmıyorum."

"Sen bir fahişe değilsin!" Ayağa fırlayan Ludovici'nin koltuğu az kaldı yere yuvarlanacaktı. Julia'ya arkasını döndü ve tekrar **Halic'e** bakmaya başladı.

"Sana minnettarım Ludovici. Hayatımı kurtardın. Bana yıllardır burada bakıyorsun. Bir rahibe olmaktansa sanırım bir odalık olmak çok daha iyi. Gerçi ikisinin arasındaki tek fark gece eğlenceleri... Ama olsun, buna razıyım."

Ludovici tekrar ona döndü. Julia onunla alay mı ediyordu? Kollarını kavuşturdu ve yere bakmaya başladı ciddi bir yüzle. "Serena ölmüş," dedi neden sonra.

Julia derin bir nefes aldı. "Ne zaman?"

"Uç hafta önce. Kıbrıs'ta. Haberi bugün aldım."

Julia omuzlarını silkti. "Bu benim hayatımda bir değişiklik yapmaz."

"Belki de yapar." Ludovici şimdi ona bakıyordu. "Benimle evlen."

Julia şaşırmişti, böyle bir şeyi asla beklemediği belliydi. "Niye?" diye sordu.

"Çünkü seni seviyorum."

"Ben odalık olmaktan hoşnutum. Evlilik benim için hiç önemli değil."

"Sümbül'e bütün haremimi satmasını söyledim. Sadece seni istiyorum Julia."

Julia ayağa kalkıp odanın diğer yanına doğru yürüdü. "Benim de seni sevmemi istiyorsun. Ben bunu yapamam."

"Deneyebilirsin."

Julia başını salladı. "Ben Venedik'e ve kanalda geçirilmiş birkaç kaçamak öğleden sonraya âşığım." *'Ya Sirhan'a?'*

"Seni istiyorum."

"Zaten bana sahipsin."

"O halde bırak da utancımdan kurtulayım. Evlen benimle."

Julia Ludovici'nin yanına geldi ve eğilip onu yanağından hafifçe öptü. Ludovici ona sıkıca sarıldı, dudaklarına bastırdı dudaklarını. Ama hiçbir karşılık alamadı bu arzulu öpüşüne. Ludovici, Julia'ya ulaşmasının tıpkı Abbas'ın ona ulaşması kadar imkânsız olduğunu bir kez daha görüyordu.

Mezopotamya

BAGDAT, Babil'in yapıldığı taş ve tuğlalardan yapılmıştı. Fırat ve Dicle suluyordu topraklarını. Harun Reşit'in kentiydi. Kubbe ve minarelerin çevresinde palmiyeler yükseliyordu. Burası ipek ve altının yeriydi.

Süleyman Arap aygırının üzerinde kımıldamadan durmuş topların düzenlenmesini seyrediyordu. Neyse ki tehlike atlatılmıştı. İçinden Allah'a şükretti.

O sabah İranlılar gelmemişti. Yeniçeri Süleyman'ın varlığıyla moral bulmuştu. Ve akşama kadar iyi kötü toparlanmışlardı. Sonra da yavaş yavaş, az kaldı kendilerine mezar olacak dağlardan çekilmişlerdi.

'Serasker Sultanımın sayesinde neredeyse islam'ın ordusu eriyip gidecekti,' diye düşündü. 'Tutkuları onu kör etmişti.'

İbrahim atını ona doğru sürüyordu. Mücevherlerle süslü eyeri sıcak sabah güneşinin altında pırdıyordu. Sanki geçen hafta olanlar çok gerilerde kalmış gibi gülüyordu.

"Neden bu kadar düşüncelisiniz Efendim?" diye sordu.

"İki ay önce bu kapılara gelmiş olmalıydın."

"Yeniçeriler uzun ve zorlu bir sefer istiyorlardı. İşte onlara istediklerini verdik."

"Biz yola onları tatmin etmek için çıkmadık İbrahim. Seferimizin amacı Bağdat'tı."

İbrahim'in suratı asılıvermişti. Süleyman atını mahmuzladı ve onu tek başına bırakıp ileri doğru gitti.

61

Eski Saray, 1535

BAHARIN ilk günleriydi, ama hâlâ çatılar ve kubbe-ler karlıydı. Topkapı Sarayı'nınkiler de, Aya Sofya'ninkiler de... Eski Saray'ın avlularındaki bütün çeşmeler donmuştu. Hürrem'le Kızlarağası dışındakilerin kaftanları kürklü değildi ve çok üşüyorlardı. Kapılar, pencereler sıkıca kapatılmıştı soğuğa karşı. Tütsü, kömür ve haşhaş kokusu insanın nefesini kesiyordu. Hürrem bunu bastır-sın diye ortalığa devamlı portakal çiçeği esansı ve gülsu-yu döktürüyordu.

"Saray'a bir haberci gelmiş hanımım. Sultan birkaç güne kadar İstanbul'a dönüyormuş."

"İbrahim'le mi?"

"Evet hanımım." İbrahim'in Serasker Sultan unva-nına kadar işi tırmandırması büyük bir rezaletti. Ve bu haberin Divan dışına sızdırılmaması için emir vermiş ol-masına karşın kısa zamanda bütün kent bununla çalka-

lanmıştı. Abbas, Defterdar'ın işini başardığını düşünüyordu.

Bağdat'ın fethi ve uzun kış bile bu rezaleti küllendirememişti. Herkes Sultan'ın Serasker Sultan'a ne yapacağını merakla bekliyordu.

Hala İbrahim'in adı geçtikçe küfür edilip, yere tükürülüyordu sokaklarda. At Meydanı'ndaki sarayının önündeki heykeller bir gece kim olduğu bilinmeyen şahıslar tarafından kırılmıştı. Bütün İstanbul ondan nefret ediyor gibiydi. Sanki yıllardır süren gizli bir nefret açığa çıkmıştı. Onun Sultanla olan yakınlığı, büyük serveti yaratmıştı bunu. Ve ne tuhaf, İbrahim'den tek nefret etmeyen yine de Süleyman'dı galiba.

Hürrem pek çok kez onun çadırında boğdurulup boğdurulmadığını düşünmüştü. Hatta Bağdat kapılarından birine kellesinin asıldığını bile hayal etmişti. Böyle bir haber İstanbul'a gelene kadar onun kemikleri çürümeye başladığı mutlaka.

Aslında geçen yaz sonu Süleyman İstanbul'dan ayrılırken bir daha İbrahim'in adını bile duymayacağından emindi Hürrem. Ama şimdi onun hâlâ yaşıyor olması beynini kemiriyordu.

Alt dudağını ısırды. Abbas ilk kez onun Süleyman'ı belki de tam olarak tanımamış olabileceğini düşündü. Sultan, İbrahim'e karşı nereye kadar anlayışlı olacaktı acaba? Sabrı ne zaman ve nerede tükenecekti?

"Başka haberler de var," dedi.

"Nedir, söyle."

"Ordu Azerbaycan'dan dönerken Şah'ın askerleri onlara saldırmış ve dört sancak beyi ölmüş, sekiz yüz yenicieri de esir düşmüş."

"Serasker kimmiş?"

"İbrahim. Sultan solaklarıyla önden gitmiş."

Hürrem bu haberle rahatlamıştı. Güldü. "Sanırım mutlu sona yaklaşıyoruz Abbas."

"Sanırım efendim."

Abbas bulaştığı bu entrikanın başarısından ötürü bir mutluluk duymuyordu. Buna zorlanmıştı. Aslında onu mutlu edecek tek şey Hürrem'in eli ayağı bağlı olarak bir çuvala denize fırlatılmasıydı. işte bunu zevkle yapardı. *'Kim bilir belki bir gün... '*

"iyi iş becerdin Abbas."

"Sağolun efendim."

"Rüstem de öyle. Çok müthiş bir adam o. Gelecekte onun bu yeteneğini herhalde tekrar kullanacağız. Onu teşekkürlerimi götür ve ödüllendirdeceğini söyle."

"Söylerim efendim."

Abbas dışarı çıkmadan önce eğildi. Bu kadının yanında ne kadar az kalırsa o kadar iyiydi. Herkes titrerken o sıcacık odasında yazlık giysilerle dolaşıyordu. Her tarafı mücevher içindeydi. Süleyman ona çok fazla güç ve yetki vermişti. Ve Hürrem giderek canavarlaşıyordu.

"Bu arada Julia'yı hiç gördün mü?" diye sordu birden Hürrem.

"Hayır hanımım."

"Sadece merak etmişim. Bana anlattıklarını düşündüm de... Meteliksiz bir köle kız böyle bir hizmet için sana ne ödemiş olabilir? Hayatını feda etmeyi bile göze aldığına göre..."

'Biliyor. '

"Ona acı mıştım efendim."

"Benim cesur, iyi yürekli Abbas'ım."

"Teşekkür ederim hanımım."

"Pera'daki Venedikli tüccarlardan Ludovici Gambetto ile evlenmiş, duydun mu?"

Bir anda Abbas yıkılacak gibi oldu. Yüzünün onu elevermemiş olması için içinden dua ediyordu. "Evet hanımım," diye yalan söyledi.

"Onu Sultan'dan daha fazla mutlu edebilir umarım."

"inşallah hanımım."

"Tamam Abbas, hepsi bu, çıkabilirsin."

Abbas küçük odasına döndü, yüreğinde büyük bir yangın vardı. *'Ludovici ne yaptın? Bana yalan söyledin, yalan söyledin...'*

Zavallı Julia.

Umarım mutlusundur.

Ben bunun için elimden gelen her şeyi yaptım. '

62

SÜLEYMAN sanki birden yaşlanmıştı. Eski Saray'da zaman çok yavaş geçer, hatta insana durmuş gibi gelirdi. Ama dağlarda çok daha hızlı geçmişti mutlaka ve Sultan'ı değiştirmişti. Yalnız bu değişiklik onun yüzünde ve bedeninde olmamıştı. Saçlarında, sakalında yeni beyazlar yoktu, hâlâ sırtı dimdikti, hiçbir yerinde bir yara bere izi yoktu.

'Belki de teninden, ' diye düşündü Hürrem. *'Çölde ve dağlarda geçen bir kış yüzünden kuruyup, sertleşen yüzüydü herhalde bunun nedeni. '* Kavrulmuş gibiydi Süleyman, sanki içinde hiçbir canlılık kalmamıştı. Yorgun ve bezgin duruyordu.

Sehpanın yanına oturmuştu, elleri dizlerinde sıkılıydı. Hürrem ona meyve tepsisini uzatıp yanına diz çöktü.

"Neyiniz var Sultanım?" diye sordu.

"İbrahim..." diye mırıldandı Süleyman.

"Efendim?"

"Ne yapabilirim Küçük Roksalan?"

"Ona mektuptan söz ettiniz mi Efendim?"

"Hayır. O anlatsın diye bekledim. Bunu yapmadı. Ne yapacağım ben şimdi? Onu Rüstem'le yüzleştirecek miyim?"

"Belki de böylece gerçeği açıklar."

Süleyman başını salladı. "Ben onun bu konuyu kendiliğinden açıklamasını bekledim. Yalanlarını dinlemeye katlanamam. Mektubun altında benim mührüm vardı. Kendini affettirecek ne söyleyebilir ki?"

"Ama yine de..."

"Onu hâlâ seviyorum Hürrem. Seni sevdiğim gibi değil, ama yine de onu seviyorum. Ne yapacağım?"

'Onu öldürtebilirsin. Yoksa hepimiz tehlikeye düşeriz. Neden bu kadar kararsız davranıyorsun?'

"Onu sürgüne yollayabilirsiniz. Ahmed Paşa'ya yaptığınız gibi."

"Ahmed Paşa sürgün yerini kendine bir isyan ocağı yaptı. Şimdi aynı riski İbrahim için göze alamam. Üstelik o, Ahmed Paşa'dan çok daha zeki ve yeteneklidir."

'Tabii ki öyle,' diye düşündü Hürrem. "O çok eskiden beri size çok yakın Sultanım. Onu bir kardeş gibi sevdiğinizi biliyorum. Bu konuda bana fikrimi sormayın. Ben karışmam..."

"Ama senden başka kime güvenebilirim?"

Hürrem Süleyman'ın yüzünü okşadı, "O sizin Veziriazamınız sevgili Efendim."

"Evet Küçük Roksalan, ama şimdi tutkuları ve hırsı onu mahvediyor. Bağdat'tan dönerken Kahire ve Suriye Sancak beylerini kendi başlarına bırakmış vadide. Serserker olarak bu onun sorumluluğundaydı, ama yerine getirmede görevini. İran'dan getirdiği ipek çuvalları onun için daha önemliymiş belli ki... Şah'ın atlıları orduma görülmedik zarar verdiler o gün. Bağdat zaferini kutlayarak İstanbul'a döneceğimize yaralarımızı sarmakla uğraştık."

Hürrem, Süleyman'ın ellerini avuçlarına aldı. "Kalben olmasa da yaptıklarıyla Osmanlı'ya ihanet etti İbrahim. Sultanımın söylediği gibi görevini yerine getirmede. Sultanım acınızı anlıyor. Ama ne yapabileceğimi bilmiyorum bu acıyı hafifletmek için."

Artık güneş batıyordu, sarayın bembeyaz karlarla

kaplı çatılarının rengi pembeye dönmüştü. "Bu gece benimle yemek yemeye geliyor," dedi Süleyman.

Hürrem başını onun omzuna yasladı, inanılmaz bir şeydi bu. Böylesine bir güveni sarsmak için insanın ancak ibrahim kadar aptal olması gerekirdi. "Ona ne diyeceksiniz Sultanım?"

"Bu günün gelebileceğini asla düşünmemiştim."

"Hiçbirimiz geleceğin bize neler getireceğini tam olarak bilemeyiz. Sadece hayal kurarız."

"Onu öldürtemem Hürrem. Bunu yapamam. Ona söz verdim."

"Sultanım?"

"Onu vezir yaparken yemin ettim. Kur'an üzerine yemin ettim. Yaşadığım sürece onu öldürtmeyeceğime dair yemin ettim."

Uzun bir süre sessizce oturdular. Gölgele iyice uzamıştı. Hizmetkârlar kandilleri ve mumları yakmaya başladılar.

"Ölmesi mi gerekiyor?" diye fısıltıyla sordu Hürrem.

"Kanun öyle diyor."

"O halde bunun bir yolu var. Söylemeye çekmiyorum ama..."

"Haydi söyle."

"Yaşadığım sürece, diye yemin etmişsiniz Sultanım. O zaman emir siz uyurken yerine getirilsin. Müftüler insanın uyurken yaşıyor sayılamayacağını söylerler. Ruh canda olmazmış uyurken. Ölmek gibi bir şey yani... O halde siz uyurken kanun uygulanabilir. Böylelikle hem islam'a ve tahta karşı görevinizi yerine getirirsiniz, hem de yemininizi bozmamış olursunuz."

Süleyman uzun uzun düşündü, sonra "Öyle olsun," dedi.

63

Topkapı Sarayı

ALEVLERİN bakırlar üzerindeki titrek ışıkları ibrahim'e o kar fırtınasının olduğu gece yanan ateşleri hatırlatıyordu. O gece bir kâbus gibiydi onun için ve bu kabusu bir türlü aklından söküp atamıyordu.

Önündeki Kıbrıs şarabıyla dolu kadehin ağzında gezdirdi parmağını. Süleyman düşünceli ve sessizdi. Kafasındakilerin her zamankinden farklı olduğunu hissedebiliyordu ibrahim. Bu kez çok farklıydı.

"İranlı köpeklere iyi bir ders verdiniz," dedi. "Uzun süre yaralarını yalayacaklardır."

"Belki... Ama daha sonra olanlar... Neredeyse tuzağa düşüyorduk. Son gülen Şah oldu. Tebriz ve Bağdat zaferlerimize rağmen şimdi eğlenen o."

"Önümüzde başka yazlar da var."

"Neden? Bir sivrisineği öldürmek için top kullanılmaz ibrahim."

ibrahim hiddetlenmişti. "Büyük Iskender'inkiyle yarışacak bir imparatorluğumuz var. Neden sanki mağlup olmuşuz gibi gam çekelim? Bağdat bizimdir, Safeviler'in ise sadece ıssız kayalıkları ve soğuk kışları var."

"Bir yığın değerli adamımızı kaybettik. Defterdar Rüstem örneğin..."

ibrahim birden damarlarındaki kanın donduğunu hissetti ve sonra buz gibi bir ter bastı her yanını. Casusları Rüstem'in hâlâ yaşadığını söylemişlerdi ona. Manisa'da görülmüştü Rüstem!

Aniden nasıl bir ihanete uğradığını fark etmişti ibrahim, içgüdüleri o adama asla inanmamasını söylemişti, ama ne yazık onlara uymamıştı. Süleyman olanları biliyordu galiba... Ve şimdi ne yapmaya çalışıyordu?

"Rüstern hakkında ne biliyorsunuz?" dedi. Gözlerini Sultan'a çevirmemişti, yere bakıyordu.

"Şah tarafından öldürüldüğünü duydum. O kadar... Bu görevi kendi mi istedi, sen mi verdin?"

"Kendi istedi. Bunu yapmak için can atıyordu."

"Peki görevi neydi?"

"Şah'ı dağlardan aşağı indirmenin peşindeydim. Tek yapmak istediğim buydu." *'Sanki yalvarıyormuşum gibi çıkıyor sesim. Evet, belki de öyleyim. Ona bir zarar vermek istemediğimi anlamalı.'*

"Ama bunu başaramadım"

ibrahim Süleyman'ın gözlerinden ne düşündüğünü anlamaya çalışıyordu. *'Allah'ım bana yardım et,'* diye yalvardı içinden. *'Bana inanmıyor.'*

"Şah'ı saklandığı yerden çıkarmak için elimden geleni yaptığımı inanmalısınız. Eğer bu konuda çok ileri gittiysem, bunun nedeni başarma azmim ve isteğimdir Efendim. Kusurum bu yüzdendir." işte söylemişti. Affedilmek için yalvarmıştı gizlice. Bunu ima etmişti. Ya Süleyman sadece kuşkulaniyor idiyse... Ya Rüstern gerçekten ölmüş idiyse... Ama eğer bu işin içinde Hürrem'in parmağı varsa.... Tekrar korktu, ölümü yanıbaşında hissetmişti bu endişeyle.

"Her neyse olan oldu."

"Başka zaferlerimiz daha olacak Sultanım. Rodos gibi, Mohaç gibi... Rodos'u hatırlıyorsunuz değil mi? Kötülüklerin hakkından geldikçe Allah da bizi ödüllendirecektir."

"Kazanabileceğimiz zaferleri kaçırmamızın nedeni sensin ibrahim."

"Ben size hizmet etmek için çalıştım Sultanım."

"Pek çok hizmetini gördüm ibrahim. Ama islam'a hizmet daha önemlidir. Galiba bunu zaman zaman unutuyorsun."

"Her zafer islam içindir."

"Böyle konuşabilmek için önce o İslam'ı iyi bilmen gerekir."

İbrahim yutkundu. Korku içindeyken bile Süleyman'ın ona ders vermesine katlanamıyordu. O olmasa Mohaç ve Rodos zaferlerini kazanabileceğini mi sanıyordu Sultan. Belki de gerçekten bunları kendi aklı ve becerisiyle yaptığını düşünüyordu. Kim bilir Hürrem onun kulağına neler fısıldıyordu.

"Ben İslam'a doğmadım," dedi sakın bir sesle. "Daha öğrenecek çok şeyim var mutlaka."

"Bunun için çok geç," dedi Süleyman. "Bundan sonra kimsenin sana bir şey öğretebileceğini sanmam."

Eğer bu sözleri söylerken gülümseydi İbrahim rahatlayacaktı. Ama Sultan gülmüyordu.

İbrahim birden irkildi. *Sultan onu... Hayır buna inanamazdı.*

"Bu yaz yine Edirne'ye ava gidecek miyiz?" diye sordu.

"Geleceği yalnız Allah bdebilir İbrahim."

"Sizin için tekrar şahinlerimi uçururum. Eski günlerdeki gibi."

Süleyman cevap vermedi.

"O yaban domuzunun benim üzerime saldırıp attan düşürdüğü günü hatırlıyor musunuz? Hayatımı kurtarmıştınız. "

"Neredeyse silahsız olduğun halde hiç korkmamıştın. Hiçbir şey seni korkutamamış gibiydin."

'Domuzun sadece sivri dişleri vardı,' diye düşündü İbrahim. *'Ellerinde iplerle dolaşan cellatlarla dolu bir sarayı yoktu onun.'*

"Korkmadım, çünkü beni siz koruyordunuz."

"Ben her zaman bunu yapamam. Bazen ölümü tek başımıza karşıdamamız gerekir. "

'Hayır! Hayır! Bunu demek istiyor olamaz! Ben senin Veziriazam'ınım, Serasker'inim, dostunum! Senin sof-

randa yedim, upuzun seferlerde senin otağında yattım. Hayır Süleyman, bunu yapmayı düşünüyor olamazsın!"

"Tek korkum ölümün geliş biçimidir. Bir zamanlar bana beni asla öldürtmeyeceğinize dair yemin etmiştiniz. Ben asla öyle onursuz bir şekilde ölmek istemem."

"Yeminimi hatırlıyorum. Onu asla çiğnemeyeceğim."

ibrahim Süleyman'a baktı, kafası karışmıştı. O halde bunlar ne anlama geliyordu? Bu gizli tehditler, imalar ne demekti? "Efendimiz, ben sadece bir insanım. Hatalarım mutlaka olmuştur, itiraf etmek istediğim bir şey var...

Süleyman bir el hareketiyle onu susturdu. Yüzünde çok değişik bir ifade vardı şimdi. Dehşet içinde bunun ne olduğunu anladı ibrahim. Bu acımaydı.

Ve tiksinti...

"Bana yalvarma ibrahim. Yorgunum. Yarın konuşuruz.

Süleyman ayağa kalktı, başını zor tutuyormuş gibiydi. Afyonlu şarap onu ibrahim'i etkilediğinden daha fazla etkilemişti. Ve uyumak istiyordu şiddetle. Bir an önce sabah olsaydı... Sabah olsaydı ve şu pis iş bitseydi...

"Hizmetkârlar yatağını hazırlar, iyi uykular dostum."

ibrahim de ayaktaydı. Böyle bitemezdi. Bir iyi uykular dileğiyle bitemezdi, "iyi uykular Efendim."

Birden Süleyman ona sarıldı. Sonra aynı hızla itti ve kendi odasına girdi. Kapı arkasından kilitlendi.

Süleyman'ın yüzü olağanüstü solgundu.

Hürrem yataktan fırlayıp ona doğru gitti telaşla. Üzerinde ipek bir şalvardan başka bir şey yoktu, beline sarılı zincirde tek bir inci sallanıyordu, saçlarına bir yığın yeşil kurdele bağlamıştı.

'Onu bu ruh halinden uzaklaştırmalıyım,' dedi kendi kendine. 'Şarap ve aşk... ikisiyle de sarhoş olmalı. Sonra sızar. Uyandığında da her şey bitmiş olur. Geri dönmemez artık.'

"Sultanım," diye fısıldadı.

"Bana yalvardı."

Süleyman başını Hürrem'in göğsüne dayamıştı.

"Bırakın artık bunları Efendim," dedi. "Kanunu unutun, bir kez olsun görevinizi, kanunu unutun..."

"Eğer görevimi unutursam nasıl kendime Sultan diyebilirim?"

"Yapabileceğim bir şey yok mu?"

"Sarıl bana Hürrem."

Hürrem onu yatağa doğru götürdü.

"İçin Sultanım," dedi şarap kadehini uzatırken.

"Beni uyutur mu?"

Hürrem başını salladı, Sultan bir dikişte bitirdi kadehi. Kadının onu soymasına hiç ses çıkarmadı. Yatakta boynu öne eğik oturuyordu. Hürrem işini bitirince onu yatağa yatırdı ve üzerine çıktı. Memeleri Süleyman'ın göğsündeydi.

Dirseklerinin üzerinde dikilip öpmeye başladı onu. Süleyman bunlara cevap vermiyordu. Hürrem'in dudakları daha aşağılara kaydı, Süleyman'ın kasıklarına...

Birden Süleyman ayağa fırladı. "Allahım!" diye bağıırıyordu. "Bunu yapamam!" Yüzü acı içindeydi. Sanki midesi ağırıyormuş gibi iki büklümdü ve elleriyle karnına bastırıyordu.

Hürrem şarap kadehini tekrar doldurup uzattı. Süleyman'ın kadehi tutacak hali bile yoktu. Yudum yudum içirirken Hürrem, "Bu sizi uyutur Sultanım," diye mırıldanıyordu.

"Ben uyanıkken yapmalarına izin verme."

"Sultanım endişelenmeyin."

"Yeminimi çiğnememe izin verme."

Tekrar sarıldı Hürrem ona. Bir bebek gibi kollarında sallıyordu Süleyman'ı. "Haydi uyuyun Sultan'ım, haydi uyuyun..."

Biraz sonra Süleyman'ın başı ağırlaşmış yana kaydı. Oraya bıraktı Hürrem Sultan'ın yorgun başını ve kendisi de yanına, yere uzandı. Süleyman uykusunda çırpınıp sayıklıyordu. Tekrar okşadı onu ve cellatların işlerini bitirmeleri için beklemeye başladı.

64

İBRAHİM odada sıkıntıyla yürüyüp duruyordu. Hizmetkârların hazırladığı yatağa uzanmayı aklından bile geçirmemişti. Aslında çok yorgun hissediyordu kendini, sanki bacakları taşıyamayacağı birer külçeye dönüşmüştü. Ama uyumak istemiyordu. Birden yere yıkılır gibi oldu ve duvara yaslandı. Korkuyla yutkunup toparlanmaya çalıştı.

Şarap! Süleyman onu zehirlemişti. Hayır! Hayır! Bunu asla yapmazdı. Asla!

Ayakta durmaya çalıştı, uyumamalıydı. Onu uyurken bulmamalıydılar. O İbrahim'di, imparatorluğun en güçlü adamıydı, Süleyman'ın Veziriazam'ıydı o. Bir sinek gibi öldürtemezdi kendini.

Ona yemin etmişti. Bunu asla yapmayacağına dair yemini vardı Sultan'ın.

Ama o zaman neden kapıyı kilitlemişlerdi?

Bir kör gibi dolanıyordu odada. Korku içindeydi ve şarap yüzünden eli ayağı birbirine karışıyordu. *'Ben hayal kuruyorum, kötü hayaller kuruyorum. Hiçbir şey olmayacak.'*

Koridordan ayak sesleri geliyordu. Tıpkı bir köpeğin yürüyüşü gibiydi bu sesler. *'Dilsizler! Bostancıbaşı!'* Kilitte bir anahtar döndü ve kapı kolu kımıldadı.

'Allahım bana yardım et.'

Kapı açıldı.

Beş zenciydi gelenler. Bostancının adamları hem hadımddar, hem de sağır ve dilsiz. Böylelikle yaptıklarını kimselere anlatamazlardı.

ibrahim belindeki hançeri çekti ve onun odasını Süleyman'inkinden ayıran ahşap kapıyı yumruklamaya başladı. "Sultanım."

Etrafına baktı. Adamlar ona doğru ilerliyordu.

"Sultanım, Efendim. Lütfen durdurun şu adamları."

Süleyman yerinden fırladı. "Neydi bu?"

Kapı yumruklanıyordu. "Sultanım... Efendim... Lütfen!"

ibrahim! ibrahim ölüyordu.

Hürrem onun kulaklarını elleriyle kapattı ve başını göğsüne sıkıca yasladı. Şarkı söylemeye başlamıştı, yan taraftan gelen çığlıkları bastırmaya çalışıyordu.

'İbrahim ölüyor,' diye düşündü Süleyman. 'Ve ben uykuda değilim, o da değil.'

Kapı yumruklanmaya devam ediyordu. Birinin bağırıldığını duydu. Bu ibrahim olmalıydı.

'Ben yeminimi bozdum. En iyi arkadaşımı öldürttüm. Ama kanuna uydum. '

Bostancıların elinde ipek urganlar vardı. Asil kandan gelenleri, ya da yüksek makamlarda bulunanları böyle öldürüyorlardı. Süleyman'ın amcaları, yeğenleri de böyle boğulmuştu.

ibrahim hançerini önünde tutmuş bekliyordu adamları.

Dilsizlerin ilki ona sırttı ve ileri hamle yaptı, sanki hançeri görmemiş gibi davranıyordu. Belki de kendine çok güveniyordu, ibrahim hançerini kaldırdı ve adam hiç beklemediği bir anda onu sapladı. Celladın ipek

urganı yere düştü. Boğazından duvara doğru oluk gibi kan fışkırmıştı. Ellerini boynuna doğru götürdü ve yere yuvarlandı.

İbrahim diğer duvara verdi sırtını, öbür cellatlar da çıkmıştı ortaya. Durumun ciddileştiğinin farkındaydı dilsizler. Hançerlenen cellat, yerde yüzükoyun kanlar içinde yatıyordu.

Adamlar el kolla işaretleştiler ve saldırdılar. İbrahim hançerini delice savuruyordu. Adamlar tekrar gerilediler. İçlerinden biri inliyordu, kolundan kan fışkırmaya başlamıştı onun da.

Oda leş gibi kokuyordu. İlk bostancı ölürken altına yapmıştı.

Dilsizler tekrar harekete geçtiler. Bu kez daha hızlıydılar. İbrahim yine savurdu hançerini, biri daha düştü, ama o sırada ipek urgan da boynuna geçiverdi. Geri kalan iki dilsiz urganı çekiliştiriyordu var güçleriyle. Hançer hâlâ elindeydi İbrahim'in. Adamların birinin daha yere düştüğünü gördü, ama boğazındaki urgan giderek sıkılaşıyordu.

'Hayır! Hayır! Ben böyle ölemem. Ben İbrahim'im!'

Panik içinde bir tekme savurdu adamın bacaklarının arasına, ama bunu yaparken hatasını da hemen anladı. Tekrar denedi tekme atmayı, bu kez adamın böbreklerine vuracaktı. Tekmesiyle birlikte boğazını sıkıan urgan gevşeyince hançerini dilsizle doğru salladı. Adamın elleri kolları kan içinde kalmıştı. İbrahim bir soluk alabildi.

O sırada hançerinin kabzasının koptuğunu anladı. Hançer adamın kaburgalarına saplanıp kalmıştı ve geri çıkmıyordu.

O sırada bir başka urgan daha dolanıverdi boynuna. Bu, az önce kolundan yaralanan adaminkiydi. Adamın yarasından akan kan İbrahim'in yüzüne akıyordu. Tekrar tekme attı, ama adam sıkıca asılıyordu ipe.

İbrahim ayakta duramıyordu. Ellerini boğazına gö-

türdü ve urganı gevşetmeye çabaladı. Ama artık çok geçti, etine saplanmıştı ipek urgan. Nefes alamıyordu. Göğsü sıkıştı, kolları bacakları istemsiz hareketler yapıyordu. Acı içindeydi.

Son bir tekme daha atmaya çalıştı. Gözleri karardı. Süleyman, diye seslenmek istedi, ama sesi çıkmadı. Birden her şey bitti.

Hipodrom

GÜZEL, İbrahim Paşa'nın pembe taştan yapılmış saray duvarlarının yanında ilerliyordu. Az önce biri ona İbrahim'in kendisini görmek istediği haberini getirmişti.

Kapıdaki muhafızlar onu içeri aldılar. Büyük salona giden merdiveni çıkmaya başladı. Eteklerini kaldırmış, kayıp düşmeden gitmeye çalışıyordu.

Kendisine tepeden bakan birini gördüğünde neredeyse basamakları yarılammıştı. Adamın üzerinde kenarı kürklü bir kaftan vardı ve başında da şeker külahına benzeyen bir kavuk. Kızlarağası! Ona şaşkınlıkla baktı. Kafası karışmıştı Güzel'in.

"İbrahim öldü," dedi Abbas. Sesinde bir zafer tınısı yoktu. Hatta üzgün gibiydi. Belki de pişman.

İki yanında iki cellat vardı ve adamlar palalarını çekmişlerdi.

"Hürrem Kadın'ın emri," dedi Abbas. Arkasını döndü ve gitti. Cellatların yaptıklarını izlemeye katlanamayacaktı.

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN üçüncü avluda atın sırtına yüklenen casedi pencereden seyrediyordu. Atın üzerine siyah kadife bir örtü konulmuştu, gözlerine de bol bol gözyaşı saç-

ması için merhemler sürülmüştü. Bir bostancı atı alıp götürdü. Süleyman cesedin Galata'ya götürülüp gömülmesini emretmişti. Ve mezarının belli olmamasını da...

Odadan iki cellat cesedi çıkmıştı, iki cellat da ağır yaralanmıştı. Birinin burnu kopmuş, birinin de tek gözü parçalanmıştı. Duvarlar kan içindeydi.

"iyi dövuştü," dedi Süleyman.

"Lütfen Sultanım, kendinize eziyet etmeyin. Başka bir şey yapamazdınız. Bu kanundu."

Ama Süleyman'ın kalbini suçluluk duygusu çoktan kemirmeye başlamıştı. Yüzü bembeyazdı. Titriyordu.

"Küçük Roksalan," diye mırıldanarak Hürrem'e yaslandı. 'Bu kadar acıdan sonra benden başka kimsesi yok sığınacak,' diye düşündü kadın.

'Benden başka kimsesi yok. '

Bölüm VI

Su Hürrem Kadın

Çamlıca, 1541

SÜLEYMAN, Mustafa'nın atını tepeye doğru sürmesini seyrediyordu. Hayvanın ipeksi kuyruğu safkan olduğunu belirten bir şekilde dimdikti. Rüzgâr onun kızıl yelelerini ve Mustafa'nın beyaz giysilerini dalgalandırıyor-
du. *'Yakışıklı bir genç adam oldu, '* diye düşündü Süleyman. *'Mükemmel bir şehzade. '* Yirmi altı yaşına gelmişti ve hareminden dört çocuk sahibi olmuştu. Süleyman da Manisa'dan tahta geçmek üzere geldiğinde aynı yaşlardaydı.

Atını mahmuzlayan Sultan, oğlunun yanına doğru gitmeye başladı. Okçular ve köpekler hemen arkasındaydılar. Tuhaf görüntüsüyle Cihangir de oradaydı, atının üzerinde, kolunda şahiniyle geliyordu.

Süleyman, Mustafa ile Cihangir arasında iki haftada gelişen dostluğa hem şaşmış, hem de sevinmişti. Mustafa, Cihangir'in kambur, çarpık çurpuk görüntüsünün altında yatan ince ruhu ve yetenekleri görebilmişti ve onu hemen kanatlarının altına almıştı. Ona avlanmayı, ok atmayı öğretiyordu şimdi de. Ok Meydanı'nda, ya da İstanbul'un ağaçlıklı tepelerinde saatlerce at koşturup duruyorlardı birlikte. Mustafa'nın yarım kan kardeşine gösterdiği bu sıcaklık Süleyman'ı çok duygulandırıyordu. Çünkü o da Cihangir'i tıpkı onun gibi değerlendiriyor ve çok seviyordu.

Cihangir'e gelince, o da bu ilişkiden ötürü çok mutluydu. Mustafa'nın Saray'a yaptığı ziyaret boyunca pe-

sinden hiç ayrılmamıştı. Cirit oynayan ağabeyini hayran hayran seyretmişti.

"O çok iyi bir çocuk," dedi Mustafa'ya Sultan. "Her şeyi ne kadar çabuk kavrayıp öğreniyor değil mi? Sanki talihsizliğini böylece yenmek istiyor."

Mustafa babasına döndü. "İmparatorluğun savaşçılarına olduğu kadar bilgili insanlara da gereksinimi var, değil mi?"

Süleyman gri şahinin gökte süzülüşüne baktı. "Onu hiç incitmeyeceğine söz ver bana."

"Onu neden inciteyim Efendim?"

"Tahta geçtiğinde..."

Mustafa bu sözlere kızmış gibiydi. "Ben büyükbabam değilim," dedi.

"Eğer istersen bunu yapabilirsin, sana kalmış..."

"Söz veriyorum onu incitmeyeceğim. Tahta çıkar çıkmaz iyi bir Sultan olarak ilk yapacağım iş herhalde sakat kardeşimi öldürtmek olamaz."

"Söz vermeni istiyorum."

"Verdim Efendim."

Bakıştılar. *'Sana inanmak isterdim oğlum,'* diye düşündü Süleyman. *'Ama babamın bu işleri ne kadar kolayca yaptığını iyi biliyorum. Ve benim de, senin de damarlarında o kan dolaşıyor ne yazık ki. '*

"Ben öbür dünyaya göçtükten sonra yapacakların Allah'la senin aradadır. Ama Cihangir'e kıyma Mustafa."

"Kardeşlerimin hiçbirinin benden korkmasına gerek yok Efendim. O kanlı âdet büyükbabamla bitmiştir."

"Zamanla düşüncelerin değişebilir."

"Eğer bana el kaldırmazlarsa ben de onları incitmem."

"Selim ve Bayezid kocaman oldular artık."

"Karar onlarındır, isyan ederlerse cezalarını veririm. Bu bir Sultan'ın yapması gerektir. Zamanı gelince tah-

ta çıkacağım, bu benim hakkım. Ama onlara şunu söyleyebilirsiniz Efendim, eğer sadık kalırlarsa sağlık ve esenlik içinde yaşayabilirler. Kendi keyfim için tacımı kana boyamaya hiç niyetim yok."

'Güzel sözler,' diye geçirdi içinden Süleyman. 'Ama yarın bir gün tehlikeli fısıltılar başlayınca ne yapacaksın?' İbrahim'i düşündü. Aslında düşünmediği gün yoktu. "Bana Cihangir'e bir zarar vermeyeceğine dair söz ver," dedi tekrar Mustafa'ya.

Şahin avının üzerine doğru şimşek gibi indi, köpekler havlıyordu, adamlar ise zafer çılgınlıkları atıyordu. Güzel bir ilkbahar sabahında bir hayat sona ermişti.

Eski Saray

AYDIN güneş yükselirken Avrupa henüz koyu gölgeler içindeydi. Koridorlar, bahçeler henüz aydınlanmamıştı. Çatılardan hafif beyazımsı bir duman yükseliyordu. Bir örümcek ağını örüyordu hızlı hızlı göğşe doğru. Selvilerin arasında bir baykuş boğuk boğuk ötüyordu.

Hürrem üzerine kürklü bir yelek almıştı. Taranmış dağınık saçları omuzlarına dökülüyordu. Penceredeki kafesin arkasından uyanmakta olan kente bakarken ürperdi. Sabah pusunun içinde Kubbealtı'nın kulesi ve Aya Sofya'nın minareleri belirginleşmişti.

Bütün müezzinler müminlere sesleniyordu: Allahu ekber, Allahu ekber...

Bulunduğu yerden Yanık Sütun'u görebdiyordu. Kendisinin satın alındığı köle pazarının yanındaydı Sütun. Hürrem hâlâ bir köleydi, bütün servetine ve gücüne rağmen bir köleydi.

Kalbi bir kuşkuyla hızlanıverdi birden. *'Eğer Mustafa ya yaşarsa, '* diye düşündü. *'O zaman çocuklarım ya öldürülecek, ya da hapsedilecek. Beni de Anadolu'da çakal ve*

köpek ulumalarından başka bir sesin duyulmadığı bir yere gönderecekler. '

Evet o hâlâ bir köleydi. Eskiden de, şimdi de...

Muomi'yi hazırlanmasına yardım etmesi için yanına çağırdı. Aynanın önüne oturdu ve kadının onun saçlarını taramasını izlemeye başladı. Kendisine bir yabancı gibi bakıyordu ve bu sabah sanki bunu çok uzaklardan yapıyormuş gibi hissediyordu. Arkasında karanlık bir boşluk olan bir uçurumun kenarından bakıyordu sanki kendi yüzüne. Arkası kapkaranlıktı ve orada hiçbir şey yoktu.

"Dur!" diye emretti.

Aynaya iyice yaklaştı. Parmaklarını kızıl saçlarının arasına soktu ve acı gerçeği gördü. Bir tel beyaz...

Yaşlanıyorsun, diyordu ayna. Artık bu gerçeği daha fazla inkâr edemezsin. Gözlerinin kenarındaki ince çizgileri daha ne kadar sürmeyle saklayabileceğini sanıyorsun? Bu tek beyaz hızla çoğalacak. Kendi gözlerinin önünde gençliğinin ve güzelliğinin kayboluşunu seyredeceksin.

Ve o zaman ne olacak? Sultan hâlâ senin çekiciliğinin peşinde mi dolaşacak? Senin yerine yatağına alabileceği birbirinden güzel kızları görmezden mi gelecek? Belki de hamamda onun sırtını ovacak bir Julia daha vardır. Hatta belki bir başka Hürrem... Seni sürgüne gönderecek bir başka Hürrem. Tıpkı Gülbahar'a yaptığın gibi...

Hürrem fildişi saplı tarağı Muomi'nin elinden alıp aynanın ortasına vurdu.

Şimdi görüntüsü binbir parçaya bölünmüştü.

"Bana Abbas'ı çağır!" diye bağırdı. "Hemen, şimdi!"

"Julia nasıl?"

Abbas'ı yine buz gibi bir ter basmıştı. *'Asla bu işin ucunu bırakmayacak bu cadı,'* diye düşündü. *'Ölene*

kadar bu işkenceyi sürdürecektir besbelli. Allah'ın belası Ludovici. Acaba şimdi ne isteyecekti Hürrem?

"Umarım iyidir efendim," dedi.

Hürrem'in kabul salonunda yalnızdılar. Sesleri yüksek tavanlı kabul salonundaki mermer çeşmelerin şırıltısında kayboluyordu. İnsan, kendini burada sorgulanmak için Tanrı'nın huzuruna çıkmış gibi hissediyor, diye geçirdi içinden bir an için. Ve başını kaldırıp Hürrem'in buz gibi yeşil gözlerine baktı. Hayır, Tanrı'nın değil, Şeytan'ın huzuruna çıkarılmak gibiydi bu.

Hürrem, divana bağdaş kurmuş oturuyordu, iyice sarınmıştı kürklü şalına. Gülümsüyordu.

"Oh Abbas, benden korkmamalısın. Ben senin dostunum. Seni Sultan'a gammazlamak istesem bunu çok önce yapardım."

"Ben Sultan'ıma ve Harem'in Sultanı'na hizmet için yaşıyorum. Merhametiniz için minnettarım. Ama şunu da biliyorum ki, nasılsa günahlarımın bedelini öteki dünyada Allah'a ödeyeceğim."

Hürrem neşeyle ellerini çırpı. "Ne harika bir konuşma! Senden müthiş bir diplomat olurdu Abbas. Sen gelmiş geçmiş hadımların en büyüğüsün."

'Senin o zehirli dilini yerinden koparıp atsam ne kadar mutlu olurum!'

"Siz de dünyadaki kadınların efendim."

Hürrem başını eğdi, diliyle dudaklarını yaladı. Şalını yanına bıraktı. Neredeyse çıplak gibiydi.

Abbas hemen yere çevirdi bakışlarını.

"Ne oldu Abbas? Çok mu çirkinim?"

"Hayır efendim tam tersi. Güzelliğiniz gözlerimi kamaştırıyor." Abbas sesini kontrol etmeye çalışıyordu. Harem'de neredeyse yirmi yıl geçirmişti bu kadın ve doğrusu çok da zarar görmemişti bundan. Vücudu hâlâ bir erkeğin aklını başından alabilirdi. Asla emzirmedeği için göğüsleri dimdikti ve incecikti. Bunlar gözle görüle-

biliyordu, çok hoştu. Ama bunu neden yapıyordu Abbas'a? Bunun tek nedeninin kendisine acı çektirmek olduğundan emindi Kızlarağası.

"Seni ergenlik çağından sonra hadım etmişlerdi, öyle değil mi Abbas?"

"On yediydim efendim."

"Kadınlarla ilgili deneyimin olmuş muydu?"

"Biraz efendim."

"O yaşta hadım edilenlerin pek azı yaşamayı başara bilir. Şanslıymışsın."

"Buna şans demek zorlanırım hanımım."

Hürrem yerinden kalkıp onun yanına geldi ve yanğını okşadı. Kokusunu duyabiliyordu Abbas kadının. "Zavallı Abbas. Peki hiç içinden arzu ateşi geçtiği oluyor mu?"

Abbas iyice öne eğmişti başını. *Ey yüce Allahım bana yardım et!* Hürrem sorusunun cevabını çok iyi biliyordu. Ondan bu kadar nefret etmesine rağmen Abbas hemen önündeki bu yumuşak göğüslere dokunmak istiyordu. Bakışları mutlaka onu eleverirdi.

"Hayır efendim," dedi.

"Julia için bile mi?" Sesi tahrik ediciydi.

Bir titreme sarmıştı Ağa'nın her yanını. Yine "Hayır," dedi.

"Senin görüşlerine güvenebileceğimi düşünüyorum Abbas. Söyle bakalım, sence ben hâlâ güzel ve çekici miyim? "

Hürrem yavaşça parmaklarının ucunda döndü.

"Gerçekten de öylesiniz efendim."

Hürrem gülümsedi, gözleri zümrüt gibi parlıyordu. "Garip değil mi? Çıplak bir kadın gerçek bir erkeğin karşısında kendini güçsüz hisseder. Oysa ben senin yanında kendimi güvende hissediyorum. Bu bizi birbirimize bağlıyor. Öyle değil mi Abbas?"

Ölüme kadar. Benim, ya da senin ölümüne kadar...

"Ben size sonsuz bir sadakada bağıyım efendim. Hizmetinizdeyim."

"Evet bu çok doğru. Sen bana hizmet etmek zorundasın. Julia yüzünden..."

'Yeter artık ne istediğini söyle, bana işkence etmeyi bırak!'

"Benim için bir şey yapmanı istiyorum Abbas."

"Ne istediğinizi söylemeniz yeterli efendim."

"İsteğim?" Abbas'ı dikkatle inceliyordu Hürrem konuşurken, "İsteğim, Harem'i yakmandır. Buranın tamamen yok olmasını istiyorum. Bunu benim için yapacaksın, değil mi Abbas? Evet?"

66

SICAK ve kuru çöl rüzgârları kuzeye doğru esip de Akdeniz'i geçene kadar etkisi azalır. Ama öte yandan ne de iyice doyar. Ve karşı kıyıya ulaştığında, şimşekler adeta yıldızlara kadar uzanır.

İşte şimdi böyle bir rüzgâr İstanbul'un dar sokaklarında dolaşıyordu. Ağaçlar yerlere kadar eğiliyordu onun önünde, deniz beyaz köpüklü dalgalarla doluydu. Sarayın bayrakları gürültüyle sallanıyordu. Her an yağmur yağacakmış gibiydi, ama bir türlü yağmıyordu.

'Mükemmel bir hava,' diye düşündü Abbas.

Hürrem'in son emrini ne zaman yerine getireceğini düşünmüştü dört gündür. Güney tarafındaki az kullanılan bir kapıdan yanında iki bostancıyla girdiğinde Eski Saray kapkaranlıktı. Uç hadım yerlerinden ayrılmış bir saatte az olmuştu. Ama geri döndüklerinde çoktan bir pembelik ufku sarmıştı. Ahşap binalar alevler içindeydi.

Abbas geri döner dönmez Bostancıbaşı'nı bulup parmağına iri bir zümrüt yüzük takmıştı. Ve adama anladığı şekde, eliyle ona yardım eden iki adamın sabaha

çıkarması gerektiği emrini verip olacakları beklemek üzere odasına gitmişti. Yaşamak uğruna daha başka ne günahlar işleyecekti?

Karanlık sokaklarda yankılanıyordu yangının tüyler ürpertici çatırtılı sesi. Saray halkı, "Yangın var!" çığlıklarıyla uyanmıştı.

Abbas koşarak odasından çıktı. Koridorlar hâlâ boştu, yukardaki yatakhanelerden birinde kadınların bağırıldığını duydu. Aşağıdaki avluda iki muhafız ne yapacağını bilemeden duruyordu, ikisi de bellerindeki yatağanları çekmişlerdi. Onların bu şaşkın halleri Abbas'a çok aptalca geldi.

Giderek yayılan dumanı kokladı. Derhal işe koyuldu. Ne yapması gerektiğini, ne yapacağını en ince detayına kadar biliyordu. Hemen iki yardımcısını yataklarından kaldırdı ve yapılacak işleri söyledi: "Arabaları hazırlayın. Bütün kadınları aşağı indirin. Altı köle gidip Hürrem Kadın'ın kıyafetlerini toparlasın."

Arkasında kendine ait bir şey bırakmayı asla istemezdi Hürrem, bundan emindi. Hatta bütün kent kül olup gitse bile buna razı gelmezdi.

Bu emirleri verdikten sonra Hürrem'in bölümüne giden basamaklara doğru yöneldi.

Hürrem şaşırtıcı bir haldeydi. 'Herhalde bütün gece buna hazırlanmış olmalı,' diye geçirdi içinden Abbas. Üzerine sırma ile hilaller işlenmiş zümrüt yeşili bir kaftan giymişti, beyaz ipek gömleğinde de aynı motifler vardı. Saçlarının arasına minicik zümrütler ve inciler serpiştirilmişti. Yaşmağı takılıydı. Ve Muomi yanmasında elinde eflatun bir feraceyle bekliyordu.

Oda yasemin ve portakal çiçeği esansı kokuyordu. Hürrem, Süleyman'ın yanına is kokarak gitmeyi düşünmüyordu besbelli.

"Niye bu kadar geciktin Abbas? Yatağımda kızarmamı mı istiyorsun?"

"Ancak şimdi ayaklandı herkes hanımım," derken yutkundu Abbas. Merdivenleri koşarak çıktığı için nefes nefeseydi.

"Neden herkesin ayağa fırlamasını bekledin? Zaten bütün kent tutuşmuş..."

Abbas kafesten dışarı baktı. *'Allahım beni affet, '* diye mırıldandı. *'Böyle olmasını istemezdim.'* Rüzgâr, alevleri hemerf yaymıştı ve şimdi yangın büyük bir dalga gibi ilerliyordu aşağı tepelerdeki evlere doğru.

Tahtadan yapılmış binalar birbiri ardına çatırtılarla devriliyor, kıvılcımlar göğe doğru fişek gibi yükseliyordu. Sokaklarda insanlar telaş ve korku içinde birbirini ezerek kaçıyordu. Kurtarabildikleri mallarını sırtlarına yüklemişlerdi.

Dehşet verici bir görüntüydü bu. Canavar gibi yükselen alevler, genzi yakan yoğun duman, gözü bağlı kiş-neyen atlar, meşaleler, sepetler, sandıklar ve korkudan başı açık dışarı fırlamış kadınlar...

Birden yüzüne doğru yakıcı bir rüzgâr esti. Geri çekildi. "Haydi acele etmeliyiz!" diye bağırdı.

"Ben saatlerdir hazır bekliyorum," dedi Hürrem. Sanki yangın çıkmamış da, o Hipodrom'daki eğlenceye geç kalmış gibiydi.

Muomi onun örtünmesine yardım etti ve kendisi de siyah feracesine sarındı. Abbas onları dışarı çıkardı. Merdivenlerden aşağı indiler.

Göğüs kafesinde kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu Abbas'ın. Korku, heyecan ve panik içindeydi. Daha fazla zamanları kalacağını sanmıştı, oysa şimdi gerçekten zor durumdaydılar ve hatta gecikmişlerdi bile.

Arabalar hazır bekliyordu. "Çabuk! içeri girin... Çabuk!" diye bağırdı Abbas.

Kadınlar hemen arabaya bindder. Hürrem perdeyi biraz açtı ve eğildi. Bir an için Abbas onun kendisine teşekkür edeceğini düşündü, ama yanılıyordu.

Yaşmağın arkasından gelen ses, "Eğer geride bana ait tek bir iğne bile kalırsa kelleni uçurturum," dedi.

Topkapı Sarayı

dizlerinin üzerine çöktü, eğilip alnını Sultanlar Sultanı'nın karşısında yere koydu ve bu konumda gerekenden biraz daha fazla kaldı. Neredeyse hiç kalkamayacak gibiydi yerinden. Üstü başı, yüzü ve kavuğu isten simsiyahtı.

Süleyman ona baktı ve yüzünü buruşturdu.

"Binlerce kez özür dilerim Sultanım," dedi Abbas nefes nefese.

"Hizmetkârımın hekime ihtiyacı var mı?."

"Sadece çok yorgunum Efendimiz, başka bir şeyim yok. Allah razı olsun." Abbas zorlukla ayağa kalktı.

"Yangın Eski Saray'da mı çıktı?" Sultan'ın sesinde sabırsızlık yankılanıyordu. Belli ki Hürrem'i çok merak ediyordu.

"Ben ayrılırken saray alevler içindeydi. Ama neyse ki kadınların hepsi sağ salim kurtuldu."

"Hürrem Kadın?"

"Dışarıda bekliyor Efendim. Onu korumak için elimden gelen her şeyi yaptım, sizin..." Kekeleydi, sonra toparlanıp devam etti, "Sizin için ne kadar değerli olduğunu biliyordum."

"Sana borçluyuz," dedi Sultan. Abbas'ın bir an önce dışarı çıkmasını istiyordu. Onun çıkmasını ve Hürrem'in yanına gelmesini. Yatağından fırlamıştı ve üzerinde sadece beyaz ipek bir gecelik vardı. "Yaralanan var mı?"

"Bazı muhafız ve köleler... Hanımımın giysilerini kurtarmaya çalışırken yanmışlar."

"Saray tamamen mi yandı?"

"Benim son gördüğüm... Alevler her şeyi yalayıp yutmuştu Efendim."

"Anladım Abbas. Sana teşekkür ediyorum. Şimdi Hürrem Kadın'ı buraya getir ve sonra da gidip dinlen. Sabah yine konuşuruz."

"Efendimiz," diye tekrar eğildi Abbas. Bir an için Süleyman onun yere yığılıp kalacağını sandı, ama neyse ki Ağa son bir gayretle yerinden kalkabildi ve dışarı çıktı.

Birkaç dakika sonra erguvan renkli feracesiyle Hürrem girdi içeri ve girer girmez de kendini yere attı. Süleyman yerinden fırlayarak ona doğru koştu.

"Hürrem, Hürrem, iyi misin?"

Hürrem'in peçesini kaldırdı. Kadının yüzü solgundu ve buz gibiydi. Gözleri ağlamaktan şişmişti.

"Benim Küçük Roksalan'ım... Sana bir şey mi oldu, söyle bana."

Hürrem başını salladı ve kendini Süleyman'ın kollarına bıraktı. Tir tir titriyordu. "Ateşin arasına atlamamalıydılar," diye hıçkırdı.

"Kim atlamamalıydı?"

"Şu zavallı adamlar.. Birkaç kumaş, biraz ipek... Hayattan daha değerli olamaz bunlar..."

Süleyman sıkıca sarıldı ona. Kalbinin atışını duyuyordu. Bunun için Allah'a şükretti. "Haberci gelip de yangını söyleyince ve Saray'ın üzerinde göğün nasıl kıp-kızıl olduğunu görünce... Sana bir şey olsaydı ben yaşamazdım Hürrem. Allah'a şükürler olsun ki kurtuldun."

"Çok korkunçtu Sultan'ım. Ben duman kokusuyla uyandım... Ölüyorum sandım."

Süleyman Hürrem'in feracesini sıyırdı, "Bir yerin incindi mi?" diye heyecanla sordu.

"Hayır Sultanım, hayır, iyiyim. Alah'a şükür iyiyim."

Süleyman yüzünü Hürrem'in boynuna gömdü. Şimdi ikisi birlikte hafif hafif sallanıyordu. Portakal, yasemin

ve is kokusu birbirine karışmıştı Hürrem'in saçlarında. Yumuşak dokunuşlar yavaş yavaş değişiyordu. Şimdi arzu kaplıyordu her ikisini de. Süleyman iki parmağını Hürrem'in gömleğinin yakasına taktı ve aşağı doğru çekti. Gömlek de kaftan da boydan boya yırtılıverdi bu arzu dolu çekişle.

"Araba gelene kadar bir türlü içim rahatlamadı," dedi Süleyman.

"Kısmet," diye mırıldandı Hürrem.

Süleyman'ın elleri Hürrem'in pürüzsüz teninde sanki onun varlığından emin olmak istercesine dolaşıyordu. "Benim Küçük Roksalan'ım," dedi arzudan çatallanan sesiyle. Ve kendi geceliğini de sıyrıp attıktan sonra hıçkırarak, Hürrem'in bacaklarının arasına sokuldu.

Onun Küçük Roksalan'ı... Eğer o olmasa acaba Süleyman şimdi nerelerde olurdu?

Abbas bu sabah Süleyman'ın çok iyi görünmediğini düşündü. Hatta dün gecedен bile daha yorgun duruyordu.

"Hürrem ve diğer kadınları düzenlemeler yapıłana kadar buraya, Saray'a yerleřtir Abbas."

"Sorun çıkabilir efendim."

"Sorun sözünü duymak istemiyorum Abbas."

"Efendimiz sizi yormak istemem, ama bunun için sizin özel izniniz gerekir."

"Sarayımın bir köşesini haremlik yapmak için mi? Birkaç kadın ve hizmetkâr için oda ayarlamak da bir iş mi?"

Abbas bu sözlere hem şaşı, hem de içinden güldü. Sultan Harem'inin ne kadar büyük bir yer olduğunu gerçekten bilmiyor muydu? Tek başına Hürrem ve avanesi bile dünyanın yerini kaplardı. "Efendimiz Hürrem Ka-

dın'ın kaldığı yer oldukça geniştir. Sizin şanınıza yakışır bir genişlik..."

Süleyman huzursuzca kımıldandı tahtında, "Ne kadar geniş?"

"Otuz kadar hizmetkârı ve kölesi var..."

"Otuz mu?"

"Ve yüz üç de nedime..."

"Ne?"

"...Ve tabii ki başkaları da var. Kaftancı, Cevahirci, Kilerci... Toplam olarak yüz otuz yedi kişiyiz. Ben ve Hürrem Kadın da dahil olmak üzere..."

"Abbas!"

"Bir de Sultanım buna sizin hareminizdeki bekleyen yüz dokuz kızı da katmamız gerekiyor ve bir o kadar da hizmetkâr ve köle..."

Süleyman sakalını sıvazladı bir eliyle, diğeryse sinirli sinirli vuruyordu tahtın kenarına. "Demek ki özel dairelerimin tümünün Harem'e verilmesi gerekiyor!"

"Başka bir düzenleme yapılane kadar öyle Efendimiz." Ses tonu ve söyledikleri kendisinin bile çok hoşuna gitmişti. *'Görüyorsun ya Sultan'ım,'* dedi içinden. *'Gerçek bir cadı senin Hürrem'in.'*

Süleyman, Abbas'ın yüzüne baktı. "Pekâlâ," dedi. "Demek ki Harem'e bir yer bulmamız gerekecek. Gerektiği kadar oda al. Ben izni veririm. Bu arada Mimar Sinan'ı çağıracağım. Harem için derhal yeni bir saray yapmalıyız."

67

GÖZLERİNİN etrafında çizgiler var, ' dedi kendi kendine Selim. *'Daha önce hiç fark etmemiştim. Ama zaten onu geçen yıl boyunca kaç kere gördüm ki?'* Eğilip elini öptü. Bayezid da aynısını yaptı. Sonra yan yana karşısına

geçip ayakta durdular. Kollarını Enderun'da öğretildiği gibi göğüslerinde kavuşturmuşlardı. Hürrem ikisine de dikkatle baktı. Muomi arkasında, sağda duruyordu.

Selim bu kadından nefret ediyordu. Siyah, asık suratlı ve hain. Cadı olan oydu, annesi değil.

Annem sadece kötü.

"Çok hoş bir delikanlı olmuşsun Bayezid. Lalaların senin ustalıkla ata bindiğini ve mükemmel cirit attığını söylüyorlar."

"Sağolun validem."

"Ama daha çok çalışmalısın. Enderun'dan sonra bile öğrenmekten vazgeçmemelisin. Eğer bir gün Sultan olursan at ve paladan daha fazlasına ihtiyacın olacak."

"Elimden geleni yaparım efendim."

'Söylediklerin bir kulağından girip öbüründen çıkacak sevgili anneciğim,' diye düşündü Selim. 'Onun kafası taş gibidir.'

"Ve sen Selim..." dedi Hürrem, yüzünü buruşturmuştu hoşnutsuzluğunu belli etmek için. "Senin aklının fikrinin tatlılarda olduğunu söylüyorlar."

"Çok çalışıyorum," diye cevap verdi Selim.

"Çok çalışıyorsun demek... Lalalarının sana bir şey öğretilene kadar göbeği çatlıyormuş. Ancak kafana vururlarsa anlıyormuşsun."

Evet öyle. Ve bunları asla unutmayacağım. "Elimden geleni yaparım efendim." Bayezid'in sözlerinin aynısını tekrarlamıştı.

"Elimden gelen yetmez Selim. Sen benim ilk oğlumsun. Eğer Mustafa'ya bir şey olursa sen Sultan olacaksın."

Annesinin bakışından aslında bunun Bayezid için geçerli olmasını dilediğini anlayabiliyordu Selim. Onun gözdesinin kim olduğunu zaten herkes biliyordu.

Tabii ki bu seçiminde annesi yalnız değildi. O herkesin gözdesiydi. Lalalar da onu seviyordu. Bayezid'i tek

sevmeyen Süleyman'dı. Onun gözdesi öbür aptal kardeşiydi. Mehmed öldüğünden beri Süleyman'ın gözü Cihangir'den başkasını görmüyordu. Mehmed bir anda hastalanıp gitmişti. Oysa Cihangir hasta hasta yaşamaya devam ediyordu.

Selim'in içini sıkıyordu bu konular. Bir an önce bu Saray'dan uzaklara gitmek istiyordu. Ve bu isteği yerine geliyordu şimdi. Konya Sancak Beyi olarak Bayezid'in gölgesinde yaşamaktan kurtulacaktı. O da Amasya'ya Sancak Beyi oluyordu. Belki de bir gün orada çok sevdiği cirit oyununu oynarken atından düşüverirdi.

Böyle mucizeler daima olabiliirdi.

"Bana sık sık yazın," dedi Hürrem.

"Yazacağız," diye cevap verdi Bayezid. ikisi adına da konuşmuştu. 'Ben de her sabah ve her akşam sana küfredeceğim,' dedi içinden Selim. 'Sen beni görmeye bile katlanamadın bunca yddır.'

"Bütün iyi dileklerim ve umutlarım sizinle evlatlarım," dedi Hürrem. Sonra birden Selim'e döndü ve "Oh, Selim," dedi. "Tıpkı bir kavuna benzemişsin."

Bir kavun...

Selim çoğu zaman aslında kimden daha çok nefret ettiğini merak etmişti. Süleyman'a benzemediği için kendinden mi, ona çok benzediği için Bayezid'den mi? O esmer ve şişmandı, Bayezid ise kumral ve ince uzun. Bu hayatın acımasız şakalarından biriydi herhalde. Aynı anne babadan doğmuş iki erkek kardeş; biri yakışıklı, yetenekli ve güçlü; diğeryse bütün bunlardan yoksun... Tanrının mizah anlayışı de annesinki aynı olmalıydı, Selim bundan emindi.

Onun yüreğini ferahlatan tek şey Cihangir'di.

Cihangir ondan yedi yaş küçüktü ve doğuştan kambur, sakat bir çocuktü. Madem Tanrı Selim'e hoyrat dav-

ranmıştı, o zaman o da Cihangir'e hainlik yapabilirdi. Onunla alay ederek avunmak Selim için kolay, rahatlatıcı bir yol olmuştu başlangıçta.

Cihangir sekiz yaşında Enderun'a girmişti. Selim her sabah avluda onu görünce arkasından koşar ve sonra bacağını sürüyüp, omuzlarını kısarak ve başını öne eğerek taklidini yapardı o günlerde.

Böylece başkalarını da kolayca güldürürdü ve bu çok hoşuna giderdi. Bir başka gülünç hedef bularak ilgiyi kendi üzerinden uzaklaştırmanın kolay bir yol olduğunu daha o zaman keşfetmişti Selim. Ayrıca Cihangir de bundan çok şikâyetçi görünmezdi. Nasıl olabilirdi ki? Bir utanç kaynağı olduğunu kendisi de biliyordu.

Ama bir gün Bayezid de oradaydı ve Selim'in de bundan haberi yoktu. Yine her zamanki gibi Cihangir'le alay ediyordu. Kahkahayla gülenler birden susuvermişti.

Birinin onu alıp fırlattığını hissetmişti Selim ve sonra da kendini sırtüstü yerde bulmuştu. Bayezid tepesindeydi. Eğilip yakasına yapışmıştı ağabeyinin hırsla.

"O bizim kardeşimiz! " diye bağırılmıştı. "Sen ne yaptığını sanıyorsun?"

Selim herkesin ona baktığını bilerek zorlukla ayağa kalkmıştı. Uğradığı aşağılanmadan ötürü yanakları yanmıştı. Bayezid ondan iki yaş daha küçüktü. Ona dersini vermek için ileri atılmıştı.

Ve Bayezid kenara çekilip onu tekrar yere düşürmüştü. Taşların üzerinde yüzükoyun yatıp kalmıştı Selim acı içinde. Bir yeri kırıldı sanmıştı.

"Eğer seni bir daha kardeşimizle alay ederken görürsem o sersem kafanı koparırım, bunu bil."

Bayezid bunları söyledikten sonra çekip gitmişti.

Çocukların bir kısmı uzaklaşırken fısıldaşmış, bir kısmı da yüksek sesle gülmeye devam etmişti. Selim herkes ortadan kaybolunca oturduğu yerde hırsından ve acısından hıçkırarak ağlamıştı.

Bir tek Cihangir kalmıştı avluda. Selim'e kalkması için elini uzatmıştı. Ama Selim onun gözlerindeki acıma-ya dayanamamış ve başını çevirmişti. Sonra da kendi başına ayağa kalkıp gitmişti.

Enderun saray okulu-uydu. Burada şehzadeler devşirme çocuklarla birlikte eğitilirlerdi. Şehzadelerin dışında Osmanlı kanından gelen hiçbir çocuk olmazdı burada. Genç Hristiyan çocuklara artık buradan başka bir evleri ve Sultan'dan başka bir aileleri olmadığı öğretilirdi ilk ağızda.

Kur'an ilk dersleri olurdu. Farsça ve Arapça'nın yanında matematik, fıkıh dersleri de görürlerdi. Okçuluk, avcılık, müzik, cirit de öğrenirlerdi. Onlara bunun dışında berberlik, terzilik, silah yapımı, dericilik gibi meslek eğitimi de verilirdi. Enderun'da çocuklar saray adabını ve âdetlerini de öğrenirlerdi.

Hayatları çok keskin kurallarla biçimlendirilirdi bu çocukların. Her gün yıkanır ve vücut temizliklerine, sağlıklarına dikkat edilirdi. Her gün yeni bir mendil dağıtılırdı her birine ve ayda bir saçları kesilirdi. Katı bir disiplin uygulanırdı Enderun'da. Başlarındaki lalalardan, ak hadımlardan dayak yemeleri çok sık rastlanan olaylardı. Ak hadımlar Selim'e yaşlı kadınlar gibi gelirdi o günlerde.

Enderun öğrencileri sadece askerliği değil, devlet yönetimini de öğrenerek mezun olurlardı. Bundan sonra altı yıl boyunca Saray'da kalıp bir işte çalışırlardı. En iyisi Saray'ın içinde kalmaya devam edebilmektir. Ama bunun için hazine, av, mutfak ya da giysi konusunda çok başarılı olmak gerekirdi. Ancak bundan sonra yükselip paşa olabilirlerdi. Bir diğer yol da Saray'dan sonra Sultan'ın sipahi birliğine katılmaktı.

Selim, Bayezid ve Cihangir'in Enderun'a girmeleri diğerlerinden daha farklıydı, çünkü onlar bunun için uğraşmamış, Sultan çocuğu olarak gelmişlerdi okula. Bayezid için bu çok da kötü olmamıştı. Çünkü başarılı

olmuştu ve kısa zamanda hem lalaların, hem de sınıf arkadaşlarının sevgisini kazanmıştı.

Selim içinse Enderun'un her günü bir kâbus olmuştu. Bir an önce kurtulmaktan başka bir şey düşünmemişti yıllar boyunca.

Lalalarından biri olan Hâkim onu Kur'an'ı ezberde başarısız olunca sık sık dövmeyi âdet edinmişti. Oysa bu adam Bayezid'e elini sürmezdi. Bir keresinde Selim'i falakaya bile yatırmıştı. Beş yıl unutamamıştı bu acıyı Selim. O yalvarana kadar basmıştı tabanlarına sopayı Hâkim. Ve neredeyse bir hafta boyunca yürüyememişti. Yara izleri ise ancak bir ayda geçmişti.

Ayağa kalkar kalkmaz da Bayezid'i öldürmeye çalışmıştı.

ikinci avlunun duvarlarının yanında Enderun'daki çocuklar için bir oyun alanı vardı. Çocuklar burada cirit oynarlardı. Lalalar buna oyun derlerdi, ama aslında bu daha çok küçük bir savaş provasına benzerdi. Güçlü ve tıkHz atlarla oynanırdı cirit. Hızlı ve çok hareketli hayvanlardı bunlar. Elerinde ciritlerle ortaya çıkan oyuncular on ikilik iki takım halinde birbirlerinin üzerine atılır ve ciritlerle vurarak attan düşürmeye çalışırlardı rakiplerini.

Bazen çocuklardan yaralananlar bile olurdu. Hatta söylenenlere göre birkaç çocuk bu yüzden ölmüştü.

Selim'in bu oyundan ödü kopardı, oysa Bayezid ciritten büyük zevk alırdı ve çok başarılıydı.

O gün Bayezid mavi, Selim ise yeşil takımdaydı. Selim oyun boyunca büyük ataklar yapmaz sadece kendini korumaya çalışırdı. Cirit alanında Bayezid'in hakkından gelebilmesi olanaksızdı. Bunu o da herkes gibi iyi biliyordu.

Kardeşinin hakkından gelebilmek için bu yüzden daha başka bir yol seçmişti. Bayezid'in bineceği atın eyeriplerini oyundan önce bıçağıyla biraz kesivermişti.

Alanın çevresine çadırlar kurulmuştu ve bir yığın ye-

niçeri dizilmişti kenadara seyretmek için. Seferde olmadıklarında bunu sık sık yaparlardı. Sultan'ın bile buraya bakan pencerelerden oyunu seyredebileceğini iyi biliyordu Selim.

'Bugün o harika kahramanlarını alkışlayamayacaklar,' diye düşünmüştü içinden. 'Bayezid yere kapaklanınca o salak Hakim'in yüzünü görmek isterdim doğrusu...'

iki takım birbirinin karşısında yerini almıştı. Nal sesleri saray duvarlarında yankanıyordu. Toz bulutları yükseliyordu göğe. Mavilerin başında beyaz sarığının altından fark edilen kemerli burnuyla Bayezid vardı. Atını mahmuzlayıp ileri atılmıştı oyun başlar başlamaz. Selim'in takımından iki sürücü ona yönelmişti. Selim ise atının dizginlerini çekip kendine daha güvenli bir yer tutmanın peşindeydi.

Atlılar birbirine yaklaşıırken birden bir bağırış duyulmuş ve biri yere yuvarlanmıştı. Atlar yüzükoyun yerde yatan beyaz giysinin başında tepişiyorlardı.

Hemen diğer iki atlı ciritlerini bırakıp atlarından yere inmişti.

"Bu Şehzade Bayezid!" diye bağırmıştı biri. "Yaralanmış."

Selim atını oraya yanaştırmıştı. Bayezid kımıldamıyordu. Kardeşinin sarığında içini rahatlatan kocaman bir kan lekesi vardı. Ciddi ve üzgün görünmeye çalışarak umut dolu bir sesle sormuştu: "Ölmüş mü?"

Ama Bayezid ölmemişti. Başındaki yara görüldüğü kadar ciddi değildi. Uzun süre ata binip cirit oynayamamışsa da ölmemişti. Kabahatin eyer iplerinde olduğu anlaşılınca Lala Hâkim derhal falakaya yatırılmış ve sonra da Bitlis'e sürgüne gönderilmişti. Bayezid ölmediği için ona da acımışlardı.

Ama şimdi durumunun ne kadar ciddi olduğunu görebiliyordu Selim. Babası ölünce... Bir yıl, üç yıl, ya da yirmi yıl sonra. O ölünce... Mustafa çıkacaktı ortaya. Ve

Selim, Mustafa'nın bütün soylu duruş ve tavırlarına karşın Hürrem'in soyunu kurutacağından emindi.

Eğer şans eseri o da ölürse, taht Selim'in olacaktı. Ama Bayezid'in bunu gönül rızasıyla kabul etmeyeceğinden de emindi. İkisinden birinin ölmesi gerekecekti. Fatih Kanunu, imparatorluğun devamı ve gücü için Sultan'a kardeşlerini, kardeşlerinin çocuklarını öldürme hakkını veriyordu.

Onun geleceği böyle olacaktı. Bir gün ya Sultan olacaktı, ya da ölecekti.

"Selametle gidin," dedi Hürrem ikisine de,

Onlar çıkıp gittikten sonra uzun süre dalgın gözlerle tavana bakarak oturdu. Aslında hiçbir şeyi görmüyordu. Sadece bakıyordu. İçinde bir huzursuzluk vardı. Boğazına batmış bir kılçık, karanlıkta bacağına ısırarak sivrisine misali... İşte öyle bir sıkıntı...

Selim...

Onun Süleyman'ın çocuğu olmadığı açıktı, ama öte yanda Cihangir de vardı. Sultanlar Sultanı'nın böyle kambur bir sakatın babası olabileceği de akla gelmezdi. O halde neden şişko, tepsi suratlı, yeteneksiz biri de onun oğlu olamazdı?

Ayrıca Kapıağası'na da çok benzediği söylenemezdi Selim'in. Hürrem Eski Saray'da yaşanmış o tehlikeli günleri düşündü. Ama onlar çok geride kalmıştı. Sadece Selim'in yüzüne bakınca bunları yeniden yaşıyordu. Doğumundan sonra uzun süre onun Süleyman'dan mı, yoksa Ağa'dan mı olduğundan emin olamamıştı. Hâlâ da kuşkuluydu. Bir Osmanlı'ya hiç benzemiyordu Selim. Valide Sultan'ın da böyle söylediğini duymuştu vaktiyle ve ona hak vermişti. Ondan Sultan filan olamazdı.

Ama bunun bir önemi var mıydı?

Onu Valide Sultan yapacak olmalarıydı önemli olan. İçlerinden hangisinin bu işe layık olduğunu ve bu işi başarabileceğini iyi biliyordu aslında. Bu Bayezid'di. O yakışıklı, akıllı, yetenekli, neredeyse Mustafa kadar iyi bir şehzadeydi.

Bu düşünceyle yüzü aydınlandı, o parlak gelecek gözlerinin önünde canlandı ve yüksek sesle güldü.

68

Boğaziçi

KAVURUCU ağustos sıcağından kaçıp kendilerini Boğaz'ın sakın ve serin sularına bırakmışlardı. Sarayburnu'nda daima süslü bir saltanat kayığı beklerdi. Süleyman sık sık Hürrem'i alıp bununla gezerdi. Bu gezilerde kayıkta kürek çeken üç dilsiz olurdu sadece yanlarında.

Kayığın başına ve kıçına konulmuş meşalelerin alevleri sularda oynayıyordu. Siyah perdelerle kapatılmış özel bölümde Hürrem'in yanbaşıda oturuyordu Sultan. Hürrem bir ara hafifçe araladığı perdelerin arasından Çamlıca Tepesi'nin alt yamaçlarındaki mezarlıkların grimsi gölgelerini gördü.

Süleyman sessizdi. İbrahim'in ölümünden bu yana hep böyleydi. Önceleri Hürrem bunun zamanla düzeleceğini düşünmüştü. Ama tam tersine suçluluk duygusu giderek artmıştı Sultan'da. Artık çok ender olarak gülüyordu. Harem'deki bütün müzisyenleri uzaklaştırmıştı. Hürrem'e bile fazla şarkı söylettirmiyordu. Utun sesinin ona İbrahim'i hatırlattığını söylüyordu.

Kendi kendini cezalandırıyordu adeta. Çok sevdiği Çin porseleni yemek takımlarını Hazine'ye yollamıştı, toprak kaplarda yiyordu artık yemeğini. Sakalını iyice uzatmıştı ve ağzına tek damla şarap bile koymuyordu.

"Sinan'a danıştım," dedi. "Bazı planlar çizmiş, sana göstereceğim."

"Sultanım benim için bir de cami yaptıracak mısınız?"

"Böyle konularda şaka yapılmaz Hürrem."

"Arada bir benim muziplik yapmamı istersiniz diye düşünmüştüm. "

"Ondan Eski Saray'ın olduğu yere yeni bir saray yapmamı istedim. Sanırım bu kez kendini aşacak Sinan."

"O her zaman kendini aşar zaten." *'Aklım İstanbul'u yeni baştan yapmaya takmış,'* diye düşündü Hürrem. *'Yeni bir cami, ya da medreseyle İbrahim'in anısından kurtulmayı umuyor... '*

"O planları iyice incele ve ne düşündüğünü söyle bana."

Hürrem yüzünü asmıştı, göğsünde kavuşturduğu kollarına bakarak, "Saray'da benim varlığıma katlanamıyor musunuz Sultanım?" diye sordu.

"Hayır, bununla ilgisi yok yeni bir Harem yaptırmamın. Sorun Topkapı'da bunun için yer olmaması. Bu olanaksız."

"Hiç de olanaksız değil. Sarayburnu kocaman bir yer. insan gün boyu at sürse bile denize zor ulaşır."

"Abartıyorsun Küçük Roksalan'ım."

"Gerekenden çok daha fazla yer var orada."

"Ama başka bir engel daha var."

"Ne gibi?"

"Devletle ilgili..."

"Anlamadım."

"Harem Saray'ın bu kadar içinde olamaz," derken Süleyman'ın sesi öfkeli çıkmıştı. "Bu daima böyle olmuştur. Harem devlet işlerinin yönetildiği bir yerin göbeğinde olamaz."

"Harem hâlâ çok büyük Efendim. Diğer kızları aklınızdan geçirdiğiniz oluyor mu?"

"Tabii ki hayır."

"O halele belki de Kızlarağası'na onları evlendirmelerini söylersiniz. O zaman sadece ben ve hizmetkârlarım kalırız geriye. Ve bize bir yer bulmak da sorun olmaz."

"Bu söylediğin düşünülemez bile. Sinan her şeyi halledecek. Konu bitmiştir."

Hürrem biraz fazla ileri gittiğini düşündü ve sustu. Süleyman'a sokulup başını onun göğsüne dayadı. Başka bir yol daha vardı deneyeceği... "Üzgünüm Sultanım," dedi. "Efendimin canını sıktım, ama ondan ayrı kalmak fikri beni çıldırtıyor."

"Hürrem bazen kendini kaybediyorsun," diye mırıldandı Süleyman. Sesi boğuklaşmıştı.

Daha da sokuldu Hürrem. "Beni seviyor musunuz Sultanım?"

Süleyman gülümsedi. "Her şeyden çok..."

"Gülbahar'dan da mı daha çok?"

Gülbahar! Onu kimbilir ne kadar zamandır aklından bile geçirmemişti Sultan. "Tabii ki daha çok, ne diyorsun sen?"

"Ama o Birinci Kadın."

"Kanun böyle."

"Ama beni daha çok seviyorsunuz."

Benden ne istiyor? Gülbahar'ı uzaklaştır dim. Harem'e onu görmek için gidiyorum sadece. Benden daha fazla ne isteyebilir? "Seni sevdiğim kadar hiçbir kadını sevmedim ben."

"Peki beni bir gün kendinize karı yapacak mısınız Sultanım?"

Süleyman uzun süre sustu. Sonra kahkahayla gülmeye başladı.

"Neden gülüyorsunuz Sultanım?"

"Öyle kızgın kızgın bakma Küçük Roksalan."

"Bana neden gülüyorsunuz Sultanım?"

"Bu olamaz."

"Demek beni bir köle olarak görmemek olanaksız."

'Bunu beklemeliydim,' diye düşündü Süleyman. O Gülbahar gibi kendi halinde, sessiz biri değildi. Ve bu yüzden onu seviyordu. Tabii ki daima daha fazlasını isteyecekti.

"Sultanlar evlenemez," dedi.

"Bu da mı kanun? Şeriat'ın parçası mı bu yasak?"

"Yazılı bir şey yok."

"O halde neden olamazmış?"

Süleyman elini uzatıp yüzüne düşmüş bir lüleyi kaldırmak istedi, ama Hürrem başını çekti. "Birinci Bayezid'den bu yana hiçbir Sultan nikâhlanmamıştır."

"Siz ondan çok daha büyük bir Sultansınız Efendim. Siz gelmiş geçmiş en büyük Sultan'sınız."

"Hayır Hürrem. Ben o kadar büyük değilim. Babam Selim'den asla daha büyük asla değilim. Büyükbabam Fatih'den de..."

"Ölü adamlar mı yapıyor Sultan'ın yasalarını? Benim Efendim Kanuni'dir, kanunları o yapar. Sultan sizsiniz, geçmişin hayaletleri değil."

Süleyman ona baktı. "Sana bir hikâye anlatacağım," dedi. "Dinle. Birinci Bayezid zamanından bir hikâye. Biz İstanbul'a gelmeden önce Sultan'ımız oydu. Ve o zamanlar Osmanlılar hâlâ bir aşiretti. Bir Sırp prensesiyle evliydi Bayezid. Karısının adı Despina'ydı. O zamanlar Anadolu'da Moğol akınları vardı ve Sultan bunlarla savaşıyordu. Bayezid ve Moğol Hakanı Timur Ankara ovasında karşılaştılar. Korkunç bir yenilgiye uğradı Bayezid, esir düştü, Despina da... Timur bizi aşağılamak istiyordu. Despina'yı herkesin önünde çıırılçıplak soyunmaya mecbur etti. Bu tarihimizin en korkunç anıdır. Bu utançla hâlâ yüzümüz kızarır. Bizim zayıflığımız kadınlarımızdan gelir Hürrem. O günden bu yana hiçbir Sultan nikâhlı karı almamıştır kendine."

"Bu çok zaman önceydi. O zamanlar halkınız da aşı-

retti. Şimdi dünyanın en büyük imparatorluğunun sahibisiniz Hünkarım. Beni kim esir edebilir?"

Süleyman ona tekrar dikkatle baktı. Hürrem anlatıklarından etkilenmemişti belli ki.

"istediğin şey asla olamaz," dedi.

"Artık Timur gibi adamlar yok. Dünya Hünkarımın önünde titriyor."

"Artık yeter, konuyu kes."

"Ama Sultan'ım..."

"Sana yeter, dedim Hürrem."

Hürrem kendini yere atıp Süleyman'ın ayaklarına kapandı birden. "Affedin beni Sultanım. Bazen size karşı büyük aşkı beni çıldırtıyor."

Süleyman eğilip onu yerden kaldırdı ve kucasına oturttu. Omuzlarından tuttu, yüzünde şefkatli bir gülüş vardı. Sanki küçük bir çocuğa bakar gibiydi. "Hürrem," dedi. "Şimdi senin Sinan'ın planlarına bakmanı istiyorum. Bak ve fikrini söyle. Sen çok şanslısın. Bunu unutma. Seni çok seviyorum ben."

"Evet Sultanım," dedi Hürrem fısıltıyla ve bakışlarını yere çevirdi.

Sultan onu divana yatırdı. Yavaşça gömleğinin inci düğmelerini çözmeye başladı. Ilık bir geceydi. Sultan'ın aşk mırıltıları sessizlikte yayılıyordu. Ama dilsizler bunları duyamazdı. Mezarlıkta bir baykuş bu mırıltılara kendi boğuk ötüşüyle cevap verdi.

69

Istanbul

AYASOFYA bir zamanlar Hristiyan dünyasının en büyük kilisesiydi. Fatih İstanbul'u aldıktan sonra ise camiye dönüştürülmüştü. Bu büyük yapının ahşap ve de-

mirden yapılmış büyük kapılarının dışında hemen her yeri milyonlarca küçük altın parçası ve değerli taştan yapılmış mozaiklerle kaplıydı. Bu mozaikler Hristiyan âleminin tarihini anlatırdı. Görkemli kubbesi, sanki Tanrı'nın görünmez eli onu havaya kaldırmış gibi, hiç desteksizmiş gibi görünürdü. Yaklaşık bin yıl önce onu yaptıran Justinianus'un Aya Sofya bittiğinde ilk kez içeri girdiğinde, "Ey yüce Tanrım böylesine görkemli bir kiliseyi bana yaptırtmayı nasip ettiğin için sana şükürler olsun. Seni geçtim Süleyman," dediği söylenirdi.

Güneş batıyordu, artık kandilleri yakmanın zamanı gelmişti, ama kandiller bu dev camiye asla tam olarak aydınlatamazdı. Mimberdeki hoca bir elinde kdiç, vitraylı pencerelerden içeri giren günün son ışıkları altında Kur'an okuyordu. Tok sesi büyük kubbeye yankılanıyordu.

Hürrem kafesli bölümün arkasında başını ipek secadeye koymuş namaz kılıyordu. Önünde binlerce sarıklı baş vardı onun gibi secde etmiş. Uğultulu bir mırıltı duyuluyordu... Herkes dua ediyordu. Sonra mırıltı birleşti ve bir gök gürültüsüne dönüştü adeta. Bu ibadet biçimi ona fazla bir şey demese de bu sestten daima etkilendi. Kendisinden daha güçlü bir şeyin sesiydi bu. Ve bu onun canını sıkıyordu. 'Gücünü böyle harcamak ne saçma bir şey,' diye düşündü. Ama bu Osmanlı'nın beslendiği kaynaktı ve bu kaynaktan o da yararlanabirdi.

Müftünün sesini duyuyordu ve onun arkasından bir ağızdan tekrarlanan duaları. Çok şeyler kazanmıştı, bundan emindi. Ama hâlâ hedefine tam olarak ulaşamamıştı. Hâlâ Süleyman'ın iki dudağının arasındaydı hayatı. Kendi kaderine hâkim değildi Hürrem. Çocuklarının geleceğine de...

Süleyman Eski Saray'ın enkazının üzerine yeni bir Harem yaptırtmakta kararlıydı. Ama o olana kadar Hürrem daha güvendeydi. Ve Sultan'ı ikna etme şansı vardı.

Eğer onu nikahlarsa, Hürrem kendini bir başka Julia'dan, hatta bir başka Hürrem'den koruyabilirdi.

Bu ne büyük bir haksızlıktı. Bunu düşündükçe içi sıkılıyor, boğulacak gibi oluyordu. Dayanılmaz bir durumdu bu. Kendisiyle birlikte Harem'e getirilen köle kızların pek çoğu ya bir paşa, ya da sipahiyle evlendirilmiş, nikahlanıp güvenceye kavuşmuşlardı. O ise Sultan'ın göz bebeği olmasına karşın hâlâ bir köleydi. Onun yatağında, sofrasında hep Hürrem vardı, ama bir başka kadının oğlu tahtın varisiydi.

Alnını tekrar seccadeye koydu, mırıl mırd ezberlediği duaları söylüyordu. Giderek sayısı artan kandillerin ışığının ortalığı nasıl aydınlattığının farkında bile değildi. O kendi aklının aydınlanmasının peşindeydi ve aklının kandilleri de birbiri ardına yanmaya başlıyordu. Yavaş, yavaş ama kesin bir biçimde...

Evet, Süleyman'ı ikna edebilmek için bir yol daha vardı deneyeceği. Onu ikna edebilmenin yolu buradan, İslam'dan geçiyordu. Allah'ın istediklerini kullanarak bir kadın olarak kendi istediklerini gerçekleştirecekti.

Manisa

MUSTAFAnın haremlığının bahçesi yüzlerce laleyle doluydu. Gülbahar yüksek duvarların dibindeki şadırvanda oturmuş arıların vızdıtlarını dinleyerek onları seyreliyordu. Oğlunun yaklaştığını duymadı bile.

"Merhaba sevgi validem."

"Mustafa!"

"Seni çok iyi gördüm."

Gülbahar onu karşısında bulmanın şaşkın sevinci içindeydi, elini uzattı. Mustafa öpüp alnına koydu ve yanına oturdu annesinin. "Dönmene çok sevindim."

Mustafa'nın ellerini avucuna aldı. "Seni çok özledim, istanbul nasıl?"

"Her zamanki gibi dedikodu kaynıyor. En alt kademedeki doğancılardan çeşnicilere kadar herkes Serasker olup Kutsal Roma İmparatoru'nun hakkından gelmenin hayalleri içinde desem abartmış olmam."

"Sen Sultan olduğunda fethedebilmen için bir şeyler bırakırlar umarım."

Mustafa güldü, "Allah'ın izniyle..."

Gülbahar oğlunun gözlerine bakarak "Babanı gördün mü?" diye merakla sordu.

"Evet."

"Beni sordu mu?"

"Sana selam yolladı."

Kadının yüzü birden sertleşiverdi. "Belki bir gün beni tekrar yanına çağırır. Ama..." Sustu, dalgınlasmıştı. "Ama benim gibi yaşlı bir kadını artık ne yapsın? Her neyse boşver. O cadı ne yapıyor?"

"Anne... O bir cadı değil. O sadece bir kadın."

"Bakıyorum onu pek seviyorsun Mustafa. Ama o senin bildiğin gibi biri değil. Babanı..."

Mustafa annesinin elini sıktı. "Babamın sana yaptıklarını unutmadım anne. Ama o Sultan. Benden onun aleyhinde konuşmamı bekleme."

Gülbahar'ın yüzü asılmıştı. *Öfke ve acı seni çirkinleştiriyor, ' diye düşündü Mustafa. 'Çirkinleştiriyor ve yaşlandırıyor. Ağzının kenarları, gözlerinin çevresi kırışıklarla doldu ve saçın da iyice aklaştı. '*

Gülbahar onun aklından geçenleri hissetmiş gibi yüzünü öbür tarafa çevirdi. Mustafa geldiğinde neşeli olacağına, onun canını sıkmayacağına dair kendine söz vermişti. Ama onu görür görmez verdiği bütün sözleri unutup yine sıkıntılarından ve babasının yaptıklarından söz etmeye başlamıştı. Aslında Gülbahar İstanbul'dan ayrıldığından bu yana Süleyman'dan başka bir şey düşünme-

misti. Aklı fikri ondaydı. Gülümsemeye çalıştı. "Başka ne haberler var? "

"Ben oradayken çok kötü şeyler oldu. Eski Saray'da büyük bir yangın çıktı. Her şey küle döndü. Saray'la birlikte onun etrafındaki bütün evler de yandı. Koskoca bir mahalle yok olup gitti."

"Hürrem?"

"Ona bir şey olmadı. Şimdi Sarayburnu'nda kalıyor."

"Sarayburnu'nda mı?"

"Başka ne yapılabirdi?"

"Demek artık gece gündüz Süleyman'la birlikte."

Mustafa omuzlarını silkti. Annesinin tavırlarını gereksiz ve hatta komik buluyordu. "Sinan eskisinin yerine daha büyük ve güzel bir tane yapacaktım," dedi.

"Buna asla inanmam. Bir kez o cadı Saray'a girdi ya..."

"Anne!"

"O ağını örüyor, hem de sinsice. Dikkatli ol Mustafa, çok dikkatli ol."

"Ben Veliaht Şehzade'yim. Bunu değiştiremez. Onu gözünde fazla büyütüyorsun." Annesinin elini alıp tekrar öptü. "Sultan onu senden daha çok seviyor. Keşke böyle olmasaydı, ama böyle. Unut artık olanları anne, lütfen."

Unutmak...

Mustafa annesine çocuklarını sordu ve kadınlarıyla bir sorunu olup olmadığını öğrenmek istedi. Onun haremini Gülbahar idare ediyordu. Hafize Sultan'ın ölene kadar yaptığı gibi. Olup biten her şeyi bilirdi haremlikte. Torunlarına düşküncü, ama oğlunun kadınlarına zorlukla katlanıyordu.

Gülbahar bir daha Süleyman'ın adını konuşmada geçirmemeye dikkat etti. Ama aklı takılıp kalmıştı yine de geçmişe. Oğlu gidince uzun süre kımıldamadan oturdu. Mustafa tehlikeyi göremiyordu. Ama zaten nasıl görebilirdi, o sadece bir erkekti.

Topkapı Sarayı

imparatorluğunda hukuk iki esasa göre uygulanırdı. Bunlardan biri kanunlardı, bunları Sultan yapardı. Diğerisi ise Şeriat'tı ve bu islam'ın kutsal, tartışılmaz kurallarıydı. Sultan da tüm gücüne rağmen her konuda Şeriat hükümlerine uygun davranmak zorundaydı. Çünkü Şeriat Allah'ın emirleriydi.

Şeriat konusunda ulema uzmandı. Kadılar Dini Kurul'un ve onun başındaki Şeyhülislam'ın fetvalarına uygun kararlar alırlardı.

Valiler, beyler, beylerbeyleri dini konularda kendi bölgelerindeki müftülerin fikrini alır, onların dediklerini, onayladıklarını yaparlardı. Şeyhülislam hepsinin en tepesindeki din adamıydı. Sultan Şeriat'a uygunluk konusunda ona danışırdı. Bir savaşın ilanı bile sadece Sultan'ın arzusuyla ve emriyle olmazdı. Şeyhülislam'ın buna onay vermesi kesin bir kuraldı. Yani Şeyhülislam çok önemli biriydi ve adı da Ebussuud'du.

Ebussuud o sabah çok önemli ve hiç umulmadık bir ziyaretçiyi karşılayanın telaşı içindeydi. Hürrem Kadın birden islam'a karşı çok yakın bir ilgi duymaya başlamıştı ve kendi parasıyla bir hastane, bir de cami yaptıırıyordu ve Şeyhülislamla görüşmek istemişti özel olarak. Ebussuud gerçekten de merak ediyordu bunun nedenini.

Şeyhülislam'ın odası ikinci avluya bakan bölümdeydi. Çok az eşya vardı görünen. İran halılarının üzerinde bir ceviz sehpa, iki uzun gümüş şamdan ve bir sedir... Tavanda üzeri firûzeli bakır bir buhurdanlık asılıydı. Ebussuud'un önündeki rahlede altın ciltli bir Kur'an duruyordu.

Odaya önce Kızlarağası girdi. Koca göbekli Ağa yere otururken iki hizmetkâr ona yardım etti. Sonra Hürrem geldi, erguvan rengi feraceyle sıkıca örtünmüştü.

Ebussuud hemen ellerini çırparak şerbet getirilmesini istedi konukları için. Aslında bunu sadece Abbas'ın içeceğini biliyordu. Hürrem ağzını bile süremezdi bardağa. Çünkü o zaman yüzü görünebilirdi ve böyle bir durum her ikisi için de kabul edilemezdi.

"Bu ne büyük bir şeref benim için," dedi Ebussuud. "Sizin gibi birinin eski yanlış inançlarından kurtulup kendini Hak Dini'ne vermesini mutlulukla karşılıyorum."

"Daha öğrenmem gereken çok şey var efendim."

"Hepimizin öyle, hepimizin öyle..."

Ebussuud, Abbas'a baktı, bu ziyaretle ilgili bir ipucu arıyordu Ağa'nın yüzünde. Ama Ağa hiç ilgilenmeden, donuk bakışlarla pencereden dışarı bakıyordu. O sırada şerbet tepsisi getirildi. Ebussuud, Hürrem'in konuşmasını bekliyordu.

"Bildiğiniz gibi Sultan bana büyük bir şeref vererek cömertçe davranıyor."

Şeyhülislam Sultan'ın adı geçince bir iki dua mırıldandı.

"Bana bahsedilenlerin bir kısmını İslam'a bağlılığımla gösteren işlerde kullanmak beni çok mutlu eder."

"Bir cami yaptırmak en büyük sevaptır."

"Öyle. Ama kafamı kurcalayan bir şey var. Bu bağış onu yapanın sevabı mıdır?"

Ebussuud bir an durdu. Demek bunun için gelmişti Hürrem. "Gerçekten de büyük bir sevaptır," dedi.

"Yani bağış yapanın ruhu cennete gider, öyle mi?"

Ebussuud tekrar sustu. Cevap çok açıktı, bunu biliyordu. Ama yine de en doğru kelimeleri kullanmaya gayret ederek, "Böyle bir şey çok iyi bir harekettir," dedi. "Ama bir... Bir köle olduğunuz için... Bunun sevabı sizin değil de Sultan'ın adına kabul edilir."

"Yani benim yaptıklarımın öbür dünyada bana bir faydası olmaz."

"Onlar Allah ve Sultan için yapılmış sevaplardır. Yaptıklarınız çok yüce hareketlerdir."

"Ama beni cennete götürmezler..."

Ebussuud küçük bir hıçkırık duyar gibi olmuştu feracenin altından gelen. Ama Hürrem'in yüzünü göremediği için sözlerinin kadını ne kadar üzüp yaralamış olabileceğinden emin değildi.

Sustu.

"Beni kabul ettiğiniz için teşekkür ederim Şeyhülislam Efendi," dedi Hürrem. Abbas ayağa kaldırıldı. Sonra da Hürrem'in ayağa kalkmasına yardım etti. Kadın, omuzları düşmüş bir şekilde kapıya doğru gidip, dışarı çıktı. Ebussuud onun için üzülmüştü. Ama sonra onun sadece bir kadın olduğunu, ruhunun bir erkeğinki kadar değerli olmadığını hatırladı.

70

CİNLİ KÖSKÜ Fatih yaptırtmıştı. Soğukçeşme Kapısı'nın yanındaki tepecikteydi ve Halic'in üzerinden Pera ve Galata'nın olduğu karşı yakaya bakardı. Bina haç biçimindeydi, her tarafı çinilerle kaplıydı. Yeşil ve mavi bu çinilerde altın harflerle yazılmış ayetler vardı.

Süleyman ipek minderlerin arasında uzanmış Hürrem'in kederli bir yüzle çaldığı utu dinliyordu. Acaba nesi vardı? Hasta mıydı, üzüntüsünün nedeni neydi? Yoksa Sinan'ın yapacağı saray konusunda söylediklerinden ötürü hâlâ ona kızgın mıydı?

Yaklaşık iki aydır böyleydi. Durgun ve asık suratlı. Artık çok ender gülüyordu. Her zaman hüznünlüydü yüzü ve Süleyman'a zor katlanıyormuş gibi bir hali vardı.

"Ne oldu Küçük Roksalan'ım, neyin var?"

"Önemli bir şeyim yok. Geçer Sultanım."

"Geçen defa sorduğumda da öyle demiştin. Ama hâlâ geçmedi. Hiç güldüğünü görmüyorum."

"Sultanım sizi üzdüğüm için beni affedin. Belki beni biraz uzaklaştırırsınız yanınızdan."

"Belki de öyle yapmalıyım," dedi Süleyman.

Ayağa fırladı. Bu hareketi kapının yanındaki iki dil-sizi şaşırtmıştı. Hürrem bacaklarını karnına çekip gözle-rini kapadı. Süleyman arkadan gelip ona sıkıca sarıldı ve ileri itmeye başladı. "Bana ne olduğunu söyleyeceksin."

"Sultanım söyleyemem."

"Söyleyemez misin? Ben senin Sultanınım. Yoksa bunu unuttun mu?"

"Unutur muyum, nasıl unutabilirim? Ben Sultanımı canımdan çok seviyorum."

"O halde bana anlatacaksın. Bu halini görmeye dayanamam daha fazla."

Hürrem elleriyle yüzünü kapattı. "Oh, Sultanım..."

"Haydi ağlamayı bırak ve anlat." Hürrem'in ellerini yüzünden çekmeye çalıştı. Kadının yüzünün ne kadar üz-gün olduğunu görünce, onun kollarını kendi boynuna dolattı zorla ve "Haydi söyle Küçük Roksalan," dedi yavaşça.

"Efendim, öbür dünya için korkuyorum."

Bu cevap Süleyman'ı şaşırtmıştı. Bunu hiç beklemiyordu. Gülmeye başladı. "Herkes bundan korkar, ben de korkarım," dedi.

"Ama sevaplarınız sizi mutlaka affettirir Sultanım."

"Ne demek istiyorsun Hürrem?"

"Eğer siz ruhunuz için korkuyorsanız, ben niye korkmayayım?"

Süleyman onun gözlerinin içine baktı ve bu sözlerinde çok ciddi olduğunu anladı. Bunu daha önce hiç düşünmemişti, Hürrem'in bu konuları düşüneceğini de... En sonunda o da bir kadındı ve kadınlar, Şeyhülislam'ın da dediği gibi erkeklerle aynı değerle değildiler. Onların

ruhları daha aşağıydı. Köpekler ve kedilerle denkti onların ruhları. Ayrıca Hürrem islam'ı mecbur olduğu için kabul etmişti, bunu içinden gelerek yapmadığından emindi.

"Neden korkuyorsun Küçük Roksalan?" diye sordu.

"Sultanım, Şeyhülislam'la konuştum. Yaptığım bütün hayırlara rağmen Allah'ın gözünde bunların bir önemi olmadığını öğrendim. Orada bile sayılmayacağım ben."

"Yüce Allah'ın bile seni tamamen hiçe sayacağını hiç sanmam Küçük Roksalan."

Birden iri gözyaşlarıyla ağlamaya başladı Hürrem. "Benimle alay etmeyin Sultanım. Ben bu dünyada da, öbür dünyada da değersizliğe mahkûm biriyim. Sonsuz bir eziyet bu. Elimden ne gelir?"

Hürrem'in içten sitemi Süleyman'a çok dokunmuştu. Samimiydi, bunu anlamıştı. "Senin bu konularda böylesine derin düşündüğünü bilmiyordum," dedi.

"Bu çok büyük bir haksızlık! Harem'in diğer kadınları paşalarla, ağalarla ya da makam sahibi başka birleriyle evlendirildiler. Şimdi onlar Allah'ın gözünde daha makbul bir durumdalar. Ama ben?... Ben dünyanın en güçlü, en büyük adamıyla, islam'ın başıyla beraberim ve bir hiçim. Bu dünyada ve öbür dünyada."

Süleyman onun yüzüne düşmüş bir lüleyi sevgiyle tutup kaldırdı. "Ebussuud sana tam olarak ne dedi?" diye sordu yavaşça.

"Bana bir köle kadının öbür dünya için sevap kazanamayacağını söyledi. Köle olarak kaldığım sürece bir hiçim ben, bir hiç..."

Gözlerini Süleyman'a dikmişti ve elleri dizlerinde yumruk halindeydi. "Ben de ruhumun bir değeri olmasını istiyorum. Ben de affedilmek istiyorum."

"Küçük Roksalan," diye mırıldandı Süleyman. Ona karşı daha önce asla duymadığı bir acıma içindeydi.

Haklıydı Hürrem. O da Allah tarafından affedilmek istiyordu.

"O halde seni özgür bırakacağım," dedi. "Bu günden itibaren sen artık bir köle değilsin. Allah'ın gözünde senin de diğerlerinden bir farkın yok artık."

Ertesi gün Ebussuud'u tekrar ziyarete gitti Hürrem. Şeyhülislam ona bundan sonra iyi bir mümin olarak nasıl cennete gidebileceğinin yollarını anlattı. Daha sonra Hürrem'in ona sorduğu soru karşısında ise uzun uzun hiç konuşmadan durdu. Ama sonunda ona istediği fetvayı verdi. Çünkü islam'ın kurallarına göre bunu yapmak zorundaydı.

71

Çamlıca, 1541

SULTAN 'ın selamlığı haremliğinden tek bir kapıyla ayrılmıştı. Yatak odasından çıkıp uzun bir koridordan ve sonra da eskiden hizmetkâr ve hadımlara ait yatakhanelerin bulunduğu, uzun bir bölümden geçiyordu oraya ulaşmak için Abbas. Bu yola Altın Yol deniliyordu artık Saray'da. Ve Abbas bu yolda kan ter içinde, kaftanının etekleri sağa sola savrularak, koca göbeğini hoplata hoplata koşturuyordu. Hürrem'in bölümüne geldiğinde durup biraz nefeslendi. Onun karşısına çıkmaya hazırlanması gerekiyordu.

Eğilip Hürrem'i selamlamadan önce tekrar derin bir nefes aldı. Bir yandan da alnında biriken yağlı ter damlacıklarını silmeye çalışıyordu mendiliyle.

"Evet?" dedi Hürrem. Sabırsız bakışlarla izliyordu Kızlarağası'nı.

"Sultanımız sizin onun yatak odasına gelmenizi buyuruyorlar."

"Gelemem," dedi Hürrem. Bunu öylesine bir rahatlıkla ve çabucak söylemişti ki Abbas hemen kavrayamamıştı. Sonra birden sarsıldı. "Hanımım?"

"Sultan'a bunu yapmama olanak olmadığını söyle." Abbas kalakalmıştı, kulaklarına inanamıyordu. Küçük Rus sıçanı sahip olduğu güç yüzünden aklını kaçırmış olmalıydı. Kendi kaderinin de ayrılmaz bir şekilde Hürrem'inkine bağlı olduğunu biliyordu. Ölümün soluğunu bir kez daha ensesinde duydu ve kendini tutamayıp yüksek sesle inledi.

Süleyman rahat bir şekilde divana uzanmıştı. Abbas'ın söylediğini duyunca gözleri öfkeyle parladı, dudakları kasılmıştı.

"Ne beni red mi ediyor?" diye gürledi.

Şu anda bu odada olmamak için neler vermezdi Abbas. Korkudan nefes bile almıyordu. Belkemiği boydan boya sızlıyor, dizleri titriyordu. Ağzı kupkuruydu, konuşamıyordu.

"Öyle dedi Efendimiz. Sizin için hayatını verebileceğini, ama Allah'a ve onun emirlerine karşı çıkamayacağını söyledi." Evet, tam olarak böyle demişti. Bu sözleri söylerken yüzündeki zafer dolu gülüşü Abbas asla unutamazdı.

"Bana Şeriat dersi mi veriyor?"

"Efendimiz ben sadece Hürrem Kadın'ın sözlerini tekrarlıyorum size. Beni affedin."

Süleyman kımıldamadan durdu ve sonra ayağa kalktı. Abbas korkuyla geriye doğru bir adım attı. Süleyman öfkeyle yatağının üzerindeki örtüyü alıp paramparça etti bir anda. "Bana hayır diyemez o."

"Size karşı çıkmak istemediğini söylüyor Efendim..." Abbas'ın sesi yalvarır gibiydi. Evet yalvarıyordu; hem Hürrem'in, hem de kendisinin hayatı için yalvarıyordu. "Bunları Şeyhülislam'ın ağzından kendi kulaklarıyla duymuş Sultanım. Artık özgür bir kadın olduğu için sizin yanınıza gelmenin Allah'ın emrine karşı çıkmak olduğunu..."

"Ona bunları Ebussuud mu söylemiş?"

"Evet Efendim." Abbas biraz daha rahatlamıştı bu sözlerle. Bu kendini beğenmiş adamın yüzünde hayatında ilk kez reddedilmenin yarattığı şaşkınlığı görmek doğrusu hoşuna gitmişti. Süleyman'ın fetvayı görmesi halinde hiç kimseye bir şey yapamayacağını biliyordu. Şeriata karşı çıkamazdı, Sultan bile Şeriat'a karşı çıkamazdı.

Süleyman birden yatağının yanında duran palasını çekti. Loş odada kabzasındaki yakutlar kor gibi yanıyordu. Sultan bir palaya, bir Abbas'a bakıyordu. Yüzü öfkeden çirkinleşmişti.

'Allahım bana yardım et' Abbas içinden devamlı böyle dua ediyordu. *'Kellemi uçuracak.'*

Birden Ağa apış arasında bir ıslaklık hissetti. Uzun zamandan beri çişini tutamıyordu. Yıllar içinde bütün hadımların başına gelen bir şeydi bu. Küçük bir çocuk gibi altına bez bağlayarak dolaşmak... Kendini iyice aşağılık hissetti.

Süleyman palayı kaldırıp yatağa saptı, "Ebussuud," dedi.

"Onun fetvası."

"Allah'ın ne istediğini benden iyi bildiğine göre bunu ona bir soralım hele..."

Süleyman fırtına gibi çıktı odadan. Abbas canını kurtardığı için dua ederek peşi sıra gitti.

Sultan tarafından öfke ile yatağından kaldırılan birinin ödü patlardı, ama Şeyhülislam sadece Allah'tan korkardı. Süleyman'ı hiçbir şey olmamış gibi selamladı ve sakın bir yüzle ona baktı.

Koca kabul salonunda sadece üç kişi vardı: Sultan, Şeyhülislam ve Abbas. Şeyhülislam'ı getiren nöbetçiler şimdi kapının yanında palaları kınlarından çekilmiş durumda hazır bekliyordular.

Süleyman tahtından eğilip, "Bir fetva istiyorum," dedi.

Ebussuud hiç ses çıkarmadı.

"Haseki Hürrem hakkında. Biliyorsunuz onu azad ettim. Artık özgür bir kadın o."

"Söylediğiniz gibi," dedi Ebussuud.

"Özgür bir kadın olarak, Allah'a karşı çıkmadan benimle birlikte olabilir mi bundan böyle?"

Şeyhülislam Hürrem'le konuştuğundan beri bu sorunun Sultan tarafından ona sorulacağını biliyordu. Ama bu, cevabı değiştiremezdi, Sultan için Şeriat başka türlü yorumlanamazdı.

"Sizinle bir köle olarak bin kez bile beraber olmuş olabilir. Ama şimdi özgür bir Müslüman kadın olarak bunu bir kez bile yapamaz. Yoksa cehennemde ebediyen yanar."

"Bunun çaresi nedir?"

"Sizinle birlikte olabilmesinin tek yolu nikâhlanmasıdır."

Süleyman tahtın kollarına sıkıca yapıştı, ama bir şey söylemedi. Sanki ağzında hoşuna gitmeyen bir şey varmış da onu her an tükürebilirmiş gibi duruyordu.

'Şimdi ne olacak,' diye düşündü Abbas. Hürrem, Süleyman'ın yatağına girmeyi reddetmişti ve Süleyman da bu uğurda herhalde nikâh yapacak değildi. Hürrem uzaklaştırılacaktı mutlaka Saray'dan. Peki o zaman kendisi ne yapacaktı?

İkiniz de gidin," dedi Sultan.

Süleyman kabul salonunda bir süre daha oturdu. Tepesindeki görkemli kubbe, çinilerle kaplı duvarlar, yerlerdeki ipek halılar, altın şamdanlar, buhurdanlıklar... Bunların hiçbiri şu andaki yalnızlığına çare olmuyordu.

Sultanlar Sultanı kendini yoksul bir dilenci kadar umutsuz hissediyordu. Nikahlanmak ya da nikahlanmamak... Bunlardan birini seçecekti. Başka çıkış yoktu. Ona şimdi hiç kimse yardım edemezdi. Hatta Hürrem bile...;

Gece boyunca öylece oturdu, oturdu... Gölgeler değişti, salon aydınlanmaya başladı. Tan ağarıyordu.

Gelenekler, âdetler, görevler... Hayatında hiçbir zaman kendisini bu kadar yalnız hissetmemişti Süleyman.

72

TOPKAPI SARAYI'nm dördüncü kapısının yanındaki koruda insan kendini küçük bir ormanda sanırdı. Sık ağaçlardan etraf görünmezdi. Çınarlar, sedirler ve çamlar Sarayburnu'na doğru surların yanmasında uzanır giderdi. Bu ağaçlığın bir yanında cirit alanı ve şimdi ahır olarak kullanılan Bizans'tan kalma yapılar vardı. Diğer yanındaysa Haliç... Sultan kafasını dinlemek için buraya gelirdi zaman zaman.

Süleyman yürüyordu, çevresindeki hiçbir şeyi görmez gibiydi gözleri. Karmakarışıklı aklı.

Onu nikâhla, ya da bırak.

Onu nikâhla, ya da bırak.

Onu nasıl bırakabilirdi? Sanki yanbaşıyla yürüyor gibiydi Hürrem. Kızıl örgüleri rüzgârda sallanan Küçük Roksalan... Onun sesini duyuyordu sanki: "Sen Kanuni"

sin. Seni geçmiş bağlamaz. Kanunları sen yaparsın. Seni tek bağlayan Şariat olabilir ancak. Efendim, böyle üzgün durma. Yüreğinden gelerek yaptığın şeyleri Şariat'a uygun bir şekilde yapmak o kadar mı zor?"

"Ama başka şeyler de var," diye yüksek sesle mırıldandı Süleyman. Sanki onunla konuşuyordu. "Geleneklere ters bir hareket yapamam. Bizi geçmişe, atalarımıza geleneklerimiz bağlar. Timur'dan beri..."

"Gerçekten de benim başıma öyle bir şeyin gelebileceğini mi düşünüyorsun Sultanım? Düşmanlarımız İstanbul'un surlarını bile göremezler... Değil savaşmak..."

Süleyman tepeye doğru tırmandı. Burası avlunun en yüksek yeri idi. Güneye doğru baktı, ilerde adalar vardı, Marmara'nın ufukları pusluydu. Daha da ilerde buradan göremeyeceği Akdeniz vardı, Mısır vardı, Cezayir vardı. Karşısında ise Boğaz bir ırmak gibi akıp gidiyordu. Çamlıca tepesi yemyeşildi. Onun da arkasında göremeyeceği uzaklıklarda Azerbaycan vardı, Ermenistan vardı. Bunların hepsi onundu. En kuzeyde ise bir Türk gölüne çevirdiği Karadeniz'in olduğunu biliyordu Sultan. Akdeniz'de de Karadeniz'de de herkes ondan korkuyor, ona vergi veriyordu. Venedikliler, Cenevizliler, Rumeli, Eflak, Boğdan...

Hürrem'in ona, "Bak," dediğini duyuyordu. "Bak bunlara. Hangi imparator beni alıp da önünde çırlıçıplak soyabilir? Senin imparatorluğun Asya'da, Avrupa'da, Afrika'da... Şarlken bile senin karşına çıkmaya cesaret edemiyor. Sen kimden korkuyorsun Ferdinand'dan mı, Tahmasb'dan mı?"

"Onlar benim ayağımın tozu bile olamazlar."

"Öyleyse neden korkuyorsun Sultanım? Adını bilmediğim o hükümdar kim, senin beni sevmeni engelleyen hükümdar kim?"

Hürrem'in gözleri yaşlarla dolardı mutlaka bunları söylerken. Süleyman çevresine baktı sanki onu görebile-

çekmiş gibi. Ama hiç kimse yoktu. Sadece rüzgâr ve görevleri... İmparatorluğa ve Allah'a karşı görevleri... İşte Hürrem'siz bir dünya hep böyle olacaktı, yapayalnız... O Süleyman'ın her şeyiydi: Akli, vicdanı, savunucusu, dostu. Ona asla ihanet etmeyecek ve yürekten sevdiği veziri gerçekte Hürrem'di. O İbrahim gibi yapmazdı. En önemlisi Hürrem onun kadınıydı da, binlerce kadının içinde tek olan Hürrem... Onu mutlu eden, zevk âleminde sürükleyebilen Hürrem...

"Ondan vazgeçemem," dedi.

Kararını vermişti. Ondan yapması beklenmeyi yapacaktı, çünkü diğer seçeneğe katlanamazdı. Hürrem'siz yaşayamazdı Süleyman.

Abbas ikinci kez Hürrem'in huzuruna çağrıldığında her şeye hazırdı. Bir tek ona söylenecek olanın dışında.

Doğrusu Hürrem çok keyifli görünüyordu. Zaten süsünü asla ihmal etmezdi o. "Kızlardan kurtulmak senin için nasıl bir duygu olurdu Abbas?" diye gülerek sordu.

"Hanımım?"

"Sultan'ın artık hareme ihtiyacı kalmadı. Kızların sipahilerle, ya da işte öyle birileriyle evlendirilmeleri gerekiyor. Derhal bu işleri ayarlamaya başla."

Abbas şaşkınlığını saklamaya çalışarak başını salladı. Haremsiz bir Sultan! Bunu nasıl ayarlamıştı acaba Hürrem. "Bu emrini hemen yerine getireceğim Sultan'ın."

"Onun değil, benim emrim bu."

"Sizin emrinizi hemen yerine getireceğim hanımım."

"Bunun nedenini hiç merak etmiyor musun Abbas?"

"Ben size soru soramam efendim, bu haddimi aşmak olur." Abbas sesini kontrol edebildiği için kendinden çok hoşnuttu.

Ama Hürrem dikkatle ona bakmayı ve gülmeyi sürdürüyordu alaycı bir edayla. "Abbas, sen gerçekten de bir hazinesin. Sana söyleyeceğim yine de. Nasıl olsa yakında başkalarından da duyacaksın. Sultanlar Sultanı'nın artık bir hareme ihtiyacı kalmadı çünkü nikahlanıyor. Bir kraliçesi olacak artık onun."

Abbas afallamıştı. "Kraliçe mi hanımım?"

"Şu anda Osmanlı Sultanı'nın gelecekteki kraliçesine bakıyorsun Abbas." Hürrem bir kahkaha daha attı. "Bunun ne müthiş bir şey olduğunu hâlâ kavrayamadın mı?"

"Kavradım hanımım." Bu olamazdı! Bu bir mucizeydi! Süleyman bunu yapamazdı!

Süleyman'la Haseki Hürrem'in nikâh törenlerinde istanbul halkı görülmemiş şenlikler yaşadı. Yoksullara ekmek ve zeytin; biraz daha iyi hallilere peynir, meyve ve gül reçeli dağıtıldı. Bütün yollara çiçekler döküldü, rengârenk bayraklar asıldı. Ama en çok kırmızı Osmanlı bayrağıyla, yeşil islam bayrağı vardı dalgalanan.

Düğün armağanları taşındı durdu günlerce. Develer, halılar, altın şamdanlar, gümüş vazolar, kumaşlar ve Hürrem'in hizmetine girmek üzere yüz altmış yeni hadım. Gece gündüz Hipodrom'da cambazlar, hokkabazlar, güreşçiler, okçular gösteri yaptı. At meydanında bir yığın vahşi hayvan dolaştırıldı: Aslanlar, kaplanlar, panterler, filler, zürafalar...

istanbul'un fırıncıları on öküzün çektiği bir arabada taşınabilen dev bir ekmek yapmışlardı. Bu ekmeği sıcak sıcak koparıp ahaliye dağıttılar. Binlerce insan Sultan'ın adamlarının üzerlerine serptiği para, meyve ve kumaş parçalarını kapabilmek için birbirini çiğnedi.

Harem'de ise Hürrem sadece Ebussuud ve Süley-

man'ın olduğu bir törenle nikahlandı. Süleyman ona sahip olduğu her şeyi sunmuştu.

Ama onun huzurunu hâlâ kaçıran bir gölge vardı. Bu gölge onun on yedi yıldır huzurunu kaçıırıyor du. Bu Mustafa'nın gölgesiydi.

Mustafa artık yirmi altı yaşındaydı ve Manisa'da sıranın kendisine gelmesini bekliyordu. Paşalar ve yeniçerder onu çok seviyordu. Daha şimdiden onun sultanlığını kabul etmişti herkes. 'Evet, ben bir kraliçeyim,' diye düşündü Hürrem. 'Şimdi güvencedeyim. Başka bir kaddından korkmama, çekinmeme gerek kalmadı. Ama bir erkek beni hâlâ huzursuz ediyor, geleceğimi tehdit ediyor. Zamanı gelince ondan da kurtulmalıyım.'

Süleyman tahtına kurulmuş gösterileri izliyordu. Oğulları da etrafındaydı. Arkasındaki kafesli bölümden de Hürrem bakıyordu.

Selim babasının ayağının dibindeki atlas mindere bağdaş kurmuştu. Karnı açtı. Saray'da bir ziyafet hazırlandığını biliyordu. Yemekleri düşününce ağzının suyu aktı. Kebaplar, imambayılddar, dolmalar, kuzu çevirmeler, tatlılar, şerbetler...

Aşağıda bir dişi aslan, önüne atılmış yaban domuzunu pençeleriyle bir itip, bir çekerek oyun oynar gibi parçalamaya çalışıyordu; yanıbaşındaki erkek aslan ise dgisizce oturmuş esniyordu. Selim sırtıttı, bu gösteri hoşuna gidiyordu. Domuzun kurtulmak için yaptığı çabalara kahkahayla gülüyordu. Şimdi domuz sırtüstü yerdeydi ve dişi aslan pençeleriyle onun karnını deşiyordu.

Birden birinin ona baktığını hissetti ve arkasını döndü. Babasının arkasındaki kafeste zümrüt gibi pırıldayan bir çift göz gördü. 'Bu annem,' diye düşündü.

Hemen başını öne çevirdi. Ama o gözlerin hâlâ üze-

rinde olduğunu biliyordu. 'Bütün bunları nasıl ayarlıyor,' diye düşündü. 'Nasıl becerebiliyor? Süleyman'ı nikâhlanmaya nasıl razı etti?' Böyle güçlü bir anneye sahip olmak insanı hem rahatlatıyor, hem de korkutuyordu. Sultan'ı kendi istediği gibi parmağında çevirebilen bir kadın her şeyi herkese yapabilirdi.

'Şimdi acaba benden ne istiyor,' diye kaygılandı Selim. Acaba annesinin onun için ne gibi planları vardı?

Dişi aslan artık oyun oynamayı bırakmıştı. Domuz hâlâ can çekişiyordu, ölmemişti. Dişi aslan güçlü çenelelerini tekrar gömmüştü onun karnına. Selim'in birden iştahı kapanıvermişti.

Başını çevirip tekrar arkaya baktı. Ama yeşil gözlerin sahibi artık orada değildi.

Bölüm VII

Yeryüzü Cenneti

Pera

JULIA siyah arabanın parke taşlı yolda küçük bir çukura girip çıktığını gördü. Bir zenci hadım arabanın yanından yere atlayıp atları tuttu, öbürü de kapıyı açtı. Arabanın pencereleri siyah taftayla kaplı olduğu için geleni göremedi. Aslında kimin geldiğiyle de çok ilgili değildi. Ludovici'yi, gün boyu bir yığın tüccar ziyaret ediyordu.

Arabadan yüzü ve vücudunun her yeri siyah peçe ve çarşafı kapatılmış biri inmişti. Tek bir parmağı bile görünmüyordu. Ama aceleci adımlarından onun bir kadın olduğunu anladı.

Birkaç dakika sonra Sümbül yavaşça oda kapısına vurarak bir konuğu olduğunu söyledi Julia'ya.

Ferace aralanıp da yaşmak açıldığında şaşkınlıktan dilini yutacaktı az kaldı.

Sirhan!

Sirhan pek az değişmişti. Evet, biraz zayıflamıştı ve gözlerinin kenarında minicik çizgiler oluşmuştu ama altı yıl söz konusu olunca bu hiçbir şeydi. Aynı sayılabilirdi Sirhan. Tekrar Harem'dey diler sanki, o gün uzaktan terastan gördükleri manastır şimdi leylak rengi bir göğün altında hemen önlerindeydi. Tek fark buydu.

Sirhan'ın üzerinde Bursa ipeğinden, yakası iki inciyle tutturulmuş bir gömlek vardı. Eteklerini açıp divana kurulmuştu. Kar beyazı ipek gömleği, dantelli kol ağzları ve dalga dalga bileklerine dökülen şalvarıyla çok gösterişliydi. Parmaklarındaki yakut yüzükler, saçlarında

ışılıtlar yapıyordu. Gerdanında dizi dizi inciler sallanıyordu, belinde de... Ve bir yığın da altın zincir vardı kollarında, el ve ayak bileklerinde.

Julia ise Venedik usulü siyahlar içindeydi, ruhsuz ve cansız bir gövde... Sirhan'ın hayat dolu tenine baktı ve onsuz geçen anlar için pişmanlık duydu.

Küçük bir kız gibi sarıldı koluna, "Söyle," dedi, "Bana her şeyi anlat."

"Harika görünüyorsun," dedi Sirhan. "Zengin ve if-fetli bir kadın gibi..."

"Harem'den nasıl çıktın?"

"Süleyman bütün kızlarından kurtulmak istiyordu..."

"Buna inanamam."

"Hürrem onu bir daha Harem'e gerek olmadığına ikna etmiş. Kızlarağası beni bir sipahi paşasıyla evlendirdi. Adı Abdül Şahin Paşa. Çok önemli bir adam ve şeyi de bileğim kadar kalın..."

Julia eliyle onun ağzını kapadı. "Oh, Sirhan..."

Sirhan aldırmazmış gibi omuz silkti. "Bana iyi davranıyor. Ama galiba oğlancısı. Bilmiyorum... Çok kötü değil. Belki de onu sevebilirdim. Eğer bir erkek olmasaydı..." Julia'ya yaklaşp başını omzuna koydu. "Seni çok özledim," dedi. "Sana tuhaf gelebilir, ama bütün pisliğine rağmen yanımda sen varken ben orada, Harem'de mutluydum."

"Ben de," diye cevap verdi Julia. "Beni nasıl oldu da buldun?"

Sirhan içini çekip uzaklaştı. Gözleri yaşlanmıştı. "Tam Harem'den ayrılacağım gündü. Kızlarağası yanıma gelip bana senin hâlâ yaşadığını ve Venedikle tüccar Ludovici ile evlendiğini söyledi," dedi.

"Abbas!"

"Senin ölmüş olduğunu sanıyordum. Altı yıl ağladım bunun için. Şimdi gözlerime inanamıyorum."

Julia'nın boynuna sarılıp öptü.

Julia onun adını mırıldanırken gözlerini kapadı. Sirhan'ın gömleğini sıyırdığını hissetti Ve sonra kendini aşkın o yumuşacık, tatlı zevklerine bıraktı.

'Zavallı Ludovici,' diye düşündü. 'Keşke kendimi sana da böyle teslim edebilseydim...'

-3 &•

Güneş yedi tepeyi terk ediyordu. Müezzinler kararan gökyüzünün altında tozlu kentin inananlarını ibadete çağırıyordu. Güneş sanki altın bir içkiydi kadehten dökülen ve çınarlarla çamların şekilleri Harem duvarlarının gölgesinde eriyordu. Terasta fısıltıyla konuşarak oturuyorlardı.

"Haydi anlat," dedi Julia. "Neler oluyor orada? Gerçekten doğru mu?... Süleyman haremimi dağıttı mı?"

"Kovanda bal kalmadı," diye cevap verdi Sirhan. "Geride kalan bir tek Hürrem ve Süleyman. Hürrem'in şu anda tam yüz kölesi var emrini bekleyen, istediği zaman geliyor ve gidiyor, yanında otuz hadımıyla birlikte..."

"Bir yılan bile olsa orada bunca yıldır yaşayabildiğine göre.. Elini öpmek gerek. Bunu hak ediyor..."

"Kızlarağası bana senin ölüm emrinin onun yüzünden verildiğini söyledi."

'Abbas, Abbas...' Julia onu düşünmekten kendini alamıyordu. Kim bilir başına neler gelmişti? Tanrım, nasıl becerebilmişti yaşamayı?

"Ben yaşıyorum ya Sirhan," dedi. "Artık bunun bir önemi yok."

Sirhan hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Ondan nefret etmelisin Julia," dedi. "Şimdi olanların geride kalması bu duygunu azaltmamak."

Julia güldü. "Hürrem'in benim için bir önemi yok artık."

Sirhan aldırmadan devam etti sözlerine: "Yabancı elçiler ona armağanlar yolluyorlar. Hatta mektuplar bile. Onun ne düşündüğünü öğrenmeye çalışıyorlar. Vezirler, müftüler ve ağalar ona ulaşabilmek için dünyanın parasını veriyorlar Kızlarağası'na. Kocam bile bunu yapıyor. Onun ibrahim'den daha güçlü olduğunu söylüyor."

Julia gülümsedi. "Zavallı Süleyman."

Sirhan divanın kenarında bacaklarını kavuşturmuş bir kedi yavrusu gibi oturuyordu. "Nasıldı?" diye mırıltılı bir sesle sordu.

Julia bu soruyu duymamış gibi davrandı. Sirhan ısrar etti, "Söylesene nasddı?"

"Hiç konuşmadı. Elbiselerimi çıkardı ve üstüme çıktı."

"Şeyi büyük müydü?"

"Hayır."

"Kocaman olduğunu söylüyorlar da..."

"Sirhan..." Julia ellerini iki yana açmıştı çaresizce. Böyle konuları bu kadar açık konuşmaktan her zaman utanç duyardı. "Üstüme çıkıp bazı tuhaf sesler çıkardı. Sonra yuvarlandı yanibaşıma. Hiçbir şey olmadı." Ludovici ile ilk yattığı zamanı hatırladı birden. O güne kadar Süleyman'ın niye öfkелendiğini bir türlü anlayamamıştı.

"İktidarsız mı? Süleyman iktidarsız mı?"

Julia onun kolunu sıktı. "Başka birine söylersen ölü-
ruz.

"Hayatımda duyduğum en müthiş dedikodu ve ne yazık bunu hiç kimseye söyleyemeyeceğim..."

"Kafalarımız gider. Emin ol..."

"Tamam," dedi Sirhan. Sonra devam etti. "Peki Ludovici nasıl?"

Julia yere baktı, "Seninle olduğu gibi değil."

Sirhan bu cevapla tatmin olmuş gibiydi. Gözlerini **Halic'e** ve kentin göz kırpan ışıklarına çevirdi. Müezzinlerin sesi artık kaybolmuştu. Her yeri bir büyük sessizlik sarıyordu. "Gitmeliyim," dedi.

Julia onun kolunu tekrar tuttu. "Bunu istemiyorum."

"Gitmeliyim."

Birkaç dakika sonra Julia pencereden o kim olduğu belli olmayan karanlık gölgenin tekrar arabaya binişini seyrediyordu. 'Ben Harem'den kaçmadım,' diye düşündü. 'Onu buraya getirdim. O benim esaretim ve özgürlüğümdü. Ve beni sonsuz günahlara gömdü. Sirhan bana dönmedi, ben ona tekrar kavuştum.'

Bu yalnızca cinsel bir tutku değildi, gerçi cinsel arzusu yeterince güçlü bir şekilde uyanmıştı. Ama daha fazlası vardı. Bu bir başkasıyla paylaşamadığı iç dünyasının rahatlamasıydı, boşalmasıydı. Şimdi bu bedensellik onun kafasını ve ruhunu karıştırmadan onu rahatlatıyordu. Rahatlatıyordu ve hâlâ günahkârdı.

Bu onun vazgeçemeyeceği bir günahtı.

'Tanrım bana yardım et!' diye inledi.

Sirhan arabanın siyah tafta perdelerinin arkasında kayboldu. Atlar deri atıldı ve Julia yalnızlığın onu tekrar kucakladığını hissetti.

74

KADER, Ludovici Gambetto'ya gülmüştü.

Yani aşağı yukarı...

Kader ona Babiâli'de güçlü ve etkili bir arkadaş sağlamıştı. Bu onun işi için hayal edebileceğinden çok daha ötedeydi. Kader ona soylu, güzel bir Venedikli eş de vermişti.

Ama bütün bu güzel, pırdtlı armağanlarının arasına kader, acı dolu kesecikler de yerleştirmişti, iyi kaderinin nedeni Abbas'ın kederiydi. Julia ise ona aitti, ama zaten başka birine ait olması olanaksızdı.

Sekiz yıl sonra bile gençlik arkadaşının Saray'da bir köle, bir hadım olduğunu algılamakta zorlanıyordu. Abbas'la bir araya geldiğinde hâlâ utanç ve tiksinti duyduğu için kendinden nefret ediyordu.

Bir de Julia vardı...

O artık Ludovici için vardı. Abbas'a yalan söylemiş ve onu İstanbul'da tutmuştu. Abbas bunu bildiği halde tek kelime etmemişti. Ama gözlerinden belliydi gerçeği bildiği. Ve Ludovici bu bakışlar karşısında hâlâ çok yoğun bir suçluluk duyuyordu.

Tek istediği Julia'nın onu bir parça sevmesiydi. O zaman her şey daha katlanabilir olacaktı. Ama...

Ludovici'nin bir parçası hâlâ Venedikli'ydi ve bu Venedikli ona "Bunun ne önemi var?" diyordu. Julia onun karısıydı, güzeldi, yatağındaydı. O halde?...

Ama bir başka ses, vicdanının, ruhunun sesi böyle demiyordu. Julia onu sevmedikten sonra her şey boştu. Ludovici onun aşkını istiyordu ve bu konuda ortada en küçük bir umut ışığı bile yoktu.

Pera'da Halic'e bakan yeni bir malikâne yaptırmıştı Ludovici. Julia Venedik'ten gelen kadifeler, danteller içindeydi. Kolları, parmakları, gerdanı değerli mücevherlerle doluydu. Ludovici kendi ülkesinde ondan esirgenen servet, rahatlık ve güce sahipti burada. Ama her şeyden daha çok istediği karısının aşkıydı. Onun gözlerinde kendisi için ateşlenmiş bir tutkunun pırıltısını görebilmek uğruna neler neler vermezdi...

'Ey yüce Tanrım, ' dedi. 'Bu neden bu kadar önemli? Neden?...'

Terasta oturmuş, bahçede kitap okuyan Julia'yı seyreliyordu. Yaz çiçekleri tomurcuklanmıştı. Selvi ve çamlardan yayılan hoş kokular içindeydi her yer. Ludovici mermer basamaklardan aşağı indi. Julia onu gördü ve kitabını yanına bırakarak. "Pek hoşnut görünüyorsun," dedi.

"Kendimden değil," diye cevap verdi Ludovici. Gelip karısının yanına oturdu. Çamın gölgesi serindi. Ağaçların arasından Haliç'te dolaşan kayıklar görünüyordu. Ve daha arkada Sarayburnu'nda kubbeler güneş altında parlıyordu.

"Ne oldu?"

"Saray hakkında bazı fısıltılar duydum. Rüstern Paşa'nın Sultan'ın kızıyla evleneceği söyleniyor."

"Mihrimah?"

"Öyle diyorlar..."

"O zaman kesinlikle Veziriazam olacaktır."

"Evet."

"Bu senin hoşuna gitmedi mi?"

"Eğer meleklerin tarafında olsam hoşuma gitmezdi, ama basit bir tüccar olduğum için bunu göze alamam." Yüzünde alaycı bir gülüş belirmişti. "Venedik'ten ayrıldığımdan beri meleklerin tarafından da ayrıldım. Belki oradayken de değildim zaten. Ama belki de bütün sahip olduklarımı bu şekilde yapabildim." Eliyle malikâneyi ve geniş bahçeyi gösterdi.

"Ne demek istediğini hâlâ anlayamadım."

"Süleyman'ın Veziriazam'ı Lütfü Paşa çok zor bir adam. Aşırı dürüst."

"Bir vezir için büyük kusur."

Ludovici güldü. "Gerçekten de öyle. Rüstern ise anasını bile satabilir..."

— "O halde onun Veziriazam olması iyi olacak."

"Büyük başarı kazanacağından eminim."

"Böylece gemilerini kontrol edilmeden geçirebilirsin Boğaz'dan. Ama acaba Süleyman'a Rüstern'i kim seçtirtti?" Julia biraz düşündü sonra, "Hürrem!" diye bağırdı.

"Evet, sokakta da böyle söyleniyor. Bunu zaman gösterecek. Böyle bir onuru kazanmak uğruna çok şeyler vaat ettiğine eminim ben." Ludovici karısını seyrediyor-

du dikkade. Bugün farklı görünüyordu Julia. Daha önce görmediği bir şekilde yanakları pembeleşmişti. "Dün bir ziyaretçin varmış," dedi.

Julia gözlerini ondan kaçırarak, "Bunun bir sakıncası mı vardı?" diye sordu.

"Kimdi?"

"Bir kız. Harem'deki günlerden kalma bir arkadaş."

"Nasıl olmuş da senin burada olduğunu bilebilmiş?"

"Abbas."

"O mu söylemiş?"

"O güvenilir biridir. Merak etme."

"Hiç kimseye güvenemeyiz."

Julia birden öfkeleniverdi. "Beni bir kelebek gibi çiviledin buraya, yalnızlığa... Bazen keşke ölseydim, diyorum..."

Ludovici cevap vermedi. Julia'nın öfkesi geldiği gibi gitmişti. Yumuşak bir sesle, "Afedersin," dedi. "Benim için kendi hayatını tehlikeye attığını biliyorum..."

Ludovici başını salladı. "Hayır. Söylediklerinde haklısın. Benim hiçbir şey söylemeye hakkım yok. Seni burada tutarak boş yere tehlikeye attım. Senin sadece benim olmanı istedim." Derin bir nefes aldı. "Kıbrıs'ta bağlarım var. Oraya gitmelisin. Daha güvende olursun. Çok yakında buradaki varlığın bir sır olmaktan çıkacak. Orada diğer Venedikliler'in arasında daha rahat edersin."

"Ben artık bir Venedikli değilim. Sen de öyle..."

"Burada bir mahpus gibi yaşamana gerek yok. Ben de gelir seni görürüm orada."

Julia kendi kendine gülümsedi. Eğer dün olsaydı bu öneriyle sevinçten yerinde zıplayabilirdi. Ama şimdi...

"Hayır, kalacağım," dedi.

Ludovici ona şaşkınlıkla baktı. "Seni orada güvenlik içinde tutabilirim."

"İstanbul'dan ayrılmak istemiyorum ben."

Ludovici onun neden böyle söylediğini bilmiyordu. "Bunu söylemen için içimden dua etmiştim," diye mırıldandı.

Julia başını çevirdi. Ludovici'nin aklı iyice karışmıştı. Julia ne istiyordu? Yoksa hâlâ Abbas'ı mı?... Bu olanaksızdı. Peki o halde neden İstanbul'da kalmak istiyordu?

Bir süre konuşmadan oturdular. Sonra Ludovici tekrar ona duyduğu yeni haberleri aktarmaya başladı. "Çok yakında Venedik'ten buraya yeni bir heyet gelecekmiş. Sultan'la barış yapmak üzere..."

iki yıl önceki Preveze Savaşı'nda Barbaros'un Venedik gemilerinin hakkından gelmesinden bu yana Venedik'le Osmanlılar arasında tatsız bir gerginlik vardı. Osmanlılar Akdeniz hâkimiyetini ele geçirmişlerdi ve Cumhuriyet'in can damarı olan ticareti tehdit ediyordu bu durum. Ama Pera'daki Komünite Magnifika'yı savaş bile çok etkilememişti. Hatta Ludovici gizliden yaptığı tahıl ticaretiyle servetini ikiye katlamıştı bile denilebilirdi bu süreçte.

Julia ona baktı. Ludovici'nin bunu neden ona özellikle söylediğini merak etmişti.

Ludovici bunu anlamış gibi, "Baban heyetin başındaymış," dedi.

Kadının yüzü birden solgunlaştı. Ellerini kavuşturup parmaklarını sıkmaya başladı. "Buraya da gelecek mi?" diye sordu sonunda.

"Ben davet etmedikçe böyle bir şey söz konusu değil. Bunu yapmam için de bir neden yok."

Julia gülümsemeye çalıştı. "Tabii benim bunu isteye-bdeceğim aklının ucundan bile geçmemiştir."

"Hayır, bunu hiç düşünmedim."

Julia gözlerini kapadı. "Ya Abbas?"

"Evet Abbas. Sana bunları söylememin bir nedeni de bu. Ona babanın buraya geleceğini haber vermeyi düşünüyorum."

"İyi."

"Bunu istediğinden emin misin?"

"Evet."

Karısının bu kadar çabuk cevap vermesine Ludovici çok şaşmıştı. "Abbas İstanbul'un en önemli adamlarından biri. Elçilerin Yedikule zindanlarına atılması burada alışılmış bir tavrı. Hatta daha beterleri bile yapıldı. Hâlâ emin misin?"

Julia'nın gözleri nefretle açılmıştı. "Abbas'a yaptıklarından sonra babama acıyacak değilim." Derin bir nefes aldı, burun delikleri öfkeyle inip kalkıyordu. "Evet. Abbas bunu bilmeli. Aslında bunu ona bizzat kendim söylemek isterim."

Ludovici bunu hiç beklemiyordu. Ama evet, bu nasıl olsa günün birinde başına gelecekti. Julia'yı engellemeye hakkı yoktu.

"Bunu ayarlarım," dedi.

75

•3 Galata &

kentteki diğer benzerleri gibi üzerine çiçek ve meyve resimleri yapılmış uzunca bir tekerlekli kutu gibiydi. Oldukça sıradandı. Pislik içindeki sokakta biraz gittikten sonra iki katlı ahşap binanın önünde durdu. Ev sarı boyalıydı, bu mahallede böyle bir yığın Yahudi evi vardı. Bir hizmetkâr kapıyı açtı ve Julia aşağı indi.

Onu bu halde kimse tanıyamazdı. Sadece bir kadındı, herhangi bir kadın. Üzerinde siyah ipekten bir ferace vardı. Bu onunla ilgili biraz olsun bilgi veriyordu. Yoksul kadınlar siyah pamukludan yapılmış feraceler giyerdi. Saraydan olanlarsa leylak ya da pembe renkli feracelere bürünürdü. Julia'nın yüzünde çift kat yaşmak vardı ve

sadece gözleri açıktaydı. Elleri ve ayakları bile görünmüyordu. Tek dişilik ondan yaydan kokuyordu. Bu pisliğin arasında hafiften duyulan bir yasemin kokusu.

Bu giysi belki kadınların hapishanesiydi, ama şu anda Julia'ya özgürlük veriyordu. Çünkü bu ferace, yaşmak ve peçe sayesinde tanınmadan dolaşabiliyordu.

Aceleyle evin kapısından içeri girdi. Zenci hizmetkârlar dışarda bekleyeceklerdi.

Abbas'ın ağzı onu görünce şaşkınlıkla aralandı.

'Geçen yıllar içinde daha da şişmanlamış,' diye düşündü Julia. Çenesinin altı kat kat olmuştu ve süslü püslü bol kaftanı bile göbeğini saklayamıyordu. Sabahın bu erken saatinde ağır tatlılar yemesi bu şişmanlığın nedenini hemen açıklıyordu. Yüzü ter içindeydi ve kavuğunun kenarı ıpsıslaktı.

Onun bir zamanlar ne kadar yakışıklı olduğunu hatırlamaya çalıştı. Bronz tenli, düzgün yüzlü o delikanlı... Gondolda ona sevgiyle ve tutkuyla bakan o yakışıklı delikanlı... Ve şimdi karşısında duran bu tek gözü akmış, yüzü parmaparça şişko...

Bu olamazdı.

Onunla Venedik'ten tanıdığı Abbas arasında hiçbir ilişki kuramıyordu beyni. Bu adamı Kızlarağası olarak hatırlayabiliyordu sadece. Onu dk gördüğünde öfke içinde avaz avaz bağırان çirkin hadım... Ve Boğaz'ın karanlık sularına bir çuval içinde atılırken ona sevgi dolu sözler mırıldanan adam...

Demek Abbas şimdi buydu.

Abbas ayağa kalkmaya çalıştı, ama bunu artık tek başına beceremediği için köleleri hemen yardımına koştular.

"Kimsin sen?" diye sordu. Julia Abbas'ın bu sorunun cevabını zaten bildiğinden emindi.

Hiç kıımdamadan durup bekledi. *'Abbas'ın yanındaki iki köle ya beni tanırsa?'* Abbas onun bu korkusunu

hemen anlamıştı galiba. Bir el hareketiyle adamları dışarı yolladı.

Julia, yüzündeki kalın peçeyi kaldırıp arkaya attı ve yaşmağını açtı.

"Merhaba Abbas."

Abbas iki eliyle yüzünü kapatarak arkasını döndü.

"Ne oldu?"

"Buraya gelmemeliydin."

"Seni görmeliydim. Sadece bir kez daha bunu yapmalıydım."

"Ludovici'ye seni bir daha görmek istemediğimi söylemiştim. Bana neden böyle eziyet ediyorsun?"

"Lütfen Abbas..."

"Bana verdiğin acıyı bilsen bunu yapmazdın."

Julia ne yapacağını bilemiyordu. Birden kendini aptal gibi hissetmişti. Abbas hâlâ ona dönmemişti.

"Abbas?"

"Neden buraya geldin? Sana bunu ne yaptırdı? Ludovici buna neden izin verdi?"

"Bana dön lütfen..."

"Böylece güzelliğimi mi seyretmek istiyorsun?"

"Ludovici yakışıklı bir adam. Ama ben onu seviyorum. Ben daima seni sevdim."

"Sus artık!"

"Bana dön..."

Abbas döndüğünde Julia onun tek gözündeki acıyı gördü. Korkunç bir acıydı bu. "Git buradan! Sana olan aşkım bana çok pahalıya mal oldu. Bırak da seni unutam, Allah aşkına git..."

Julia onun ellerini tutmak için kollarını ileri uzattı ama bunu yapamadı, iki kolu iki yanına düştü. "Abbas... Benim hiç şansım olmadı... Sen beni kurtardın..."

"Çünkü seni sevdim. Bana bunu geri verebilir misin? Aşk... Nasıl? Öperek mi? Beni yatağına alır mısın? Sevişebilir miyiz?"

Yüzündeki öfke giderek azalıyordu. Julia bir adım attı ona doğru. Abbas'ı rahatlatmak, sakinleştirmek istiyordu, ama bir el hareketiyle bunu engelledi o.

"Hayır!"

"Bunun benim için ne demek olduğunu anlayabiliyor musun Julia? Bir kadını deliler gibi arzulamak. Ve benim bu arzumu doyurabilmem olanaksız. İçim hâlâ tutkularla kaynıyor ve bedenim bu tutkuları bastırmaktan yoksun. Peki ben ne yapacağım? Benim için hiçbir çare yok. Asla... Her gün acı içinde kıvranıyorum, çevrem kadınlarla dolu. Benim erkekliğim bedenimden kesilip atıldı, ama ruhumdaki erkeklik hâlâ orada duruyor, ilk günkü gibi... Hiç kımıldayamadığım bir kafese tıkmış gibiyim. Benim ruhsal ve bedensel varlığım işte böyle bir kafesin içinde. Sevmek ve sevilmek istiyorum. Herkes gibi... Ama bu nasıl olacak? Nasıl bir kadınla aşk yapabilirim? Ölümünden sonra cehennem yok Julia. Cehennem işte burada. Ve ben onun içinde her gün cayır cayır yanıyorum."

Omuzları düşmüştü, duvara yaslandı, nefes nefeseydi. Julia söyleyecek bir söz bulamıyordu. Ne söylenebilirdi?

"Lütfen git," diye mırıldandı Abbas.

"Pekala. Dediğini yapacağım. Ama bundan önce sana söylemem gereken bir şey var. Ben buraya sana eziyet etmek için gelmedim. Bilmeni istediğim bir konu var."

"O halde söyle ve bir an önce git."

"Söyleyeceğim şey babam hakkında."

Önce Julia'nın bu sözü Abbas'ı etkilemedi. Sonra birden, "Gonzaga," dedi.

"Buraya, İstanbul'a geliyormuş."

"Emin misin?"

"Venedik elçisi Ludovici'ye bunu dün söylemiş. Cumhuriyet, Saray'a bir anlaşma önerisi getiriyormuş. Babam da gelecek heyetin başıymış."

Abbas yere doğru kaydı ve minderlere oturdu. "Demek şeytan cennete geliyor," diye mırıldandı.

Artık bitmişti söyleyecekleri Julia'nın, gitmesi gerekiyordu, ama onu böyle bırakmak istemiyordu. Abbas'ın acılarını azaltmalıydı, onu rahatlatmalıydı. Onun yanına diz çöktü. Abbas buna itiraz etmemiştir. Julia eğdip onun alnını öptü.

Abbas yine itiraz etmedi ve Julia onun kavuğunu tutup çıkardı. Ellerini iyice traş edilmiş çıplak başında gezdirdi, iki eliyle yüzünü kavrayıp kendisine çevirdi.

"Abbas..."

Tek göz ona bakıyordu, yalvararak bakıyordu.

Eğilip Abbas'ın kaftanını kaldırdı, ellerini karnında dolaştırdı, içindeki korku ve dehşetin yüzüne yansımaması için olağanüstü çaba gösteriyordu. Elleri kaydı, kaydı ve Abbas'ın kasıklarının arasına ulaştı. Orada hiçbir şey yoktu.

'*Sirhan gibi*, ' diye düşündü. Ama ondaki ıslaklık ve iki küçük dudak da yoktu burada. Eline gelen sadece eskiden kalma kaba bir yara iziydi.

Harem'de bir yığın hikâye anlatıldığını duymuştu. Hele Sirhan bu konuları çok iyi bilirdi. Demiştir ki: "Biraz cinsel iştahı artırıcı ilaç verdikten sonra hadımların kazınmış yerlerine uzun süre bastırıp ovulursa onlar da boşalabiliyorlarmış. "

Belki de bu yalan yanlış bir şeydi ama deneyecekti.

Abbas'ın bacaklarının arasındaydı. Feracesini sıyrıp attı, üzerinde fazla bir şey yoktu. "Meme başlarıma haşhaş sürdüm," dedi.

Abbas küçük bir çocuk gibiydi. Yavaşça ağzını Julia'nın memesine dayadı ve emmeye başladı. Julia'nın bir eli Abbas'ın ensesinde, diğer eli apış arasında dolanıyordu. Onun zevkle inlediğini duydu, giderek daha hızlı nefes alıp vermeye başlamıştı, içindeki tiksinti duygusunu Abbas'ın görmemesi için başını çevirdi.

"Julia," diye inledi adam.

Julia devam etti ve uzun bir süre sonra Abbas da ona uygun olarak kımıldanmaya başladı. Ağzı hâlâ memesine dayalıydı. 'Demek ki oluyor, işe yaradı,' diye düşündü Julia. 'Sirhan haklıymış.'

Abbas kasıklarının arasındaki o tuhaf yeri Julia'nın eline doğru itmeye başlamıştı. Julia daha hızlı kımıldatıyordu parmaklarını. Abbas başını geriye attı ve tıpkı Sirhan'ın da bazen çıkardığı gibi küçük zevk çılgınlıkları atmaya başla

di. Sonra birden titredi, bütün vücudu kasılıyordu ve bu kasılma onun ruhunun içinden geliyordu. Julia'yı kollarıyla sarıp sıkıca bastırdı kendine doğru.

Ve bıraktı, sırt üstü duvara doğru yuvarlandı. Gözleri kapalı, ağzı aralıktı. Zorlukla nefes alıyor gibiydi.

Julia ona doğru eğilip göğsüne yaslandı. Ter içindeydiler. Uzun süre ikisi de kımıldamadı.

"Abbas," diye fısıldadı sonunda.

"Beni bırak ve git artık."

Feracesini aldı, yavaşça ayağa kalktı.

"Bekle," diye mırddandı Abbas. "Sana son bir kez daha bakayım."

Tek gözünü ona dikti, baktı, baktı, baktı. Sonra başını öbür tarafa çevirdi. Julia bunun git demek olduğunu biliyordu. Feracesini giydi, yaşmağını ve peçesini örttü.

'Yine tanınmaz, sıradan biri oldum,' diye düşündü.

Abbas hâlâ duvarın dibindeydi, tek gözü yarı aralıktı, kaftanı iki yana açılmıştı. 'Başka biri olsa böyle bir görüntüyü iğrenç bulurdu,' dedi kendi kendine Julia.

Ama onun için çok farklıydı. Sevgiyle eğilip Abbas'ı öptü. "Seni seviyorum," dedi.

Yaklaşık bir saat kadar Abbas orada hiç kımıldamadan durdu. Arabanın uzaklaştığını dışardan gelen sesler-

den anlamıştı. Güneş iyice yükselmişti, oda giderek daha aydınlanıyordu.

Onu böyle hareketsiz bırakan şey bedensel bir zevkin yorgunluğu değildi. Her şey bir oyundu, ta başında Julia'nın gayretlerinin hiçbir işe yaramayacağını anlamıştı. Kasıklarının arasıyla ayak bileği arasında bu anlamda hiçbir fark yoktu Abbas'ın. Ama Julia'nın kendini aşağılanmış hissetmesine izin veremezdi ve onun için de sanki zevk alıyormuş gibi rol yapmıştı.

Onu böyle adeta felç eden şey Julia'nın ona gösterdiği büyük tutkuydu. Yüzünün ve bedeninin ne kadar çirkin, hatta tiksindirici olduğunu biliyordu Abbas. Ama Julia bütün bunları görmezmiş gibi sevgiyle yaklaşmıştı ona.

Dizlerini karnına doğru çekip yere uzandı ve orada kıvrıldı. Bir süre sonra da içini çeke çeke ağlamaya başladı. Kendisine ve Julia'ya acıyarak uzun uzun ağladı.

Sonra bu hüznü ağılama yerini öfkeye bıraktı.

Pera

ÖHLEN

sonraydı. Antonio Gonzaga Sarayburnu'ndaki kubbelere bakıyordu. Kubbealtı kulesi küçük bir minare gibi göğe doğru yükseliyordu. Surların etrafını gölgeli çınarlar ve çamlar kuşatmıştı.

"Demek Osmanlı împaratoru'nun evi orası."

"Ona karşı çok yumuşak davranmalıyız," dedi elçi.

Gonzaga bu sözlerden ötürü yüzünde beliren aşağılayıcı ifadeyi saklamaya çalışmadı. Venedik'in gelirinin tamamen ticarete dayandığını o da biliyordu, bu uğurda bazı fedakarlıklar yapılması gerektiğini de. Ama yine de elçide ve buraya yerleşmiş olan diğerlerinde onu rahatsız eden şeyler vardı.

Hepsi çok zengindi, Venedik'te olamayacakları kadar hem de. Saraylarda yaşıyorlardı. Pek çoğu Osmanlı-

lar gibi giyiniyordu. Ama aslında bunlar değildi onu rahatsız eden. Gonzaga bu adamların Sultan'dan ve Divan'dan sanki Duka ve Senato'dan daha önemliymiş gibi söz etmelerine kızılıyordu.

Muhteşem Süleyman, diyorlardı ona. Muhteşem Süleyman...

"Haklarından geleceğiz," dedi.

"Tabii ekselansları. Ama o güne kadar onu kızdırmamalıyız. Akdeniz kabul etmeliyiz ki artık tamamen Osmanlı'nın kontrolünde."

Bu ne yazık gerçektir ve bu yüzden Gonzaga kendini aşağılanmış hissediyordu. Venedik Aslanı'nın Osmanlı'yı paramparça edeceği günü sabırsızlıkla bekliyordu.

"Kendinizi hırpalamayın sayın elçi," dedi. "Onları perişan edeceğimiz güne kadar kuzu gibi olacağım."

76

VENEDİK heyeti saltanat kayığıyla Halic'in diğer yakasına geçti. Sarayburnu'na ulaştığında iki paşa ve kırk asker atlarının üzerinde onları bekliyordu. Törenle Babı Hümayun'a doğru ilerlediler.

Gonzaga büyük kemerli kapı ve onun üzerindikilerden etkilenmemiş gibi görünmeye çalışıyordu. Bir yığın kesik baş konulmuştu duvardaki girintilere. Güneşte kokuşup şekilsizleşmiş bir yığın kesik baş...

Venedik Cumhuriyeti'nin yüce heyetinin başkanı mendilini burnuna götürdü yavaşça.

Az sonra Topkapı Sarayı'nın Birinci Avlu'suna, Yeniçeri Avlusu'na girdiler. Gonzaga kayıktan indiklerinden beri ortalığın ne kadar sessiz olduğunu düşünüyordu. Hele de burada... Avludaki bir yığın insana, ellerinde tepsilerle koşturan hizmetkârlara rağmen çıt çıkmıyordu.

Oysa herkes hareket halindeydi. Bir mırıltıdan daha yüksek sesle konuşmuyordu hiç kimse. Sadece taş yollarda atların nal tıkırtıları duyuluyordu.

İkinci avlunun girişi olan Ortakapı'nın iki yanında iki kule yükseliyordu. Bunların arasında da üzerinde Süleyman'ın tuğrası bulunan demirden çift kanatlı bir kapı. Burada da bir yığın kesik baş vardı.

Bu noktaya gelene kadar kendisine gösterilen saygıdan hiçbir şikayeti olmamıştı Gonzaga'nın. Ama şimdi atından inmesi söylenmişti.

"Yolun kalanını yaya olarak yapmamız gerekiyor," dedi tercüman.

Venedik Cumhuriyeti'nin saygıdeğer heyetinin başkanı gönülsüz bu sözlere uydu.

Kapının sağ tarafındaki karanlık koridorda bir bekleme odası vardı. İçinde çok az eşya olan bu bekleme odasında Gonzaga bacaklarını dinlendirirken tercüman da ona bazı bilgiler veriyordu. Cellatların yerleri kapının diğer tarafındaydı ve bu adamlar günde elliye yakın baş kesebiliyorlardı.

Gonzaga bu açıklama için adama yüzünü buruşturarak imalı bir şekilde teşekkür etti. Sessizce oturup beklemeye başladılar.

Ancak üç saat sonra gelip onu aldılar ve İkinci Avlu'nun kapısına götürdüler.

Gonzaga öylesine kızgındı ki, avluyu çevreleyen dev selvilere, çeşmelere, çimenlerde dolaşan ceylanlara bile fazla dikkatle bakmadı. Yüzü sinirinden beyazlaşmış olarak yolun iki yanına dizilmiş asık suratlı yeniçerilerin arasında ilerledi. Askerler hiç kımıldamadan heykel gibi duruyorlardı.

Gonzaga buranın sessizliğinden gerçekten çok etkilendi, hatta bu, şu ana kadar tek etkilendiği şeydi bile denilebilirdi. Hiç kimse konuşmuyordu. Burada tek duyulan şey rüzgârla hışırdayan ağaçların sesiydi.

Divan'a götürölüyordu.

Gonzaga daha önce asla bu kadar renkli bir yer görmemişti, içeri girdiğinde onu karşıdayanlar yerlere kadar eğildder. Kendini tutamadan hayretle baktı etrafına heyet başkanı. Çeşit çeşit giysi vardı adamların üzerlerinde, ipekler, kadifeler, brokarlar, satenler... Veziriazam'ın giysisi açık yeşddi, din adamlarınıninkiyse koyu mavi. Ulema mora, mabeynciler kırmızıya bürünmüştü. Tavus kuşu tüyleri uçuşuyor, sarıkların tepesindeki mücevherler şıkır şıkır parlıyordu.

Yüzlerce gümüş kayık tabakta yüzlerce çeşit yemek konulmuştu oraya. Kuzu çevirmeler, güveçte tavuklar, ızgara av etleri... Gonzaga ve yanındakiler öğle yemeklerini yemek üzere yere oturmaya zorlandılar ve buna zorlukla da olsa uydular.

Gonzaga tercümana dönüp öfkeli bir sesle, "Sultan'ı ne zaman göreceğiz?" diye sordu. Havanın çok sıcak olmamasına karşın sürekli terleyen mutsuz suratlı adam, "Çok yakında," dedi. "Ama yemek sırasında sessiz olmalıyız."

Yemek adamın söylediği gibi hiç konuşulmadan bitirdi. Yemek bitince zenci köleler sırtlarına astıkları keçi derisinden tulumlardan konukların kadehlerine boşaldıkça gülsuyu doldurdular. Kırmızı ipek giysili hizmetkârlar hızla, ama yine hiç ses çıkarmadan taşıyıp duruyorlardı tabakları. Tatlılar, incirler, kavunlar ve lokumla yemek tamamlandı.

Hâlâ kimse konuşmuyordu. Yemek işi bitince heyet ayağa kalktı. Onlar uzaklaşır uzaklaşmaz hizmetkârlar artıkları toparlayıp hemen mutfığa gittir. Gonzaga kendisine anlatdanlardan adamların bunları yiyeceklerini biliyordu.

Bab-ı saadet selamlığının önündeydi. Selamlık Sultan'ın özel dairesiydi, iki büyük kapının çevresinde on altı somaki kolon ve Gonzaga'nın tahminine göre bun-

ların altında bekleyen otuz zenci hadım vardı. Üzerlerinde altın rengi brokar giysiler olan bu adamlar bellerindeki eğri yatağanları çekmişlerdi ve bunların keskin ağızları güneşte pırıl pırıl parlıyordu.

Gonzaga'ya kendi giysilerinin üzerine örtmesi için büyük bir altın rengi kumaş verilmişti. Böylece Sultan'ın huzuruna düzgün bir şekilde çıkmış olacaktı. Daha sonra getirdikleri armağanları kabul etmek üzere bir teşrifatçı geldi.

Dört sandık parmezan peyniri getirmişlerdi.

Tercüman bu konuda hiçbir şey söylememişti. Armağanlar Sultan'a sunulurken onlar da kapının yanında beklediler.

Birden iki mabeynci Venedik'in çok saygın heyet başkanı Gonzaga'yı ensesinden tutup yere çökerterek onu Bab-ı saadet'in zeminini öpmeye zorladı. Bunun ardından da kollarından çekilerek karşı avluya götürüldü, sonra yine iki sıra nöbetçinin arasından Arz Odası'na getirildi.

Arz Odası sütunlarla çevrelenmiş bir köşke benziyordu. Buraya girince Gonzaga altın ve gümüş levhalarla kaplı bir yerden geçirilip esas kabul salonuna sokuldu.

Bütün öfkesine rağmen Gonzaga burası kadar büyük bir zenginlikle döşenmiş bir yeri asla daha önce görmediğini fark etmişti.

Duvarlar üzerlerine altın harflerle Kur'an'dan ayetler yazılmış harikulade çinilerle kaplıydı. Venedik brokarı, Çin ipeği ve Rus kadifeleriyle döşenmiş sedirler vardı. Ve yerler İran, Suriye, Memluk haklarıyla doluydu. Bunların tümü de ipek halılardı, insan boyundan büyük Çin vazoları duruyordu köşelerde, iki zenci onu tekrar dizlerinin üzerine çökerttiğinde Gonzaga kendi yansımasını altın yaldızlı bir Venedik aynasında gördü.

Salonun köşesindeki taht bir çeşit yatağa benziyordu. Üzeri inci ve gümüşlerle süslenmiş yeşil bir satenle

kaplıydı. Tepesindeki sedir ağacından yapılmış kubbemsi yer, has ipek örtülerle kapatılmıştı. Bir yanında bronz bir ocak, diğer yandaysa mermer bir çeşme vardı.

Altın taht, sedef kakma işlerle süslüydü. Tepesindeki büzgü büzgü duran ipeklerden aşağı inciler ve yakutlar sarkıyordu. Öylesine büyüktü ki taht, Sultan'ın ayakları yere değmiyordu. Gonzaga bir an için küçük bir çocukla karşı karşıyaymış gibi hissetti kendini.

Sultan'la ilgili ilk izlenimi onun da herhangi biri gibi olduğuydu. Beyaz bir sarığın altında sakallı bir yüz. Yüz sıradandı, ama sarık değil. Tepesinde çok büyük kuş tüyleri vardı, üç sıra elmas dolaşıyordu bütün kıvrımlarında ve bir de ceviz büyüklüğünde yakut konulmuştu ortasına. Sultan'ın beyaz satenden uzun giysisi de safirler ve yakutlarla bezenmişti.

Veziriazam onun sağ tarafında ayakta duruyordu.

Gonzaga tercümana şikâyetle bulunmaya başladı, ama adam onu dinlemiyordu bile. Veziriazam Lütfü Paşa aslında ondan söz ediyordu. Gonzaga'nın bu sözleri anlamıyor olması belki de daha iyiydi.

"Köpek doyurulup giydirildi mi?"

"Gâvur yedirilip içirildi ve şimdi de Sultan'ın ayak tozunu yalamaya hazır efendim."

"Onu buraya getir o zaman."

Mabeynciler Gonzaga'yı tekrar yere cömerttiler. Sonra odanın ortasına kadar sürüklendi ve alını bir kez daha yere sürüldü. Tahtın önüne gelince bir kez de halıya yüz sürmek zorunda bırakıldı.

"Köpek armağan getirmiş mi?" diye sordu Lütfü Paşa.

"Dört sandık peynir getirmiş."

"Onları da diğer armağanların yanına, hazineye koyun."

Venedik'in saygın heyet başkanı bu defa gerisin geriye kapıya doğru sürüklenmeye başlanmıştı. Yeniden ye-

re çökertildi ve sonra da huzurdan çıkarılıp dışarıya bırakıldı. Mabeynciler onu ayağa kaldırdılar.

Gonzaga öfkeden katılaştı. Zorlukla konuşabiliyordu titreyen çenesi yüzünden. "Beni bu şekilde.... Bu şekilde... Nasd aşağıdayabilirsiniz? Sultan'la konuşmadım..."

"Ama siz Sultan'la doğrudan konuşamazsınız," dedi tercüman. "Şimdi Divan'a gidiyoruz. Söyleyeceklerinizi orada Veziriazam'a ve diğerlerine söyleyeceksiniz."

Gonzaga adama çöğünmüş gibi bakıyordu. Sonra arkasını döndü ve sert adımlarla yürüdü gitti.

77

Pera

BUBÎR aşağıdamadır, hakarettir. Buraya barış yapmak için geliyoruz ve onlar bizim suratımıza tükürüyorlar. Ne hakla bize böyle davranabilirler?"

Gonzaga, Sultan'ın huzuruna çıktığından bu yana iki gün geçmişti, ama hâlâ burnundan soluyordu. Ludovici onun kadehine biraz daha şarap koydu.

"Bütün elçilere böyle davranılır burada. Birinci Murad bir Sırp soylusu tarafından öldürüldüğünden bu yana hep böyle yapıyorlarmış."

"Onunla karşılıklı bir konuşma hakkı bile vermediler bana. Kendini ne sanıyor? Ben bir Konsey üyesiyim!"

"O Sultanlar Sultanı, İslam'ın Başı, Herkesin Sahibi'dir. Yani kendinin böyle olduğunu söylüyor ekselansları." Ludovici, Gonzaga'nın aşağılanmasından duyduğu keyfi saklamaya çalışıyordu. "Ayrıca bütün dış ilişkileri Veziriazam yürütür. Süleyman bunları daha sonra ondan dinler ve kararını verir. Asla doğrudan pazarlık etmez. Bunun onu küçülteceğini düşünür."

"Küçülteceğini mi?"

Ludovici'nin malikânesinin çalışma odasıındaydılar. 'Yeterince etkti bir yer,' diye düşündü Ludovici. Bu ortamda iyi kötü kendini Gonzaga de başa çıkabilecek gibi hissediyordu. Ortada büyük bir cilalı ceviz masa vardı. Onun etrafında da oturma yerleri kırmızı ipekten, süslü koltuklar. Odanın üç duvarında da görkemli Venedik aynaları asdıydı. Bu aynalardan konuğunun yüz ifadesini bol bol inceleyebiliyordu Ludovici.

'Sen aşağılanmanın ne demek olduğunu tam olarak bilmiyorsun,' diye geçirdi içinden. 'Abbas'ın başına gelenleri tahmin bile edemezsin. '

"Osmanlılar! tek bir noktadan bakarak doğru olarak değerlendiremezsiniz," dedi. "Çok detaylı ve katı bir hiyerarşik sistemleri vardır. Onlara göre Sultanlarının dünyada dengi yoktur, o tek ve en güçlüdür. Ne Kutsal Roma tmparatoru'nun, ne de Venedik Dukası'nın bir önemi vardır onun yanında..."

Gonzaga hırslı hırslı burnundan soluyarak şarabından biraz daha içti.

"Sultan doğuştan bu yerin sahibidir ve böyle bir hakka sahip olan tek kişidir. Diğerlerinin hepsi de konumları için çalışıp çabalamak zorunda olan insanlardır. Müslüman da doğmamıştır bunların büyük çoğunluğu. Mesela son Veziriazam ibrahim bir Rum balıkçının oğluydu. Devşirme diye bir düzenleri var. Gayrimüslim ailelerin erkek ve kız çocuklarını alırlar ve bunları Sultan'ın köleleri, kulları arasına katarlar. Tabii bunun için sıkı bir eğitimden geçirdir bu çocuklar. Erkeklerin arasından zeki ve çalışkan olanlar paşalığa kadar yükselirler. Becerileri zihinselden çok bedensel olanlar ise yeniçeri olurlar. Şimdi bütün Avrupa'yı korkutan bu askerlerin tümü de Hristiyan olarak doğmuştur. Kadınlar için ise çok daha farklı durumlar olur. Yoksul bir Çerkez köylüsünün kızı bir de bakarsınız bir gün Valide Sultan olu-

vermiş. Bu açıdan sistem eşitlikçi olarak bde değeren dı-
rilebdir."

"Ne demek istediğınızı anlıyorum," dedi Gonzaga.
"Ama, acaba bu hayranlık dolu değereendirmelerde özel
sıkıntılarınızın da bir payı var mı?"

Ludovici bir an başını öne eğdi, sonra, "Her ne hal
ise ekselansları," dedi. "Osmanlılar biliyorsunuz bize
dinsiz diyorlar ve bütün savaşlarının amacının da dinsiz
Avrupa'yı yola getirmek, Hak Dini'ne döndürmek
oldğunu söylüyorlar. Ama yine de bizim burada sahip ol-
duğumuz dini özgürlük dünyanın hiçbir yerinde yoktur.
Ne garip değil mi? Hatta bizimle savaş içindeyken bile
biz bu konuda çok özgür oluyoruz istanbul'da. Burada
benim gibi Katolikler'in sayısı hiç de az değil. Bir yığın
Yahudi, Müslüman ve Hristiyan burada barış ve huzur
içinde ticaret yapıyor. Oysa Roma, Lutherçiler'i neredey-
se kazığa geçirecek..."

"Beni buraya Sultan'ın erdemlerini anlatmanı dinle-
mem için mi çağırdınız Ludovici? Belki de Müslüman ol-
mayı planlıyorsunuz, bunu da söylerseniz hiç şaşmayaca-
ğım..."

"Ben hâlâ Cumhuriyet'e sadık biriyim ekselansları.
Ama belki de çok uzun zamandır burada yaşadığım için
onları daha farklı değereendiriyorumdur."

"Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederim," diyen
Gonzaga sinirli sinirli sırttı. "Çok öğretici oldular."

"Sizi buraya davet etmemin nedeni farklıydı."

"Oh!" Gonzaga şarabını bitirip bir kadeh daha dol-
durdu.

"Lütfü Paşa de anlaşma çabalarınız sonuç verme-
miş..."

Gonzaga'nın yüzü tekrar kıpkırmızı oldu. "O ser-
sem herif, bizim vergi ödeyip Kıbrıs'ı da onlara bırakma-
mızı istiyor. Daha sonra da San Marko'yu isteyecektir..."

"Ona hayır diyebilir miyiz?"

Gonzaga öfkeyle baktı Ludovici'nin yüzüne. "Preveze'den bu yana Osmanlı Akdeniz'e tamamen egemen oldu bilindiği gibi. Ticaret yollarımızı kapatırlarsa Cumhuriyet Adriyatik'te yok olur. Görün işte, sizin Osmanlı'nız bize neler yaptı..."

"Bu sorunu halletmenin başka bir yolu daha var ek-selansları."

"Dinliyorum."

"Sanırım tahmin edebilirsiniz... Benim ticari etkinliklerim daima yasal olarak gitmez, yani Osmanlı kanunlarına göre demek istiyorum."

"Bu şaşırtıcı değil."

"İşte bu nedenle pek çok ilişkim var. Bu ilişkileri Cumhuriyet için de kullanabiliriz."

"Nasıl?"

"Evet haklısınız. Osmanlılar'a karşı bir hayranlığım var. Ama ülkemi daha çok severim. Eğer siz anlaşma yollarının kapandığını düşünüyorsanız, ben size başka bir yolu açabilirim. Arzu ederseniz sizi bir Türk amirali ile tanıştırayım. Turgut'la."

"Turgut?"

"Aslında bilirsiniz o bir korsandan başka bir şey değildir. En çok parayı veren için çalışır. Venedik kendi ticaretini rahatça yapabilmek için vergi ödemek zorundaydı, Turgut Veziriazam kadar mantıksız isteklerde bulunmaz. Bundan eminim."

Gonzaga bardağını kafasına dikti ve düşünceli bir yüzle baktı Ludovici'ye. "Belki de haklısınız," dedi. "Belki de Cumhuriyet'e bir hizmette bulunabilirsiniz."

Julia bu konuşmayı merdivenlerin tepesindeki karanlık boşluktan dinliyordu. Babasıydı bu! Ama sanki hiç tanımadığı bir yabancıya bakıyordu. Daha ufak tefek

görünüyordu, saçları sakalı iyice ağarmıştı. Belki de yaşlandı-
dığı için böyle görünüyordu. Neredeyse on iki yıl geçmiş-
ti aradan. Adamın bütün yüz çizgileri aşağı doğru sark-
mıştı ve kırış kırıştı cildi.

Ama sesi hâlâ korkutucuydu. Ve bu ses Julia'yı anı-
larının korkunç ve karanlık bir dönemine götürüyordu.
Acı veren o kötü günlere...

Eski bir mahkûm sokakta bir gardiyanla karşılaşınca
nasıl tedirgin olursa o da babasını görünce öyle olmuştu.

Aklına iyi bir şeyler getirip rahatlamaya çalıştı, ama
bu olanaksızdı. Bir an için Ludovici'ye ona verdikleri
için minnet duydu.

Sonra Abbas'ı düşündü.

'Abbas!'

78

Istanbul

ABDÜL Şahin Paşa köşkünün pencerelerinden Fi-
rûz Ağa Camisi ve Aya Sofya görünüyordu. Güzel yaz
günlerinde buradan bakınca Marmara'nın sularında oy-
naşan yunuslar bile sayılabilirdi.

Sirhan'ın artık özel bir hamamı vardı. Duvarları iz-
nik çinileriyle kaplı kocaman bir yerdi burası. Kubbede-
ki camın önünde buhar bulutları dolanıyordu.

Sirhan süslü bir şişeyi açmaya çalışıyor, Julia da çıp-
lak olarak bir kenarda oturmuş ona bakıyordu. Avucuna
şişedeki kokulu sıvıdan döken Sirhan, Julia'nın boynunu
ve omuzlarını bununla ovmaya başladı.

"Gerginsin. Ne düşünüyorsun?"

Julia başını kaldırdı. "Babanı hatırlıyor musun?"

"Tabii ki hatırlıyorum."

"Ondan ayrıldığında kaç yaşındaydın?"

"On beş."

"Ağladın mı?"

"Bir hafta kadar. Niye sordun?"

"Anlat olanları lütfen."

"Biz çiftçiydik. Babamın birkaç koyunu ve keçisi vardı. Ayçiçeği yetiştirirdik. Küçük bir değirmenimiz de vardı. Babam iyi bir adamdı, ama çok yaşlıydı. Herhalde çoktan ölmüştür. Sanırım annem de ölmüştür. Benim on kardeşim vardı. Onları çok özleyorum. Ama bunun ne yararı var şu anda? Eğer orada kalsaydım, devşirme olmasaydım hâlâ tarlada çalışıyor olacaktım. Böyle bir evde yaşayamayacaktım, hizmetkârlarım da olmayacaktı."

"Peki babanı sever miydin?"

"Babamı mı?"

Julia'nın ses tonundan ciddi olduğunu anlamıştı Sirhan. "Tabii," dedi. Biraz daha bastırdı parmaklarını Julia'nın omuzlarına, sanki böylelikle onun gerginliğini koparıp almak istiyordu. "Neyin var?" diye sordu tekrar.

"Sirhan çok korkuyorum, kendimden korkuyorum."

"Ne?"

"Bende bir kötülük var. Bunu hissediyorum. Ruhmda bir şeytanlık var benim."

Sirhan gülmeye çalıştı, ama Julia gülmüyordu. Söylediklerinde, korkusunda samimiydi. Sirhan sustu, sonra ona sıkıca sarıldı. "Nedir bu saçmalık? Önce babamı soruyorsun, ardından da ipe sapa gelmez sözler söylüyorsun..."

"Kendimle ilgili olarak pek çok şeyi anlayamıyorum Sirhan. Neden ben bir erkeği sevemiyorum? Neden kocam yerine seninle birlikte oluyorum?"

Sirhan Julia'nın yüzünü tutup kendine çevirdi. "Bunda bir kötülük yok," dedi.

"Hayır var." '

"Kimseye bir kötülük yapmıyoruz. Bir kadın başka bir kadına kötülük yapamaz."

"Peki aşk nedir, bir avuç tohum mu sadece?"

"Julia..."

"Ludovici'nin beni sevdiğini biliyorum. Benim onu sevmemi istediğini de biliyorum. Seni tekrar gördüğüm-den beri onu aldatıyorum."

"Biz birbirimizi rahatlatıyoruz. Bir erkekle sevişmek böyle değildir."

"Çünkü sen bir erkek gibi sahip olmanın peşinde değilsin. Biz birbirimize sahip olamayız. Bu mu iyi olan?"

Julia başını Sirhan'ın omzuna koydu. "Eğer tanıdığın birinin başına büyük bir felaket geleceğini bilsen ve bunu engellemek için hiçbir şey yapmasan... Bu kötülük değil mi?"

Sirhan da gerilmişti. "Neler oluyor Julia?" diye sordu.

"Bana cevap ver."

"Duruma göre değişir. Bu kişi sana bir kötülük mü yaptı?"

"Evet,.. Evet..."

"Kanunlarla mı cezalandırılıyor?"

Julia cevap vermedi. Sirhan da bu konuda ısrar etmedi. "Eğer susarsan ne olacak?"

"Biri ölecek."

"Susmazsan?"

"Bir suçlu cezasız kalacak."

Sirhan ona daha sıkı sarıldı. "Bu kişiyi seviyor musun?" Sirhan çok merak ediyordu bu kişinin kim olduğunu. *'Ludovici mi?.. Yoksa ben miyim?'*

"Onu sevmeliyim. Ama yapamıyorum. Bende bir kötülük var."

"Hayır Julia," diye fısıldadı Sirhan. "Böyle bir şey yok. Sen ince, iyi kalpli ve kibarsın. Hiçbir cennet kapısını sana kapatmaz."

'Hayır,' dedi Julia kendi kendine. *'Ben iyi ve ince değilim. Kendimi bir kadınla ve bir hadımla birlikte ola-*

rak aşağıladım. Babama ihanet ettim. Manastırdaki rahibeler bana Hristiyanlığın affetme ve yüce gönüllülük üzerinde yükseldiğini söylemişti. Oysa ben bedenimin pis arzuları ve nefretle doluyum. Bunları değiştirip düzelmek için de hiç çaba harcamadım. _____

Babam.

Abbas'.

Tanrı, Antonio Gonzaga'nın belasını versin.

Julia onu nasılsa cehennemde göreceğini düşündü.

Başını Sirhan'ın kucağına koydu ve kollarını ona do-ladı. "Sev beni Sirhan," dedi. "Bana her şeyin iyi olduğunu söyle. Bunu duymaya şiddetle ihtiyacım var."

Pera

TURGUTLA olan buluşmasının çok az insana tarafından bilinmesi Gonzaga'ya normal gelmişti. Bu nedenle konuyu sadece elçiye açtı ve Ludovici'nin buradaki rolünden de hiç söz etmedi. Eğer anlaşma olmazsa adam zor duruma düşebilirdi ve şimdilik Gonzaga onu korumanın kendi açısından daha yararlı olacağını düşünüyordu.

Öğleden sonra Gonzaga'ya vermek üzere elçinin konağına arkası mühürlü bir zarf geldi. Bu mektupta Gonzaga'nın Turgut'la buluşmak için geceyarısından sonra Galata'da demirlemiş olan Barbaros kadırgasına yalnız olarak gelmesi yazdıydı.

O gece Gonzaga elçiyle vedalaştıktan sonra siyah bir arabayla elçilikten ayrıldı.

79

Galata

DÖKÜMHANELERDEN göğe yükselen pembemsi ışık, ıssız limanı gül rengine boyamıştı adeta. Birden bir araba yokuş aşağı hızla inmeye başladı ve gelip deniz kenarında durdu. Abbas karanlıkta arabadan bir adamın indiğini gördü ve giysilerinden onun kim olduğunu hemen anladı. Arabacının uzattığı lambayı alan adam gemilere doğru yürümeye başladı.

Lambanın titreyen ışığında Abbas onun yüzünü az da olsa görebiliyordu. Ve bu görüntüyle bir anda yıllar öncesine, o pis gemi ambarına dönüvermişti. Kendi karnının leş gibi kokusunu tekrar genzinde duyuyordu. Gözlerinin önünden bir bir geçmeye başladı o eski lanet anılar.

Üç kişiydiler. Abbas onların yüzlerini, seslerini, giysilerini en küçük detaya kadar net olarak hatırlayabiliyordu. Elinde koca bir bıçak olanın alnında, saçlarının başladığı yerde büyük bir leke vardı. Doğuştan olduğu belli olan bu kırmızımsı ve kabarık leke yarı loş ışıklarının altında bir salkım üzüm gibiydi ve adam tiz sesiyle sürekli olarak gülüyordu. Abbas'ı kollarından yakalayan diğerinin burnu iri siyah noktalarla doluydu. Bacaklarına yapışmış olanın kel kafasıysa meşalelerin ışığında bir ayna gibi parlıyordu.

Hatırlıyordu Abbas...

Karnının altı kısmına beyaz bir bez sarmışlardı önce. Ama bu sürekli olarak çırpınıp tekmeler attığı için çok kolay olmamıştı. Eli bıçaklı olan sürekli küfretmiş, ama vurmamıştı. Daha sonra Abbas onun bunu kasıtlı olarak yaptığını anlamıştı. Yorulmasını istemişti kasap onun. Sonra biberli bir suyla erkeklik organlarını yıka-

mişlardı. Bu şiddetli yanmanın verdiği acıyla avazı çıktığı kadar bağırdığında kasap yine gülmüştü. Ve onları keser kesmez soğuk suya koyup serinleteceğini söyleyerek alay etmişti onunla.

Hatırlıyordu Abbas...

Elinden geldiğince onlarla mücadele etmişti. Sonra da yalvarmıştı, ağlamıştı. Şimdi bu aşağıdık sahneler onu şiddetli bir utanca boğuyordu. Bir çocuk gibi nasd da hiçkırarak yalvarmıştı...

Kasap daha da çok gülmüştü bu haline ve sonra bığını sallamıştı havada..

Hatırlıyordu Abbas.

Evet, o umutsuzluğu, korkuyu ve çaresizliği ydlar sonra bile çok iyi hatırlıyordu. Aslında hiç unutmamıştı zaten bunları. Hâlâ geceleri bağırarak uyandığı oluyordu.

Erkekliği ondan kopardıp alındığında attığı çığlık... Haftalarca doğru dürüst sesi çıkmamıştı. Yarasının kaynar karasakızla dağılandığı an... Dayanamayıp kusarak baydması...

Hatırlıyordu Abbas...

Tekrar kendine geldiğinde adamlar hâlâ onun yarısıyla uğraşıyorlardı. Soğuk su emdirdmiş bezler bastırıyorlardı bacaklarının arasına. Sonra sargdarın arasındaki bir açıklığa kan ve idrarının dışarı atılabilmesi için bir borucuk koymuşlardı.

Yine bağırmaya çalışmıştı panik içinde, içinden geçen bir başka sakın ses ise ona korkmamasını, nasılsa az sonra öleceğini ve kurtulacağını söylemişti durmadan.

Hatırlıyordu Abbas...

Kasabın yardımcıları onu ayağa kaldırıp yürütmeye başlamışlardı bu işlemlerin ardından. Sinyora Cavalcanti'nin morarmış yüzünün yanına kadar götürmüşlerdi onu, sonra da daha ileriye. Bartolomeo'nun gözleri öylece açık duruyordu. Kanla karışık sintine, yırtık bir kumaş

yığını, paslı ve kopuk zincirler... Defalarca bunların etrafında dönüp durmuşlardı.

Abbas'a bu günlerce sürmüş gibi gelmişti, oysa sadece birkaç saatti geçen zaman. Adamlar şaşırtıcı bir şekilde ona cesaret verici sözler söylemiş, durumunun iyi olacağını tekrarlayıp durmuşlardı. Hatta daha önceki başardı işlerini bile anlatmışlardı. Umutsuzluğa kapılma, demişlerdi sık sık. Sanki onun dostları, doktorları gibi davranmışlardı. Az önce yaptıkları kötülüğü unutmuş gibiydiler.

Ama ona en korkunç gelen, kendi içinde onlara karşı duyduğu nefretin giderek azalması olmuştu. Hatta yere yatırdıklarında neredeyse teşekkür etmişti adamlara. Acıdan delirmiş gibiydi,

Hatırlıyordu Abbas...

Orada öylece, kendini bilemeden yatmış, yatmış, yatmıştı. Sanki içinde bir ateş yanıyordu ve bu ateş her yanını sarmıştı. Ona tek damla su, tek lokma yemek vermemişti adamlar bu arada. Dili şişmiş, dudakları patlamıştı. Zaman anlamını yitirmişti. Gerçek ve hayal birbirine karışıp bir karabasana dönmüştü. Bir açılıp bir kapanan bilinci, sık sık içine düştüğü o kocaman karanlık... Sonsuz gibi gelen bir zamanın korkunç sessizliğini bozan iniltileri...

Sonra adamlar yarasını kontrol için geri gelmişlerdi.. Sargdarını açtıklarında birbirlerine hoşnut gözlerle bakmışlardı. Küçük tapayı çeker çekmez idrar bir çeşme gibi fışkırmıştı etrafa.

"iyi iş," demişti adamlardan biri ve elini Abbas'ın omzuna dostça vurmuştu: "İydeşiyorsun."

İydeşmek? Bu ne anlama geliyordu?

Hatırlıyordu Abbas...

Birkaç hafta sonra Cezayir'de bir köle pazarında satılmıştı. Ve böylece, müthiş bir zenginlik ve görünüşte rahatlık içinde, hayatının kalan kısmını bir yaratık, bir ucu-

be olarak geçireceği Harem'e girmişti. Çevresinde kendisi gibi bir yığın yaratığın olması onun acısını hafifletmemişti. Diğer hadımların çoğu hiçbir cinsel deneyim yaşamadan bu felaketle karşılaşmışlardı. Henüz küçük bir çocukken kesilip atılmıştı erkeklikleri onlardan. Bir anlamda onlara gıpta etmişti. Aslında başkalarına gıpta etmediği günlerin sayısı parmakla saydacak kadar azdı zaten. Antonio Gonzaga'ya lanet yağdırmadığı günler de...

Hatırlamıştı Abbas, hatırlarken de içi geçmişin bir türlü geçip gitmeyen açılılarıyla dolmuştu. Korkunç andarı birkaç saniyede akıvermişti gözlerinin önünden ve bu arada Gonzaga uzaklaşmıştı. Barbaros'a doğru yürüyordu, artık sadece elindeki lambanın titrek ışığı görünüyordu. Tophane'den yansıyan kızdık kadırgayı da aydınlatıyordu hafifçe. Ayak sesleri çekiç seslerinin arasında kayboluyordu.

Abbas kapıdan çıktı ve titrek ışığı takip etmeye başladı.

Bu anı çok beklemişti.

Pera

JULA duvardaki tahta haçın önünde diz çökmüştü. Buraya affedilmek için yalvarmaya gelmişti. Huzura kavuşmak istiyordu. Ama nedense böyle hissedemiyordu. Tam tersine öfke içindeydi.

Ne çeşit bir Tanrı böylesine felaketlere izin verirdi? Ne çeşit bir Tanrı Abbas'ın böylesine acdar çekmesine neden olurdu ve ne çeşit bir Tanrı bütün yaptıklarına karşın Gonzaga'nın böylesine bir zenginlik ve rahatlık içinde yaşamasını sağlardı?

Bunu ancak babasının Tanrı'sı yapardı. Babasının asık suratlı ve kinci erkek tanrısı.

Ayağa kalktı. Huzuru başka yerlerde arayacaktı.

80

Galata

GONZAGA arkasında bir şeyler olduğunu ayak seslerini duymadan önce hissetmişti. Bir tehlike olabileceğini düşünmeden arkasını döndü ve karanlığa bakıp, "Kim o?" diye sordu.

Cevap yoktu.

Ama biri vardı orada, bundan emindi. Eğer bunlar Turgut'un adamlarıysa, kendilerini göstermeleri gerekirdi. Birden kadırgaya doğru hızlandırdı adımlarını.

Kadırgada hiç ses yoktu. Seyrekçe yerleştirilmiş kandiller uzun gölgeler oluşturunuyordu. Hiçbir nöbetçi görülmüyordu ortalıkta ve çıt çıkmıyordu.

Gonzaga'nın içine ilk korku kısırtısı düşüvermişti.

Karanlık limandan gelen bir başka ses daha duydu ve arkasını döndü.

"Kim var orada?"

Kılıcını çekti, yalnız geldiği için kendine lanetler yağıdırıyordu. Kesinlikle biri vardı karanlıkta.

Koşmaya başladı.

Birden dört gölge belirdi yolunu kesen. Geri döndü ve bu kez aksi yöne koşmaya başladı. Depoların arasından dört gölge daha çıkmıştı. Kimdi bunlar, ondan ne istiyorlardı?

Kendini rahatlatmak için onların Turgut'un adamları olabileceğini düşündü. Mutlak öyleydiler ve korkmasına gerek yoktu.

"Hanginiz Turgut?" dedi. Sesi kendi kulaklarına bile çok titrek ve korkak gelmişti.

"Burada Turgut yok," diyen garip bir ses duydu. Tamamen Venedik aksanıyla konuşuyordu ses. Neler oluyordu?

"O halde neredeyse beni ona götürün, onu görmek istiyorum."

Ses, "Şimdi kafayı çekiyordur, bundan eminim," dedi. " Haydi kılıcını yere bırak da bizi uğraştırma."

Gonzaga kınından çekilen palaların sesini duydu. Korkuyla yutkundü ve kılıcını yere fırlattı, lambayı da. Yine koşmaya başladı.

Birden iki gölge çıkıp beklenmedik bir hızla onu kollarından yakaladı. Korkuyla tekmeler savurmaya başladı onlara. Adamlardan biri güldü.

Garip ses, "Bağlayın onu," dedi.

En azından on kişi vardı etrafta. Kolları arkasından bağlandı. Bağırmaya çalıştı ama ağzına tıklan pis bir bez bunu engelliyordu. Biri arkasından şiddetli bir tekme attı.

Bir başkası yerdeki lambayı eline aldı ve yanına kadar geldi. Gonzaga bugüne kadar hiç görmediği çirkin bir yüzün ona baktığını gördü. Bu, tek gözlü, aşırı şişman bir Faslı'ydı. Yüzünün yarısında korkunç bir yara izi vardı. Cehennemden fırlamış bir zebaniye benziyordu.

"Antonio Gonzaga," dedi adam. Demek o garip sesin sahibi buydu. "Beni hatırlamadın mı?"

Hatırlamak? Gonzaga bir şey anlamıyordu, bu çirkin yaratık ne demek istiyordu?

Şöyle bir geri çekilip daha dikkatle baktı ona. Evet adam kesinlikle bir Faslı'ydı, ama diğerleri gibi bir gemici olmadığı kesindi. Üzerinde kenarı kürklü, inciler ve gümüşlerle süslü bir kaftan vardı. Çizmeleri sarı deridendi. Sağ kulağında kocaman bir inci sallanıyordu.

Kimdi bu ucube, ne istiyordu?

Adam elindeki lambayı korkunç yüzüne yaklaştıracak ona doğru iyice eğildi. Gonzaga'nın ağzındaki pasaklı bezi çıkardı.

"Beni gerçekten hatırlayamıyorsun, öyle değil mi Gonzaga?"

"Tabii ki hatırlamıyorum. Seni daha önce asla görmedim."

"Hayır, tanışmadık, haklısın. Ama benim kim olduğumu bdiyorsun. Ben de senin kızını biliyorum."

"Benim kızım öldü. Korsanlar tarafından öldürüldü."

Belki de.

"Sen kimsin? Bana ne istediğini söyle."

"Ne istediğimi mi? Bunu senin hatırlamanı istiyorum. Kızını hatırlamanı istiyorum. O dünyanın en güzel, en zarif kadını... On iki yıl öncesini hatırlamanı istiyorum. Venedik Donanma Komutanı'nın oğlunu hatırlamanı istiyorum..."

Gonzaga'nın gözleri birden açılıvermişti bu adı duyunca. Bu adı biliyordu, ağzı şaşkınlıkla aralandı.

"Ah, görüyorum ki şimdi hatırladın. Bense seni hiç unutmadım. Nasıl unutulabilirdim? O heriflere bana yaptırdığın şeyleri..." Ayağa kalktı. "Onu götürün," dedi.

Gonzaga bir çılgılık attı, ama adamlar ağzına bezi CF kıp onu yine susturdu. Ayaklarından ve kollarından tutarak Barbaros'un güvertesine bir domuz gibi taşınıp ambara atıldı.

'Tam eşitlik,' dedi kendi kendine Abbas.

'Bana da böyle yapılmıştı. '

81

ABBAS lambayı kancalardan birine taktı ve adamların ayağının dibine bıraktığı Gonzaga'ya baktı. Gonzaga'nın gözleri dehşetle yerinden fırlamıştı.

Abbas yalnız kalana kadar bekledi. Sonra "Şimdi ağzındaki çıkaracağım, ama eğer sesini duyarsam..."

Gonzaga bunu yapmayacağına dair başını salladı.

"İşte oldu."

Bezi çıkarır çıkarmaz Gonzaga hızla konuşmaya başladı. "Ben sana ne yapıldığını bilmiyordum. Yemin ediyorum, sadece dövülmeni emretmişim. Seni vazgeçirmek için, biliyorsun... Bunu istememişim, yemin ederim. Ben zengin bir adamım, sana ne istersen verebilirim. Ben Konsey üye..."

Abbas bezi tekrar tıktı adamın ağzına. Hâlâ birtakım sesler çıkarıyordu Gonzaga, yalvarıyordu besbelli. 'Sanki kustuğunu yiyen bir köpeğe benziyor,' diye düşündü Abbas.

Ama bunu yine de anlayabiliyordu, çünkü bir zamanlar kendisi de böyle yapmıştı çaresizlikten.

"Bana böyle diyeceğini, yalanlar atacağını bilmeliydim," dedi. "Bana ne teklif edebilirsin Konsey üyesi? Para mı? Gerekli olandan çok daha fazlasına sahibim ben. Sultan ve karısı bana her istediğimi veriyorlar. Güzel giysilerim, senin ceplerinin alabileceğinden fazla elmasım var. Hayır, ben her erkeğe doğarken verilen bir şeyi, erkekliğimi istiyorum. Senin benden kesip aldığın şeyi. Ve sen de onu bana geri veremezsin."

Abbas kuşağından bir bıçak çıkardı. Bunu Gonzaga'nın yüzünün üzerinde tuttu. "Şuna bir bakın ekselemları," dedi. "Basit bir bıçak. Bununla ekmek de doğrayabilirsiniz, bir insanın hayatını da... Acaba benim niyetim ne ekselemları? Bunu tahmin edebiliyor musunuz?"

Birden beklenmedik bir hızla, Gonzaga'nın pantolonunu aşağı çekti, adamın kalçaları ve karnı açığa çıkmıştı. Abbas onun hayalarına yapıştı ve öfkeyle sıktı. Gonzaga'nın korkudan kanı donmuş gibiydi damarlarında. Yüzü kıpkırmızıydı. Tıkaca rağmen küçük bir çığlık attı.

"Bunun nasıl bir şey olduğunu tahmin edebiliyor musunuz ekselemları? Bir an için..."

Gonzaga gözlerini kapatmış başını iki yana sallıyordu. Abbas geçmişî hatırlayarak ona bakıyordu. Birden

ayağa kalktı ve tekrar eski konumuna geçti. Bıçağını kuşağına gerisingeri koymuştu.

"Hayır sayın üye, böyle bir şeyi en korkunç düşmanıma bile yapamam ben. Size bile... Ruhumu asla böyle bir günahla kirletmem ben."

Gonzaga'nın dayanacak hali kalmamıştı. Dizlerini karnına doğru çekerek bir yana devrildi. Ve ağlamaya başladı.

"Size merhamet göstereceğim ekselansları. O hiçbir işe yaramayan hayatınızı da bağışlayacağım. Turgut sabahleyin bu kadırgayla Cezayir'e gidiyor. Ona sizi oradaki köle pazarında forsa olarak satmasını söyledim. Önünüzde upuzun yıllar var ekselansları. Pek çok yıl... Zincirlenmiş olarak, kendi bokunuzun içinde on sekiz saat kürek çekeceksiniz gemilerde. Bazdan beş, bazıları on yd dayanabdiyorlar bu hayata. Bakalım siz ne kadar dayancaksınız..."

Abbas ambarın kapısını açtı. Ve çıkmadan önce, "Eğer siz bana böyle bir gelecek bırakmış olsaydınız, size sonsuza kadar minnettar kalırdım ekselansları. Sizin bana yaptıklarınızın yanında bu bir ödül," dedi.

Adama son bir kez baktı, lambayı aldı ve Gonzaga'yı orada karanlıkta bıraktı.

Pera

LUDOVICI geri döndüğünde ay yedi tepenin arkasında kaybolmuştu. Julia hâlâ uyanıktı. Pencerenin yanında oturmuş Halic'i seyreliyordu.

Gelip karısının arkasında durdu ve elini omzuna koydu, "tş tamam," dedi.

Julia hiç konuşmadan onun parmaklarını sıktı. Bir süre sonra Ludovici onu yalnız bırakıp yatak odasına gitti, ama uyuyamayacağını biliyordu.

Eski Saray

ABBASbelindeki bir yığın anahtarın arasından kendisi odasınınkini aldı. Daha önceki Kapıağası bu anahtarların sorumluluğunu taşıyan son ak hadım olmuştu. Artık Sultan Harem'in anahtarlarının tamamen kazınmış bir hadımda olmasını tercih ediyordu.

Kendini yatağa attı. Kedisi kucağına zıpladı, yavaş yavaş onu okşadı Abbas. Sonra kavuğunu çıkardı ve başını ellerinin arasına aldı.

İntikam tat vermemişti. Sadece bir duygu bir başkasıyla yer değiştirmişti. Nefret acıya, hiddet de özleme dönmüştü. Artık bir intikam için yaşamıyordu, sadece geçmiş bir acının sızısı kalmıştı geride. Bundan sonra hep böyle yaşayacaktı.

Yapılan geri gelemezdi.

Hiçbir şey yapılamazdı artık. Hiçbir şey...

Ay, Harem'in kubbelerinin ve minaresinin üzerine gümüşümsü ışıklarını dökmüştü. Çınarlar ve çamlar bu ışığın altında hayaletimsi görünüyordu.

Büyük kapıların önünde hiç kıpırdamadan nöbet tutan hadımlar birer ahşap heykele benziyordu. Ve onların çok arkalarında bir yerlerde pencerelerden dışarı bakan iki çift göz vardı.

Biri karanlık ufkun ardındaki stepleri, sert rüzgârların altında dalgalanan yemyeşil otları; diğeryse kanalları, kuleleri ve şarkıları düşünüyordu. Her ikisi de bir zamanlar sevdiklerini özlüyordu. Gondolları ya da vahşi atları... Kaybettiklerinin acısı hâlâ uykularını kaçırabiliyordu. Abbas ve Hürrem; biri güzelliği, biri de aşkı yüzünden köleleşmiş iki kişi geceyi gözlüyordu. Ruhları acı dolu bir karmaşa içindeydi her ikisinin de. Bir tek adamın yeryüzü cennetindeki cehennemi yudumluyordu onlar.

Bölüm VIII

Tehlikeli Pencere

Topkapı Sarayı, 1553

YILLARDIR celladın palası çocuklarının tepesinde sallanıp duruyordu. Kendi ölümünün arkasından onları koruyabilmek için Sultanlar Sultanı'nın bile elinden bir şey gelmiyordu. Büyük büyük babası İstanbul Fatih Sultan Mehmed Han'ın kanunu kesindi bu konuda: "İmparatorluğun huzur ve selametini sağlayabilmek için tahta çıkan Sultan'ın erkek kardeşlerini ve onların erkek çocuklarını öldürmesi caizdir."

Süleyman giderek yaşlandığını hissediyordu artık ve koskocaman bir imparatorluğun sahibi olmasına rağmen kendi ölümlülüğünün kaygıları da içine düşmeye başlamıştı. Kardeşler arasında böylesine kanlı bir taht kavgasının sürmesi halinde Osmanlı'nın hiçbir zaman arzulanacağı yere gelemeyeceğinin de farkındaydı.

Bu kaygılarla kahrolan sadece o değildi. Hürrem'i de yiyip bitiriyordu aynı sıkıntılar. Hatta o çok daha fazla endişeliydi. Çocuklarının geleceğini düşünerek acı çekiyordu. Süleyman'ın kolları arasında yatarken, "Korkuyorum," diye fısıldadı.

"Korkmak mı? Neden korkuyorsun Küçük Roksalan?"

"Kendim için değil... Çocuklarım için korkuyorum."

"Korkacak bir şeyin yok."

Başını kocasının çıplak göğsüne yasladı Hürrem. "Efendim," dedi. "Siz öldüğünüzde -Allah geçinden versin- benim hayatımın da hiçbir anlamı kalmaz. Bu

yüzden de kendim için korkacak gerçekten de bir şeyim yok. Ama Mustafa tahta çıktığında Fatih Kanunları'na uyup kardeşlerini öldürtebilir. "

"Böyle acımasızlıklara ihtiyacı kalmadı artık İmparatorluğun. Böyle bir şey asla olmayacak."

"Ah Efendim, benim korktuğum Mustafa değil. O çok iyi kalpli biri ve benim çocuklarıma karşı da daima böyle davranmıştır. Zavallı Cihangir'e bile..."

"O halde?"

"Efendim, çevresindekilerin etkisinde kalabilir Mustafa tahta çıktığında. Mustafa'nın vezirinin kim olacağını nasıl bilebiliriz? Ahmed Paşa gibi bir acımasız hadımın Cihangir'e neler yapabileceğini de... Selim'den hiç hoşlanmayan Yeniçeri Ağası böyle bir makama gelirse kimbilir ne belalar açar onun başına... Bayezid'in yeteneklerini kıskanan hiç mi paşa yoktur etrafımızda? Daha şimdiden yeniçeriler Mustafa'nın etrafında birikmeye başladılar. Bunlar beni çok korkutuyor."

Süleyman ona daha sıkı sarıldı. *'Zavallı Hürrem, ' diye geçirdi içinden. 'O haklı. Ölümünden sonra oğullarımı korumak için yapabileceğim hiçbir şey yok. Selim ve Bayezid hiç olmazsa kendilerini korumak için çaba gösterebilirler. Ama ya o kadersiz Cihangir? Mustafa babasına bu konuda söz vermişti ama yine de...'*

Şimdi bütün gücüne rağmen kendini çaresiz hissediyordu Süleyman.

Mustafa'nın dürüstlüğüne güvenmek zorundaydı. O büyükbabası Selim gibi bir kasap değildi. Süleyman onun çocukluğundan bu yana yetişmesine şahit olmuştu. Hem cesur, hem de alçakgönüllüydü büyük oğlu. İçinde nefret, kıskançlık gibi kötü duygular olmayan biriydi o.

"O adil biridir Küçük Roksalan."

"Annesi hâlâ yaşıyor. Ve benden nefret eder..."

Evet, Gülbahar... On yıldır Manisa'daydı eski gödesi Süleyman'ın. Öldüğünde de Valide Sultan olacaktı.

Fatih Kanunları'nı uygulatmak için oğluna baskı yaparmıydı acaba?

"Ne yapmamı istiyorsun?"

"Hiç ölmeyin Hünkarım."

Bu cevapla gülümsedi Süleyman. *'Ah, Küçük Roksalan...'* "Hepimiz ölürüz. Bu Allah'ın isteğidir."

"O halde beni koruyacak biri olmalı Divan'da. Belki de Rüstem..."

Süleyman bu zekice yoruma gülümsemekten kendini alamadı. Rüstem Paşa, damadı... Evet. O, karısının ve onun erkek kardeşlerinin hayatını koruyabilirdi. Hâlâ genç sayılabilirdi ve İbrahim konusunda yaptıklarıyla sadakatini kanıtlamıştı.

"Mustafa sana bir zarar vermeyecektir Küçük Roksalan. Osmanlılar artık birbirlerini öldürmeyecekler. Sözüme güven."

Ama bu söylediklerine rağmen Süleyman, Veziriazam'ı Ahmet Paşa vebadan ölünce şaşırtıcı bir şekilde Rüstem Paşa'yı onun yerine atadı.

Böylece hiç gülmeyen adam, Rüstem imparatorluğun ikinci önemli adamı oluverdi.

4 6-

Abbas, Veziriazam'ın huzuruna çıktığında eğilip saygıyla selamladı onu. Sonra kölelerinin yardımıyla ayağa kalktı. Rüstem içinden karşısındaki bu çirkin hadımın onun efendisi olmadığını söylüyordu. O bir başkasının sözlerini söylüyordu ona, o kadar. Abbas'ın üzerindeki mor ipek kaftan bir çadır kadar büyüktü, iyice şişmanlamıştı hadım.

Rüstem'in düşündükleri yüzünden belli olmuyordu. Abbas'ın bir önemi yoktu, o bir aletti. Sultan'ın haremının sesiydi o.

"Allah başarılarınızı daim etsin efendim," dedi Abbas. "Gerçekten de siz Allah'ın sevdiği bir kulusunuz."

Osmanlı Sultanlarının en yücesine Veziriazam olmak... Bu en büyük onurdur."

'Bunun Allah'la ne ilgisi var,' diye düşündü Rüstem. 'Ben Divan'dakilerden çok daha akıllı ve ileri görüşlüyüm.' Ama bu düşündüklerinin yerine: "Allah'ıma bunun için her daim şükrediyorum," dedi.

"Evet doğru. Ama yine de hanımımın söylediği gibi Allah'ın inayetine inanmak ve şükretmenin yanında onun kullarının yardımlarını da unutmamak gerekir."

Ne de tatlı bir dilin var Abbas. "Hanımına bunu unutmayacağımı söyle."

"Zaten ben de aynı nedenle buradayım efendim."

Rüstem ellerini çırpıp ve köleler hemen şerbet getirmek için koşturdular.

"Sokaktaki dedikoduları duydunuz mu paşa?" diye sordu Abbas.

"Evet duydum. Zaten artık bu dedikodular fısıltıya aştı. Neredeyse herkes birbirine avazı çıktığı kadar bağırarak söylüyor bunları. Mesela Sultan'ın savaşmaktan bıktığını..."

"Böyle sözler çok tehlikelidir."

"Öyle. Ama ne yapabiliriz? Sultan şu anda sadece kentin imarında başarı ve mutluluk buluyor. Zamanının büyük bir bölümünü Başmimar Sinan'la geçiriyor. Paşalarla fazla ilgisi kalmadı artık."

"Allah'a karşı görevini aksatıyor. Muhammed'in bayrağını daha ilerilere taşıması gerek."

'Bu konuşma nereye gidecek acaba,' diye kendi kendine sordu Rüstem. ***'Ne sen, ne de hanımın İslam'ın bayrağıyla böylesine ilgilenirsiniz. Sizi ilgilendiren tek konu Mustafa'dır. Ama hepimiz dikkatli olmalıyız, Şehzade atını ileri sürmeye hazır bekliyor.'***

"Bunları nereden duydun Abbas?"

"İstanbul'da herkes bunları konuşuyor, herkes..."

"Tehlikelerden haberdarız ve dikkatli olmalıyız."

'Ama sadece dikkat yetmez, akıllı kararlar da gerekir. Hareket etmeden önce her şeyi enine boyuna düşünüp tartmalıyız. Umarım hanımın da bunun farkındadır.

Bela her zamanki gibi İran'dan çıktı. Tahmasb doğu sınırını ihlal ederken ve bir yığın din adamını askerlerine öldürtürken Süleyman yazlık saraylarında oturup yeni köprü ve cami planlarıyla uğraşıyor. Ve aç yeniçeri de ondan umudu kesti. Artık onların gözü genç Şehzade Mustafa'da. Onun kendilerini savaşa götürebileceğini biliyorlar. Kan ve paraya giden yolu onun açacağından eminler.

Ama onun zaferleri başkalarının hayatını karartabilir. Mesela Hürrem'in... Ve tabii ki benim de...'

"Hanımın benden ne istiyor?"

"Sadece kime sadık kalmanız gerektiğini bilin yeter efendim."

'Biliyorum,' dedi içinden Rüstern. *'Kendime...*

"Anlıyorum."

83

SÜLEYMAN artık elli dokuz yaşındaydı ve yaşının ağırlığını kemiklerinde hissediyordu. Ölümlü olduğunu daha iyi anlıyordu yaşlandıkça. Zamanının büyük bölümünü Şeyhülislamla ve Kur'an okuyarak geçirmeye başlamıştı.

Gut hastalığına yakalanmıştı. Sık sık dizleri, bilekleri, parmakları şişip ağrıyordu. Bu bazen haftalarca sürüyordu. Yüzü oldukça solgunlaşmıştı. Bunu saklamak için dışarı çıktığında allık sürüyordu. Yemeklerine dikkat eder olmuştü hastalığı yüzünden.

Hürrem ona baktıkça endişeleri daha da artıyordu. Onu böyle düşkün ve hastalıklı gördükçe kendi geleceğinin korkuları düşüyordu içine. Mustafa babasından sonra yaşarsa işi biterdi Hürrem'in.

Sabırlı davranmıştı, anını beklemişti. Ama artık fazla zamanı kalmadığını hissediyordu. Sık sık sarayın pencerelerinden bakıp gecenin karanlığına dalıyor ve bu tehditten kurtulabilmenin bir yolunu arıyordu. Bunu bir an önce yapmalıydı.

Süleyman başını Hürrem'in kucağına koymuş, gözleri kapalı yatıyordu. Dışarda kuşlar ötüşüyor, böcekler vızıldıyordu. Ama Harem oldukça serindi. Günün neredeyse ortasıydı ve güneş hâlâ çınarları, çamları ve yüksek duvarları aşarak içeriye süzûlememişti.

"Yorgun görünüyorsunuz Efendim," dedi Hürrem.

"Yapacak çok iş var Küçük Roksalan. Ben bitmeden onları bitirmeliyim."

"Kendinizi çok yoruyorsunuz Sultanım."

'Ama bu benim görevim,' diye düşündü Süleyman. 'Devlet işlerinin büyük bir bölümünü Rüstem'e devrettim, yine de İstanbul'un işi daha az değil. Onu en güçlü, en güzel hale getiren ben olmalıyım. Justinianus'un Bizans'ından çok daha görkemli olmalı istanbul.'

Yapılan binaların büyük bir kısmı külliyelerdi. Camisi, medresesi, imareti, hamamı ve kitaplığı olan külliyeler. Bunların çevresinde hemen yeni mahalleler oluşuyordu.

Ölen oğlu Mehmed için yaptırdığı Şehzade Camisi ve babası için yaptırdığı Yavuz Selim Camisi neredeyse bitmişti. Şimdi Sinan'a Eski Saray'ın yakınlarında Süleymaniye Camisi'ni yapmasını emretmişti. Bu onun en büyük eseri olacaktı. Kubbelerin ve incecik minarelerin istanbul'un her yerinden görünmesini istiyordu. Binlerce yıl duracak bir eser olmalıydı bu.

Bir başka önemli iş ise bunca yıldır kullanılan kanunların yazılı olarak düzenlenmesiydi. Böylelikle Osmanlı çok daha adil olarak yönetilip, düzen içinde yaşayabilecekti. Zaten bu yüzden Süleyman'a artık Kanuni deniliyordu.

Bu tavrının yeniçerilerin hiç hoşuna gitmediğini biliyordu Kanuni. Ama için için bir gün yeniçerilere gerek kalmayacağını düşünmekten de kendini alamıyordu. Ne var ki, bunun için daha çok zamana gerek vardı, çok uzun zamana... Bunu da bir başkası yapacaktı mutlaka.

Gölgeli tavana baktı, zamanın akıp gittiğini neredeyse görüp duyabiliyordu. Allah'a ona güç ve işlerini bitirebilmek için zaman vermesi için dua etti.

Hürrem yanağını okşadı. "Çok derin düşünüyorsunuz Sultanım."

"Zamanın ne kadar çabuk geçtiğini düşünüyordum."

"O halde belki de onu daha başka türlü değerlendirmek gerek, kendi mutluluğunuz için..."

"İşler bitene kadar rahat edemem. Bunları Mustafa bitirecek diye düşünüp gevşeyemem. Bu konuda kimseye güvenim yok. Mustafa büyük bir asker ve sanca**ğ** be-yi, ama o kanunlarla uğraşamaz. Bunların dışında aklımı kurcalayan başka şeyler de var. Bu yaz İran üzerine sefere gitmeliyim. Şah'ın yaptıklarına karşı daha fazla aldırma**z**lık edemem."

Hürrem suratını asıvermişti. Tıpkı küçük bir çocuk gibi somurtuyordu şimdi.

Süleyman gülümsedi. "Ne oldu benim Küçük Roksalanım?"

"Tahmasb gibi önemsiz birinin üzerine neden Hünkârımın, büyük bir imparatorun gitmesi gerekiyor? O size denk değil ki..."

"Artık haddini aştı o dinsiz köpek. Dersini vermem gerekiyor. "

"Mustafa'yı yollayın. Yeniçeriler ona tapıyor. O nereye giderse peşinden gideceklerdir, çöllere de dağlara da..."

Süleyman'ın yüzündeki bir kas kımlıdadı sinirle. Hürrem'e baktı. "Bunu neden söyledin?"

"Bir kusur mu yaptım Sultanım?"

"Mustafa hakkında ne dedikodular duydun?"

"Önemli bir şey yok. Aslında söylenenler iyi şeyler. Onun sizin de her zaman tekrarladığınız gibi iyi, dürüst biri olduğunu söylüyorlar. Dirayetli bir komutan, büyük bir asker..."

"Belki de fazla büyük..." diye mırıldandı Süleyman.

"Bir insan fazla büyük olabilir mi?"

"Ondan hâlâ korkuyor musun?"

"Sultanım beni bu konuda ikna etti. Ondan korkmamam için..."

"Öyle mi?"

"Sultanım?"

"Ben öldükten sonra onun Sultan olacak olmasından korkmuyorum Hürrem. Ama galiba ben yaşarken olabileceklerden korkuyorum bazen. Yeniçerilerin tavrı canımı sıkıyor..."

"Asla sizi sevdikleri gibi onu sevemezler, sevmeyeceklerdir. Onlara Belgrad'ı, Rodos'u, Budin'i kim verdi?"

"Hafızaları zayıftır. Genç devşirmelerin pek çoğu o zamanlar doğmamıştı bile."

"Ama onların Sultan'ı sizsiniz."

"Büyükbabam da Sultandı."

"Bana Mustafa'nın ne kadar dürüst ve adil biri olduğunu siz söylediniz Sultanım. Size karşı bir entrika çevirebileceğini mi düşünüyorsunuz şimdi?"

Süleyman doğrulup oturdu, gözlerinde kaygı ve hatata korku vardı. Mustafa'yı son gördüğünden bu yana çok zaman geçmişti. O parlak gözlü küçük oğlan çocuğunun hayali neredeyse silinmişti belleğinden. Artık tek hatırladığı küskün Gülbahar ve hırslı, giderek daha atak ve sabırsız olan bir genç adamdı.

Ama babasının gölgesi ve Fatih Kanunu, Süleyman'ın hâlâ karabasanıydı. Onun bu korkunçluktan kurtulunması gerektiğine olan derin inancının karşısında

duran yeniçeriler vardı. İmparatorluğu var eden bu büyük güç şimdi onu tehdit ediyordu.

Yeniçeriler Osmanlı ordusunun en seçkin bölümünü oluşturuyordu. Avrupa orduları savaş zamanında bir araya gelen soyluların kendilerine bağlı köylülerinden oluşuyordu. Oysa yeniçeriler her zaman savaşa hazır, savaş meslek edinmiş kişilerdi. Tümü de tek bir adama, Sultan'a bağlıydılar. Onları besleyen oydu. Ve beslenmek, yeniçeri geleneğinde bir sembol halindeydi. Ağalarına Çorbacıbaşı denirdi, onun yardımcısına ise Aşçıbaşı. Her yeniçerinin daima yanında taşıdığı piring bir kaşığı olurdu. Her birlik sefere giderken kendi kazanını önde götürürdü. Ordugâh kurulunca bunlar Ağa'nın çadırının önüne dizilirdi. Kazanlardan birinin savaş sırasında düşmanın eline geçmesi en utanılacak durumdu. Ve bu kazan Sultan'a karşı isyan edildiğinde de kullanılırdı. Buna "Kazan Kaldırma" denilirdi.

Yeniçerilerin tümü de devşirmelikten gelirlerdi. Çocukluktan itibaren aldıkları eğitim onları aşırı derecede katı yapardı. Hayatları boyunca bir arada askeri birliklerde yaşayan, Sultan tarafından yedirilip içirilen, giydirilen bu adamların tek geliri savaştı. Sultan'ın onlara savaşlardan sonra dağıttığı altın ve ganimetler... İşte bu yüzden daima savaş isterdi yeniçeri. Yavuz Selim'i çok sevmelelerinin ardındaki gerçek buydu. Selim onları savaştan savaşla götürmüştü yıllar boyunca. Yani altına...

Selim'in babası Bayezid'in tahttan indirmesine onlar neden olmuştu. Süleyman tahta geçtiği ilk yıllarda onların Birinci Avlu'nun ortasındaki büyük çınarın dibinde nasıl kazan kaldırdıklarını unutmamıştı. Oradan her geçişinde kazanları görünce içi hâlâ bir tuhaf olurdu. Esas olarak güya bu yeniçeriler onun köleleriydiler, ama sürekli savaş istemeleri nedeniyle bir tehdit unsuru halini almışlardı Saray için. Süleyman arada bir kendisinin onların kölesi olduğunu düşünüyordu.

Birden kendini ikna etmek istercesine, "Osmanlı tahtı artık kanla kirletilmemek," dedi.

Hürrem ona sarıldı, "Kendinizi üzmemeyin Sultanım."

"Pek çok şeyi çabucak kavrayıp anlıyorsun Küçük Roksalan, ama yeniçeri işini bilemiyorsun. Onların beni yönettikleri anlar çok oldu. Ben kafir diyarlarına onları doyurmak için gittim çoğu kez. Beni bile yönetebildiklerine göre, Mustafa'yı da yönetebilir bunlar..."

"Manisa istanbul'a ne kadar mesafede?"

"Babam öldüğünde tahta çıkmak için beş günde geldim ben buraya. Beş gün..."

"Madem bu kadar canınız sıkılıyor Sultanım, Mustafa'yı oradan alın, Manisa'yı Bayezid'e verin. Mustafa'yı da Amasya'ya, ya da Karaman'a yollayın."

"Manisa Veliaht Şehzade'nin geleneksel yeridir. Böyle yaparsam onu tahttan uzaklaştırmak istediğimi düşünür. Senden olan oğullarımı veliaht olarak gördüğümü sanabilir."

"Ona bu konuda garanti veremeyeceğinizi bilmesi gerekir."

"Bunu yapamam Mustafa'ya."

"O halde bu konudan söz etmeyelim. Eğer Mustafa iyi ve dürüst biriye, niye canımızı sıkıyoruz?"

'Evet,' diye düşündü Süleyman. 'Korkacak ne var? Uğrunda bunca uğraştığım her şeyi kaybetmekten korkuyorum galiba.'

Daima imparatorluğuna iyi bir gelecek sağlamak istemişti. Çadır ve savaş alanlarının dışında güzel bir gelecek. At sırtında Anadolu'ya gelmiş Osmanlı'nın şimdi görkemli bir başkenti oluşuyordu. Yönetimiyle, binalarıyla, yollarıyla görkemli bir başkent... O kanlı geçmişi kapatmanın zamanıydı artık, Mustafa'yla barış içinde olunmalıydı.

Bunun için içinden dua etti Süleyman.

Ama ertesi gün Rüstem'le gizli bir görüşme yaptı

yine de. Ve daha sonra üzerinde kendi mührü olan bir ferman yolladı Mustafa'ya. Bu fermanla Mustafa'ya ailesini ve maiyetini yanına alarak alarak Amasya'ya gitmesi emrediliyordu. At sırtında İstanbul'a yirmi altı gün uzaklıkta olan Amasya'ya...

Pera

HALIC'indiğeryakasında perdeleri inik malikâne-lerden birinde Ludovici karısının yatak oda kapısını çalıyordu. Julia onu bekliyordu, kandillerin solgun ışığında beyaz ipek geceliği parlıyordu arada bir. Yatağın kenarına oturup onun ellerini tuttu Ludovici. Julia doğruldu ve kocasının buklelerinden birini parmaklarının arasına aldı. "Beyaz bir tel," dedi.

Ludovici irkilip geri çekildi. "Saçma!"

Julia gülüyordu. "Sonunda, en sonunda oldu işte. Senin asla büyümeyeceğini düşünüyordum ben."

"Mutfaktaydım, un gelmiştir başıma."

"Hayır bu bir tel beyaz saç. Başkaları da olmalı, istersen bakayım."

"Işıktan öyle görünüyordur."

"Bende de var, bak." Julia uzun bir lülesini tutup Ludovici'ye doğru uzattı ve parmağıyla tek tek beyazları gösterdi. "Siyah saçımın arasında daha da kolay göze çarşıyorlar."

"Sen benim için hâlâ çok güzelsin Julia," diye mırıldandı adam. Eğilip karısının yüzünü tuttu ve öptü. "Seni çok istiyorum."

Julia da ona sarılıp gülümsedi, ama Ludovici onun gözlerinde görmeyi umduğu aşkı hâlâ göremiyordu. Julia sadece sarılıyordu.

Daha sonra karısı uyurken Ludovici uzun uzun düşündü onu seyrederek. Saçında beyazlar da olsa gerçek-

ten hâlâ çok güzeldi Julia. Tıpkı eski günlerdeki gibi güzeldi. Ve tıpkı eski günlerdeki gibi uzaktı ona.

Onun duygusuz olduğunu düşünmüyordu Ludovici. Arkadaşı Sirhan'la olan ilişkisi bunu çok somut bir şekilde kanıtlamıştı, iki yıl kadar önce Sirhan, Şehzade Mustafa'nın yanına muhafız tayin edilen kocasıyla birlikte Amasya'ya gittiğinde Julia üzüntüden kahrolmuştu. Uzun süre ne yemiş, ne de içmişti. Ve oda kapısını kilitleyip Ludovici'yi yanına sokmamıştı. Bu onun daha önce her şeye rağmen asla yapmadığı bir şeydi.

Ludovici karısını anlamaya çalışmıştı. Sirhan onun tek dostuydu. Yine de üzüntüsü bir arkadaş için duyulandan çok daha fazla gibi görünüyordu. Ludovici karısının üzerine gitmenin iyi olmadığını bildiğinden sabırla beklemişti bunun geçmesini.

Birkaç ay sonra kapı açılmıştı ve Julia onun yatağa gelmesine izin vermişti. Artık Ludovici ondan daha fazlasını beklememesi gerektiğinin bđincindeydi. Julia onu bir erkeği seveceğı gibi sevemiyordu.

Ama yine de gıpta etmişti diğerlerine. Önce Abbas, sonra da Sirhan. Başkalarına verebildiğı sevgiyi neden ondan esirgiyordu Julia? Ona hayatını adamıştı ve neden Julia onu sevemiyordu?

Amasya

KAYALIKLARI kaplayan kar tabakasından yeryer mavi küçük çiçekler başını uzatmıştı. Nal seslerinin gü-rültüsünden ürken yaban kazları havalanıyordu çalılıkların arasından.

Mustafa atını durdurmuş arkasından gelen Cihangir'i bekliyordu. Diğerleri önde derliyordu. Burada ikisinin konuştukları kimseler duyamazdı,

"iyi bir av olacak," dedi göğе bakıp.

Cihangir yorgun görünüyordu. Ama kendini bedensel olarak zorlayan bu av gezilerini yine de çok seviyordu.

"Öyle," diye cevap verdi ağabeyine. Onu çok seviyordu. Mustafa güçlü, yakışıklı ve iyi bir insandı. Babasının ona hayran olması çok normaldi.

Bir süre yan yana konuşmadan at sürdüler. Sonra Mustafa, "Babamız nasıl?" diye sordu.

"Gut ağrdarı çekiyor. Bazen çok huysuzlaşıyor bu yüzden."

"Yani bayağı zorlanıyorsunuz İstanbul'da." Mustafa güldü.

"Olabilirdiğince önüne çıkmamaya çalışıyorum böyle zamanlarda."

"Çok mu kötü durumu?"

Cihangir bu konuşmanın hatır sormadan öte bir anlama geldiğini düşünmeye başlamıştı. Ve bu onu gerginleştirmişti birden. Mustafa ondan bir şeyler öğrenmeye çalışıyordu. "Bdemiyorum..." dedi. "Ama ben zaten onu öylesine az görüyorum ki..."

Mustafa başını kaldırıp tepelerinde acı çığlıklar atarak dolaşan bir atmacaya baktı. "Benden söz ediyor mu hiç?"

"Aranızda bir sorun mu var?"

"Bilmiyorum," dedi Mustafa. Cihangir şaşırmıştı. Mustafa'yı böyle kaygı ve asık bir yüzle ilk kez görüyordu.

"Ama sen Veliaht Şehzade'sin," dedi. Sanki bu, bütün sorunların sihirli çözümümüş gibi...

"İnsan çok uzun süre bu durumda kalabilir," diye cevap verdi Mustafa.

Güneş morumsu dağlara doğru iniyordu ve hava çok soğuktu. Mustafa silkelenip kendini karamsar düşüncelerinden uzaklaştırdı. "Acele etmeliyiz," dedi. "Kışın buraları buz gibi olur karanlık basınca, hoş gündüzleri bile öyle ya..."

Cihangir ağabeyinin arkasından atını mahmuzladı.

O da tedirgin olmuştu. Eğer Mustafa bile bir şeylerden korkuyorsa, demek ki dünyada asla güvenli bir yer yoktu.

Aşağıda avlunun girişinde muhafızlar hiç kımıldamadan nöbet tutuyordu. Duvarlardaki meşaleler buzlanmış taş yolun üzerinde yansımalar yapıyordu. Gerçekten de burada ilkbahar bile oldukça soğuk geçiyordu. Üstelik Yeşilırmak'a bakan kale dağın tepesinde kuru-luydu.

Kâhya elinde dumanı tüten bir fincan kahveyle geldi ve onu alçak sehpanın üzerine bıraktı. Gülbahar oturmuş, yanbaşındaki mangalla ısınmaya çalışırken oğlu Mustafa'yı bekliyordu.

Gülbahar, *'Avdan geliyor, o yüzden gecikti, '* diye geçirdi içinden. *'Havanın ne kadar kötü, yolların ne kadar buzlu olduğunu bile bile gece karanlığında ata biniyor. '*

Mustafa döndüğünde yüzü soğuk rüzgârlarla yanmıştı. Annesinin elini öptü ve onun yanına oturdu, küçük bir oğlan çocuk gibi gülümsüyordu. *'Neredeyse kırkına geldi, '* diye düşündü Gülbahar. *'Ama hâlâ bir delikanlı gibi canlı ve yerinde duramıyor. Ne yazık ki Sultan olana kadar o da yaşlanacak. '*

"Nasılsın anne?"

"İyiym, çok şükür." Ellerini çırpıp kâhyayı çağırdı ve oğlu için de kahve söyledi.

Kendi gümüş fincanından bir yudum aldı. İçine bal koyuyordu kahvesinin. Çünkü acımsı tadını sevmiyordu. Ama kahvenin İstanbul'da o şekilde içildiğini duymuştu. Yeni bir alışkanlıktı bu. Bazen oradan ayrılmak zorunda kaldığına gerçekten üzülmüyordu.

"Demek Rüstem senin akçeni azalttı," dedi.

Mustafa tekrar güldü. "Şehzadelerin hiç mi sırları olamıyor?"

"Anadan gizli bir şey olmaz."

"Kendini üzme. Bu önemli bir şey değil."

"Önemli değil mi? Bu bir hakaret!"

"Rüstem beni kendi işine gelecek işler yapayım diye tahrik etmeye çalışıyor. Ama o bir aptal. Yarın bir gün Sultan olduğumda görecekt."

"Tabii eğer..."

"Anne..."

"Babana gereğinden çok güveniyorsun. Benim hali-mi görmüyor musun?"

Bu sözleri söyler söylemez pişman olmuştu Gülbahar. *'İhtiyar ve küskün bir kadın gibi konuştum, '* diye düşündü. *'Ama belki de gerçekten öyleyim. Ve sözlerim de gerçek. '*

"Babamın bu konuda hiçbir bilgisi olmadığından eminim ben."

Gülbahar'ın sinirden elleri titremeye başlamıştı. Fincanını sehpa-bıraktı. "Daha ne kadar katlanacaksın hakaretlere? O cadıyla nikahlandı, seni buraya dağlara sürdü, Bayezid'e Şehzade Sancağını verdi. Ve şimdi de Rüstem senin akçeni azaltıyor. Böylesi duyulmamıştır, as-la! Bunlara neden razı oldun?"

"İtiraz etmem aptalca olurdu."

"Öyle mi oğlum?" Gülbahar gözlerinin yaşlarla dol-duğunu hissetti. Osmanlının yetiştirdiği en iyi şehzadeydi oğlu ve şimdi onu yok etmeye çalışıyorlardı. Ne kadar da yakışıklıydı. Sakalında birkaç beyaz belirmişti ve göz-lerinin kenarında da iki üç küçük çizgi. Ama bunlar onun yüzünün ifadesini daha da güçlendirmişti. Tahtı hak ediyordu Mustafa, hem de çok. Ama o cadı bunu en-gellemek için kim bilir daha neler yapacaktı.

"Ben babama asla karşı çıkmam anne. Sana yaptık-larını unutmadım. Ama o benim babam ve Sultanım. Ona karşı çıkmak büyük bir günahdır."

"O cadının aklından geçenlerin böyle olmadığına eminim ben."

"Hürrem, Sultan'ın nikâhlı karısı olabilir ama..." Burada durdu, çünkü 'Sonuçta o sadece bir kadın', diyecekti. Bunun yerine, "Ama, sonuçta o Sultan değil," dedi. "Sultan babamdır ve adildir."

"Ne kadar safsın!"

Mustafa bu sözlerle aldırmadı ve tekrar güldü. "Kıskanç," dedi yumuşak bir sesle.

"Bu kıskançlıktan fazla bir şey oğlum. Ondan bedenimin her zerresiyle nefret ediyorum. Bunu sen asla bilemezsin."

"Beklemem gerekiyor. Zamanı gelip de tahta çıktığımda eğer bir haksızlık varsa bunu düzeltiriz. Bayezid'den de, o sarhoş şişko kardeşinden de korkmuyorum ben. İstanbul'dan yirmi altı günlük mesafede de olsam yeniçerinin benden vazgeçmeyeceğinden eminim."

"Evet, yeniçeri seni istiyor, ama onların senin gibi beklemeye tahammülleri yok."

Mustafa'nın gülüşü kaybolmuştu. "Hayır," dedi tekrar. "Babama karşı çıkmam ben."

"Süleyman'ın babası bunu yapmıştı."

"Onun cezası öbür dünyada verilmiştir."

"Mustafa!"

"Hayır, hayır. Böyle bir şey yapmayacağım. Buna gerek yok. Bir gün taht benim olacak. Bekleyeceğim. Baba ve Allah'ın isteğine karşı çıkamam ben."

At Meydanı

ÖLMELİ... " dedi Rüstern.

Mihrimah'ın yüzü beyazlaştı ve gözlerini yere indirdi. Sanki bir kadın için çok utanç verici bir şeye bakmak istemeyen bir haldeydi. "Ama Mustafa Veliaht Şehzade'dir," diye mırıldandı.

"Evet, Mihrimah Sultan, öyledir. Ama eğer tahta ge-

çerse bize ne yapacağını sanıyorsun? Hemen benim kellemi vurdurup Bab-ı saadet'e astırır ve seni de sürgüne yollar. Kardeşlerine acıyacağını mı düşünüyorsun?" Sesi inanılmaz derecede sakindi Rüstem'in bunları söylerken. Kocasını gibi ölümden bahseden bir başkası daha olamazdı. Bundan emindi Mihrimah.

Başını çevirdi. Cinayetden bahsetmek için hiç uygun bir gün değildi. Hava çok güzeldi. Saray, bahçelerin üzerinden Marmara ve Boğaz'a bakıyordu. İlkbahardı ve güneyden ılık bir rüzgâr esiyordu. Dışarda bir kuş ötüyordu, cıvıltısı bu gölgeli terasta konuşulanlarla ne kadar da tersti.

"Bu çok tehlikeli değil mi?"

"Her şeyi hesapladım. Eğer bir şey yapmazsak asıl o zaman tehlikeli olacak."

"Babam ne diyor? Bunlardan haberi var mı?"

"Baban inandırıldığı şeyleri söyler. Eğer sana soracak olursa, Şehzade'den korktuğunu söyle. Bir şeyler uydur inandırıcı olmak için, aklını ve hayalini kullan."

Mihrimah kocasına baktı. Nasıl da sakın sakın yemeğini yiyordu.

"Bu kimin fikriydi? Senin mi, annemin mi?"

Rüstem güldü, ama iç açıcı değildi bu gülüş. Mihrimah ona gülmeyen adam dendiğini biliyordu. Bu doğrudu. Onun şöyle içinden gelerek güldüğünü hiç görmemişti. İki köpek dişi o kadar uzundu ki kocasının, güldüğünde ağzının iki yanından çıkıyor ve onu bir kurda benzetiyordu.

"İstanbul'da Süleyman'ın karısının haberi olmadan ne yapılabilir? Her şey ya onun isteği, ya da onun izniyle olur."

"Ya başaramazsak?"

"Eğer başaramazsak, bir kaybımız olmaz. Çünkü Mustafa zaten her koşulda bize düşmandır. Ama eğer başararsak Sultan'ın üzerinde etkimiz olur ve hatta gelecek Sultan üzerinde de..."

84

SULTAN" in dairesi, Saray'ın diğer bölümleri gibi iki amaca hizmet ediyordu: Onun zenginliğini yansıtmak ve özel yaşamını gizlemek.

Yatak odası da böyleydi. Duvarları tavanlara kadar mavi Iznik^inileriyle kaplı bu odanın pencereleri rengârenk camlarla bezenmişti. Her tarafta süslü aynalar vardı. Yatak yükseltilmiş bir bölümdeydi ve sırma işli kadife örtülerle donatılmıştı. Yatağın yanına el yıkamak için konulmuş altın tas bile **firuze** ve yakutlarla bezeliydi.

Ama bu gösteriş anlamsızdı. Çünkü Hürrem'den ve birkaç hadım köleden başka birinin bunları görebilmesine olanak yoktu.

Bir yığın süslü mermer çeşme vardı odada, bunun da amacı konuşulanların su sesine karışarak anlaşılmaz bir hale gelmesini sağlamaktı. Bir de Sultan'ın kimselere görünmeden bahçelerini izleyebilmesi için yapmış şahnişler göze çarpıyordu.

Hürrem, Sultan'ın nikâhlı karısı olur olmaz bunlara bir başkası daha katılmıştı: Aynalardan birinin arkasına gizli bir geçit... Buradan çıkan merdivenler Hürrem'in dairesini Sultan'ın yatak odasına bağlıyordu. Bu şekilde Hürrem kimseye görünmeden Süleyman'ın yanına gidip geliyordu gönlünce.

Hürrem bu geçidi kullanıp odaya girdiğinde Süleyman'ı huzur içinde bulmadı. Tıpkı kafeste bir aslan gibi dolanıyordu Sultan ortada, tek dizi hâlâ çok şiş olduğundan hafifçe topallıyordu yürürken.

"Efendim," diye mırıldanan Hürrem hemen eğdip selamladı onu. Bu Hürrem'in her zaman özellikle yaptığı bir hareketti. Bunu asla ihmal etmemişti yıllardır.

Süleyman onun içeri girdiğini bile farketmemiş gibiydi. Sağ elindeki kâğıdı sallayarak dolanıyordu sinirli sinirli.

Kâğıdı ona doğru sallayarak, "Ne yapacağım, nedir bu?" dedi bağırarak.

"Elinizdekinin ne olduğunu bilmiyorum Sultanım, onun için de bir şey söyleyemem."

Süleyman bu sözlerle biraz kendine gelir gibi olmuştu. Hürrem'in yanına gidip kolundan tuttu ve ayağa kalkmasına yardım etti. "Kendi gözümle görmesem buna asla inanamazdım," diyordu bir yandan da.

"Efendim, neler olduğunu anlayamıyorum. Ben cahil bir Tatar kızıyım."

"Hiç de öyle değilsin," diyen Süleyman kâğıdı Hürrem'e uzattı. "Oku."

Hürrem kâğıdı alıp yazılanları hemen okudu. Bu mektup Şah Tahmasb'a yollanmıştı ve yazan da Mustafa'ydı. Uzun ve süslü cümlelerle Şah'ı selamladıktan sonra kızlarından biriyle evlenmek istediğini söylüyordu Şehzade. Bunun her iki taraf için ne kadar iyi olacağı yazılıydı kâğıtta.

"Bu düzmece bir mektup," dedi Hürrem. Ama içinden iyi bir düzmece olduğunu düşündü. Rüstem bu konularda çok başarılıydı gerçekten de. "Öyle olmalı..."

"Öyle mi olduğunu düşünüyorsun?"

"Başka ne olabilir?"

Süleyman kendini divana attı. "Bunu neden yapmış olabilirler? Neden?"

"İmparatorluğun bir yığın düşmanı var. Bu Şarlken'in de çok işine yarar. Yani Osmanlı Sultanının kendi oğluyla savaşması... Hatta bunu Şah'ın kendisi bile düzenlemiş olabilir."

"Umarım haklısındır." Süleyman yutkundu ve dizini tuttu. Gutu yine azmıştı.

Hürrem onun yanına oturdu ve uzun parmaklarıyla Sultan gevşeyene kadar alnını ovdu.

"Ne yapacağım, kime inanacağım?"

"Mustafa neden böyle bir şey yapsın? Bunun ona bir yararı olmaz ki. Şah bütün Osmanlılar'ın düşmanıdır."

"Bir söz vardır Hürrem: Düşmanımın düşmanı benim dostumdur. Eğer Mustafa beni bir düşman gibi görüyorsa, belki de o zaman onunla ortaklık yapmasının kendi işine yarayacağını düşünebilir."

"Buna inanamam."

Süleyman başını salladı. "Yine de böyle bir kuşku var benim."

"Bunu nereden buldunuz Efendim?"

"Rüstem'in Amasya'daki casuslarından biri getirdi. Rüstem'in her yerde casusları var."

"Onlardan birini ayartmak çok da zor olmamalı."

"Olabilir," diyen Süleyman Hürrem'e baktı. Yüzünde kederli bir gülüş vardı. "Sen benim en büyük desteğimsin," dedi. "Her yanımla yılanlar ve akreplerle dolu. Bir tek sen varsın güvendiğim." Yeniden yüzünü buruşturdu.

"Diziniz için hekim çağırayım mı?"

"Hayır, hayır. Bana biraz ut çal yeter. O bana bütün hekimlerden daha iyi geliyor."

Hürrem oturup utunu eline aldı ve çalıp söylemeye başladı yavaş yavaş. Bir süre sonra Süleyman gözlerini kapadı, Hürrem onun uyuyup kaldığını düşündü ve utunu bıraktı. Ama Sultan hemen gözlerini açtı. "Ordumu alıp doğruya doğru sefere çıkmalıyım," dedi.

"Efendim iyi değilsiniz, bunu yapmamalısınız."

"Şah'ın ve bütün imansızların hakkından gelmeliyim. Orada arkamızdan dolaplar çevrilirken ben rahat nefes alamam burada. Yeniçeriler, ağalar ve hatta ulema bile benden bunu bekliyor. Hak Dini'nin başı olarak bunu yapmak zorundayım."

"Rüstem'i yollayın oraya."

"Ordu benim başlarında olmamı istiyor."

Hürrem gözlerini yere çevirdi. "Lütfen Sultanım,"

dedi. "Korkuyorum. Kendi payıma Mustafa'nın sadakatinden hiçbir kuşku yoktur, ama çocuklarım için... Eğer bu söylenenler ve yazılanlar doğruysa, ya ben yanılıyorsam... O zaman oğullarım hatta kızım bile büyük bir tehlikenin içinde demektir, iyi değilsiniz ve doğunun dağları buz gibidir, yazın bile... Azerbaycan'da bir haftanın Macaristan çamurlarında geçen bir aydan beter olduğunu bana kendiniz söylediniz. Şu şüpheli durum aydınlanmadan yola çıkmayın, yalvarıyorum."

"Gitmeliyim Hürrem."

Hürrem ona baktı ve titredi. 'Gerçekten de orada ölebilirsin,' diye düşündü. 'Benim onca yalanıma kandın, şimdi bu gerçeğe inanmamazlık etmemelisin.'

"Hiçbir tehlikeden korkmadığınızı iyi bilirim Sultanım. Ama bir başka yol deneyerek her şeyi açıklığa kavuşturabilirsiniz ve bu arada da soğuk ve zorlu bir yolculuğu yapmazsınız hasta hasta."

Süleyman gülümsedi, "Ah benim Küçük Roksalan'ım," dedi. "Biliyorum, o güzel kafanda bir plan var, söyle bakalım."

"Artık güzel değilim Efendim."

"Sen benim için dünyanın en güzelisin. Haydi söyle bakalım."

"Rüstem'i doğuya yollayın, ama Amasya üzerinden gitsin. Ve onun da askerleriyle Rüstem'e katılması emrini verin. Bu şekilde Rüstem onun sadakatini görür. Bütün bu düzenlerin, iftiraların, dedikoduların hayırlısıyla biteceğine inanıyorum, göreceksiniz her şey düzelecek, sizin de içiniz ferahlayacak."

"Bunu yürekten isterim. Ama Mustafa'nın niyetini ben kendim de sınavabilirim."

"Yine de Sultanım şunu söylemek istiyorum. Eğer Mustafa diyelim ki, Allah korusun, bir isyan planlıyor, o zaman onun bunu yapıp yapmadığını yeniçerilerle gidip kontrol etmek ne derece sağlıklı olur?"

Süleyman Hürrem'e uzun uzun baktı.

"Böyle bir şeyin olabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Sadece dikkatli olalım diyorum Efendim."

Süleyman bir süre düşündü. "Galiba haklısın," dedi sonra.

Hürrem dizlerinin üzerinde dikildi. "Hünkarım, sizi canımdan çok seviyorum. Keşke acılarınızı tam olarak paylaşabilsem."

"Bunu sadece oğullarım anlayabilir Hürrem. Ama işte görüyorsun yine de tahta geçmek için can atıyorlar. Gerçekten merak ediyorum bunu. Aslında ben kendi yerimi gönül rahatlığıyla bir başkasıyla değiştirmeye hazırken... Senin dışında bu saltanat bana hiçbir şey vermedi.

Hürrem başını Süleyman'ın dizlerine koydu ve mektup Sultan'ın parmaklarının arasından kayıp yere düştü.

85

LUDOVICI Yahudi mahallesindeki sarı evde ayda bir kez Abbas'la buluşuyordu. Ve bu buluşmalardan çok zevk aldığı da söylenemezdi. Asla geçmişten söz etmiyorlardı, sanki gizli bir anlaşma yapmışlardı bu konuda aralarında. Arkadaşının günden güne büyüyen gövdesi ve o konuşulmayan geçmiş giderek daha ağır bir baskı yaratıyordu üzerinde. Abbas sürekli terliyordu. Hatta kışın bile... Hele de yaz aylarında neredeyse parmak uçlarından yağmur gibi akıyordu teri.

Gölge veren panjurlu pencerelerin dibinde oturuyorlardı. Abbas, "Julia nasıl?" diye sordu.

Bu onun her zaman ilk söylediği sözlerdi. "Julia nasıl?" Ve Ludovici de daima, "iyi dostum," derdi. "Senin de iyi olman için dua ediyor." Ve işte yine aynı sözleri tekrarlamıştı Ludovici: "Julia çok iyi."

Abbas bir şey söylemedi. Başını öne eğdi ve işi düşünmeye devam etti. İş önemliydi: Karaborsa tahd...

Bu iş, Osmanlı'da gizliden gizliye de olsa en önemli para kaynaklarından biriydi. Her önemli Osmanlı bu işten iyi para kazanmıştı. Rüstem de tek bir gemiyle isken-deriye üzerinden Venedik'e giden bir gemi aracılığıyla dünyaları kazanmıştı bu işten.

Anadolu'da 1548'den bu yana olağanüstü bir verim alınmıştı, oysa Venedik neredeyse açlıktan ölecek durumdaydı aynı zamanlarda. Bu konuda herkesin kendine göre bir kazanç payı oluyordu. Ludovici işin en eski en usta tüccarlarındandı. Gemileri İstanbul'la Karadeniz arasında dolanıp duruyordu. Yün balyaları arasına saklanmış bir yığın tahd çuvalı taşıyarak. Tabii bunu gerçekleştirebilmek için hem Karadeniz, hem de Marmara'da yüklü bir rüşvet ödüyordu. Ama yine de iş kârlıydı.

"Rüstem Paşa her ay için bin akçe daha istiyor," dedi Abbas.

"Buna gücüm yetmez!"

Abbas omuzlarını sdkti. "Üzgünüm dostum. Ama böyle. Keşke iş sadece Rüstem'le kalsaydı..."

"Bence bir tek o da olsa fiyat değişmezdi. Bir gün doycak mı acaba?"

"Hiç sanmam."

"Ona hayır dediğimi söyle."

"Aptal olma Ludovici. Verdiğin rüşvetlere karşın sen de çok kazanıyorsun. Rüstem senin nerede, ne kadar kazandığını iyi biliyor."

"Ama kâr etmeliyim."

"O da böyle söylüyor."

Ludovici başını salladı çaresiz. Yapılacak bir şey yoktu. Eğer bu imparatorlukta iş yapmak istiyorsan, Veziriazam'a istediğini ödemek zorundaydın. Bunu herkes bdirdi.

İş konuşmaya devam ettiler. Gemilerin yollarını,

ödenecek ücretleri... Ludovici'nin her defasında yanında bir deri kesede getirdiği altınları da... Sonunda bunlar bitti ve Abbas rahatladı. Bir parça şerbet içti, ağzına şarabın damlasını koymuyordu ve dedikoduya başladılar.

Abbas, Ludovici'nin payitahttaki en önemli bilgi kaynağıydı. Abbas cadı adını taktığı Hürrem'in entrikalarını, Rüstem'in yolsuzluklarını -ki artık kendisi de bunların bir parçasıydı- anlattıktan sonra sesini alçaltarak Ludovici'ye doğru eğildi ve "Şehzade isyan hazırlığının daymış diyorlar," diye fısıldadı.

"Mustafa?" Ludovici birden irkilmişti. Abbas'ın daha önce anlattıkları alışılacalmış şeylerdi, ama bu farklıydı.

"Şah Tahmasb'ın kızlarından biriyle bir evlilik ayarlamaya çalışıyormuş. Süleyman'a karşı bir destekçi arıyor herhalde."

"Bu doğru mu Abbas? Emin misin?"

"Siz Venedikliler bir an önce onunla bir anlaşma yolunu düşünün. Eğer Mustafa tahta çıkarsa babası gibi karaborsa işlerine karşı anlayışlı olmaz."

"Bu işi başarabileceğini mi düşünüyorsun?"

Abbas kayıtsızca omuzlarını silktiler, "Arkasında yeniçeri var."

Ludovici şaşırmıştı. Mustafa'nın ordu tarafından ne kadar sevildiğini herkes bilirdi, ama bunun bir isyana dönüşebileceğini hiç düşünmemişti. 'Ama,' dedi içinden, 'Her şeyin bir başlangıcı vardır, isyanların da...' Böyle bir durumun kendi hayatını ne oranda ve nasıl değiştirebileceğini düşündü. İstanbul'a geldiğinden bu yana Süleyman vardı tahtta. Abbas haklıydı, Mustafa onun yerine geçerse Rüstem'le iş birliği içindeki tüccarlara göz açtırmayabilirdi. Bu iki adam arasındaki çekişmeden herkes gibi o da haberdardı.

"Ya senin durumun Abbas?" diye sordu. "Sen ne yapacaksın?"

"Ben başıma geleceklere razı olacağım."

"Mustafa gerçekten de iranlılarla birlik olur mu? Böyle bir başkaldırı başarıya ulaşabilir mi?"

"Sonucu tam olarak bdemeyiz."

"Süleyman'ın bunlardan haberi var mı?"

Bu defa Abbas şaşkın görünüyordu. "Senin ve benim bildiğim bir şeyden Sultanlar Sultanı'nın habersiz olacağını mı düşünmüştün?" Ellerini birbirine vurdu ve iki köle gelip onun kocaman vücudunu ayağa kaldırmasına yardım ettiler.

"Haydi allahaismarladık," dedi.

"Güle güle Abbas." Ludovici, eski arkadaşı siyah ve sıradan görünüşlü arabaya^jinip uzaklaşana kadar arkasından baktı.

'Mustafa,' diye düşündü. Belki de bu olabilirdi. Abbas daha önce hiç böylesine bir konuda gevezelik etmemişti. Eğer doğruysa hemen planlarını yapmalıydı gelecek için ve her iki tarafın da kazanabileceğini hiç aklından çıkartmamalıydı.

Topkapı Sarayı, 1553

TAMAM mı?" diye sordu Hürrem.

Abbas başını öne eğdi. "Söylediklerinizi yaptım hanımım."

"iyi. Sen çok sadık bir hizmetkârsın Abbas." Güldü, her şeyi bilen ve her şeye hâkim bir gülüştü bu. "Julia nasıd?"

"Julia iyidir efendim." Bu konuda konuşmaya gönüllü değildi. "Benim de iyi olmam için dua ediyor."

"O duaların seni cennete götüreceğinden eminim. Artık gidebdirsın Abbas."

Abbas dışarı çıktı. Hürrem'den de, hayattan da, kendisinden de nefret ediyordu.

'Üzgünüm Ludovici,' dedi kendi kendine. 'Seni böyle kullandığım için üzgünüm. Ama size bir zarar gelmeyecek, söz veriyorum. Bu sadece entrikanın bir parçası. Ama size zarar gelmeyecek.

Yoksa bunu asla yapmazdım.

'Zavallı Cihangir,' diye düşündü Süleyman.

Bu çocuğa içi acımayla dolmadan bakamıyordu. Cihangir vücudundaki şekilsizlik yüzünden asla dik duramıyordu. Sanki omuzlarında kimsenin göremediği ağır bir yükü taşır gibiydi. Ne doğru dürüst ata binebiliyor, ne ok atabiliyor, ne de bir palayı havaya kaldırabiliyordu.

Kendisi gibi bir adamın çocuğu böyle mi olmalıydı? Ama yine de ona karşı merhamet duyuyordu. Ve Hürrem'den olan çocukları içinde en çok onu seviyordu.

"Mustafa'yı gördün mü?" diye sordu.

Cihangir başını kaldırmadan, "Çok iyidir," dedi. "Size saygı ve selamlarını yolladı."

"Annesi de iyi mi?"

"O da iyidir Sultanım."

'Zavallı Cihangir... Sanki seni az sonra cellatlara verecekmişim gibi ürkek ürkek duruyorsun karşımda.' "Yorgun görünüyorsun," dedi.

"Çok zorlu ve uzun bir yolculuktu."

"Av iyi geçti mi?"

"Her gün ava gittik Efendim."

Süleyman oğluna, "Mustafa sana çok iyi davranıyor değil mi?" derken içinden de bunun nedenini merak ediyordu. *'Mustafa seni sevdiği için mi bu kadar yakın davranıyor? Senin gibi bir sakat delikanlının arkadaşlığından ne umuyor Şehzade?'*

Sanki babasının düşüncelerini okumuş gibi Cihangir, "Sanırım benim durumuma üzülüyor," dedi. Süley-

man bu cevapla irkilmişti. Bazen Cihangir'i fazla hafife alıyordu galiba.

"Nedenin bu olduğunu sanmam," dedi. Ama bir an için bunu biraz daha düşündü. Sonra, "Beni sordu mu?" dedi.

"Sık sık sağlığını sordu Sultanım."

'Beni sevdiğinden mi, yoksa ölmemi istediğinden mi?' Birden Divan'ın onu ne kadar zehirlediğini farkettti. Ne zaman olmuştu bu, bu hastalık ne zaman kanına girmişti?

"Senin sağ salim geri dönmene çok sevindim," dedi.

Cihangir bir an önce huzurdan ayrılmak ister gibiydi. Süleyman onun tıpkı kendisinin babasından korktuğu gibi korktuğunu görebiliyordu. Osmanlı neden kendi çocuklarını yok ediyordu? Bu aslında kendini yok etmek demek değil miydi?

86

İstanbul

GÜNEŞ yükseldikçe, ısınan kubbelerden de incecik bir buhar tabakası yükseliyordu. Sebze ve meyve halinin çevresindeki daracık sokaklarda üzerlerine ağır küfeler yüklenmiş eşek ve atlar ilerliyordu. Her yerde seyyar karpuz satıcıları vardı. Önlerindeki tezgâha sokakların pis kokularını bile bastıran iç açıcı kokular saçan renkli dilimler koymuşlardı.

Süleyman acılı eklemlerini zorlayarak taş yolda yürümeye çalışıyordu. Önünde kolları neredeyse dizlerine değen iki büklüm bir hamal vardı. Adamın sırtına kalın iplerle bağlı sandık ağzına kadar incirle doluydu. **'Benim de yüküm en az bu kadar ağır,'** diye düşündü tebdil-i kıyafet etmiş Sultan. Sabah güneşi ortalığı tam olarak ısı-

tamamış, gecenin nemi henüz kalkmamıştı. Sokakların iki yanındaki ahşap binalar güneşe izin vermiyordu kolay kolay. Bir tezgâha yanaşıp şeftalilere bakar gibi yaparken iki satıcının konuşmalarını dinlemeye başladı.

Biri, "Sultan doğuya sefere çıkacakmış, duydun mu?" diyordu.

"Bunu yıllar önce yapmalıydı, geç bile kaldı. İran uzun zamandır başımıza bela. Hem dünyanın en büyük ordusuna sahip ol, hem de o orduyu kullanma. Bu olacak iş mi?"

"Mustafa, Şah'a fırsat vermezdi böyle," diyerek Süleyman lafa karıştı.

Adamlar birden susup kuşkulu gözlerle ona baktılar. Sonra biri kendini tutamayıp konuşmaya devam etti. "Mustafa büyük bir askerdir. Şah'ın kellesini çoktan getirirdi Bab-ı hümayun'a."

"Belki de artık onun Sultan olmasının sırası geldi."

Adamlar ona çıldırmış birine bakar gibi baktılar. "Yavaş," diye fısıldadı biri. "Her yer Sultan'ın casuslarıyla dolu."

"Ben Sultan'dan korkmam," dedi Süleyman.

"Aslında biz herkesin bildiklerini tekrarlıyoruz. Süleyman artık çok yaşlandı. Son zaferini kazandığında ben memedeydim."

Diğer satıcı, "Ama yine de o çok büyük bir Sultan'dır," dedi. "Bir yığın cami, köprü, imaret, medrese yaptırdı. Bize kanunlar verdi ve donanması Akdeniz'in tek hâkimidir."

"Yeniçeriler aç," dedi Süleyman.

"Yakında Mustafa, Sultan'ı tahttan indirip onları doyurur. Bunu herkes biliyor."

"Sus," dedi arkadaşı tekrar ve Süleyman'a döndü. Adamın gözlerinde düşmanca bir ifade vardı. Belli ki onun casus olmasından kuşkulanıyordu. "Eğer şeftali almaya niyetliysen, önce parayı görelim," dedi. "Yok niyetin gevezelikse, git de bir başkasını kellesinden et."

Süleyman arkasını döndü ve önünde ilerleyen eşeğin peşi sıra gitmeye başladı. Hayvanın üzerindeki küfeler kiraz doluydu ve ağır ağır sallanıyorlardı. Satıcının sözleri hâlâ Sultan'ın kulaklarında yankılanıyordu."Yakında Mustafa, Sultan'ı tahttan indirip onları doyurur. Bunu herkes biliyor."

Demek herkes biliyordu. Kafası öylesine karışmıştı ki, önündeki eşeğin kuyruğunu kaldırdığını fark etmedi. Ve Sultanlar Sultanı ayaklarını bir anda hayvanın pisliğinin ortasında buldu. Başını sallarken, 'Galiba artık zamanı geldi,' dedi içinden.

87

Amasya

BİR AY kadar sonra Rüstem yanında bir alay sipahi ve bir oda yeniçeriyle Yeşilırmak'ın iki yanındaki yamaçlardan inip Amasya'ya geldi. Surların dibinde, eski kral mezarlarının yanına otağını kurdurdu ve önüne Veziriazamlığının sembolü olan dört tuğunu dikti.

Rüstem, Mustafa'nın hemen geleceğinden emindi. Bu yüzden de onun atının kişnemesini duyunca hiç şaşırmadı. Hristiyan karargâhlarının tersine Osmanlı karargâhları daima sessiz ve düzen içinde olurdu. İçki ve kumar şiddetle yasaktı. Savaşıkları zamanların dışında mutlaka günde beş vakit namaz kılınırdı.

İşte şimdi bu sessizlik yaklaşan nal sesleriyle bozulmuştu. Birden karargâh sanki tümünden ayağa kalkmış, herkeste bir hareket başlamıştı. Rüstem oturduğu yerden doğruldu ve onu karşılamak için hazırlandı.

Gelenlerin sayısı iki düzineden fazla değildi. Başlarındakinin dışında tümü de sipahilerin geleneksel giysisi

olan kırmızı ipeklere bürünmüşlerdi. Mustafa ise beyaz bir kaftan giymişti ve başındaki sarıgın tepesinde uzun kuş tüyleri vardı. Bunların yerleştirildiği yerdeki büyük elmas öylesine parlıyordu ki Rüstem gözünün kamaşmasını önlemek için eliyle yüzünü siper etti.

Yeniçeriler, Sipahilerin arkasında koşturuyordu. Mavi kaftanlarının etekleri rüzgârla savrulan bu adamlar, "Seçilmiş Şehzade"yi karşılamaktan ötürü çok mutlu ve coşkuluydular. Koşarken sevinç naraları atıyorlardı. Sesleri yamaçlarda yankılanıyordu. Mustafa bu bağırışlara cevap vermeden, sağına soluna bakmadan ilerlemeye devam etti. Gözlerini karşısındaki otağdan ayırmıyordu.

Rüstem her iki yanındaki solaklarla kımıldamadan onu bekliyordu. *'Allah yardımcım olsun,'* diye dua etti içinden. *'Sen gerçekten de tehlikeli birisin.'*

Mustafa, atını Rüstem'in önüne kadar sürdü, atının çıkardığı sarımsı toz bulutu bekleyenlerin üzerini kaplamıştı. Rüstem bu tozu genzinde hissetti. *'Şimdi zaferinin tadını çıkar bakalım! Yakında senin tozunu attığımda kendi tozunun tadına bakacaksın nasılsa... '*

Mustafa tek bir harekette atından indi ve yeniçeriler sustu... Saygı içinde bekliyorlardı Mustafa'nın konuşmasını.

Mustafa kısa bir şekilde Rüstem'i selamladı. "Babam nerede?"

"Sağlığı iyi değil, bu seferin Serasker'i benim."

Rüstem, Mustafa'nın yüzünden duygularını anlayabiliyordu. Önce şaşırmış, sonra da heyecanlanmıştı Şehzade. Acaba o gün yaklaşmış mıydı? "Ne kadar hasta?"

"Hekimler rahatsızlığının ölümcül olmadığını söylediler. Ama yine de bir seferin zorluklarına katlanabilecek durumda değil." Rüstem Mustafa'nın arkasındakilerin yüzlerine baktı. Binlerce yeniçeri ... "Hiç bu kadar coşkulu bir karşılama görmemiştim," dedi. "Sultan için bile böylesini yapmamışlardır..."

"Beni bu şekilde karşılamalarının nedeni Sultan'ın oğlu olmamdır," diye cevap verdi Mustafa.

"Herhalde... Haydi içeri girelim. Toz genzimi yaktı."

Rüstem ipek otağın girişini gösterdi. Hizmetkârlar gülsuyu getirdikten sonra Rüstem kaftanının içinden bir mektup çıkardı ve hiçbir şey söylemeden Mustafa'ya uzattı.

Bu altında Mustafa'nın tuğrası olan ve Şah'ın kızıyla evlenme teklifinin yazılı olduğu mektuptu. "Bu çok iğrenç bir şey," diye mırıldandı Mustafa.

Rüstem gözlerini yerdeki halıya dikmişti. "Doğru değil mi yazılanlar?"

"Doğru değil mi de ne demek? Tabii ki doğru değil, Şah'a, düşmanımıza böyle bir şeyi teklif mi ederim ben?"

"Altında mührün var."

"Bu düzmece bir mektup. Babam gördü mü?"

"Tabii gördü."

"Peki ne dedi?"

"Ne düşündüğünü bilemem. Bildiğim senin cevabını beklediğidir."

"Bu işte senin parmağın var gibi geliyor bana." Mustafa mektubu Rüstem'in kucağına fırlattı.

Veziriazam ilk kez gözlerini yukarı kaldırdı. "Ben senin düşmanın değilim Mustafa," dedi. "Senin düşmanın dışardaki yeniçerilerdir. Aşırı hareket ediyorlar."

"Ben asla ve asla babama karşı bir hareket yapmadım ve yapmam da. Buna yeminliyim. Bunu bilmesi gerekir." "

Rüstem, "Cevabını bekliyor," diye tekrarladı.

"Cevabımı alacak."

"Sultan'ın bazı emirleri var. Birliklerini toparlayıp bana katılacaksınız. İran seferine birlikte gideceğiz ve tabii ki Serasker benim."

"Bana emrettiği her şeye uyarım," dedi Mustafa ve ayağa kalktı. Başka bir şey söylemeden dışarı çıktı.

Rüstem onun askerleriyle birlikte uzaklaşmasını dinledi, sonra da yeniçeri ağasını çağırttı. Ağa, Slav asıllı kumral bir adamdı, Rodos seferi sırasında yaralanmıştı. Eğilip Rüstem'i selamlarken sarığındaki tüyler ağır ağır sallandı. Ayağa kalkıp bekledi.

"En iyi adamlarından bir birlik hazırla," dedi Rüstem. "Mustafa bu gece sarayından alınıp zincirlenerek İstanbul'a götürülecek."

Ağa bir an için şaşırdı, yüzünde kararsız bir ifade belirmişti. Ama sekiz yaşından bu yana emirlere uymayı öğrendiği için hemen toparlandı ve "Emrettiğiniz gibi efendim," dedi.

"Adamlar şafakta hazır olsun, hepsi bu kadar."

"Başüstüne Paşam." Adamın gözlerinde beliren nefret ifadesini hemen fark etmişti Rüstem. *'Yüzünden akından geçenlerin hepsi okunuyor,'* diye düşündü.

Evet, her şey çok kolay olacaktı, tıpkı Hürrem'in söylediği gibi.

Topkapı Sarayı

ALTIN YOL, Harem Camisi'nden başlayıp Sultan'ın özel dairesine doğru uzanıyor, oradan da Harem'e, ardından da Divan'a gidip en sonunda da "Tehlikeli Pencere"ye ulaşıyordu. Kafesli ve kalın perdeli bu yere giden merdivenler neredeyse karanlıktı. Sultan buradan gizlice ağaların, paşaların, vezirlerin konuşmalarını dinliyordu.

Ve bunu artık sadece o yapmıyordu. Hürrem vardı "Tehlikeli Pencere"nin arkasında şimdi.

Gücün sembolü olan Altın Yol mavi, kırmızı ve altın renginde çinilerle süslüydü ve pırıltı içindeydi. İpek kafftanını savurarak acele acele burada yürüyen Hürrem buranın öneminin farkındaydı. O Divan'x izliyordu ve Divan bunu bilmiyordu.

Karanlık merdiveni çıktığında kalbi öylesine hızlı atıyordu ki elini göğsüne bastırdı. Tafta perdeye yaklaştı ve küçük bir aralıktan seyretmeye başladı.

Divan'ın altın kubbesi on mermer sütunun üzerinde duruyordu. Mermer yüzeylerde oynayan görüntüler olağanüstü bir renk cümbüşün deydi. Hürrem'i bu görkem ilgilendirmiyordu, onun için önemli olan burada yapılan konuşmalardı. Her söylenilene dikkatle dinliyordu.

"... Emin misin?" diye soran bir ses duydu. Bu Süleyman'dı. Divan'a katılıyordu artık Sultan. Çünkü Rüstem burada yoktu.

"Aldığım bilgi çok güvenilirdir." Bu sesin kime ait olduğunu biliyordu. Rüstem'in adamlarından biriydi mutlaka.

"İspyoncunun yanılmış olması ihtimali hiç mi yok?"

Adam utançlı bir sesle öksürdü. İspyoncu lafı belli ki hiç hoşuna gitmemişti. "Bilgiyi değişik kaynaklar tarafından kontrol ettirdim efendim. Hepsi de Venedik'in, Mustafa'nın Şah'la anlaşmış olduğuna inandıklarını söylediler. Venedik elçisi bizzat bir mektup yazıp Amasya'ya yollamış. Mektupta neler yazıldığını bilmiyoruz."

"insanın kendi çıkardığı bir söylentinin Divan'da tartışıldığını duyması ne kadar zevkli, " diye düşündü Hürrem. Abbas iyi iş becermişti. Yıllardır Ludovici'ye küçük bilgiler sızdırarak güvenini kazanmıştı ve şimdi de bu güvenin semeresini topluyordu. Bütün Galata Abbas'ın söylediklerine inanmıştı.

Bu arada sokaklarda Hürrem ve Rüstem hakkındaki sözlerin Sultan'ın kulağına gitmemiş olması da büyük başarıydı. Gerçek güç dedikoduyu da kontrol ederdi.

Süleyman hâlâ bu konuda bir karar verememişti. Hürrem onun yüzünün halini tahmin edebiliyordu.

"Buna hâlâ inanamıyorum," diyen sesini duydu tek-rar.

"Efendimiz benim bilgi..."

"Yeter! Daha fazla bir şey duymak istemiyorum."

Süleyman bunları söyler söylemez dışarı çıkmıştı. Sert ayak sesleri bunu belli ediyordu.

Hürrem de telaşla ayrıldı "Tehlikeli Pencere"den. Besbelli Sultan koşarak onun yanına gelecekti bu duyduklarından sonra. Bu konuyu bildiğini asla anlamamalıydı.

88

Amasya

ÖFKELİ bir mırıltı duyuldu gecenin sessizliğinde. Rüstem'in çadırının önünde bekleyen iki solak sinirli sinirli kımıldandı. Bugün ikinci kez karargâhın sessizliği yeniçerilerin sesiyle bozuluyordu. Bir isyan işareti miydi bunlar?

Patlayan barut sesi dağlarda top patlaması gibi yankılandı. Solaklardan biri göğsünü tutarak yere yığıldı. İkincisi hemen kendini korumak için belindeki palayı çekti. Oklar yağmur gibi yağıyordu. Adam kendisini kimin öldürdüğünü görmedi bile. Sağ gözünden girip beynine saplanan okla bağıramadan öldü o da.

Meşalelerin aydınlığına doğru karanlıklardan bir yığın gölge çıktı. Palalar şıkırdadı ve yerde yatan iki solanın cesedi kenara çekildi.

Sonra hızla çadırdan içeri girdi adamlar. Meşalelerin ışığında Rüstem onlardan birini hemen tanıdı. Bu Yeniçeri Ağası'ydı, yanındakiler de adamları.

Atının üzerinde şöyle bir geri yaslandı ve yanındaki sipahilerden birine, "Anlaşıyor ki bir isyanın içindeyiz," dedi.

"Doğru bildiniz efendim," diye cevap verdi adam.

"Evet. iyi ki çadırda değildim, şu anda yatağımı de-
lik deşik ettiklerinden eminim."

Sipahi başını salladı, gördüklerinin etkisiyle hâlâ
şaşıktı.

"İstanbul'a dönüp, Sultan'a bu olanları bir an önce
anlatmalıyız. Mustafa'nın sabrı tükendi galiba."

Atını uçurumun kenarından çekti ve yanındakilerle
birlikte karanlığın içinde batıya doğru yola koyuldu.

Gülbahar, Rüstem'in karargâhında çıkan isyanı öğ-
rendiğinde vakit iyice geçti. Yatağından fırlamıştı bu ha-
berle. Şimdi sırtına kürklü uzun hırkasını almış mangal
başında ısınmaya çalışıyordu. Ama bir türlü bunu başa-
ramıyordu. Titremesinin gerçek nedeni soğuk değil, his-
settikleri idi.

O sırada Sirhan içeri girdi ve kadını eğilip selamla-
dı. O da yataktan kalmıştı. Gözleri uykulu, saçları karı-
şıktı. Yüzü solmuştu korkudan onun da. Kocası, Musta-
fa'nın muhafızıydı. Dul kaldığını sanıyor olmalı, diye
içinden geçirdi Gülbahar. Onu çağırmamın nedeninin
bu olduğunu sanıyor.

"Kocana bir şey olmadı merak etme," dedi.

Sirhan şöyle derin bir nefes aldı. "Hanımım..." dedi.

"Ama hâlâ tehlike var. Hepimiz için."

Sirhan allak bullak yüzüyle ona baktı. "Amasya'dan
ayrılmamız mı gerekiyor?"

"Kaçabilecek bir yer yok."

"Hanımım?" Gülbahar omzundaki hırkaya iyice
sarındı.

"Bu gece Rüstem'in karargâhında isyan çıktı. Yeni-
çeriler onu öldürmeye çalıştılar."

"Şehzademiz mi..."

"Hayır, yeniçerileri o kışkırtmadı. Eğer bunu yap-
saydı aslında belki de tehlike kalmazdı. Ama şimdi Süley-

man olanları duyduğunda hemen onu suçlayacak. Yardımına ihtiyacım var Sirhan."

"Yardıma mı hanımım?"

Gülbahar dikkatle baktı onun yüzüne. "Süleyman oğluma karşı bir harekete karar verirse bu onun etrafındaki herkesi ilgilendirir. Kocan idam edilir, mallarına el konur ve sen de sürgün edilirsin. Kalan günlerini de bir dilenci olarak geçirirsin. Bunu ister misin Sirhan?"

Sirhan yere baktı. "Hayır efendim," dedi.

"Zaten bunu isteyebileceğini hiç düşünmemiştim. Ben de bir adamın bakar körlüğünün oğlumun hayatına mal olmasını istemiyorum. Kızlar Ağası'nı hatırlıyorsun değil mi?"

"Evet hanımım."

"İstanbul'a gidip onu bulmanı istiyorum. Ona her şeyi teklif edebilirsin yapacaklarının karşılığında. Her şeyi..." Öne eğildi. "Hürrem'in öldürülmesini istiyorum. Bunu yaparsa oğlum Sultan olacak ve Abbas'a o zaman ne isterse veririm. Onu ikna et Sirhan. Hem kendi iyiliğin, hem de benim iyiliğim için."

89

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN tahtında oturuyordu, omuzları düşmüştü ve yüzünde kederli bir ifade vardı. Dudakları ters bir hilal gibi tiksinti ve sıkıntıyla aşağı sarkmıştı. Şöyle bir baktı Rüstem'e ağarmış, kalın kaşlarının altından. Nefes aldıkça burun delikleri inip kalkıyordu öfkesinden.

Rüstem onun konuşmasını bekliyordu.

"Pekâlâ." Süleyman'ın sesi gürler gibi çıkıyordu.

'Olanları duymuş olmalı,' diye düşündü Rüstem.

'Dedikodular atlardan daha hızlı gidiyor. Ben Saray'a ulaşmadan onlar ulaşmış herhalde.'

"Kalbimi paramparça eden haberler getirdim Efendim," dedi.

"Söyle. Ordumu bırakıp neden buraya geldin?"

"Efendim ben buraya canımı kurtarabilmek için geldim. Ama kendi hayatıma çok değer verdiğimi sanmayın. Onu korumak istememdeki tek amaç, sizinkine bir zarar gelmemesini sağlamaktır."

Süleyman bir of çekti yüksek sesle. Bu sanki onun içinden kopuvermişti.

"Mustafa?" diye sordu.

"Bilmiyorum Efendim. Yeniçeriler geceyarısı gelip kapıdaki muhafızlarımı öldürdüler ve çadırımı bastılar. Ben bu olasılığı düşündüğüm için daha önce dışarı çıktığımdan kurtulabildim ellerinden."

"Kaç kişiler?"

"Çok efendim, sayılacak gibi değil. Başlarında da Ağa var."

"Ya Mustafa?"

"O karargâha geldiğinde yeniçeriler deli gibi teza-hürat yaptılar. Sultanlarına gösterdikleri sevgi ve saygıdan daha fazlasını yaptı alçaklar. Sizin artık yaşlandığınız için ordununuzun başında duramadığınızı, benimse sadece bir defterdar olduğumu, askerlikten anlamadığımı haykırıyorlardı."

"Ona mektubu gösterdin mi?"

"Evet. Bana verecek bir cevabı olmadığını, sadece Sultan'la konuşabileceğini söyledi. Ayrıca bir an önce son mektubumu yazmamı da ekledi... Tahta çıkar çıkmaz kellemi Bab-ı saadet'e çaktıracakmış..."

"Böyle mi dedi?"

"Yemin ederim Efendim."

Sultan birden başını geri atıp hıçkırarak ağlamaya başladı. Elini sallayıp Veziriazam'ını dışarı yolladı. Rüs-

tem yalanlarının böylesine etkileyici olmasından memnun geri geri çıktı huzurdan.

Yaz bahçesi binbir çiçeğin rengi ve kokusuyla doluydu. Burada Hürrem'in yanında uzanıp geleceğin kaygılarını unutabilse ne kadar iyi olurdu...

Mustafa'ya çok güvenmişti. Yaptığı her kanunu, imparatorluğun her taşını ona bırakacaktı. Oğlunun günü gelince onun başlattıklarını devam ettireceğini düşünmüştü hep. Ama şimdi... Böyle bir isyan geleceğin mahvolması anlamına geliyordu. Yapılan her şeyin bozulmasına... Osmanlılar yine kan ve cinayete mi döneceklerdi?

Belki de yeniçeriler haklıydı. Artık yaşlanmıştı. Ama gelenek ve Şeriat ölene kadar onun tahtta kalmasından yanaydı. Mustafa'ya taviz veremezdi. Bu olmazdı.

"Onlara kulak asmayın," dedi Hürrem. "Yeniçeriler tarafından bu kadar çok sevilen sayılan bir oğlunuz olduğun için gurur duymalısınız. Onun babası sizsiniz. Sahip olduğunuz sorumluluk duygusu onun böyle bir durumu kötüye kullanmasını engelleyecektir. Bundan eminim."

"Ondan korktuğumu sanıyordum," dedi Süleyman.

"Ben Fatih Kanunu'ndan korkuyorum. Ama yanımda siz olunca ondan da korkmam. Süleyman, Sultanlar Sultanı Süleyman, Yüce Efendim... Hiç kimse sizi bir başkasıyla değişmez."

"Beni istemeyen halk değil Hürrem, yeniçeriler..."

Üzerlerinde büyük siyahımsı bir bulut oluşmuştu, başlarını kaldırıp göğe baktılar. Her ilkbaharda cami kubbelerine, çeşmelere, çatılara yuva yapan leyleklerdi bunlar. Ve şimdi, bu sıcak ağustos gününde artık güneye dönüyorlardı. Hava ne kadar sıcak olursa olsun kışın uzakta olmadığının belirtisiydi bu.

"Ordumun başına geçip doğuya gitmeliyim," dedi.
"Yoksa tahtı kaybedeceğim."

"Ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu Hürrem.

"Bilmiyorum. Kime danışabilirim?"

"Ebussuud'a danışsanız?"

Süleyman bir süre düşündü sonra, "Belki de bunu yapmalıyım," dedi.

Ebussuud sessizce oturmuş karşısında neredeyse bir tepsi helvayı bitirmekte olan Abbas'ı seyrediyordu. Sanki kendinden geçmişçesine bir zevk içinde yiyordu Kızlaragası. *'Herhalde kendi üzüntülerinden, kaygılarından kurtulup rahatlamamanın bir yolu bu, '* diye düşündü Şeyhülislam.

Sonunda Abbas tepsiyi bitirip rahatlamıştı. Helvanın üzerine biraz da şerbet içti ve "Size Hürrem Kadın'dan bir haber getirdim," dedi.

"Allah uzun ömürler versin," diye mırıldandı Ebussuud.

"Amin. Dinimizde büyük bir ruh huzuru buldu Hürrem Kadın."

"Evet, kimbilir kaç kez hatim indirdi."

"Öyle, öyle. Artık ölümünden sonra da İslam'a yararlı olacak işler yapmak istiyor."

"Allah razı olsun ondan."

"Şahsi servetinin büyük bir bölümüyle bir vakıf kurma arzusunda hanımım. Böylelikle derde de yeni camiler, imaretler yapılabilir."

Ebussuud başını yana eğip, "Çok yüce yürekli bir mümin," dedi.

"Bunu sizden aldığı ilhamla yaptığını söylememi istedi hanımım. Onun için yaptıklarınızdan ötürü size

minnettar. Onu Hak Dini'ni kazandırdığınız için, Sultan'ın zor anlarında yol gösterdiğiniz için... Bunları asla unutmayacağını söylememi istedi."

Şeyhülislam şöyle bir sakalını sıvazladı. Kendisinden istenileni anlamıştı. "Şu anda doğuda karışıklıklar var," dedi. "Sultan'ın zor anlarından bir başkası bu da..."

"Allah onu zorluklardan gönül ferahlığıyla çıkarsın. Hanımım gece gündüz bunun için dua ediyor. Sultanımızın huzura kavuşması için yapmayacağım şey yok, diyor."

"Elimden geleni yapacağım," dedi Ebussuud Efendi. "Allah razı olsun sizden."

O gittikten sonra Şeyhülislam tespihini eline alıp dua etmeye başladı. Allah'a hizmet etmek ve diğer insanları Hak Dini'ne döndürmek mutlak büyük sevaptı. Ama bazen bunları gerçekleştirebilmek için zamanın rüzgârına da uymak gerekiyordu.

90

istanbul

ABBASyüzündekiörtüyükaldırıpobuzgibisoğuk bakan gözünü Sirhan'a dikti. "Haberini aldım," dedi. "Ne istiyorsun?"

"Yardımlını."

Abbas başını salladı, 'işte korktuğum şey başıma geliyor,' diye düşündü. "Galiba kendi dışımda herkesin işine yarıyorum."

"Beni Gülbahar yolladı."

"Bunu tahmin etmiştim." Etrafına bakındı. Süslü tavanlar, çinili duvarlar... Ayasofya'nın pembemsi gölgesi odaya bir loşluk veriyordu. "Demek burası Abdül Şahin Paşa'nın konağı," dedi.

"Şu anda Şehzade'nin muhafızbaşısıdır o."

"Biliyorum. Parasına para katıyordur herhalde."

"Lanetlenmiş birinin yanında olmak sence çok mu iyi bir şey Abbas?"

Abbas başını salladı çaresizce, "Benim yapabileceğim bir şey yok," dedi.

"Gülbahar sana ne istersen vereceğini söylememi istedi."

"Çok cömert. Acaba erkekliğimi geri verebilir mi?"

"Abbas..."

"Hanımım beni en güzel biçimde yedirip içiriyor, giydiklerim birbirinden değerli ve bol bol da altın veriyor. Pek çok kişinin hayal bile edemeyeceği kadar çok param var. Ve bunlar benim aslında hiç işime yaramıyor. Eğer beni ölümümle sonuçlanabilecek bir işin içine çekmek istiyorsa hanımına söyle hiç olmazsa tek geceliğine bunu sağlasın."

Sirhan yere baktı. Her ne kadar Abbas'tan böyle bir cevap almayı ummasa da, her ihtimale karşı kendince bir tedbir almıştı. Gülbahar haklıydı. Eğer kocası Mustafa ile birlikte öldürülürse sonu korkunç olacaktı kendisinin de. Bir dilenci gibi yaşamak zorunda kalacaktı o zaman.

Abbas'ın istediği bir şey daha vardı ve Sirhan bunu biliyordu. Birden, "Sultan'ın Julia'dan haberi var mı?" diye sordu.

Abbas'a bakmıyordu, ama tahmin edebiliyordu suratının halini. Adamın nefesinin hızlandığını duyuyordu. Nefreti elle dokunulabilir bir haldeydi şu anda, Sirhan bundan emindi. "Seni fahişe!" diye bağırdı Abbas.

'Gülbahar'ın da bu durumu bildiğini sanmak, ' diye düşündü Sirhan. 'Yoksa beni hemen öldürür'

Hâlâ Abbas'ın yüzüne bakamıyordu. "Çok yakında bir kadın ölecek," dedi. "Hürrem, ya da Julia... Kararını ver.

"Onu sevdiğini söylüyordun..."

"Hepimiz en çok kendimizi severiz Abbas."

"Benim erkekliğim elimden alındı, ama yüreğim hâlâ duruyor. Senden tiksiniyorum."

Sirhan başını kaldırdı. O donuk bakışlı göze dikti gözlerini ve "Bunu yapacaksın Abbas," dedi. "Yoksa Julia ölür. Hepsi bu kadar."

Abbas'ın eli birden havaya kalktı ve Sirhan'ın yüzünde sakladı. Hemen sonra da hizmetkârlarına işaret edip gitti. Sirhan eli yanağında, odanın ortasında duruyordu ve kendisinden hiçbir şeyden nefret etmediği kadar nefret ediyordu.

Topkapı Sarayı

BİR SORUNUM var, bana yardımcı olmalısın. Diwan'da önüme bir sorun getirdiler. Bu beni çok düşündürdü ve bir çıkış bulamadım. Belki Kur'an'a göre bir yol gösterirsin diye sana danışıyorum."

Süleyman bir an sustu, düşüncelerini toparlamaya çalışıyordu.

"Varlıklı bir tüccar bir süre hastalanmış," diye devam etti sözlerine. "O hastayken, işlerini hizmetkârı yürütmüş. Adam o zamana kadar ona bol para vermiş ve iyi davranmış. Ama o yataktayken hizmetkârının kendisini ve ailesini öldürüp mallarına el koymayı planladığını duymuş. Tüccar iyileşince bunu araştırmış ve doğru olduğunu öğrenmiş. Şimdi bu tüccarın ne yapması gerekiyor, Şeriat'a uygun düşen nedir bu durumda?"

Ebussuud gözünü bile kırpmıyordu. "Kur'an bu konularda son derece açıktır," dedi. "Hizmetkârın öldürülmesi gerekir."

Süleyman'ın omuzları bir anda düşüvermişti. Hiç kılmıdamadan durdu kaldı, sonra toparlandı ve Şeyhülis-

lam'a şöyle bir baktı. "Peki ya o hizmetkârın adı Mustafa'ysa, yani Veliaht Şehzade'yse?"

"Ölüm," dedi Ebussuud.

İki gün sonra Süleyman, Üçüncü Avlu'daki çeşmenin yanında atına atladı ve maiyetindekilerle birlikte doğuya doğru yola çıktı. Amasya'daki ağalara orduyu toparlayıp Erzurum'a getirmeleri emri ise çoktan vermişti. Bayezid, Manisa'dan İstanbul'a çağrılmıştı. Babası yokken devletin başı o olacaktı Topkapı'da.

Süleyman ağalar üzerindeki otoritesini bir an önce sağlaması gerektiğini iyi biliyordu. Ama öncelikle Selim'le konuşmak istiyordu.

'Nasıl da pırıl pırıl görünüyor, ' diye düşündü Abbas. 'Birinin ölümünü planladığında inanılmaz derecede gençleşip güzelleşiyor bu kadının yüzü. Sanki bundan besleniyor..

Hürrem'in başında yeşil kadifeden küçük bir fes vardı, fıstık yeşili kaftanının kenarı da kürklüydü. Terliğin ucundaki inciler ayağını kımdattıkça şıp şıp, diye ses çıkarıyordu. Abbas'a bakarken saçlarıyla oynuyordu.

'Galiba bugün benim ölüm günüm, ' diye geçirdi içinden Ağa. 'Zaten fazla ertelenmişti, belki de ancak böyle özgür olabilirim. Tek yol bu. Üstelik senin de keyfin yerinde. Böylesi daha iyi. '

"Söylediklerimi yaptın mı?" diye sordu Hürrem.

"Şeyhülislam'la söylediğiniz gibi konuştum. Ne istendiğini sanırım iyi anladım."

"Ah benim iyi yürekli ve akıllı Abbas'ım."

"Adah sizden razı olsun hanımım."

"Peki ödölün ne olsun?"

'Demek bana işkence etmek istiyorsun.. Bunu yapacağımı tahmin etmeliydim. Yirmi beş yıldır iktidarsızım. Şimdi bu gece bunu seninle bozacağım. '

"Belki de Harem'den bir huri istersin?"

Abbas onu bu ölümçüm zekâsına gülümsedi ve eğilerek "Hanımım çok alicenap," diye mırıldandı.

Hürrem onda bir değişiklik olduğunu o an farketmişti galiba. Birden bakışları sertleşti ve "Pek mutlu görünüyorsun Abbas," dedi. "Belki de bunun nedenini hanımınla paylaşmak istersin, ne dersin?"

Abbas ona doğru bir adım attı ve eli belindeki kabzası değerli taşlarla süslü hançere gitti. Parmakları fildişi kabzaya yapışmıştı. Hürrem yere baktı. Emindi Abbas, kadın onun aklından geçenleri anlamıştı. Ama zenci hadımlar onlardan uzaktaydılar ve onu durduramazlardı. Kadına gülümsedi. *'Bağırır bağırılmaz sokacağım hançeri kalbine, '* dedi içinden.

Ama Hürrem bağırmadı. "Ah benim canım Abbas'ım," dedi. "Demek en sonunda erkek olabildin." Neredeyse bu olanlardan mutlu olmuş ve heyecanlanmış gibi duruyordu.

"Bu anı çok uzun zamandır beklemiştim," dedi Abbas.

"Peki seni daha önce ne durdurdu?"

Abbas şöyle bir baktı kadının yüzüne. *'Beni ne durdurdu? Cevap basit, ' diye düşündü. 'Ölmekten korktum. Acıdan değil, Allah biliyor ki acıyı çok iyi bilirim, ve hayata karşı aç da değilim. Artık hayatın hiçbir tadı benim için önemli değil. Ama ondan sonrasından korktum. Bunu daha önce yapamadım bu yüzden. Ama şimdi yapacağım, Julia için yapacağım. '*

Hadımlar hâlâ durumun farkında değillerdi. Abbas eli belinde ayakta duruyordu ve Hürrem de rahat rahat divanda duruyordu.

"Korkmuyor musun?" diye mırıldandı Hürrem.

"Bu defa durmayacağım."

"Kendin için demek istemedim Abbascığım, Julia için korkmuyor musun?"

Abbas fildişi kabzaya daha sıkı yapıştı. *'Haydi şimdi yap!'* diye bağıırıyordu içindeki ses. *'Haydi yap. Bu cadı senin hakkından gelmeden önce yap...'* "Julia?" diye kadının sözlerini tekrarlardı kendini tutamayıp.

"Ben öldüğümde Süleyman'a verilmek üzere bir mektup yazdım Abbascığım. Onun hâlâ yaşıyor olmasından hiç de memnun olmayacaktır, gizliden gizliye hâlâ Harem'de devam eden dedikoduların kaynağı olan o kadının kendi topraklarında, Pera'da yaşıyor olmasına kabul edersin ki katlanamaz Sultan."

Abbas tepesinden aşağı kaynar sular indiğini sandı bir an için. Sonra donup kaldı. Yapabileceği bir şey yoktu. Onu öldüremezdi, bu olanaksızdı artık. Şimdi Hürrem onu öldürtecekti.

Onun Bostancı'yı çağırmasını bekledi sessizce. *'En iyisi kendimi öldürmek,'* diye düşündü.

Hürrem gülüyordu. "Abbas o kara suratın beyaza döndü biliyor musun?"

Abbas şöyle bir sallandı. Yağlı, soğuk bir ter sarmıştı her yanını. *'Hançeri kendine sapla,'* diye bağıırıyordu şimdi de içindeki ses. *'Haydi sapla...'*

"Seni cezalandıracağımı mı sanıyorsun Abbascığım?"

Hürrem'e baktı Abbas. Kadının gözlerinde zevk pırıltıları vardı. "Kendimi öldüreceğim," dedi.

"Benim canım Abbas'ım bunu neden yapacaksın?"

"Bana bir daha eziyet edemeyeceksin."

Hürrem iyice yaklaştı ona doğru. "O pis şeyden çek ellerini. Beni öldürmek istediğin için seni cezalandıracak değilim. Ölümümü zaten İstanbul'un en az yarısı istiyor, bunu biliyorum. Tam tersine benden ne kadar nefret

edersen et, bana asla zarar vermeyeceğini gördüm bugün. Bu seni en güvenilir, en sadık hizmetkârım yapıyor. Kuru kuru sadakate asla değer vermedim ben."

Ses hâlâ, *'Haydi yap,'* diyordu. *'Yap...'*

Abbas dizlerinin üzerine yere düştü. "Ben çok zayıf biriyim," diye mırıldandı.

"Evet," dedi Hürrem gülerek. "Ama bu çok işe yarıyor."

91

Konya

ANADOLU'nun ortasında geniş buğday tarlalarıyla çevrili bir kentti burası. Osmanlı'nın Mekke'siydi bir anlamda. Mevlevi dergâhının kurucusu Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin türbesi de buradaydı. Ve en önemlisi Konya, tahtın ikinci varisi Selim'in Sancak Beyliği'ydi. Başına dert açan Şehzadesiyle yüzleşmeden önce Süleyman buraya bir parça huzur ve umut aramak üzere gelmişti.

Saray'da ve bedestende yayılan dedikoduları duymuştu. Hürrem'in büyük oğlu bir ayyaş, diyordu herkes. Hatta ona "Sarhoş Selim" lakabını takmışlardı. Kardeşinin cirit ve okçuluktaki başarılarıyla ezik, hantal küçük Şehzade artık büyümüşü ve tam bir zevk adamı olmuştu. Asla ve asla Mustafa gibi tahtı tehdit etmiyordu. Ama Süleyman'ın Osmanlı'nın geleceği için düşünüp arzuladığı Sultan adayı da değildi.

Şimdi oğlunun şarabın etkisiyle bozulmuş kırmızısı yüzüne bakarken düşünüyordu: 'Bunu yapabilir miyim?'

Selim'in tepkisi şaşırtıcı değildi. "Tabii ki Mustafa benden nefret ediyor. Tahta çıkar çıkmaz ilk işi benim

üzerime bostancıları yollamak olacaktır. Böyle yaşamamın nasıl bir şey olduğunu hayal edemez hiç kimse. Şu dünyada Sultanımdan başka kimsem yok. Efendim, değerli pederim, siz olmasanız ben bir hiçim, yokum..."

'Bir zavallı köylü gibi sızlanıyorsun,' diye düşündü Süleyman. *'Güzel bir sarayda oturuyorsun, içkini içiyorsun. Sanki ben onun şerbet olmadığını anlamıyorum ve elinin nasıl titrediğini görmüyorum. '*

"Mustafa konusunda söylenenlere ne diyorsun?"

"Hepsi de doğrudur, bundan eminim."

'Tabii ki öyle,' dedi içinden Süleyman. *'Ama senin düşüncelerinin benim için çok fazla bir önemi yok.'* "Bunları Aktepe'de konuşuruz. Eğer Mustafa'yı bostancılara versem, sen Osmanlı'nın gelecek Sultan'ı olacaksın. Böyle bir yükü taşıyabilir misin Selim?"

Selim gözlerini kaçırdı, Süleyman onun düşünceli tavrını farketmişti. "Ben Sultanımın oğluyum," dedi Selim. "Öyle doğdum. Ama eğer gelecekteki Sultan ben olacaksam, o zaman neden Bayezid'i Saruhan'a yolladınız efendim?"

"Öylesi o an için daha uygundu."

"Eğer Veliaht Şehzade bensem benim gitmem gerekmez miydi?"

Süleyman başını salladı. Huysuz bir çocuk gibiydi Selim. "Bu henüz kesinleşmedi," dedi. "Şimdi Mustafa'nın hayatından söz ediyoruz Selim. Hafife alınacak bir konu değil bu. Sana sadece şunu soruyorum, böyle ağır bir yükü taşıyabilecek misin? Sana bir söz vermedim henüz."

Selim sakın bir sesle, "Evet," diye cevap verdi bu soruya.

Süleyman oğlunun sözlerine inanmakta ve ona güvenmekte zorlanıyordu. Büyükbabasının adını taşımasına rağmen Selim ondan çok farklıydı. *'Evet,'* dedi kendi kendine, *'Dedikodular yersiz değil.'* Bir yandan da şöyle düşünüyordu, bunda kızılacak bir durum yoktu. Madem

ki babası gibi bir zalim değildi Süleyman, o zaman niye oğlunun bu güçsüz durumuna kızacaktı? Bunu neden yapacaktı?

Belki de kabahatin büyüğü ondaydı. Bütün geleceği Mustafa'ya göre ayarlamıştı. Selim'in bir gün Sultan olabileceğini hiç hesaba katmadan üstelik. Ve şimdi çok geçti. Selim hiçbir şekilde doğru yönlendirilmeden yetişmişti. Artık ona kızmanın hiçbir anlamı yoktu.

Bütün umutlar Mustafa'daydı ve bu umutlar suya düşmüştü sonunda.

"Mustafa'ya ne yapacaksınız?" diye sordu Selim.

"Bilmiyorum," dedi Süleyman. "Bilmiyorum."

Pera

JULIA sabırsızlıktan çatlayacak gibiydi. Arabanın parke taşlı yolda geldiğini ve erguvan rengi feraceli birinin aşağı indiğini görünce iyice arttı heyecanı. Onu görmeyeli çok olmuştu. Çok uzun bir zaman geçmişti. Elleri küçük bir kızinkiler gibi titriyordu.

Sümbül, Sirhan'ı odaya getirdi ve dışarı çıktı. Yalnız kalır kalmaz Julia kollarını sıkıca onun boynuna sardı ve Sirhan soluk alabilmek için başını geriye atana kadar da sıktı.

Julia neredeyse onun yüzünü örten peçeyi yırtacaktı açarken. "Çabuk çıkar," dedi. "Seni görmek istiyorum."

Sirhan feracesini çıkardı. Julia onun elini tutup divana götürdü.

"Seni çok özledim," diye mırıldandı.

"Hâlâ çok güzelsin Julia," dedi Sirhan.

Julia ona baktı. *'Keşke ben de sana aynı şeyleri söyleyebilseydim, '* diye düşündü. *'Yorgun ve çökük görünüyorsun. Gözlerinin altında kalın siyah gölgeler var. Bir şeyler var kötü giden, bu belli. '*

"İyi misin?" diye sordu.

"Bir parça yorgunum yolculuktan ötürü." Sirhan bunları söylerken başını sanki yüzünü saklamak istercesine Julia'nın omzuna koymuştu.

"Çok uzun zaman geçti. Habercin geldiğinde senin burada, İstanbul'da olduğuna inanmakta zorlandım doğrusu."

Sirhan gergindi. Julia'nın hatırladığı kendine güvenen o akıllı kadına benzemiyordu artık. Hiç benzemiyordu.

"Haydi bana neler olup bittiğini anlat," dedi. "Seni buraya getiren nedir?"

"Beni buraya Abdül yolladı. Bela çıktı."

"Bela mı?" Julia Sirhan'ın elini sıktı. "Abdül iyi mi?"

"Evet, şimdilik, ama... Tehlikede..." Sirhan onun gözlerine bakamıyordu.

"Çok mu kötü? Anlatsana."

"Duymadın mı?"

"Sadece dedikodular. Mustafa'nın Şah'la anlaştığını söylüyorlar..."

"Bunların hepsi Rüstem'in işi. Ama daha kötüsü de var. Yeniçeriler Yeşilırmak kenarındaki karargâhta onu öldürmeye kalktılar. O da bu nedenle Mustafa'yı suçluyor..."

"Peki bu doğru mu?"

"Tabii ki değil... Ama ne yapabiliriz? Kocam Mustafa'nın muhafızlarının başı. Eğer bir savaş olursa..."

Julia onu sakinleştirmeye çalıştı, ama Sirhan geri çekildi.

"Ben iyiyim," dedi. "Bu konuda telaş ve korkuya kapılmamalıyım."

"Savaş," diye mırıldandı Julia. "Yapabileceğimiz ne olabilir? Ludovici bir yığın adam tanır, belki de..."

"Hayır, o hiçbir şey yapamaz," dedi çabuk çabuk Sirhan.

"Eğer saklanman gerekiyorsa..."

"Saklanmak mı? Dünyanın yarısının sahibi olan Sultan'dan saklanmak, öyle mi?"

Sirhan birden kollarını Julia'ya doladı ve hıçkırarak, "Üzgünüm," dedi.

«T.T ** ** . . -\»

Sirhan buna cevap vermedi ve hıçkırmaya devam etti. Julia onun titreyişlerini ve gözyaşlarının ıslaklığını hissediyordu. Sanki hiç durmadan saatlerce ağlayacak gibiydi.

Birden Sirhan geriye çekilip, "Seni asla incitmek istemem," dedi.

"Anlamıyorum, ne demek istiyorsun?"

Sirhan Julia'nın yanağına şöyle bir dokundu ve tekrar, "Seni asla incitmek istemem," dedi. "Bunu unutma."

"Bunu biliyorum. Ama hâlâ ne demek istediğini anlamıyorum. Başka bir şey var, ama ne? Ne oluyor?"

Sirhan başını salladı ve "Bana sarıl," dedi. "Sadece sarıl, sonra anlatırım. Şimdi değil..."

Ama Sirhan gerçekleri Julia'ya söylemedi. Birlikte hamama girdiler ve yıkandılar. Julia onun omuzlarını, sırtını ovdu.

"Çok gerginsin," diye mırıldandı.

"Tabii ki öyleyim. Bunun nedenini gerçekten merak ediyor musun?"

Julia cevap vermedi, Sirhan'ın sert ses tonu ve konuşma biçiminden rahatsız olmuştu. Eline bir parça daha kokulu yağ döktü ve ovmaya devam etti.

"Ludovici nasıl?" diye sordu Sirhan.

"İyidir."

"Koca olarak da iyi mi?"

"Evet, evet sanırım iyi. Abdül sana iyi davranıyor mu?"

"Artık bir karısı daha var. Ermeni. On sekizinde ve çok güzel. Son devşirmelerden."

Julia ne diyeceğini bilemiyordu.

"Ama hâlâ haftada bir yanıma geliyor. Yine de diğer günler hep onunla birlikte. Onu özlüyorum. Ludovici yanında olmayınca onu özlüyor musun?"

"Ben seni özlüyorum."

"Belki de onu daha fazla sevmeyi öğrenmelisin," dedi Sirhan ve yana çekildi. "Haklısın, çok gerginim, haydi biraz da ben seni ovayım."

Julia onun dokunuşu için ölüyordu, ama Sirhan tıpkı bir gedikli gibi yapıyordu işini. Sonunda Sirhan'ın elini tutup göğsüne götürdü. Sirhan onu itti ve "Şimdi olmaz," dedi.

Daha sonra oturup sıradan odalıklar gibi konuştular. Sirhan Amasya'dan söz etti, Harem'deki eski günleri andı. O eski paylaşımları artık kaybolmuştu. Birden iki yabancı oluvermişlerdi ve Julia aralarına girenin ne olduğunu asla bilemiyordu.

Sonra kelimeler de bitti ve Sirhan kalkıp gitmesi gerektiğini söyledi. O giderken Julia kolunu sıktı. "Bana hâlâ buraya neden geldiğini söylemedin Sirhan."

"Başka bir zaman," dedi Sirhan. Kolunu çekip feracesine büründü.

"Başka bir zaman olacak mı Sirhan?"

"Seni haberdar ederim." Yavaşça eğildi ve Julia'nın dudağını şöyle bir öptü, sonra peçesini indirdi, "Hoşça kal Julia," dedi. Sesinde kesin bir vedanın işareti vardı sanki.

Anadolu

SÜLEYMAN, Aktepe yaylasında ordusuyla buluştu.

Yeniçeriler oldukça sakindiler ve yüzleri Sultan'a duydukları saygıyla ciddiye. Otağın önüne yedi tuğ dikildikten sonra ilk iş olarak Amasya'ya bir çavuş gönder-

rildi. Adamın üzerinde saltanat tuğralı bir mektup vardı ve bu mektupta Mustafa derhal Aktepe'ye çağrılıyordu.

Sonra Süleyman beklemeye başladı.

92

Amasya

ALLAHaşkına, gitmemelisin!"

Mustafa annesinin elini okşadı. Gülbahar bu eli itti, oğlunun kendisini yatıştırmaya çalışmasına kızdığını belliydi. Mustafa sadece gülümsedi onun bu tepkisine.

"Sultan bunu emretmiş," dedi. "Eğer bu emre uymazsam sadakatsizlik ve başkaldırmakla suçlanırım."

"Ve eğer gidersen... Ne yaparsan yap zaten bunlarla suçlanacağını farkında değil misin oğlum?"

"Ortalıkta bir yığın dedikodu dönüp duruyor. Gidip babama bunların aslı astarı olmadığını anlatmalıyım. Gerçeği söylemeliyim ona."

"Eğer senden bunu bekliyor olsaydı buraya kendi gelirdi. Neden Konya'ya gitti?"

"Belki de buraya gelmekten çekiniyor dur. "

Gülbahar ayağa kalktı ve sırtını döndü. Gözyaşlarını saklamaya çalışıyordu. "Ellerinde söylediklerini kanıtlayacak hiçbir şey yok," diye mırıldandı.

Mustafa ona mektuptan ve Rüstem'le yaptığı konuşmadan söz edip etmemekte kararsızdı. Belki de en iyisi susmaktı, onu daha fazla üzmemeliydi. "Yeniçeriler beni daha şimdiden liderleri olarak görüyorlar," dedi. "Onların içinde olmaktan daha güvenli bir durum olamaz benim için."

"Burası daha güvenli. Kendi kalende, Süleyman ve Rüstem'den uzakta çok daha güvenlik içinde olursun."

"Babamın dediklerini yapmak zorundayım. Beni yanına çağırdı ve ben de oraya gideceğim."

"Ya orada seni Bostancı bekliyorsa?"

"Bana hayatı babam verdi. Onu geri almaya da hakkı vardır."

Gülbahar oğluna döndü, gözleri nefret ve korkudan parlıyordu.

"Hayır!" diye bağırdı. "Sana hayatı ben de verdim. Seni emzirdim ve büyüttüm. Seni benden almaya hiçbir hakkı yok onun." Gülbahar birden midesine bir bıçak saplanmış gibi iki büklüm oldu. Nefes almakta zorlanıyordu. Mustafa onun yanına gidip sarıldı ve divana doğru götürdü.

Uzun bir süre annesiyle sarmaş dolaş oturdu. Sonra, "Gitmeliyim," diye fısıldadı.

"Tahtı al. Çok bekledin bunun için. Yapacağın tek şey yeniçerilere bunun işaretini vermektir. Kan dökmen de gerekmiyor. Büyük baban Bayezid'i nasıl tahttan indirmişti, bunu unutma. Bunlar kanunlara aykırı işler değildir."

"Bu Allah'a karşı çıkmaktır anne. Babam bana bunu öğretti."

"Tabii ki bunu öğretecekti..."

"Ona karşı çıkamam. Buna olanak yok. Adımı lekelemektense ölmeyi tercih ederim. Böylece ruhum temiz kalır."

"Mustafa..." Onu kararından caydıramayacaktı. Gülbahar bunu anlamıştı kesinlikle. O pis Rus sıçanı kazanmıştı. Hürrem gözünün önüne geliverdi birden. Onun divana uzanıp başını geriye atarak nasıl keyifle güldüğünü hayal edebiliyordu. Kendinden başka hiçbir şeyi düşünmezse galiba hayat bir insan için çok kolay olabiliyordu.

"Adım ve onurum dünyadaki bütün imparatorluklardan daha değerlidir. Kendinden utanan bir Sultan olarak yaşamak istemem. Ya onurumla tahta geçerim, ya da hiç geçmem."

"Sen bir aptalsın," dedi Gülbahar.

"Böyle demek istemediğini biliyorum anne." Mustafa'nın yüzünde acı bir gülüş vardı. "Eğer öyle yapsaydım sen de benden utanırdın. Bunu biliyorum."

"O cadının kazanmasına izin veriyorsun," diye mırıldandı Gülbahar, ama Mustafa bu sözleri duymadı.

"Her ne hal ise," dedi. "Eğer gitmezsem suçu kabulendiğim düşünülür. Bana bir kötülük yapmayacaktır, söz verdi. Babam bir onur adamıdır, ben de öyleyim..."

'Hayır,' diye düşündü Gülbahar. 'Baban bir onur adamı değil, bir görev adamıdır. Sana bu ikisi aynı gibi gelebilir, ama gerçekte birbirinden çok değişik iki şeydir onur ve görev.'

"Şafak vakti yola çıkacağım," dedi Mustafa.

"Allah yardımcın olsun oğlum," diyen Gülbahar elini oğluna uzattı. Mustafa annesiyle vedalaşıp dışarı çıktı. O gidince Gülbahar pencerenin yanına oturdu, artık ağlayamıyordu, gözyaşları kurumuştı sanki. Gökyüzünde parlayan yıldızlara baktı. Öfke ve çaresizlik içinde kendi hapisanesinde oturdu, oturdu...

Aktepe

YANAN ateşlerden yükselen ıslak odun kokusu sarmıştı ortalığı. Sıra sıra çadırların arasında su taşıyan arabaların tekerleklerinin şıkırtısı ve kasabın çadırı önündeki koyunların melemeleri dışında karargahta başka bir ses duyulmuyordu. Yeniçeriler sakin bir bekleyiş içindeydiler.

Mustafa'yı gördüklerinde tıpkı Amasya'da yaptıkları gibi hemen ayağa fırladılar ve atının etrafında toplandılar. Bu haber hızla bütün karargâhta yayıldı, Şehzade İran seferinde başlarında olmak üzere gelmişti. Bazıları daha şimdiden ondan Sultan diye söz ediyordu. Sevinç

çığlıkları otağındaki tahta kurulmuş Süleyman'ın kulağına kadar geliyordu. Sultan, Rüstem'le konuşuyordu.. Sesleri duyunca susup dinlediler. Rüstem yaşlı Sultan'ın yüzünün gerildiğini fark etti.

'Sultan, Padişah...'

"İşte babamın ruhu geri geldi," diye mırıldandı Süleyman.

Bağırışlar Mustafa'nın otağı kurulurken de, o oturup babasının yanına çağrılmayı beklerken de sürdü. Mustafa gidip kendini aklamak için sabırsızlanıyordu.

Ama o gece çağrılmadı ve Şehzade hiç uyumadan oturdu.

Süleyman ise rüyasında babasını gördü. Yavuz Selim oğluna doğru yaklaşıyordu ve ellerinde kendi babasının başını tutuyordu.

"Büyükbaba," diye uykusunda mırıldandı Süleyman. "Onu öldürtmeliydin. Çok zayıf davrandım"

Uyandı.

Cihangir'i ve Mihrimah'ı düşündü, ne yapması gerektiğini artık iyi biliyordu.

93

SAFAK VAKTİ

Mustafa geldiği öğleden sonra ve akşam boyunca kendisini selamlayan, hoş geldin diyen vezir ve ağaları kabul etmişti. Ama şimdi ortalık iyice sakindi. Müezzin ezan okuyordu. Binlerce sarıklı adam sıralar halinde ibadete duracaktı az sonra.

Mustafa namazını bitirdiğinde kendini her şeye hazır hissediyordu. Tepeden tırnağa beyazlara büründü, sanki bir masumiyet sembolüydü. Tehlike durumunda yapılması âdet olduğu gibi ailesine yazdığı mektupları göğsüne yerleştirdi.

Dışarı çıktı, Arap aygırına bindi ve kendi otağından biraz ilerdeki babasının otağına doğru yola çıktı. Ağası ve muhafızbaşı Şahin de yanındaydı. Hep birlikte ağır ağır ilerlemeye başladılar Hünkar'ın otağına.

Mustafa kendisine çevrilmiş umut dolu binlerce bakışı görebiliyordu. Adamların hepsi de Mustafa'nın neden buraya çağrıldığını biliyorlardı. Ama neler olacağından hiç kimse emin değildi. Acaba Şehzade ve Sultan barışacaklar mıydı, yoksa Mustafa babasını devirecek miydi?

Yeniçeriler günlük işleriyle uğraşıyor gibi görünseler de hiçbirinin aklı bunda değildi gerçekte. Bazıları güneş tam olarak yükselmeden yeni Sultan'ı selamlamayı düşünüyordu.

Süleyman'ın otağına geldiklerinde Mustafa atından indi ve belindeki hançeri çıkarıp Şahin'e verdi. Üzerinde hiçbir silah olmadan girecekti içeri.

Mustafa kapı ağzındaki solakları selamladı ve yanındaki ağasıyla muhafızbaşına kendisini dışarda beklemelelerini işaret etti. O içeri girince otağın kapısındaki atlas örtü arkasından sallandı.

Abdül Şahin atının dizginlerini sıkıca tutarken kaygıyla baktı ağaya. Birden arkasından gelen ayak seslerini duydu ve döndü. Bunlar bir grup solaktı ve onlara doğru gelirken palalarını çekmişlerdi.

-3 &

Hünkar otağı çok görkemliydi. Büyük beyaz ipek perdelerle bir çok bölüme ayrılmıştı devasa çadır. Yerlere değerli halılar döşenmişti ve kenarlarda üzeri kadife örtülü divanlar vardı. Ortada ise yerden biraz yüksek, gümüş bir tepsi.

"Sultanım?"

Mustafa ileri doğru bir iki adım attı ve kabul odasına girdi. Otağ rüzgârda çıtırtılı sesler çıkararak kımıldadı.

niyordu hafif hafif... Sonra başka sesler de duydu Şehzade.

Köşedeki karanlıktan zenci bir Bostancı çıkmıştı ve ardından bir ikincisi daha. Mustafa arkasına döndü. Girişi ayıran perdeden içeri üç Bostancı daha girmişti. Birinin elinde ipek bir urgan vardı. Perdelerden birinin ardında bir gölge vardı belli belirsiz. "Sultan'ım?" diye bağırdı tekrar.

Bostancılar sinsi sinsi ona doğru yaklaşıyorlardı. Mustafa birden bu olanlara şaşırmadığını düşündü. Şaşırmamıştı, ama öfkeyle doluydu. Odanın ortasına gitti.

"Sultanım, beni dinleyin lütfen," dedi. "Bırakın da beni lekeleyenlere cevabımı vereyim. Bu adil bir şey değil."

Bu babasının ona öğrettiklerine benzemiyordu, bu yapılan onurlu bir iş değildi.

Dışardan metal şakırtıları ve bazı çığlıklar geliyordu. Mustafa ağasıyla muhafızbaşına da saldırıldığını anladı. Bostancıları adatıp dışarı çıkabilse solakların ona dokunmayacağından emindi. Bir Şehzade sadece ipek urganla öldürülebdirdi. Yeniçerüerin yanma ulaşırsa kurtulabirdi.

Ama bunu yapmayı istemiyordu. O babasıyla konuşmak istiyordu. "Sultanım beni bir kez olsun dinle," dedi tekrar.

Bostancdardan biri ipi onun boynuna doğru attı. Ama Mustafa onun niyetini anlayarak geri çekildi hemen. Karşısına çıkan ilk zenciye yere vurdu, bir başkası daha geldi yanına, ama onu da fırlatıp attı bir kenara Şehzade.

"Sultanım, babam. Ben Sultanıma asla ihanet etmedim. Buna inanın Efendim, beni dinleyin."

"Neden emrim hemen yerine getirilmiyor?" ipek perdenin arkasından Süleyman'ın homurtulu konuşması duyuldu. "Beni on yıldır uykularımdan eden bu hainin işi neden çarçabuk bitirilmiyor?"

Ama dilsizler onu duyamıyorlardı. Tek duyan Mustafa'ydı. "Şu cellatları geri çağırın Sultanım. Ben masumum. Benim onurumdan çok kendi onurunuzu lekeliyorsunuz bu şekilde."

"Tez halledin!" diye tekrar homurdandı Süleyman.

"Sultanım lütfen!"

Süleyman ellerini kulaklarına götürdü ve gözlerini kapadı. Hayır, hayır, hayır. Bu ihanetin bir açıklaması olamazdı, mazereti de... Mustafa'nın aleyhindeki kanıtlar açıktı. Güzel sözlerle onu merhamete getirebilirdi oğlu. Ama artık bunları duymak istemiyordu, kararlıydı. Yeterince sabır göstermişti. Artık o zalim Yavuz Selim'in hayaletinden kurtulacaktı.

Eğer onun konuşmasına izin verirse karabasan bitecekti. Ona kendini acındırırdı Mustafa mutlaka ve bunu yaparsa da yeniçeri onu derhal tahttan indirirdi. Tıpkı büyükbabasına yapıldığı gibi.

'Ah Mustafa! Sen benim bütün ümidimdin.

Sen benim ilk oğlumdun. Sen benim gençlik hayallerimin ışığıydın.'

Diğer oğullarını düşündü. *"Zavallı* sakat Cihangir'i ve sarhoş Selim'i.

Veliaht, Şehzade Bayezid olmalıydı. Elde işe yarayan tek o vardı. Bayezid.

'Allahım sen bana yardım et.' Bunun böyle büyük acı vereceğini düşünmemişti. Sanki yüreğine bir hançer saplanmışçasına acı çekiyordu Süleyman.

'Hayır, hayır, hayır.'

Perdeyi kenara çekti.

"Hayır!"

Çok geçti artık.

Mustafa ayaklarının dibinde cansız yatıyordu, gözleri açıktı, boğazındaki ipek urgan etine gömülmüştü. Ve bu ipin etrafında incecik bir kızıl halka oluşmuştu. Kandan bir gerdanlık...

Süleyman dilsizlere onu haliya sarıp dışarı çıkarmalarını işaret etti.

Sedef kakma tahtına çıktı ve bekledi. Dışardan iniltili bir uğultu gelmeye başlamıştı. Yeniçeriler onca sevdikleri Şehzadeleri için sızlanıyorlardı. Az sonra sesler daha artmıştı. Süleyman bunları duyunca ne kadar haklı olduğunu anladı. *'Allaha şükürler olsun, '* dedi kendi kenr dine. *'Az kaldı zayıflık gösterip yenilecektim bu adamlara.'* Şimdi görevini başarıyla yerine getirmişti Osmanlı Devleti'ne karşı. Yeniçerilerin gücüne boyun eğmemişti. Mustafa için ağlamak istedi, ama bunu yapamadı.

Hiçbir şey hissetmiyordu Süleyman, birden zaten çok uzun süredir hiçbir şey hissetmediğini fark etti.

94

BİZE ya Rüstem'in kellesi verilsin, ya da gelip kendimiz alacağız."

'Şu anda bile yüzünde bir korku gölgesi yok, ne tuhaf bir adam bu,' diye düşündü Süleyman. *'Bu adamın damarlarında kan yerine buz var galiba. Şu anda bile hesap yapıyor, benim onu nasılsa koruyacağımdan çok emin. Yeniçeriler otağımın çevresine birikmiş onun kellesini istiyor ve o sanki taş duvarların ardında güvenlikteymiş gibi rahat oturuyor. Oysa sadece birkaç kat ipek var aramızda. '*

"Seni suçluyorlar," dedi.

"Mustafa kendi yaptı bunu Sultanım."

Dışardaki bağırışlar giderek artıyordu. Başlarında ağaları, palalarını çekmiş binlerce azgın yeniçeri... Bir ağızdan "Rüstem'in kellesi," diye bağırان binlerce gözü dönmüş asker... Onları şu anda durduran sadece kapı ağızındaki iki solaktı. Şimdilik Osmanlı Sultanı'nın otağına girmeye kimsenin cesareti yoktu.

Aslında bir tek adam Osmanlı kanını dökmeye ye-

terdi. Böyle bir durumda diğerleri de hemen onu izler ve otağı bir anda siler götürürlerdi içindekilerle birlikte. Süleyman bunları düşünebiliyor, ama korkmuyordu. Sanki bütün insani duygularını yitirmişti. Ne korku, ne acı, ne de sevinç...

"Yeniçeri kendine bir kurban arıyor," dedi Rüstem'e. "Osmanlı kanı dökmeye cesaret edemeyeceklerinden seni istiyorlar."

Süleyman ilk kez adamın gri gözlerinde korku ve endişeyi görür gibi oldu. *'Bunu rahatlıkla yapabilirim aslında,* ' diye içinden tamamladı cümlesini. Buna kendi de şaşırmıştı, nasıl soğukkanlılıkla düşünebilmişti bunu. *'Yapabileceğim en kötü şeyi yaptım, bundan sonra her şeyi yapabilirim.* '

"Amasya'ya birini yolladınız mı Sultanım?"

Süleyman onun ölümün eşğinde bile kendini kontrol edebilmesinden etkilenmişti. "Evet ailesi de yakında ona kavuşacak, bütün oğulları..."

"O halde artık korkacak bir şeyimiz kalmadı."

"Mustafa'nın korkulacak bir durumu yok artık." Süleyman dışardan gelen sesler yüzünden bağırarak konuşuyordu artık. "Yeniçerilerden hiç mi korkmuyorsun Rüstem?"

"Onlar sizin emrinizden çıkmazlar."

"Biraz önce yerime Mustafa'yı geçirmeye hazırdılar."

"O öldü. Yeniçeriler köpek gibidir. Daima bir efendileri olması gerekir."

"Ve daima çiğ et isterler."

Süleyman yerinden kalkıp ipek perdeye doğru ilerleyip hışımla bir kenara çekti. Karşısında bir yığın öfkeli göz ve deli gibi bağırان ağız vardı.

Onu görür görmez derhal susup sessizleştiler. Süleyman bu yüzleri şöyle bir süzdü. Tümünün de başını elinden gelse vurdurabilirdi. Mustafa'nın ölümünün nedeni

bu adamlardı. Onlar bir imparatorluk kurmuşlardı ve şimdi de onu yok etmeye çalışıyorlardı.

Sessizliği bozan Yeniçeri ağası oldu. "Rüstem'in kellesini isteriz."

"Rüstem görevinden alındı. Veziriazam'ın altın mührü ikinci vezir Ahmed'e verilecek. Ama Rüstem'e dokunulmayacak."

"O bizden Mustafamızı aldı."

"Mustafanızı o değil, ben aldım Ağa."

Ağa, Sultan'a baktı, gözleri nefret doluydu. Ama cevap vermedi. Her an kellesi gidebilirdi.

"Safevilerin üzerine gidiyoruz," dedi Süleyman. "O dinsiz Tahmasb'ın hakkından geleceğiz. Bir yığın ganimet... Adamlarına söyle, kana susamışlardı, işte onlara içecek bir yığın İran kanı..."

Ağa, "Biz Rüstem'i istiyoruz," diye inatla tekrarladı.

"Eğer onu istiyorsanız önce beni öldürmeniz gerekir." Süleyman elini beline attı ve mücevherlerle süslü palasını çekti.

Yeniçeriler yavaş yavaş arkalarını dönüp uzaklaşmaya başladılar bunun üzerine. Binlerce askerin ortadan kaybolması bayağı bir zaman aldı. Ama sonunda ortada hiç kimse kalmadı. Süleyman, Ağa çekip gidene kadar elinde palası, hiç kımıldamadan durdu otağının kapısında.

Ve Ağa da gözden kaybolunca derin bir nefes aldı. 'Evet,' dedi kendi kendine. 'Sorun halloldu.' Artık gelecek Bayezid'e aitti.

Amasya

HABER siyah kâğıda beyaz harflerle yazılmıştı. Ne olduğunu anlamak için Gülbahar'ın bunu okumasına gerek yoktu. Sultan'ın çavuşunun dağdan yukarı doğru geldiğini görür görmez olanları anlamıştı. Hayır, çok daha

önceden anlamıştı olacakları. Mustafa kapıdan çıkar çıkmaz başına gelecekler belliydi.

Mektubu almayı reddetti. Çavuşun yüzüne tükürdü ve lanetler yağdırdı adama. Hatta üzerine saldırdı. Kızlarağası ve diğer hizmetkârlar onu zor zaptettiler. Ve adam elleri titreyerek, bembeyaz bir yüzle çekip gitti.

İstanbul

ONU görür görmez Mustafa'nın ve kocasının öldürüldüğünü anlamıştı, iri yarı, ddsiz bir hadım zenciydi bu. Konuşamıyordu ve duyamıyordu. Onu ikna edebilmek için yapabileceği hiçbir şey yoktu. Bu adamda merhame-tin en küçük bir izi bile olamazdı. Sanki bütün duyguları da hadım edilirken ondan sökülüp alınmıştı.

Ona doğru yaklaşırken dilsizin ağzından boğuk bir hırdtı yükseldi. Elindeki ipi görebiliyordu. Gözlerini üzerine dikmişti. Onun kim olduğunu iyi biliyordu, bu ddsiz hadım, Kızlarağası'nın celladıydı.

Sirhan geriledi korkuyla, ama bunu düşünerek yapmamıştı. Çünkü bdiyordu, kaçacak bir yer yoktu. Onu öldürmeden dışarı çıkmazdı bu adam. Kafasını kesip bir çuvala koyacak ve bu çuvalı beline takıp gidecekti.

"Şimdi Mustafa öldüğüne göre Abbas rahatladı," dedi adama. "Ama yine de benim Julia için hâlâ bir tehdit olabüceğimi düşünüyor." Gözyaşları dere gibi akıyordu yanaklarından aşağı. "Oysa asla bunu yapmazdım. Ona asla ihanet etmezdim. Sözlerim sadece korkutmak ve zorlamak içindi. Ama o bunu asla bilmeyecek. Ölmekten korkmuyorum, ama benden nefret etmesini istemiyorum." Gözlerini kapattı, kolları iki yanına sarkmış, kımıldamadan duruyordu. Adamla mücadele etmeyecekti. Kaçamazdı. "Julia asla sana..."

Bostancı ipi sıkıverdi ve Sirhan cümlesini tamamladı.

yamadı. Ddsiz neredeyse hiç çaba göstermeden bitirmişti işini.

95

Pera

JULIA kapısını kdideyip tam üç gün hiç dışarı çıkmadıT Ludovici akşamları geldiğinde onun odasında ağladığını duyuyordu. Pek çok kez kapıyı vurup ona seslendi. Ama Julia hiç cevap vermedi. Tek başına oturup yemeğini yiyordu Ludovici, gümüş kaşığının porselen tabağa dokununca çıkardığı sestten başka bir ses duyulmuyordu evde. Karısının karşısında duran boş koltuğuna bakıyordu. Ve kafasındaki kuşku buludalarını uzaklaştırmaya çalışıyordu.

Dördüncü gün Julia dışarı çıktı. Yüzü çok solgundu ve gözlerinin altında koyu halkalar belirmişti. Boş boş bakıyordu.

Masanın diğer ucuna gidip yerine oturuşunu izledi Ludovici onun.

"iyi misin artık?"

Julia doğrudan bir cevap vermedi. Sonra mırddandı. "Beni seviyor musun Ludovici?"

"Bunu biliyorsun."

"O halde bu ölüm fermanını kimin verdiğini öğren."

"Bunun ne yararı olacak?"

"Sadece öğren."

"Bu çok zor, neredeyse olanaksız."

"Abbas öğrenebilir. Abbas yapabilir bunu."

"Peki ya Sultan ise emri veren?"

"Lütfen öğren, sana yalvarırım."

Ludovici kızgın ve çaresiz hissediyordu kendini. Gidip Saray'dan intikam mı almayı planlıyordu Julia? Bu olamazdı. Gerçekten neyin peşindeydi acaba? İmparatorlukta böylesi idamlar öylesine yaygındı ki... Bir gün

aniden bir dilsiz belirebilirdi kapıda. Bu her an, herkes için olabilirdi. Kader gibiydi çavuşun gelmesi ve bundan kaçılmazdı. Bunu da değiştirelemeyen doğa olayları gibi kabullenmekten başka bir yol yoktu.

Julia'ya bir kez daha baktı, sonra, "Pekâlâ, bir araştıracağım," dedi.

Evet, Abbas'a sormalıydı. Durumu öğrenip sonuca göre Julia'ya ne söyleyeceğine karar verecekti.

Sirhan sadece bir arkadaştı. Julia gereğinden fazla hırpalamıştı kendini bu uğurda. Sanki kocası ölmüş gibi davranmıştı.

'Saçma,' dedi içinden ve çabucak aklına gelen kötü düşünceleri bir kenara itti.

Galata

aşını salladı. "Yapabileceği hiçbir şey yok Ludovici," dedi.

"Öğrenmeliyim Abbas, ona bunun için söz verdim."

Abbas önündeki tabaktan biraz daha tatlı aldı ve istahla çiğnerken, "Daha önce de söz verdin ve sözünü tutmadın Ludovici," dedi.

Ludovici utançla gözlerini yere eğdi. Söyleyecek bir şeyi yoktu.

"Daha önce bana onu Osmanlı topraklarından çıkaracağına dair söz vermiştin, unuttun mu?"

"Onu seviyorum," dedi Ludovici hafif bir sesle.

"Demek ki sen hem yalancı, hem de aptalsın."

Ludovici birden yerinden fırladı ve ayağa kalktı. Elleri iki yanında yumruk yapmıştı. "Bana böyle bir şeyi bir başkası söyleseydi..."

"Yaptığın hata yüzünden beni geçmişte kaç kez ölüm tehlikesi altına soktun biliyor musun Ludovici? Ve şimdi ben bunu senin yüzüne vurduğum için öfkeleniyorsun. Bunun bir önemi olmadığını mı sandın, hemen

unutup gideceğimi mi düşünmüştün?" Bir parça tatlı daha aldı.

"Aşk seni de bir zamanlar aptala döndürmüştü."

"Hayır, aptala değil, hadıma... Ama asla bir yalancıya değil..." Tekrar eski arkadaşına baktı Abbas. "Eğer bana saldıracaksan saldır, ya da yerine otur. Böyle saçmalıklar yapmayacak kadar eskiden tanıyoruz birbirimizi."

"Ondan vazgeçemem," dedi Ludovici.

"Ondan vazgeçmen gerekmiyor."

"O halde ne diyorsun?"

"Yerine otur."

Ludovici oturdu, bütün vücudu yay gibi gerilmişti, içinden bir ses kalkıp gitmesini söylüyordu. Abbas bir canavara dönmüştü. Bakalım şimdi ne korkunçluklar anlatacaktı.

"Bugünlerde nasıl görünüyor?" diye yumuşak bir ses tonuyla sordu Abbas.

"Yaşı ilerledikçe daha da güzelleşiyor."

"Hâlâ çok mu güzel?"

"Artık on altısında değil tabii. Saçları hafiften gümüş rengine dönüyor. Ama hâlâ incecik, tıpkı onu Venedik'te ilk kez gördüğün gibi. Evet, hâlâ çok güzel."

"Meyveyi ben kopardım, ama onu sen yedin. Bu yüzden senden ne kadar nefret ediyorum, bir bilsen Ludovici..."

"Bunu tahmin edebiliyorum."

Abbas bir an yüzünü kaldırdı ve Ludovici bu yüzdeki acıyı gördü. Sonra tekrar tatlı tabağına eğildi eski arkadaşı ve başını tekrar yukarı kaldırdığında deminki acı kaybolup gitmişti.

"Demek Sirhan'ı kimin öldürttüğünü öğrenmemi istiyorsun Ludovici. Bunun için uğraşmam gerekmiyor, çünkü zaten bdiyorum."

"Sultan mı, cadısı mı?"

"Ne o, ne de öbürü. O emri ben verdim."

Ludovici şaşkın gözlerle bakıyordu Abbas'a.

"Julia'yı, Sultan'a gammazlayacaktı. Süleyman geç-
mişte olanları asla unutan biri değildir. Böyle bir durum-
da ne yapacağını sen de tahmin edebilirsin."

Ludovici derin derin düşünüyordu. "Oh, Abbas,"
diye mırıldandı.

"Bunu ona söyleyebilirsin, ya da gizli tutabilirsin,
nasıl istersen öyle yap. Sana kalmış."

"Sirhan onun tek arkadaşıydı. Bunu nasıl karşılaya-
cak bilemiyorum."

"Bir arkadaştan daha fazlaydı Ludovici. Hiç mi kuş-
kulanmadın?"

"Kuşku mu?"

"Onlar âşıktı dostum, iki âşık... Harem'den beri
öyleydiler. Ta o günlerden beri..."

Ludovici gözlerini kapadı. Evet, tabii. Bunca yıldır
Julia ile arasındaki engelin Abbas olduğunu sanmıştı ap-
tal gibi. Ama bunun ne önemi vardı? Azla yetinmeyi ken-
di tercih etmişti. Julia asla ona bir aşk vaadinde bulun-
mamıştı. Şu anki acısının nedeni aslında sadece gururdu.
Sadece gurur.

"Bilmiyor muydun?" diye sordu Abbas.

"Evet, biliyordum," diye yalan söyledi Ludovici.
içinden onu öldürmek geçiyordu.

Tebriz yakınları

ÇAVUŞ, atını Sultan'ın yedi tuğlu otağına doğru sürdü,
istanbul'dan beri neredeyse hiç durmadan gece gündüz
at koşturmuştu. Otağa gelir gelmez atından atladi, solak-
lar onu derhal Süleyman'ın huzuruna götürdüler. Çavuş
yerlere kapaklandı saygıyla.

Getirdiği mektup Rüstem Paşa tarafından Sultanlar
Sultanı'na yüksek sesle okundu. Cihangir, Topkapı Sara-

yı'nda ölü bulunmuştu. Süleyman'ın kambur oğlu kendini asmıştı.

Sultan mektubu fırlatıp acı bir çığlık attı. Öylesine bir sesti ki bu, neredeyse bütün karargâhta duyuldu ve dağlarda yankılandı. Bunu duyan herkesin tüyleri diken diken oldu. Sanki Osmanlı'nın geleceği için şimdiden yakılmış bir ağıttı bu.

Pera

BİRLİKTE oturuyorlardı salonda. Güneş batana kadar konuşmadan dışarıyı seyrettiler. Sonra göğün kırmızılığı yerini griliklere ve daha sonra da karanlığa bıraktı. Limanda ışıklar oynaşıyordu. Çeşit çeşit gemi yan yana dizilmişti Halic'in kenarına.

"Söylediklerinin tek kelimesine bile inanmıyorum," dedi Julia sonunda. "Abbas beni korumaya çalışıyor, hepsi bu."

"Ben sana bana anlatdanları aktarıyorum."

Julia başını salladı. "Sirhan bana asla zarar vermezdi."

Ludovici hiç ses çıkarmadı.

"Tek kelimesine bile inanmıyorum," diye tekrarladı Julia.

"Onu çok sevmiş olmalısın."

Julia kocasına döndü, karanlıkta onun yüzüne bakıp duygularını anlamaya çalıştı. Biliyor muydu? Evet, biliyor olmalıydı. Yüzü acı içindeydi Ludovici'nin. Onu aslında incitmeyi asla istememişti. Sirhan ona ne demişti: 'Belki de onu daha fazla sevmeyi öğrenmelisin.'

Artık yapılacak bir şey yoktu. İnciteceği kadar incitmişti Ludovici'yi. Çok incitmişti ve kendi de çok incinmişti.

"Abbas yalan söylüyor," dedi. Ama yüreğinin içinden bunun bir yalan olmadığını biliyordu.

Bölüm IX

Kanaryanın Ölümü

Topkapı Sarayı, 1558

MEKKE ve Medine'nin Sahibi, Hak Din'i'nin Başı, Allah'ın Gölgesi, Sultanlar Sultanı, Yavuz Selim Han'ın oğlu, Sultan Süleyman Han.

Bana karşı pek çok çirkin dedikodu yayanlar konusunda Efendimize açıklama yapmak üzere bana fırsat vermesi için pek çok defa başvurdum. Allah biliyor ki diğerleri gibi, asla kendim için bir şey istemedim ben. Sultanıma karşı ulema ya da yeniçeriyi kullanmak asla ve asla aklımdan bir an bile geçmemiştir. Ama dedikodu ve kötülük yayma gayreti içinde olanlarla mücadele edemiyorum, onlara karşı çaresiz kalıyorum. Allah bdiyor, benim tek amacım yüce Sultanıma, Efendime hizmet etmektir. Kaderim onun ellerindedir. Sahip olduğum tek şey de onun ve validemin sevgisidir.

Sultanım sizin için endişelenmekteyim. Kardeşimin yeniçerilerle çok yakın ilişkiler içinde olduğuna dair pek çok haber almaktayım. Hatta şu anda İstanbul'da onların arasında olduğu söylenmekte. İsyanla ilgili olan bu haberler beni şiddetle üzüp kaygılandırmaktadır. Bunların boş laflar olması için gece gündüz dua ediyorum. Sizin iyiliğiniz konusunda en küçük bir tehdit bde beni uyutmuyor. Sağlığınıza..."

Süleyman mektubu fırlatıp atarken öfkeyle bir şeyler mırıldandı. İki yanında iki aslan heykeli olan altın tahrında sanki olduğundan da küçük görünüyordu. Yüzü solgundu. Rüstem sessizce, ifadesiz yüzüyle kımıldamadan yanında duruyordu.

"Bana bir kadın gibi yalvarıyor," dedi Süleyman.

"Bayezid'den korkuyor."

"Korkmalı. Bayezid gerçek bir gazi, bir aslan o."

"Öyledir Efendim."

"Peki Selim? Casusların onun hakkında ne diyorlar? Hâlâ çok mu içiyormuş?"

"Bütün gününü sofrada, ya da avda geçiriyormuş Sultanım."

Süleyman elini şöyle bir salladı. "Sonra da benim onu Bayezid'den korumamı istiyor..."

"Zamanı gelince Bayezid tahtı ondan alacaktır."

"Ben öldükten sonra... Allah ne isterse o olur."

Süleyman gözlerini kapadı. Osmanlı'da yıllardır sürüp giden kardeş kanı dökme âdetini sona erdirebileceğini düşünmüştü. Ama Mustafa'nın ölümüyle ok yine yaydan çıkmıştı. Kadere karşı çıkılamıyordu. Babası taht uğruna çok adam öldürmüştü ve görünen bu kanlı âdetin bitmeyeceğiydi.

Bu genç adamların neden bu kadar hırs içinde olduklarını anlayamıyordu. O gençken böyle davranmamıştı. Babası daha fazla yaşamadığı için üzölmüştü. Taht uğurlu bir yer değildi.

Mustafa bu yüzden ölmüştü ve birkaç hafta sonra da Cihangir... Neden? Üvey ağabeyi için çok mu üzölmüştü, yoksa kendi babasının şiddetinden mi korkmuştu?

Bu düşünceleri kafasından uzaklaştırmaya çalıştı. Rüstem sabırlı bir tavır içinde ona bakıyordu. Süleyman eliyle mektubu gösterdi. "Selim'in anlattıklarında gerçek payı var mı? Bayezid burada mı? Bu olabilir mi?"

"Böyle bir haber almadım Sultanım."

Süleyman başını salladı. Eğer bunu Rüstem bilmiyorsa, kimse bilemezdi. Ama yine de Selim'in söylediklerinde küçük de olsa bir gerçek payı olduğunu biliyordu. Yeniçeri şimdi de Bayezid'i Mustafa'nın yerine koymuştu. Bunda bir terslik yoktu, onların desteğı olmadan

tahta çıkılamazdı. Ama yine de bu tehlikeliydi, Bayezid bu destek yüzünden sabırsızlaşıp hata yapabilirdi.

"Kim olacak dersin Rüstem? Selim en büyükleri, aslında usulen onun Sultan olması gerekiyor. Veliht Şehzade o."

"Bence en uygunu Bayezid'dir, Efendimiz."

Süleyman tekrar başını salladı. Rüstem en mantıklı olanı düşünür ve söylerdi daima. Her şeye para işi gibi bakar ve böyle değerlendirirdi. Yıllar boyunca tabii o da bedensel olarak değişmişti. Hastalığı yüzünden her tarafı şiş duruyordu, ama gözleri hâlâ aynıydı: Grimsi ve buz gibi. Duygusallıkla asla bir ilgisi olmamıştı Rüstem'in.

"Bayezid seni hiç sevmiyor Rüstem."

"O tahtta olduğunda ben dünyada olmayacağım Efendimiz. "

Kendi ölümünden herhangi bir şeyden bahseder gibi bahsetmek ancak onun yapabileceği bir şeydi. "İş o kadar basit değil Rüstem. Senden ben ölünce yapmanı istediğim bir şey var. Gün geldiğinde hemen bir atlı yolla Selim'e ve onu İstanbul'a çağır." Durdu, dizini ovdu sonra sözlerine devam etti. "Ve çok daha hızlı bir atlıyı da Bayezid'e yolla, tahtı daha iyi olanın hak ettiğini söylesinler ona. Böylece tahta geçtiğinde senin iyiliğini unutmaz."

"Emriniz başım üstüne Sultanım."

'Evet, böyle olmalı, ' diye düşündü Süleyman. Gerisi Allah'a kalıyordu. O elinden geleni yapmıştı. Geleceği düzenlemek için kanunlar koymuştu. Belki bir savaşçı, hatta bir sarhoş bile imparatorluğu bu sayede idare edebilirdi.

iki oğlu da daha o ölmeden taht için didişmeye başlamışlardı. Ne acıydı bu. Ne acı... Tıpkı yaralı bir hayvanın üzerine üşüşen leş kargaları gibi...

'Allah yardımcım olsun. '

97

Pera

LUDOVICI tek başına salonda oturmuş ocakta yanan odunları seyrediyordu. Julia yanına gelip elini onun omzuna koydu.

"Sıkıntılı görünüyorsun."

"Düşünüyordum... Süleyman öldükten sonra neler olacağını düşünüyordum."

"Dedikodular mı duydun?"

"Yaşlı ve hasta. Otuz sekiz yıldır tahtta. Hiç kimse sonsuza kadar yaşayamaz. Allah'ın Gölgesi bile ölür."

Julia güldü. "Galiba onu özleyeceksin."

Ludovici de güldü. "Ben sıradan bir tüccarım. Sultanla kıyaslanamam. Ama değişiklik ve belirsizlik beni gerer. Daima kime rüşvet vereceğimi açık olarak bilmek isterim."

"Yerine kim geçecek dersin Ludovici?"

"Bu konuda kararı sanırım Hürrem verecektir."

"Belki de kendini Sultan ilan eder."

Ludovici tekrar güldü. "Doğru, o bunu bile yapabilir..." Biraz düşündü sonra, "Sanırım Bayezid olacak," dedi. "Selim nasıl olabilir? Adamın tek derdi yiyip içmek. Osmanlı'ya uygun bir Sultan değil o. Ben bile bunun uygun olmadığını düşündükten sonra... Venedik'e" uygun, ama buraya değil..."

"Rüstem Paşa hakkında ne düşünüyorsun?"

"Bayezid onu günahı kadar sevmez. Vezirlik yaptırılmaz Rüstem'e. Zaten artık o da çok yaşlandı. Yakında her şey baştan sona değişecek, Sultan da, Veziriazam da. Bunlar işlerimi bir süre için de olsa karmakarışık edebilir."

Rüzgâr ıslığımsı sesler çıkararak esiyordu dışarda. Ocaktaki kömürler bacadan giren bu rüzgarla çitirtılar

çıkarak alevlendi. Julia, "Eminim sen yine bir yolunu bulursun Ludovici," dedi.

"Belki... Ama bu belirsizlik beni gerçekten de rahatsız ediyor. Osmanlı'nın ne zaman ne yapacağından asla emin olamazsın. Asla..."

Topkapı Sarayı

SARAYIN bütün kubbeleri, çatıları incecik bir buz tabakasıyla kaplıydı. Soğuğa inat güneş masmavi gökyüzünde parlıyordu. Hürrem kuzeyden gelen o soğuk rüzgarların kokusunu arar gibi derin derin nefes aldı. Ama duyduğu yalnızca Boğaz'ın rutubeti oldu. Ürperdi ve üzerindeki kürklü uzun hırkaya sarıldı. Ama ne yapsa uzun zamandır kemiklerinin ta içinde duyduğu soğuktan kurtulamıyor du. Yaşlanıyordu.

Ayaklarını mangala doğru uzattı, sanki sıcaklığı bir daha asla hissedemeyecekti. Her şey buz gibi geliyordu ona.

Kafesli pencereden dışarı, kuzeye doğru baktı tekrar. Karadeniz'in ötesindeki stepleri hayal etti. O morumsu ufkun ardında bir yerlerde gizliydi stepler, biliyordu. Gözlerini kapadı ve ruhu pencere önündeki yaşlı kadının bedeninden çıkıp göğe yükseldi. Boğaz'ın mavi sularını geçti. Üsküdar... Evet orayı iyi hatırlıyordu. Ortasında bir çeşme olan han... Kendini gördü. Bakır rengi saçlı o genç kızı... Pırıl pırıl yeşil gözlü, aksi Tatar kızı... Güldü. Şuna bir bak hele! Boğaz'a bile atılabilirdi kolaylıkla huysuzluğu yüzünden. Kim derdi ki gün gelecek Sultanlar Sultanı'nın nikâhlı karısı olacak.

Sonra kızı orada bırakıp uçmaya devam etti. Mor ufku geçti. Şimdi Karadeniz'in üzerinde uçuyordu. Denizin yüzeyi çelik bir bıçak gibi parlıyordu. Küçücük noktalar gibi görünüyordu tekneler bu pırıltılı yüzeyde. Ve

işte tekrar kara üzerinde uçuyordu. Aşağılarda bir Tatar aşireti gördü. Çadırları yüksek otların arasına yayılmıştı, kadınlar keçilerini sağlıyordu ve erkekler de steplerden aşağı atlarının sırtında onlara doğru geliyorlardı. El salladı Hürrem Tatarlar'a ve annesi başını kaldırıp ona baktı, o da el salladı kızına.

Hürrem şimdi annesine doğru koşuyordu gülerek.

Babası da gülüyordu ve onu tutup güçlü kollarıyla havaya kaldırıp atının terkisine attı. Baba kız at sırtında Dinyeper boyunca gidiyorlardı. Etraflarında bir yığın çadır, bir yığın at vardı ve çingenelerin çaldığı müzik sesleri duyuluyordu.

"Hanımım!"

Hürrem gözlerini açtı, bütün vücudu titriyordu. Kalbi göğsünden dışarı çıkacakmış gibi atıyordu. Yüzü ter içinde kalmıştı. Muomi şaşkın bakıyordu hanımının yüzüne ve kolunu çekiştiriyordu.

"Ne oldu?" diye sordu Hürrem.

"Bağırıyordunuz hanımım, iyi misiniz?"

"...Bağırmak mı?"

"Uyuyor muydunuz?"

"Uyumuşum." Yüzünde tuhaf bir şaşkınlık vardı.

"iyi misiniz hanımım?" diye tekrar sordu Muomi.

"Git, beni rahat bırak, iyiyim."

Kadınlar üzerindeki bu gücü ona gerçekte ne vermişti? Huzur mu, rahatlama mı... Hayır. Sadece Süleyman onu seçtiğinde bir rahatlık ve huzur hissetmişti, bu kesindi. Gülbahar'dan kurtulmasına gelince, bu gerçekte küçük bir işti. Bunu Tanrı biliyordu, gerçekten önemli değildi bu. Aslında asla gerçek bir mutluluk yaşamamıştı bu Saray'da. Kadınlar onun gerçek düşmanı değillerdi. Ama erkekler öyleydi.

Ve Süleyman. Ondan daima nefret etmişti, daima... Otuz beş yıl önce onu seçtiği günden beri. Yok, hatta daha öncesinden beri. Köle olarak köyünden koparıldığı ilk

günden beri, bileğine o zincir takıldığından beri. Süleyman aracılığıyla kazandığı güç, Hürrem'in ona karşı duyduğu nefreti azaltmamıştı. Ruhunun derinliklerinde duruyordu o zehir ve yıllar geçtikçe de azalmıyor, daha da artıyordu.

Ama onu şu anda böyle kara kara düşüncelere götüren geçmiş değil kanaryaydı.

Bu kanaryayı Süleyman ona nikâhlandıkları gün vermişti, inciler ve oniksle süslenmiş altın bir kafesteydi kuş. Ve o günden bu yana her gün ötmüştü o güzel sesiyle. Bu sabah onu kafesinin dibinde ölü olarak bulmuştu Hürrem. Sertleşmiş ve buz gibiydi küçük kanarya. Onu avuçlarına almış ve hiç kımıldamayan gözüne bakmıştı.

İlk tepkisi üzüntü değil, korku olmuştu. Sanki kuş ona son kez bir şarkı söylüyordu. Diyordu ki, sen de benim gibisin. Senin de süslü bir kafesin var ve Sultan seninle oyalanmaktan hoşlanıyor. Senin sesine, güzelliğine bayılıyor. Ama er ya da geç bir gün sen de benim gibi olacaksın. Gözlerin soğuk bir şafak zamanı böyle bir daha kapanmadan tavana dikili kalacak. Hayatın sona erecek. Şarkıların da, sen de unutulacaksın.

Bir gün Valide Sultan olacağını hayal etmişti hep. Sultan'ın annesi olarak gerçek gücü elinde tutmayı... Selim'i idare etmek çok kolay olurdu. Mustafa'nın ortadan kaldırılmasından sonra buna ulaşamayacağını hiç düşünmemişti. Bugüne kadar...

Ve şimdi.

Ve şimdi artık bunun bir önemi kalmamıştı. Sahip olduğu her şey yitip gidecekti parmaklarının arasından, kayan kum taneleri gibi. O bir köleydi, her şeye rağmen bir köleydi.

Süleyman'ın kölesi.

Ama Osmanlı'dan intikamını alabilmek için yine de zamanı vardı. Mezarında bunun vereceği keyifle asırlarca yatardı o zaman.

Evet, evet. Tabii. Bayezid'i istiyorlardı. Kendi haline bırakılırlarsa Bayezid rahatlıkla o şişko Selim'in hakkından gelirdi. G güçlüydü, gaziydi, liderdi.

Selim, Hürrem'e göre büyük bir olasılıkla bir ak hadımın oğluydu.

O halde Osmanlı'ya Sultan olarak Selim'i verecekti Hürrem.

Muomi telaşla odaya girdi ve yere kapanarak, "Hanımım," dedi, "Yine bağırdınız gibi geldi de bana."

"Gülüyordum Muomi, gülüyordum."

"Gülüyor muydunuz hanımım?"

"Evet gülüyordum Muomi. Birden nasıl olduysa ısınırverdim. Şu mangalı çek ayaklarımın dibinden ve kapının yanına koy. Odaya sanki bir anda bahar geldi."

Süleymaniye'nin kubbe ve minareleri kentin ortasında gri mermerden bir dağ gibi yükseliyordu. Tek bir adamın duasının sembolü bir taş yapı. Diğer yapılar bu mermer dağın deyim yerindeyse ayaklarının dibine dağılmıştı, imaretler, hastaneler, hamamlar, bir kervansaray, bir kitaplık, medreseler ve bahçeler... Buradaki okullarda imparatorluğun en bilgili hocaları ders veriyordu. Tamamı yedi yüz bin dukaya mal olmuştu bu külliyenin. Allahın gözünde bir babanın oğlunu öldürtmüş olmasını affettirebilir miydi acaba bu?

Kim bilir belki de...

Süleyman, Hürrem'in odasının kafesli pencerelerinin ardından Süleymaniye'yi seyrediyordu. Ellerini kadının omuzlarına koymuştu.

"Çok görkemli Sultanım, çok görkemli. Binlerce yıl sonra bile insanlar onun yapıldığı dönemde yaşayamadıkları için hayıflanacaklar."

"Belki de Küçük Roksalan," diye mırıldandı Süley-

man ona sarılırken, ipeklerin, brokerların arasından kadının kemiklerini hissedebdiyordu. Onun hastalandığını, sağlığının iyi olmadığını bilmesine karşın bunları görmezden gelmeyi tercih etmişti. Onun gerçekten, ciddi bir şekilde hasta olması fikri çok korkutuyordu Süleyman'ı.

Kadına daha dikkatle baktı. Başında küçük bir yeşil fes takılıydı, tıpkı onu gördüğü günkü gibi. Yüzündeki bütün süse rağmen ciddi kuru ve inceydi. Sanki dokununca dağılacakmış gibiydi bu yüz. Yanakları ve çenesindeki bütün kemikler belirginleşmişti. Saçı o altınımsı parlaklığını çoktan kaybetmişti ve şimdi tıpkı kışın griye dönük rengine bürünmüş gökyüzü gibiydi o da.

Ona daha sıkı sarıldı. Sanki bu şekilde Hürrem'i ölümden koruyabilecekmiş gibi. Onu ne kadar sevdiğini düşündü. Başlangıçtakinden çok daha fazla seviyordu onu... O ilk günlerin bedensel tutkuları yerini büyük bir ruhsal bağımlılığa bırakmıştı. Başka hiç kimseyle paylaşmadığı bir dostluktan bu. Onsuz nasıl yaşayabilirdi? Bunun düşüncesine bile katlanamıyordu Sultanlar Sultanı.

"Bu çok büyük bir başarı Sultanım," diye fısıldadı Hürrem. Neyse ki Süleyman'ın ne düşündüğünü anlamamıştı. Dikkati hâlâ Süleymaniye'nin üzerindeydi.

"Bir gün orada yan yana yatacağız," dedi Süleyman. "Sonsuza kadar..." Sonra içinden, 'Allah geçinden versin,' diye dua etti.

"Demek ki Eski Saray'dan asla kurtulamayacağım. Sizin için satın alındığım o köle pazarına bakarak yatacağım demek..."

"Seni bana getiren kadere şükrediyorum Hürrem," dedi Süleyman. Kadının sesindeki acıyla irkilmişti. "iyi misin Küçük Roksalan'ım?"

"Biraz iştahsızım o kadar."

"Sana hekimleri yollayayım mı? Bir şurup versinler."

"Muomi bana çok iyi bakıyor Sultanım. Yakında iyileşirim. Bahar gelince..."

Kuzey rüzgârı taş duvarları aşıp içeri giriyordu. Süleyman yünlü kaftanının içinde ürperdi. "Daha fazla dikkat etmelisin," dedi.

"Kendinizi üzmeyin Sultanım. Yaş ilerleyince birkaç kemiğin ağrımasından daha normal ne olabilir?"

Süleyman Hürrem'in üzerinde esen ölümcül rüzgâra daha fazla katlanamayacaktı, konuyu değiştirdi. "Rüstem'le konuştum," dedi. "Tahta kimin geçeceği konusunda..."

"Ne karara vardınız Sultanım?"

"Günü gelince, ikisini de haber yollanacak. Gerisi Allah'a kalır."

"Eğer ikisine de haber edilirse, gerisi Allaha kalmaz. Bayezid tahtı alır." Süleyman'a dönüp sokuldu. "Beni divana götürür müsünüz Efendim?"

Süleyman eliyle gedikliyi uzaklaştırdı ve Hürrem'e kendi yardım etti yürümesi için. Ne kadar da küçülmüş-tü kadını? Sanki sadece bir kabuk kalmıştı ondan geriye, boş ve hafif bir kabuk. Kim bilir ne kadar zamandır böyleydi? Onu görmeyeli ne kadar zaman geçmişti? Aslında bir hafta bile olmamıştı. Nasıl bu kadar hastalanmıştı Hürrem? Bu nasıl olmuştu?

Kadının ayaklarını mangala yanaştırdı ve sırtına birkaç yastık koydu.

"Sağ olun Efendim."

"Sana bir hekim yollamalıyım."

"Hayır, önemli bir şeyim yok. Sadece basit bir soğuk algınlığı." Gediklilerden biri bacaklarının üzerine bir battaniye koydu. Hürrem dedi ki: "Efendim, sizinle bu konuda biraz daha konuşmak isterim. Onlar benim oğullarım, ikisini de ciğerine kadar tanırım."

Süleyman karısının yanına oturup elini avucuna almıştı. "Küçük Roksalan'ım, Selim çok sevimli bir evlat,

ama asla büyük bir Sultan olamaz. Bayezid bir gazidir."

"Yani savaşçı. En azından yeniçerilerin gözdesi olacak, öyle mi?"

"Yeniçeriler olmadan bir Sultan devletini yönetemez.

"Yeniçeriler! Onlar deritten başka bir şey getirmezler."

"Savaştan nefret etse de, bir Sultan'ın kılıcını kullanmak zorunda kalacağı zamanlar vardır Küçük Roksalan'ım."

"Bayezid zaten bundan başka bir şey bilmez. Bütün hayatını at sırtında geçirebilir o. Efendim, sizi etkilemek için söylemiyorum, ama sadece bir an için olsun düşünün. Selim Veliaht Şehzade'dir. Kardeşi gibi bir savaşçı olmayabilir, ama Divan'ı gerçek bir Sultan olarak yönetmesine engel değildir bu. Siz bana yaptığınız kanunların gelecek için her şeyden, savaşlardan bde daha önemli olduğunu söylemediniz mi?"

"Küçük Roksalan'ım gerçekten yüzleşmek zorundayız. Selim içkiden başka bir şeyi gözü görmeyen bir ser-seri. Manisa'daki Divan'ını bile toplamıyor. Sultan olunca değişecek hali mi var onun?"

"Bayezid tahta çıkarsa Selim ölecek."

"Buna Allah karar versin. Rüstem'e gereken emirleri verdim. Zamanı gelince her ikisine de birer çavuş gönderilecek. Eşit koşullar olacak. Böylece sen de beni suçlamayacaksın."

Hürrem başını öne eğdi ve Süleyman'ın elini kendi avucunda sıktı. "Söylediğiniz gibi olsun Sultanım," dedi. "Size karşı çıkamam. Her ikisi için de dua edeceğim."

Sultan ona sarıldı, içi yanıyordu. *'Beni bırakma Roksalan'ım,'* diye yalvardı içinden. *'Sensiz yaşayamam. Sen benim hayatıma anlam veren tek şeysin. Un iyi arkadaşımı ve oğlumu öldürdüm ben Osmanlı saltanatının uğruna. Ama sana asla ihanet etmedim. Kalbimdeki tek gerçek ve*

temiz olan şey bu. Sana olan aşkım. Ne olur biraz daha sürsün. Sensiz olamam.

Beni bırakma Küçük Roksalan. Beni bırakma.'

98

Topkapı Sarayı

YERE düştüğünde yanında Muomi vardı.

Hürrem terasta oturmuş, her sabah yaptığı gibi kuş seslerini dinleyerek Boğaz'ı seyrediyordu. Birden bir çığlık attı. Muomi onu güç bela tutabildi. Diğer hizmetkârların yardımıyla divana yatırıldığında çoktan kendinden geçmişti ve zar zor nefes alıyordu.

Galata

LUDOVICI, Abbas'tan gelen mesajı okudu. Çok acil olarak Galata'da buluşmaları gerekiyordu. Oraya gittiğinde henüz gelmemişti eski dostu... Ve oldukça da gecikti.

Sonunda içeri girdiğinde Ludovici onda, mektupta sözü edilen telaşın bir izini görmeyerek çok şaşırdı. Her zamanki selamlaşmalardan sonra dört hizmetkâr onun yere oturmasına yardım edip dışarı çıktılar. Sessizce oturuyordu Abbas ve bütün dikkatini her zamanki gibi önündeki tatlılara yöneltmişti. Tombul parmaklarıyla hemen tabaklara girişti. Arada bir kuşağından çıkardığı ipek mendile siliyordu parmaklarını.

"Mesajını aldım," dedi Ludovici.

"Çok sabırsızsın. Bunca yıldır Müslümanlarla yaşıyorsun ve hâlâ sabırlı olmayı öğrenemedin."

"Mesajında acil diyordun."

Abbas başını salladı. "Evet, konu acil. Ama dakikalar değil, saatlerden söz ediyordum. Ben görüşmemizin önemini vurgulamak istemiştim. Bu belki de sonuncu olabilir."

"Ne oldu?"

Abbas öne eğildi, ellerini dizlerine koymuştu. "Hürrem Kadın, Sultan'ın gözdesi ölüyor."

"Emin misin?"

"Aylardır hasta. Şimdi artık yataktan çıkamıyor ve odası ölüm kokuyor. Yanılmam bu konuda. Daha önce de duydum aynı kokuyu."

"Peki ama bunun benimle ne ilgisi var? Aciliyet nereden kaynaklanıyor?"

"Konu Julia, Ludovici. Julia... Onu bir an önce İstanbul'dan göndermelisin. Şimdi."

"Bunu asla yapamam."

"Allah aşkına Ludovici, bana inan, büyük tehlike altında artık o."

"Ondan vazgeçemem."

"Buna gerek yok. Kıbrıs'ta toprakların olduğunu biliyorum. Onu oraya götür ve sen de git."

"Onun başına gelenlerin üstünden yirmi yıl geçti. Süleyman çoktan unutmuştur o olayları. Burada yaptığım, yarattığım dünyayı bir çırpıda silip atamam."

"Belki de unutmuştur, ama kesinlikle hatırlayacaktır. Özellikle de şimdi... Çavuşunu Komünita Magnifika'ya bile yollamaktan geri durmaz. Venedik elçisinden mi çekinecek?"

"Her şeyden bir anda vazgeçemem."

"Allah aşkına, sana yalvarıyorum İstanbul'dan çek git. Hürrem her şeyi ayarlamış. Ölünce bütün belgelerin Sultan'a verileceğini biliyorum ben."

"Ama neden?"

"Mantıklı bir neden olması gerekmiyor, Hürrem bu..."

"Julia'dan vazgeçemem."

"O halde sen de onunla birlikte git."

Ludovici yüzünü Abbas'a yaklaştırdı. "Burayı terk etmek? Her şeyi bırakmak? Bana bak dostum. Ben bir piçim. Bunu biliyorsun. Venedik'te bir asil olarak yaşamama olanak yoktu. Bu yüzden buraya geldim ve o günden bu yana da çalıştım, başardım. Bir anlamda benden Venedik'te esirgeneni burada kazandım, hem de oradakilerden çok daha fazlasını. Burada benim önümde eğilmeleri gerekiyor o asillerin!"

"Eğer bunlar senin için çok önemliyse... O zaman seçimini yap dostum. Ya o değerli eşyaların, giysilerin, konakların, ya da Julia!" Abbas öksürdü. Tuhaf çıkıyordu sesi. Mendilini tekrar ağzına götürdü, Ludovici ipek kumaşın üzerinde pembemsi bir leke oluştuğunu gördü. Bu kandı. "Kusura bakma dostum. Bazen bu öksürük beni perişan ediyor."

Ludovici uzun bir süre sustu. Abbas da öyle. Sonra Ludovici, "Tamam," dedi. "Söylediklerini yapacağım. Ama sen de benim için bir şey yapmalısın."

"Eğer elimden gelirse..."

"Gemilerim rahatça hem Çanakkale, hem de İstanbul Boğazları'ndan gelip geçiyorlar. Asla aranmazlar. Rüstem'e bunun için çok iyi para ödüyorum. Gemilerime yolcu alsam kimsenin ruhu bile duymaz." Abbas'ın bileğini tuttu. "Sen de gel. Eğer Hürrem böyle bir mektupla Julia'yı ihbar edecekse, seni de ihbar etmiş olur. Buradan uzaklaşmalısın. Hiç olmazsa bundan sonra biraz huzur içinde yaşarsın."

Abbas uzaklara baktı. Huzur? Böyle bir şey var mıydı?

"Nerede?"

"Yarın şafak vakti Galata'ya gel. Gemilerimden biri orada olacak. Direğindeki Venedik bayrağından tanırsın onu. Ama bayrak inik olacak. Kaptana emir vereceğim. Sadece gemiye bin, hepsi bu kadar basit."

Abbas tekrar özgür olmanın ne elemek olduğunu düşünmeye çalışıyordu. "Bizi nereye yoUayacaksın?" diye sordu. "Kıbrıs'a mı?"

"Orada Saray duvarları yok Abbas. Sadece bağlar ve zeytin ağaçları... Lütfen gel. Senin Julia için endişelendiğin kadar ben de senin için endişeleniyorum."

Abbas başını salladı. "Sağol," diye mırddandı. Tekrar öksürdü, eliyle göğsüne bastırıyordu. Hizmetkârlarını çağırdı ve onların yardımıyla ayağa kalktı. Nefes nefeseydi.

"Hoşça kal Ludovici," dedi.

"Yarın şafakta."

"Evet. Belki de yeni bir gün olur kim bdir?" Kapı ağzında durdu Abbas, "Eğer ben orada olamazsam benim yerime Julia'ya veda et," dedi ve gitti.

Topkapı Sarayı

MUOMI

Hürrem ancak fısıltıyla konuşabdiyordu. Muomi kulağını onun ağzına doğru yaklaştırdı.

"Evet hanımım?"

"...intikam Muomi."

"Evet, hanımım."

"Şimdi... Şimdi ben ölüyorum. Ama sonra... Süleyman... Sana gelecek..."

"Ona ne diyeceğim?"

"Onu kahredecek olan şeyi..."

Muomi gülümseyerek, "Evet hanımım, merak etme," dedi.

Pera

JULIA, Ludovici'yi daha önce asla böyle görmemişti. Çalışma masasının başında omuzları düşmüş bir şekilde hiç kımıldamadan oturuyordu. Gözlerini sabit bir noktaya dikmiş eliyle sakalını sıvazlıyordu.

Onun konuşmasını bekledi Julia. Acaba ne olmuştu? Mutlaka Abbas'la ilgili bir şey, diye karar verdi kendi kendine. Ve tabii ki kötü bir şeydi.

Birden Ludovici, "Seni buradan gönderiyorum," dedi.

"Ne dedin?"

"Bunu yıllar önce yapmalıydım aslında. Senin güvenliğinin için böylesi gerekiyor."

Birden Julia kendini çok kötü hissetti. Evet o bir tut-saktı, işte yine hiç ona sorulmadan başka bir yere gitmesine karar veriliyordu. "Nasıl bir tehlikenin içindeyim, bunu sorabilir miyim?"

"Sultan senin burada olduğunu öğrenebilir ve..."

"Bu yıllar önceydi, şimdi ne ilgisi var?"

"Abbas bundan emin. Asla unutulmadı, pek yakında Veziriazam da öğrenir ve Süleyman'ı bu konuda harekete geçirir, diyor."

Ludovici'nin sırtı cama dönüktü, arkasından Sarayburnu görünüyordu. En belirgin olan yer de Kubbealtı'ydı. 'Ne garip,' diye düşündü Julia. 'Divan onu daima etkileyip yönlendiriyor, kendi evinde olsa bile.'

"Nereye gitmemi istiyorsun?"

"Kıbrıs'ta topraklarım var. Orada iyi bakılırsın, rahat edersin."

Julia bunu hayal etmeye çalıştı. Bir başka yapayalnız mekân... Biraz şarap, birkaç hizmetkâr, belki iki üç kitap ve bol bol dantel işi... Bir çeşit manastır... Buna katlanabileceğim hiç sanmıyordu.

Ludovici'ye baktı ve birden onu özleyeceğini fark etti. Bu ne zaman olmuştu? Abbas'la yaşadığı bir gençlik ateşiydi; Sirhan'la ise zevk. Hayır sadece zevk değddi belki de, bir erkeğe muhtaç olma duygusundan kaçış, ya da bir çeşit intikam da denilebdirdi o dışkiye. Sirhan'ın ölümünden sonra Ludovici'yi gerçek anlamıyla değerlendirmeye başlamıştı Julia. Ludovici onu gerçekten sevmişti ve seviyordu, belki bunu tam olarak ifade edemiyordu, ama bu sevgiydi. Onun karısı olmasına rağmen kendini asla ona Sirhan'a verdiği gibi vermemişti, hatta Abbas'a verdiği gibi de. Ama Ludovici onun koruyucusu, sığınağı olmuştu, arkadaşısı da bir anlamda. Bu sıcak duyguyu arayacaktı.

Hayır gitmeyecekti, buna kararlıydı. Onsuz yaşayamazdı artık. "Gitmemi istiyor musun?" diye sordu.

"Hayır," dedi Ludovici. "Bu en son isteyeceğim şeydir."

"O halde gitmiyorum."

"Ama Julia anlamıyorsun."

"Çok iyi anlıyorum. Kararlıyım, gitmiyorum. Senden ayrılmak istemiyorum."

Ludovici şaşkın bakakaldı. "Neden?"

"Belki de seni sevmeye başlamışımdır."

"Ne?"

Julia hüzünlü bir şekilde gülümsedi. "Buna inanmak çok mu zor?"

"Evet, evet çok zor. Böyle bir şeyi duymayı asla ummamıştım."

"Eğer sen de benimle gelirsen, giderim. Yoksa kalıyorum. Kararlıyım."

Ludovici ayağa kalkıp pencereye doğru gitti. Karısına sırtını dönmüştü. *'Ey yüce Tanrım!'* Bunu ne kadar uzun bir süredir istemişti ve şimdi yüar sonra çok sakın ve sade bir biçimde duymuştu. Ne diyeceğini, ne yapacağını bdemiyordu. Bambaşka şeyler düşünüp, bambaşka

kararlar alırken her şey alt üst oluvermişti birden. Asla sahip olamayacağını düşündüğü şey onun olmuştu.

"Ne diyeceğimi bilemiyorum," diye mırıldandı.

Julia ona yaklaştı. Elbisesinin etekleri hışırdıyordu adım attıkça. Elini Ludovici'nin koluna uzatıp tuttu. "Ne yapacaksın?"

"Seni burada bırakma tehlikesini göze alamam."

"O halde sen de geliyorsun."

"Evet. Belki de Kıbrıs'ı severim. Orada bağcılık yapıp, güneşte yanarım..."

"Bu söylediklerin sana hiç uymuyor."

"Buradaki işleri yardımcıma bırakırım. Eğer Abbas'ın yanıldığı ortaya çıkarsa birkaç ay sonra döneriz. Ama eğer yanılmadıysa..." Omuzlarını silkti. "Belki de Venedikli piç, insanlara kendini çoktan kanıtlamıştır." Geri döndü, Julia gülüyordu.

Onu ilk gördüğü günü hatırladı Ludovici. Abbas'la birlikte Santa Maria Kilisesi'nin önünde. O siyah kadife-li kız artık bir melek değildi. Büyümüş, yaşlanmıştı ve günahlardan geçmişti bütün ölümlüler gibi.

Ama onu hâlâ çok seviyordu, her zaman yaptığı gibi tutkuyla seviyordu. Ve işte o da kendisini istiyordu. Sonunda hayali gerçekleşmişti.

99

ABDULLAH Ali Osman, Süleyman'ın özel hekimiydi ve şu anda çok mutsuz bir adamdı. Süleyman oturduğu yerden onu süzüyordu. Yüzünde umutsuzluk ve öfke vardı.

"Onu iyileştireceksin," dedi. "Eğer ölürse, seni sorumlu tutarım. Kafanı Bab-ı ali'ye çiviletirim, bilmiş ol."

Ali Osman alnını ipek halılara koydu saygıyla. "Emredersiniz Efendim." *'Ey yüce Allah'ım bana acı,'* diyordu içinden.

Palalarını çekmiş küçük çapta bir hadım ordusu onu alıp Harem'e götürdü. Sessiz bir avludan geçip, dar merdivenleri tırmanarak Haseki Hürrem'in dairesine geldiler.

Büyük kabul salonundan geçerken hekim ne Ming vazolarına, ne olağanüstü süslü kubbeye, ne Venedik aynalarına baktı, içi korkuyla doluydu onun. Sultan bu kadını neden böylesine çok seviyordu, bu onun ölümüne neden olabilirdi. 'Ey yüce Allah'ım acı bana,' dedi tekrar.

Yatak odasına girdiğinde hadımlar iki sıra halinde önüne geçtiler, Ali Osman onlardan başka bir şey göremezdi artık istese de. Hürrem'i görmüyordu, ama odadaki varlığını hissedebiliyordu. Birden adamlar durdular. Ali Osman ne yapacağını bilemez bir şekilde kıpırdamadan bekliyordu.

O sırada hadımların oluşturduğu duvar aralandı ve solgun bir el görüldü. Bu solgun eli bileğinden kalın siyah parmaklar tutuyordu. Herhalde Kızlarağası'nın parmaklarıydı bunlar. Anlamıştı, hastasının sadece elini muayene edebilirdi. Öne doğru bir adım attı.

Ürkek bir şekilde zayıf ve solgun eli tuttu. Bunu Sultan'dan başka yapan tek erkeğin kendisi olduğunu biliyordu. Yaşlanmış bir kadın eliydi bu. Üzerinde kahve rengimsi lekeler belirmişti ve derisi kemiğine yapışmıştı. Nabzını tuttu, elin sıcaklığına baktı. Tırnakları kontrol etti. Bunlardan Hürrem'in ateşini, kan dolaşımını ve diğer yerlerindeki aksaklıkları anlamaya çalışıyordu.

Kalbi çok yavaş atıyordu kadının, bu vücut kendini ölümüne hazırlıyor, diye düşündü.

Acele etmeliydi. Hiç olmazsa bir süre için bunu erteleyecek, kadına güç verecek bir ilaç hazırlamalıydı. Bir an için Sultan'ın tehdidini tekrar düşündü, kellesinin Bab-ı Ali'ye çivilenmesini

"Evet," dedi Abbas. Hadımlar odadan çıkmıştı. Yalnızdılar. Ne tuhaftı, yıllardır bu kadından nefret etmişti. Ama yine de ölümle karşı karşıya olduğu şu anlarda onun yüzündeki cesaret Abbas'ta hayranlık uyandırıyor-du. Acaba kendi de bu cesareti gösterebilecek miydi? "Evet gitti."

"Ona zerre kadar güvenmiyorum, ayak tırnağımla bile emanet etmem."

"Haklısınız hanımım."

Artık Hürrem'in gözlerinin akı ak gibi durmuyordu, iyice sararmışlardı. Ve her iki gözü de iki çukurda gibiydi. Sanki an be an eriyordu. Dünyadaki hiçbir ilaç onu ölüm yolundan geri döndüremezdi, Abbas bundan emindi.

Dudakları gerildi Hürrem'in, belli belirsiz gülümsüyordu. "Ve işte... Abbas, her şey bitiyor... Benim cesedimi göreceksin... Buna, buna... Seviniyor olmalısın..."

"Evet hanımım."

"Senin bu tavrına bayılıyorum... Diğerleri... Hep yaşayacağımı söylüyorlar bana..."

"Yanılıyorlar hanımım," diye mırıldandı Abbas.

Hürrem gözlerini yavaşça ona çevirdi, acı çekiyordu, bu belliydi. "Bir, bir... İsteğim daha var senden Abbas," dedi.

"Bana artık emir veremeyecek bir durumda olduğunuzu düşünüyordum hanımım."

"Sen... Mektup... Onu istiyor musun?"

Abbas güçlkle kendini kontrol ediyordu. "Allah'a sığınan hanımım," dedi. "Artık dünya işlerinden kurtuluyorsunuz..."

Kadın güler gibi oldu. Ama bu gülüş hemen şiddetli bir öksürük nöbetine dönüştü ve bir süre konuşamadan yattı. Sonra tekrar toparlandı ve fısıltıyla, "Sen, sen haklısın Abbas," dedi. "Mektup... Muomi'de... Onu... Onu sana verecek, emrettim ona..."

"Yani gerçekten de öyle bir mektup var mıydı?"

"Tabii... Hiç boşuna tehdit savurmadım ben... Ama, ama... Ben kindar biri değilim... Abbas Allah senden razı olsun..."

'Cehennemlerde kavrul,' dedi içinden Abbas.

Dışarı çıkmak üzere ayağa kalktı. Bu gece cadının öleceğinden emindi. Sabah erkenden Ludovici'nin gemisinde olacaktı ve özgürlüğe kavuşacaktı.

Birden Hürrem'in tekrar fısıldamaya başladığını duyar gibi oldu. "Bu... Bu Osmanlılar'dan... Sen de nefret etmiyor musun?"

Gerçekten de böyle mi demişti? Tekrar eğildi Hürrem'e doğru, nefesini yüzünde hissediyordu şimdi. "Hanımım?"

"Bana yaptıkları... Sana yaptıkları... Onlardan... Nefret etmiyor musun sen de?"

"Her an için..."

Hürrem gözlerini kapadı. Konuşmak onu çok yoruyordu. "Beni bir... Köle yaptılar... Seni de bir ucube... Ölürken bile kendisi gibiydi, kaba ve haşin... "Sen de... Sen de... Öç almak istemez miydin?"

"Bunun için ne öneriyorsunuz hanımım?"

"Selim'i... Onun Sultan olmasını..."

"Bu olamaz!"

"Kim bilir?... Neler olur kim bilir?... Abbascığım... Belki de sen... Hâlâ bir hizmette bulunabilirsin..." Dudaklarını ıslatmaya çalıştı diliyle. Kupkuruydular. "Seni onun hizmetine verdim... Belki de sen... Buna yardımcı olabilirsin... Bu benim son isteğim..."

Tekrar gözlerini kapadı ve hemen uykuya daldı. Abbas odadan dışarı çıkarken arkasını dönüp bir kez daha baktı Hürrem'e. Sanki yere fırlatılmış bir oyuncak gibiydi yatağında büzülmüş yatarken. Öylesine ufak ve kırılacak gibi duruyordu ki, yıllarca ondan nasıl olup da korktuğuna şaşıtı.

Ama daha şaşırtıcı olan tam da o ölürken ona karşı içinde beliriveren yakınlıktı. "Sana yardım edeceğim," diye mırıldandı. "Bu defa beni tehdit etmen gerekmiyor. Bunu memnuniyetle yapacağım."

Kapıyı yavaşça kapatıp dışarı çıktı.

100

Marmara Denizi

NEDEN gelmedi?" diye sordu Julia.

Ludovici küpeşteye dayanmış, sabahın morluğu içindeki büyük kenti seyrediyordu. "Bilmiyorum," dedi. "Abbas'ın neyi neden yaptığını veya yapmadığını hiçbir zaman tam olarak anlayamadım ben."

"Ama geleceğini söylemiştin."

"Gelemeyeceğini de ima etmişti."

"Acaba hâlâ sağ mı?"

Ludovici başını salladı. "Saray'a yakın çevrelerdeki adamlarım olup biteni öğrenip bana haber gönderirler yakında. Eğer öldürüldüyse kalkışımızı ertelemeyerek doğru davrandığımız ortaya çıkar. Yok eğer kendi bunu seçtiyse, yani **bizimle gelmemeyi...** O zaman da yapılacak bir şey yok, bir kez karar verince asla vazgeçmez o."

Güneş gökte yükseldikçe deniz altın gibi parlamaya başlamıştı. Gemi hafif rüzgârla Çanakkale'ye doğru yol alıyordu, oradan da Akdeniz'e açılacaktı. Julia onu önce köleleştiren sonra da özgürleştiren kente baktı ve o günü hatırladı. Buraya ilk getirildiği günü. Bir hayat gelip geçmişti. Acaba bu minareleri, kubbeleri bir daha görecektiydi? Bunu da kimse bilemezdi.

"Onun için dua edeceğim," dedi. Elini kocasınınkinin üzerine koydu. Hava tertemizdi ve tuz kokusu insanın genzini hafifçe yakıyordu. Abbas'a ve Sirhan'a için-

den veda etti. Geçmiş sanki bir yılanın eski derisi gibi onu bırakıp gidiyordu.

Topkapı Sarayı

HÜRREMölüyordu.

Odaya girer girmez anlamıştı bunu. Sırtına yastıklar dayanmıştı, Muomi saçlarını incilerle süsleyerek örmüştü ve başına da küçük yeşil bir tüllü fes oturtulmuştu. Beyaz ipekten bir kaftan vardı üzerinde. Sultan'la ilk geceye hazırlanmış bir cariyeye benzetilmişti. Bu, Hürrem'i gençliğinin çok kötü ve acıklı bir taklidine döndürmüştü. Onu bu halde görünce Süleyman bağıra bağıra ağlamak istedi. Ona ne yapıyorlardı? Hiç mi saygıları yoktu? Bu ne korkunç bir davranıştı...

Artık Küçük Roksalan'ını tanımakta zorluk çekiyordu Sultan. Kendine özgü bir anlamı olan yüzü adeta kurumuş ve kemiklerine yapışmıştı Hürrem'in. Üzerine incecik bir deri geçirilmiş bir iskelete dönmüştü. Vücudu sanki büzüşmüş, küçülmüştü.

Yatağının iki yanında kederli yüzleriyle Abbas ve Muomi duruyordu. 'Bu kederin nedeni herhalde büyük ölçüde kendileri içindir,' diye düşündü Süleyman.

'Allahım, gerçekten ölüyor'

"Küçük Roksalan," diye mırıldandı.

Hürrem yavaşça gözlerini araladı. "Süleyman..."

Diğerleri yatağın yanından uzaklaştılar. Süleyman bir kenara ilişti ve Hürrem'in elini tuttu. Mermer gibi soğuktu bu el. "Beni bırakma."

"Ben artık özgürüm Süleyman." Sesi tüm yumuşaklığını yitirmişti. Boğuk bir hırıltıydı ağzından çıkanlar.

"Beni bırakma..."

Hürrem'in ağzı tekrar aralandı. "Sen bir aptalsın."

Süleyman o buz gibi eli dudaklarına götürüp öptü.

"Seni seviyorum Küçük Roksalan."

"Biliyorum... Biliyorum... Hayat sana karşı acımasız oldu... Ama... Sen de... Sen de bunu hak ettin."

Birden Süleyman'ın içi buz gibi oldu. Doğru mu duymuştu? "Neler söylüyorsun?"

"Sana... Cehennem'in dibine git diyorum..."

Süleyman şaşkın baktı onun yüzüne. Birden avucundaki eli sanki bir cüzamalıya aitmiş gibi bıraktı ve ayağa kalktı. Diğerlerine dönüp, "Defolun, çıkın dışarı!" diye bağırırdı.

Muomi ve kapı ağzında bekleyen gedikli hemen bu emre uydular. Abbas ise kararsız kalmıştı, ne yapacağını bilemez bir halde koca gövdesiyle öylece duruyordu.

"Defolun!" diye tekrar bağırırdı Süleyman.

Abbas da sessizce çıktı dışarı.

Sultan tekrar yatağa dönüp baktığında Hürrem'in sırtıttığını gördü. *'Evet sırtıyor,'* diye düşündü. Buna bir gülümseme denilemezdi. Gergin dudaklarının arasından görünen dişleriyle tıpkı bir kurukafaya benziyordu.

"Küçük Roksalan..."

"Ben... Senin Küçük Roksalan'ın değilim... Seni... Seni... Asla sevmedim... Her gün, hayatımın her günü... Senden nefret ettim... Nefret..."

Süleyman yatağın kenarındaki altın yaldızlı sütuna tutundu bu duyduklarının verdiği şaşkınlıkla. "Sen has-tasın," dedi. "Dediklerine aldırmiyorum, sen ne dediğini bilmiyorsun."

"Senin kölendim... Sana teslim olmaktan başka bir şey yapamazdım... Ama.. Ama senden hep nefret ettim."

Süleyman kulaklarını elleriyle kapatmıştı. "Seni artık dinlemeyeceğim."

"Hiç merak ettin mi? Acaba Bayezid neden... Neden o kadar iyi bir asker? Öyle... Öyle çünkü... O... İbrahim'in..."

"Hayır! Bu olamaz!"

"Ona çok güvendin... Çok... Aptal... Bilmiyordun..."

Mısır'dan döndükten sonra olanları... Aklına bile getir-medin..."

"Hayır!"

"İşte görüyorsun... Bu da benden Osmanlı'ya bir he-diye... Süleyman... Seç şimdi... Ya Selim, ya da bir Rum dölü... Seni lanetliyorum, sonsuza kadar... inşallah impa-ratorluğun yerle bir olur..."

bus, sus...

"Senden öyle nefret ettim ki..."

"Hayır!" diye bağırarak Süleyman Hürrem'in kolları-na yapışıp onu sarsmaya başladı. "Hayır! Beni seviyor-sun... Söyle, beni sevdiğini söyle!"

Kadının gözlerine baktı, artık o gözlerin ferisi sönü-yordu. Sanki bir mumun son ışığıydı bu. Başını geri atıp acı bir çığlık attı Süleyman. Sonra da Hürrem'i yatağa fırlattı. Hürrem bir yana devrilip kaldı.

"Hayır! Hayır! Bu doğru değil!"

Fesi tutup çekti, inciler ortaya saçıldı. Öylesine bir kuvvetle çekmişti ki, Hürrem'in saçlarından bir tutam Süleyman'ın elinde kalmıştı.

"Hayırrrr!"

Eline geçen bir şamdanı karşı duvardaki Venedik aynasına doğru savurdu. Aynadaki görüntüsü bir anda bin bir parçaya ayrılmıştı.

Sonra koşarak odadan dışarı çıktı.

Abbas daha sonra onu kendi yatağında bir bebek gi-bi kıvrılmış yatarken buldu. Hizmetkârları dışarı kaçmış-tı. Hepsi de korku içinde, ne yapacaklarını bilmeden tir tir titriyordu kapının ağzında. Süleyman üç gün boyunca hiç kimseyle konuşmadan öylece yattı. Ağlıyor ve kendi kendine konuşuyordu. Daha sonra Abbas'ı tekrar çağırdığında Hürrem'in odalarının sıkıca kilitlenmesini emretti. Onun kahkahalarını duyduğu, sarılmalarının, öpüş-lerinin sıcaklığını yaşadığı yerleri artık bir daha asla gör-mek istemiyordu.

Bölüm X

Allah'ın Rüzgârı

< Amasya, 1559 >

süvariler birbirlerine doğru dörtlü at koşturdular. Nal ve kişneme sesleri yeri göğü inletiyor, toz bulutlarından göz gözü görmüyordu, ilk süvari ciritini savurdu, karşısındaki adam bunu görüp kaçmak istedi, ama başaramadı ve atından yere yuvarlandı. Atlılar naralar atarak ileri atıldılar. Bu karmaşaya davul sesleri eşlik ediyordu.

Bütün bunlardan ürken atını sakinleştirmek için Bayezid hayvanın yelesini okşadı.

"Aferin," dedi Murad. "Maviler bugün çok iyi."

"Yakında gerçek silahlar kullanabiliriz." Bayezid gülmüştü ve arazinin ortasına doğru ilerledi. Karşısında iki yeşilli vardı. Onlara yaklaşınca bir ciritin kendisine doğru geldiğini gördü. Cirit Şehzade'nin omzu üzerinden aşip geçti, Bayezid başını iyice eğmişti atın üzerinde. Birden atını sağa döndürdü ve karşısındaki atlı bu atakla ona çarpmamak için ne yapacağını bilemeyip şaşkın kalakaldı. Bayezid arkadan dolandığında atlı için çok geç olmuştu. Sırtının ortasına çarpan ciritin verdiği acıyla aşağı yuvarlandı.

Murad'ın çevresindeki adamlar coşkuyla bağıştılar.

Bayezid kölelerden yeni bir cirit istedi. Yüzü zaferin verdiği coşkuyla kızarmıştı. Atının üzerinden Murad'a güldü.

"Eee, ne diyorsun Murad?"

"Gidip de bunu kutlayalım diyorum."

Bayezid tekrar güldü, içlerinden biri bir başka maviliyi daha aşağı indirmişti o sırada. Yere yuvarlanan atlının başından kan akıyordu.

Bugün çok iyiydi mavililer. Kaybedemezlerdi. Bu gerçekten de olanaksız görünüyordu.

Artık yaşlı bir kadındı. Bayezid onu haremın bahçesindeki pembe köşkte buldu. Altın yaldızlı sütunlarla çevrelenmiş eskiden kalma bir yerdı burası. Her yer to-murcuklanmış bir yığın gülle doluydu.

Tek başına oturuyordu. Sessizliği bozan tek şey parmaklarının arasında dolaştırdığı kehribar tespihin şıkırtılarıydı, dudakları hafif hafif kıpırdıyordu dua ederken. Yüzü bir yaşmakla gizlenmişti, ama Bayezid onun çevresi kırış kırış gözlerinden yılların tahribatını görebiliyordu.

"Ne yapmayı düşünüyorsun Bayezid?"

"Ne yapabilirim Efendim? Süleyman bana hiçbir şans tanımadı. Ama benim kavgam yine de hâlâ kardeşim Selim'le. Babamla değil."

"Yanılıyorsun."

Bayezid başını öne eğip sustu. Bugün bahçe çok güzeldi. Serin rüzgâr güllerin hoş kokusunu yayıyordu etrafı. Kanlı saltanat kavgalarından söz edilemeyecek kadar güzel bir gündü.

Gediklinin biri getirdiği şerbeti Gülbahar'ın bardağına döküp gitti. Gülbahar bir yudum aldı.

"Ne yaparsam yapayım bir savaş olması kaçınılmaz," dedi Bayezid.

"Selim'in yüzünden mi?"

"Osmanlı'nın dertleri Selim'le başlayıp Selim'le bitmeyecek. Devşirmeler koca bir yönetici sınıfı oluşturdular istanbul'un fethinden bu yana. Ve fethi gerçekleştiren insanların büyük büyük torunları bu Hristiyan köleler

tarafından etkisiz hale getirildiler. Babam atalarına olan borçlarını unutmuş görünüyor. Devşirme vezirler her şeye vergi koyup zevk içinde yaşarken, bu zavallı insanlar yerlerinden yurtlarından bile olma tehlikesiyle karşı karşıya. Her şey rüşvet üzerine kurulu artık. Süleyman'ın kendi yaptığı kanunlara ne oldu? Osmanlı at sırtında koşturarak, çadırlarda barınarak bu günlere geldi. Ama şimdi..."

Gülbahar tespihi hızlı hızlı dolaştırıyordu parmakları arasında. "Mustafa'nın öldürüldüğü zamanı hatırlıyor musun Bayezid?" diye sordu. "O günlerde yeniçeri 'Bizim tüm umudumuz Mustafa ile birlikte yok oldu,' demişti."

"Evet, hatırlıyorum."

"Bir başka Mustafa'ya daha gerek var şimdi." Tespihini yanına bırakıp Bayezid'e baktı. "O sensin oğlum. Ona çok benziyorsun. Ata binişin, ok atışın, pala sallayışın, önderliğin... Sen gerçek bir askersin."

"Keşke bunları babam da değerlendirebilse..."

"Süleyman yıllarca benim efendim oldu. Şimdi onun yaptıklarını gördükçe aynı adam mı diye kuşkuya düşüyorum. Çok değişti, çok... Bir asker olduğunu unuttu Sultan. Ve artık o cadı da öldüğü halde hâlâ aynı kafada. Şu sana yaptıklarına bir bak. Seni aşağıladı ve Amasya'ya yolladı. Tıpkı Mustafama yaptığı gibi. Saltanatı o sarhoş şişkoya bırakmak istiyor."

"Doğru. Onu nasıl becerdiyse becerdi Selim, babamı itti bu yola. Onun hakkından gelmeliyim, mutlaka gelmeliyim."

"Hayır, önce Süleyman'ın hakkından gelmelisin. Dikkatli ol yalnız."

"İşin doğrusu onu sevmiyorum. Ama o hâlâ benim babam ve Sultanım."

"Oğlum da aynen bunları söylerdi." Gülbahar tekrar tespihini eline aldı ve sessizce dua etmeye başladı.

"Ne kadar değerli biriydi o. Bunu babam da dahil herkes bilirdi."

"Ve hiçbir şekilde bunları bilmesi durumu değiştirmedir. Onu öldürttü. Dikkatli ol Bayezid, çok dikkatli. Allah'a emanet ol oğlum."

Bayezid, kadınının uzattığı buruşuk eli öpüp alına koydu ve uzaklaştı.

Süleyman'a karşı çıkmak? Hayır bunu düşünemezdi. Gülbahar yaşlı ve acılı bir kadındır. Süleyman onun bağlılığını deniyor olmalıydı. Selim'i uzun süre Manisa'da tutmayacaktı mutlaka. O İstanbul'a beş günlük bir yerdeydi ve kendisi burada, Amasya'da bir sürgün hayatı yaşıyordu. Selim tahta çıkarsa mutlaka hemen kardeşinin öldürülmesi emrini verecekti. Yapması gereken tek bir şey vardı. Selim'in üzerine yürümek. Bu Osmanlı usulüydü. Babası bunu anlayışla karşılamak zorundaydı.

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN oturmuş sakın bir yüzle Veziriazam'ını dinliyordu, ama tahtın kenarlarına vuran parmakları onun gerçekte çok da sakın olmadığını belirtisiydi. Yeşil ipek gömleğinin üzerine kırmızı kadifeden kolsuz uzun bir yelek giymişti. Sarığının tepesindeki zümrütler pırıl pırıl parlıyordu. Parmakları birbirinden değerli yüzüklerle doluydu. Ama bütün bu görkemli duruşa ve zenginliğe rağmen Rüstem, Sultan'ın giderek yaşlanıp küçüldüğünü fark edebiliyordu. Yüzünün solgunluğunu pembe boyalarla saklamak için boşuna uğraşıyordu.

"Hastalığı yüzünden," diye mırıldandı Süleyman.

Rüstem, "Efendimiz?" dedi.

Süleyman birden sanki bir rüyadan ayılırmış gibi başını salladı ve Rüstem'e, "Ahh, sen, Rüstem," dedi.

"Divan'dan geliyorum Efendimiz."

"Divan?" diye tekrarladı Süleyman, sanki bir şeyleri hatırlamaya çalışıyordu.

"Kötü haberlerim var Sultanım."

"Bayezid?"

"Evet Sultanım." Rüstem kendisinin bir denge unsurunu olduğunu tekrar hissediyordu. Süleyman bir an deliliğinin sınırlarına gidiyor, bir an düzeliyordu. Hürrem'in ölümünden bu yana durumu böyleydi.

"Sultan'ın çavuşuna bir cevap vermiş mi?"

"Evet Sultanım."

"Peki ne demiş?"

"Kısa bir cevap Sultanım." Göğsünden mektubu çıkardı. Başlangıçtaki selamlamayı hızla okudu. "Şöyle diyor efendim: Babam Sultan'ın her dediğine harfiyen uyarım tek bir konu dışında... Selimle aramdaki kavgaya..."

Süleyman küçük bir çığlık atıp yerinde sallandı. Sanki tuzağa yakalanmış bir hayvan gibi davranıyordu. "Çok hastaydı, çok hastaydı, ne dediğini bilmiyordu."

"Efendimiz?"

Süleyman ellerini yumruk yapmıştı. "Bana neden başkaldırıyor?" diye sordu.

Rüstem içinden, 'Başka ne yapabilirdi ki,' dedi. 'Hürrem'in ölümünden sonra onu Amasya'ya sürgün ettin.'

"Ankara'da kendine bir ordu toplamış. Çevresinde bir yığın tımarlı ve Türkmen varmış."

"Niyeti nedir?"

"Niyeti açık Efendim. Selim, kardeşinin ona armağan olarak bir kadın çarşafı ve peçesi gönderdiğini söylemiş. Bu mesaj her şeyi açıklıyor."

"Bunu durdurmalıyız Rüstem. Yaşadığım sürece bana itaat etmek zorundalar."

"Bir yol var Efendim."

"Söyle."

"Bayezid'i Kütahya'ya alın, ya da Konya'ya. Onu Amasya'ya göndererek tahtı Selim'e bırakacağınızı düşündü. Eğer..."

"Benim emirlerime uymak zorunda o."

"Eğer bu konuda ısrar ederseniz bir iç savaş kaçınılmaz olur ve bunu kaldıramayız."

"Onlar benim oğullarım. Ben henüz mezara girmedim. Dediklerimi yapacaklar."

"Bayezid'i ikna etmemiz bu koşullarda çok zor Efendimiz." Bir an durdu, kararsız kalmıştı. Sonra alçak bir sesle, "Ben daima tahtı Bayezid'e bırakacağınızı düşünmüştüm," dedi.

"O halde yanlış düşünmüşsün Rüstem. Yaşlanıyor-sun ve hastalığın galiba beynini de etkiliyor."

Rüstem eğilip alnını yere koydu saygıyla. Bunu nasıl acı çekerek yaptığını belli etmemek için olağanüstü gayret sarfediyordu. Onun zayıf taraflarını kimsenin bilmesini istemezdi, asla... "Affedin Sultanım," diye mırıldandı.

"Selim'e askerini toplayıp Konya'ya gitmesini söyle. Suriye ve Mısır yollarının güvenliğini sağlasın. Sokul - lu'yu da yanına ver, onu koruyup kollasın. Pertev Paşa'yı da Bayezid'in yanına yolla. Onunla konuşsun ve derhal Amasya'ya dönmesini sağlasın. İmparatorluğu bir savaşın içine çekmelerine izin veremem oğullarımın. Bu tahtın sahibi hâlâ benim."

"Başüstüne Sultanım." Rüstem yavaşça ayağa kalktı ve geri geri huzurdan çıktı. *'Süleyman çıldırılmış,'* dedi kendi kendine. *'Gerçekten çıldırılmış! Hürrem'in ölümü yüzünden oynatmış. Ama ne olursa olsun o hâlâ Sultan ve dediklerini yapmak zorundayım. Süleyman'ın oğulları var-sın tahtın sahibi olmak için birbirini yesin, ben nasılsa o günleri görmeyeceğim. '*

"Hastaydın," dedi Süleyman. Sesi yankılanıyordu. "Öyle demek istememiştin."

"Her yanıma ateş sarmıştı," dedi Hürrem. "Ben de-
ğildim konuşan, içime girmiş şeytandı."

"Bayezid benim oğlum."

"Tabii ki senin oğlun. Seni bütün kalbimle sevdim. Ayrıca Harem'de kapatılmıştım, ibrahim bana nasıl ulaşabilirdi? Bunların hepsi de şeytanın yalanlarıydı."

"Beni seviyorsun değil mi? Haydi beni sevdiğini söyle."

"Sen benim Sultanım, Efendimdin. Seni daima ve bütün kalbimle sevdim."

Süleyman elini uzatıp ona dokunmak istedi, ama Hürrem yoktu.

Gözlerini kapadı, sıcak gözyaşları yanaklarından aşağı iniyordu. Bunlar acılı yüreğinin işaretiydi. Otuz beş yıl boyunca onu sevmişti, hem de her şeyden çok. Onun uğruna Harem'ini kapatmış, onu kendine eş yapmıştı. Ama o son sözler, o korkunç sözler her şeyi mahvetmişti.

'Tabii ki hastalıktan,' dedi yine. 'Bunları hastalığı yüzünden söyledi...'

Ama yine de o anıdan kurtulamıyordu. Sözler beynine kazınmıştı. Bunları asla unutamıyordu, asla... Sanki aynı odada, karşısında durup hep bunları tekrarlıyordu Hürrem. Bembeyaz yüzüyle geliyordu gözünün önüne ve: "Senden nefret ediyorum," diyordu o boğuk, hırıltılı sesiyle. "Ve her zaman da nefret ettim."

"Küçük Roksalan'ım lütfen, yalvarırım."

Gözlerini açıp onu arandı tekrar. Ama gördüğü sadece dilsiz kölelerdi.

"Küçük Roksalan..."

Gözlerini tekrar kapattı ve onu ilk gördüğü anı düşünmeye başladı. Valide Sultan'ın dairesinin önündeki avlu... Başında küçük yeşil fesle çeşmenin yanında oturan Hürrem. Çocuksu bir yüzle elindeki mendili işliyor.

Masum bir çocuk... Böylesine büyük bir nefreti içinde besleyip büyütemeyecek kadar masumdu o. Onun incelmış dudaklarının arasından çıkan ses şeytanın sesiydi, onun değil. Şeytan konuşurken Hürrem çoktan cennete gitmişti.

Ama yine de bundan tam olarak emin olamıyordu. Bu kuşkular kemirip duruyordu Süleyman'ın beynini. Ve her gün daha da kötüleşiyordu. Bayezid'i doğuya, Amasya'ya göndermesinin nedeni buydu. Selim'in kendisinden sonra tahta geçeceğini işaretliydi bu, biliyordu. Ama Osmanlı kanının bozulmasındansa sarhoş bir sultan, çok daha iyiydi.

Başını geri attı, içi birden nefretle dolmuştu. "Allah sonsuza kadar belanı versin ibrahim," dedi. "Allah belanı versin."

'Ve senin de Hürrem.' Ama bu son sözleri yüksek sesle söyleyememişti. Bunu yapmak bütün bir hayatı boşa geçirmiş olmak demektir. Buna dayanamazdı Süleyman.

102

Ankara

HER ilkbaharda Kapadokya binbir renkte açan çiçeklerle kaplanırdı. Bayezid yanında Muhafızbaşı Murad'la birlikte yalçın kayalıkların arasından akan bir ırmak boyunca at sürüyordu. Uzaklarda sarı papatyalar ve mavi minelerle kaplı tarlalar görünüyordu.

Bir süre sonra vadiden çıkıp yüksek bir yere geldiler. Buradan neredeyse bütün arazi görünüyordu. Bayezid'in ordusu kalenin dibinde, köyün dışında kamp kurmuştu. Arap aygırı, altında sanki onun heyecanını hissediyormuş gibi kıpırdandı. Karargâhta namaz zamanıydı. Sarıklı bir

yığın adam sıra sıra dizilmişti. Binlerce sarık hep birlikte bir inip, bir kalkıyordu.

Değişik yerlerden gelmiş bu adamların arasında Kürtler, Türkmenler çoğunlukta idi. Yeni Mustafa umu-duyla biraraya gelmişti tümü de. Yaklaşık yirmi bin kişilikti Bayezid'in ordusu. Bir zamanlar Anadolu'yu fethetmiş olanların çocukları; tımarlılar, değişik aşiretlerden gelen atlılar şimdi yeni bir Hıristiyan ordusundan buraları temizlemenin peşindeydi. Selim'e karşı savaşa hazır-dılar, onu destekleyen yeniçeri ve sipahilerle savaşmaya da...

Murad atını Bayezid'e çevirdi ve gülümsedi, "im-pa-ratorlukta yeni bir ateş yaktın Şehzadem," dedi. "Hepsi de sâna güveniyor. Şimdi onların geleceği sensin."

"Onların umutlarını boşa çıkarmayacağız Allah'ın izniyle."

Atlarını tekrar mahmuzladılar ve tepeden aşağı ka-rargâha doğru indiler.

Manisa

SEHZADE Selim'in canı çok sıkındı. Bayezid ona karşı büyük bir ordu oluşturunuyordu ve babası hâlâ ona haddini bildirmeye niyetli görünmüyordu. Bunu yapacağı yerde tutmuş Sokullu'yu yollamıştı yanına ve Konya'ya gitmesi emrini vermişti. Gidip Bayezid'i durdurması iste-niyordu. Bu nasıl işti? O tahtın varisi olarak seçilmemiş miydi? O halde babası neden ordusunu Yeni Musta-fa'nın üzerine salmak yerine oturup Saray'da keyif çatı-yordu? Durum açıktı, herhalde Sultan fikir değiştirmişti.

Önündeki kadehi kafasına dikti ve yeniden doldu-rulması için kölelerine işaret etti.

'Allah kahretsin hepsini! Bayezid'i da, Süleyman'ı da...'

Belki de bütün bunlar ona karşı hazırlanmış bir tezgahın gereği idi. Belki de Süleyman çoktan Amasya'ya gitmiş, Bayezid'le birlikte kendisinden kurtulma planları yapıyordu. Kardeşiyle birlikte yemek yiyorlardı herhalde. Belki de Bayezid babasına ciritteki ustalığını gösteriyordu. Ya da daha kötüsü Bayezid Yeniçeriağasıyla onu halletmek için düzen kuruyordu.

Kadehinden büyük bir yudum daha aldı ve yüksek sesle bir of çekti. Hayat ne kadar zordu. Hürrem ona karşı asla bir sevgi göstermemişti ve Süleyman da Mustafa ve Cihangir'den başkasıyla ilgilenmemişti. Belki de sırtında bir kamburla doğmuş olmak çok daha iyiydi.

'Allah hepsinin belasını versin, ' dedi tekrar.

Gözlerini kapadı, kendini sanki dimdik bir uçurumun kenarında gibi hissediyordu. Öldürülecekti, bundan emindi. Herkes ona karşıydı ve çaresizdi.

İçini çekerek ağlamaya başladı, yanaklarından aşağı iniyordu gözyaşları. Hayat ne acımasızdı.

Bu gece şarap bile ona iyi gelmiyordu. Kendini oyalaması gerekiyordu.

"Abbas!"

Kızlarağası hemen gelip önünde selam verdi. 'Ne çirkin bir yaratık bu,' diye düşündü Selim. Hürrem neden ölüm döşeginde onu kendisine yollamıştı acaba? Belki de bu adam bir casustu. Onun kellesini bir sırığının üzerinde hayal etti.

"Efendimiz," dedi Abbas.

"Biraz oyalanmak istiyorum."

"Ne arzu ederdiniz efendim?"

"Sürüyü getir, boğa eşiniyor..."

"Başüstüne efendim, derhal."

Ankara

SEHZADEnin otağında kandilleryakılmıştı. Komutanları, Türkmen ve Kürt beylerini çevresine toplamış, halının üzerine yaydığı kâğıtları inceliyordu.

"Süleyman ayyaş oğluna ordusunu toplayıp Konya'ya gitmesi emrini vermiş. O şişko, Suriye ve Mısır yollarının güvenliğini sağlayacakmış güya. Herhalde bizden koruyacak o yolu. Öyle olsun. Bizim derdimiz Süleyman'la değil zaten." Bayezid adamların sert yüzlerine dikkatle baktı. "Bizim kavgamız Selim'le. Onu Konya'da karşılamak üzere güneye gideceğiz."

içlerinden biri, "Mutlaka kaçır," dedi.

"Evet, kardeşimin bunu yapmak isteyeceğinden eminim. Babam ona otuz top ve destek kuvveti vermiş. Umduğumuzdan daha zorlu bir savaş olabilir."

"Bizi otuz top durduramaz."

"Önemli olan toplar değil, yeniçeriler de... Bizim yenmemiz gereken onlar değil." Bayezid, tekrar adamlara baktı dikkatle. "Selim'dir önemli olan. O ölünce savaş biter." Eliyle haritayı gösterdi. "Ordumuzu şurada toplayacağız. Karşımıza almamız gereken Sokullu'nun güçleridir. O bizim savaşmamızı engellemek için orada bulunuyor. Bizi karşı karşıya getirmeme emri almış. O bizi durdurmaya çalışacaktır. Biz de onun planına uygun hareket edeceğiz. Sanki bütün gücümüzle onu aşmaya çalışır gibi yapacağız. Ama geride bırakacağımız küçük bir grup gizlice Selim'e gidecek ve onun girtlağını sıkacak. Böylece tahtın başka talibi kalmayacak. Böylece de iş bitecek."

Gözlerinde beklediği zaferin ışıltıları vardı, diğerlerinin gözlerinde de...

Manisa

dört düzine çıplak kız vardı etrafında. Bu kızlar imparatorluğun en güzellerinden seçilmişti birer birer. Sultan'ın artık tensel bir arzusu kalmadığı için köle pazarları da şehzadelerin haremleri için çalışıyordu uzun zamandır.

Selim birer birer baktı onlara dumanlı gözlerle, şarap etkisini göstermişti.

Dört bir yanına dizilmişlerdi. Hepsinin saçları örü-lüydü ve yere bakıyorlardı. Kızlar sürüsü... Kızlarağası bu sürünün çobanıydı sanki.

Meşalelerin alevinde, sabit gözleri duvarlara dikili hadımların siyah yüzleri parlıyordu.

Selim bir boğa gibi nara attı ve üzerindekileri çıkarmaya başladı.

Kızlarağası bir adım geri çekildi. Selim kızların arasına dalmıştı, ilk yakaladığı kızı tutup yere serdi. Abbas kızın yüzündeki acıyı görebiliyordu.

Selim tekrar bir nara attı, pis pis gülüyordu bir yandan da. Bu sırada yere yatırdığı kızın içine girmişti bile. Kızın üzerinde vahşice debelendikten sonra onu eliyle bir kenara itti. Bir başka kızı daha aldı altına. Sonra kumral bir Ermeni kızını kalçalarından yakaladı. Kız sanki kaçacakmış gibi yaptı umutsuz bir çabayla.

Abbas kaşlarını havaya kaldırarak ona, 'Hayır, yapma bunu, asla yapma,' diye işaret etti. 'Eğer direnirsen seni hemen öldürtür.'

Neyse ki Selim bunu farkedemeyecek kadar sarhoştı. Kızın üzerine abandı, kalın şişko parmaklarıyla memelerini sıkıyordu onun. Kız bir çığlık attı, Selim ise bir kahkaha daha... Tekrar bağırdı ve Ermeni kızı bıraktı.

Ellerini çırpıtı, köleler hemen bir kadeh şarap getirdiler ona. Selim bir dikişte bitirdi kadehini.

Bir başka kızı saç örgülerinden tutup acımasızca çekti. "Allahın belası Bayezid! Göreceksin," diye bağırıyordu bir yandan da.

Kızların birini bırakıp birini alıyordu, ama artık şarabın etkisiyle hareketleri yavaşlamıştı. Kızlar yavaş yavaş duvar kenarlarına doğru çekiliyorlardı. Abbas onlara başıyla tekrar odanın ortasına gitmelerini işaret etti.

Selim tekrar toparlanır gibi oldu ve en yakınındakine elini uzattı. O sırada yere devrildi. Şişko göbeği ve bütün cinsel organları ortadaydı. Artık arzularının sonlandığı belli oluyordu. Abbas rahatlayarak derin bir nefes aldı.

Selim tekrar ayağa kalkmaya çalıştıysa da bunu başaramadan halının üzerinde sızıp kaldı ve hemen horlamaya başladı.

Abbas ellerini çırpınca kızlar hemen odadan dışarı çıktılar. Onlar gidince tekrar ellerini çırpıttı ve köleler yerde yatan Şehzade'yi kaldırıp yatağına götürdüler.

Osmanlı Şehzadesi, Süleyman'ın büyük oğlu, tahtın varisi yatakta şöyle bir dönüp ipek çarşafların üzerine kustu.

103

Konya

DERVİŞLER bir aydır oruç tutup dua ediyorlardı. Esrarın da etkisiyle beyazlaşmış yüzleriyle avluyu doldurmuşlardı şimdi. Ortada büyük bir halka halinde bağdaş kurmuşlardı. Neyler çalmaya başladığında türbenin tepesinde de incecik bir hilal belirmişti. Meşaleler uzun gölgeler oluşturunuyordu karanlıkta.

Neyler giderek hızlanıyordu, kudümler de onlara katılmıştı. Birer birer ayağa kalkıp dönüyordu artık der-

visier ve bu hızlı tempoyu herkes yüreğinin içinde hissediyordu. Bir ilahi söylenmeye başlandı.

Tempo giderek artıyordu ve dervişler döndükçe cübelerinin etekleri havalıyordu. Daha hızlı, daha hızlı...

Bayezid de diğerleri gibi göğsünün içinde bu tempoyu hissediyordu. Dervişler öyle hızlı dönüyordu ki, yüzleri belirsizleşmişti adamların. Ama hâlâ dönüyorlardı. Hızlı, daha hızlı...

Sonra birden müzik durdu. Dervişler yere yuvarlandı, kendilerinden geçmişlerdi.

Bayezid daireyi yarıp onlardan birine yanaştı. İnce uzun, beyaz sakallı, esmer buruşuk yüzlü biriydi bu. Yüz on bir yaşında olduğu söyleniyordu.

"Görebiliyor musun?" diye sordu ona.

Adamın gözleri açıktı, ama gözbebekleri ölü bir balıginki gibi donuktu. "Görebiliyorum," dedi.

"Osmanlılar'ın geleceğini görebiliyor musun?"

"Görebiliyorum."

"Süleyman'ın oğulları için ne gördüğünü söyle bana."

"Süleyman'ın oğlu olmayan tahta çıkarsa her şey sona erecek."

Bayezid eğilmiş adamın sözlerini anlamaya çalışıyordu. Süleyman'ın oğlu olmayan? Bu da ne demekti?

"Ya Bayezid?"

"Onu görmüyorum."

"Kimi görüyorsun?"

"Bir rüzgâr görüyorum, her şeyi yerinden eden bir rüzgar. Allah'ın rüzgarı bu."

"Başka?"

"Başka bir şey yok. Sadece Allah'ın rüzgarı var."

Bayezid ayağa kalktı. Suratı asılmıştı. Bu adamlar daima karışık şeyler söylerlerdi. Duydukları onu hiç tatmin etmemişti.

Camiye gitti ve dizlerinin üzerine çöküp dua etmeye başladı.

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN tahtın önünde diz çökmüş zenci kadına bakıyordu. O simsiyah kıvrıcık saçları griye dönmüştü, ama gözleri... Onlar hâlâ gençti. Vahşi ve korkutucu, kin dolu gözlerdi bunlar. Otuz beş yıl boyunca bu kadın Hürrem'e hizmet etmişti. Ve Süleyman onun farkında bile olmamıştı.

Muomi ilk kez Sultan'ın huzuruna çağırılmıştı ve Süleyman korkuyordu. Bu kadın onun acılarını bitirebileceği gibi sonsuzlaştırabilirdi de.

Öne eğildi. "Ne kadar zaman Hürrem'e hizmet ettin?"

"Gözde olduğundan itibaren Efendim."

"Onu çok mu yakından tanırdın?"

"Evet Efendim."

"O halde şimdi seninle o yakınlık hakkında konuşacağız. Korkacak bir şey yok bunda." Eliyle odadaki dilisizleri gösterdi. "Bu adamlar konuştuklarımızı duyamazlar. Şimdi bana gerçeği söyleyeceksin. Çünkü senin efendin, Sultan'ın benim. Hürrem'e değil, bana bağlı olmalısın sen. Hem zaten o çoktan öbür dünyaya gitti ve artık geri gelmesi de mümkün değil."

"Evet efendim."

"Şöyle bir düşün bakalım. Hürrem'in hizmetine ilk girdiğin günleri... ibrahim diye birini hatırlıyor musun? Benim Veziriazam'ım olan ibrahim'i?"

"Hatırlıyorum Efendim."

Süleyman bir an için kararsız kaldı. Sonra daha da öne eğildi, tahtın ucuna ilişmişti adeta. "Şöyle bir şey oldu mu? Yani hanımın hiç onu Eski Saray'da kabul etti mi?"

Huzura çıktığından bu yana Muomi ilk kez başını kaldırdı ve Süleyman'a baktı. Ama bu gözlerde Sultan'ın görmeyi beklediği korkudan eser yoktu. Başka bir şey

vardı bu vahşi gözlerde. Onun anlamlandıramadığı başka bir şey...

"Onu bir kez kabul etmişti Efendim."

Süleyman'ın nefesi kesilmişti adeta bu cevapla.

"Nasıl?" dedi zorlukla.

"Abbas'dan önceki Kızlarağası'na rüşvet vermişti. Hürrem Kadın bana yemin ettirmişti bu konuda. Eğer konuşursam öldürüleceğimi söylemişti."

'Yalan söylüyor', diye düşündü Süleyman. 'Yalan söylediği yüzünden belli.

Yalan söylüyor olmalı.

Yalan, yalan, yalan.'

"Hayır!" diye bağırdı ve öfkeyle tahtından inerek kadının yüzüne bir tokat attı. Muomi sırt üstü yere devrildi, eliyle yüzünü tutuyordu.

"Bostancı!" Süleyman'ın işaretiyle adamlardan biri hemen geldi ve belindeki palayı çekip tek harekette Muomi'nin başını gövdesinden ayırdı. Kadının kesik boyundan fışkıran kanlar Süleyman'ın sarı deri çizmelerini bir anda kızıla boyamıştı.

'Bu bir yalandı.

Yalan olmalıydı.'

Konya

RüZGÂR.

Bekleyen atlıların etekleri bir o yana bir bu yana savruluyordu. Bayezid atının üzerinde kımıldamadan duruyordu. Yüzünün bir kısmı taktığı miğferle saklanmıştı. Palasını çektiğinde arkasındaki binlerce adam da aynı hareketi yaptı. Ortalığı bir anda kaplayan metal sesi çok uzaklardan bile rahatlıkla duyulabilirdi.

Bayezid atını yavaşça ileri sürdü. Diğerleri de onu izledi.

Arazinin diğer yanında onları bekleyen kara topları ta buradan görebiliyordu Bayezid. Ama korkmuyordu. Bu topları kullanmayacaktı Sokullu, bundan emindi Bayezid.

Arap aygırını mahmuzladı ve hayvan ileri atıldı.

Şimdi ortalığı atların kişnemeleri, nal sesleri ve çok yoğun bir toz bulutu kaplamıştı. Bayezid arkasından gelen askerlerinin naralarını duyuyordu. Bu ilk an daima çok etkileyici ve önemliydi. Yer, ayaklarının altında titriyordu. Hiç kimse onlara karşı duramazdı.

Palasını başının üzerinde yukarı kaldırmıştı, pırıltılı çelik uzaklardaki topları gösteriyordu.

Hızla oraya doğru ilerlerken ilk kez Bayezid'in aklından bir kuşku geçti. Acaba yeniçeri gerçekten de topları kullanmayacak mıydı?

Selim oturduğu yerden atların, davulların sesini duyuyordu ve otağının içindeki halıların bile titrediğini gördü. Sıkıca tahtının kollarına yapıştı. Sanki bu hareketle onu koruyabilecekmiş gibi bir gayret içindeydi.

Ellerini çırpıtı, Abbas içeri girdi. Elindeki testiden biraz daha şarap döktü Şehzade'nin kadehine.

"Abbas, Sokullu nerede?"

"Yeniçerilerin başında efendim."

Selim kadehini kafasına dikti, ama elleri titriyordu. Şarap sakalına, oradan da kaftanına döküldü. Abbas tekrar doldurdu kadehi, hem de çabucak. Çünkü Şehzade'nin kadehini geç dolduran bir kölenin elleri bileklerinden kesileli henüz iki gün olmuştu.

"Ne oluyor?"

"Bayezid athlarıyla hücumla kalktı efendim."

"Sokullu'nun benim yanımda olması gerekirdi."

"Yeniçerinin başında olup onları yönetmesi sizin güvenliğiniz içindir efendim."

Başka zaman olsa bu cevap yüzünden Selim, Abbas'ı cezalandırırdı, ama şu anda onun sesindeki kararlı ton ona güven vermişti. Buna şiddetle ihtiyacı vardı. Birden karnı buruldu, kadehini bitirip hızla kendini çadır-dan dışarı attı.

Atlar gelmekte olan fırtınayı sezip huzursuzlanmış-lardı. Başlarını sallayıp, kişniyorlardı. Murad atının yele-sini okşayarak hayvanı sakinleştirmeye çalıştı.

Gözleriyle güneye baktı ve ufku taradı. Yerle gök arasındaki çizgi yok olmuştu. Morumsu bir perde iniyor-du aşağı ve görünmeyen bir el bu perdeyi onlara doğru çekiyordu sanki. Perdenin Konya'ya bakan tepedeki Mevlevi dergâhını örttüğünü gördü. Sanki bu rüzgârı dervişler kendileri davet etmiş gibiydi.

"Toz fırtınası!"

"Allah'ın rüzgârı," dedi Murad. "Doğruca üzerimi-ze geliyor. Karşı taraf az sonra bu tozdan ortalığı göreme-yecek." Palasını çekti. Artık tam zamanıydı. Atını ileri sürdü ve "İleri," diye bağırdı.

Sokullu Mehmet Paşa bir bela çıkabileceğini öngör-müştü.

İstanbul'dan yanına en güvenilir adamlardan oluş-muş bir alay yeniçeri alarak gelmişti. Bu askerler İran ga-zileriydi çoğunlukla, hatta içlerinde gençken Mohaç'a katılmış olanlar bile vardı. Hepsi de Sultan'a yüzde yüz bağlıydı. Onları topların arkasına dizmişti.

Şimdi Bayezid'in yaklaşmakta olan atlılarına baktıkça böyle yaptığı için Allah'a şükreliyordu.

Üzerlerine doğru gelen iki büyük toz bulutu vardı. Biri Bayezid'in ordusunun çıkardığı, diğeri ise Allah'ın yolladığı. Bakalım hangisi daha önce gelecekti.

"Emrettiğimde ateş edeceksiniz," dedi.

Topların başındaki yeniçeriler önce birbirlerine, sonra da yaklaşmakta olan atlılara baktılar ve emri beklemeye başladılar sessizce, içlerinden biri birden cesaretini toplayıp "Şehzade'ye ateş edemeyiz," dedi.

Atlılar yaklaşıyordu.

"O Veliaht Şehzade değil," diye bağırdı Sokullu. "Seçilmiş olan ve bunu hak eden Süleyman'ın büyük oğlu Selim'dir. Ateşe hazırlanın!"

Adamlar duraksamışlardı. Hiçbiri top güllerine doğru kımıldamadı. Biri, "Çok yaşa Bayezid!" diye bağırdı.

Sokullu yeşil kaftanının etekleri ayaklarına çarpa çarpa gelen Bayezid'i görebiliyordu. *'İyi bir seçim, '* diye düşündü. *'İslam'ın rengi.'* Ayaklarının altındaki toprak titremeye başlamıştı.

Belinden palasını çekti ve topaların arkasında bekleyen yeniçerilere dönüp, "Ateş edin," dedi. Adamlar silahlarını önlerinde duran topçulara çevirip durdular. Topçular kımıldamadı bile.

Sokullu, "Ateş edin yoksa öleceksiniz," diye tekrar bağırdı. Ama topçular duymazmış gibiydiler bu sözleri. *'Bunu yapmaya zorluyorlar beni, '* diye düşündü paşa.

Atlılar iyice yaklaşmıştı.

Birden topçulardan biri yanında durduğu topu doldurdu can korkusuyla. Onu bir başkası izledi. Birer birer, ama hızla dolduruldu toplar.

"Ateşleyin," dedi Sokullu.

Topların ağızları aşağı eğildi ve hedefe kilitlendi.

Bayezid'in tam da topların ateşlenmeyeceğinden emin olduğu andı ki, birden turuncumsu bir ışık görüldü. Bunun ne olduğunu iyi biliyordu. Müthiş bir gürültü duyuldu, sanki yer büyük bir depremle sarsılıyordu. Allah'ın gazabı gibiydi bu. Ve Bayezid kendini bir an sonra yapayalnız buldu.

Gitmişlerdi, ilk atışla onunla ilk safta ilerleyen adamlarının neredeyse tümü de yitip gitmişti. Ayağa kalkmaya çabalayan, gözleri dehşetle açılmış yaralı bir atın yanından geçti. İnce bacakları kan içindeydi hayvanın ve sürücüsü yanmasında hareketsiz yatıyordu.

Eyerinde geri dönüp baktı. Arazi yerlere savrulmuş at ve insanlarla dolmuştu. Bazıları can çekişiyordu, bazılarıysa çoktan ölmüştü. Sonra ikinci dalga geldi. Yer tekrar sarsıldı ve bir süre için alev ve toz içinde kaldılar.

Bundan da kurtulan bir avuç kişiydi.

Sonra üçüncü ve dördüncü geldi.

Ama devam edeceklerdi. Bayezid atını mahmuzlayıp ileri atıldı tekrar. Oklar bir yağmur gibi yağıyordu üzerlerine. Tekrar toplar gümbürdedi, başka atlılar da acıyla bağırarak devrildi.

Bayezid elinde palası eyerinin üzerinde ayağa kalktı ve "İleri, ileri," diye bağırdı.

Bütün bu toplara, oklara rağmen Bayezid'in derleme ordusunun askerleri onu izlemekten vazgeçmemişlerdi. Onların "Yeni Mustafa"yı ölene kadar izleyeceklerini anladı Bayezid. Hepsini de bu uğurda ölmeye razıydı.

Yapabilirlerdi, başarabilirlerdi. Sokullu'nun toplarına rağmen hem de...

Bayezid kararlıydı, ilerleyecekti.

Selim'in olduğu yere fırtına da onlarla birlikte gelmişti. Otağın önündeki tuğlar yerinden çıkacakmış gibi

sallanıyordu. Nöbetçi olarak bırakılmış birkaç askerin hakkından kolaylıkla geldi Murad ve yanındakiler.

Ama birden Allah'ın rüzgârı her şeyi allak bullak etti.

Murad neredeyse iki adım ötesini göremez haldeydi tozdan. Atının üzerinde ayağa kalktı ve sağına soluna bakarak, "Nerede o?" diye bağırdı.

At nallarının sesini ve hayvanların kişnemelerini duyabiliyor, ama hiçbir şey göremiyordu. Yüzünü korumak için elini kaldırdı ve o sırada çadırlardan çıkan bir adamın elindeki palayı atının sağ ayağına doğru savurduğunu fark etmedi. At birden şaha kalkıp acıyla kişneyerek yere yıkıldı.

Murad da onun altında kalmıştı, ayağını kurtaramıyordu bir türlü. Bir yandan da etrafına bakıyordu gizli düşmanını görebilmek için. Ve gördü. Palasını kaldırmış bir yeniçeri vardı karşısında. Murad hemen atının sırtındaki çirkini aldı eline ve saldırdı.

Ciritteki ustalığı gerçekten işine yaramıştı. Hedefi tam ortasından vurmuştu. Adam debelenerek sırt üstü devrildi.

Murad'ın atı hâlâ çırpınıyordu, bir an için hayvan öbür yana dönüverince ayağı boşa kaldı. Bileğindeki korkunç acıya katlanabilmek için dişini sıkın Murad eğilip yeniçerinin palasını aldı ve bacağını sürüyerek gözleri kör eden toz fırtınası içinde ilerlemeye başladı.

Kadın çığlıkları duydu. İpek bir çadırdan dışarı fırlamış bir yığın peçeli kadın bir an görünüp kayboldu bu hengâmenin içinde. Demek Selim'in karargâhının çoğu söylendiği gibi hareminden oluşuyordu ve şişko Şehzade uzaklarda olamazdı.

Toz tekrar bastırmıştı. Yine göz gözü görmüyordu. Peçelilerin sesleri de uzaklaşmıştı.

Birden kendini bir başka ipek çadırın önünde buldu ve tuğları görünce nerede olduğunu anladı. İşte burası

Selim'in otağıydı. Ama ortada hiç nöbetçi yoktu. Belki de kadınlara yardıma gitmişlerdi. Otağın önünü kapatan perdeyi bir nara atarak açtı ve ayağını sürüyerek içeri daldı.

'Seni yarı yolda bırakmayacağım Bayezid,' diyordu içinden. *'Sultan olacaksın. Birkaç dakika sonra Sultan olacaksın.'*

Birden devasa bir siyah adamla karşılaştı. Üzerinde çok süslü, kürklü bir kaftan, başında da uzun bir kavuk vardı bu adamın. Her tarafı mücevher içindeydi. Ama bütün bu zenginliğe karşın Murad onun hayatında gördüğü en çirkin yaratık olduğuna karar verdi. Adamın yüzü bir kılıç yarasıyla paramparça olmuşluğunu gösteren korkunç izlerle doluydu. Sadece tek bir gözü kalmıştı ve bir hadım için bile aşırı derecede şişmandı adam. Murad'ı şaşırtarak yerlere kadar eğildi.

"Lütfen bana bir kötülük yapmayın," dedi. "Ben zarsız bir köleyim sadece."

Murad yüzünü buruşturdu ve önündeki ikinci perdeyi açarak daha iç bölüme geçti. Selim kolu bacağı bir yana açık kımıldamadan yatıyordu. Murad palasına bir baston gibi yaslanarak, sağlam ayağıyla onu şöyle bir itti. Hiç hareket olmadı.

Arkasından gelen hadımın kaftanının hışırtısına döndü ve "Ölü mü?" diye sordu.

"Hayır, ölü değil efendim, sadece sarhoş, ilk toplar atılırken sızdı."

"Şanslıymış. Palamın ciğerini paralayarak içeri girişini hissetmeyecek."

Murad öldürücü vuruşunu yapmak üzere palasını havaya kaldırdı.

Ama birden tüm kasları, tüm kemikleri ve tüm sinirleri felce uğramış gibi kalakaldı. Nefes alamıyordu. Elindeki palanın yere düştüğünü duydu. Ne olduğunu anlamamıştı, yere yuvarlandı.

Sirt üstü yattığı yerden hadıma bakıyordu. Abbas da ona... Elinde geleneksel mücevherli hançeri vardı ve hançer kan içindeydi.

"Üzgünüm," dedi. "Ama Osmanlı'nın bana yaptıklarının bedelini ödeyişini görmem gerekiyordu."

Murad onu duymadı, zaten duysa da bu sözlerin ne anlama geldiğini çözemeyecekti.

Bayezid atını geri çevirdi ve gerisingeri koşturmaya başladı. Her yer cesetle doluydu. Ne kadar kişinin öldüğü konusunda hiçbir fikri yoktu. Fırtına ve toplar işlerini bitirmişti.

Sokullu'nun topları susmuştu artık. Sadece rüzgârın sesi ve can çekişenlerin iniltileri duyuluyordu. Birden bir at kişnedi ve onun altında kalmış bir askerin haykırışı geldi kulaklarına. Dönüp baktı, adamın iki bacağı da kopmuştu. Bayezid atından indi ve kararlı bir hareketle bu zavallının acısını bitirdi.

Yenilmişlerdi. Evet Allah'ın rüzgârı ve Allah'ın isteği bu.

105

Topkapı Sarayı

SÜLEYMAN Çinili Köşk'teki divanda oturmuş bahçeye bakıyordu dalgın dalgın. Ağaçlar yemyeşildi, Haliç'teki tekneler taptaze sebze ve meyvelerle dolu olarak gidip geliyordu.

Yaz... Bolluk ve savaş zamanı.

"Mektubuma bir cevap gelmedi mi?"

"Hayır Efendim," dedi Rüstem. "Ama bunun fazla bir anlamı yok. Selim onun habercisini yakalayıp engellemiş olabilir."

"Tabii eğer ortada bir haberci varsa... Belki de hâlâ bana kafa tutuyor." Süleyman Veziriazam'ına baktı dik-katle. Adam iyice hastaydı artık, bu açıkça belli oluyordu. Gözleri kızarmıştı. Mutlaka ateşi olmalıydı.

"Başka haber?" dedi.

"Amasya'da yeniden asker topluyormuş."

"O halde yapılacak iş beUi. Şah'ın ve Ferdinand'ın elçeri dışarda bekliyor. Onlarla görüş ve sorun çıkmasını engeüe. Kendi içimiz karışmışken onlarla uğraşamayız."

"Neden ona karşı sdah çekiyoruz Efendim? Bu doğru mu?"

Süleyman öne eğildi, alnı kırış kırıştı. "Rüstem beni şaşırtıyorsun," dedi. "Şimdi hayatının bu noktasında garip şeyler söylüyorsun. Sana yıllardır güvenmemin en büyük nedeni duygusal olmayışındı. Şimdi tutup Bayezid için bana yalvarmaya mı kalkıyorsun? Yoksa onun hizmetine mi geçtin artık?"

"Sultanım affedin. Ama niyetim karşı çıkmak değildi, sadece merak etmiştim."

"Konuş o halde."

"Anlamadığım şey..." diyen Rüstem birden sustu. İçinden bir ses yükselmişti ve bu ses diyordu ki: 'Sus! Neden Bayezid adına konuşuyorsun? O senin eski dostun mu? Tahta geçer geçmez seni hemen Diyarbakır'a sürecektir. Bunu bdmiyor musun?'

'Sus!'

"Anlamadığın şey neymiş?" dedi Süleyman sabırsızlıkla.

"İşin mantığını anlamıyorum. Neden Bayezid'i yok etmek zorundayız? Mustafa, tabii ki çok ileri gitmişti. O bir tehditti. Ama biz eğer Bayezid'i yok edersek, taht Selim'e kalacak. Ve Selim..." Ellerini çaresiz bir şekilde iki yana açtı.

"Sen benim Veziriazam'ımsın, ama unutma hâlâ kul-larımdan birisin. Ben ne dersem onu yapacaksın."

"Evet Sultanım. Ama yine de o ne kabahat işledi? Yavuz Selim, babanız, Veliaht Şehzade değildi. Ama keindi gücüyle yeniçeriyi arkasına aldı ve tahtı ele geçirdi, hem kendisi, hem de sizin için yaptı bunu. Böylesine büyük bir imparatorluğu zayıf birinin yok etmesini kim ister? Selim Konya'da bir zafer mi kazandı? Hayır. Allah biliyor ki zaferi kazanan dervişlerin rüzgârı ve Sokullu'nun toplarıydı. Selim hiçbir işe yaramadı. Hiçbir işe..."

'Beni hangi cin böyle konuşturuyor?' diye sordu kendine Rüstem. Sultan'ın yüzüne bakıyordu ve bu yüz öfke içindeydi. 'Bunu neden yapıyorsun, acaba bu entrikanın içinde olmadığın için mi? Biliyorsun ki asla ve asla fikrini değiştirmeyecek? Bir kere karar verdi mi bunu asla bozmaz, bilmez misin? O halde neden onu azdır-tyırsutı? Bütün hayatın boyunca düşüncelerini kendine sakladın, neden şimdi kendini açığa çıkarıyorsun?'

Bir an için Süleyman'ın Bostancıları çağırıp onun kellesini vurduracağını sandı.

Ama Sultan bunu yapmadı, tam tersine yumuşak bir sesle, "Kararlıyım," dedi. "Bayezid benim gözümde değersiz. Selim en büyük oğlum, tahtı ona bırakacağım. Hepsi bu."

Rüstem başını öne eğdi. Ayağa kalkıp dışarı çıktı. Kendisine küfrediyordu yaptıkları için. Nasıl da bir aptal gibi davranmıştı. O güne kadar sahip olduğu her şeyi kaybedebilirdi bu yüzden.

Aklından servetini şöyle bir geçirdi. Sekiz yüz on beş çiftlik, bin yedi yüz köle, sekiz yüz sarık, altı yüz Kur'an, iki milyon duka altın...

Açıktı, hayat oyununu kazanmıştı. Şu anda imparatorluğun en zengin adamıydı, İbrahim'den bile daha fazlasını yapmıştı. Ölünce bunların Sultan'a dönmesi gerekiyordu aslında, ama yaptığı ayarlamalarla bunların ölümünden sonra çocuklarına geçeceğini umuyordu. Ne de olsa çocukları da Sultan soyundandılar.

Evet bu oyunun gerçek bir ustası olduğunu kanıtlamıştı, kulların en yücresi, vezirlerin en mükemmeliydi o.

Ama yine de içinde bir eksiklik duygusu vardı. Hayatının sonunda, bunca başarı ve servete rağmen kendini bir şeyi kaçırmış hissediyordu. Bir şeyi kaçırmıştı, ama neyi?

Yeniçeri Avlusu'nda davul sesi duyulmayalı oldukça uzun bir zaman olmuştu. Şimdi gümür gümür çalıyordu ve bu ses Saray duvarlarını aşarak neredeyse tüm kentte yayılıyordu. Askerler son dakika hazırlıklarını tamamlıyordu bu hızlı tempoyla. Süleyman Üçüncü Avlu'daki çeşmenin yanında atına binmişti ve bacaklarındaki ağrılara aldırmamaya çalışarak ordusunun başında sefere çıkıyordu.

Ordu Boğaz'ın karşı yakasına, Üsküdar'a geçti ve Çamlıca'nın eteklerinden ilerleyerek tozlu yollara düştü.

Bu seferin zorluklarını düşünmemeye çalışıyordu Süleyman. Amasya'ya ulaşmak için en azından yirmi beş günleri vardı önlerinde. Anadolu'nun sıcağı ve tozunda geçecek yirmi beş zorlu gün. Kendi oğlunu avlamaya gidiyordu Sultan. *Tç savaş, ' diye düşündü. 'Bu imparatorluğu yüceltmeye çalıştım, ama işte sonunda çocuklarımla birlikte onu parçalamaya gidiyorum.*

Böyle işler için aslında çok yaşlıyım. At sırtında dolaşacak kuvvetim yok artık, daha şimdiden vücudum buna itiraz ediyor. Ama başka bir seçeneğim de kalmadı.'

İlerledikçe Süleyman daha önceki hayallerini düşünüyordu. Orduyu bir barış örgütü haline sokmak gibi mesela... Şimdi biliyordu ki, bu asla gerçekleşemeyecek bir hayaldi. Yeniçeriler, sipahiler, toplar... İnsanlar ancak bunların dilinden anlıyorlardı demek.

Osmanlı kanının bozulmasına izin veremezdi. Bayezid onun emirlerine uymazsa ona bunu zorla kabul ettirecekti. Madem ki Sultan oydu...

106

< Doğu Anadolu >

ERZURUM'dan sonra dağlar iyice yükseliyor ve tepesi karlı volkanik dağlarla kaplı çok daha sert bir doğa yapısı başlıyordu. Buradaki köy evleri kırmızımsı bir balçık-tan yapıydı. Kadınların yüzleri örtülü değildi, uzun etekler, ya da bol şalvarlar giyiyor ve başlarına kenarı dantelli eşarplar takıyorlardı.

Yüksek geçitlere ulaştıklarında gri bulutlara ulaşacak gibi olmuşlardı. Yol yılan gibi kıvrılıyordu uçurumların çevresinde. Herkes sıkıca atların gemine yapışmıştı aşağı uçmamak için.

Rüzgâr savuruyordu ve bazen atın sırtında durmak bile zorlaşıyordu. Simsiyah kayalıklar sivri sivri göğe yükseliyordu. Binlerce yılın rüzgârı ve yağmuru onlara böyle korkunç şekiller kazandırmıştı.

Sanki artık yerden çok göğün bir parçasıydılar. Bayezid elini uzatsa bulutlara dokunabileceğini düşündü bir an için. Atının sıçrattığı bir taş yanbaşındaki uçurumdan aşağı doğru kaydı gitti. Öylesine uzak görünüyordu ki morumsu yamaçların dibi. Dağın dorukları ise kuru kemiklere benziyordu.

Bir kartal havalandı ve tepelerinde dönmeye başladı. Çılgılığı rüzgârın sesine karıştı.

Suyun yüzeyi siyahımsıydı ve incecik bir buzla örtülüydü. Bayezid atından inip bir kenardan incecik akan pınardan su doldurdu. Bütün gündür Van Gölü'nün tepelerindeki geçitlerde at sürüyorlardı ve arkalarını dönüp baktıklarında göl küçük ve grimsi bir ayna gibi parlıyordu artık.

Konya'daki yenilgiden sonra ordusundan geriye ancak bu kadarı kalmıştı Bayezid'in. iki ya da iki bin beş-

yüz asker. Bunların çoğu da yaralıydı, adar perişan olmuştu. İki büküm atlarının üzerinde kıvrananlar az değildi. Maddi ve manevi acıydı onları böyle kahreden. Kendileri gibi başkalarının da olduğunu bdiyorlardı Anadolu'nun başka yerlerinde. Kürtler ve Türkmenler çoktan kendi köylerine gitmek üzere ayrılmışlardı onlardan.

Kaybettiklerini biliyorlardı. Bayezid Amasya'da karılarına veda edip dört oğlunu yanına alarak yola çıkmıştı. Süleyman'ın ordusunun karşısına çıkacak halde değildi. Kaçmak zorundaydılar. Ama sadece şimdilik...

Bayezid asla ağzına teslim olma kelimesini almamıştı. Yanlarındaki atların ve develerin üzeri sahip olduğu servetle doluydu. Bununla dk fırsatta güçlü bir orduyu kurma niyetindeydi. Bir gün gelecek oğulları Osmanlı tahtının sahibi olacaklardı. O ve oğulları yaşadıkça Selim rahat bir nefes alamazdı, bundan emindi. Onlar yaşadıkça asla tam olarak kazanmış sayılmazdı.

Tabii bir şekilde yaşamayı başarmaları koşuluyla. Ne olursa olsun babasından merhamet dilenmemek üzere kendi kendine yemin etti Bayezid. Bunu asla yapmayacaktı. Geçmişte çok alttan alarak ve duygusal davranarak hata etmiş olduğunu şimdi iyi biliyordu. Bunu anlamıştı.

Konya savaşındın sonra İstanbul'a yolladığı haberinin, çavuşun başına ne gelmiş olabileceğini merak etti. Onunla babasına olan bağlılığını yazdığı bir mektup yollamıştı. Belki de Selim'in askerleri onu yakalayıp öldürmüşlerdi. Belki de babası mektubu yırtıp atmıştı. Bunların aslını öğrenemeyecekti ve zaten artık bir önemi de kalmamıştı gerçeğin. Çok geçti...

Çoban kulübesi uçurumun kenarına yapılmıştı, vadiye tepeden bakıyordu. Sanki dağların arasında yüzüyor gibiydi bu küçük barınak.

Bayezid, Muhafızbaşı'na döndü.

"Gece burada kalacağız," dedi. "Ve ne yapacağımızıza karar vereceğiz."

Adam, "Başüstüne," diyerek uzaklaştı.

Bayezid kulübeden içeri girdi.

Burası karakıştan korunmak için yapılmış bir barakaydı. Çok basitti. Pencereleleri perdesiz dört duvar ve bir kapı. Zemin topraktı, yoğun bir hayvan kokusu vardı içerde. Topkapı Sarayı'ndan bir kulübeye... *'Ne uzun bir yol,'* diye düşündü Bayezid. *'Belki de öylesine uzun ve uzak ki bir daha asla oraya dönemeyeceğim.'*

Vadinin üzerinde bir gökkuşağı belirmişti. Yağmur bulutlarının habercisiydi bu. Renkler koyulaşıyor, hava giderek soğuyordu.

Gök gürültüleri dağlarda yankılanmaya başlamıştı, zirvelere kapkara bulutlar çöreklenmişti. Bütün vadiyi baştan sona yıkayacaktı doğa. Bu belliydi.

Bu sanki onun ruhunun da bir aynası gibiydi. Her şeyi yeniden kurmalıydı. Evet, babasına asla teslim olmayacaktı, ama öte yandan elindeki askerlerle artık bir gücü kalmadığının da bilincindeydi. Umutsuzluk yavaştan içini kaplamaya başlamıştı Şehzade'nin. Ne yapabiliirdi? Nasıl her şeyi yeniden kurabiliirdi?

Çadırlar rüzgârla titreşiyordu, yağmur damla damla akıyordu her köşeden. Her şey ıpsıladı, elbiseler, çizmelere... Fırtına dindikten sonra bile havanın nemi değişmemişti. Bütün vadi sanki su içindeydi, her yeri korkunç ve kasvetli bir hava sarmıştı. Atlar sinirli sinirli kişneyip eşiniyordu. Duyulan bir başka ses de yaralıların iniltileliydi. Konakladıkları bu dağ başında sessizce yaralarını sarıp iyileşmeye çalışıyordu Bayezid'in adamları.

Bayezid'in hiç iştahı yoktu. O da diğerleri gibi yoğurt, soğan ve ekmekten oluşan yemeğini yemeğe çalışıyordu. Muhafızlar kulübede ısınması için bir ateş yakmışlardı.

Bir çakal acı acı bağırdı bir yerlerde.

Birden Bayezid dışardan gelen seslerle irkildi ve ayağa fırladı. Babasının akıncılarının yerlerini bulduğunu düşünmüştü. Ama gelen İranlı bir haberciydi. Bayezid'in adamları hemen toparlanmıştı yattıkları yerde. Bir Safevi'nin karşısında çaresiz bir biçimde durmak ağırlarına gitmişti besbelli.

Bayezid'in iki adamı onun derhal silahlarını aldılar ve haberci Şehzade'nin yanına getirildi. Bayezid yere serili halının üzerine bağdaş kurmuş bekliyordu.

Haberci kısa bir selam verdi, "Şah Tahmasb'dan haber getirdim. ~

Bayezid başını salladı ve muhafızı adamın uzattığı mektubu alıp ona verdi. Çabucak okudu bu mektubu Bayezid.

"Demek bizi koruması altına almak istiyor," dedi.

"Süleyman asla İran'a dost olmamıştır. Sultan Bayezid tahta çıktığında Şah, Osmanlı ile dost olmayı umuyor."

Vadide tekrar ısıklık çalan rüzgâr pencerelerden içeri girdi. Tahta çıktığında... Bu sözcükler Bayezid'i tuhaf bir ruh haline sokmuştu. Onun şu anda belki de tek istediği yaşayabilmektir. Babasının akıncılarına yakalanmadan kaçabilmek... *'Şu halimize bak,'* dedi kendi kendine. *'Yaralı, soğuktan titreyen ve yarı aç bir yığın yenik adam... Konya'dan bu yana yaşanan acı, hayal kırıklığı... Başka bir seçeneğim kaldı mı?'*

"Cevabımı verene kadar bekle," dedi adama. "Düşüneceğim." Adam dışarı çıktı, ama aslında Şehzade'nin vereceği cevabı çok iyi biliyordu.

Süleyman dağlara doğru baktı. Yeşil örtü mora dönüşüyordu, karlı tepeler üzerine bulutlar oturmuştu. İnce ve sinsî bir yağmur vardı.

"Gitmiş," diye mırıldandı Sokullu. "Iran sınırını geçmiş."

"Şah'a mı?"

"Ona koruma teklif etmiş Şah. Casuslarım yanında yüz adamıyla gittiğini söylediler. Gerisi küçük gruplar halinde kendi köylerine dönmüş. Artık bir daha bela çıkaramazlar başımıza."

"Orduya haber verilsin."

Bayezid, sen bir aptalsın! Süleyman öfkeyle doluydu. Burada imparatorlukta kalsan hâlâ bir şansın olabilirdi. Ordumun bir isyanın eşiğinde olduğunu anlamadın mı? Yeniçerilerim sana karşı yürümeyi kabul etmiyordu. Sipahilerim de öyle... Tek gücüm akıncılardı. Onlar kan akıtmaktan başka bir şey istemezler. Hem de kimin kanı olursa olsun aldırmazlar. Ama akıncılar yetmezdi seni halletmeye. Bana karşı bir ay daha dayansaydın benim hiçbir şansım kalmazdı. Seni seviyorlar. Senin Konya'da topların üzerine gidişine hayrandılar. Hiçbiri gerçekte &ana karşı o toprakları ateşlemeye gönüllü olmamıştı. Senin bana karşı duruşunu seviyorlardı. Onlar seni seviyordu, çünkü Selim'den nefret ediyorlar ve benim çok yaşlı olduğumu düşünüyorlar.

Ama sen şimdi sınırı geçerek büyük bir hata yaptın. Iran korumasını kabul ederek Osmanlı'ya ihanet ettin. Anadolu'dan çıkarak sırtını atalarına döndün.

Ve kaybettin.

Ben bile kuşkuya düşmüştüm. Hürrem'in yalan söylediğini düşünüyordum son günlerde. Çok iyi dövüşüyordun, çok cesurdun. Ama işte şimdi kanının gerçek rengini gösterdin. Hiçbir Osmanlı Safevi'ye sığınmazdı.

Seni Aptal! Seni o çok seven yeniçeriler bile artık seni lanetleyecektir.

107

Amasya, 1561

ODAYA girdiğinde yapılması şart olduğu gibi onu selamlamadı. Hatta dönüp bakmadı bile.

'Ama ne de olsa artık yaşlı bir kadın ve benden büyük bir olasılıkla artık çekinmiyor. Onu ne kadar sevmiştim bir zamanlar ve şimdi sanki iki yabancıyız...'

Süleyman, Gülbahar'ın yanına girdiğinde böyle düşünüyordu.

"Efendim," dedi kadın yavaş bir sesle.

"Çok zaman oldu."

"Söylediğiniz gibi Efendim."

Divana, kadının yanına oturdu. "İyi misin?"

Gülbahar uzun uzun baktı Süleyman'a. Gözlerinde ancak aşkın yaratabileceği şiddetli bir nefretin pırıltıları vardı. "Böyle bir yaşta olunabilecek kadar iyiyim," dedi. "Ya siz Sultanım?"

"Bacaklarım şişiyor ve çok ağrıyor, bir de çabucak yoruluyorum artık."

"Peki, sizi bu durumda buralara kadar ne getirdi Efendim?"

"Bunu çok iyi biliyorsun."

Gülbahar tekrar baktı Süleyman'a. Bunun nedenini anlamaya çalışıyordu gerçekten de. Kucağındaki kehribar tespihi eline alıp çekmeye başladı. "Evet, sanırım biliyorum," dedi.

"Oğlumu gidip İran'dan geri alacağım."

"Allah selamet versin."

"Amin."

'Zaman ne kadar acımasız,' diye düşündü Süleyman. 'Şu sana yaptığına bak Gülbahar. Şu ikimize yaptığına bak! Senin güzelliğini, benim de umutlarımı, hayallerimi

çaldı o. Sonunda bizi çaresiz bıraktı, bir ağacın dökül-
mekte olan yapraklarından farksızız artık.'

"Ona sana saldırmasını öğütlemiştim," dedi Gülbahar sakın sakın. "Ama beni dinlemedi."

Süleyman bu sözlerle öylesine şaşırmişti ki bakakaldı eski gözdesine.

"Bana inanmıyor musun?"

Süleyman başını salladı.

"Bana yaptıklarına rağmen mi? Oğluma yaptıklarına rağmen mi? Ve hâlâ yanıma gelebildin, pes doğrusu..."

"Ben senin efendinim. Sen benim kullarımdan birisin, bunu unutma."

"Bir zamanlar bana bir şey emrettiğinde bunu canı gönülden yapardım, sonra korktuğumdan yaptım. Ama şimdi... Şimdi umurumda değilsin."

Bunu hiç beklemiyordu Süleyman. Buraya gelmişti, çünkü... Gerçekten de, acaba buraya neden gelmişti? Uzlaşmak için mi? Affedilmek için mi? "Şu anda senin öldürülmeni emredebilirim eğer istersem," dedi.

"O halde emret."

Süleyman ayağa kalktı. Odanın köşesinde büyük bir vazı vardı. Belindeki palayı çekti ve onu tek vuruşta paraladı. "Ben senin efendinim," diye bağıırıyordu.

"Sen benim oğlumun katilisin!"

"Ben ona hayat verdim. O bana ihanet etti! Ne yapmamı bekliyorsun?"

"O masumdu. Sen de baban gibi bir kasapsın."

Süleyman bir nara attı ve palasını başının üzerinde havaya kaldırdı. Gülbahar kımıldamadı bile. Öylece baktı Sultan'a, gözünü bile kırpmadan. Elindeki tespihi döndürüyordu umursamazlıkla.

Tıpkı baban gibi...

Pala bir süre havada sallandı. *'Uçur kafasını, ' diyor-
du bir ses içinden. 'Sen Sultan'sın. Ne hakla seninle böyle konuşur? O sadece basit bir köle. Bir cariye. Ne hakla*

sana soru sorabilir? Sultanlar Sultanı'na, Allahın Gölgesi' ne soru sormak... Haydi ayır başını gövdesinden. Haydi...'

Palasını yavaşça indirdi.

"Yeter," diye homurdandı ve elindeki palayı mer-mere fırlattı. Pala soğuk ve sert zeminde tıngırdayarak dönüyordu. Süleyman bir fırtına gibi odadan dışarı çıktı. Gülbahar sanki o, odaya hiç girmemiş gibi tespihini sa-kince çekmeyi sürdürdü.

Siraz, İran

AYkopkoyubirbulutlaörtülmüştü.

Bayezid taş yolda bazı sesler duydu ve hemen gidip pencereden dışarı baktı. Atlı telaşla aşağı atlayıp atını hizmetkârlara teslim etti. Hayvanın da, sahibinin de ağ-zından burnundan buharlar yükseliyordu.

Adam kapıdaki muhafıza parolayı söyledi, sonra içe-ri girip gözden kayboldu. Belki de bu beklediği haberciy-di... Belki de öyleydi...

Sırtındaki kürke iyice sarıldı ve ufuktaki dağlara baktı. Ay ışığı buzlu bir mavilikle kaplamıştı her yeri. *'Sanki ben ayda sürgün edilmişim, '* diye düşündü. Kendi-ni öylesine uzak ve yalnız hissediyordu. *'Belki de kendi toprağında ölmeyi tercih etmeliydim, böylesi bir tek başı-nalığı yaşamak yerine... Konya'daki ordudan geriye bir avuç insan kaldı ve hepimiz de İran'da yarı mahpus bir ha-yat sürüyoruz. Tahtımdan, tacımdan uzak, günlerimi sade-ce oğullarımla oynayarak geçiriyorum. Başka hiçbir şey yapmıyorum: Kendi ülkemle ve babamın yüreğiyle benim-kinin arasında sıra sıra dağlar var. Aşılmaz dağlar... '*

Gülbahar Hatun'un ona bir zamanlar söylediği söz-ler tekrar kulağında çınladı: "Oğlum boşu boşuna öldü-rüldü. Bunun bir yararı olmadı. Ama Süleyman yine de bunu yaptı. Dikkat et Bayezid. Dikkat et!"

Hatası bu sözlere uymamak olmuştu galiba. Süleyman'ın bu konuda gerekçeleri olabileceğini ve bunları anlayabileceğini düşünmüştü hep. Ama işte görüyordu, ortada hiçbir mantıklı gerekçe yoktu. Mustafa bir suç işlememişti ve Süleyman onu öldürtmüştü. Kendisi ise gerçek bir gazi gibi davranmıştı, karşılığında Süleyman ordularıyla o şişko, sarhoş kardeşine destek vermişti. Böyle bir adamı nasıl anlayabilirdi?

Yine de babasının imparatorluğu Selim gibi bir yaş ve serseriye bırakabileceğine hâlâ inanamıyordu. Bu olamazdı. Belki de bu bir denemeydi. Biraz daha dikkatli düşünmeli, ona göre davranmalıydı. Akıl ve mantıktan ayrılmamalıydı.

Duvarların arasından görünen bahçeye baktı. Elma, armut ve kirazların dalları çırcıplaktı. Dallar karla yüklüdü. Bu beyaz bahçede ay tuhaf gölgeler oluşturmuştu.

Buzlu toprakta bir ayak sesi duydu. Kim bilir belki de haberci kışın soğuşunu ısıtacak haberler getiriyordu. Kim bilir?

Ayak sesleri taş koridorda yankılanıyordu. Sesler yaklaştı, yaklaştı, ağır kapı açıldı. Şah Tahmasb?...

Şah sırtarak içeri girdi. *'Bu sırtış hiç hoşuma gitmiyor,'* diye düşündü Bayezid. Tıpkı bir çakalın yüzüne benzetiyordu Şah'ın yüzünü bu sırtış. *'Hayır, sana güvenmiyorum! Ama başka bir şansım var mı? Ayrıca sen, bana ve oğullarıma konukseverlik gösterdin. Belki de sana karşı böylesine acımasız düşünceler beslememeliyim.'*

"Osmanlı'nın genç şehzadesine iyi haberler getirdim."

"Çavuşunuz İstanbul'dan geri mi döndü?" Öylesine çok adam gidip gelmişti ki payitahta son zamanlarda... Belki de onun bildiklerinden fazlaydı bu sayı. Şah hepsini söylememiş olabilirdi. Belki de bu sonuncu ona babasından iyi bir haber getiriyor olabilirdi. İçinde birden biraz olsun bir ümit belirivermişti.

"Evet, çavuş döndü. Bir yer ve zaman konusunda karara varıldı." Başını salladı Şah. "Evet Şehzade, baban seninle buluşacak."

Bayezid bu sözlerden sonra neredeyse diz çöküp şükredecekti. Uzun zamandır bütün umudunu kaybetmiş gibiydi bu konuda. Oğullarıyla birlikte sonsuza kadar burada kalacağını düşünmeye başlamıştı.

"Nerede?"

"Tebriz'de," dedi Şah. "Gizlice geliyor oraya. Her şey ayarlandı."

"Ya Selim?"

"Selim'in bu konuda hiçbir bilgisi yok. Belki de baban oğullarıyla olan ilişkilerini tekrar gözden geçirdi ve Allah'ın Gölgesi kendisinin de bizler gibi bir ölümlü olduğunu anladı sonunda."

Bayezid merak ediyordu: Acaba Selim babasının cömert yardımlarını istismar edip onun sınırlarını çok mu aşmıştı, ya da gerçekten Süleyman'ın kalbi doğruyu mu bulmuştu? Yapabileceği fazla bir şey yoktu. Olanları kabullenmek zorundaydı. Yeniçeri desteği olmadan Selim'e karşı çıkamazdı. Ve şu anda böyle bir destek söz konusu değildi. Yeniçeri ona Konya'da destek vermedikten sonra şimdi asla vermezdi.

"Mektubu görebilir miyim?"

Şah durdu. Sonra, "Mektup yok," dedi. "Haberci söylenenleri ezberlemiş."

'Yalan söylüyorsun,' diye düşündü Bayezid. "Hiç de babama uyan bir davranış değil," diye mırıldandı.

Şah sustu.

"Çavuşa niyetlerinden söz etmiş mi?"

"Oğluyla barışmaktan başka ne amacı, ne niyeti olabilir?"

Şah gerçekten de bir şeyler saklıyordu, bundan emindi Bayezid. Ama ne yapabilirdi? Eğer bir buluşma ayarlandıysa gidecekti.

"Ne zaman?" diye sordu.

"Bu gece gidiyoruz. Tebriz'de onun gelmesini bekleyeceğiz."

Konya

SELİM otuz dört yaşındaydı. Abbas bunu biliyordu, ama Şehzade çok daha yaşlı duruyordu. Üzerindeki altın işli kaftan şişmanlığını saklamaya yetmiyordu. Yüzü şiş ve kırmızıydı. Gözleri bu yüzde iki küçük siyah nokta gibi duruyordu. Bayezid'den böylesine korkup çekinmesini anlamak zor değildi, yeniçeri böyle bir Sultan'ın arkasından gitmezdi bağlılıkla.

Selim divana yayılmıştı, önündeki gümüş tepsideki tatlıları atıştırıp duruyordu. Ağzını tıka basa doldurmuştu.

Abbas'a aşağılayan gözlerle baktı. "Yeni haber var mı Ağa?"

"Var efendimiz," dedi Abbas. Bu haberleri duyunca ne yapacağını merak ediyordu Şehzade'nin. Abbas bde ne yapacağını bilememişti ilk öğrendiğinde bunları.

"Babamdan mı?"

"Evet efendimiz. Babanız Amasya'dan doğruya doğru yola çıkmış."

Selim bir iki parça tatlı daha attı ağzına. Bu haberleşmeler bir yıldır sürüp gidiyordu. Şehzade, Şah'ın istediği kadar işine yaramamıştı belli ki. Şehzade'nin karşılığında Mezopotamya'yı istediği ve reddedildiği söyleniyordu.

"Çok hasta herhalde babam, öyle değil mi?" diyen Selim bir kahkaha attı. Ağzından fışkıran tükürük ve tatlı parçaları haliya sıçradı.

"Sultanlar Sultanı eskisi gibi at üstünde koşturacak durumda değil efendimiz."

"Ordusu da onunla birlikte mi?"

"Hayır efendimiz. Casuslarımın öğrendiğine göre yanında solakları, birkaç sipahi ve bir oda yeniçeri varmış.

Selim ellerini çıırttı. Hemen elinde bir testi şarapla bir köle belirdi odanın köşesinde, adam koşturarak geldi ve Şehzade'nin kadehini doldurdu. Selim bir yudumda içti bunu.

Köle yeniden doldurdu kadehini.

"Bunun amacı neymiş?"

"Bayezid'le Tebriz'de buluşacağı söyleniyor... Anlaşma yapacaklarına dair söylentiler var ortalıkta dolaşan.

Birden Selim ayağa fırladı ve kadehindeki şarap yere saçıldı. Ağzının kenarından tükürükleri akıyordu öfkeden.

Hiç kimse yerinden kımıldamıyordu. Ne köleler, ne muhafızlar, ne de paşalar. Sonunda Selim kendini divana attı.

Kaftanının ucunu avtışçunda sıkıp duruyordu. Uzun uzun Abbas'a baktı, gözleri hafif kayıktı.

"İhanete uğradım," diye bağırdı. Tekrar ayağa fırladı. "Şarap! Şarabım nerede? Sen!" Eliyle cellatlarından birine işaret etti, adam hemen koşup geldi. Selim elinde gümüş şarap testisini tutan köleyi gösterdi. "Vur kellesini!"

Adam derhal emre uydu. Abbas sessizce başını öte yana çevirdi. Böylesi bir şeyi izleyecek hali kalmamıştı artık. Şehzade zorbalığı altında yaşamaktan bıkip usanmıştı.

108

Tebriz

MAVICAMî'nin kubbelerinde aygümüğümsü pırıl-tıllaria dolaşıyordu ve bu ışıklar Acı Çay'ın buz gibi soğuk sularını fosfor-luyordu... Kalenin kafesli pencerele-rinden sarımsı bir aydınlık ve ney sesleri sızıyordu dışarıya.

O sırada aşağıdaki avluya giren birkaç adının nal sesleri bunları bastırdı ve tuhaf biniciler muhafızların korku dolu bakışları altında atlarından inip karanlığın içinde kayboldular.

Büyük salonda meşalelerin ışığı tavana asılı bakır buhurdanlıkları yalazlıyordu. Konuklar önlerindeki gümüş tabaklardan kendilerine sunulan meyve ve tatlıları arada bir atıştırırken, bir yandan da ipek giysiler içinde onlar için oynayan köle kızları seyrediyorlardı. Şah ve baş konuğu Bayezid tam ortada oturuyordu.

Bayezid'in hiç iştahı yoktu, keyifsizdi, aklı bambaşka yerlerdeydi onun.

Sonunda Süleyman buraya gelip anlaşılmaya karar vermişti. *'Başka ne yapabiliirdi zaten, '* diye düşündü Şehzade. *'Ben olmazsam geriye Selim kalıyor sadece ve o da hiçbir işe yaramaz. Benimle anlaşmak zorunda babam.'* "Süleyman sana yaptıklarından ötürü çok pişman," demişti Şah. "Belki de ben ikinizin arasını bulabilirim. Çok geç değil hala. Ben sana yardım ederim, sen de yarın Sultan olduğunda bana yardım edersin, iranlılar ve Osmanlıları barış içinde iki müttefik olarak yaşayabilirler." *'Süleyman ölene kadar doğudan ayrılmamalıyım. Nasıl olsa o olmayınca yeniçeri asla Selim'in arkasında durmaz. Onlar beni tercih ederler. '* Bin bir çeşit kaygı ve düşünce gelip geçiyordu Bayezid'in aklından.

Görüşmeler sabah erkenden yapılacaktı. Şehzade

sabırsızlanıyordu. Bu zorunlu sürgünün bir an önce bitmesini istiyordu. Yeniçeriden uzak kalmak onlar üzerindeki etkisini azaltabilirdi, bu onu tedirgin ediyordu gelecek için. Sabırlı olmalıydı, sabırlı ve akıllı. Ancak bu şekilde başarabilirdi.

Birden arkasında bir hareket hissetti, içeri birileri girmişti. Toplantıya gecikenler mi? Ama nedense bir tedirginlik duymuştu Bayezid.

Şah onun karşısında oturuyordu, bir an kapıya doğru bakıp sonra hemen bakışlarını çevirdi.

"Konuklarımız kim?" diye sordu Şehzade.

"Onları bekliyorduk," dedi Şah.

Sonra Bayezid o bildiği sesleri duydu. Topkapı'da ve Amasya'da defalarca duyduğu seslerdi bunlar. Önündeki yemeği tıkanırcasına yiyen bir köpeğin hırıltısı gibi sesler. Bu dilsizlerin sesiydi.

Şah acı acı gülümsedi. "Üzgünüm," dedi. "Baban çok ısrar etti."

Ona fazla bir şey kazandırmasa da Şah pazarlığa razı olmuştu. Süleyman oğlunun öldürülmesi karşılığında ona dört yüz bin altın önermişti. Şah'ın mollaları bunun kabul edilmesi için ağır baskı yapmışlar ve o da karşı çıkmamıştı. İran gerçekte Bağdat'ı istiyordu, ama şimdi bu da fena değildi.

Bayezid, Şah'a döndü, yüzünde derin bir hayal kırıklığı görülüyordu. "Beni koruyacağına dair söz vermiştin."

"Buna siyaset deniliyor. Gerçekten üzgünüm. Başka türlü olmasını isterdim. Ama buna mecburdum."

Şehzade arkasındaki adamlara baktı. Beş kişiydiler, içlerinden birini hemen tanıdı. Bu Mustafa'yı da boğduğu söylenen Sudanlı Bostancı'ydı.

Bayezid buraya yanında on iki adamla gelmişti. Onların avluda olmaları gerekiyordu. Ama demek onlar da etkisiz hale getirilmişti. Diğer adamları ise Şiraz'daydı.

"Ya öbürleri?" diye sordu. .

"Korkarım hepsi öldürüldü."

—Bayezid öfkeyle elini beline atınca Şah da aynısını yaptı. Bu arada muhafızlar ileri atıldılar. Şehzade elinden hiçbir şey gelmeyeceğini anlamıştı. Kurtuluşu yoktu.

Oğullarına baktı. Onlar da korkuyla babalarını seyreliyorlardı. Ne olduğunu tam olarak anlayamayacak kadar küçüktüler. 'AUahım bana yardım et,' dedi içinden.

"Oğullarımı koruyabilir misin?"

"Süleyman isteklerinde çok katıydı," dedi Şah kuru bir sesle.

"Öyleyse belasını Selim'den bulsun."

Birden ipek urganlardan biri boynuna dolanıverdi ve hadımın dizlerinin dibine doğru, gerisingeri düştü Bayezid. Adam ipi sıkıyor, sıkıyordu. Elleriyle ona yapıştı, ama bunun faydası olmadı. Her şey çabucak bitiverdi.

Çocuklar çığlık çığlığa bağıyordu. İçlerinden en büyüğü babasını kurtarmak için yerinden fırladı. Diğerleri de ağlayarak kaçmaya çalışıyordu. Hadımlar hepsini yakalayıp işlerini tamamladılar.

Şah'ın yüzü tiksinti içindeydi. Hiç düşünmeden önündeki tabaktan bir fıstık daha aldı ve çiğnemeye başladı. Devlet adamı olmak zaman zaman çok berbat bir hal alıyordu, ama ne yazık ki bunun içine doğanların başka bir seçenekleri yoktu.

Bursa

AVLUDA bir kadın acı acı bağıyordu. Herkesin tüylerini diken diken eden bu bağırıışlar taş duvarlarda yankılanıyordu. Ama onu şu anda hiç kimse susturamazdı.

Bayezid'in en küçük oğlu henüz dokuz aylıktı. Babası Amasya'dan Konya'ya doğru yola çıkarken o

henüz doğmamıştı bile. Şehzade oğlunu hiç görmemişti.

Dilsiz elindeki urganı onun boynuna doğru uzattığında bebek de gülümseyerek elini adama uzattı. Adamın elleri titremeye başladı ve ipi yere attı.

Dışarı çıktı. Kapının yanında duran yardımcısına iki altın verip ipi uzattı.

Adam içeri girdi ve sonra o da çıktı. Sessizce ipi yere bıraktı, başını sallıyordu.

Dilsiz tekrar içeri gitti. Bebek onu görünce yine gülümsedi.

Adam içinden, "Allahım beni affet," dedi. Bu bebeği öldürmeden geri dönerse kendisi de kesinlikle öldürülecekti, bunu biliyordu.

O ipi takarken bebek hâlâ gülüyordu.

109

Konya

VENEDİK ve Konya arasında upuzun bir yolculuktu bu. Çok uzun bir yolculuk... Kanallardan, San Marko Meydanı'ndan Anadolu'nun tozlu steplerine uzanan zorlu, haşin ve acımasız bir yolculuk.

Abbas'ı küçük odasında buldular.

Halının üzerinde yüzükoyun yatıyordu. Sol elindeki kanlı mendili yalıyordu beyaz bir kedi.

"ince hastalık," diye mırıldandı hekim. Ya da belki zehir, diye düşündü. Ne olursa olsun, Şehzade Selim'in Kızlarağası olmaktansa ölüm kesinlikle daha tercih edilebilir bir şeydi. Belki de başka nedenleri vardı bu ölümün... Kim bilir? Aslında ne kadar az şey bilersen o kadar iyiydi burada. Bilgi tehlike anlamına geliyordu.

Tam altı köle zorlukla Abbas'ın ölüsünü yerden kaldırabilirdi. Ceset, Harem'in ağır kapıları açılıp dışarı

çıkarıldı ve kapı önünde bekleyen bir arabaya konuldu. Hekim odayı gözden geçirmek üzere geride kaldı.

Abbas bir mektup yazıyor olmalıydı. Yanındaki alçak sehpanın üzerinde bir kâğıt ve tüy kalem vardı. Şöyle bir baktı. Mektup bitirdimemişti, hatta sadece başlık yazılabilmmişti.

"Sevgili Julia."

Kızlarağası bir kadına mı mektup yazıyordu? *'Belki de bu onun oğlanlarından birine taktığı addı,* ' diye düşündü hekim. Aslında bunların ne önemi vardı? Kâğıdı buruşturup attı.

< Topkapı Sarayı >

SÜLEYMAN yatak odasında yapayalnızdı. Namazını kılmış oturuyordu yatağında. Kendi nefesinden başka bir ses duymuyordu. Hiç kıymddamadan uzun bir süre öylece kaldıktan sonra ayağa kalktı ve kafesli pencereye gitti. Gökyüzü yıldızlarla doluydu, selvilerin karanlık gölgelerine baktı.

Karar vermiş ve bunu uygulamıştı. Osmanlı'nın gelecekteki Sultan'ı Selim olacaktı. Bu artık kesindi. Hürrem'in söyledikleri doğruysa Osmanlı'ya karşı görevini yerine getirmişti Süleyman.

"Ama bana yalan söylemiştin öyle değil mi?" diye yüksek sesle sordu kendi kendine.

"Hastaydım, ölüyordum," dedi Hürrem arkasından. "Bunlara nasd inanmış olabilirsin?"

"Nasıl emin olabirdim?"

"Beni sevdin. Benden nasıl kuşkulunabilirsin?"

Ona baktı. Ne kadar güzeldi... O alev rengi saçlar, yemyeşil gözler...

"Çocuk İbrahim'in dedin."

"Sultanım buna nasıl inanabilirsin? Seni tam otuz beş yıl boyunca aldatmış olduğuma nasıl inanabilirsin?"

Süleyman sustu, verecek bir cevap yoktu.

"Sana asla ihanet etmedim ben," dedi İbrahim o sırada. Süleyman ona döndü, İbrahim o kendine özgü şeytani gülüşüyle karşısındaydı. Ellerini kuşağına sokmuştu, boynunda korkunç bir yara vardı.

"Sana şans verdim," dedi Süleyman. "Seni sevdim. Sana güvendim. Sen ise bunları yanlış kullandın. Bana ihanet ettin."

"Sana yalan söyledi."

"Haydi söyle ona gerçeği!" diye bağırdı Hürrem'e. "Bana söylediklerini ona da söyle. Haydi!"

"Hastaydım," dedi Hürrem. "Konuşan şeytandı, ben değilim."

Süleyman yüksek sesle ağlıyordu ve kulaklarını kapamıştı elleriyle. Şimdi Mustafa konuşuyordu:

"Ben Veliaht Şehzade'ydim baba, sana asla ihanet etmedim."

"Yaptıkların ortadaydı, inkâr etme."

Mustafa'nın üzerinde o gün otağına geldiğinde giydiği beyaz ipek kaftan ve beyaz ipek sarık vardı. Sakalı tertemiz ve düzgündü. Gururlu ve cesur duruyordu. Başını havaya kaldırmıştı. Mustafa ona asla yalan söylememişti. "Sen bana ihanet ettin!" diye bağıırıyordu, "imparatorluğu işe yaramaz bir ayyaşa, Selim'e verdin. Senin Osmanlı'ya karşı görevin bu muydu?"

"En azından o benim kanımdan!"

"Seni çok sevdim efendim," dedi Hürrem. "Nasıl bundan şüphe edersin? Gerçekten de Bayezid'in senin oğlun olmadığını mı düşündün? Seni çok sevdim, çok sevdim."

"Tabii ki beni sevdin! Senin uğruna ben haremden vazgeçtim. Seni bir Sultan yaptım. Tabii ki beni sevdin. Beni sevmek zorundaydın. Sevdin!"

"Öyleyse neden oğlumuzu öldürdün?"

"Çünkü asla emin olamazdım." Süleyman acıyla bağırdı ve dizlerinin üzerine çöktü olduğu yerde. Zenci dilsizler onun sesini duymuyorlardı, ama kapının yanından şaşkın gözlerle bakıyorlardı.

"Çünkü... Çünkü asla... Asla emin olamazdım..." diye hıçkırdı Süleyman.

Bir daha asla ve asla huzur bulamadı Sultan. Akşam karanlığı, o eşi bulunmayan yeryüzü cenneti gibi görkemli sarayına çöktüğünde; Allah'ın Yeryüzündeki Gölgesi, Sultanlar Sultanı, Osmanlı İmparatorluğu'nun en büyük padişahı geçmişin hayaletleriyle dolu korkunç karabasanların içinde; öbür dünyaya göçene kadar, tam beş yıl daha kendi cehenneminde kıvrandı durdu.

Son Söz

Istanbul, 1990

SüLEYMANÎYE Camisi istanbul'un en görkemli ve etkileyici yapılarından biridir. Minareleri ve kubbeleri Halic'in üzerinde yükselir. Ona yakın bir yerde olan Rüstem Paşa Camisi bu büyük yapının yanında cüce gibi kalır. Süleymaniye, somaki, granit ve beyaz mermer sütunlar üzerinde yükselir. Bütün pencereleri sarı ve kırmızı vitraylarla donatılmıştır. Buralardan içeri giren güneşin ışıkları, yerlere serilmiş koyu kırmızı ve lacivert ağırlıklı halılarda altınimsı pırıltılarla dolaşır. Kendini tamamen dine adanmış hocalar burada önlerindeki Kur'an'ları huşu içinde okurlar.

Burası herkesin gelmiş geçmiş en büyük Osmanlı Sultanı olarak hatırladığı bir adamın adına yapılmıştır. Osmanlı imparatorluğu onun döneminde otuz milyon insanın yaşadığı, yirmi değişik dilin konuşulduğu dev bir imparatorluktu. Bütün bunlar at sırtında yapılan seferlerle ve zorlu savaşlarla kazanılmıştı.

Süleyman'dan sonra yirmi beş sultan daha geldi. Ne yazık ki bunların çoğu kendini Harem'in zevk ve sefasına kaptırıp, hazineyi boşalttı. Osmanlı'nın geleneksel yenileri ordusu ilk kez II. Selim zamanında büyük bozulmaya uğradı. Bazıları onun gerçekten de Osmanlı kanından gelmediğini ileri sürmüşlerdir. Ama bu asla kanıtlanamamıştır. Belki de bozulmanın gerçek nedeni fazla para, güç ve bunların verdiği tembelliktir.

Kimbir belki de gerçek, Süleymaniye Camisi'nin sessiz bahçesinde saklıdır.

Bu grimsi ve soğuk günde çınarların yüksek dalları cıvıltılar çıkararak rüzgârla sallanıyor; geniş avluda kumrular kendilerine özgü mırıltılarla dolaşıyor. Sinsi bir yağmur her yeri ıslatmış.

Mezarlıklar, caminin güneydoğu duvarlarının yanında. Gri mezar taşları ölenin yaşarken sahip olduğu durumu simgeliyor. Çoğunun etrafını otlar sarmış. Süleyman'ın mezarı türbenin içinde ve burası çok sessiz. Yanında iki mezar daha var. Üzerlerine değerli kadife kumaşlar konulmuş.

Beş bin lira karşılığında türbe bekçisi bunların kimler olduğunu anlatmaya başladı:

"Bu, Sultan Süleyman'ın mezarıdır. Ona yabancılar Muhteşem Süleyman derler. Burada ise Kanuni denir. Çünkü o, saltanatı sırasında pek çok önemli kanun yapmıştır. Sultanlar Sultanı da denir ona, bunun nedeni ise kazanmış olduğu askeri başarılar ve Mimar Sinan'a yaptırttığı yapılardır. Onun zamanında sanat doruğuna çıkmıştır Osmanlı' da..."

Gelip giden bütün turistlere hep aynı sözleri tekrarlıyor mutlaka. Sanki kendi aile büyüklerinden birini anlatır gibi bir gurur hissediliyor adamın sesinde.

Mezarlığın bir köşesinde, girişinde demir parmaklıklar olan başka bir türbe daha var. ince ince yağın yağmurun etkisiyle oluşan rutubet, içerdeki tozu gizemli bir bulut gibi havalandırmış.

Hürrem'in mezarı işte burası. Süleyman'ın karısı, kraliçesi olan Hürrem'in mezarı...

Parmaklıkları zorluyorum, ama kapı kilitli. Bekçi onun hakkında fazla bir şey bilmediğini itiraf ediyor. Tek başına uyuyor Hürrem. Ve sırları da onunla birlikte...

Yağmurun şiddeti iyice arttı, artık mezarlıktan çıkıp gitmeliyim. Hem vakit geç olduğundan, hem de hava bozduğundan bugün çok az turist var ortalıkta. Ben dışarı çıkarken bekçi de kapıları kilitliyor. Sultan ve gözdesini başbaşa bırakıp ayrılıyorruz oradan.

"Bir Hürrem Masalı", Kanuni Sultan Süleyman'ın büyük aşkı Tatar güzeli Hürrem'in kölelikten sultanlığa uzanan ve akıl almaz entrikalarla biçimlenen yaşamını, ilk kez bu kadar çarpıcı ayrıntılarla gözler önüne seriyor.

Bugün de Osmanlı Tarihi'nin en güçlü kadını olarak bilinen Hürrem Sultan, Kanuni ve Sadrazam İbrahim Paşa ile yaşadığı ölümcül iktidar mücadelesi üçgeninde, amaçlarına ulaşmak için her şeyi göze almıştı.

Kendisini köle yapanlara karşı beslediği kini, sultan olduktan sonra intikam ateşiyle alevlendiren Hürrem, Kanuni'yi de amaçlarına alet etmeyi başarmış; çocuklarını bile oyununun birer parçası yapmaktan çekinmemişti.

Bir cehennem kedisiydi o... Kanaryası öldüğünde kendisini bekleyen sonun da yaklaşmakta olduğunu biliyordu ama Osmanlı'nın hesabını görmekte kararlıydı.

Solmaz Kâmuran'ın özenli Türkçesiyle okurken bir şölene dönüşen bu "masal", Osmanlı tarihini daha da gerçek kılıyor...

13500000